
Innst. S. nr. 355

(2008–2009)

**Innstilling til Stortinget
frå finanskomiteen**

St.prp nr. 67 (2008–2009)

**Innstilling frå finanskomiteen om tilleggsøyvingar og omprioriteringar
i statsbudsjettet 2009**

Innhold

		Side			Side
1.	Innleiing	17	4.7.10	Skattekutt for frivillig sektor	41
2.	Rammer for finanspolitikken	33	4.7.11	Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift)	42
2.1	Samandrag	33	4.7.12	Grunnavgift på fyringsolje	42
2.2	Merknader frå komiteen	35	4.7.13	CO ₂ -avgift på mineralske produkt ...	43
			4.7.14	Eigedomsskatt	43
3.	Endringar på statsbudsjettet etter saldert budsjett	35	4.7.15	Redusert arbeidsgivaravgift	43
3.1	Samandrag	35	4.7.16	Fjerning av toll	46
3.2	Merknader frå komiteen	36	4.7.17	Produktavgift på drikkevarer	47
			4.7.18	Fjerning av grunnavgift på drikkevareemballasje frå 1. juli 2009	47
4.	Forslag om endringar i skatte- og avgiftsreglar	36	4.7.19	Batteriskifte elbilar	47
4.1	Avgift på sluttbehandling av avfall ...	36	4.7.20	Auka vrakpant	48
4.1.1	Samandrag	36	4.7.21	Miljøbilpremie	48
4.1.2	Merknader frå komiteen	36	4.7.22	Fjerning av arveavgifta frå 1. juli 2009	48
4.2	Avgift på alkoholfrie drikkevarer	37			
4.2.1	Samandrag	37			
4.2.2	Merknader frå komiteen	37	5.	Utanriksdepartementet	48
4.3	Avgift på elektrisk kraft – fjernvarme- produsentar	37	5.1	Kap. 100 Utanriksdepartementet	48
4.3.1	Samandrag	37	5.1.1	Post 1 Driftsutgifter	48
4.3.2	Merknader frå komiteen	38	5.2	Kap. 116 Deltaking i internasjonale organisasjonar	49
4.4	Dokumentavgift	38	5.2.2	Merknader frå komiteen	49
4.4.1	Samandrag	38	5.3	Kap. 140 Utanriksdepartementets administrasjon av utviklingshjelpa ...	49
4.4.2	Merknader frå komiteen	38		Samandrag	49
4.5	Skattefrie gaver i arbeidsforhold	38	5.3.1	Merknader frå komiteen	49
4.5.1	Samandrag	38	5.3.2	Kap. 144 Fredskorpset	49
4.5.2	Merknader frå komiteen	38	5.4	Post 1 Driftsutgifter	49
4.6	Andre endringar i skattar og avgifter .	38	5.4.1	Kap. 150 Bistand til Afrika	50
4.6.1	Samandrag	38	5.5	Post 78 Regionløyving for Afrika, kan overførast	50
4.6.2	Merknader frå komiteen	38	5.5.1	Kap. 151 Bistand til Asia	50
4.7	Andre forslag og merknader framkomne under behandlinga i komiteen	38	5.6	Post 72 Bistand til Afghanistan, kan overførast	50
4.7.1	Skattelette for økt etterspørsel	38	5.6.1	Post 78 Regionløyving for Asia, kan overførast	50
4.7.2	Minstefrådrag	39	5.6.2	Kap. 153 Bistand til Latin-Amerika ..	50
4.7.3	Tilbakeskattlegging og miljødøl for rederi	39	5.7	Post 78 Regionløyving for Latin- Amerika, kan overførast	50
4.7.4	Etablering av eit mellombels konjunkturfond for bedrifter der skattlegging kan utsetjast inntil tre år	39	5.7.1	Kap. 160 Sivilt samfunn og demokratiutvikling	51
4.7.5	Meir fleksible reglar for sein betaling av forskotsskatt for næringsdrivande	39	5.8	Samandrag	51
4.7.6	Skattefunn	40	5.8.1	Merknader frå komiteen	51
4.7.7	Skatt på forskingsinstituttt	40	5.8.2	Kap. 161 Næringsutvikling	51
4.7.8	Skattemessig stimulering av gaver frå bedrifter til ideelle formål	40	5.9	Post 70 Næringsutvikling, kan overførast	51
4.7.9	Tobakksavgift	40	5.9.1	Kap. 162 Overgangsbistand (gap)	51
			5.10	Post 70 Overgangsbistand (gap), kan overførast	51
			5.10.1		

	Side		Side		
5.11	Kap. 163 Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettar	52	5.5	Kap. 222 Statlege grunn- og vidaregåande skular og grunnskuleinternat	58
5.11.1	Post 71 Humanitær bistand og menneskerettar, kan overførast	52	6.5.1	Post 1 Driftsutgifter	58
5.12	Kap. 164 Fred, forsoning og demokrati	53	6.6	Kap. 3222 Statlege grunn- og vidaregåande skular og grunnskuleinternat	59
5.12.1	Samandrag	53	6.6.1	Post 61 Refusjon frå fylkeskommunane	59
5.12.2	Merknader frå komiteen	53	6.7	Kap. 225 Tiltak i grunnopplæringa ...	59
5.13	Kap. 166 Miljø og berekraftig utvikling	54	6.7.1	Post 64 Tilskot til opplæring av barn og unge asylsøkjjarar	59
5.13.1	Samandrag	54	6.7.2	Post 70 Tilskot til opplæring av lærlingar og lærekandidatar med spesielle behov	59
5.13.2	Merknader frå komiteen	54	6.7.3	Post 71 Tilskot til utvikling av musikk- og kulturskulane	59
5.14	Kap. 167 Flyktningtiltak i Noreg, godkjent som utviklingshjelp (ODA)	54	6.7.4	Post 79 (Ny) Skulemat i grunnskulen	60
5.14.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter	54	6.8	Kap. 3225 Tiltak i grunnopplæringa .	60
5.15	Kap. 168 Kvinner og likestilling	55	6.8.1	Post 4 Refusjon av ODA-godkjende utgifter	60
5.15.1	Post 70 Kvinner og likestilling, kan overførast	55	6.9	Kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnopplæringa	60
5.16	Kap. 169 Globale helse- og vaksineinitiativ	55	6.9.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overførast, kan nyttast under post 70	60
5.16.1	Samandrag	55	6.9.2	Post 22 (Ny) Rekruttering og kompetanseheving av lærarar	62
5.16.2	Merknader frå komiteen	55	6.10	Kap. 227 tilskot til særskilde skular ..	63
5.17	Kap. 170 FN-organisasjonar mv.	55	6.10.1	Post 74 (Ny) tilskot til skule for døve	63
5.17.1	Samandrag	55	6.11	Kap. 228 Tilskot til private skular mv.	63
5.17.2	Merknader frå komiteen	55	6.11.1	Post 70 Private grunnskular	63
5.18	Kap. 171 Multilaterale finansinstitusjonar	56	6.11.2	Post 71 Private vidaregåande skular, overslagsløyving	64
5.18.1	Samandrag	56	6.11.3	Post 72 Private vidaregåande skular godkjende etter kap. 6A i privat-skulelova, overslagsløyving	64
5.18.2	Merknader frå komiteen	56	6.11.4	Post 73 Private grunnskular i utlandet	65
5.19	Kap. 172 Gjeldslette og gjeldsrelaterte tiltak	56	6.11.5	Post 74 Private vidaregåande skular i utlandet, overslagsløyving	65
5.19.1	Post 70 Gjeldslette, betalingsbalansestøtte og kapasitetsbygging, kan overførast	56	6.11.6	Post 75 Private skular for funksjonshemma elevar	66
5.20	Andre forslag og merknader framkomne under behandlinga i komiteen	56	6.11.7	Post 76 Andre private skular	66
5.20.1	Tollfridom for varer frå alle utviklingsland	56	6.11.8	Post 78 Kompletterande undervisning, overslagsløyving	66
5.20.2	Generell merknad om bistandspolitikken	57	6.11.9	Post 79 Toppidrett	67
6.	Kunnskapsdepartementet	57	6.11.10	Post 82 (Ny) Kapitaltilskot	67
6.1	Kap. 200 Kunnskapsdepartementet ...	57	6.12	Kap. 231 Barnehagar	68
6.1.1	Post 1 Driftsutgifter	57	6.12.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter	68
6.2	Kap. 3200 Kunnskapsdepartementet .	58	6.12.2	Post 52 (Ny) Tiltak for auka kvalitet i barnehagar	68
6.2.1	Post 5 Refusjon utdanningsbistand NORAD mv.	58			
6.2.2	Post 49 (Ny) Sal av fast eigedom	58			
6.3	Kap. 220 Utdanningsdirektoratet	58			
6.3.1	Post 1 Driftsutgifter	58			
6.4	Kap. 221 Foreldreutvalet for grunnopplæringa	58			

	Side		Side	
6.12.3	Post 60 Driftstilskot til barnehagar, overslagsløyving	68	6.22.2 Post 72 Anna fagskuleutdanning	84
6.12.4	Post 61 Investeringsstilskot, overslagsløyving	69	6.23 Kap. 277 (Nytt) Private institusjonar	85
6.12.5	Post 64 Tilskot til mellombels lokale, overslagsløyving	70	6.23.1 Post 73 Omgjering av studieavgift til stipend	85
6.12.6	Post 65 Skjønnsmidlar til barnehagar	70	6.24 Kap. 281 Fellestgifter for universitet og høgskular	86
6.13	Kap. 252 EUs program for livslang læring	72	6.24.1 Post 1 Driftsutgifter	86
6.13.1	Post 70 Tilskot	72	6.24.2 Post 45 Vitskapleg utstyr	87
6.14	Kap. 253 Folkehøgskular	72	6.25 Kap. 283 Meteorologiformål	87
6.14.1	Post 70 Tilskot til folkehøgskular	72	6.25.1 Post 50 Meteorologisk institutt	87
6.14.2	Post 71 Tilskot til Folkehøgskulerådet	72	6.26 Kap. 285 Noregs forskingsråd	88
6.15	Kap 254 Tilskot til vaksenopplæring	72	6.26.1 Post 52 Forskingsformål	88
6.15.1	Post 70 Tilskot til studieforbund	72	6.27 Kap. 286 Fondet for forskning og nyskaping	88
6.16	Kap. 255 Tilskot til freds- og menneskerettssenter mv.	72	6.27.1 Post 95 Fondskapital – Fondet for forskning og nyskaping	88
6.16.1	Post 70 Holocaustsenteret	72	6.28 Kap. 288 Internasjonale samarbeidstiltak	90
6.16.2	Post 72 Stiftelsen Arkivet	73	6.28.1 Samandrag	90
6.16.3	Post 73 Norsk fredssenter	73	6.28.2 Merknader frå komiteen	90
6.17	Kap. 257 Program for basiskompetanse i arbeidslivet (BKA)	73	6.29 Kap. 3288 Internasjonale samarbeidstiltak	90
6.17.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overførast	73	6.29.1 Post 4 Refusjon av ODA-godkjende utgifter	90
6.18	Kap. 270 Studium i utlandet og sosiale formål for studentar	74	6.30 Kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning	90
6.18.1	Post 74 Tilskot til velferdsarbeid	74	6.30.1 20 års fastrente	90
6.18.2	Post 75 Tilskot til bygging av studentbustader, kan overførast	74	6.30.2 Post 45 Større utstyrsinnkjøp og vedlikehald, kan overførast	90
6.19	Kap. 271 Universitet	75	6.30.3 Post 50 Avsetning til utdanningsstipend, overslagsløyving	90
6.19.1	Post 50 Basisfinansiering statlege universitet	75	6.30.4 Post 70 Utdanningsstipend, overslagsløyving	90
6.19.2	Post 52 Forskingsfinansiering statlege universitet	78	6.30.5 Post 71 Andre stipend, overslagsløyving	91
6.20	Kap. 272 Vitskaplege høgskular	79	6.30.6 Post 72 Rentestøtte, overslagsløyving	91
6.20.1	Post 50 Basisfinansiering statlege vitskaplege høgskular	79	6.30.7 Post 73 Avskrivningar, overslagsløyving	91
6.20.2	Post 52 Forskingsfinansiering statlege vitskaplege høgskular	80	6.30.8 Post 90 Lån til Statens lånekasse for utdanning, overslagsløyving	91
6.20.3	Post 70 Basisfinansiering private vitskaplege høgskular	80	6.31 Kap. 5310 Statens lånekasse for utdanning	91
6.20.4	Post 72 Forskingsfinansiering private vitskaplege høgskular	81	6.31.1 Samandrag	91
6.21	Kap. 275 Høgskular	81	6.31.2 Merknader frå komiteen	92
6.21.1	Post 50 Basisfinansiering statlege høgskular	81	6.32 Kap. 5617 Renter frå Statens lånekasse for utdanning	92
6.21.2	Post 52 Forskingsfinansiering statlege høgskular	82	6.32.1 Post 80 Renter	92
6.21.3	Post 70 Basisfinansiering private høgskular	83	6.33 Andre saker	92
6.21.4	Post 72 Forskingsfinansiering private høgskular	84	6.33.1 Samandrag	92
6.22	Kap. 276 Fagskuleutdanning	84	6.33.2 Merknader frå komiteen	93
6.22.1	Post 70 Teknisk fagskuleutdanning ...	84	6.34 Andre forslag og merknader framkomne under behandlinga i komiteen	93
			6.34.1 Luftfartsutdanning	93

	Side		Side	
6.34.2	Økonomisk likebehandling mellom private og offentlege skular	93	7.13.1 Samandrag	101
6.34.3	Raskare marknadsrentetilpassing for lån i Statens lånekasse for utdanning	93	7.13.2 Merknader frå komiteen	101
6.34.4	Sommarskule	93	8. Justisdepartementet	101
7. Kultur- og kyrkjedepartementet	94	8.1 Kap. 61 Høgsterett	101	
7.1 Kap. 315 Frivilligformål	94	8.1.1 Post 1 Driftsutgifter	101	
7.1.1 Post 75 Tilskot til inkluderings- og fattigdomstiltak	94	8.2 Kap. 400 Justisdepartementet	101	
7.1.2 Post 81 Idrettsanlegg	94	8.2.1 Post 1 Driftsutgifter	101	
7.2 Kap. 320 Allmenne kulturformål	94	8.3 Kap. 410 Tingrettane og lagmannsrettane	102	
7.2.1 Post 72 Lokale og regionale kulturbygg	94	8.3.1 Post 1 Driftsutgifter	102	
7.2.2 Post 73 Nasjonale kulturbygg	94	8.3.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter	103	
7.2.3 Post 78 Ymse faste tiltak	95	8.4 Kap. 413 Jordskiftedomstolane	103	
7.3 Kap. 324 Scenekunstformål	95	8.4.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter	103	
7.3.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overførast	95	8.5 Kap. 3413 Jordskiftedomstolane	103	
7.3.2 Post 70 Nasjonale institusjonar	95	8.5.1 Post 2 Sideutgifter	103	
7.3.3 Post 73 Region- og distriktopera	96	8.6 Kap. 414 Forlikråd og andre domsutgifter	103	
7.4 Kap. 3324 Scenekunstformål	96	8.6.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter	103	
7.4.1 Post 2 Billett- og salsinntekter m.m. .	96	8.7 Kap. 430 Kriminalomsorga si sentrale forvaltning	103	
7.5 Kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål	96	8.7.1 Post 1 Driftsutgifter	103	
7.5.1 Post 1 Driftsutgifter	96	8.7.2 Post 45 Større utstyrskjøp og vedlikehald, kan overførast	105	
7.5.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter	96	8.8 Kap. 440 Politidirektoratet – politi og lensmannsetaten	105	
7.6 Kap. 3326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål	96	8.8.1 Post 1 Driftsutgifter	105	
7.6.1 Post 1 Ymse inntekter	96	8.8.2 Post 24 (Ny) Eiga eining for identifisering av id-lause asylsøklarar	108	
7.6.2 Post 2 Inntekter ved oppdrag	97	8.8.3 Post 30 (Ny) Til investeringar i materiell – køyretøy og tryggingstutstyr	108	
7.7 Kap. 329 Arkivformål	97	8.8.4 Post 70 Tilskot	108	
7.7.1 Post 1 Driftsutgifter	97	8.9 Kap. 441 Oslo politidistrikt	108	
7.8 Kap. 3329 Arkivformål	97	8.9.1 Post 1 Driftsutgifter	108	
7.8.1 Post 1 Ymse inntekter	97	8.9.2 Post 30 Til investeringar i materiell – køyretøy og tryggingstutstyr	109	
7.9 Kap. 334 Film- og medieformål	97	8.10 Kap. 445 Den høgare påtalemynd.	109	
7.9.1 Post 71 Filmtiltak m.m., kan overførast, kan nyttast under post 50	97	8.10.1 Post 1 Driftsutgifter	109	
7.10 Kap. 340 Kyrkjeleg administrasjon ...	97	8.11 Kap. 450 Sivile vernepliktige	110	
7.10.1 Post 1 Driftsutgifter	97	8.11.1 Post 1 Driftsutgifter	110	
7.10.2 Post 72 Tilskot til kyrkjeleg verksemd i kommunane	97	8.12 Kap. 451 Samfunnstryggleik og beredskap	110	
7.10.3 Post 75 Trusopplæring	98	8.12.1 Driftsutgifter	110	
7.11 Kap. 341 Presteskapet	98	8.13 Kap. 455 Redningstenesta	110	
7.11.1 Post 1 Driftsutgifter	98	8.13.1 Post 1 Driftsutgifter	110	
7.11.2 Post 70 (Ny) Ekstraordinært tilskot til vedlikehald av prestebustader	99	8.13.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter	111	
7.12 Andre saker	99	8.13.3 Post 45 Større utstyrskjøp og vedlikehald	111	
7.12.1 Samandrag	99	8.14 Kap. 456 Direktoratet for nødkommunikasjon	111	
7.12.2 Merknader frå komiteen	100	8.15 Kap. 466 Særskilde straffesaksutgifter m.m.	111	
7.13 Om utbyggingsprosjektet for Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design	101	8.15.1 Post 1 Driftsutgifter	111	

	Side		Side
8.16	Kap. 467 Norsk Lovtidend	111	
8.16.1	Post 1 Driftsutgifter	111	
8.17	Kap. 470 Fri rettshjelp	111	
8.17.2	Post 71 Fritt rettsråd	112	
8.18	Kap. 480 Svalbardbudsjettet	112	
8.18.1	Post 50 Tilskot	112	
8.19	Kap. 3462 Tinglysing	112	
8.19.1	Post 1 Gebyrinntekter, buretts- register	112	
8.19.2	Post 2 Gebyrinntekter, fast eigedom	112	
8.20	Andre saker	112	
8.20.1	Nødnett	112	
9.	Kommunal- og regional- departementet	113	
9.1	Kap. 502 Valutgifter	113	
9.1.1	Post 1 Driftsutgifter	113	
9.2	Kap. 551 Regional utvikling og nyskaping	113	
9.2.1	Post 60 Tilskot til fylkeskommunar for regional utvikling	113	
9.3	Kap. 552 Nasjonalt samarbeid for regional utvikling	114	
9.3.1	Post 72 Nasjonale tiltak for regional utvikling	114	
9.4	Kap. 554 Kompetansesenter for distriktsutvikling	115	
9.4.1	Post 1 Driftsutgifter	115	
9.5	Kap. 571 Rammetilskot til kommunar	115	
9.5.1	Post 60 Innbyggjartilskot	115	
9.5.2	Post 64 Skjønntilskot, kan nyttast under kap. 572 post 64	116	
9.5.3	Post 67 (Ny) Styrking av eldre- omsorga, øyremerkte nye pleieårsverk	117	
9.5.4	Post 68 (Ny) Styrking av grunn- opplæringa (øymerkt)	117	
9.5.5	Post 69 (Ny) Lese-, skrive- og rekneopplæring i kommunane	118	
9.6	Kap. 572 Rammetilskot til fylkes- kommunar	118	
9.6.1	Post 60 Innbyggjartilskot	118	
9.6.2	Post 65 Tilskot til barnevern/hovud- stadtilskot	119	
9.7	Kap. 580 Bustøtte	119	
9.7.1	Post 70 Bustøtte, overslagsløyving	119	
9.8	Kap. 582 Rentekompensasjon for skule- og symjeanlegg og kyrkjebygg	120	
9.8.1	Post 60 Rentekompensasjon skule- og symjeanlegg, kan overførast	120	
9.8.2	Post 61 Rentekompensasjon kyrkjebygg, kan overførast	120	
9.9	Kap. 586 Tilskot til omsorgs- bustader og sjukeheimplassar	120	
9.9.1	Post 63 Tilskot til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag	120	
9.9.2	Post 64 Investeringsstilskot	121	
9.10	Kap. 2412 Den norske stats husbank	122	
9.10.1	Post 72 Rentestøtte	122	
9.10.2	Post 90 Lån til Husbanken, overslagsløyving	122	
9.11	Kap. 5312 Den norske stats husbank	123	
9.11.1	Post 90 Avdrag	123	
9.12	Kap. 5615 Renter fra Den norske stats husbank	123	
9.12.1	Post 80 Renter	123	
9.13	Oppfølging av oppmodingsvedtak vedkomande Startlån	123	
9.13.1	Samandrag	123	
9.13.2	Merknader frå komiteen	123	
9.14	Andre merknader og forslag framkomne under behandlinga i komiteen	123	
9.14.1	Utleigebustader	123	
9.14.2	Selskapsskatten	123	
9.14.3	Senter for FoU for bygge-, anleggs- og eigedomsnæringa	124	
9.14.4	Arbeid med lese- og skriveferdig- heiter for vaksne	124	
9.14.5	Oppfølging kunnskapsløftet	124	
9.14.6	Fjerne frukt og grønt frå innbyggjar- tilskotet	124	
9.14.7	Tilsegningsfullmakt – Kommune- samanslåing	124	
10.	Arbeids- og inkluderings- departementet	125	
10.1	Kap. 600 Arbeids- og inkluderings- departementet	125	
10.1.1	Post 1 Driftsutgifter	125	
10.2	Kap. 601 Utgreiingsverksemd, forskning m.m.	126	
10.2.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter	126	
10.2.2	Post 50 Noregs forskingsråd	126	
10.3	Kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten	127	
10.3.1	Post 1 Driftsutgifter	127	
10.3.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter	128	
10.4	Kap. 621 Tilskot til sosiale tenester og sosial inkludering	129	
10.4.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter	129	
10.5	Kap. 634 Arbeidsmarknadstiltak	129	
10.5.1	Post 21 Forsøk, utviklingstiltak	129	
10.5.2	Post 76 Tiltak for arbeidssøkjjarar, kan overførast	129	
10.6	Kap. 635 Venteløn	132	

	Side		Side
10.6.1	132	10.16.3	139
10.7	132	10.17	140
10.7.1	132	10.17.1	140
10.8	132	10.18	140
10.8.1	132	10.18.1	140
10.9	133	10.19	142
10.9.1	133	10.19.1	142
10.9.2	133	10.20	142
10.9.3	134	10.20.1	142
10.9.4	134	10.21	143
10.10	135	10.21.1	143
10.10.1	135	10.22	143
10.11	135	10.22.1	143
10.11.1	135	10.22.2	143
10.12	135	10.22.3	144
10.12.1	135	10.23	144
10.13	136	10.23.1	144
10.13.1	136	10.24	144
10.14	136	10.24.1	144
10.14.1	136	10.24.2	145
10.15	136	10.24.3	145
10.15.1	136	10.24.4	145
10.15.2	137	10.25	145
10.15.3	138	10.25.1	145
10.15.4	138	10.25.2	145
10.15.5	139	10.26	146
10.15.6	139	10.26.1	146
10.16	139	10.26.2	146
10.16.1	139	10.27	146
10.16.2	139	10.27.1	146
		10.28	146
		10.28.1	146
			146

	Side		Side
10.29	Kap. 5701 Diverse inntekter	146	
10.29.1	Post 2 Diverse inntekter	146	
10.30	Kap. 5705 Refusjon av dagpengar	147	
10.30.1	Post 1 Refusjon dagpengar, statsgaranti ved konkurs	147	
10.31	Andre saker	147	
10.31.1	Servicesentre for utenlandske arbeidstakarar – etablering i Stavanger og Kirkenes	147	
10.31.2	Status for tiltaka for å redusere talet på nye asylsøklarar, jf. St.prp. nr. 59 (2007–2008) og St.prp. nr. 1 (2008–2009)	148	
10.32	Andre forslag og merknader framkomne under behandlinga i komiteen	148	
10.32.1	Gjennomgang av aldersgrenser	148	
10.32.2	Likebehandling statspensjonistar	148	
10.32.3	Frede opptente rettar i gjeldande folketrygdpensjon	148	
11.	Helse- og omsorgsdepartementet ...	149	
11.1	Kap. 700 Helse- og omsorgs- departementet	149	
11.1.1	Post 1 Driftsutgifter	149	
11.1.2	Post 95 (Ny) Kapitalinnskott	149	
11.2	Kap. 702 Helse- og sosialberedskap ..	149	
11.2.1	Post 70 Tilskott	149	
11.3	Kap. 710 Nasjonalt folkehelse- institutt	149	
11.3.1	Post 1 Driftsutgifter	149	
11.3.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter	151	
11.3.3	Post 45 Større utstyrsinnkjøp og vedlikehald	151	
11.4	Kap. 715 Statens strålevern	151	
11.4.1	Post 1 Driftsutgifter	151	
11.5	Kap. 3715 Statens strålevern	151	
11.5.1	Post 5 Oppdragsinntekter	151	
11.6	Kap. 718 Alkohol og narkotika	151	
11.6.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter	151	
11.6.2	Post 63 Rusmiddeltiltak	151	
11.6.3	Post 70 Frivillig arbeid mv.	152	
11.7	Kap. 719 Folkehelse	152	
11.7.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter	152	
11.7.2	Post 72 Stiftelsen Amatheia	152	
11.7.3	Post 74 Skulefrukt	152	
11.8	Kap. 720 Helsedirektoratet	153	
11.8.1	Post 1 Driftsutgifter	153	
11.8.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter	153	
11.9	Kap. 721 Statens helsetilsyn	153	
11.9.1	Post 1 Driftsutgifter	153	
11.10	Kap. 722 Norsk pasientskade- erstatning	153	
11.10.1	Post 1 Driftsutgifter	153	
11.10.2	Post 71 Erstatningsutbetalingar fødestover	154	
11.11	Kap. 723 Pasientskadenemnda	154	
11.11.1	Post 1 Driftsutgifter	154	
11.12	Kap. 724 Helsepersonell og tilskott til personelltiltak	154	
11.12.1	Post 21 Forsøk og utvikling i primær- helsetenesta	154	
11.12.2	Post 61 Tilskott til turnustenesta	154	
11.12.3	Post 70 Andre tilskott	154	
11.13	Kap. 725 Nasjonalt kunnskapssenter for helsetenesta	154	
11.13.1	Post 1 Driftsutgifter	154	
11.14	Kap. 726 Habilitering, rehabilitering og tiltak for rusmiddelavhengige	155	
11.14.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter	155	
11.14.2	Post 70 Tilskott	155	
11.14.3	Post 71 Kjøp av opptrening og helsetenester, kan overførast	155	
11.15	Kap. 728 Forsøk og utvikling mv.	155	
11.15.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter	155	
11.15.2	Post 70 Tilskott	156	
11.16	Kap. 732 Regionale helseføretak	156	
11.16.1	Helsepersonellkrav – nytt regelverk for innsattsstyrt finansiering (ISF) frå 1. januar 2009	156	
11.16.2	Post 21 Forsøk og utvikling i sjukehussektoren	157	
11.16.3	Post 70 Tilskott til helseføretak, kan overførast, kan nyttast under postane 72, 73, 74 og 75	157	
11.16.4	Post 72 Tilskott til Helse Sør-Øst RHF	157	
11.16.5	Post 73 Tilskott til Helse Vest RHF ...	158	
11.16.6	Post 74 Tilskott til Helse Midt- Norge RHF	159	
11.16.7	Post 75 Tilskott til Helse Nord RHF ..	159	
11.16.8	Post 76 Innsattsstyrt finansiering, overslagsløyving	159	
11.16.9	Post 77 Refusjon poliklinisk verksemd, overslagsløyving	160	
11.16.10	Post 79 Helse og rehabiliterings- tenester for sjukmelde	160	
11.17	Kap. 3732 Regionale helseføretak	160	
11.17.1	Post 86 Driftskreditter	160	
11.18	Kap. 742 Kontrollkommisjonen og andre utgifter under psykisk helsevern	161	
11.18.1	Post 70 Tilskott	161	
11.19	Kap. 743 Statlege stimuleringstiltak for psykisk helse	161	
11.19.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter	161	
11.19.2	Post 62 Tilskott til psykisk helsearbeid i kommunar	161	

	Side		Side		
11.19.3	Post 70 Kompetanse, utgreiningar og utviklingsarbeid	162	12.4	Kap. 846 Forskings- og utgreiingsverksemd, tilskot mv.	171
11.19.4	Post 75 Tilskot til styrking av psykisk helsevern, kan overførast	162	12.4.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttast under post 50	171
11.20	Kap. 744 Tvungen omsorg for psykisk utviklingshemma	162	12.4.2	Post 72 Tiltak for lesbiske og homofile	171
11.20.1	Post 70 Fageininga for tvungen omsorg	162	12.5	Kap. 852 Adopsjonsstøtte	171
11.21	Kap. 761 Tilskot forvalta av Helsedirektoratet	163	12.5.1	Post 70 Tilskot til foreldre som adopterer barn frå utlandet	171
11.21.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter	163	12.6	Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet	172
11.21.2	Post 60 Tilskot til omsorgstenester, kan overførast	163	12.6.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter	172
11.21.3	Post 63 Tilskot til rusmiddeltiltak	163	12.6.2	Post 64 Tilskot ved busetjing av einslege mindreårige asylsøkjjarar og flyktningar, overslagsløyving	172
11.21.4	Post 67 Tilskot til særskilde utviklingstiltak	163	12.6.3	Post 71 Utvikling og opplysningsarbeid mv., kan nyttast under post 50	173
11.21.5	Post 70 Frivillig rusførebyggjande arbeid	164	12.7	Kap. 3854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet	173
11.22	Kap. 2751 Legemidlar mv.	164	12.7.1	Post 4 Refusjon av ODA-godkjende utgifter	173
11.22.1	Post 70 Legemidlar	164	12.8	Kap. 855 Statleg forvaltning av barnevernet	173
11.23	Kap. 2752 Refusjon av eigenbetaling	165	12.8.1	Post 1 Driftsutgifter, kan nyttast under post 22 og post 60	173
11.23.1	Post 70 Refusjon eigenbetaling, eigendelstak 1	165	12.9	Kap. 3855 Statleg forvaltning av barnevernet	174
11.24	Kap. 2790 Andre helsetiltak	165	12.9.1	Post 60 Kommunale eigendelar	174
11.24.1	Post 70 Bidrag, lokalt	165	12.10	Kap. 856 Barnevernets omsorgs-senter for einslege mindreårige asylsøkjjarar	174
11.25	Andre saker	166	12.10.1	Post 1 Driftsutgifter	174
11.25.1	Autorisasjon for manuellterapeutar ...	166	12.11	Kap. 857 Barne- og ungdomstiltak ...	175
11.25.2	Vaksine mot livmorhalskreft	167	12.11.1	Post 73 Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn	175
11.26	Andre forslag og merknader framkomne under behandlinga i komiteen	167	12.12	Kap. 858 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	175
11.26.1	Finansiering av MS-behandling og TNF-hemmarar, m.m.	167	12.12.1	Post 1 Driftsutgifter, kan nyttast under kap. 855 post 1	175
11.26.2	Utsett refusjonsordning for fysioterapitenester	168	12.13	Kap. 868 Forbrukarombodet	175
11.26.3	Aerius- og Kestine-innlemming i ordninga med blå resept	168	12.13.1	Post 1 Driftsutgifter	175
11.26.4	Meirverdiavgiftsfritak for private omsorgsbedrifter	168	12.14	Kap. 2530 Foreldrepengear	175
11.26.5	Testing – tjukktarmkreft	168	12.14.1	Post 70 Foreldrepengear ved fødsel, overslagsløyving	175
11.26.6	Betre velferd for eldre	169	12.15	Andre saker	176
11.26.7	Ultralydundersøkingar – førebyggjande tiltak	169	12.15.1	Utviding av foreldrepengeordninga – Rettar til fedrekvote for fedre der mor har vore yrkesaktiv i mindre enn 50 pst. stilling.	176
12.	Barne- og likestillings-		13.	Nærings- og handels-	
	departementet	169		departementet	176
12.1	Kap. 842 Familievern	169	13.1	Kap. 900 Nærings- og handels-	
12.1.1	Post 1 Driftsutgifter, kan nyttast under post 70	169		departementet	176
12.1.2	Post 70 Tilskot til familievernteneste i kyrkja	170	13.1.1	Post 73 Ung entreprenørskap	176
12.2	Kap. 844 Kontantstøtte	170			
12.2.1	Post 70 Tilskot, overslagsløyving	170			
12.3	Kap. 845 Barnetrygd	171			
12.3.1	Post 70 Tilskot	171			

	Side		Side
13.2	Kap. 907 Sjøfartsdirektoratet	177	
13.2.1	Post 1 Driftsutgifter	177	
13.3	Kap. 909 Tiltak for sysselsetjing av sjøfolk	177	
13.3.1	Post 73 Tilskot til sysselsetjing av sjøfolk, overslagsløyving	177	
13.4	Kap. 920 Noregs forskingsråd	178	
13.4.1	Post 50 Tilskot	178	
13.5	Kap. 922 Romverksemd	179	
13.5.1	Post 70 Kontingent i European Space Agency (ESA)	179	
13.5.2	Post 71 Internasjonal romverksemd ..	179	
13.5.3	Post 72 Nasjonale følgjemidler, kan overførast	180	
13.6	Kap. 924 Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogram	180	
13.6.1	Post 70 Tilskot, kan overførast	180	
13.7	Kap. 928 (Ny) Ulønna forskings- innsats, Skattefunn	180	
13.7.1	Post 71 (Ny) Tilskot	180	
13.8	Kap. 932 (Ny) Ekstraordinære næringsutviklingstiltak	181	
13.8.1	Post 70 (Ny) Næringsfond ved vern av Vefsnassdraget	181	
13.8.2	Post 71 (ny) Næringsfond for opprydding av smelteverkstomta i Odda	181	
13.9	Kap. 937 Svalbard Reiseliv AS	182	
13.9.1	Post 71 Tilskot	182	
13.10	Kap. 950 Forvaltning av statleg eigarskap	182	
13.10.1	Post 90 (Ny) Ansvarleg lån, Entra Eiendom AS	182	
13.10.2	Post 96 Aksjar	183	
13.11	Kap. 2421 Innovasjon Norge	183	
13.11.1	Utviding av ramma for lågrisikolåne- ordninga	183	
13.11.2	Post 50 Innovasjon – prosjekt, fond ..	184	
13.11.3	Post 70 Bedriftsutvikling og administrasjon	184	
13.11.4	Post 71 Nettverk, profilering og reiseliv – program	185	
13.11.5	Post 72 Forskings- og utviklings- kontraktar	185	
13.11.6	Post 73 (Ny) Tilskot til innkjøps- konsortium for kjøp av kraft	185	
13.11.7	Post 90 Lån fra statskassa til utlåns- verksemd, overslagsløyving	186	
13.12	Kap. 2426 SIVA SF	186	
13.12.1	Post 90 Lån, overslagsløyving	186	
13.12.2	Post 95 Preså Kornfond	186	
13.13	Kap. 2460 Garanti-instituttet for eksportkreditt	187	
13.13.1	Post 24 Driftsresultat	187	
13.13.2	Post 91 Utbetaling iflg. trekkfullmakt – byggelånsgarantiar til skipsbyggings- industrien	187	
13.14	Kap. 3904 Brønnøysundregistra	187	
13.14.1	Post 1 Gebyrinntekter	187	
13.15	Kap. 3928 (Nytt) FoU-prosjekt i regi av næringslivet	188	
13.15.1	Post 70 (Nytt) Tilbakeføring av tilskot til ulønna forskingsinnsats	188	
13.16	Kap. 3939 (Nytt) Støtte til skipsbygging	188	
13.16.1	Post 52 Tilbakeføring frå fond for ei avgrensa ordning for støtte ved skipskontraktar	188	
13.17	Kap. 3950 Forvaltning av statleg eigarskap	188	
13.17.1	Post 70 (Ny) Tilbakeføring av tilskot til pensjon for tidlegare Raufosstilsette	188	
13.17.2	Post 96 Sal av aksjar	188	
13.18	Kap. 5325 Innovasjon Norge	189	
13.18.1	Post 50 Tilbakeføring frå lands- dekkjande innovasjonsordning	189	
13.18.2	Post 70 Låne- og garantiprovisjonar .	189	
13.18.3	Post 90 Avdrag på uteståande fordringar	189	
13.19	Kap. 5625 Renter og utbytte frå Innovasjon Norge	189	
13.19.1	Post 80 Renter på lån fra statskassa ..	189	
13.19.2	Post 81 Rentemargin, innovasjons- låneordninga	190	
13.19.3	Post 85 Utbytte, lågrisikolåne- ordninga	190	
13.19.4	Post 86 Utbytte frå investeringsfond for Nordvest-Russland og Aust-Europa	190	
13.20	Kap. 5656 Aksjar i selskapa under NHDs forvaltning	190	
13.20.1	Post 85 Utbytte	190	
13.21	Andre saker	190	
13.21.1	Statlege lån til Eksportfinans ASA ...	190	
14.	Fiskeri- og kystdepartementet	191	
14.1	Kap. 1020 Havforskningsinstituttet	191	
14.1.1	Post 1 Driftsutgifter	191	
14.2	Kap. 1023 Fiskeri-, havbruks- og transportretta FoU	191	
14.2.1	Post 71 Tilskot til utviklingstiltak, post 72 Tilskot Nofima	191	
14.3	Kap. 1030 Fiskeridirektoratet, kap. 4030 Fiskeridirektoratet	191	
14.3.1	Post 1 Driftsutgifter, post 8 Gebyr havbruk	191	
14.4	Kap. 1050 Diverse fiskeriformål	192	
14.4.1	Post 74 Erstatningar	192	

	Side		Side		
14.4.2	Post 75 Tilskot til næringstiltak i fiskeria, kan overførast	192	16.4.5	Post 80 (Ny) Vedlikehold og oppgradering av fylkesvegnettet	203
14.5	Kap. 1062 Kystverket	193	16.4.6	Post 81 (Ny) Vedlikehold av stam- og fylkesvegar	203
14.5.1	Post 1 Driftsutgifter	193	16.5	Kap. 1330 Særskilde transporttiltak ..	204
14.5.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter	194	16.5.1	Post 70 Kjøp av persontransporttenester på strekninga Bergen–Kirkenes	204
14.6	Kap. 1070 Samfunnet Jan Mayen	194	16.5.2	Post 71 (Ny) Styrking av TT-ordninga	204
14.6.1	Post 1 Driftsutgifter	194	16.6	Kap. 1350 Jernbanelinjen	204
14.7	Kap. 5610 Renter av lån til Nofima AS	194	16.6.1	Post 23 Drift og vedlikehold, kan overførast, kan nyttast under post 30	205
14.7.1	Post 80 (Ny) Renter	194	16.6.2	Post 30 Investeringar i linja, kan overførast, kan nyttast under post 23	205
14.8	Andre saker	195	16.6.3	Post 33 (Ny) Fysisk skilje Jernbanelinjen – BaneTele AS, kan overførast	206
14.8.1	Evaluering av Strukturfondet og kondemneringsordninga for kapasitetstilpassing av fiskeflåten	195	16.7	Kap. 1351 Persontransport med tog ..	206
14.8.2	Kongekrabbe	196	16.7.1	Post 60 Kompensasjon for ansvars- overføring kjøp av persontransport med tog	206
15.	Landbruks- og matdepartementet ..	196	16.8	Kap. 1370 (Nytt) Posttenester	206
15.1	Kap. 1115 Mattilsynet	196	16.8.1	Post 70 Kjøp av post- og banktenester	206
15.1.1	Post 1 Driftsutgifter	196	16.9	Kap. 4312 Oslo Lufthavn AS	207
15.1.2	Post 23 Særskilde prosjekt	197	16.9.1	Post 90 Avdrag på lån	207
15.2	Kap. 4115 Mattilsynet	197	16.10	Kap. 5611 Aksjar i NSB AS	208
15.2.1	Post 2 Driftsinntekter og refusjonar mv.	197	16.10.1	Post 85 Utbytte	208
15.3	Kap. 1150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen	197	17.	Miljøverndepartementet	208
15.3.1	Post 50 Fondsavsetningar	197	17.1	Kap. 1400 Miljøverndepartementet ..	208
15.4	Kap. 5652 Innskotskapital i Statskog SF	199	17.1.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter	208
15.4.1	Post 85 Utbytte	199	17.2	Kap. 1426 Statens naturoppsyn	208
15.5	Andre saker	199	17.2.1	Post 1 Driftsutgifter	208
15.5.1	Omorganisering av Instrumenttjenesten AS (ITAS)	199	17.2.2	Post 31 Tiltak i naturvern- og kulturlandskapsområde, kan overførast	208
15.6	Andre forslag og merknader framkomne under behandlinga i komiteen	200	17.3	Kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning	208
15.6.1	Avgifter i matforvaltninga	200	17.3.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter	208
16.	Samferdselsdepartementet	200	17.3.2	Post 30 Statlege erverv, bandlegging av friluftsområde	208
16.1	Kap. 1300 Samferdselsdepartementet	200	17.3.3	Post 31 Tiltak i friluftsområde	209
16.1.1	Post 1 Driftsutgifter	200	17.3.4	Post 35 Statleg erverv, nytt skogvern, kan overførast	209
16.2	Kap. 1301 Forsking og utvikling mv.	200	17.3.5	Post 60 Tilskot til lokalt utviklingsfond	209
16.2.1	Post 72 Tilskot til miljøvennleg transport, Transnova-prosjektet	200	17.3.6	Post 76 Tilskot til informasjons- og kompetansesentre, kan overførast	209
16.3	Kap. 1310 Flytransport	200	17.4	Kap. 1429 Riksantikvaren	209
16.3.1	Post 90 (Ny) Aksjekapital	200			
16.4	Kap. 1320 Statens vegvesen	201			
16.4.1	Post 23 Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksvegar	201			
16.4.2	Post 30 Riksveginvesteringar	201			
16.4.3	Post 35 Vegutbygging i Bjørvika, kan overførast	202			
16.4.4	Post 72 Kjøp av riksvegferjetenester, kan overførast, kan nyttast under post 23 og post 30	202			

	Side		Side
17.4.1	Post 72 Vern og sikring av freda og verneverdige kulturminne og kulturmiljø	209	
17.5	Kap. 1432 Norsk kulturminnefond	210	
17.5.1	Post 90 Fondskapital	210	
17.6	Kap. 1441 Statens forureiningstilsyn	210	
17.6.1	Post 1 Driftsutgifter	210	
17.6.2	Post 22 Statleg ordning for frivillig kjøp av klimavotar	210	
17.6.3	Post 39 Oppryddingstiltak, kan overførast	211	
17.6.4	Post 73 Tilskot til biloppsamlings-systemet	211	
17.7	Kap. 4441 Statens forureiningstilsyn	211	
17.7.1	Post 2 Inntekter, statleg ordning for frivillig kjøp av klimavotar	211	
17.7.2	Post 7 Gebyrinntekter (Kvote-systemet)	212	
17.8	Andre saker	212	
17.8.1	Samarbeid med Sverige om artsprosjekt	212	
18.	Fornyings- og administrasjons-		
	departementet	212	
18.1	Kap. 1500 Fornyings- og administrasjonsdepartementet	212	
18.1.1	Post 1 Driftsutgifter	212	
18.1.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overførast	212	
18.2	Kap. 1521 Direktoratet for forvaltning og IKT	212	
18.2.1	Post 1 Driftsutgifter	212	
18.3	Kap. 1522 Departementenes servicesenter	212	
18.3.1	Post 1 Driftsutgifter	212	
18.3.2	Post 22 Fellesutgifter for R-kvartalet	213	
18.3.3	Post 45 Større utstyrskjøp og vedlikehald, kan overførast	213	
18.4	Kap. 1541 Pensjonar av statskassa	214	
18.4.1	Post 1 Driftsutgifter, overslagsløyving	214	
18.5	Kap. 1542 Tilskot til Statens Pensjonskasse	214	
18.5.1	Post 1 Driftsutgifter, overslagsløyving, post 70 For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, overslagsløyving	214	
18.5.2	Post 22 (Ny) Sluttoppgjær, overslagsløyving	215	
18.6	Kap. 1543 Arbeidsgivaravgift til folketrygda	216	
18.6.1	Post 1 Driftsutgifter, overslagsløyving, post 70 For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, overslagsløyving	216	
18.7	Kap. 1544 Bustadlånsordninga i Statens Pensjonskasse	216	
18.7.1	Post 90 Lån, overslagsløyving	216	
18.8	Kap. 1546 Yrkesskadeforsikring	216	
18.8.1	Post 1 Driftsutgifter, overslagsløyving	216	
18.9	Kap. 1547 Gruppelivsforsikring	216	
18.9.1	Post 1 Driftsutgifter, overslagsløyving	216	
18.10	Kap. 1550 Konkurransetilsynet	217	
18.10.1	Post 1 Driftsutgifter	217	
18.10.2	Post 23 Klagenemnda for offentlege innkjøp	217	
18.11	Kap. 1560 Spesielle IKT-tiltak	217	
18.11.1	Post 22 Samordning av IKT-politikken, kan overførast	217	
18.12	Kap. 1563 IKT-tryggleik	217	
18.12.1	Post 70 Tilskot til Norsk senter for informasjonssikring (NorSIS)	217	
18.13	Kap. 1570 Datatilsynet	217	
18.13.1	Post 1 Driftsutgifter	217	
18.14	Kap. 1580 Byggeprosjekt utanfor husleigeordninga	218	
18.14.1	Post 33 Vidareføring av byggeprosjekt, kan overførast	218	
18.15	Kap. 1581 Eigedommar til kongelege formål	219	
18.15.1	Post 45 Større utstyrsinnkjøp og vedlikehald, kan overførast	219	
18.16	Kap. 1582 Utvikling av Fornebuområdet	219	
18.16.1	Post 70 (Ny) Erstatningar og oppgjær, kan overførast	219	
18.17	Kap. 1583 (Nytt) Utvikling av Pilestredet Park	219	
18.17.1	Post 30 Investeringar, Pilestredet Park, kan overførast	219	
18.18	Kap. 2445 Statsbygg	219	
18.18.1	Post 24 Driftsresultat	219	
18.18.2	Post 31 Igangsetjing av ordinære byggeprosjekt, kan overførast	220	
18.18.3	Post 33 Vidareføring av ordinære byggeprosjekt, kan overførast	221	
18.18.4	Post 45 Større utstyrskjøp og vedlikehald, kan overførast	222	
18.18.5	Post 49 Kjøp av eigedommar, kan overførast	222	
18.19	Kap. 5445 Statsbygg	222	
18.20	Kap. 2470 Statens Pensjonskasse	222	
18.20.1	Post 24 Driftsresultat	222	
18.21	Kap. 4510 Fylkesmannsembeta	223	
18.21.1	Post 1 Inntekter ved oppdrag	223	
18.22	Kap. 4546 Yrkesskadeforsikring	223	
18.22.1	Post 1 Premieinntekter	223	
18.23	Kap. 4547 Gruppelivsforsikring	223	

	Side		Side		
18.23.1	Post 1 Premieinntekter	223	19.17	Kap. 5506 Avgift av arv og g�aver	233
18.24	Kap. 5607 Renter av bustadl�ns- ordninga i Statens Pensjonskasse	223	19.17.1	Post 70 Avgift	233
18.24.1	Post 80 Renter	223	19.18	Kap. 5511 Tollinntekter	233
19.	Finansdepartementet	223	19.18.1	Post 70 Toll	233
19.1	Kap. 20 Statsministeren sitt kontor ...	223	19.19	Kap. 5521 Meirverdiavgift	234
19.1.1	Post 1 Driftsutgifter	223	19.19.1	Post 70 Avgift	234
19.2	Kap. 21 Statsrådet	224	19.20	Kap. 5531 Avgift på tobakkvarer	234
19.2.1	Post 1 Driftsutgifter	224	19.20.1	Post 70 Avgift	234
19.3	Kap. 1600 Finansdepartementet	224	19.21	Kap. 5536 Avgift på motor- vogner mv.	234
19.3.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overførast	224	19.21.1	Post 71 Eingangsavgift på motorvogner mv.	234
19.4	Kap. 1602 Kredittilsynet	224	19.21.2	Post 77 Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift)	234
19.4.1	Post 1 Driftsutgifter	224	19.22	Kap. 5541 Avgift på elektrisk kraft ..	235
19.5	Kap. 5580 Sektoravgifter under Finansdepartementet	225	19.22.1	Post 70 Forbruksavgift	235
19.5.1	Post 70 Kredittilsynet, bidrag fr� tilsynseiningane	225	19.23	Kap. 5542 Avgift på mineral- olje mv.	235
19.6	Kap. 1605 Senter for statleg �konomistyring	225	19.24	Kap. 5543 Miljøavgift på mineralske produkt mv.	235
19.6.1	Post 1 Driftsutgifter	225	19.24.1	Post 70 CO ₂ -avgift	235
19.7	Kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten	225	19.25	Kap. 5546 Avgift på sluttbehandling av avfall	235
19.7.1	Post 1 Driftsutgifter	225	19.25.1	Post 70 Avgift på sluttbehandling av avfall	235
19.7.2	Post 45 Større utstyrskjøp og vedlikehald, kan overførast	225	19.26	Kap. 5556 Produktavgift på alkoholfrie drikkevarer	236
19.8	Kap. 1618 Skatteetaten	226	19.26.1	Post 70 Avgift	236
19.8.1	Post 1 Driftsutgifter	226	19.27	Kap. 5559 Avgift på drikkevare- emball�se	236
19.8.2	Post 22 Større IT-prosjekt, kan overførast	226	19.27.1	Post 70 Grunnavgift på eingongs- emballasje	236
19.9	Kap. 1632 Kompensasjon for meirverdiavgift	226	19.28	Kap. 5565 Dokumentavgift	236
19.9.1	Post 61 Tilskot til kommunar og fylkeskommunar, overslags- løyving	226	19.28.1	Post 70 Avgift	236
19.9.2	Post 72 Tilskot til privat og ideell verksemd, overslagsløyving	226	19.29	Kap. 5603 Renter av staten sin kapital i staten si forretningsdrift	237
19.10	Kap. 1634 Statens innkrevings- sentral	227	19.29.1	Post 80 Renter av staten sin faste kapital	237
19.10.1	Post 1 Driftsutgifter	227	19.30	Kap. 5605 Renter av kontant- beholdninga i statskassa og andre fordringar	237
19.11	Kap. 1638 Kjøp av klimakvotar	227	19.30.1	Post 89 (Ny) Garantiprovisjon	237
19.11.1	Post 21 Kvotekjøp, generell ordning .	227	19.31	Kap. 5700 Inntekter i folketrygda	237
19.12	Kap. 4638 Sal av klimakvotar	228	19.31.1	Post 71 Trygdeavgift	237
19.12.1	Post 1 Salsinntekter	228	19.31.2	Post 72 Arbeidsgivaravgift	237
19.13	Kap. 2309 Tilfeldige utgifter	229	19.32	Andre forslag og merknader framkomne under behandlinga i komiteen	238
19.13.1	Post 1 Driftsutgifter	229	19.32.1	Individuell pensjonssparing	238
19.14	Kap. 5309 Tilfeldige inntekter	231	19.32.2	Skattefrådrag for kostnader knytt til fedme	238
19.14.1	Post 29 Ymse	231	20.	Forsvarsdepartementet	239
19.15	Kap. 5491 Avskriving på staten sin kapital i staten si forretningsdrift	231	20.1	Kap. 1700 Forsvarsdepartementet ...	239
19.15.1	Post 30 Avskrivningar	231			
19.16	Kap. 5501 Skattar på formue og inntekt	231			
19.16.1	Post 70 Toppskatt mv.	231			
19.16.2	Post 72 Fellesskatt	232			

	Side		Side		
20.1.1	Post 1 Driftsutgifter	239	20.16	Kap. 4710 Forsvarsbygg og nybygg	
20.2	Kap. 1719 Fellesutgifter og tilskot til foretak under Forsvars- departementet	239		og nyanlegg	244
20.2.1	Post 1 Driftsutgifter	239	20.16.1	Post 47 Sal av eigedom	244
20.3	Kap. 1720 Felles leing og kommandoapparat	240	20.17	Andre saker	244
20.3.1	Post 1 Driftsutgifter	240	20.17.1	Kystvakta	244
20.4	Kap. 1723 Nasjonalt trygging- organ	240	20.17.2	Tilskot til afghanske styresmakter til kjøp av eigedom	244
20.4.1	Post 1 Driftsutgifter	240	20.18	Andre forslag og merknader framkomne under behandlinga i komiteen	245
20.5	Kap. 1725 Fellesinstitusjonar og -utgifter under Forsvarsstaben	240	20.18.1	Olavsværn	245
20.5.1	Post 1 Driftsutgifter	240	21.	Olje- og energidepartementet	245
20.6	Kap. 1731 Hæren	240	21.1	Kap. 1800 Olje- og energi- departementet	245
20.6.1	Post 1 Driftsutgifter	240	21.1.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overførast	245
20.7	Kap. 1732 Sjøforsvaret	241	21.2	Kap. 1810 Oljedirektoratet	246
20.7.1	Post 1 Driftsutgifter	241	21.2.1	Post 1 Driftsutgifter	246
20.8	Kap. 1733 Luftforsvaret	241	21.2.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overførast	246
20.8.1	Post 1 Driftsutgifter	241	21.3	Kap. 4810 Oljedirektoratet	246
20.9	Kap. 1734 Heimevernet	241	21.3.1	Post 2 Oppdrags- og samarbeids- verksemd	246
20.9.1	Post 1 Driftsutgifter	241	21.4	Kap. 1811 StatoilHydro ASA	246
20.10	Kap. 1740 Forsvarets logistikk- organisasjon	241	21.4.1	Post 96 Aksjekjøp	246
20.10.1	Post 1 Driftsutgifter	241	21.5	Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat	247
20.11	Kap. 1760 Nyinnkjøp av materiell og nybygg og nyanlegg	242	21.5.1	Post 1 Driftsutgifter	247
20.11.1	Post 1 Driftsutgifter	242	21.5.2	Post 22 Flaum- og skredføre- bygging, kan overførast, kan nyttast under post 60	247
20.11.2	Post 44 Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeid, nasjonalfinansiert del	242	21.5.3	Post 60 Tilskot til skredførebygging, kan overførast, kan nyttast under post 22	248
20.11.3	Post 45 Større utstyrsinnkjøp og vedlikehald	242	21.5.4	Post 71 (Ny) Tilskot til straum- forsyning, kan overførast	248
20.11.4	Post 48 Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeid, fellesfinansiert del	242	21.6	Kap. 4820 Noregs vassdrags- og energidirektorat	249
20.11.5	Post 75 Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeid, fellesfinansiert del, Noregs tilskot til NATOs investeringsprogram for tryggleik	242	21.6.1	Post 40 Flaum- og skred- førebygging	249
20.12	Kap. 1790 Kystvakta	243	21.7	Kap. 1825 Omlegging av energibruk og energiproduksjon	249
20.12.1	Post 1 Driftsutgifter	243	21.7.1	Post 50 Overføring til Energi- fondet	249
20.13	Kap. 1792 Norske styrkar i utlandet	243	21.7.2	Post 71 (Ny) Tilskot til MET-senter på Karmøy	249
20.13.1	Post 1 Driftsutgifter, kan overførast	243	21.8	Kap. 1830 Forsking	250
20.13.2	Post 45 Større utstyrsinnkjøp og vedlikehald	243	21.8.1	Post 50 Noregs forskingsråd	250
20.14	Kap. 4792 Norske styrkar i utlandet	243	21.9	Kap. 1833 CO ₂ -handtering	250
20.14.1	Post 1 Driftsinntekter	243	21.9.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overførast	250
20.15	Kap. 1795 Kulturelle og allmennyttige formål	244	21.10	Kap. 2440/5440 Staten sitt direkte økonomiske engasjement i petroleumsværksemda (SDØE)	253
20.15.1	Post 1 Driftsutgifter	244			

	Side		Side
21.10.1	Anslagsendringar	253	
21.10.2	Post 90 Lån til Norpipe Oil AS	253	
21.10.3	Norsk deltaking i petroleums- verksemd på islandsk sokkel	254	
21.11	Kap. 2490 NVE Anlegg	255	
21.11.1	Post 24 Driftsresultat	255	
21.12	Kap. 5582 Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet	255	
21.12.1	Post 70 Bidrag til kulturminnevern ...	255	
21.13	Kap. 5680 Innskotskapital i Statnett SF	255	
21.13.1	Post 85 Utbytte	255	
21.14	Kap. 5685 Aksjar i StatoilHydro ASA	255	
21.14.1	Post 85 Utbytte	255	
22.	Forslag frå mindretal	256	
23.	Tilråding frå komiteen	284	

Innst. S. nr. 355

(2008–2009)

Innstilling til Stortinget frå finanskomiteen

St.prp. nr. 67 (2008–2009)

Innstilling frå finanskomiteen om tilleggsøyvingar og omprioriteringar i statsbudsjettet 2009

Til Stortinget

1. INNLEIING

Komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Alf E. Jakobsen, Rolf Terje Klungland, Torgeir Micaelsen, leiaren Reidar Sandal, Eirin Kristin Sund og Marianne Aasen, frå Framstegspartiet, Gjermund Hagesæter, Ulf Leirstein, Jørund Rytman og Christian Tybring-Gjedde, frå Høgre, Svein Flåtten, Linda C. Hofstad Helleland og Jan Tore Sanner, frå Sosialistisk Venstreparti, Magnar Lund Berge og Heikki Holmås, frå Kristeleg Folkeparti, Hans Olav Syversen, frå Senterpartiet, Per Olaf Lundteigen, og frå Venstre, Lars Sponheim, viser til at St.prp. nr. 67 (2008–2009) blir behandla under kapitla 1–21 i denne innstillinga.

Komiteen viser vidare til at forslag framsette i denne innstillinga er oppførte under kapittel 23 Tilråding frå komiteen eller under kapittel 22 Forslag frå mindretal.

Komiteen viser dessutan til at merknader og forslag som er sette fram under behandlinga i komiteen og som gjeld budsjettpostar som ikkje er omhandla i St.prp. nr. 67 (2008–2009), er lagt kronologisk etter kapittel- og postnummer under omtalen av dei respektive departementa.

Når det gjeld gjennomføringa av den økonomiske politikken for 2009, viser komiteen til merknader i Budsjett-innst. S. II (2008–2009), jf. St.meld.

nr. 2 (2008–2009) Revidert nasjonalbudsjett 2009. Lovforslag omtalt i St.meld. nr. 2 (2008–2009) og i St.prp. nr. 67 (2008–2009) er framsette i Ot.prp. nr. 95 (2008–2009), og komiteen viser til Innst. O. nr. 125 (2008–2009) når det gjeld desse.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at disse medlemmer anser Revidert nasjonalbudsjett som en teknisk revisjon. Det må følgelig være endringer i forutsetningene som ligger til grunn for eventuelle korrigeringer av bevilgede beløp. Disse medlemmer understreker at disse medlemmer dermed ikke tar omkamper på saker som hører inn under den ordinære behandlingen av statsbudsjettet hver høst. Revidert nasjonalbudsjett gir altså ikke noe fullstendig bilde av Fremskrittspartiets økonomiske politikk.

Budsjetteringssituasjonen for 2009 var og er dessuten ekstraordinær som følge av den internasjonale finanskrisen, som har ført til resesjon også i Norge. Disse medlemmer hensynte dette allerede i behandlingen av statsbudsjettet for 2009.

For Fremskrittspartiets primære prioriteringer, påplusninger og kutt vises det til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2009 og statsbudsjettets dokumenter, Budsjett-innst. S. I (2008–2009) med tilhørende budsjettinnstillinger under den enkelte fagkomité. Disse medlemmer viser også til Fremskrittspartiets tiltakspakke "Tid for fornyelse" fremmet 22. januar 2009. Forslagene ble innarbeidet i Innst. S. nr. 139 (2008–2009). Vedrørende Revidert nasjonalbudsjett vises det ellers til merknader i Budsjett-innst. S. nr. II (2008–2009).

Hovedtall og prioriteringer som Fremskrittspartiet har gjort i revidert nasjonalbudsjett for 2009 vises i følgende tabell:

FORSLAG TIL REVIDERT NASJONALBUDSJETT 2009 FRP

	Endringer ifht regjeringen: (mill. kr)
ØKTE FORESLÅTTE OFFENTLIGE BEVILGNINGER	
ØKT OFFENTLIG FORBRUK I BUDSJETTRAMMENE (FrP)	8 131
REDUSERTE OFFENTLIGE INNTEKTER (FrP)	6 846
Reduksjon i økte oljeinntekter/skatteinntekter med FrP	<u>14 977</u>
OVERFØRING TIL STATENS PENSJONSFOND (Oljefondet) REGJERINGEN i 2009	143 800
OVERFØRING TIL STATENS PENSJONSFOND (Oljefondet) FRP i 2009	<u>128 823</u>
REDUSERTE / ØKTE OFFENTLIGE UTGIFTER	
STATSFORVALTNING Ramme 1	0
FAMILIE/FORBRUKER Ramme 2	20
KULTUR Ramme 3	0
UTENRIKS Ramme 4	10
JUSTIS Ramme 5	
Politiet	111
Oslopolitiet	23
Utbedre IKT-system i politietaten	1
	<u>135</u>
KOMMUNAL/INNVANDRING Ramme 6	
Rentekompensasjon - skole og svømmeanlegg	263
Rentekompensasjon - kirkebygg	32
	<u>294</u>
ARBEID/SOSIAL/DAGPENGER Ramme 7	
Rullerende permittering settes til 20% fra 1. juli 2009	50
Redusere lønnsplikt for arbeidsgivere til 3 dager fra 1. juli 2009	14
Annet	15
	<u>79</u>
FORSVAR Ramme 8	35
NÆRING Ramme 9, 10, 11	
Innovasjon Norge	75

FORSLAG TIL REVIDERT NASJONALBUDSJETT 2009 FRP

	Endringer ifht regjeringen: (mill. kr)
ØKTE FORESLÅTTE OFFENTLIGE BEVILGNINGER	
Annet	56
	<hr/> 131
ENERGI Ramme 12	-320
MILJØ Ramme 13	0
KONTROLL Ramme 14	0
HELSE Ramme 15	
Rusmiddeltiltak, kjøp av opptrening og helsetjenester	100
Regionale helseforetak	1 600
Psykisk helse	100
Tiltak mot diabetes	31
Tester for Borreliainfeksjon	1
	<hr/> 1 832
KUNNSKAP Ramme 16	
Skolemat i grunnskolen	80
Universiteter og høyskoler	590
Brukerstyrt forskning	160
Annet	49
	<hr/> 871
TRANSPORT Ramme 17	
Vedlikehold og oppgradering av fylkesveinett	1 500
Vedlikehold av stam- og riksveier	1 000
Styrking av TT-ordningen	125
Kjøp av riksveifergetjenester	15
	<hr/> 2 640
RAMMETILSKUDD KOMMUNER Ramme 18	
Styrking av eldreomsorgen (øremerket)	1 000
Styrking av grunnopplæringen (øremerket)	600
Innbyggertilskudd, skjønnstilskudd	-941
	<hr/> 659
TILFELDIGE UTGIFTER OG INNTEKTER Ramme 19	
Sikring av økt lønn i kvinnedominerte lavtlønnsyrker	1 500
	<hr/> 1 500
FINANS Ramme 21	
Momskompensasjon fra 1. oktober 2009, overgangsordning for frivillig sektor	250
Annet	-5
	<hr/> 245
SUM ØKNING OFFENTLIGE UTGIFTER	<hr/> 8 131 <hr/>

 FORSLAG TIL REVIDERT NASJONALBUDSJETT 2009 FRP

	Endringer ifht regjeringen: (mill. kr)
ØKTE FORESLÅTTE OFFENTLIGE BEVILGNINGER	
REDUSERE STATENS INNTEKTER	
Reversere regjeringens skjerpelser	
Skatte- og avgiftslettelser	
Minstefradraget på inntekt og pensjon heves	4 955
Redusert arbeidsgiveravgift for seniorer	700
Fjerne arb.giv.avg for lærlinger	350
Skattefradrag for oppussing og ENØK-tiltak i hjemmet	320
Øke skattemessig avskr.sats i saldogr. e) til 20 pst.	20
Forbedre Skattefunn	30
Fjerne arveavgiften fra 1. juli 2009	60
Nedbygging av tollbarrierer	69
Fjerning av grunnavgiften for engangsemballasje, ihht. ESA-avgjørelse, fra 1. juli 2009	290
Redusert forbrenningsavgift ved produksjon av energi	40
Andre skatte- og avgiftslettelser	12
SUM SKATTE-/AVGIFTSLETTELSER Ramme 23	6 846

 POSTER UTEN RESULTATVIRKNING ("UNDER STREKEN") Ramme 0

Ikke lån til Entra Eiendom	-1 000
Aksjekapital Avinor	100
SIVA SF, preså Kornfond	300
SUM	-600

Disse medlemmer er overrasket over den svake satsingen, og mangelen på effektive tiltak i Revidert budsjett 2009, på bakgrunn av den situasjonen som er oppstått i arbeidsmarkedet siden sommeren/høsten 2008 og som ser ut til å ville forsterke seg ytterligere i løpet av 2009.

Arbeidsledigheten er sterkt tiltagende, antall konkurser øker betydelig, sykefraværet øker og antall uføretrygdede er igjen økende. Disse medlemmer har merket seg at Regjeringens forslag til Revidert budsjett når det gjelder Arbeids- og inkluderingsdepartementets område, omfatter økning på alle kapitler og poster som berøres av utviklingen uten at det fremmes forslag som vil kunne motvirke de negative trendene. Etter disse medlemmers mening vitner dette om uakseptabel passivitet. Disse medlemmer viser bl.a. til sine merknader i Budsjett-innst. S. nr. 15 (2008–2009) der det pekes på

utfordringene for vedlikehold og investeringer når det gjelder offentlige bygninger og infrastruktur.

Disse medlemmer anser det som helt nødvendig å øke antallet tiltaksplasser ut over Regjeringens forslag, arbeidsledige må følges opp og tilbudet om opplæring/omskolering må utvides og styrkes. Også sykmeldte må følges opp og tilbys rehabilitering, rask behandling og eventuelt sysselsetting. Det er bekymringsfullt at antallet sykmeldte øker så sterkt når antallet arbeidstakere går ned. Disse medlemmer er bekymret for at utviklingen med flere sykmeldte, til tross for nedgang i ansatte, kan bety at arbeidstakere blir sykmeldt for å unngå arbeidsledighet eller for å redusere arbeidsgivers forpliktelser i en periode, noe som vil vanskeliggjøre riktig oppfølging og innsats og skape et skjevt bilde av den reelle situasjonen.

Disse medlemmer viser til sine merknader under de respektive kapitler og poster.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er nødvendig med nye tiltak for å trygge jobbene og skape optimisme. Den økonomiske krisen rammer norsk økonomi og arbeidsplasser. For første gang på 20 år opplever Norge resesjon ved at fastlands-BNP faller. Arbeidsledigheten vokser nå raskere enn noen gang. Hver dag går om lag 30 bedrifter konkurs, og ifølge Nav vil 5 000 miste jobben hver måned i tiden som kommer. Disse medlemmer mener det er viktig å unngå at arbeidsledigheten biter seg fast. Det er derfor nødvendig med nye tiltak for å dempe veksten i ledigheten. Samtidig vil disse medlemmer understreke at nye tiltak må bidra til at Norge kommer styrket ut av krisen. Norge må styrke sin konkurransevne og legge til rette for lønnsomme og fremtidsrettede arbeidsplasser.

Disse medlemmer viser til at Høyre har støttet de tiltakspakkene Regjeringen har foreslått. Etter Høyres oppfatning treffer ikke forslagene de små og mellomstore bedriftene. Det skyldes primært regjeringen Stoltenbergs dogmatiske motstand mot skatte- og avgiftslettelser. Forslagene bidrar heller ikke til å styrke fremtidens arbeidsplasser fordi Regjeringen viderefører hvileskjær og manglende prioritering av høyere utdanning og forskning. Høyres forslag knytter seg derfor primært til kunnskap/forskning og lavere skatter og avgifter.

Disse medlemmer viser til at Høyres forslag i revidert nasjonalbudsjett vil bidra til å redusere bedriftenes kostnader og til økt satsing på kunnskap og forskning:

- Reduserte skatter og avgifter med om lag 8 mrd. kroner.
  - Bedrifter i privat sektor får redusert arbeidsgiveravgiften med 2,5 pst. enheter i ett år.
  - Familieeide bedrifter skal slippe skatteskjerpelsen regjeringen Stoltenberg har påført dem i 2009.
  - Minstefradraget økes med 3 500 kroner for å gjøre det mer lønnsomt å jobbe, og styrke økonomien til personer med lave og vanlige lønnsinntekter.
- Økt satsing på kunnskap og forskning med om lag 1 mrd. kroner.
  - Økte basisbevilgninger til universiteter og høyskoler med over 400 mill. kroner.
  - Økt satsing på bedriftsintern opplæring og basiskompetanse i arbeidslivet med om lag 300 mill. kroner.
  - Økt satsing på forskning og Skattefunn-ordningen.

Disse medlemmer viser til at Høyre i Revidert nasjonalbudsjett omprioriterer om lag 10 mrd. kroner. Av dette utgjør netto skatte- og avgiftslettelser om lag 8 mrd. kroner. I tillegg reduserer Høyre andre utgifter med om lag 3,2 mrd. kroner. Det betyr at Høyre i forbindelse med RNB bruker om lag 6,2 mrd. kroner mer fra pensjonsfondet.

I de gode tidene fra 2005 til 2008 har Høyre hvert eneste år prioritert en noe lavere oljepengebruk og en høyere avsetning til Pensjonsfondet enn Regjeringen. Disse medlemmer viser til fleksibiliteten som ligger i forskriften om innfasingen av oljepenger i norsk økonomi. Det er slik at i gode tider bør det benyttes under 4 pst. av Pensjonsfondet og i dårligere tider kan det brukes mer enn 4 pst. av fondet. Den ekstra sparingen Høyre stod for i de gode årene, gjør det nå helt legitimt å benytte midlertidige skattetiltak i en svært krevende periode for små og store bedrifter i hele landet. Det er også viktig å bruke flere virkemidler når rentenedgangen ikke bidrar raskt nok for bedriftene og lånetilgangen er begrenset. Renten har også blitt så lav at det trolig er lite å hente ved å sette den ytterligere ned. Når de svake utsiktene snur til det bedre, er det viktig å komme tilbake til den langsiktige banen for oljepengebruk.

Disse medlemmer vil peke på at tiltakene Høyre legger frem vil bety høyere sysselsetting, lavere ledighet og i neste runde høyere skatteinngang kombinert med lavere dagpengeutbetalinger.

Disse medlemmer vil videre peke på at Høyre hvert eneste år har klart å prioritere å investere i fremtidens velferd. Vi har satset mer enn Regjeringen på kunnskap, forskning og samferdsel. Den sittende Regjeringen har økt offentlige utgifter hvert eneste år uten å prioritere disse områdene tilstrekkelig. Dermed er bedrifters konkurransevne blitt forverret gjennom hele perioden og det skyldes også de rødgrønne skatteøkningene på over 10 mrd. kroner for Bedrifts-Norge.

Disse medlemmer vil trygge jobbene og bruker flere virkemidler i en mer balansert pakke enn Regjeringen. Disse medlemmer er opptatt av privat verdiskaping. Høyres forslag til en reduksjon i arbeidsgiveravgiften og andre skattetiltak i Revidert budsjett vil ha en god effekt for rundt 1 million jobber i hele landet. Det er viktig at det finnes konkurranedyktige bedrifter som kan ansette folk som mister jobben i andre bedrifter som ikke klarer seg. Disse medlemmer mener Regjeringen har et ensidig fokus på at offentlig sektor skal overta sysselsettingen fremover. For Høyre er det viktig at private investeringer ikke fortrenses av stor offentlig ekspansjon i hele økonomien på sikt.

Kunnskap og bedriftsintern opplæring

Disse medlemmer mener at investeringer i kunnskap og forskning er den mest avgjørende satsingen som kan gjøres for å få Norge styrket ut av krisen. Disse medlemmer mener det er uforståelig at Regjeringen både har latt være å satse på kunnskap og forskning i de historisk gode tidene vi har lagt bak oss, og samtidig lar være å gjøre en slik satsing når behovet for mer kompetanse framover er tydelig. Med økte skatteinntekter og økt bruk av penger fra pensjonsfondet har regjeringen Stoltenberg II hatt et betydelig større handlingsrom og mange milliarder mer til fordeling i inneværende periode enn regjeringen Bondevik II hadde i forrige periode. Likevel viser tall fra Statistisk sentralbyrå at utdanningsområdet taper i de årlige budsjettene. Hvert år siden 2005 har utdanning og forskning fått en mindre andel av de offentlige utgiftene, og pengestrømmen til sektoren tilsvarer en stadig mindre andel av bruttonasjonalproduktet. Mens regjeringen Bondevik II fulgte opp intensjonen med handlingsregelen om at avkastningen fra petroleumsinntektene skal brukes til blant annet forskning og utvikling, har dagens Regjering bare brukt en liten andel til dette formålet.

Søkningen til universiteter og høyskoler økte med 12,6 pst. fra i fjor til i år, og behovet for styrkede basisbevilgninger til institusjonene er stort. Universiteter og høyskoler sliter fortsatt med konsekvensene av Regjeringens kutt på nær 300 mill. kroner i 2007-budsjettet. Det har gått, og går, ut over studietilbud, studiekvalitet, forskning, ansettelse og langsiktige satsinger. Disse medlemmer mener det er avgjørende at institusjonene må kunne gi et godt faglig tilbud til en økende studentmasse, og samtidig får mulighet til å styrke studiekvaliteten, gjøre ansettelse og drive forskning.

Disse medlemmer ser det som avgjørende å satse på forskning gjennom å styrke Brukerstyrt Inn-

ovasjonsarena (BIA) og Skattefunn og øke antallet post. doc.-stillinger.

Disse medlemmer viser til at mange av de som mister jobben i forbindelse med nedskjæringer og omstillinger har svake grunnleggende ferdigheter og svak kompetanse, og mange av dem har ikke fullført videregående opplæring. Høyre har ved flere anledninger fremmet konkrete forslag i Stortinget om å bekjempe frafall i videregående opplæring, styrke voksnes grunnleggende ferdigheter og satse på bedriftsintern opplæring, og disse medlemmer vil i denne sammenheng vise til Dokument nr. 8:10 (2005–2006), Dokument nr. 8:55 (2006–2007), Dokument nr. 8:104 (2008–2009) og Dokument nr. 8:106 (2008–2009).

Disse medlemmer fremmer forslag om styrking av følgende områder:

- Basisbevilgninger universiteter og høyskoler
- Brukerstyrt forskning
- Opprettelse av flere post. doc.-stillinger
- Justering av satser i Skattefunn og innføring av tilskudd til ulønnet forskningsinnsats
- Fjerning av arbeidsgiveravgift på lærlinger
- Andre tiltak mot frafall i videregående opplæring
- Støtte til bedriftsintern opplæring
- Styrking av Program for basiskompetanse i arbeidslivet
- Bevilgninger til kommunene for å drive bedre opplæring i grunnleggende ferdigheter for voksne
- Sommerskole
- Styrking av prestetjenesten.

Disse medlemmer viser for øvrig til våre konkrete bevilgninger og inndekning i tabell nedenfor:

Kap og post	Prioritering	Proveny	
		Inndekning	Økning
	SUM prioritering	3 193,5	9 449,1
	SKATTER OG AVGIFTER		8 004,0
5700.72	Midlertidig reduksjon i arbeidsgiveravgift med 2,5 pst poeng i privat sektor fra 1. juli		5800
5501.72	Øke minstefradrag med 3 500 kroner for 2009		800
5501.72/			
5506.70	Reversere skatteøkninger for bedriftene i 2009		770
5501.72	Bedre avskrivningsregler for maskiner: 25 pst. fra 1. juli		230
5506.70	Fjerne arveavgiften helt fra 1.juli		60

Kap og post	Prioritering	Proveny	
		Inndekning	Økning
5536.71	Miljøbil premie med 25 000 kroner for de med under 120g/km i CO ₂ utslipp fra 1. september		75
5700.72	Fjerne arbeidsgiveravgift lærlinger fra 1.august		240
5501.72	Bedre Skattefunn-ordningen, bl.a. økt beløpsgrense til 8 mill. kroner		0
5521.70	Fjerne mva. på batteriskifte i el biler fra 1.juli		2
5556.70	Halvere produktavgift for saftprodukter fra 1.juli		27
	Arbeidsliv		
	Fattigdomspakke (75 mill. kroner. I tillegg kommer inntektsgraderte barnehagepriser 50 mill. kroner):		
857.73	Styrking av barne- og ungdomstiltak i store byene		30
634.70	"Snu i døra" - tiltak for å gi unge sosialhjelpsmottakere arbeidstrening		15
621.21	På vei til egen bolig		30
634.76	Mer til bedriftsintern opplæring		200
600.1	NAV ombud		5
2541.70	Mer fleksibel permitteringsordning (20%)		50
	Kunnskap og forskning		
257.21	Program for Basiskompetanse i arbeidslivet		80
271.50	Basisbevilgning Universiteter		293
271.52	Post. doc.-stillinger universiteter		20
272.50	Basisbevilgning Vitenskapelige høyskoler		12
272.70	Basisbevilgning Private vitenskapelige høyskoler		5
275.50	Basisbevilgning Høyskoler		104
275.70	Basisbevilgning Private høyskoler		6
285.52	Post. doc.-stillinger via NFR		20
225.77	Sommerskole		5
571.69 ny	Lese, skrive – og regneopplæring i kommunene		50
226.21	Andre tiltak mot frafall i skolen		25
928.71 ny	Styrke Skattefunn (ulønnet forskningsinnsats)		30
3928.70	Reversere Regjeringens vedtak om ulønnet forskningsinnsats (Skattefunn)		6,6
341.01	Prestestillinger		8
920.50	Brukerstyrt Innovasjonsarena		150
228.76	M/S Gann og M/S Sjøkurs		7
228.79	Toppidrett (NTG og Wang)		5
275.50	Ingeniørstudier i undervannsteknologi Høyskolen i Bergen		3
2410.71	Freshman året 2,5 mill., 0,5 mill. annet		3
225.71	Tilskudd musikk og kultur skolene		1
227.74	Døveskole i Bergen		1,5
	Kommune		
571.60	Gradert barnehagepris, øremerket		50

Kap og post	Prioritering	Proveny	
		Inndekning	Økning
	Miljø		
	Miljøbil premie 25 000 kroner og økt vrakpant. Jf. over.		
	Samferdsel		
	Foreslår 3 nye OPS prosjekter		
1330.71	TT-tjenester		15
	Justis		
440.01	Økt bevilgning til politiet, inkl. 12 mill. kroner til biometriske passkiosker		62
441.1	Oslo politiet		10
400.1	Barnehus		3
	Næring		
	Brukerstyrt Innovasjonsarena, jf. ovenfor.		
2421.50	Innovasjon Møbel		10
	Kultur / Familie		
231.60	Private barnehager, likebehandling		112
	Finans		
1602.1	Ekstrabevilgning til kredittilsynet		5
	Utenriks		
161.70	Næringsutvikling		3
162.70	Overgangsbistand (gap)		3
164.72	Utvikling og nedrustning		1
169.71	Andre helse- og AIDS-tiltak		6
	INNDEKNING		
5501.72	Dynamisk effekt høyere skatteinngang ved lavere arbeidsgiveravgift	280	
2541.70	Lavere dagpenger ved ca. 5000 færre ledige	220	
909.73	Reduksjon i nettolønnsordningen	120	
231.60	Økt barnehagepris med 150 kroner fra 1.august	301,5	
5445.30	Salg av eiendom	100	
651.21	Bosetting av flyktninger mv. – strammere asylpolitikk	15	
651.60	Integreringstilskudd – strammere asylpolitikk	40	
653.60	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap – strammere asylpolitikk	25	
690.1	Utlendingsdirektoratet – strammere asylpolitikk	75	
690.21	Statlige mottak – strammere asylpolitikk	200	
690.22	Tolk oversettelse – strammere asylpolitikk	20	
690.60	Vertskommune tilskudd – strammere asylpolitikk	5	
856.1	Barnevern asylsøkere pga færre i mottak	20	
572.60	Kutt i rammetilskudd fylkeskommune	125	
1150.50	Landbruk, Fondsavsetninger, gå mot Regjeringens bevilgning i RNB	150	
1150.73	Landbruksavtalen, pristilskudd	75	

Kap og post	Prioritering	Proveny	
		Inndekning	Økning
1150.74	Landsbruksavtalen, direkte tilskudd		225
2309.1	Kutt i offentlig administrasjon		200
2309.1	Ymse - Mer effektiv bygge- og eiendomspolitikk		100
2309.1	Ymse- Innføre nøytral moms i staten		125
571.60	Omfordeling av rødgrønn frukt		114
551.60	Tilskudd fylkeskommuner regional utvikling		50
552.72	Nasjonale tiltak regional utvikling		50
1370.70	Mindre subsidier av post og banktjenester som Regjeringen foreslår		250
932.70	Gå imot Næringsfond Vefsna og mot vern av vassdraget		150
153.78	Redusere bistand Latin-Amerika		50
163.71	Humanitær bistand og MR - fjerne øremerking av ILO-midler - innenfor posten: 17 millioner for å dekke Regjeringens reduksjon		13
1618.01	Adm knyttet til arveavgiften, skatteetaten		15
5531.70	Økt tobakksavgift med 5%		80
Samlet inndekning			3193,5

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti finner mye bra i dette reviderte budsjettet, som også denne gang har hatt romslige rammer og som dermed har lettet arbeidet for Regjeringen. Dette medlem er imidlertid skuffet over særlig tre forhold: Fattigdomssatsingen er for svak, stimulansen til bedrifter og arbeidstakere som sliter under finanskrisen kunne ha vært sterkere og satsingen på miljø og klima er ikke tilstrekkelig i møte med de utfordringene vi står overfor. Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti i sitt alternative reviderte statsbudsjett vil forsterke innsatsen særlig på disse områdene:

- Kamp mot fattigdom: Dette medlem vil styrke målrettede tiltak mot fattigdommen i Norge med 182 mill. kroner utover Regjeringens forslag. Kristelig Folkeparti vil blant annet ha 1 000 flere tiltaksplasser rettet mot dem som har behov for varige tiltak, fordi vi mener det viktigste fattigdomstiltaket er å sikre at flest mulig er i arbeid. Det er påfallende og skuffende at Regjeringen i så liten grad vil satse ekstra på forebygging og bekjempelse av fattigdom innenlands, selv når antall fattige stiger.
- Sterkere satsing på bedriftene og arbeidsplassene: Dette medlem er opptatt av å gi bedriftene rammevilkår som hjelper dem gjennom de vanskelige økonomiske tidene og som bidrar til å trygge arbeidsplassene over hele landet. Ledigheten vokser nå raskt, og det er avgjørende at myndighetene gjør det som er mulig for at arbeidsledigheten blir så lav som mulig. Dette medlem foreslår derfor blant annet å halvere

arbeidsgiveravgiften for nye lærlinger, å gå fra to til fire måneders terminer for arbeidsgiveravgiften (utsette avgiftsbetaling), å fjerne beløpsgrensen for skattefradrag for tilbakeføring av underskudd og å øke rammene for Skattefunn.

- Kamp mot klimaendringene: Dette medlem viser til at klimautfordringen er reell, og at det vil koste langt mer å vente med å treffe tiltak enn å handle nå. Dette medlem foreslår derfor blant annet innføring av en miljøbilpremie på 25 000 kroner for alle som kjøper bil med CO₂-utslipp under 120 g/km, 500 mill. kroner ekstra til energifondet for ny, fornybar energi, og økte bevilgninger på 100 mill. kroner direkte til styrking av kollektivtrafikken i de områder av landet hvor dette er et godt alternativ til privat bilbruk, særlig i forbindelse med reiser til/fra jobb.
- Sterkere satsing på frivillige organisasjoner: Dette medlem frykter at mange utmerkede private, ideelle initiativ, særlig innen rusomsorgen, nå står i fare for å måtte stenge på grunn av manglende støtte fra Regjeringen, og vil styrke bevilgningene til å utnytte den erfaring og kompetanse som disse institusjonene besitter, til beste for deres brukere og for samfunnet. Dette medlem vil også øke gavefradraget for gaver til frivillige organisasjoner til 18 000 kroner.

Samlet sett innebærer forslaget til Revidert nasjonalbudsjett for 2009 som dette medlem legger fram en oljepengebruk som øker det strukturelle budsjettunderskuddet med om lag 3,1 mrd. kroner ut over Regjeringens forslag. Dette medlem legger

fram følgende endringsforslag i forhold til Regjeringen, og viser til nærmere begrunnelse for de enkelte

forslag i Innst. S. nr. 355 (2008–2009) og Innst. O. nr. 125 (2008–2009):

Profilområde	Kap	Post	Beskrivelse	Bokført beløp
<i>Tiltak overfor næringslivet</i>				
	225	70	Tilskudd til bedrifter som tar inn lærlinger med spesielle behov. Stimulere til at enda flere kan tas inn.	2,5
	551	60	planlegging/oppstart av matinkubator/matpark i Lofoten	3
	572	60	Økt lærlingetilskudd 1 000 kroner	19
	928	71	Ulønnet forskningsinnsats, Skattefunn	30
	3928	70	Ulønnet forskningsinnsats, Skattefunn	6,6
	2541	70	Redusert krav om permittering til 20 pst. for å beholde dagpenger	50
			Profilsum	111,1
<i>Miljø og samferdsel</i>				
	1320	23	Veivedlikehold	100
	1320	23	Opprustning av "Glombergan" på rv 17 mellom Ørnes og Glomfjord	4
	1320	30	Belønningsordning gang/sykkelveier	100
	1350	23	Tilskudd Bratsbergbanen	6
	1350	30	Økte investeringer i kryssningsspor, Nordlandsbanen	25
	1427	30	Tilskudd til offentlig erverv av Ytre Tronderøya	6
	1825	50	Økt overføring til energifondet	500
			Profilsum	741
<i>Fattigdomsbekjempelse</i>				
	213	65	Forsøk med graderte barnehagesatser	10
	315	75	Inkluderings- og fattigdomstiltak i regi av frivillige org.	4
	605	1	Flere tiltaksplasser - administrative ressurser Nav	11
	634	76	1000 flere tiltaksplasser - rettet mot personer med behov for langvarige tiltak	50
	761	70	Frivillig rusarbeid, ideelle rusinstitusjoner	20
	761	70	Steigen omsorgssenter	3
	761	70	Senter for livsmestring, Jølster	3
	761	70	Mottakssenter for rusavhengige, Bergen	5
	761	70	Evangeliesentrene	6
	854	71	Tiltak for utsatte barn og til oppfølging av barn i fosterhjem.	50
	855	1	Styrke det statlige barnevernet.	10
	857	73	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn	10
			Profilsum	182
<i>Bedre alderdom</i>				
	586	64	Nybygg og ombygging av sykehjemsplasser og omsorgsboliger	250
	761	67	Dag- og aktivitetstilbud, demente, stimuleringstilskudd	50
			Profilsum	300

Profilområde	Kap	Post	Beskrivelse	Bokført beløp
<i>Trygg oppvekst og utdanning</i>				
	221	1	Prøveprosjekt med en ansatt på en grunnskole i hvert fylke som har oppfølging for hjem/skole samarbeid. Administreres av FUG.	14
	225	72	Støtte til nettstedet "NeverAgain"	0,3
	226	21	Introduksjonsår for nye lærere. Forsøksordning	12,5
	226	21	Tiltakspost for å begrense frafallet i videregående opplæring. Forsøksordning	15
	226	21	Kvalitetsutvikling i ungdomsskolen	35
	228	76	MS Gann	5
	228	76	MS Sjøkurs	2
	231	21	Kompetanseutvikling i barnehagene og rekruttering av førskolelærere.	10
	231	65	Likeverdig behandling av private og offentlige barnehager	100
	253	70	Ny folkehøgskole Kristiansand	2
	253	70	Ny folkehøgskole Valle	2
	253	71	Utvikling av målrettede tiltak på folkehøgskolene for å fange opp hjelpe de som dropper ut av videregående opplæring tilbake til studiene.	2,5
	270	74	Rette opp tidligere kutt på studentbarnehager	5
	271	50	Basisfinansiering Universitet, dekke opp manglende kompensasjon for lønns- og pensjonskostnader	68
	271	52	Forskningsfinansiering Ui S	5
	271	52	Forskningsfinansiering UiA	5
	272	50	Basisfinansiering Statlige vit. høyskoler, dekke opp manglende kompensasjon for lønns- og pensjonskostnader	5,5
	272	70	Basisfinansiering Private vit. Høyskoler, dekke opp manglende kompensasjon for lønns- og pensjonskostnader	1,5
	275	50	Basisfinansiering statlige høyskoler, dekke opp manglende kompensasjon for lønns- og pensjonskostnader	47
	275	50	15 studieplasser HiÅ, ingeniørfag, produkt- og systemdesign	2,1
	275	70	Basisfinansiering private høyskoler, dekke opp manglende kompensasjon for lønns- og pensjonskostnader	3
	400	1	Startbevilgning magasinet "Redde små"	0,5
	400	1	Stine Sofies stiftelse	1
	440	1	Styrking politi	40
	440	1	Styrke Romerike politidistrikt pga Gardermoen	7
	441	1	Styrking politi, Oslo politidistrikt	10
	572	65	Oslo - barnevern	10
	719	21	Folkehelse, helsestasjons- og skolehelsetjenesten (HPV-midler)	55
	719	72	Forebygging av uønskede svangerskap, Stiftelsen Amatheia	2,5
	732	72	Psykisk helse, Stud.samsk. Agder	0,5
	732	72	Psykisk helse, Stud.samsk. Oslo og Akershus	1
	732	73	Psykisk helse, Stud.samsk.Stavanger	0,5
	842	1	Driftsutgifter familievern, nødvendig styrking	10
	842	70	Kirkens familievern, nødvendig styrking	10
	2410	71	Støtte stipend ikke-vestlige land + Freshmannåret USA	3
			Profilsom	493,4

Profilområde	Kap	Post	Beskrivelse	Bokført beløp
<i>Omprioriteringer trygg oppvekst</i>				
	710	21	HPV vaksine - ompr. Til folkehelse, helsestasjon- og skolehelsetjeneste	-55
				-55
<i>Frivillighet, kultur og kirke</i>				
	225	71	Rette opp kutt kulturskolene	1
	228	70	Friskoler er i en kritisk situasjon grunnet manglende kompensasjon for lønn- og pensjonskostnader - Grunnskoler	25
	228	71	Friskoler er i en kritisk situasjon grunnet manglende kompensasjon for lønn- og pensjonskostnader - Videregående skoler	28
	228	72	Friskoler er i en kritisk situasjon grunnet manglende kompensasjon for lønn- og pensjonskostnader - 6A skoler	5
	228	73	Friskoler er i en kritisk situasjon grunnet manglende kompensasjon for lønn- og pensjonskostnader - Grunnskoler i utlandet	1,6
	228	74	Friskoler er i en kritisk situasjon grunnet manglende kompensasjon for lønn- og pensjonskostnader - Videregående skoler i utlandet	0,4
	228	75	Friskoler er i en kritisk situasjon grunnet manglende kompensasjon for lønn- og pensjonskostnader - Skoler for funksjonshemmede	3,8
	228	76	Friskoler er i en kritisk situasjon grunnet manglende kompensasjon for lønn- og pensjonskostnader - Andre private skoler	0,9
	228	(ny) 82	Kapitaltilskudd	7,5
	315	81	Tilskudd til idrettsanlegg	50
	315	81	Trønderhallen Levanger	8
	320	72	Lokale/regionale kulturbygg	50
	320	72	Kystens Arv Rissa- ny båthall	10
	320	78	Statlig andel felles overordnet organisasjon i Teater og konserthuset Kilden for Agder Teater, Kristiansand symfoniorkester og Opera Sør	1
	324	73	Oscarsborg operaen	3
	340	72	Kirkelig virksomhet i kommunene, rette opp kutt 2009	5
	341	1	Prestestillinger	15
			Profilsom	215,2
SUM UTGIFTER				1987,7

Profil- område	Kap.	Post	Beskrivelse	Beløp
<i>Tiltak overfor næringslivet</i>				
	5700	72	50 % reduksjon arbeidsgiveravgift nye lærlinger fra 1.7.2009	45
	5501	72	Økte beløpsgrenser Skattefunn mm	0
	5700	72	Gå fra 6 til 4 terminer for arbeidsgiveravgift (utsette avgiftsinnbetaling) fra 1.7.2009, renteeffekt	130
	5501	72	Fjerne beløpsgrense tilbakeføring av underskudd, renteeffekt	750
			Sum profil	925
Miljø				
	5546	70	Omlegging av deponiavgifter i tråd med SFT forslag fra 1.9.2009	20
	5536	71	Miljøbilpremie 25 000 kroner nye biler Co ₂ utslipp under 120 g/km fra 1.9.2009	75
	5501	72	Startavskrivning "grønne investeringer" 7,5 %	-
			Sum profil	95
Frivillighet				
	5501	72	Øke gavefradrag til 18 000 kroner	20
	5501	72	Øke lønnsoppgaveplikt frivillige org til 8000 kroner	4
	5501	72	Øke arb.avg.plikt frivillige org til 50 000 / 500 000	8
			Sum profil	32
SUM				1052

Komiteens medlem fra Venstre mener at Regjeringens forslag til revidert budsjett nettopp framstår som en ren teknisk revisjon av det vedtatte budsjettet. Når Regjeringen og regjeringspartiene svinger seg til de store retoriske høyder om de store forskjellene mellom Regjeringens og opposisjonens politiske retning, kan det umulig være denne innstilling det refereres til.

Dette medlem etterlyser en kurs som satser mer på framtiden: På forskning, utdanning og stimulanse til mer klima- og miljøvennlig adferd. Ikke minst savner Venstre tiltak som er målrettet mot den del av norsk næringsliv som sliter, og som vi er helt avhengig av at lykkes i framtiden. På alle disse områdene leverer Regjeringen og regjeringspartiene i beste fall svært svakt – og har gjort det i hele regjeringsperioden.

Etter dette medlems syn preges hele denne regjeringsperioden av et totalt fravær av framtidsrettet satsing. Dette gjelder spesielt på områder som er viktig for dette medlem og Venstre: Nyskaping og forskning, miljø- og klimavennlig omlegging av samfunnet og målrettede tiltak for å gjøre flest mulig i stand til å utvikle seg og ta vare på seg selv. Dersom Regjeringen og regjeringspartiene hadde brukt et like stort engasjement og like mye politisk energi i å utvikle det nye næringslivet vi er avhengig av i framtiden, som de har brukt til interne forhold når det gjel-

der det statlige eierskapet i Aker, Hydro og Statoil, hadde vi stått mye bedre rustet til å møte på den internasjonale finanskrisen og framtiden.

Dette medlem mener det er bra at Regjeringen bevilger mer penger til flere studieplasser, men så lenge UH-sektoren fortsatt er underfinansiert og sliter med Regjeringens vedvarende hvileeskjær er konsekvensene for sektoren kutt i utgifter og dermed færre studieplasser og dårligere undervisning og mindre forskning. Dette medlem foreslår derfor å bevilge 700 mill. kroner mer til høyere utdanning og forskning. Dette går både til å styrke basisfinansieringen, men også til å øke næringsrettet forskning og klima- og energiforskning.

Dette medlem er skuffet over at Regjeringen heller ikke benytter denne anledningen til å oppfylle klimaforliket og/eller satse målrettet på det klimavennlige næringslivet vi skal leve av i framtiden. Dette medlem er spesielt skuffet over at tiltak for å styrke investeringer i fornybar energi fortsatt er utsatt på ubestemt tid. Resultatet vil bli fortsatt kø av gode prosjekter som ikke blir realisert. Regjeringen har lovet en nasjonal strategi for marin energiproduksjon. Når ikke denne kommer i RNB, er det et signal om at hele strategien i beste fall ligger nedlåst i en skuff i departementet. Også den lovede offensive CO₂-rensingen på Kårstø er nå skjøvet langt ut i det

blå. Rensing fra dag én, er en av denne Regjeringens største løftebrudd.

Selv om Regjeringen har 100 mrd. kroner mer til disposisjon i år enn det regjeringen Bondevik II hadde i 2005, klarer ikke Regjeringen det som ifølge finansminister Kristin Halvorsen kunne gjøres med et pennestrøk: Utrydde fattigdom. I beste fall har Regjeringen klart å bevilge noen 100-lapper ekstra til de fattigste. Det hjelper lite for dem med lavest inntekt og størst problemer. Dette medlem viser spesielt til situasjonen i eldreomsorgen, noe som de i følge statsminister Jens Stoltenberg "skulle skinne av, før det har ble gitt en krone i skattelette". Dette medlem konstaterer at det er stadig flere mennesker som opplever problemer i eldreomsorgen og at køene for å få sykehjemsplasser vokser, mens skatteletten for fagforeningsfradrag nesten har blitt fordoblet under denne regjering. Dette medlem vil gå motsatt vei og foreslår i denne innstilling en storstilt satsing på sykehjemsplasser med over 600 mill. kro-

ner i påplusninger innenfor de samme økonomiske rammene som Regjeringen.

I Venstres alternative forslag til Revidert nasjonalbudsjett for 2009 prioriterer dette medlem å bruke om lag 1 mrd. kroner mer på skole, utdanning og forskning, om lag 650 mill. kroner mer på helse, familie og fattigdomsbekjempelse, om lag 120 mill. kroner mer til tiltak rettet mot norsk næringsliv i tillegg til en del målrettede skatte- og avgiftsforslag. Det foreslås videre et skatteskifte fra rød til grønn beskatning på rundt 700 mill. kroner, med netto skattelette på 390 mill. kroner, økte utgifter/omfordeling på rundt 1,9 mrd. kroner og kutt/inndekning på om lag 2,3 mrd. kroner, slik at det i Venstres opplegg blir det samme forbruk av oljepenger som i Regjeringens opplegg.

Dette medlem viser til tabellen under for de konkrete endringsforslag og omtale/begrunnelse i de ulike kapitler som følger i denne innstilling.

Kap./post	Område	Bokført Mill. kroner
PÅPLUSNINGER		
Flere	Basisfinansiering UH-sektoren	325,0
(271.50)	Basisfinansiering statlige universiteter	186,5)
(272.50)	Basisfinansiering statlige vitenskaplige høyskoler	14,0)
(272.70)	Basisfinansiering private vitenskaplige høyskoler	4,0)
(275.50)	Basisfinansiering statlige høyskoler	112,5)
(275.70)	Basisfinansiering private høyskoler	8,0)
Flere	Stipendiat (250), post-doc (50) og nærings-phd (50)	86,5
(271.52)	Forskningsfinansiering statlige universiteter	45,7)
(272.52)	Forskningsfinansiering statlige vitenskaplige høyskoler	3,5)
(272.72)	Forskningsfinansiering private vitenskaplige høyskoler	1,0)
(275.52)	Forskningsfinansiering statlige høyskoler	27,6)
(275.72)	Forskningsfinansiering private høyskoler	2,0)
(285.52)	Norges Forskningsråd, forskningsformål (phd)	6,7)
281.01	Etterslep UH-sektoren	50,0
285.52	Frie prosjektmidler/stipendiater NFR	25,0
285.52	Kilmaforskning, NFR	75,0
920.50	Næringsrettet forskning/Brukerstyrt Innovasjonsarena	75,0
920.50	FOU-kontrakter, Innovasjon Norge	25,0
Flere	Tilskudd til ulønnet forskningsinnsats Skattefunn	36,6
(928.71)	Tilskudd til ulønnet forskningsinnsats Skattefunn	30,0)
3928.70	Tilbakeføring av tilskudd til ulønnet innsats	(-) 6,6)
Sum forskning		698,1
226.21	Tiltak mot frafall i skolen	40,0
226.22 (ny)	Rekruttering og kompetanse, lærere	150,0

228.76	Skoleskipene MS Gann og MS Sjøkurs	7,0
231.52 (ny)	Tiltak for økt kvalitet i barnehager	50,0
2410.71	Freshmannår mv.	3,0
Sum skole/barnehage		250,0

852.70	Økt adopsjonsstøtte, 1G	16,0
854.21	Styrking av barnevernet (Tilsyn og ettervern)	10,0
2530.70	Generell rett til pappapermisjon	10,0
Sum barn/familie		36,0

440.24 (ny)	Opprette egen enhet for identifisering av papirløse asylsøkere	10,0
440.01	Mer synlig politi	10,0
441.01	Oslo-politiet (sommervikarer)	10,0
690.01	Elektronisk saksbehandling UDI	10,0
Flere	500 flere kvoteflyktninger	49,7
(650.01	IMDi, drift	3,2)
(651.60	Integreringstilskudd	69,6)
(653.60	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap	6,9)
(690.01	UDI, drift	2,1)
(690.73	Gjenbosetting – støttetiltak	2,7)
(690.75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet	3,0)
(3651.01	ODA-godkjente utgifter, integreringstilskudd	32,2)
(3690.03	ODA-godkjente utgifter, reiseutgifter	2,9)
(3690.06	ODA-godkjente utgifter, gjenbosetting	2,7)
651.62	Kommunale innvandrertiltak	5,0
651.71	Integr.tiltak frivillige organisasjoner (Røde Kors flyktnguide)	5,0
856.01	Enslige mindreårige asylsøkere	5,0
Sum justis/utlending/asyl/flyktninger		104,7

586.64	Flere sykehjemsplasser	626,4
Sum helse/fattigdom/sosial		626,4

634.76	Tiltak for å styrke bedriftsinternt opplæring	50,0
2541.70	Mer fleksible permitteringsordninger (20 pst.)	50,0
2421.50	Innovasjon Møbel	10,0
1020.01	Utredning av nasjonale torskefjorder	4,0
Flere	Bedre sosiale rettigheter for selvstendig næringsdrivende	11,9
(2650.71	Sykepenger selvstendig næringsdrivende	6,5)
(2650.72	Omsorgs- og pleiepenger ved barns sykdom	5,4)
Sum tiltak næringsliv (i tillegg til skatte,- og forskningstiltak)		125,9

1320.72	Opprettholde flyfergetilbudet i Møre og Romsdal	2,0
1330.71	Prøveprosjekt med TT-ordning for funksjonshemmede	15,0
1350.23	Bratsbergbanen	6,0
1427.31	Friluftsførmål	10,0
1429.72	Kulturminnevern	10,0
1825.71	Statlig bidrag til MET-senter på Karmøy	30,0
Sum samferdsel og miljø/energi		73,0

Flere	Omfordeling bistand	30,0
(151.72)	Bistand til Afghanistan (reversering av kutt)	16,8
(161.70)	Næringsutvikling (reversering av kutt)	3,0
(168.70)	Kvinner og likestilling (reversering av kutt)	9,0
(169.71)	Andre helse- og aidstiltak (delvis reversering av kutt)	1,2
1570.01	Datatilsynet (oppfølging av personvernrapporten)	5,0
Sum annet		35,0

TOTALT PÅPLUSNINGER: 1949,1

SKATTER OG AVGIFTER

5501.70	Reversere skatteøkning for næringseiendom	- 320,0
5501.70	Gjeninnføre 80 pst.-regelen	- 420,0
5506.70	Reversere skjerpet arveavgift ved generasjonsskifte	- 60,0
5501.72	Innføre rett til minstefradrag for selvst. næringsdrivende	- 50,0
5501.72	Økte avskrivningssatser med 5 pst i saldogruppe D	- 230,0
5501.72	Startavskrivning for grønne investeringer	-0,0
5501.72	Styrking av Skattefunn-ordningen (beløpsgrenser mv.)	- 0,0
5501.72	Økte BSU-grenser 200.000,-	- 45,0
Flere	Heve lønnsoppgaveplikt for frivillige org til 8.000,-	- 4,0
(5501.72)	Fellesskatt	- 3,2)
(5700.71)	Trygdeavgift	- 0,8)
5700.72	Fjerne arbeidsgiveravgift for nve lærlinger fra 1.7.	- 90,0
5536.71	Tilskudd til kjøp av el-bil 20.000,-	- 4,2
5501.72	Halvering av fradrag for fagforeningskontingent fra 1.7.	150,0
5531.70	Økt tobakksavgift, 5 pst	80,0
5536.77	Økt autodieselavgift, 10 øre literen	140,0
5542.70	Økt grunnavgift på fyringsolje, 10 øre literen	55,0
5543.70	Økt CO ₂ -avgift mineralske produkter, 15 øre literen	409,0
Sum skatter og avgifter (netto skattelette)		- 389,2

INNDEKNING

163.71	ILO (bistand)	- 30,0
226.21	Ikke forsøk med heldagsskole	- 6,0
Flere	Prisjustering av makspris i barnehager	- 201,0

(231.60	Driftstilskudd til barnehager	-164,5)
(231.61	Investeringsstilskudd, barnehager	- 11,0)
(231.64	Tilskudd til midlertidige lokaler	- 4,0)
(231.65	Skjønnsmidler barnehager	-34,5)
(844.70	Kontantstøtte	+ 13,0)
430.01	Avvikle forsøk med elektronisk soning	- 20,0
440.01	DNA-register	- 20,0
551.60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling	- 30,0
551.60	Særskilte omstillingsmidler til Høyanger kommune	- 30,0
552.72	Småsamfunn	- 20,0
571.60	Avvikling av ordning med frukt og grønt i ungdomsskolen	- 95,0
Flere	Ikke innføre 2 timers økt fysisk aktivitet i barneskolen	- 48,5
(228.70	Private grunnskoler	- 0,8)
(571.60	Rammetilskudd til kommuner, innbyggertilskudd	- 47,7)
572.60	Reduksjon i lærlingetilskudd	- 125,0
909.73	Avvikle nettolønnsordningen	- 603,0
1150.50	Reduksjon i tilskudd til skogsbilveier og granplanting	- 40,0
1370.70	Kjøp av ulønnsomme post- og banktjenester	- 200,0
1522.45	Utskifting av dørlåser mv. i regjeringskvartalet	- 14,0
1638.21	Mindre kjøp av klimavoter	- 150,0
1810.21	Kutt i seismiske undersøkelser i Nordland VII og Troms II	- 100,0
2309.01	Moderniserings- og strukturtiltak (momsnøytrale innkjøp)	- 150,0
2309.01	Ostehøvelkutt i departementene	- 150,0
2309.01	Avvikle eksportstøtte til osteproduksjon	- 104,0
2421.73	Tilskudd til innkjøpskonsortium for kjøp av kraft	- 40,0
2751.70	Redusert apotekavanse med 1 prosentpoeng	- 23,0
2445.24	Opprettholde resultatkrav, Statsbygg	- 139,2
Sum inndekning		2338,7

TOTALT (mindre bruk av oljepenger i forhold til Regjeringen): - 0,4

ANNET (fondsavsetning, lånetransaksjoner mv.)

286.95	Utvide forskningsfondet	28 000,0
950.90	Ikke gi lån til Entra Eiendom	- 1 000,0
1811.96	Aksjekjøp i StatoilHydro ASA	- 2 162,0
Sum annet ("under streken")		24 838,0

---

2. RAMMER FOR FINANSPOLITIKKEN

2.1 Samandrag

Målene for Regjeringens økonomiske politikk er full sysselsetting, lav arbeidsledighet, en bærekraftig utvikling, en mer rettferdig fordeling og styrking av velferdsordningene. Hovedoppgaven for den økonomiske politikken er nå å bidra til at sysselsettingen holdes oppe, slik at arbeidsløsheten ikke øker for

kraftig. Utviklingen i norsk og internasjonal økonomi er nærmere omtalt i St.meld. nr. 2 (2008–2009).

Finanspolitikken er nå svært ekspansiv. Handlingsregelen åpner for at en kan bruke mer enn forventet fondsavkastning i år med konjunkturtillbake-slag, samtidig som bruken av oljeinntekter bør ligge under i år med høy aktivitet og press i økonomien. Denne handlefriheten ble benyttet da Regjeringen la fram den finanspolitiske tiltakspakken i januar i år. Regjeringen legger opp til å forsterke tiltakspakken

fra januar ved å øke utgiftene på enkelte utvalgte områder, men finner det ikke riktig å legge fram en ny, omfattende tiltakspakke i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2009.

Det strukturelle, oljekorrigerte budsjettunderskotet

Statsbudsjettet for 2009 ble vedtatt med et strukturelt, oljekorrigert underskudd på 92,0 mrd. kroner. Etter innarbeiding av endringer ved Stortingets behandling av St.prp. nr. 37 (2008–2009) Om endringer i statsbudsjettet 2009 med tiltak for arbeid, kunne det strukturelle underskuddet i 2009 anslås til 120,5 mrd. kroner, en økning på 28,5 mrd. kroner fra saldert budsjett 2009.

Regjeringens forslag i St.prp. nr. 67 (2008–2009) innebærer at det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet i 2009 kan anslås til 129,9 mrd. kroner. Dette er 37,9 mrd. kroner høyere enn nivået i saldert budsjett 2009 og 9,5 mrd. kroner høyere enn nivået etter Stortingets behandling av St.prp. nr. 37 (2008–2009).

Av endringene etter St.prp. nr. 37 (2008–2009) er knapt 0,9 mrd. kroner bevilgningsendringer som Regjeringen har fremmet for Stortinget tidligere i år, mens 8,6 mrd. kroner er endringer som fremmes i proposisjonen. Samlet foreslås det økte utgifter på 3,9 mrd. kroner, hvorav 1 mrd. kroner er økte rammeoverføringer til kommunene. Inntektene reduseres med knapt 4,7 mrd. kroner i forhold til tiltaksproposisjonen, hvorav 4,2 mrd. kroner gjelder lavere utbytteinntekter.

Bruken av oljeinntekter øker med 55 mrd. 2009-kroner fra 2008 til 2009, tilsvarende en impuls på 3 pst. av trend-BNP for Fastlands-Norge. Sterke automatiske stabilisatorer bidrar til at det oljekorrigerte underskuddet øker fra 0,7 pst. av fastlands-BNP i 2008 til 6,5 pst. i 2009.

Det oljekorrigerte budsjettunderskotet

Statsbudsjettets oljekorrigerte underskudd i 2009 anslås nå til 117,6 mrd. kroner, mot 48,7 mrd. kroner i saldert budsjett. Etter Stortingets behandling av St.prp. nr. 37 (2008–2009) var det oljekorrigerte underskuddet anslått til 98,4 mrd. kroner. Det oljekorrigerte budsjettunderskuddet tilsvarer den faktiske bruken av petroleumsinntekter og dekkes ved en tilsvarende overføring fra Statens pensjonsfond - Utland. Anslaget for det oljekorrigerte underskuddet omfatter i tillegg til bevilgningsendringer som fremmes for Stortinget i første halvår, oppdaterte anslag for skatte- og avgiftsinntektene fra Fastlands-Norge og anslag for renteutgifter på statsgjelden og renteinntekter av statens kontantbeholdning. For disse størrelsene vil det eventuelt fremmes forslag om bevilgningsendringer i forbindelse med nysalderingen av budsjettet på høsten.

Det oljekorrigerte underskuddet har økt med 68,9 mrd. kroner fra saldert budsjett 2009 og 19,2 mrd. kroner fra nivået etter Stortingets behandling av St.prp. nr. 37 (2008–2009). Økningen fra nivået etter Stortingets behandling av St.prp. nr. 37 (2008–2009) skyldes i hovedsak forslag om utgifts- og inntektsendringer som fremmes i denne proposisjonen. Medregnet forslag som fremmes i denne proposisjonen, er det siden Stortingets behandling av St.prp. nr. 37 (2008–2009) foreslått økte utgifter på 8,0 mrd. kroner og reduserte inntekter på 8,6 mrd. kroner. Anslagene for skatte- og avgiftsinntektene i 2009 ble revidert i forbindelse med St.prp. nr. 37 (2008–2009) og ble da redusert med 22,2 mrd. kroner. Mesteparten av denne reduksjonen kan tilskrives konjunktursituasjonen. Ny gjennomgang og noen mindre forslag til endringer av skatte- og avgiftsinntektene bidrar til at inntektene nå anslås ytterligere 1,1 mrd. kroner lavere. Anslagsendringer for renteinntekter og renteutgifter knyttet til statens kontantbeholdning og statsgjelden bidrar netto til å øke det oljekorrigerte underskuddet med knapt 1,6 mrd. kroner.

I anslaget for det oljekorrigerte underskuddet medregnes også forslag til bevilgningsendringer på poster som inngår i korreksjonene ved beregningen av det strukturelle, oljekorrigerte budsjettunderskuddet. Dette gjelder bevilgningen til stønad ved arbeidsledighet, som settes opp med 5,4 mrd. kroner i forhold til saldert budsjett og 3,2 mrd. kroner i forhold til anslaget i St.prp. nr. 37 (2008–2009). Videre gjelder det bevilgningen til Statens Pensjonskasse, som økes med 70 mill. kroner til sluttoppgjør for Arcus-gruppen, Baneservice AS, Norsk institutt for naturforskning (NINA) og Medco, som har meldt seg ut av Statens Pensjonskasse. I tillegg foreslås det reduserte renteinntekter med til sammen 2,7 mrd. kroner som gjelder boliglånordningen i Statens Pensjonskasse og utlån fra statsbankene mv.

Det fremmes ikke forslag om endret bevilgning for overføringen fra Statens pensjonsfond - Utland nå. Dette gjøres i forbindelse med nysalderingen av budsjettet for 2009 til høsten.

Veksten i utgiftene i statsbudsjettet

Forslagene i proposisjonen innebærer en reell, underliggende vekst i statsbudsjettets utgifter på 6 3/4 pst. sammenliknet med regnskap for 2008. I Nasjonalbudsjettet 2009 ble den reelle, underliggende utgiftsveksten fra 2008 til 2009 anslått til 3 1/4 pst., mens det i anslagene i St.prp. nr. 37 (2008–2009) ble lagt til grunn en reell, underliggende utgiftsvekst på 6 1/4 pst. Det er nå anslått en gjennomsnittlig prisvekst for statsbudsjettets utgifter på 3,7 pst., som er det samme som i St.prp. nr. 37 (2008–2009). I Nasjonalbudsjettet 2009 ble prisveksten fra 2008 til 2009

anslått til 4,4 pst. Foruten økte utgifter i 2009, bidrar den reduserte prisveksten til at anslaget for den reelle, underliggende utgiftsveksten fra 2008 til 2009 er høyere enn anslått i fjor høst. Den nominelle, underliggende veksten i statsbudsjettets utgifter anslås nå til 10 3/4 pst.

2.2 Merknader frå komiteen

Komiteen tek omtalen til orientering.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at det samlede budsjettopplegget for 2009 etter framleggelsen av RNB er svært ekspansivt. Det strukturelle budsjettunderskuddet ("oljepengebruken") er på 130 mrd. kroner, en økning på 58 mrd. kroner på ett år, eller 3 pst. av trend-BNP. Revidert nasjonalbudsjett alene representerer en økning på 9,5 mrd. kroner. Pengepolitikken virker også svært ekspansivt – det er beregnet at rentenedsettelsene så langt i år har stimulert økonomien med vel 30 mrd. kroner. Som det framgår av denne innstilling er den reelle, underliggende vekst i statsbudsjettets utgifter på 6,75 pst. sammenliknet med regnskapet for 2008. Dette er etter dette medlems syn i overkant mye, og kan på sikt bli problematisk. Dette medlem mener derfor at en større del av den stimulansen som er gitt burde vært i form av målrettede skatte- og avgiftslettelser som på sikt ville bidra til økte inntekter til statskassen og en lettere overgang til "mer normale tider".

Dette medlem har under sterk tvil valgt å legge seg på den samme bruk av oljepenger som Regjeringen, men viser til at Venstre i hele denne fireårsperioden kjennetegnes av en nøktern bruk av oljepenger ved at Venstres opplegg enten har vært basert på det samme eller mindre bruk, enn Regjeringens. Videre har Venstre ved samtlige anledninger gitt netto skattelette i forhold til Regjeringens opplegg.

Dette medlem vil advare mot en ytterligere bruk av oljepenger i denne situasjonen. Etter dette medlems syn handler politikk til sist om prioriteringer innenfor en ansvarlig ramme, noe dette medlem gjør i denne innstilling og som det etter dette medlems syn også er tilpasset det faktum at både økonomien og oljepengebruken iht handlingsregelen skal normaliseres, forhåpentligvis rimelig raskt.

3. ENDRINGAR PÅ STATSBUJSJETTET ETTER SALDERT BUDSJETT

3.1 Samandrag

I januar i år fremmet Regjeringen St.prp. nr. 37 (2008–2009) Om endringer i statsbudsjettet 2009 med tiltak for arbeid med forslag tilsvarende 20 mrd. kroner, fordelt med 16,75 mrd. kroner i økte utgifter og 3,25 mrd. kroner i reduserte inntekter. I tillegg ble

det lagt til grunn en økning av det strukturelle, oljekorrigerede budsjettunderskuddet med ytterligere 6,8 mrd. kroner som følge av endrede utgifts- og inntektsanslag. Målt ved endringen i det strukturelle, oljekorrigerede budsjettunderskuddet, bidro Regjeringens opplegg i St.prp. nr. 37 (2008–2009) samlet til å øke bruken av petroleumsinntekter i 2009 med om lag 26,8 mrd. kroner utover saldert budsjett.

Under Stortingets behandling ble det vedtatt endringer i forhold til Regjeringens forslag i St.prp. nr. 37 (2008–2009) som bidro til å redusere skatte- og avgiftsinntektene med ytterligere vel 1,5 mrd. kroner, mens utgiftene ble økt med ytterligere vel 130 mill. kroner. Samlet økte dermed bruken av petroleumsinntekter med 28,5 mrd. kroner i forbindelse med tiltakspakken som ble vedtatt i februar.

Etter behandlingen av St.prp. nr. 37 (2008–2009) har Regjeringen fremmet forslag for Stortinget som samlet bidrar til å svekke budsjettbalansen med 875 mill. kroner. Dette gjelder merutgifter på 713 mill. kroner til Arbeids- og velferdsetaten og Arbeids- og inkluderingsdepartementet, 68 mill. kroner knyttet til demokratireformen i Den norske kirke, 54 mill. kroner til kjøp av innenlandske flyrutetjenester og 40 mill. kroner til driftsutgifter i tilknytning til opprettelsen av Statens finansfond.

Utenom bevilgningsendringer på poster som inngår i korleksjonene ved beregningen av det strukturelle, oljekorrigerede budsjettunderskuddet, fremmes det i proposisjonen forslag om økte utgifter på 3 867 mill. kroner. Lånetransaksjoner og petroleumsvirksomheten er da ikke medregnet.

I St.prp. nr. 37 (2008–2009) ble det fremmet bevilgningsforslag for de økte utgiftene til teknologisenteret på Mongstad, men ikke for de øvrige anslagsendringene på budsjettets utgifts- og inntektside. I St.prp. nr. 67 (2008–2009) fremmes det bevilgningsforslag som både dekker anslagsendringene i St.prp. nr. 37 (2008–2009) og endrede anslag som følge av nye opplysninger etter at St.prp. nr. 37 (2008–2009) ble fremmet. For skatte- og avgiftsinntektene vil det på vanlig måte ikke bli fremmet bevilgningsforslag som følge av anslagsendringer før i nysalderingsproposisjonen til høsten.

Anslagene for strukturelle skatte- og avgiftsinntekter fra Fastlands-Norge økes med 1,2 mrd. kroner. I tillegg fremmes det i denne proposisjonen forslag om netto reduserte inntekter på 5 912 mill. kroner, hvorav reduserte inntekter fra utbyttebetalinger til staten utgjør 4 242 mill. kroner.

Utover disse bevilgningsendringene foreslås det reduserte utgifter på i alt 705 mill. kroner og reduserte inntekter på 2 246 mill. kroner for å ta høyde for anslagsendringene som ble lagt til grunn i St.prp. nr. 37 (2008–2009) uten at det den gang ble fremmet bevilgningsforslag. Videre foreslås det økte

utgifter på til sammen 5 433 mill. kroner på utgiftsposter som inngår i korreksjonene ved beregningen av det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet. Dette gjelder økte utgifter til stønad ved arbeidsledighet på til sammen 5 363 mill. kroner og økte utgifter på 70 mill. kroner til Statens Pensjonskasse. På inntektssiden foreslås det reduserte renteinntekter på til sammen 2 670 mill. kroner.

Samlet foreslås det i St.prp. nr. 67 (2008–2009) økte utgifter på til sammen 8 595 mill. kroner og netto reduserte inntekter med 10 829 mill. kroner. Dette inkluderer ikke lånetransaksjoner og petroleumsvirksomheten. Det vises til tabell 1.1 i proposisjonen for en oversikt over utgifts- og inntektsendringer etter saldert budsjett 2009.

De enkelte forslagene til utgifts- og inntektsendringer er nærmere omtalt i kapittel 3 i denne proposisjonen.

3.2 Merknader frå komiteen

Komiteen tek omtalen til orientering.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til Framskrittspartiets tiltakspakke "Tid for fornyelse" der disse medlemmer presenterte en rekke forslag for å bedre rammebetingelsene for norsk næringsliv, utnytte ledig kapasitet og bedre kjøpekraften. Forslagene ble innarbeidet i Innst. S. nr. 139 (2008–2009). En rekke av forslagene som ikke fikk tilslutning fremmes på nytt i denne innstillingen.

4. FORSLAG OM ENDRINGAR I SKATTE- OG AVGIFTSREGLAR

I samband med Revidert nasjonalbudsjett 2009 blir det foreslått enkelte endringer på skatte- og avgiftsområdet. De foreslåtte endringene innebærer et samlet provenytap på om lag 58 mill. kroner på løpt og om lag 24 mill. kroner bokført i 2009. Endringane er omtalt i pkt. 4.1–4.6. For forslag til lovendringer vises det til Ot.prp. nr. 95 (2008–2009) Om endringer i skatte- og avgiftslovgivinga, samt Innst. O. nr. 125 (2008–2009)

4.1 Avgift på sluttbehandling av avfall

4.1.1 Samandrag

Miljøverndepartementet (MD) har i forskrift fastsatt at det fra 1. juli 2009 vil være forbudt å deponere nedbrytbart avfall. En betydelig del av det avfallet som ikke lenger kan deponeres, vil gå til forbrenning. Deponiforbudet vil dermed gi redusert proveny fra deponiavgiften og økt proveny fra forbrenningsavgiften. På denne bakgrunn foreslås det å sette ned statens inntekter på kap. 5546 post 70 med 90 mill. kro-

ner i 2009. På årsbasis vil deponiforbudet gi et proveny tap på om lag 220 mill. kroner.

4.1.2 Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Framstegspartiet og Kristeleg Folkeparti, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Eit anna fleirtal, alle unnateke medlemmene frå Framstegspartiet, Høgre og Kristeleg Folkeparti, viser til at avgifta på sluttbehandling av avfall blei innført for å prise miljøkostnadene ved sluttbehandling av avfall til m.a. deponi. Når det blir innført forbod mot deponering av nedbrytbart avfall frå 1. juli 2009, vil samansetninga av avfallet som blir deponert, og dermed også miljøkostnadene ved deponering, bli endra. Dette fleirtalet meiner det er fornuftig å vurdere ei endring i avgifta slik at den betre viser den faktiske miljøkostnaden ved deponering av avfall.

Dette fleirtalet viser til at SFT vurderer det slik at det alt vesentlege av utsleppa frå deponi i framtida vil vere utslepp av miljøgifter i sigevatn. SFT foreslår derfor å utvide deponiavgifta til også å omfatte uorganisk avfall med unntak for inert avfall. Dette fleirtalet meiner det er fornuftig å vurdere ei slik avgiftsutviding. Dette fleirtalet konstaterer at utvidinga vil omfatte ulike typar næringsavfall. Dette fleirtalet ber Regjeringa vurdere næringskonsekvensane av ei slik avgiftsutviding og i statsbudsjettet for 2010 komme tilbake til Stortinget med eit konkret forslag til endringar i avgifta slik at den i større grad viser miljøkostnadene av alt avfall som blir deponert.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at forbrenningsavgiften på avfall ikke tar hensyn til om avfallet bare blir brent eller om man utnytter det til produksjon av energi. Det betales i dag 100–110 kroner pr. tonn i forbrenningsavgift. I tillegg har Regjeringen foreslått en ekstra avgift på restavfallet/slagg etter forbrenning i revidert budsjett. Disse medlemmer viser til at svenskene har foreslått å fjerne sin avgift på avfall fra nyttår. Hvis dette blir vedtatt vil det medføre at avfallet vil være lønnsomt bedriftsøkonomisk å kjøre til Sverige. Dette er derimot en løsning som verken er god sysselsettingspolitikk, næringspolitikk eller miljøpolitikk.

Disse medlemmer mener derfor at den CO₂-relaterte delen av forbrenningsavgiften bør reduseres når dette avfallet brukes til produksjon av energi slik som for eksempel fjernvarme og elektrisitet. Reduksjonen bør være i forhold til energiutnyttelsen fra avfallet. Siden den gjennomsnittlige energiutnyttelsesgraden fra norske forbrenningsanlegg ligger på

mellom 70 og 80 pst., vil kostnaden for 2009 kunne anslås til 40 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til bevilgningsforslag i kapittel 19 i denne innstilling under budsjettkapittel kap. 5546 post 70.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Regjeringens omtale av arbeidet med endringer i deponavgiften som følge av forbudet mot deponering av nedbrytbart avfall. I St.prp. nr. 1 (2008–2009) sa Regjeringen følgende:

"Regjeringen vil komme tilbake med en vurdering av nivået på avgiftssatsene i forhold til miljøkostnadene i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2009."

Dette medlem er kritisk til at Regjeringen ikke har foreslått nye satser i Revidert nasjonalbudsjett, og at berørte aktører nå må vente enda lenger på en avklaring. Dette medlem mener at det er viktig å få på plass nye satser i tråd med forslaget fra Statens forurensningstilsyn slik det er beskrevet i kapittel 3.7.2 i St.meld. nr. 2 (2008–2009) nå.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

I

I Stortingets vedtak 27. november 2008 om avgift på sluttbehandling av avfall for budsjettperioden 2009 gjøres følgende endringer:

A

§ 2 skal lyde:

Ved innlevering av avfall til deponi skal det betales avgift med følgende beløp pr. tonn avfall:

a. kr 447 for avfall som deponeres med dispensasjon fra forbudet om deponering av nedbrytbart avfall,

b. kr 209 for annet avfall.

B

§ 4 første ledd bokstav c skal lyde:

a. er inert og som legges på særskilt avgrenset område.

C

§ 4 første ledd bokstav d oppheves. Nåværende bokstav e blir ny bokstav d.

II

Endringene trer i kraft 1. september 2009."

Dette medlem viser til bevilgningsforslag fremmet i denne innstilling under kap. 5546 post 70.

4.2 Avgift på alkoholfrie drikkevarer

4.2.1 Samandrag

I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2009 viste finanskomiteens flertall til at avgiften på alkoholfrie drikkevarer kan være et godt virkemiddel i helsepolitikken. Flertallet ba derfor Regjeringen om å vurdere muligheter for en mer treffsikker utforming av avgiften fram mot Revidert nasjonalbudsjett for 2009, jf. Budsjett-innst. S. nr. 1 (2008–2009).

Finansdepartementet har, sammen med Toll- og avgiftsdirektoratet og Helse- og omsorgsdepartementet (HOD), vurdert mulige endringer i avgiften for å gjøre den mer treffsikker. Resultatet av denne gjennomgangen er at det foreslås en klargjøring av regelverket slik at blanding av vann og naturlig juice/råsaft av frukt og bær ikke omfattes av avgiftsplikten. Utover det foreslås ingen større endringer i avgiften nå.

Endringen antas å ha ubetydelige provenyvirkinger. Det vises til proposisjonen pkt. 2.3 for en nærmere redegjørelse for departementets vurderinger.

4.2.2 Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sine merknader og forslag under kapittel 4.7.17 i denne innstilling.

4.3 Avgift på elektrisk kraft – fjernvarmeprodusentar

4.3.1 Samandrag

I St.prp. nr. 1 (2008–2009) Skatte-, avgifts- og tollvedtak, pkt. 3.7 ble det varslet om forslag om endring i el-avgiften for fjernvarmeprodusenter. Forslaget innebærer at retten til redusert avgift for fjernvarmeprodusenter utvides, slik at den reduserte satsen ikke bare omfatter de fjernvarmeprodusenter som er registrert i korrekt næringskode etter gjeldende regler, men også fjernvarmebedrifter som kan legge fram konsesjon fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Virksomheter med fjernvarmeproduksjon etablert i såkalte næringsparker vil dermed kunne få levert elektrisk kraft med redusert sats.

Det foreslås at reglene endres med virkning fra 1. juli 2009. På usikkert grunnlag anslås det at forslaget vil gi et provenytap på om lag 2 mill. kroner påløpt og bokført i 2009, og statens inntekter på kap. 5541 post 70 foreslås derfor satt ned tilsvarende. På årsbasis vil forslaget gi et provenytap på om lag 4 mill. kroner.

4.3.2 *Merknader frå komiteen*

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

4.4 Dokumentavgift

4.4.1 *Samandrag*

Etter dokumentavgiftsloven § 7 fjerde ledd skal dokumentavgiften beregnest av verdier som fastsettes i samsvar med nærmere angitte lover. Tomtefesteinstruksjonen er fastsatt ved kgl.res. 14. september 2007, og er hjemlet i § 5 i lov 7. juni 1996 nr. 33 om Opplysningsvesenets fond. Instruksjonen har til formål å gi tomtefestere som fester boligtomt av staten eller statlig styrte fond særlig gunstige vilkår ved innløsning og festeavgift. Dette innebærer at festerne kan kreve lavere innløsningssummer enn det som følger av reglene i tomtefesteloven.

Finansdepartementet har nylig truffet vedtak som innebærer at verdiene iht. tomtefesteinstruksjonen fra 1. januar 2009 skal benyttes ved beregning av dokumentavgift, ved innløsning av festetomter som er omfattet av instruksjonen. Dette vil i praksis si at det stort sett kun er boligtomter som er festet bort av Opplysningsvesenets fond som omfattes av vedtaket. Bakgrunnen for dette er blant annet at dokumentavgiften skal være så enkel som mulig. Departementet foreslår derfor at nevnte vedtak kodifiseres, ved at en henvisning til lov om Opplysningsvesenets fond tilføyes i dokumentavgiftsloven § 7 fjerde ledd. Endringen er anslått å gi et provenytap på om lag 30 mill. kroner dersom alle festetomtene blir innløst. Statens inntekter på kap. 5565 post 70 forslås derfor satt ned med 30 mill. kroner i 2009. Det vises for øvrig til omtale i Ot.prp. nr. 95 (2008–2009).

4.4.2 *Merknader frå komiteen*

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

4.5 Skattefrie gaver i arbeidsforhold

4.5.1 *Samandrag*

Visse gaver fra arbeidsgiver til ansatte er skattefrie etter rammer og beløpsgrenser fastsatt av Finansdepartementet i forskrift. Regjeringen vil, med virkning fra og med 2009, øke beløpsgrensen for gaver den ansatte mottar fra arbeidsgiver utenom jubileer mv. fra 600 til 1 000 kroner. På usikkert grunnlag anslås provenytapet av den økte beløpsgrensen til om lag 30 mill. kroner påløpt i 2009. Beløpet bokføres i 2010.

4.5.2 *Merknader frå komiteen*

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

4.6 Andre endringar i skattar og avgifter

4.6.1 *Samandrag*

Regjeringen foreslår følgende endringer:

- Gjenstående avrundingsregler i skatteloven oppheves med virkning fra og med ligningen for inntektsåret 2009. Forslaget vil gi et provenytap på om lag 4 mill. kroner påløpt i 2009. Provenytapet vil i sin helhet bli bokført i 2010.
- Sektoravgifter til Kredittilsynet økes med 8 mill. kroner.
- Konsernbidrag til eller fra særskattepliktige selskaper, som ikke gir fradragsrett for giveren, gjøres skattefrie for mottakeren.
- Rederiskatteordningen endres slik at selskaper med gjenværende skattekreditter fra tidligere ordning på nærmere vilkår skal kunne stille sikkerhet til fordel for nærstående.

4.6.2 *Merknader frå komiteen*

Komiteen sluttar seg til forslaga frå Regjeringa.

4.7 Andre forslag og merknader framkomne under behandlinga i komiteen

4.7.1 *Skattelette for økt etterspørsel*

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at skatte- og avgiftslettelser for arbeidstakere og pensjonister vil bedre kjøpekraften, noe som i neste omgang vil komme bedrifter til gode. At noe også vil gå til sparing og nedbetaling av gjeld er ingen ulempe i en vanskelig tid.

Lavere skatter og avgifter for bedrifter styrker konkurranseevnen og trykker dermed arbeidsplasser. Midlertidige skatte- og avgiftslettelser vil lette byrden for bedrifter og gjøre dem bedre rustet til å greie seg gjennom en nedgangsperiode.

Med bakgrunn i at disse medlemmer ønsker å trykke norske arbeidsplasser og stimulere kjøpekraften for å opprettholde omsetning innen bl.a. detaljhandel, foreslår disse medlemmer flere viktige skatteutt. Disse medlemmer foreslår at minstefradraget for lønsmottakere økes til 83 000 kroner og at minstefradragssatsen for pensjonister økes fra 26 pst. til 33 pst. fra 1. juli 2009. En økning i prosentssatsen for pensjonister fremfor økning i maksimumstaket gjør at flere kan dra nytte av skattelettelsen. Disse medlemmer ønsker på sikt å løfte minstefradraget for pensjonister opp på nivå med lønntakere. Dette gir en skattelettelse for personer i størrelsesorden 5 mrd. kroner. Disse medlemmer viser til disse medlemmers lovforslag i Innst. O. nr. 125 (2008–2009).

Disse medlemmer foreslår også skattefradrag for oppussing og ENØK-tiltak i hjemmet. Dette

vil virke slik at alle som investerer i egen bolig får fradrag på skatten, og dette vil være et initiativ til å iverksette prosjekter som spesielt vil slå positivt ut for små håndverksbedrifter og tilbydere av byggvarer. Disse medlemmer ønsker innført en ordning etter modell fra Sverige. Denne ordningen går ut på at man får skattefradrag for arbeidet som utføres av fagpersoner, ikke selve materialene. Utgiftene er begrenset til 50 000 kroner pr. person i husstanden som har skattbar inntekt.

Disse medlemmer foreslår også økt avskrivningssats i saldogruppe e) skip, fartøyer, rigger m.v. fra 14 pst. til 20 pst. Disse medlemmer viser til disse medlemmers lovforslag i Innst. O. nr. 125 (2008–2009).

Disse medlemmer viser til bevilgningsforslag i kapittel 19 i denne innstillingen under budsjettkapittel kap. 5501 post 72.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Fra 1. juli gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 27. november 2008 om skatt for inntektsåret 2009:

§ 6-1 skal lyde:

Minstefradrag i lønnsinntekt etter skattelovens § 6-32 første ledd bokstav a skal ikke settes lavere enn 31 800 kroner, og ikke høyere enn 83 000 kroner."

"Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag om å innføre skattefradrag for oppussing/ENØK-tiltak i hjemmet som skal gjelde fra 1. juli 2009."

4.7.2 *Minstefradrag*

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det er viktig å redusere skattene på lønnsinntekt for å få folk til å arbeide og å arbeide mer. Dette øker muligheten til selv å skape større trygghet for sin egen økonomi og bidrar til å øke kjøpekraften, noe som er viktig i en økonomisk nedgangsperiode. Økning av minstefradraget er et virkningsfullt tiltak som treffer godt særlig for lavere og midlere inntekter, og disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"I Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2009 kapittel 6 gjøres følgende endringer:

§ 6-1 skal lyde:

§ 6-1 Minstefradrag

Minstefradrag i lønnsinntekt mv. etter skatteloven § 6-32 første ledd bokstav a skal ikke settes

lavere enn 31 800 kroner og ikke settes høyere enn 73 850 kroner."

4.7.3 *Tilbakeskattlegging og miljødøl for rederi*

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at Regjeringen i 2007 innførte tilbakebeskatning for rederiene. Dette har vært og er en tung økonomisk byrde, og vil gjøre dem utsatt i den økonomisk vanskelige tiden vi med stor sannsynlighet er på vei inn i. For å sikre rederiene tilstrekkelig kontantstrøm i en situasjon der tilgangen på likvide midler er vanskelig, er det mye som tilsier at man bør vurdere å forskyve innbetalingstidspunktet for tilbakebeskatningen med fem år fra og med 2007. Dette er et strakstiltak som vil bedre mulighetene for videre virksomhet og sysselsetting i de berørte rederiene. Dette innebærer at allerede innbetalt skatt i 2008 for 2007 krediteres, og at skatt som skal innbetales for 2008 utsettes. For å gjøre det mulig for rederiene å gjennomføre nødvendige miljøinvesteringer bør det vurderes å utvide miljøandelen av tilbakebeskatningen for rederier.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen forskyve innbetaling av tilbakebeskatning hos rederier med fem år med virkning fra og med 2007, og utvide miljøandelen for tilbakebeskatningen for rederier."

4.7.4 *Etablering av eit mellombels konjunkturfond for bedrifter der skattlegging kan utsetjast inntil tre år*

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at det i høringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2009 har vært påpekt viktigheten av i dages situasjon å etablere et midlertidig konjunkturfond for bedrifter der bedriftene kan sette av hele eller deler av overskuddet fra 2007 og 2008, slik at de er bedre rustet til å møte vanskeligere år. Beskatningen bør kunne skyves inntil tre år frem i tid.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen vurdere etablering av et midlertidig konjunkturfond for bedrifter der beskatningen kan utsettes inntil tre år og motregnes eventuelt fremtidig underskudd."

4.7.5 *Meir fleksible reglar for sein betaling av forskotsskatt for næringsdrivande*

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folke-

parti og Venstre viser til at for næringsdrivende som betaler forskuddsskatten for sent, forfaller skatten for hele året til betaling. Dette følger av Skattebetalingslovens bestemmelser om forskuddsskatt, § 10-20 fjerde ledd som lyder: "Blir en termin ikke betalt ved forfall, forfaller samtidig de etterfølgende terminer til betaling." Dette gir dramatiske konsekvenser for en næringsdrivende som betaler for sent. Skattyteren kan bli påført en urimelig stor innbetaling som i mange tilfeller kan medføre konkurs.

Skattemyndighetene innkrever altså skatt for et helt år uten at inntekten engang er opptjent. At strenge skattebetalingsregler driver firmaer til konkurs, er etter disse medlemmers syn spesielt uheldig i dagens situasjon, med tiltagende arbeidsledighet og resesjon.

Skattebetalingsloven ble sist revidert i 2005. Den gang var det kun en teknisk revisjon med den hensikt å samle alle bestemmelser om skattebetaling i én lov. Det er på høy tid at innholdet i reglene i skattebetalingsloven gjennomgås, med et fokus på misforholdet i skattemyndighetenes makt i forhold til skattyter, med den hensikt å luke ut urimelige regler.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen oppheve reglene i skattebetalingsloven som innebærer at alle årets resterende skatteterminer umiddelbart forfaller til betaling dersom en forskuddspliktig betaler én termin for sent."

"Stortinget ber Regjeringen gjennomgå reglene i skattebetalingsloven med fokus på misforholdet i skattemyndighetenes makt i forhold til skattyter, med den hensikt å luke ut regler som slår urimelig ut overfor skattyter."

4.7.6 Skattefunn

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til sine generelle merknader. Skattefunn har vist seg å være en populær og effektiv ordning som bidrar til at næringslivets forskningsinnsats øker. Det er viktig å stimulere næringslivets forskningsinnsats. For å styrke ordningen, må både timesatsene og beløpsgrensen for egenutførte forsknings- og utviklingsprosjekter heves. I tillegg er det viktig at det kan gis støtte til ulønnet forskningsinnsats i bedrifter som ikke har kommet i skatteposisjon.

Disse medlemmer foreslår å etablere en ordning med støtte til ulønnet forskningsinnsats gjennom Skattefunn på 36,6 mill. kroner, og henviser for øvrig til sine merknader og forslag i Innst. O. nr. 125 (2008–2009).

4.7.7 Skatt på forskningsinstitutt

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener bestemt at SINTEF og andre forskningsinstitutter ikke har erverv til formål, og dermed ikke er skattepliktige. Oppdragsforskning er en bærebjelke i det offentlige Norges strategier for innovasjon, forskning og utvikling. Disse medlemmer mener videre at uten en sterk kunnskapsallmenning – drevet på ideelt grunnlag – kunne ikke Norge gjort seg så bemerket innen blant annet oljeindustri, marin industri og shipping, og mener videre at Regjeringen på nytt må behandle saken om skattlegging av forskningsinstitutter.

4.7.8 Skattemessig stimulering av gaver fra bedrifter til ideelle formål

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til det økte fokuset på bedrifters samfunnsengasjement. En viktig del av et slikt samfunnsengasjement er å kunne gi gaver til ideelle formål både i bedriftenes nærmiljø og i samfunnet for øvrig. Disse medlemmer mener at det bør vurderes nærmere om også skattesystemet kan stimulere sterkere til økt engasjement for ideelle formål i næringslivet, for eksempel gjennom økte grenser for skattefradrag for gaver, ut over hva som gjelder for privatpersoner. Disse medlemmer vil understreke at redusert skatt ikke skal være en hovedbegrunnelse for å gi gaver, verken fra bedrifter eller fra enkeltpersoner, men kan ikke se noe galt i at også skattesystemet stimulerer til å styrke frivillig innsats til beste for andre.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i en egen sak vurdere om, og hvordan, skattesystemet kan brukes til å ytterligere stimulere næringslivet til å støtte ideelle formål."

4.7.9 Tobakksavgift

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at den målrettede innsatsen for å få redusert antall nye røykere må fortsette av hensyn til folkehelsen. Aktiv bruk av avgiftssystemet er et av mange viktige tiltak og disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"I Stortingets avgiftsvedtak for 2009 gjøres følgende endring:

§ 1 bokstav a til c skal lyde:

a) Sigarer: kr 2,08 pr. gram av pakningens netto-

vekt. Vekten av fastmunnstykke skal tas med i den nettovekt som danner grunnlaget for beregning av avgiften.

- b) Sigaretter: kr 2,08 pr. stk. Med en sigarett menes en sigarett som har lengde til og med 90 mm, som to regnes sigaretten dersom den har en lengde på over 90 mm, men maks. 180 mm osv. Filter og munnstykke tas ikke med ved beregningen av lengden.
- c) Røyketobakk, karvet skråtobakk, råtobakk i forbrukerpakning: kr 2,08 pr. gram av pakningens nettovekt."

Disse medlemmer viser til bevilgningsforslag i denne innstilling pkt. 19.20.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til skatte- og avgiftsforslaget fra dette medlem i Innst. S. nr. 1 (2008–2009), hvor det ut fra de samme grunner som Høyre og Venstre gir i denne innstilling, ble foreslått en reell økning i tobakksavgiftene for 2009.

Komiteens medlem fra Venstre viser til merknader under kap. 5531 hvor det framgår at dette medlem foreslår å heve avgift på tobakksvarer med om lag 5 pst. En slik endring må sees i sammenheng med Venstres ønske om å vri hele skatte- og avgiftsopplegget i en retning hvor arbeidsinntekt blir skattlagt mindre, mens miljø- og helseskadelig adferd blir skattlagt mer. Samlet foreslår Venstre en netto skattelette på 389,2 mill. kroner i denne innstilling.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Fra 1. juli 2009 gjøres det følgende endring i Stortingets vedtak av 27. november 2008 om avgift på tobakksvarer:

§ 1 skal lyde:

a) Sigarer	kr 2,08
b) Sigaretter	kr 2,08
c) Røyketobakk, karvet skråtobakk, råtobakk i forbrukerpakning	kr 2,08
d) Skråtobakk	kr 0,81
e) Snus	kr 0,81
f) Sigarettpapir og sigarettthylser	kr 0,0317"

Dette medlem viser til bevilgningsforslag under kap. 5531 post 70.

4.7.10 Skatteutt for frivillig sektor

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folke-

parti og Venstre vil øke beløpsgrensen for lønnsoppgaveplikt for frivillige organisasjoner fra 4 000 kroner til 8 000 kroner.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å endre Forskrift av 30. desember 1983 nr. 1974 om begrenning av lønnsoppgaveplikten slik at beløpsgrensen for lønnsoppgaveplikt for frivillige organisasjoner økes fra 4 000 kroner til 8 000 kroner med virkning fra og med inntektsåret 2009."

Disse medlemmer viser til at frivillige som serverer mat på eldrester uten å få penger for det, må betale skatt av et måltid de får når de serverer. Årsaken er at skattemyndighetene mener måltidet må ses på som lønn. De frivillige ender altså opp med ekstra skattekostnad (trekk i lønn/pensjon) som takk for innsatsen. Årsaken til at de frivillige må skatte er at de kommer over 1 000-kronersgrensen for oppgaveplikt som gjelder for kommunale foretak. Frivillige organisasjoner har et tak på 4 000 kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen snarest endre regelverket, slik at frivillig innsats uten vederlag i form av penger, som servering av mat på eldrester og lignende, ikke straffes med fordelsbeskatning."

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til Kristelig Folkepartis spørsmål nr. 36 i forbindelse med behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2009 om utvidelse av momskompensasjonsordningen for frivillig sektor. Finansministeren gir følgende svar:

"Regjeringen varslet i 2009-budsjettet at den ønsker å trappe opp støtten til frivilligheten med opp mot 1 mrd. kroner over noen år. I forbindelse med opptrappingen av støtten til frivillig sektor i de enkelte statsbudsjettene, vil Regjeringen også ta stilling til hvordan støtten skal fordeles mellom ulike virkemidler innenfor statsbudsjettet, jf. omtalen i St.prp. nr. 1 (2008–2009) Skatte-, avgifts- og tollvedtak. Ett alternativ vil være at deler av denne opptrappingen gjennomføres ved å øke rammene og innretningen av dagens ordning med kompensasjon til frivillige organisasjoner for merutgifter som følge av merverdiavgiftsreformen i 2001."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre konstaterer at Regjeringen her fortsatt viker unna å gi et klart løfte om at momskompensasjonsordningen for frivillig sektor skal utvides til å bli en generell kompensasjonsordning for all vare- og tjenestemoms, selv om dette er fullt mulig å

gjennomføre fra 1. januar 2010, i påvente av en varig løsning på løftet til frivillig sektor om å fjerne merbelastningen ved moms. Ifølge svaret er det snakk om en opptrapping med inntil 1 mrd. kroner, som i tillegg skal gjennomføres over "noen år". En utvidelse av dagens ordning, som ikke er spesifisert nærmere noe innhold i fra Regjeringens side, er kun ett av flere mulige alternativer. Disse medlemmer finner det svært oppsiktsvekkende at Regjeringen er så lite konkret, og mener at det er et sterkt behov for en mer offensiv holdning enn hva Regjeringen og regjeringspartiene står for i praksis.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med arbeidet med statsbudsjettet for 2010 legge til grunn at den gjeldende momskompensasjonsordningen for frivillig sektor skal utvides til en generell kompensasjonsordning for all vare- og tjenestemoms, med virkning fra 1. januar 2010."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader og forslag under kapittel 19, kap. 1632 post 71, der disse medlemmer foreslår å bevilge 250 mill. kroner til en merverdiavgiftskompensasjonsordning fra 1. oktober 2009 som en overgangsordning frem til en ordning som fullt ut fritar frivillige organisasjoner for merverdiavgift er på plass i 2010.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti vil understreke betydningen av arbeidet som utføres av de frivillige organisasjonene. Frivillig sektor er en sektor av stor samfunnsmessig verdi. Dette medlem viser til forslag i Innst. O. nr. 125 (2008–2009) om økt øvre grense for fradrag for gaver til frivillige organisasjoner fra 12 000 kroner til 18 000 kroner, samt forslag om å øke grensene for frivillige organisasjoners plikt til å betale arbeidsgiveravgift til 50 000 kroner pr. ansatt/ 500 000 kroner pr. organisasjon.

4.7.11 Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift)

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til skatte- og avgiftsforslaget fra dette medlem i Innst. S. nr. 1 (2008–2009), hvor dette medlem foreslo en økning i autodieselavgiften ut fra et mål om sterkere vridning av skatte- og avgiftssystemet i grønn retning.

Komiteens medlem fra Venstre viser til merknader under kap. 5536 hvor det framgår at dette medlem foreslår å heve autodieselavgiften med 10 øre literen. En slik endring må sees i sammenheng

med Venstres ønske om å vri hele skatte- og avgiftsopplegget i en retning hvor arbeidsinntekt blir skattlagt mindre, mens miljø- og helseskadelig adferd blir skattlagt mer. Samlet foreslår Venstre en netto skattelette på 389,2 mill. kroner i denne innstilling.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Fra 1. juli 2009 gjøres det følgende endring i Stortingets vedtak av 27. november 2008 om avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift):

§ 1 skal lyde:

- g) svovelfri mineralolje: kr 3,60
- h) lavsvovlet mineralolje: kr 3,65
- i) annen mineralolje: kr 3,65"

Dette medlem viser til bevilgningsforslag under kap. 5536 post 77.

4.7.12 Grunnavgift på fyringsolje

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til skatte- og avgiftsforslaget fra dette medlem i Innst. S. nr. 1 (2008–2009), hvor dette medlem foreslo en økning i grunnavgiften for fyringsolje ut fra et mål om sterkere vridning av skatte- og avgiftssystemet i grønn retning.

Komiteens medlem fra Venstre viser til merknader under kap. 5542 hvor det framgår at dette medlem foreslår å heve grunnavgiften på fyringsolje med 10 øre literen. En slik endring må sees i sammenheng med Venstres ønske om å vri hele skatte- og avgiftsopplegget i en retning hvor arbeidsinntekt blir skattlagt mindre, mens miljø- og helseskadelig adferd blir skattlagt mer. Samlet foreslår Venstre en netto skattelette på 389,2 mill. kroner i denne innstilling.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Fra 1. juli 2009 gjøres det følgende endring i Stortingets vedtak av 27. november 2008 om grunnavgift på fyringsolje mv.:

Fra 1. juli 2009 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av mineralolje med kr 0,970 pr. liter. For mineralolje til treforedlingsindustrien skal det betales avgift med kr 0,224 pr. liter."

Dette medlem viser til bevilgningsforslag under kap. 5542 post 70.

4.7.13 CO₂-avgift på mineralske produkt

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til skatte- og avgiftsforslaget fra dette medlem i Innst. S. nr. 1 (2008–2009), hvor dette medlem foreslo en økning i CO₂-avgiften for enkelte mineralske produkter ut fra et mål om sterkere vridning av skatte- og avgiftssystemet i grønn retning.

Komiteens medlem fra Venstre viser til merknader under kap. 5543 hvor det framgår at dette medlem foreslår å heve CO₂-avgiften på mineralske produkter med 15 øre literen. En slik endring må sees i sammenheng med Venstres ønske om å vri hele skatte- og avgiftsopplegget i en retning hvor arbeidsinntekt blir skattlagt mindre, mens miljø- og helse-skadelig adferd blir skattlagt mer. Samlet foreslår Venstre en netto skattelette på 389,2 mill. kroner i denne innstilling.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Fra 1. juli 2009 gjøres det følgende endring i Stortingets vedtak av 27. november 2008 om CO₂-avgift på mineralske produkter:

§ 1 skal lyde:

- a) Mineralolje: kr 0,72 pr. liter. For mineralolje til innenriks luftfart skal det betales avgift med kr 0,82 pr. liter. For mineralolje til treforedlingsindustrien, sildemel- og fiskemelsindustrien skal det betales avgift med kr 0,44 pr. liter.
- b) Bensin: kr 0,99 pr. liter."

Dette medlem viser til bevilgningsforslag under kap. 5543 post 70.

4.7.14 Eieendomsskatt

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at Regjeringen har gjennomført en systematisk og betydelig skatteskjerpelse på folks boliger og fritidsboliger i inneværende stortingsperiode. Ligningsverdier på boliger og hytter er økt årlig uansett prisutvikling, med påfølgende økt formuesskatt for eierne. Gjennom endringen i eiendomsskatteloven fra og med inntektsåret 2007 hvor kommunene ble gitt anledning til å pålegge eiendomsskatt utenfor bymessige strøk, ble den rød-grønne skatteskruen ytterligere skrudd til. Disse medlemmer viser til at eiendomsskatt rammer vilkårlig og ofte urettferdig. Den rammer like gjerne minstepensjonister i nedbetalte boliger og hytter og unge mennesker i etableringsfasen som de mer bemidlede. Disse medlemmer

viser til at utvidelsen av eiendomsbeskatningsområdet etter 2007 har medført en betydelig skatteøkning på svært mange hytteeiendommer. Kombinasjonen av eiendomsskatt og en tilfeldig taksering som det ikke er noen retningslinjer for og som i noen kommuner ligger på tilnærmet full markedsverdi, har gitt brutale eksempler på mennesker med vanlige inntekts- og formuesforhold som ikke greier å sitte med eiendommen. Eiendomsskatt er en uheldig dobbeltbeskatning siden eiernes inntekt og formue er tidligere beskattet. Ofte blir det en trippelbeskatning i forbindelse med en betydelig arveavgift når boliger og særlig fritidsboliger skal overdras til neste generasjon. Det er i tillegg et demokratisk problem at personer som bidrar med betydelig skattebeløp til hyttekommunen står helt uten demokratiske rettigheter til å påvirke betingelsene. Disse medlemmer er generelt imot eiendomsskatt og sier nei til forslag som vil gjøre boliger og fritidsboliger til et skatteobjekt. Disse medlemmer vil arbeide for at eiendomsskatt ikke innføres i kommunene, og i kommuner som har eiendomsskatt vil disse medlemmer arbeide for at den trappes ned og helst avvikles.

Disse medlemmer viser til merknader og lovforslag fremmet i Innst. O. nr. 125 (2008–2009).

4.7.15 Redusert arbeidsgiveravgift

SENIORER OG LÆRLINGER

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet foreslår kutt i arbeidsgiveravgiften for seniorer og lærlinger. Dette for at det skal være gunstigere for bedriftene å holde på viktig arbeidskraft som seniorer og lærlinger. I tidligere nedgangstider har disse medlemmer sett at det spesielt har gått hardt utover nevnte grupper. Disse medlemmer foreslår at arbeidsgiveravgiften for seniorer reduseres med 4 pst. for arbeidstakere over 62 år og at arbeidsgiveravgiften for lærlinger fjernes fra 1. juli 2009.

Disse medlemmer viser til bevilgningsforslag i kapittel 19 i denne innstillingen under budsjettkapittel kap. 5700 post 72.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Fra 1. juli gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 27. november 2008 om avgifter mv. til folketrygden for 2009:

§ 1 ny bokstav o og p skal lyde:

- o. For arbeidstakere som fyller 62 år eller mer i 2009 reduseres arbeidsgiveravgiften med 4 prosentpoeng.
- p. For lærlinger er satsen 0 pst."

LÆRLINGER

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til den økende ledigheten blant unge, samtidig som det fortsatt er mangel på kvalifisert arbeidskraft i ulike håndverksfag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sine generelle merknader. Frafall i videregående opplæring er et alvorlig samfunnsproblem. 34 pst. av elevene avbryter opplæringen eller fullfører uten å bestå i ett eller flere fag. For enkelte yrkesfaglige studieprogram er tallet over 50 pst. Disse medlemmer viser til at et viktig tiltak i bekjempelsen av frafall i videregående opplæring, er å skaffe lærlingplass til elever som tar yrkesfaglige studieprogram. Derfor må det gjøres gunstigere for bedriftene å ta inn lærlinger gjennom å fjerne arbeidsgiveravgiften på lærlinger.

Disse medlemmer foreslår derfor å fjerne arbeidsgiveravgiften på lærlinger fra 1. august 2009, og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I Stortingets vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2009 gjøres følgende endring med virkning fra 1. august 2009:

§ 1 ny bokstav n skal lyde:

Denne bokstav gjelder for lønn og annen godtgjørelse for arbeid og oppdrag i og utenfor tjenesteforhold som arbeidsgiver plikter å innberette for arbeidstakere som er lærlinger. For slik lønn og godtgjørelse skal arbeidsgiver betale avgift etter følgende satser fra 1. august 2009:

For sone I, Ia, II, III, IV og V: 0 pst."

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre mener at halvert arbeidsgiveravgift for nye lærlinger vil være et godt virkemiddel for å få flere unge inn på arbeidsmarkedet og et egnet virkemiddel for å hindre at mange av de som sliter med motivasjon i videregående skole slutter og kanskje går direkte over på uføretrygd eller andre stønader.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2009 med følgende endring:

§ 1 ny bokstav n skal lyde:

Denne bokstav gjelder for lønn og annen godtgjørelse for arbeid og oppdrag i og utenfor tjeneste-

forhold som arbeidsgiver plikter å innberette for arbeidstakere som er lærlinger. For slik lønn og godtgjørelse skal arbeidsgiver betale avgift etter følgende satser fra 1. juli 2009:

- sone V: 0 pst.
- sone IV: 2,55 pst.
- sone IVa: 3,95 pst.
- sone III: 3,2 pst.
- sone II: 5,3 pst.
- sone Ia: 7,05 pst.
- sone I: 7,05 pst."

Disse medlemmer viser til forslag fremmet under kap. 5700 post 72 om halvering av arbeidsgiveravgiften for alle nye lærlinger fra og med 1. juli 2009.

TIDSBEGRENSET REDUKSJON AV ARBEIDSGIVERAVGIFTEN

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sine merknader i Budsjett-innst. S. II (2008–2009), kap 5.2 og denne innstillings kap. 19.31 og vil gå inn for at arbeidsgiveravgiften kuttes med 2,5 prosentpoeng for alle private bedrifter fra 1. juli 2009 og foreløpig i ett år. Dette er et tiltak som spesielt vil være viktig for små og mellomstore bedrifter som er selve grunnlaget for mange av landets livskraftige lokalsamfunn. Disse medlemmer viser til at dette vil redusere norske bedrifters kostnader med rundt 17,5 mrd. kroner i det nærmeste året og derfor vil bety en kraftig stimulans for bedriftene og dermed økt trygghet for arbeidsplassene.

Disse medlemmer viser til at reduksjonen i arbeidsgiveravgift med 2,5 prosentpoeng og andre tiltak for å styrke sysselsettingen vil redusere arbeidsledigheten med minst 5 000 personer. Disse medlemmer legger inn en økning i den generelle skatteinntgangen på om lag 280 mill. kroner som et forsiktig anslag i tråd med en slik reduksjon i ledigheten. Disse medlemmer viser også til merknader under kap. 10.17 hvor det legges inn en tilsvarende innsparing på 220 mill. kroner i dagpengeutbetalinger.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"I Stortingets vedtak om avgifter til folketrygden for 2009 gjøres følgende endring med virkning fra 1. juli 2009:

§ 1 Arbeidsgiveravgift

Bokstavene c, d, e, f, g (1), g (2) og h skal lyde:

c) Når arbeidsgiver i inntektsåret 2009 driver virksomhet i sone IV, er satsen 2,6 pst. Denne sonen omfatter:

- Troms fylke, med unntak av de kommuner som er nevnt i bokstav b og kommunen Tromsø,
- Nordland fylke, med unntak av kommunen Bodø,
- kommunene Namdalseid, Lierne, Røyrvik, Namsskogan, Grong, Høylandet, Flatanger, Vikna, Nærøy, Leka, Fosnes, Overhalla, Namsos i Nord-Trøndelag fylke,
- kommunene Frøya, Hitra, Åfjord, Roan, Osen i Sør-Trøndelag fylke,
- kommunen Smøla i Møre og Romsdal fylke.

d) Når arbeidsgiver i inntektsåret 2009 driver virksomhet i sone IVa, er satsen 5,4 pst. Denne sonen omfatter:

- kommunen Tromsø i Troms fylke,
- kommunen Bodø i Nordland fylke.

e) Når arbeidsgiver i inntektsåret 2009 driver virksomhet i sone III, er satsen 3,9 pst. Denne sonen omfatter:

- kommunen Snåsa i Nord-Trøndelag fylke,
- kommunene Hemne, Snillfjord, Oppdal, Rennebu, Røros, Holtålen, Tydal i Sør-Trøndelag fylke,
- kommunene Surnadal, Rindal, Aure, Halså i Møre og Romsdal fylke,
- kommunene Dovre, Lesja, Skjåk, Lom, Vågå, Sel, Sør-Aurdal, Etnedal, Nord-Aurdal, Vestre Slidre, Øystre Slidre, Vang i Oppland fylke,
- kommunene Stor-Elvdal, Rendalen, Engerdal, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Os i Hedmark fylke.

f) Når arbeidsgiver i inntektsåret 2009 driver virksomhet i sone II, er satsen 8,1 pst. Denne sonen omfatter:

- kommunene Meråker, Mosvik, Verran i Nord-Trøndelag fylke,
- kommunene Norddal, Stranda, Rauma, Tingvoll, Sunndal, Sandøy i Møre og Romsdal fylke.
- Sogn og Fjordane fylke med unntak av kommunene Flora, Førde, Sogndal,
- kommunene Odda, Ullensvang, Eidfjord, Ulvik, Granvin, Masfjorden, Fedje i Hordaland fylke,
- kommunene Hjelmeland, Suldal, Utsira, Kvitsøy i Rogaland fylke,
- kommunene Evje og Hornnes, Bygland, Valle, Bykle i Aust-Agder fylke,

- kommunene Tinn, Seljord, Kviteseid, Nissedal, Fyresdal, Tokke, Vinje i Telemark fylke,
- kommunene Flå, Nes, Gol, Hemsedal, Ål, Hol, Nore og Uvdal i Buskerud fylke,
- kommunene Nord-Fron, Sør-Fron, Ringebu i Oppland fylke,
- kommunen Trysil i Hedmark fylke.

g) (1) Når arbeidsgiveren i inntektsåret 2009 driver virksomhet i sone Ia, er satsen 11,6 pst. Denne sonen omfatter:

- kommunene Frosta, Leksvik i Nord-Trøndelag fylke,
- kommunene Agdenes, Bjugn, Meldal, Midtre Gauldal, Rissa, Selbu, Ørland i Sør-Trøndelag fylke,
- kommunene Aukra, Eide, Gjemnes, Haram, Herøy, Midsund, Nesset, Sande, Stordal, Vanylven i Møre og Romsdal fylke,
- kommunene Flora, Førde, Sogndal i Sogn og Fjordane fylke,
- kommunene Etne, Tysnes, Kvinnherad, Jondal, Kvam, Modalen, Bømlo i Hordaland fylke,
- kommunene Sauda, Vindafjord, Finnøy i Rogaland fylke,
- kommunene Audnedal, Åseral, Hægebostad, Sirdal i Vest-Agder fylke,
- kommunene Gjerstad, Vegårshei, Åmli, Iveland i Aust-Agder fylke,
- kommunene Drangedal, Nome, Hjartdal i Telemark fylke,
- kommunene Sigdal, Rollag i Buskerud fylke,
- kommunene Gausdal, Søndre Land, Nordre Land i Oppland fylke,
- kommunene Nord-Odal, Eidskog, Grue, Våler, Åsnes, Åmot i Hedmark fylke.

(2) Inntil differansen mellom den arbeidsgiveravgift som ville følge av en sats på 11,6 pst. og den arbeidsgiveravgift som ville følge av en sats på 8,1 pst. overstiger 530 000 kroner for foretaket i 2009, er satsen likevel 8,1 pst. For veitransportforetak er satsen 8,1 pst. inntil differansen overstiger 265 000 kroner for foretaket i 2009. Med veitransportforetak menes i foregående punktum virksomhet omfattet av næringskodene 49.3 Annen landtransport med passasjerer og 49.4 Godstransport på vei, herunder flytte-transport, med unntak av 49.312 (Transport med sporveis- og forstadsbane) og 49.393 (Transport med taubaner, kabelbaner og skiheiser).

h) Når arbeidsgiveren i inntektsåret 2009 driver virksomhet utenfor de områdene som er nevnt i bokstavene b til g, er satsen 11,6 pst. Dette området kalles sone I. Andre arbeidsgivere beregner avgiften

etter satsen som gjelder for sone I hvis ikke annet følger av dette vedtak."

GÅ FRA TO TIL FIRE MÅNEDERS TERMINER FOR ARBEIDSGIVERAVGIFT

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti viser til at arbeidsgiveravgiften i dag innbetales i to måneders terminer seks ganger i året med forfall 15. januar, 15. mars, 15. mai, 15. juli, 15. september og 15. november. Disse medlemmer mener at en utvidelse av terminene fra to til fire måneder, vil hjelpe på den vanskelige likviditetssituasjonen i mange bedrifter. Det vil være en utsettelse av skatteinnbetalinger i en tid da det er mer krevende enn normalt for bedriftene å betale skatt, og da arbeidstakere over hele landet er mer utsatt enn på lenge.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å endre Forskrift av 19. desember 1986 nr. 2229 om hvor og når lønnsoppgave mv. skal leveres (lignl.) slik at terminene for når arbeidsgiveravgiften forfaller til betaling utvides fra to til fire måneder med virkning fra 1. juli 2009."

4.7.16 Fjerning av toll

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at de globale matvareprisene de siste tre årene har steget med ca. 83 pst. Mens noen av årsakene til krisen kan tilskrives naturlige svingninger i klimaet, så må byråkratiske reguleringer og proteksjonisme i Vesten så vel som i u-landene ta sin del av ansvaret. Her til lands har matvareprisene også økt på grunn av et dyrt landbruksoppgjør. Disse medlemmer minner også om at Regjeringen de siste årene har økt merverdiavgiften på mat, noe som i aller høyeste grad rammer de fattigste i det norske samfunnet. Disse medlemmer vil ikke ta noen omkamp på dette området, men viser til at det fortsatt gjenstår mye opprydding i forskjellige unødvendige særavgifter og gammeldags toll. Toll som i dag utgjør minimal inntekt for staten og heller ikke kan begrunnes for å skjerme norsk landbruk eller industri. Tvert imot ser vi flere eksempler på at særnorske gammeldagse avgifter og toll hindrer norsk moderne eksportindustri. Disse medlemmer er uenig i nåværende landsbrukspolitik og landsbrukstollen, men er av den oppfatning det bør være tverrpolitisk enighet om å fjerne toll på en rekke landbruksprodukter som ikke produseres i Norge eller praktisk talt ikke har noen betydning for konkurranseutsatt næring. Disse medlemmer kan eksempelvis ikke se at det er noen grunn til å ha toll på oliven, mais, sukkermais, fersken, grapefrukt, stearinsyre, delfiner, hvaler, niser, maneter, sjøkuer,

hest, alger (herunder tang og tare), asparges, aprikoser, artiskokker, søte pepperfrukter, jordnøtter, peanøttsmør, kakemiks, puddingpulver, mandariner, syltetøy, fruktgele, marmelade, samt puré og pasta av frukter. Disse medlemmer foreslår derfor å fjerne toll på disse varene med virkning fra 1. juli 2009.

Videre kan ikke disse medlemmer se at det er noen gode grunner for at det fortsatt skal være toll på tekstilvarer som strømpebukser, strømper, sokker og fottøy uten påsatt såle, av trikotasje, og liknende, ettersom Regjeringen i statsbudsjettet for 2009 avvirket toll på herre- og dameundertøy med den begrunnelse at det ikke lenger er noen god begrunnelse å ha toll på dette. Tvert imot vil en fjerning av slik toll gi enklere regelverk og billigere varer.

Tekstiltollen skaper fortsatt merarbeid for bransjen og for tollmyndighetene, samtidig som varene fordyres unødvendig for forbrukerne. Disse medlemmer mener oppryddingen i fordyrende tollbarrierer må fortsette og vil fjerne disse.

Disse medlemmer foreslår med virkning fra 1. juli 2009 å fjerne toll på tekstilvarer som:

- gardiner og rullegardiner,
- pledd, gulvtepper og annet gulvbelegg av tekstilmaterialer,
- skjorter av trikotasje,
- t-skjorter, singletter og annet undertøy av trikotasje,
- babyklær og tilbehør dertil av trikotasje, treningsdrakter, skidresser, badedrakter og badebukse av trikotasje,
- klær fremstilt av trikotasje som hører til under posisjon 59.03, 59.06 eller 50.07, som vådrakter for dykking eller seiling eller liknende,
- hansker, vanter og votter av trikotasje
- andre klær av trikotasje, samt annet ferdig tilbehør til klær av trikotasje, deler til klær eller deler til tilbehør av klær av trikotasje.

Disse medlemmer viser til bevilgningsforslag under kapittel 19 i denne innstillingen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen avvikle toll på oliven, mais, sukkermais, fersken, grapefrukt, stearinsyre, delfiner, hvaler, niser, maneter, sjøkuer, hest, alger (herunder tang og tare), asparges, aprikoser, artiskokker, søte pepperfrukter, jordnøtter, peanøttsmør, kakemiks, puddingpulver, mandariner, syltetøy, fruktgele, marmelade, samt puré og pasta av frukter, gardiner og rullegardiner, pledd, gulvtepper og annet gulvbelegg av tekstilmaterialer, skjorter av trikotasje, t-skjorter, singletter og annet undertøy av

trikotasje, babyklær og tilbehør dertil av trikotasje, treningsdrakter, skidresser, badedrakter og badebukse av trikotasje, klær fremstilt av trikotasje som hører til under posisjon 59.03, 59.06 eller 50.07, som våtdrakter for dykking eller seiling eller liknende, hansker, vanter og votter av trikotasje, andre klær av trikotasje, samt annet ferdig tilbehør til klær av trikotasje, deler til klær eller deler til tilbehør av klær av trikotasje, med virkning fra 1. juli 2009."

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2010 legge frem sak om å avvikle resterende toll på klær."

4.7.17 Produktavgift på drikkevarer

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet, Høgre og Kristeleg Folkeparti viser til at fram til 1. januar 2007 vart produkt laga av råsaft, saftkonsentrat, juice, nektar og saft av frukt og bær samt konsentrat av desse, unnateke produktavgift. Bakgrunnen for det var mellom anna at produkt laga av ekte råvarer som frukt og bær er meir helsebringande enn produkt laga av kunstig farge og aroma, samt av landbrukspolitiske omsyn.

Desse medlemene viser vidare til at Regjeringa i statsbudsjettet for 2007 endra virkeområdet for produktavgift til å gjelde alle produkt med tilsett sukker eller anna søtstoff, med unntak av nokre mjølkprodukt. Formålet med endringa var å redusere forbruk av sukkerhaldig/søta drikke, og vi antek brus spesielt. Desse medlemene konstaterer at i 2-årsperioden frå avgiftsomlegginga, har brus auka salet i daglegvaremarknaden, medan ekte saft har ein tilbakegang. Avgiftsomlegginga råka ekte saft, og hadde ingen tydeleg verknad på brus. Desse medlemene antek at ei slik forbruksutvikling i retning av kunstig framstilt drikke, ikkje er Regjeringa si målsetjing med avgiftsomlegginga, all den tid Regjeringa ynskjer å stimulere norsk landbruk. Desse medlemene trur denne utviklinga kjem som eit resultat av at ein utelukkande fokuserer på sukker og søtstoff, og ikkje på det øvrige innhaldet i produkta. Frukt og bær inneheld vitaminar, mineralar, fiber og antioksidantar som kroppen treng.

Desse medlemene meiner derfor at produkt laga av frukt og bær tilsett sukker eller anna søtstoff bør settast i ei eiga gruppe med halvert produktavgift, kr 1,35. Dette vil etter desse medlemene si vurdering truleg gje ønska effekt både ernæringsmessig og vil styrke norsk landbruk.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet og Kristeleg Folkeparti ber Regjeringa kome tilbake til Stortinget med ei vurdering og eit forslag om dette i samband med statsbudsjettet 2010.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet vil presisere at desse medlemene sitt mål er ei full fjerning av produktavgifta på alle drikkevarer.

Komiteens medlemmer fra Høyre fremmer følgende forslag:

"I Stortingets avgiftsvedtak for 2009 gjøres følgende endring fra 1. juli 2009:

Ny bokstav c:

Alkoholfrie drikkevarer laget av frukt og bær og tilsatt sukker eller annet søtstoff: kr 1,35."

4.7.18 Fjerning av grunnavgift på drikkevareemballasje frå 1. juli 2009

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at ESA, EFTA-landenes EØS-kontrollør, har gitt norske myndigheter en siste advarsel om grunnavgiften på engangsemballasje. Disse medlemmer har påpekt dette ved tidligere anledninger og også foreslått denne fjernet. Disse medlemmer viser til at ESA har gitt Finansdepartementet instruks om å rydde opp. Grunnavgiften på engangsemballasje forskjellsbehandler drikkevareemballasje som gjenvinnes (bl.a. bokser) i forhold til emballasje som gjenbrukes, og ESA har påpekt at dette ikke kan begrunnes ut ifra miljøhensyn da dette ikke kan dokumenteres. Disse medlemmer minner om at Regjeringens eget utvalg, Særavgiftsutvalget, har påpekt at det ikke er noen miljøfaglige grunner til å opprette grunnavgiften på engangsemballasje. Disse medlemmer viser til at Regjeringen lenge har kjent til at grunnavgiften er i strid med EØS-avtalen, og Regjeringen således burde ha foreslått den fjernet i Revidert nasjonalbudsjett.

Disse medlemmer viser til bevilgningsforslag i kapittel 19 i denne innstillingen under budsjettkapittel kap. 5559 post 70.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Fra 1. juli 2009 gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 27. november 2008 om avgifter på drikkevareemballasje for budsjetterminen 2009:

§ 3 og § 4 oppheves med virkning fra 1. juli 2009."

4.7.19 Batteriskifte elbilar

Komiteens medlemmer fra Høyre mener økt tilrettelegging for bruk av elbil er et viktig tiltak for å redusere klimagassutslippene og lokal forurensing. Disse medlemmer ønsker å bidra til at

flere velger å kjøpe elbil gjennom å frita batterier til elbiler for merverdiavgift fra 1. juli 2009.

Disse medlemmer viser til sitt bevilgningsforslag i denne innstilling kapittel 19.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til skatte- og avgiftsforslaget fra dette medlem i Innst. S. nr. 1 (2008–2009), hvor dette medlem foreslo fritak for mva. ved leasing av bilbatterier, ut fra et mål om sterkere vridning av skatte- og avgiftssystemet i grønn retning.

4.7.20 *Auka vrakpant*

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Dokument nr. 8: 46 (2008–2009) om vrakpant på 22 000 kroner for biler som er 20 år eller eldre fremmet av Fremskrittspartiet 25. februar 2009.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Dokument nr. 8:49 (2008–2009) om å etablere en ordning som fremmer en raskere utskifting av de eldste og mest forurensende bilene slik at Norge for en nyere bilpark som er mer miljøvennlig og trafikksikker.

Disse medlemmer fremmer på bakgrunn av dette følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen etablere en ordning hvor de som leverer inn biler eldre enn 10 år, og samtidig kjøper en nyere bil med redusert klimagassutslipp, mottar en vrakpant på kr 20 000. Ordningen må sikre at håndteringen av bilvrakene skjer på en forsvarlig måte og etableres fra 1. oktober 2009."

4.7.21 *Miljøbilpremie*

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti understreker behovet for å møte klimakrisen med offensive tiltak som kan stimulere til å vri forbruket i mer miljøvennlig retning. Disse medlemmer mener at et slikt tiltak kan være å innføre en miljøbilpremie på 25 000 kroner ved kjøp av ny bil som slipper ut under 120 g/km CO₂.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I

I stortingsvedtaket om engangsavgift på motorvogner mv. gjøres følgende endringer:

§ 5 nytt tredje ledd skal lyde:

For motorvogner hvor det etter § 2 gis fradrag for CO₂-utslipp under 120 g/km, utbetales kr 25 000 som tilskudd til første gangs registrert eier.

Nåværende § 5 tredje og fjerde ledd blir nye fjerde og femte ledd.

II

Endringen trer i kraft 1. september 2009."

Komiteens medlem fra Venstre viser til at mye av de norske CO₂-utslippene kommer fra privatbilisme. Dette medlem ønsker å stimulere til en mer miljøvennlig bilpark, spesielt når det gjelder biler med null-utslipp. Dette medlem foreslår derfor å innføre et tilskudd på 20 000 kroner til kjøp av nye elbiler.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Fra 1. juli 2009 gjøres det følgende endring i Stortingets vedtak av 27. november 2008 om engangsavgift på motorvogner:

§ 5 ny bokstav p) skal lyde:

p) For elbiler utbetales kr 20 000 som tilskudd til førstegangsregistrerte eier."

Dette medlem viser til bevilgningsforslag under kap. 5536 post 71.

4.7.22 *Fjerning av arveavgifta frå 1. juli 2009*

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at arveavgiften har mange utilsiktede og urettferdige utslag, ikke minst har Regjeringens endringer i verdsettelsesrattene ved generasjonsskifte skapt slike utslag. Disse medlemmer mener derfor at arveavgiften må fjernes og fremmer forslag om at dette gjøres fra 1. juli 2009. Disse medlemmer viser til merknad og forslag i Innst. O. nr. 125 (2008–2009).

5. UTANRIKSDEPARTEMENTET

5.1 Kap. 100 Utanriksdepartementet

5.1.1 *Post 1 Driftsutgifter*

SAMANDRAG

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet har etablert en stilling som integreringsrådgiver ved ambassaden i Islamabad fra inneværende år. Til dekning av utgiftene foreslås det rammeoverført 2,058 mill. kroner fra kap. 650 Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, post 1 Driftsutgifter.

Bevilgningen foreslås økt med 2,058 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

5.2 *Kap. 116 Deltaking i internasjonale organisasjonar*

5.2.1 SAMANDRAG

Post 70 *Tilskudd til internasjonale organisasjoner*

Oppdaterte beregninger for utbetalinger av pliktige bidrag til internasjonale organisasjonar viser et anslått tilleggsbehov på 74 mill. kroner. Dette har sammenheng med valutakursutviklingen. Bevilgningen foreslås økt med 74 mill. kroner.

Post 71 *Finansieringsordningen under EØS-avtalen, kan overføres*

Bevilgningen på posten foreslås redusert med 16 mill. kroner som følge av at det greske økonomi- og finansdepartementet har kansellert et prosjekt.

Post 72 *EØS-finansieringsordningen, kan overføres*

Grunnet den store endringen i valutakursen, foreslås bevilgningen økt med 86 mill. kroner.

Post 73 *Den norske finansieringsordningen, kan overføres*

Som følge av valutakursutviklingen foreslås bevilgningen økt med 83 mill. kroner.

Post 74 *Bilaterale samarbeidsprogram med Bulgaria og Romania, kan overføres*

Bevilgningen for 2009 utgjør 120 mill. kroner. Sammen med overførte midler fra 2008 utgjør disponibel bevilgning 146,8 mill. kroner. Innovasjon Norge som står for forvaltningen av programmene, har nå anslått utbetalingene i 2009 til 141,8 mill. kroner. Bevilgningen foreslås derfor redusert med 5 mill. kroner.

5.2.2 *Merknader frå komiteen*

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

5.3 *Kap. 140 Utenriksdepartementets administrasjon av utviklingshjelpa*

5.3.1 *Samandrag*

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Valutakursutviklingen siden høsten 2008 har medført merutgifter for departementets drift. Som

følge av dette foreslås driftsbevilgningen økt med 15,2 mill. kroner.

De senere års skjerpede trusselbilde har ført til at Utenriksdepartementet har foretatt en fornyet gjennomgang av sikkerheten for utenriktjenesten. Gjennomgangen av situasjonen har påvist et betydelig investeringsbehov. For å gjennomføre nødvendige tiltak utover de tiltak som vil kunne dekkes innenfor ordinær bevilgning, foreslås post 1 økt med 10 mill. kroner og post 45 med 25 mill. kroner.

For å styrke bistandsinnsatsen i området de norske styrkene har ansvaret for i Afghanistan, er det foreslått å opprette et dagkontor for sivile rådgivere i Maymaneh. Utgiftene knyttet til dette, inkludert en pansret bil med sjåfør som er nødvendig av hensyn til sikkerhetssituasjonen, beløper seg til 1,8 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås økt med til sammen 27 mill. kroner.

POST 45 STØRRE UTSTYRSANSKAFFELSER OG VEDLIKEHOLD, KAN OVERFØRES

Det vises til omtale om sikkerhetstiltak under post 1. Forslaget om en bevilgning på 25 mill. kroner til sikkerhetstiltak dekker større sikringsarbeider og investeringer ved utvalgte ambassader.

5.3.2 *Merknader frå komiteen*

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

5.4 *Kap. 144 Fredskorpset*

5.4.1 *Post 1 Driftsutgifter*

SAMANDRAG

Fra 1. januar 2009 gikk Fredskorpset over fra å være en nettobudsjettert virksomhet til å være en bruttobudsjettert virksomhet. I forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 1 (2008–2009), jf. Budsjett-innst. S. nr. 3 (2008–2009), er det bevilget midler til Fredskorpsets virksomhet over kap. 144 Fredskorpset, post 1 Driftsutgifter og kap. 160 Sivilt samfunn og demokratiutvikling, post 77 Utvekslingsordninger gjennom Fredskorpset.

Ved overgang fra nettobudsjettert virksomhet til ordinært bruttobudsjettert forvaltningsorgan skal virksomhetens utgående balanse, som kommer til uttrykk ved innestående midler på bankkonto i Norges Bank, gjøres opp. Per 31. desember 2008 utgjør Fredskorpsets utgående balanse 13,1 mill. kroner. Oppgjøret innebærer at disse midlene tilbakeføres til statskassen i 2009 ved at de inntektsføres i statsregnskapet. For den nye bruttobudsjetterte virksomheten skal det etableres et mellomværende med statskassen fra 1. januar 2009. I utgangspunktet skal inntektsføringen fra oppgjøret korrigeres for mellomværendet.

Dette beløpet er ikke endelig avklart. Det legges imidlertid til grunn en inntektsføring på 13,1 mill. kroner, jf. omtale under kap. 5309 Tilfeldige inntekter, post 29 Ymse.

En andel av den utgående balansen gjelder utsatte investeringer på 4,4 mill. kroner knyttet til innføring av elektronisk arkiv og kommunikasjonsplattformer.

Bevilgningen under kap. 144 post 1 foreslås derfor økt med 4,4 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

5.5 Kap. 150 Bistand til Afrika

5.5.1 *Post 78 Regionløyving for Afrika, kan overførast*

SAMANDRAG

Det foreslås bevilget 60 mill. kroner for å bidra til å støtte Norges samarbeidsland med å opprettholde sysselsetting og økonomisk vekst. Bevilgningen vil finansiere vedlikehold og infrastrukturiltak som f.eks. ren energi. Det kan også bli aktuelt å bruke noe av denne støtten til sårbare land der krisen kan føre til oppblussing av konflikt, f.eks. i Liberia.

Under henvisning til forslaget under kap. 140, foreslås bevilgningen redusert med 9,0 mill. kroner for å dekke utgifter til sikringsarbeider og investeringer ved utvalgte ambassader. I tillegg foreslås bevilgningen redusert med ytterligere 36,4 mill. kroner ifm. økning i utgifter til flyktninger i Norge som dekkes over bistandsbudsjettet, jf. kap. 167 post 21.

Bevilgningen foreslås samlet økt med 14,6 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

5.6 Kap. 151 Bistand til Asia

5.6.1 *Post 72 Bistand til Afghanistan, kan overførast*

SAMANDRAG

Det er behov for budsjettmessig inndekning av forslaget under kap. 140 til sikringsarbeider og investeringer ved utvalgte ambassader og til oppfølging av bistandsinnsatsen i området de norske styrkene har ansvar for.

Bevilgningen foreslås derfor redusert med 16,8 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemen frå Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Regjeringen gjentatte ganger har lovet å styrke den humanitære bistand i Afghanistan. Senest 7. april 2009 sendte UD ut en pressemelding hvor de slo fast at Afghanistan er et av våre viktigste utenrikspolitiske engasjement. Allikevel velger Regjeringen å kutte i bistanden til Afghanistan med 16,8 mill. kroner under påskudd av at dette er midler som behøves til sikringsarbeid og investeringer ved utvalgte ambassader. Samtidig økes bevilgningene til ILO (post 163.71) med 30 mill. kroner, noe som åpenbart er politisk motivert for å tekkes LO, samtidig som bevilgningene til viktige bistandsområder som næringsutvikling, kvinner og likestilling og helse- og aidstiltak reduseres. Dette medlem er uenig i en slik prioritering og vil derfor omprioritere 30 mill. kroner til ILO til å reversere Regjeringens foreslåtte kutt på 16,8 mill. kroner til bistand til Afghanistan, 3 mill. kroner til næringsutvikling (post 161.70), 9 mill. kroner til kvinner og likestilling (post 168.70) og 1,2 mill. kroner til helse- og aidstiltak (post 169.71).

Dette medlem går på denne bakgrunn mot Regjeringens forslag.

5.6.2 *Post 78 Regionløyving for Asia, kan overførast*

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås redusert med 6,0 mill. kroner for å dekke utgifter til sikringsarbeider og investeringer ved utvalgte ambassader, jf. forslaget under kap. 140 post 1 Driftsutgifter. I tillegg foreslås bevilgningen redusert med ytterligere 25,8 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås til sammen redusert med 31,8 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

5.7 Kap. 153 Bistand til Latin-Amerika

5.7.1 *Post 78 Regionløyving for Latin-Amerika, kan overførast*

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås redusert med 5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Framstegspartiet og Høyre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at Regjeringen de siste årene har økt bistanden til mellominntektsland i Latin-Amerika dramatisk. Disse medlemmer anser Regjeringens fortsatte prioritering av dette området i stor grad å være ideologisk-politisk motivert snarere enn motivert ut ifra hensynet til fattigdomsorientering og geografisk konsentrasjon av bistanden.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet foreslår å redusere bevilgningen med 5 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 10 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
153		Bistand til Latin-Amerika	
	78	Regionbevilgning for Latin-Amerika, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... 10 000 000 fra kr 240 500 000 til kr 230 500 000"	

Komiteens medlemmer fra Høyre foreslår å redusere bevilgningen med 50 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 55 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
153		Bistand til Latin-Amerika	
	78	Regionbevilgning for Latin-Amerika, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... 55 000 000 fra kr 240 500 000 til kr 185 500 000"	

5.8 Kap. 160 Sivilt samfunn og demokratiutvikling

5.8.1 Samandrag

POST 72 DEMOKRATISTØTTE/PARTIER, KAN OVERFØRES

Bevilgningen foreslås redusert med 4,5 mill. kroner.

POST 77 UTVEKSLINGSORDNINGER GJENNOM FREDSKORPSET, KAN OVERFØRES

Det vises til omtale under kap. 144 Fredskorpset, post 1 Driftsutgifter. Av Fredskorpsets utgående balanse per 31. desember 2008 gjelder 5,7 mill. kroner ubrukte tilskuddsmidler knyttet til et internasjonalt nettverk av utvekslingsordninger for helsepersonell, ESTHER-programmet.

Bevilgningen under kap. 160 post 77 foreslås økt med 5,7 mill. kroner til dekning av utgifter ved dette programmet i 2009.

5.8.2 Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

5.9 Kap. 161 Næringsutvikling

5.9.1 Post 70 Næringsutvikling, kan overførast

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås redusert med 3 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Høyre, Kristeleg Folkeparti og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til omtale av omprioritering av bistandsmidler fra en foreslått økning til ILO til bl.a. å reversere kutt i bistand til næringsutvikling, nærmere omtalt under kap. 151 post 72.

Disse medlemmer går på denne bakgrunn imot Regjeringens forslag.

5.10 Kap. 162 Overgangsbistand (gap)

5.10.1 Post 70 Overgangsbistand (gap), kan overførast

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås redusert med 3 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Høgre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til omtale av omprioritering av bistandsmidler fra en foreslått økning til ILO til bl.a. å reversere kutt i bistand til overgangsbistand, nærmere omtalt under kap. 163.

Disse medlemmer går på denne bakgrunn imot Regjeringens forslag.

5.11 Kap. 163 Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettar

5.11.1 Post 71 Humanitær bistand og menneskerettar, kan overførast

SAMANDRAG

Det foreslås at bevilgningen øker med 30 mill. kroner til FNs internasjonale særorganisasjon for arbeidslivet (ILO). Midlene skal benyttes til organisasjonens arbeid med å bidra til sysselsetting, sikre arbeidstakernes rettigheter, fremme trepartssamarbeid og sosial beskyttelse med et særlig fokus på å styrke arbeidstilsyn. Det foreslås vidare at bevilgningen øker med 40 mill. kroner til FNs høykommissær for flyktninger (UNHCR) for å styrke arbeidet overfor flyktninger og internt fordrevne.

Bevilgningen til andre formål under posten foreslås redusert med 30 mill. kroner ifm. dekning av økte utgifter til flyktninger i Norge som dekkes over bistandsbudsjettet, jf. kap. 167 post 21.

Bevilgningen foreslås økt med til sammen 40 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, medlemmene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Kristelig Folkeparti ser stor nytte i den innsats Norsk Folkehjelp yter i forbindelse med minerydding og utdanning av personell og minehunder. Disse medlemmer mener denne innsatsen er av stor betydning for å gi trygghet til de mange som bor og oppholder seg i minefarlige områder rundt om i verden. Disse medlemmer ønsker å sikre organisasjonen en økonomi som gjør at de kan fortsette denne innsatsen med trygge og tilstrekkelige økonomiske rammer. Disse medlemmer har registrert at det har kommet signaler om at Regjeringen ønsker å kutte i bevilgningene til dette formål og ser med bekymring på dette. Disse medlemmer

mener derfor at det er et behov for å justere opp bevilgningen til Norsk Folkehjelps innsats på dette området for å sikre en positiv utvikling i innsatsen. Disse medlemmer ønsker derfor å øke bevilgningene til Norsk Folkehjelp med 10 mill. kroner øremerket denne innsatsen. Inndekningen skjer gjennom omprioritering innenfor eksisterende budsjettrammer.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 50 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	71	Humanitær bistand og menneskerettigheter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	50 000 000
		fra kr 2 110 000 000 til kr 2 160 000 000"	

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Regjeringen foreslår en økning av bevilgningen til ILO med 30 mill. kroner, mens bevilgningen til andre formål over samme post reduseres med tilsvarende beløp, og bevilgningene til viktige bistandsområder som næringsutvikling, overgangsbistand, utvikling og nedrustning, kvinner og likestilling og helse- og aidstiltak svekkes. Disse medlemmer ser ikke at en økonomisk styrking av den internasjonale fagbevegelsen bør finne sted på bekostning av disse viktige formålene, og støtter ikke Regjeringens forslag på dette punkt.

Disse medlemmer vil derfor omprioritere disse 30 mill. kroner til næringsutvikling (post 161.70) med 3 mill. kroner, overgangsbistand (post 162.70) med 3 mill. kroner, utvikling og nedrustning (post 164.72) med 1 mill. kroner og andre helse- og AIDS-tiltak (post 169.71) med 6 mill. kroner. De resterende 17 mill. kroner omdisponeres innen kapitlet til formål i tråd med det som etter disse medlemmers oppfatning bør være kjernen i norsk humanitær innsats: å redde enkeltmenneskers liv og lindre nød.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	71	Humanitær bistand og menneskerettigheter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	27 000 000
		fra kr 2 110 000 000	
		til kr 2 137 000 000"	

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti ønsker å øke bevilgningen til FNs internasjonale organisasjon for arbeidslivet (ILO) med 17 mill. kroner for å styrke arbeidet for sysselsetting, arbeidstakernes rettigheter, arbeidstilsyn mv. De 13 mill. kroner som derved spares i forhold til Regjeringens forslag, vil dette medlem i stedet bruke til å unngå kutt på 3 mill. kroner i bevilgningen til kap. 161 post 70 Næringsutvikling, og til å øke støtten til Norsk Folkehjelps arbeid for minerydding i utviklingsland med 10 mill. kroner under dette kap. og post, jf. merknad ovenfor. Dette medlem foreslår derfor samlet å redusere bevilgningen med 3 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 37 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	71	Humanitær bistand og menneskerettigheter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	37 000 000
		fra kr 2 110 000 000	
		til kr 2 147 000 000"	

Komiteens medlem fra Venstre viser til omtale av omprioritering av bistandsmidler fra en foreslått økning til ILO til bl.a. å reversere kutt i bistand til Afghanistan, næringsutvikling, kvinner og likestilling og helse- og aidstiltak, nærmere omtalt under kap. 151 post 72.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	71	Humanitær bistand og menneskerettigheter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	10 000 000
		fra kr 2 110 000 000	
		til kr 2 120 000 000"	

5.12 Kap. 164 Fred, forsoning og demokrati

5.12.1 Samandrag

POST 70 FRED, FORSONING OG DEMOKRATILTAK, KAN OVERFØRES

Bevilgningen foreslås redusert med 33,7 mill. kroner.

POST 71 ODA-GODKJENTE LAND PÅ BALKAN, KAN OVERFØRES

Bevilgningen foreslås redusert med 13,6 mill. kroner.

POST 72 UTVIKLING OG NEDRUSTNING, KAN OVERFØRES

Bevilgningen foreslås redusert med 1 mill. kroner.

POST 73 ANDRE ODA-GODKJENTE OSSE-LAND, KAN OVERFØRES

Bevilgningen foreslås redusert med 9 mill. kroner.

5.12.2 Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høyre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til omtale av omprioritering av bistandsmidler fra en foreslått økning til ILO til bl.a. å reversere kutt i bistand til utvikling og nedrustning, nærmere omtalt under kap. 163.

Disse medlemmer går på denne bakgrunn mot Regjeringens forslag om å redusere bevilgningen på post 72 med 1 mill. kroner.

5.13 Kap. 166 Miljø og bærekraftig utvikling

5.13.1 Samandrag

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Til oppfølging av Regjeringens skogsatsing foreslås 3 nye stillinger ved ambassadene i Brasilia, Luanda og Jakarta, samt 3 nye stillinger i Utenriksdepartementet. Videre har Norad en sentral rolle i å bistå med faglige vurderinger knyttet til skogsatsingen. Utgiftene i denne forbindelse foreslås også dekket under dette kapitlet.

Bevilgningen foreslås økt med 11,2 mill. kroner.

POST 70 YMSE TILSKUDD, KAN OVERFØRES

Bevilgningen foreslås redusert med 5,2 mill. kroner.

POST 71 INTERNASJONALE PROSESSER OG KONVENSJONER MV., KAN OVERFØRES

Bevilgningen foreslås redusert med 5,2 mill. kroner.

POST 72 INTERNASJONALE MILJØPROSESSER OG BÆREKRAFTIG UTVIKLING, KAN OVERFØRES

Bevilgningen foreslås redusert med 9 mill. kroner hovedsakelig på bakgrunn av omdisponering til kap. 170 post 72 knyttet til opptrappingsplan til FNs barnefond (UNICEF). I tillegg foreslås bevilgningen redusert ytterligere med 5 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås til sammen redusert med 14 mill. kroner.

POST 73 KLIMA- OG SKOGSATSINGEN, KAN OVERFØRES

Til dekning av utgiftene under post 1 foreslås bevilgningen redusert med 11,2 mill. kroner.

5.13.2 Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet registrerer at Regjeringen foreslår en økning i bevilgningene til Klima- og skogsatsingen tilsvarende 12 mill. kroner. Det er disse medlemmers generelle mening at utslippsreducerende tiltak bør iverksettes i land hvor kostnadseffektiviteten er størst. Disse medlemmer er imidlertid av den oppfatning at det fremdeles er sentrale problemstillinger og utfordringer knyttet til skogsatsingen som ikke i tilstrekkelig grad er belyst fra Regjeringens side. Disse medlemmer mener at det ikke må skapes insentiver til å iverksette de foreslåtte prosjektene uten at det er tatt tilstrekkelig hensyn til om

mekanismene vil virke og hvilke eventuelle uintenderte konsekvenser de vil ha. Disse medlemmer er også skeptiske til om mekanismene vil fungere i autoritære og korrupte regimer og frykter at de vil kunne bli en gylden mulighet for disse regimene til å sikre seg fremtidige inntekter.

Disse medlemmer foreslår å redusere bevilgningen med 5 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 16,2 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
166		Miljø og bærekraftig utvikling mv.	
	73	Klima- og skogsatsingen, kan overføres, nedsettes med	16 200 000
		fra kr 1 475 000 000	
		til kr 1 458 800 000"	

5.14 Kap. 167 Flyktningiltak i Noreg, godkjent som utviklingshjelp (ODA)

5.14.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter

SAMANDRAG

Utgiftene til flyktninger i Norge som er godkjent som offisiell bistand (ODA) øker samlet med 264,2 mill. kroner. Under Arbeids- og inkluderingsdepartementet øker disse utgiftene med til sammen 252,9 mill. kroner, jf. omtale under kap. 3651 Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere, post 1 Integreeringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter, kap. 3653 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, post 1 Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter og kap. 3690 Utlendingsdirektoratet, post 4 Statlige mottak, ODA-godkjente utgifter. Under Barne- og likestillingsdepartementet øker utgiftene med 30,8 mill. kroner, jf. omtale under kap. 3854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet, post. 04 Refusjon av ODA-godkjente utgifter. Under Kunnskapsdepartementet reduseres utgiftene med 19,2 mill. kroner, jf. omtale under kap. 3224 post 4. Det foreslås også en nedjustering på 0,2 mill. kroner grunnet avvik mellom utgifts- og inntektsbevilgningene i saldert budsjett 2009.

Bevilgningen foreslås økt med til sammen 264,2 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

5.15 Kap. 168 Kvinner og likestilling**5.15.1 Post 70 Kvinner og likestilling, kan overførast**

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås redusert med 9 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmen frå Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlem fra Venstre viser til omtale av omprioritering av bistandsmidler fra en foreslått økning til ILO til bl.a. å reversere kutt i bistand til kvinner og likestilling, nærmere omtalt under kap. 151 post 72.

Dette medlem går på denne bakgrunn mot Regjeringens forslag.

5.16 Kap. 169 Globale helse- og vaksineinitiativ**5.16.1 Samandrag**

POST 70 VAKSINE OG HELSE, KAN OVERFØRES

For å videreføre nivået på norsk støtte til Det globale fondet for bekjempelse av aids, tuberkulose og malaria på 375 mill. kroner i 2009, foreslås bevilgningen på posten økt med 5 mill. kroner.

POST 71 ANDRE HELSE- OG AIDSTILTAK

Bevilgningen foreslås redusert med 6 mill. kroner, bl.a. til dekning av forslaget under post 70 ovenfor.

5.16.2 Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høgre og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til omtale av omprioritering av bistandsmidler fra en foreslått økning til ILO til bl.a. å reversere kutt i bistand til helse- og aids-tiltak, nærmere omtalt under kap. 163.

Disse medlemmer går på denne bakgrunn mot Regjeringens forslag om reduksjon i post 71.

Komiteens medlem fra Venstre viser til omtale av omprioritering av bistandsmidler fra en foreslått økning til ILO til bl.a. å reversere kutt i bistand til Afghanistan, næringsutvikling, kvinner og likestilling og helse- og aidstiltak, nærmere omtalt under kap. 151 post 72.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
169		Globale helse- og vaksineinitiativ	
	71	Andre helse- og aidstiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	4 800 000
		fra kr 190 000 000 til kr 185 200 000"	

5.17 Kap. 170 FN-organisasjonar mv.**5.17.1 Samandrag**

POST 72 FNS BARNEFOND (UNICEF)

Forslaget følger opp opptrappingen av Norges bidrag til FNs barnefond (UNICEF) til 450 mill. kroner i 2009. Ved en feiltakelse ble dette beløpet ikke innarbeidet i St.prp. nr. 1 for 2009.

Bevilgningen foreslås økt med 50 mill. kroner.

POST 73 VERDENS MATVAREPROGRAM (WFP), KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget 20 mill. kroner til Verdens matvareprogram for å motvirke svekket matsikkerhet for utsatte grupper som følge av kombinasjonen av økonomi- og matkrise.

POST 76 TILLEGGSMIDLER VIA FN-SYSTEMET MV., KAN OVERFØRES

Bevilgningen foreslås redusert med 13 mill. kroner.

POST 79 EKSPERTER, JUNIOREKSPERTER OG FNS FREDSKORPS, KAN OVERFØRES

Bevilgningen foreslås redusert med 10 mill. kroner.

5.17.2 Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

5.18 Kap. 171 Multilaterale finansinstitusjonar

5.18.1 Samandrag

POST 70 VERDENSBANKEN, KAN OVERFØRES

Bevilgningen foreslås redusert med 31 mill. kroner, jf. omtale under kap. 170 post 72.

POST 72 SAMFINANSIERING VIA FINANSINSTITUSJONER, KAN OVERFØRAST

Det foreslås bevilget 50 mill. kroner til Rapid Social Response Fund (RSFR) som er en sentral del av Verdensbankens innsats mot finanskrisen i fattige land. Fondet skal bidra med ekstrasfinansiering til grunnleggende basistjenester for kvinner, barn og andre svake grupper som er spesielt rammet av krisen. Dessuten vil fondet støtte opp om arbeidet med sosiale sikkerhetsnett og andre velferdsprogrammer for personer som har mistet arbeidet.

Bevilgningen til andre formål foreslås redusert med 16 mill. kroner ifm. økning i utgifter til flyktninger i Norge som dekkes over bistandsbudsjettet, jf. omtalen under kap. 167 post 21.

Bevilgningen foreslås samlet økt med 34,0 mill. kroner.

5.18.2 Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

5.19 Kap. 172 Gjeldslette og gjeldsrelaterte tiltak

5.19.1 Post 70 Gjeldslette, betalingsbalansestøtte og kapasitetsbygging, kan overførast

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås redusert med 10 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet har merket seg at Regjeringen foreslår å kutte 10 mill. kroner i gjeldslette og gjeldsrelaterte tiltak. Det er disse medlemmers mening at sletting av illegitim gjeld for på denne måten å bringe gjeldsbyrden til de fattigste og mest gjeldstyngede landene ned på et håndterbart nivå er et viktig virkemiddel for å stimulere til økonomisk vekst i disse landene. Disse medlemmer foreslår derfor at bevilgningene til dette formålet i sin helhet opp-

rettholdes, og at kostnadene dekkes inn gjennom reduksjon i kap. 166 post 73 Klima- og Skogsatsingen tilsvarende 5 mill. og reduksjon i kap. 153 post 78 Bistand til Latin-Amerika tilsvarende 5 mill. kroner.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 0 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer går imot Regjeringens forslag.

5.20 Andre forslag og merknader framkomne under behandlinga i komiteen

5.20.1 Tollfrihet for varer frå alle utviklingsland

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet har merket seg uttalelsene fra FNs generalsekretær Ban Ki-Moon om at finanskrisen ikke må bli en unnskyldning for å innføre mer proteksjonisme i verdenshandelen. Disse medlemmer er også kjent med at utenriksministeren under redegjørelsen om viktige EU og EØS-saker tidligere i år uttalte at det er viktig å ta kraftig avstand fra proteksjonisme. Det gir derfor etter disse medlemmers mening grunn til bekymring at WTO-direktør Pascal Lamy samtidig har vist til en økende proteksjonisme både i de utviklede landene og utviklingslandene siden januar 2009.

Disse medlemmer mener den økonomiske tilveksten i land som har satset på frihandel har vært tre til seks ganger større enn i proteksjonistiske land. Verdensbanken har samtidig anslått at global frihandel vil kunne øke verdens BNP med over 1 500 mrd. kroner i året, hvorav halvparten vil tilfalle u-landene.

Disse medlemmer har merket seg at Regjeringen i forslag til Revidert nasjonalbudsjett for 2009 foreslår å bevilge ytterligere 200 mill. kroner i bistand for å motvirke negative konsekvenser av finanskrisen for fattige land. Det er imidlertid disse medlemmers mening at bistand ikke er et velegnet virkemiddel for å stimulere til økonomisk vekst og fattigdomsreduksjon. Disse medlemmer er samtidig skuffet over at Regjeringen ikke anser handelspolitikken som et virkemiddel for aktivt å demme opp for de negative virkningene av finanskrisen og foreslår på denne bakgrunn at Norge innfører tollfrihet for varer fra alle u-land på OECDs DAC-liste.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen innføre tollfrihet for varer fra alle utviklingsland, jf. OECDs DAC-liste."

5.20.2 *Generell merknad om bistandspolitikken*

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at finanskrisens sosiale og økonomiske virkninger er betydelige i mange land, men at det er den fattigste del av befolkningen i utviklingslandene som har minst marginer å gå på ved slike økonomiske tilbakeslag. Dette medlem mener derfor det er viktig å forhindre at finanskrisen leder til økt proteksjonisme overfor u-land. Dette medlem vil i denne situasjon øke stimulansene til private næringslivsinvesteringer i fattige land i Afrika sør for Sahara og i Sør- og Sørøst-Asia gjennom at Norge oppretter et eget investeringsfond med dette formål. Slik kan vi bidra til økonomisk utvikling i land som ellers har vanskelig for å dra nytte av internasjonal handel og tiltrekke seg kommersielle investeringer. Dette medlem viser i denne forbindelse til Innst. S. nr. 269 (2008–2009) fra utenrikskomiteen om norsk utviklingspolitikk i et endret handlingsrom og til Innst. S. nr. 277 (2008–2009) fra finanskomiteen om forvaltning av Statens pensjonsfond i 2008, hvor Kristelig Folkeparti la fram forslag om å be Regjeringen utrede og opprette et slikt investeringsfond, som ikke skal være finansiert av bistandsbudsjettet, men av en avgrenset del av midlene til Statens pensjonsfond – Utland.

Dette medlem viser til at bl.a. Verdensbanken har oppfordret verdens industriland til å ta med økte bidrag til å støtte de fattigste u-land i sine omfattende krisepakker knyttet til finanskrisen. Dette medlem viser til at den økning Regjeringen i proposisjonen foreslår av bistandsbudsjettet, imidlertid ikke synes å føre til økt satsing på konkrete tiltak for sosial og økonomisk utvikling i utviklingsland. Dette medlem har notert seg at økningen av bistandsrammen på vel 200 mill. kroner i praksis går til å dekke økte utgifter i Norge for asylsøkere som er kommet til vårt land samt til en del fysiske sikrings tiltak av bygningene ved norske ambassader.

Dette medlem viser for øvrig til Kristelig Folkepartis alternative budsjett for 2009, hvor Kristelig Folkeparti gikk inn for både å øke bistandsrammen og omfordele midler slik at en større del av utviklingsbistanden gikk til Afrika og til økt satsing på utdanning, helse, landbruksutvikling og matvaresikkerhet i fattige land. Dette medlem vil spesielt vise til at det er viktig å få stanset nedgangen i den andel av norsk bistand som går til utdanning. God allmenn- og yrkesutdanning er en nøkkel til å komme ut av fattigdom – både for enkeltmennesker, familier og nasjoner. Dette medlem viser til sine forslag og merknader om dette ved behandlingen av bistandsbudsjettet for 2009 og ber Regjeringen følge opp

dette innen de vide rammer som er gitt ved Stortingets behandling av statsbudsjettet.

Dette medlem vil for øvrig be Regjeringen løpende følge utviklingen for å se om finanskrisens økonomiske virkninger for de fattigste landene gjør at Norge bør øke rammene for norsk bistand ytterligere i løpet av budsjettåret og omfordele slik at innsatsen styrkes i de minst utviklede landene og på prioriterte sektorer som utdanning, helse og matproduksjon. Dette medlem viser i denne forbindelse til Kristelig Folkepartis forslag om slike omdisponeringer ved behandlingen av statsbudsjettet for 2009.

6. KUNNSKAPSDEPARTEMENTET

6.1 Kap. 200 Kunnskapsdepartementet

6.1.1 *Post 1 Driftsutgifter*

SAMANDRAG

Utgifter i forbindelse med salg av Fuglehauggata 6

Det foreslås å øke bevilgningen med 1 mill. kroner. Dette skal blant annet dekke påløpte utgifter i forbindelse med salget av Fuglehauggata 6 i Oslo, jf. omtale under kap. 3200 post 49.

Rammeavtale med Norad

Det foreslås å redusere bevilgningen med 1,6 mill. kroner som en følge av nedjusteringen på kap. 3200 post 5 Refusjon utdanningsbistand NORAD o.a., jf. omtale under kap. 3200 post 5.

Utredning av investeringsprosjekter ved Universitetet i Oslo

Kunnskapsdepartementet er i samarbeid med Universitetet i Oslo (UiO) i gang med utredning av tre større statlige investeringsprosjekter. Det skal utredes nye konsept for, og eventuelt lokalisering av, nytt Kulturhistorisk museum, nytt klinikkbygg for odontologi og nytt forsknings- og undervisningsanlegg for kjemi, farmasi og biomedisin. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med en nærmere omtale av disse prosjektene. For å sikre god fremdrift av prosjektene foreslås det å øke bevilgningen på kap. 200 post 1 med 1 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 271 post 50.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 0,4 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

6.2 Kap. 3200 Kunnskapsdepartementet

6.2.1 Post 5 Refusjon utdanningsbistand NORAD mv.

SAMANDRAG

Rammeavtalen om utdanningsbistand mellom NORAD og Kunnskapsdepartementet har utløpt. Det foreslås på denne bakgrunn å nedjustere bevilgningen med 1,6 mill. kroner. Det er fortsatt enkelte løpende prosjekter som blir finansiert over posten. Bevilgningen på posten justeres parallelt med bevilgningen på kap. 200 post 1.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

6.2.2 Post 49 (Ny) Sal av fast eigedom

SAMANDRAG

Kunnskapsdepartementet tar sikte på å selge et kontorbygg i Fuglehauggata 6 i Oslo gjennom direktosalg til Institutt for samfunnsforskning. Institutt for samfunnsforskning disponerer i dag lokaler i bygget og eier for øvrig tomten bygget står på samt naboeiendommen. På denne bakgrunn vurderer Kunnskapsdepartementet Institutt for samfunnsforskning som eneste aktuelle kjøper av bygget. I samsvar med Avhendingsinstruksen skal bygget selges til markedspris, fastsatt til gjennomsnittet av to avholdte verditakster. Prisen for Fuglehauggata 6 er på bakgrunn av dette fastsatt til 18,3 mill. kroner. Det tas forbehold om at salgssummen kan endres som følge av uforutsette forhold.

Inntektene på posten foreslås på den bakgrunn satt til 18,3 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

6.3 Kap. 220 Utdanningsdirektoratet

6.3.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Utdanningsdirektoratet flytter til nye lokaler i Oslo 1. januar 2010. Dette medfører ekstra kostnader i 2009 til inventar og utstyr, samt infrastruktur knyttet til informasjons- og kommunikasjonsteknologi. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen med 3 mill. kroner, jf. omtale under kap. 222 post 1.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

6.4 Kap. 221 Foreldreutvalet for grunnopplæringa

6.4.1 Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti har merket seg forskning som viser at alle foreldre, uansett bakgrunn og utdanning, kan bidra positivt til barnas motivasjon og læringsutbytte. Dette medlem foreslår derfor å bevilge midler til et prøveprosjekt i hvert fylke der det på en utvalgt skole opprettes en stilling som skal styrke samarbeidet mellom hjem og skole. Prosjektet skal koordineres av Foreldreutvalet for grunnskolen.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 14 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 14 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
221		Foreldreutvalet for grunnopplæringen	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	14 000 000
		fra kr 9 777 000	
		til kr 23 777 000"	

6.5 Kap. 222 Statlege grunn- og videregående skular og grunnskuleinternat

6.5.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Dekning av kostnader til Utdanningsdirektoratets nye lokaler

Det foreslås at det overføres 3 mill. kroner fra kap. 222 post 1 til kap. 220 post 1 i 2009. Dette vil ikke gå ut over den alminnelige driften av skolene som får midler fra kap. 222 post 1.

Vea Fagskole – redusert tilbud på videregående nivå

Veia – Statens fagskole for gartnere og blomsterdekoratører er i en omstillingsfase fra et tilbud på videregående nivå til et tilbud på fagskolenivå. Tilbudet på videregående nivå er sterkt redusert i forhold til tidligere. Reduksjon av inntektskravet, jf. omtale under kap. 3222 post 61, må følges av en reduksjon på posten for driftsutgifter. Det foreslås at bevilgningen reduseres med 0,6 mill. kroner.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen med 3,6 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

6.6 Kap. 3222 Statlege grunn- og vidaregåande skular og grunnskuleinternat

6.6.1 Post 61 Refusjon frå fylkeskommunane

SAMANDRAG

Redusert tilbud på vidaregåande nivå på Vea – Statens fagskole for gartnere og blomsterdekoratører, fører til lavere inntekter fra fylkeskommuners kjøp av opplæringsplasser, jf. omtale under kap. 222 post 1. Det foreslås på den bakgrunn at posten nedjusteres med 0,6 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

6.7 Kap. 225 Tiltak i grunnopplæringa

6.7.1 Post 64 Tilskot til opplæring av barn og unge asylsøkjjarar

SAMANDRAG

Bevilgningen på posten bestemmes av antall barn i asylmottak og omsorgssentre som skal ha grunnopplæring. Saldert budsjett er 188,4 mill. kroner. Det anslås nå at riktig nivå på bevilgningen er 165,1 mill. kroner. Årsaken til reduksjonen er at det er brukt et bedre beregningsgrunnlag enn det som ble lagt til grunn i saldert budsjett for 2009. Bevilgningen foreslås på denne bakgrunn redusert med 23,3 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

6.7.2 Post 70 Tilskot til opplæring av lærlingar og lærekanidatar med spesielle behov

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at Regjeringen i budsjettet for 2008 utvidet tilskuddsordningen til også å gjelde lærekanidatar og kandidatar som er omfattet av forsøksordningen med praksisbrev. Dette medlem har imidlertid merket seg at Regjeringen ikke har økt tilskuddet til ordningen, og foreslår derfor å øke bevilgningen med 2,5 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 2,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
225		Tiltak i grunnopplæringa	
	70	Tilskudd til opplæring av lærlingar og lærekanidatar med spesielle behov, forhøyes med	2 500 000
		fra kr 18 698 000	
		til kr 21 198 000"	

6.7.3 Post 71 Tilskot til utvikling av musikk- og kulturskulane

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti ser kulturskolene som en viktig del av den offentlige utdanningen, og som grunnlag for de frivillige musikk- og kulturorganisasjoners virksomhet lokalt. Disse medlemmer har merket seg at departementet i budsjettet for 2009 foreslo å kutte i bevilgningen til utvikling av musikk- og kulturskolene med 1,5 mill. kroner. Disse medlemmer viser til at de kommunale kulturskolene er svært viktige for å styrke kulturkompetansen hos barn og unge, for deres opplevelse av kunst og kultur, samt for rekruttering av kulturutøvere både til amatørfeltet og til det profesjonelle nivå. Disse medlemmer mener barn og unge skal ha mulighet til å gå på kulturskole uavhengig av foreldrenes økonomi.

Disse medlemmer viser til at kulturskoletilbudet varierer sterkt fra kommune til kommune. Dramatiske budsjettkutt, som følge av dårlig kommuneøkonomi, rammer mange kulturskoler svært hardt. Disse medlemmer viser til at selv om mange skoler har utviklet seg godt, ser en at mange kommuner sliter med å gi skolene gode og helt nødvendige rammevilkår. Disse medlemmer mener det er problematisk at skolene ikke kan ta inn alle som ønsker det, og at et offentlig åpent tilbud dermed virker diskriminerende slik ventelistene gjør i dag. Dette medlem viser til at resultatene fra en spørreundersøkelse Norsk kulturskoleråd har gjennomført blant norske kulturskoleledere i etterkant av den kommunale budsjettbehandlingen for 2009, er alarmerende. Hver fjerde kulturskoleleder karakteriserer budsjettsituasjonen i egen skole som dårlig eller svært dårlig. Undersøkelsen viser at antallet kommuner med over 3 000 kroner som høyeste skolepengesats for en elevplass pr. år, forventes å bli mer enn doblet fra 2008 til 2010. Nesten 30 pst. av kulturskolelederne som har svart i Norsk kulturskoleråds undersøkelse, opplever kulturskolens budsjettsituasjon som dårligere enn for noen år tilbake, mens drøyt 20 pst. sier det samme om situasjonsendringen fra 2008 til 2009. Dette viser at mange opplever en

vesentlig forverring av kulturskolens budsjett i de senere år.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 1 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
225		Tiltak i grunnopplæringen	
	71	Tilskudd til utvikling av musikk- og kulturskolene, forhøyes med	1 000 000
		fra kr 9 121 000 til kr 10 121 000"	

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til forslag fra Kristelig Folkeparti i alternativt statsbudsjett for 2009 om en ny tilskuddsordning for å bidra til flere gratisplasser i de kommunale kulturskolene. Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti foreslo å bevilge 10 mill. kroner til dette formålet. Dette medlem viser videre til Dokument nr. 8:61 (2008–2009) jf. Innst. S. nr. 209 (2008–2009) og forslag fra Kristelig Folkeparti om et styrket og mer likeverdig kulturskoetilbud over hele landet.

6.7.4 Post 79 (Ny) Skulemat i grunnskolen

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at regjeringspartiene har lovet at elevene i grunnskolen skulle få et enkelt skolemåltid dersom de tre partiene fikk flertall. Disse medlemmer konstaterer at de tre partiene fikk slikt flertall, men noe enkelt skolemåltid har ikke kommet noen elever til gode. I stedet ble det i Soria Moria-erklæringen lagt inn en ordning med frukt og grønt.

Disse medlemmer merker seg imidlertid at det eneste Regjeringen har fått til er lovfestet rett til frukt og grønt for halvparten av elevene i grunnskolen. Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet flere ganger tidligere har stemt mot Fremskrittspartiets mange forslag om å sikre alle elever i grunnskolen rett til et lite skolemåltid. Disse medlemmer mener det er viktig at alle elever sikres retten til et enkelt skolemåltid og vil derfor foreslå dette innført som en ordning for alle elever i grunnskolen fra skolestart til høsten.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 80 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 80 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
225		Tiltak i grunnopplæringen	
	79	(Ny) Skulemat i grunnskolen, bevilges med	80 000 000"

"Stortinget ber Regjeringen innføre en ordning med et enkelt skolemåltid for alle elever i grunnskolen fra skoleåret 2009/2010."

Dersom dette forslaget ikke får flertall, vil disse medlemmer subsidiært foreslå følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen erstatte dagens diskriminerende skolefruktordning og innføre en ordning med skolefrukt for alle elever i grunnskolen."

6.8 Kap. 3225 Tiltak i grunnopplæringa

6.8.1 Post 4 Refusjon av ODA-godkjende utgifter

SAMANDRAG

Bevilgningen på posten justeres parallelt med bevilgningen på kap. 225 post 64. Det legges til grunn at 86 pst. av barn og unge som får opplæring i statlige asylmottak eller omsorgssentre kommer fra ODA-godkjente land, og 40 pst. av disse har vært i landet i mindre enn ett år. Det foreslås på denne bakgrunn å redusere inntektene med 19,2 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

6.9 Kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnopplæringa

6.9.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttast under post 70

SAMANDRAG

Regjeringen foreslår en satsing på tettere oppfølging av elever med svake resultater på kartleggingsprøver som gjennomføres på første trinn i videregående opplæring. Det vil blant annet bli gitt støtte til tiltak i fylkeskommunene for slike elever.

Innenfor rammen av bevilgningen vil det bli avsatt midler til å utvikle og prøve ut eventuelle opplegg for en mer praktisk opplæring på ungdomstrinnet. Den kommende stortingsmeldingen om kompetanse vil omtale dette nærmere.

Tiltakene er først og fremst innrettet mot langsiktig kvalitetsutvikling i videregående opplæring for å forbedre elevenes muligheter på arbeidsmarkedet.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på posten med 35 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener at frafall i skolen er en av de største utfordringene samfunnet står overfor i en utdannings- og velferdssammenheng. Disse medlemmer er bekymret over at frafallsprosenten i videregående opplæring er svært høy. Disse medlemmer vil understreke at når så mange som en av tre ikke fullfører videregående opplæring i yrkesfag, er dette langt mer enn tørre tall. Disse tallene representerer enkeltmennesker og ikke minst enkeltskjebner. Etter disse medlemmers mening er det derfor viktig å raskt sette i gang målrettede tiltak for å bidra til at flere fullfører videregående opplæring.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Venstre vil ha mer spesialpedagogisk kompetanse i grunnskolen og at innsatsen konsentreres om å hjelpe elevene i de første skoleårene slik at færrest mulig elever trenger videre hjelp senere i skolesystemet. Det er også viktig å forbedre koordineringen mellom barnevern, helsetjeneste og skole rundt den enkelte elev, for på denne å redusere frafall fra skolen. Disse medlemmer mener det er nødvendig med en bedre rådgivningstjeneste, økt fokus på overgangen mellom grunnskole og videregående skole og en sterkere oppfølging av den enkelte elev helt fra de første skoleårene. Det er viktig at lærerne får være lærere, og at elevers behov for andre typer hjelp og veiledning blir ivaretatt på en god og profesjonell måte. Videre er det viktig at skolen får frihet til å ha fokus på den enkelte elevs egenskaper og behov, framfor pålagt antall timer teoretisk undervisning. Yrkesfagene må heller ikke gjøres for teoretiske, men ha en fleksibel innretning som i større grad når de mindre teoriinteresserte elevene.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet er enige i Regjeringens bevilg-

ningsforslag og viser til at Framskrittspartiet ved tidligere anledninger har foreslått en slik bevilgning. Disse medlemmer viser til at frafallsproblematikken i hovedsak ikke er en utfordring for hele den videregående opplæringen, i det gjennomføringsgraden på studieforbereidende kurs er tilnærmet 95 pst. Det store frafallet skjer i yrkesfaglige studieretninger og det er nødvendig å målrette tiltak mot frafall i den yrkesfaglige opplæringen. Disse medlemmer vil vise til Dokument nr. 8:53 (2008–2009) der det foreslås å endre organiseringen og bedre innholdet i yrkesfagopplæringen, noe som ville bidratt til å redusere frafallet i videregående opplæring.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sine generelle merknader under kapittel 6. For blant annet å sørge for en mer praksisrettet teoriundervisning på yrkesfaglige studieprogram, foreslår disse medlemmer å bevilge 25 mill. kroner til kvalitetsutvikling i grunnopplæringen ut over Regjeringens forslag.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70, forhøyes med	60 000 000
		fra kr 1 016 411 000 til kr 1 076 411 000"	

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at mange nyutdannede lærere føler seg utrygge i møte med klasseromssituasjonen. Dette medlem foreslår derfor å bevilge 12,5 mill. kroner til en forsøksordning med introduksjonsår for nye lærere. Konkret vil dette gå ut på at nyutdannede lærere knyttes opp mot en erfaren lærer det første arbeidsåret for få tilbakemeldinger og innspill.

Dette medlem viser til at frafallsprosenten i videregående opplæring er svært høy. Dette medlem foreslår derfor å bevilge 15 mill. kroner til å opprette en egen tiltakspost for å bekjempe dette problemet.

Dette medlem konstaterer at til tross for gjentatte oppfordringer fra Kristelig Folkeparti så velger denne Regjeringen å ikke ta tak i ungdomsskolens store utfordringer. Dette medlem mener ungdomsskolen må bli en mestringsarena for elever med praktiske og teoretiske evner. Dette medlem

mener det er behov for en langt sterkere satsning på kvalitetsutvikling i ungdomsskolen og foreslår å bevilge 35 mill. kroner til dette.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 62,5 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 97,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i> , forhøyes med ..... 97 500 000 fra kr 1 016 411 000 til kr 1 113 911 000"	

Komiteens medlem fra Venstre vil foreslå å bevilge 40 mill. kroner til en særskilt pott som skal benyttes til ulike prosjekter for å redusere frafallet i skolen. Potten skal administreres av Utdanningsdirektoratet, og skoler/skoleeiere skal ha anledning til å søke tilskudd fra denne.

Dette medlem ser det videre ikke som åpenbart at en omfattende utvidelse av antall undervisningstimer er løsningen på utfordringene i skolen, men mener tvert i mot at det først og fremst er viktig å sette inn ressurser på områder der det er et åpenbart behov for en styrking av skolen. Dette medlem viser i denne forbindelse bl.a. til Innst. S. nr. 164 (2006–2007) hvor en utvidelse av skoledagen blir diskutert, og hvor Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre blant annet påpeker:

"Disse medlemmer mener at det i utgangspunktet er viktig å sette inn ressurser der det er størst behov for dette. Disse medlemmer vil påpeke at den kanskje viktigste faktor for å skape en kvalitativt god skole er læreren. Det bør derfor satses betydelig på lærernes kompetanseheving."

På denne bakgrunn ønsker dette medlem å redusere bevilgningen på posten med 6 mill. kroner knyttet til forsøk med utvidet skoledag.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i> , forhøyes med ..... 69 000 000 fra kr 1 016 411 000 til kr 1 085 411 000"	

6.9.2 Post 22 (Ny) Rekruttering og kompetanseheving av lærer

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre vil påpeke at Norge står overfor store utfordringer knyttet til en fremtidig lærermangel i skolen. I følge beregninger gjort av Utdanningsforbundet vil vi årlig mangle rundt 1 000 kvalifiserte lærere, noe som ikke kan karakteriseres som noe annet enn dramatisk. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til Dokument nr. 8:68 (2006–2007) fra Venstre og Innst. S. nr. 239 (2006–2007) om å utarbeide forpliktende nasjonale rekrutteringsplaner for å sikre tilstrekkelig antall kvalifiserte lærere i grunn- og videregående skole.

I ovennevnte representantforslag med tilhørende innstilling påpekes det at minimum fire elementer må vektlegges i utarbeidelsen av en nasjonal rekrutteringsplan for lærere. For det første må planen inneholde strategier for å gjøre læreryrket mer attraktivt og dermed få flere til å velge å bli lærere. For det andre må det utvikles strategier for å rekruttere lærere fra andre relevante yrker, for eksempel gjennom å etablere særskilte pedagogiske kvalifiseringsstipend. For det tredje må man å styrke og sikre systematisk kompetanseheving for lærere. For det fjerde må man igangsette målrettede seniortiltak for å beholde verdifull kompetanse lengst mulig i skolen.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener nøkkelen til en bedre skole er læreren og vil omprioritere Regjeringens timetallsøkninger med 250 mill. kroner til å ansette 1 000 flere lærere og 100 mill. kroner til å få flere yrkesgrupper inn i skolen som helsesøstre, rådgivere, miljøarbeidere og lignende. Dette medlem mener dette ville kunne gi en større læringseffekt enn flere timer, fordi det blant annet vil kunne gi mer tilpasset opplæring for den enkelte elev.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres forslag om å innføre et kompetanseår for lærere slik dette er beskrevet i Dokument nr. 8:81 (2005–2006), jf. Innst. S. nr. 15 (2006–2007) og

Dokument nr. 8:47 (2007–2008), jf. Innst. S. nr. 177 (2007–2008).

Etter dette medlems mening er mangelen på lærere den største utfordringen norsk skole står overfor i årene som kommer. Dette medlem savner en vilje fra Regjeringens side til å ta dette spørsmålet tilstrekkelig på alvor. Dette medlem merker seg at det i St.prp. nr. 1 (2008–2009) er satt av til sammen 50 mill. kroner til ulike rekrutteringstiltak i 2009. Dette medlem mener at en slik satsing er for liten, gitt de store utfordringene man står overfor.

Dette medlem foreslår på denne bakgrunn å bevilge 50 mill. kroner for å forbedre rekrutteringen av lærere. Spesiell vekt skal legges på å etablere stipendordninger for å tiltrekke potensielle lærere fra andre yrker, samt ulike seniortiltak for å beholde lærerne som allerede er i skolen lengst mulig i yrket.

Dette medlem har merket seg at Regjeringen i St.prp. nr. 1 (2008–2009) viderefører bevilgningen på om lag 400 mill. kroner knyttet til kompetanseheving for lærere som lå inne i Kunnskapsløftet for å etablere et "varig system for videreutdanning for lærere" og skolelederutdanning. Det er således ikke snakk om noen ny satsing i bevilgningsammenheng.

Dette medlem har også merket seg strategien "Kompetanse for kvalitet – strategi for videreutdanning av lærere", hvor det blant annet fremgår at finansiering av videreutdanningen skal dekkes med 80 pst. bidrag fra stat og lokal skoleeier, mens 20 pst. skal dekkes av den enkelte lærer. Videreutdanningsordningen som Regjeringen går inn for skal, ferdig oppbygd, omfatte ca. 2 500 lærere årlig, jf. budsjettproposisjonen for Kunnskapsdepartementet for inneværende år. Om lag 310 mill. kroner av bevilgningen skal gå til videreutdanning, jf. svar fra Finansdepartementet på spørsmål 92 fra finanskomiteen av 7. oktober 2008.

Dette medlem merker seg at Regjeringen med dette i noen grad etterkommer Venstres ønske om å få på plass en systematisk ordning for videreutdanning av lærere, men at dimensjonene i ordningen er langt under det Venstre har tatt til orde for. Dette medlem foreslår på denne bakgrunn å bevilge 100 mill. kroner til å forsterke kompetansehevingen hos norske lærere.

Til sammen foreslår altså dette medlem å bevilge 150 mill. kroner til rekruttering og kompetanseheving hos norske lærere.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	22	(Ny) Tiltak for rekruttering og kompetanseheving av lærere, bevilges med	150 000 000"

6.10 Kap. 227 tilskot til særskilte skular

6.10.1 Post 74 (Ny) Tilskot til skule for døve

Komiteens medlemmer fra Høyre foreslår å bevilge 1,5 mill. kroner til Hunstad skole for døve. Skolen bidrar til å opprettholde et svært viktig kompetansemiljø i Bergen og på vestlandet, og det er av stor betydning både for elevene og kompetansen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
227		Tilskudd til særskilte skoler	
	74	(Ny) Tilskudd til skole for døve, bevilges med	1 500 000"

6.11 Kap. 228 Tilskot til private skular mv.

6.11.1 Post 70 Private grunnskular

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker likebehandling av private og offentlige skoler med hensyn til offentlig finansiering. Disse medlemmer vil vise til at Fremskrittspartiet i sitt alternative budsjett for 2009 foreslo å bevilge 207 mill. kroner til større likebehandling mellom offentlige og private skoler.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at Regjeringen i budsjettet for 2009 ikke har tatt tilstrekkelig høyde for økte lønns- og pensjonsutgifter for friskolene. Kostnadsveksten vil være om lag 65 mill. kroner. Dette medlem viser til at dette har ført til en alvorlig økonomisk situasjon for mange friskoler, med fare for oppsigelse av ansatte. Dette medlem fremmer derfor forslag om at de enkelte friskolesektorene som får tildelt midler under kap. 228 gis en kompensasjon i Revidert nasjonalbudsjett for 2009 til dette formål, jf. forslag fremmet under postene 70–76. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 25 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en

økning på 25 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
228		Tilskudd til private skoler mv.	
	70	Private grunnskoler, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	25 000 000
		fra kr 986 748 000 til kr 1 011 748 000"	

Komiteens medlem fra Venstre viser til sin merknad og forslag under kap. 571 post 60 vedrørende å lovfeste en hjemmel i opplæringsloven og privatskoleloven til å gi forskrift om rett og plikt til fysisk aktivitet i grunnsopplæringen. Som en følge av dette skal posten reduseres med 0,8 mill. kroner.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
228		Tilskudd til private skoler mv.	
	70	Private grunnskoler, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	800 000
		fra kr 986 748 000 til kr 985 948 000"	

6.11.2 Post 71 Private videregående skular, *overslagsløyving*

SAMANDRAG

En produksjonsfeil i SSBs KOSTRA-tall for fylkeskommunene for 2007, førte til at beregningene av tilskuddssatsene for 2009 til private videregående skoler ble basert på feil kostnadsgrunnlag og feil elevtall. Oppdaterte KOSTRA-tall medførte endringer i elevtall og kostnader pr. elev. Det foreslås på den bakgrunn å øke bevilgningen med 2,1 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemen frå Kristeleg Folkeparti, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker likebehandling av private og offentlige skoler med hensyn til offentlig finansiering. Disse medlemmer vil vise til at Fremskrittspartiet i sitt alternative budsjett for 2009 foreslo å bevilge 207 mill. kroner til større likebehandling mellom offentlige og private skoler.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til nærmere omtale under kap. 228 post 70. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 28 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 30,062 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
228		Tilskudd til private skoler mv.	
	71	Private videregående skoler, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	30 062 000
		fra kr 1 091 038 000 til kr 1 121 100 000"	

6.11.3 Post 72 Private videregående skular *godkjende etter kap. 6A i privatskulelova, overslagsløyving*

SAMANDRAG

Produksjonsfeil i SSBs KOSTRA-tall

Det vises til omtale under kap. 228 post 71 av produksjonsfeil i SSBs KOSTRA-tall. Det foreslås på den bakgrunn å øke bevilgningen med 27 000 kroner i 2009.

Barrat Due musikk institutt og Frelsesarmeens offiserskole – støtte etter privatskoleloven opphører

Tilskuddet til Barrat Due musikk institutt ble flyttet fra kap. 228 post 72 til kap. 281 post 1 i 2008, jf. St.prp. nr. 23 (2008–2009). Bakgrunnen var at utdanningstilbudet ved Barrat Due ikke lenger kvalifiserer til støtte etter privatskoleloven. Departementet foreslår derfor å redusere bevilgningen med 5,2 mill. kroner, mot en tilsvarende økning på kap. 281 post 1.

Frelsesarmeens offiserskole har meldt overgang til fagskolestatus, og skal ha støtte utbetalt etter fagskoleloven. Det foreslås at tilskuddet flyttes til kap. 276 post 72 med virkning fra 1. juli 2009. På denne bakgrunn foreslås det at bevilgningen på posten reduseres med 307 000 kroner, mot en tilsvarende økning på kap. 276 post 72.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen med 5,4 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmen frå Kristeleg Folkeparti, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker likebehandling av private og offentlige skoler med hensyn til offentlig finansiering. Disse medlemmer vil vise til at Fremskrittspartiet i sitt alternative budsjett for 2009 foreslo å bevilge 207 mill. kroner til større likebehandling mellom offentlige og private skoler.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til nærmere omtale under kap. 228 post 70. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 5 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en nedsettelse på 0,435 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
228		Tilskudd til private skoler mv.	
	72	Private videregående skoler godkjent etter kap. 6A i privatskoleloven, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... 435 000 fra kr 190 472 000 til kr 190 037 000"	

6.11.4 Post 73 Private grunnskular i utlandet

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker likebehandling av private og offentlige skoler med hensyn til offentlig finansiering. Disse medlemmer vil vise til at Fremskrittspartiet i sitt alternative budsjett for 2009 foreslo å bevilge 207 mill. kroner til større likebehandling mellom offentlige og private skoler.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til nærmere omtale under kap. 228 post 70. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 1,6 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 1,6 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
228		Tilskudd til private skoler mv.	
	73	Private grunnskoler i utlandet, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med 1 600 000 fra kr 64 041 000 til kr 65 641 000"	

6.11.5 Post 74 Private vidaregåande skular i utlandet, overslagsløyving

SAMANDRAG

Det vises til omtale under kap. 228 post 71 av produksjonsfeil i SSBs KOSTRA-tall. Det foreslås på den bakgrunn å øke bevilgningen med 49 000 kroner i 2009.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmen frå Kristeleg Folkeparti, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker likebehandling av private og offentlige skoler med hensyn til offentlig finansiering. Disse medlemmer vil vise til at Fremskrittspartiet i sitt alternative budsjett for 2009 foreslo å bevilge 207 mill. kroner til større likebehandling mellom offentlige og private skoler.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til nærmere omtale under kap. 228 post 70. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 0,4 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 0,449 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
228		Tilskudd til private skoler mv.	
	74	Private videregående skoler i utlandet, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 15 336 000 til kr 15 785 000"	449 000

6.11.6 Post 75 Private skular for funksjonshemma elevar

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker likebehandling av private og offentlige skoler med hensyn til offentlig finansiering. Disse medlemmer vil vise til at Fremskrittspartiet i sitt alternative budsjett for 2009 foreslo å bevilge 207 mill. kroner til større likebehandling mellom offentlige og private skoler.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til nærmere omtale under kap. 228 post 70. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 3,8 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 3,8 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
228		Tilskudd til private skoler mv.	
	75	Private skoler for funksjonshemmede elever, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 148 049 000 til kr 151 849 000"	3 800 000

6.11.7 Post 76 Andre private skular

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at skoleskipene M/S Gann (Rogaland Videregående Sjøaspirantskole) og M/S Sjøkurs (Sørlandets Maritime Videregående skole) representerer viktige utdanningstilbud for hele den maritime sektor. Gjennom sitt utdanningstilbud bidrar de med kompetanse for å utvikle sektorens konkurransekraft og verdiskapingsevne. Disse medlemmer viser til at den økonomiske situasjonen er svært kritisk for de to skolene. Underskuddene

skolene har medfører at det må drives med ubesatte stillinger og minimalisert vedlikehold. Det vurderes også om det er forsvarlig å ta inn nye elever fra høsten 2009. Utdanningsdirektoratet har utarbeidet forslag til ny tilskuddmodell som nå ligger til godkjenning i Kunnskapsdepartementet. Denne vil imidlertid ikke bli gjort gjeldende før budsjettet for 2010. Disse medlemmer mener det er behov for å øke bevilgningen nå for å løse den prekære økonomiske situasjonen. Disse medlemmer foreslår på denne bakgrunn å øke bevilgningen til MS Gann (Rogaland Videregående Sjøaspirantskole) med 5 mill. kroner og M/S Sjøkurs (Sørlandets Maritime Videregående skole) med 2 mill. kroner.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 7,0 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 7,0 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
228		Tilskudd til private skoler mv.	
	76	Andre private skoler, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 35 417 000 til kr 42 417 000"	7 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker likebehandling av private og offentlige skoler med hensyn til offentlig finansiering. Disse medlemmer vil vise til at Fremskrittspartiet i sitt alternative budsjett for 2009 foreslo å bevilge 207 mill. kroner til større likebehandling mellom offentlige og private skoler.

6.11.8 Post 78 Kompletterande undervisning, overslagsløyving

SAMANDRAG

Tilskuddsordningen bidrar til finansiering av kompletterende undervisning i norsk, samfunnsfag og religion, livssyn og etikk (RLE) for elever ved utenlandske eller internasjonale grunnskoler.

Skattedirektoratet har slått fast at det er oppgaveplikt når tilskuddsmottakere er foreldre eller personer som er ansvarlige for gruppeundervisning. Oppgaveplikten medfører at Fylkesmannen i Oslo og Akershus, som forvalter tilskuddsordningen, må betale arbeidsgiveravgift for personer som har trygderettigheter i Norge. Som følge av dette må utbetalingene til enkeltpersoner justeres ned i 2009 for at arbeidsgi-

veravgiften skal kunne dekkes innenfor bevilgningsnivået på posten.

Tilskuddsordningen ble evaluert i 2006. En av konklusjonene var at det er vanskelig å dokumentere at elever som får opplæring i regi av foreldre eller i gruppeundervisning, får opplæring av tilfredsstillende kvalitet og at midlene brukes etter intensjonen. På denne bakgrunn vil departementet legge om tilskuddsordningen f.o.m. skoleåret 2010–2011 slik at bare virksomheter (internasjonale og utenlandske grunnskoler og nettskoler) kan motta tilskudd. Departementet vil innføre en overgangsordning for enkeltpersoner som mottar tilskudd, der tilskuddet vil bli gradvis avvirket med en nedtrapping i løpet av 3 år.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtallet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, tek omtalen til etterretning.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at tilbudet om finansiering av komplette opplæring i RLE, norsk og samfunnsfag er svært viktig for å sikre norske barn i utlandet tilstrekkelig opplæring i viktige fag som det ikke kan undervises i på skoler i utlandet. Disse medlemmer viser til at forslaget fra Regjeringen vil ramme misjonærbarn og barn av norske arbeidstakere i utlandet særlig hardt og mener det er svært uheldig at Regjeringen foreslår å fjerne ordningen med økonomisk kompensasjon for slik undervisning. Disse medlemmer vil gå mot Regjeringens forslag om avvikling slik at ordningen kan opprettholdes.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet ønsker likebehandling av private og offentlige skoler med hensyn til offentlig finansiering. Disse medlemmer vil vise til at Framskrittspartiet i sitt alternative budsjett for 2009 foreslo å bevilge 207 mill. kroner til større likebehandling mellom offentlige og private skoler.

6.11.9 Post 79 Toppidrett

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at den økonomiske situasjonen for flere toppidrettsgymnas er vanskelig fordi de kun mottar tilskudd for en andel av toppidrettselevne, selv om plassene er godkjent av Utdanningsdirektoratet.

Disse medlemmer viser til at situasjonen nå er slik at Wang toppidrett og Norges toppidrettsgymnas (NTG) må foreta kutt i driftsbudsjettene på opp mot 10 pst. for skoleåret som begynner høsten 2009.

Det innebærer lavere lærertetthet, bortfall av velferdstilbud for elevene og et dårligere treningstilbud, spesielt i såkalt smale idretter. I 2010 vil man mest trolig være tvunget til å legge ned hele tilbud innenfor små idretter.

Disse medlemmer viser til at NTG og Wang har en særskilt finansiering gjennom et toppidrettstilskudd på 17 700 kroner pr. elev. Dette tilskuddet er ment å dekke ekstra kostnader ved skolene som følge av at tilbudet er langt dyrere i drift enn idrettslinjene i den offentlige skolen. Problemet er at toppidrettsgymnasene kun mottar dette tilskuddet for 810 av 1380 toppidrettselever, selv om alle elevene har plasser godkjent av Utdanningsdirektoratet. Disse medlemmer viser til at Regjeringen også selv har uttrykt et ønske om at antall toppidrettslever skal øke.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre foreslår å øke bevilgningen med 5 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
228		Tilskudd til private skoler mv.	
	79	Toppidrett, forhøyes med fra kr 14 337 000 til kr 19 386 500"	5 049 500

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet ønsker likebehandling av private og offentlige skoler med hensyn til offentlig finansiering. Disse medlemmer vil vise til at Framskrittspartiet i sitt alternative budsjett for 2009 foreslo å bevilge 207 mill. kroner til større likebehandling mellom offentlige og private skoler.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre viser til sine merknader og forslag vedrørende toppidrettsgymnas i Innst. O. nr. 86 (2008–2009), jf. Ot.prp. nr. 55 (2008–2009).

6.11.10 Post 82 (Ny) Kapitaltilskot

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Kristelig Folkeparti viser til at det ikke gis særskilt tilskudd for friskolers kapitalkostnader, noe som kan føre til at friskolenes rammevilkår blir dårligere enn i den offentlige sko-

len. Disse medlemmer foreslår derfor å bevilge 7,5 mill. kroner til å innføre et kapitaltilskudd over ny post 82.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
228		Tilskudd til private skoler mv.	
	82	(Ny) Kapitaltilskudd, bevilges med	7 500 000"

6.12 Kap. 231 Barnehagar

6.12.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti frykter at hensynet til kvalitet i barnehagene har blitt nedprioritert for arbeidet for å nå det tverrpolitiske målet om full barnehagedekning. Dette medlem viser til at det mangler over 4 000 førskolelærere og at mange barnehager har problemer med å finne førskolelærere å ansette. Derfor foreslår dette medlem 10 mill. kroner til kompetanseutvikling i barnehagene og rekruttering av førskolelærere.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 10 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
231		Barnehager	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 51, forhøyes med	10 000 000
		fra kr 88 136 000 til kr 98 136 000"	

6.12.2 Post 52 (Ny) Tiltak for å øke kvaliteten i barnehagar

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at flere barnehager sliter med å rekruttere personell og med å opprettholde en forsvarlig kvalitet på tilbudet.

Disse medlemmer har merket seg at Regjeringen nylig har lagt frem en egen stortingsmelding om kvalitet i barnehagen, men mener at Regjeringens satsing på barnehagesektoren så langt har vært preget av kvantitet og ikke kvalitet. Disse medlemmer mener at Regjeringen ikke har vært offensiv nok med hensyn til de store utfordringene barnehagesektoren står overfor i forhold til rekruttering av førskolelærere og kompetanseheving. Barnehagen skal være et pedagogisk tilbud til barn og ikke et oppbevaringssted. Dette krever mange nok og kompetente førskolelærere.

Komiteens medlem fra Venstre foreslår å øke bevilgningen til kompetanseheving og rekruttering av pedagogisk personale i barnehagene med 50 mill. kroner, hvorav 30 mill. kroner skal anvendes til kompetanseheving og 20 mill. kroner til rekrutteringstiltak.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
231		Barnehager	
	52	(Ny) Tilskudd til tiltak for økt kvalitet, bevilges med 50 000 000"	

6.12.3 Post 60 Driftstilskot til barnehagar, overslagsløyving

SAMANDRAG

Det ble i saldert budsjett 2009 tatt utgangspunkt i et måltall for utbygging av barnehageplasser i 2008 på 18 000 heltidsplasser, noe som skulle gi rom for 14 500 flere barn i barnehage. Foreløpige tall fra Asplan Viak og SSB viser at faktisk utbygging i 2008 ga om lag 14 500 nye heltidsplasser og om lag 12 100 flere barn i barnehage. Lavere utbygging enn forventet i 2008 gir et mindrebehov på posten i 2009 på 346 mill. kroner.

I saldert budsjett 2009 ble det bevilgningsmessig lagt til rette for en utbygging av 2 000 nye heltidsplasser i 2009. Disse plassene ble anslått å gi rom for 1 000 flere barn i barnehage. Asplan Viak har på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet foretatt en undersøkelse av kommunenes planer for utbygging av nye barnehageplasser i 2009. Med bakgrunn i undersøkelsen foreslås det å oppjustere måltallet til 11 500 heltidsplasser, noe som forventes å gi rom for om lag 9 600 flere barn i barnehage i 2009, hvorav om lag 6 700 i permanente barnehager og 2 900 i midlertidige barnehager. Høyere utbygging enn anslått gir et

merbehov på 204,5 mill. kroner for permanente barnehager og 87,5 mill. kroner for midlertidige lokaler, totalt 292 mill. kroner.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen med 54 mill. kroner.

Det blir med dette forslaget bevilgningsmessig lagt til rette for at om lag 271 500 barn vil ha en barnehageplass ved utgangen av 2009, noe som tilsvarer en dekningsgrad for barn i alderen 1–5 år på 90,4 pst. Gitt at kommunene gjennomfører sine utbyggingsplaner, er det grunn til å tro at kommunene vil kunne oppfylle en lovfestet rett til barnehageplass fra hovedopptaket høsten 2009.

For å møte utfordringene med å rekruttere et tilstrekkelig antall pedagoger til barnehagene og å bidra til å sikre relevant kompetanse for alle barnehageansatte, vil Regjeringen bevilge ytterligere 10 mill. kroner til flere studieplasser innen desentralisert førskolelærerutdanning og til etter- og videreutdanning av assistenter, førskolelærere og styrere i barnehagene, jf. omtale under kap. 281 post 1. Departementet foreslår også en økning i bevilgningen til opprettelse av bl.a. om lag 1 000 nye studieplasser til lærerutdanningen, herunder til førskolelærerutdanningen og videreutdanning innen barnehagepedagogikk, jf. kap. 281 post 1. Disse tiltakene må sees i sammenheng med stortingsmeldingen om kvalitet i barnehagen, som legges frem i løpet av vårsesjonen.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtallet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Høgre og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er viktig å holde barnehageprisene lave. Samtidig mener disse medlemmer at maksprisen bør gjøres mer fleksibel for å sikre at kvaliteten i barnehagene kan bedres, og for å sikre de private barnehagene. Disse medlemmer viser til at maksprisen førte til at mange lavinntektsfamilier fikk økt sine barnehagekostnader ved innføring av maksprisordningen. Det er viktig å sikre barnehageplass til alle som ønsker det, uavhengig av økonomi. Disse medlemmer viser til at Regjeringen har foreslått å lovfeste rett til barnehageplass. Disse medlemmer mener denne retten ikke blir reell for alle kommuner har innført inntektsgradert foreldrebetaling. Disse medlemmer viser til at kun hver fjerde kommune har inntektsgradert foreldrebetaling i barnehagen i dag. Disse medlemmer foreslår derfor å bevilge 50 mill. kroner som øremerkes inntektsgradert foreldrebetaling i barnehagene. Midlene gis ved en økning i rammeoverføringen til kommunene. Disse medlemmer vil samtidig foreslå en generell økning i maksprisen med 150 kroner pr. måned.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
231		Barnehager	
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	188 500 000
		fra kr 18 120 880 000	
		til kr 17 932 380 000"	

Komiteens medlem fra Venstre er enig i at det må være moderate priser for oppholdsbetaling i barnehager, men viser til at Regjeringen i en foregående budsjettbehandling har prisjustert egenbetaling for opphold i barnehage i tråd med den økonomiske veksten. I følge departementets egne tall vil en prisjustering av barnehageprisen – i tråd med forventet pris- og kostnadsvekst i kommunesektoren – gi en maksimalpris på om lag 2 430 kroner pr. måned, dvs. en økning på 100 kroner pr. måned. Dette medlem foreslår en slik prisjustering med virkning fra 1. august 2009, noe som samlet sett vil redusere statens utgifter med om lag 201 mill. kroner, fordelt over kap. 231 post 60, 61, 64, 65 og kap. 844 post 70. Dette medlem vil heller omprioritere disse midlene til en målrettet satsing på rekruttering og kompetanse i barnehage og skole.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
231		Barnehager	
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	218 500 000
		fra kr 18 120 880 000	
		til kr 17 902 380 000"	

6.12.4 Post 61 Investeringsstilskot, overslagsløyving

SAMANDRAG

Anslaget for nye barn som forventes å få plass i permanente barnehager i 2009 økes til 6 700, jf.

omtale under post 60. Videre er det lagt til grunn at det ved utgangen av 2009 vil være et etterslep av ubehandlede søknader om investeringstilskudd, noe som gjør at tilskudd for en del plasser opprettet ved slutten av 2009 trolig først vil bli utbetalt i 2010. Det foreslås på bakgrunn av oppjustert anslag å øke bevilgningen på posten med 70,5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høgre og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknad under post 60 og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
231		Barnehager	
	61	Investeringstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	54 000 000
		fra kr 173 000 000	
		til kr 227 000 000"	

Komiteens medlem fra Venstre viser til sin merknad og forslag vedrørende prisjustering av oppholdsbetaling i barnehager under kap. 231 post 60.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
231		Barnehager	
	61	Investeringstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	59 500 000
		fra kr 173 000 000	
		til kr 232 500 000"	

6.12.5 Post 64 Tilskot til mellombels lokale, overslagsløyving

SAMANDRAG

Anslaget for antall barn som antas å få fast plass i midlertidige lokaler i 2009 er 2 900, jf. omtale under post 60. Det legges til grunn at det også for tilskuddet til midlertidige lokaler vil være et etterslep av ubehandlede søknader ved slutten av året, og at tilskudd

for noen av plassene som opprettes på slutten av året derfor vil bli utbetalt i 2010.

Som følge av et oppjustert måltall for etablering i midlertidige lokaler i 2009, foreslås det å øke bevilgningen på posten med til sammen 29,5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høgre og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknad under post 60 og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
231		Barnehager	
	64	Tilskudd til midlertidige lokaler, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	23 500 000
		fra kr 33 000 000	
		til kr 56 500 000"	

Komiteens medlem fra Venstre viser til sin merknad og forslag vedrørende prisjustering av oppholdsbetaling i barnehager under kap. 231 post 60.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
231		Barnehager	
	64	Tilskudd til midlertidige lokaler, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	25 500 000
		fra kr 33 000 000	
		til kr 58 500 000"	

6.12.6 Post 65 Skjønnsmidlar til barnehagar

SAMANDRAG

Redusert utbygging i 2008 og anslag for økt utbygging i 2009

Det ble i 2008 etablert færre barnehageplasser enn forutsatt i saldert budsjett for 2009, jf. omtale

under post 60. Korreksjon for faktisk aktivitetsvekst i 2008 gir et mindrebehov i 2009 på 192 mill. kroner på post 65.

Anslaget for nye heltidsplasser i 2009 er økt, jf. omtale under post 60. På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen under post 65. Høyere anslått utbygging i 2009 gir et merbehov på 138,5 mill. kroner for permanente barnehager og 59,5 mill. kroner for midlertidige lokaler, totalt 198 mill. kroner.

Samlet medfører redusert utbygging i 2008 og anslag for økt utbygging i 2009 et økt bevilgningsbehov over denne posten på 6 mill. kroner i 2009.

Øvrige justeringer av skjønnsmidlene

Kunnskapsdepartementet har gjennomført en kontroll med kommunenes bruk av skjønnsmidler tildelt i 2007. 45 kommuner ble undersøkt. På bakgrunn av kontrollen ble det i forbindelse med første tildeling av skjønnsmidler i 2009 foretatt et engangstrekk i skjønnsmidler i to kommuner. Trekket medfører et mindrebehov på 1,9 mill. kroner i 2009.

En forsinket utbetaling av skjønnsmidler til en kommune i 2008, gir et merbehov på 0,1 mill. kroner i 2009.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 4,2 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Høyre, Kristeleg Folkeparti og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser videre til Ot.prp. nr. 57 (2007–2008) hvor Regjeringen fremmer forslag om endringer i finansieringsordningen for private barnehager ved overføring i kommunerammen fra 2011. For å sikre likebehandling mellom offentlige og private barnehager, mener disse medlemmer det er behov for å utarbeide et felles beregningssystem for finansiering av private barnehager som skal gjelde for alle kommuner. Disse medlemmer mener reell likebehandling oppnås ved en lokal stykkprisfinansiering. Høyre mener den gradvise opptrapping mot 100 pst. finansiering av private barnehager må starte umiddelbart og bevilger 112 mill. kroner til dette formål. Dette vil øke prosentsatsen for de private barnehagene fra 85 pst. til 89 pst.

Disse medlemmer viser til merknad under post 60 og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
231		Barnehager	
	65	Skjønnsmidler til barnehager, nedsettes med fra kr 4 938 731 000 til kr 4 890 972 000"	47 759 000

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener at barn i barnehage skal ha god kvalitet på tilbudet, uavhengig om barnet går i en offentlig eller privat barnehage. Dette medlem ønsker likebehandling av private og offentlige barnehager for at mangfoldet i sektoren skal bevares. Dette medlem foreslår at 100 mill. kroner bevilges nå for å starte opptrappingen mot likebehandling av de private og kommunale barnehagene.

Dette medlem vil sikre barnehageplass til alle som ønsker det, uavhengig av økonomi. Derfor foreslår dette medlem 10 mill. kroner øremerket til forsøk med inntektsgraderte satser for foreldrebetaling i barnehagene.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 110 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 114,241 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
231		Barnehager	
	65	Skjønnsmidler til barnehager, forhøyes med ... fra kr 4 938 731 000 til kr 5 052 972 000"	114 241 000

Komiteens medlem fra Venstre viser til sin merknad og forslag vedrørende prisjustering av oppholdsbetaling i barnehager under kap. 231 post 60.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
231		Barnehager	
	65	Skjønnsmidler til barnehager, nedsettes med ... fra kr 4 938 731 000 til kr 4 908 472 000"	30 259 000

6.13 Kap. 252 EUs program for livslang læring

6.13.1 Post 70 Tilskot

SAMANDRAG

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 21,9 mill. kroner på grunn av valutakursendringer.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

6.14 Kap. 253 Folkehøgskular

6.14.1 Post 70 Tilskot til folkehøgskular

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener folkehøgskolene er en viktig del av vårt utdanningssystem. Skolene er med på å utvide horisonten, skape nysgjerrighet på nye områder og lærer studentene mye om menneskelige relasjoner. Dette medlem mener bevilgningen til folkehøgskolene bør økes med 4 mill. kroner for å kunne opprette en ny folkehøgskole i Kristiansand og en i Valle.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 4 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 4 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
253		Folkehøgskoler	
	70	Tilskudd til folkehøgskoler, forhøyes med ...	4 000 000
		fra kr 614 876 000	
		til kr 618 876 000"	

6.14.2 Post 71 Tilskot til Folkehøgskulerådet

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti vil påpeke at folkehøgskolene gjør en svært viktig innsats i å få elever som av ulike grunner har droppet ut av videregående opplæring tilbake til skolen etter et år på folkehøgskole. Dette medlem mener dette arbeidet bør videreutvikles for å fange opp og hjelpe de som dropper ut av videregående opplæring tilbake til studiene. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 2,5 mill. kroner til dette formålet.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 2,5 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 2,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
253		Folkehøgskoler	
	71	Tilskudd til Folkehøgskulerådet, forhøyes med	2 500 000
		fra kr 3 501 000	
		til kr 6 001 000"	

6.15 Kap 254 Tilskot til vaksenopplæring

6.15.1 Post 70 Tilskot til studieforbund

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil prioritere kompetansegivende utdanning og foreslår å redusere denne posten med 25 mill. kroner. Disse medlemmer forutsetter at voksenopplæring knyttet til å mestre det å få en funksjonshemming eller kronisk sykdom samt kurs spesielt rettet mot pensjonister, skjermes.

Disse medlemmer foreslår å redusere bevilgningen med 25 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 25 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
254		Tilskudd til voksenopplæring	
	70	Tilskudd til studieforbund, nedsettes med	25 000 000
		fra kr 173 828 000	
		til kr 148 828 000"	

6.16 Kap. 255 Tilskot til freds- og menneskeretts-senter mv.

6.16.1 Post 70 Holocaustsenteret

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre har merket seg den anstrengte økonomiske situasjonen til senteret. HL-senteret har i inneværende år vært nødt til å budsjettere med 1,5 mill. kroner i underskudd. Modellen som ble valgt ved etableringen av HL-senteret var den mest ambisiøse og ressurskrevende av de institusjonstyper som eksisterer. Det er mange institusjoner rundt om i verden som har Holocaust og dets ettervirkninger som arbeidsfelt, men det er bare Yad Vasheim i Jerusalem

og United States Holocaust Memorial Museum i Washington DC som har forsknings-, dokumentasjons- og undervisningsavdelinger og en stor Holocaustutstilling.

HL-senteret er derfor i en særklasse både nasjonalt og internasjonalt. Disse medlemmer viser til at det spesielt er husleiekostnadene fra Statsbygg som er tyngende. HL-senteret betaler en flat meterpris på alt areal, og dette er så økonomisk krevende at det fysiske vedlikeholdet av utstillingen blir skadelidene. Disse medlemmer vil påpeke at Stortinget anmodet Regjeringen gjennom Budsjett-innst. S. nr. 12 (2008–2009) om å se på tilskuddsnivået til de enkelte fredssentrene. Disse medlemmer vil også minne om at Norge i inneværende år har fått formannskapet i Holocaust Task Force (ITF). Etter disse medlemmers syn er det av vesentlig betydning at HL-senteret slipper å gå til drastiske nedbemanninger og at vi får på plass den gjennomgangen Stortinget har bedt om.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre legger til grunn at Regjeringen vil komme tilbake til situasjonen for HL-senteret i forbindelse med den ordinære budsjettbehandlingen.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet foreslår å øke bevilgningen med 1,5 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 1,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
255		Tilskudd til freds- og menneskerettssentre mv.	
	70	Holocaustsenteret, forhøyes med	1 500 000
		fra kr 22 481 000	
		til kr 23 981 000"	

6.16.2 Post 72 Stiftelsen Arkivet

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Kristelig Folkeparti viser til at det ikke-kommersielle nettstedet "never-again.no", som tar i bruk interaktiv film og bredbåndsdistribusjon for å motarbeide krig, grusomheter og undertrykking tidligere i år fikk tilført 150 000

kroner som et engangsbeløp. Denne ekstrabevilgningen er i tråd med merknadene en enstemmig komité stilte seg bak under budsjettbehandlingen for 2009. Disse midlene sikrer driften av nettstedet ut juni måned i år. Disse medlemmer er derfor forundret over at det ikke er tatt høyde for ytterligere bevilgning i Revidert nasjonalbudsjett. Uten nye friske midler stopper nettstedet opp i juli måned.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 0,3 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 0,3 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
255		Tilskudd til freds- og menneskerettssentre mv.	
	72	Stiftelsen Arkivet, forhøyes med	300 000
		fra kr 5 354 000	
		til kr 5 654 000"	

6.16.3 Post 73 Norsk fredssenter

Komiteen ser positivt på de foreliggende planer om å utvikle et felles senter mellom Norsk fredssenter og Nansen Dialog ved Nansenskolen på Lillehammer. Komiteen mener det er viktig å videreføre det arbeid som gjøres i forhold til flyktninger i Norge og deres bidrag til dialog, demokratisk deltakelse og menneskerettigheter i forbindelse med pågående konflikter i flyktingenes respektive hjemland. Komiteen ser det også som positivt med formidling av erfaring fra praktisk arbeid med forsoning og fredsbygging.

6.17 Kap. 257 Program for basiskompetanse i arbeidslivet (BKA)

6.17.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

SAMANDRAG

Program for basiskompetanse i arbeidslivet er et viktig tiltak som bidrar til å hindre utstøting fra arbeidslivet, og det er stor pågang fra virksomheter om støtte.

Programmet ble tilført 20 mill. kroner ekstra i 2009 i forbindelse med Regjeringens tiltakspakke, jf. Innst. S. nr. 139 (2008–2009) og St. prp. nr. 37 (2008–2009). Disse midlene er nå fordelt på ulike

satsinger innenfor programmet i tråd med intensjonene for ordningen.

For å kunne gi støtte til flere kvalifiserte søkere foreslår Regjeringen å øke bevilgningen på posten med ytterligere 20 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet og Høgre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet registrerer at den økonomiske situasjonen på verdensbasis fører til at mange bedrifter nå opplever svakere etterspørsel og varsler nedskjæringer. Disse medlemmer mener faren er stor for at det er arbeidstakere med svake ferdigheter som blir rammet først. Disse medlemmer viser til at voksnes rett til grunnskoleopplæring er dårlig kjent og at det kan virke som enkelte kommuner unnlater å informere om denne retten for å spare penger. Disse medlemmer mener BKA burde vært et statlig finansieringsansvar og at dette er et viktig tiltak for å styrke den enkeltes mulighet på arbeidsmarkedet.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 30 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
257		Program for basiskompetanse i arbeidslivet	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, forhøyes med	30 000 000
		fra kr 58 570 000 til kr 88 570 000"	

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sine generelle merknader. Disse medlemmer foreslår å styrke Program for basiskompetanse i arbeidslivet med 80 mill. kroner utover Regjeringens forslag.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
257		Program for basiskompetanse i arbeidslivet	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, forhøyes med	100 000 000
		fra kr 58 570 000 til kr 158 570 000"	

6.18 Kap. 270 Studium i utlandet og sosiale formål for studenter

6.18.1 Post 74 Tilskott til velferdsarbeid

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at nedgangen i tilskuddet til studentbarnehager over Kunnskapsdepartementet de senere år vil kunne medføre økning i foreldrebetaling for studenter. Dette medlem foreslår på denne bakgrunn å øke bevilgningen med 5 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
270		Studium i utlandet og sosiale formål for studenter	
	74	Tilskudd til velferdsarbeid, forhøyes med ...	5 000 000
		fra kr 68 048 000 til kr 73 048 000"	

6.18.2 Post 75 Tilskott til bygging av studentbustader, kan overførast

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener at kostnadstaket for bygging av studentboliger er et vesentlig hinder for at gode energibesparende studentboliger ikke blir bygget. Disse medlemmer vil også vise til at kostnader utover rammen faller på studentsamskipnadene og fører til en uønsket høy husleie for studentene.

Disse medlemmer vil på den bakgrunn fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen oppheve kostnadsrammen for bygging av studentboliger."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil vise til at det er stort behov for å få bygget flere studentboliger særlig i pressområdene.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 4 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 4 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
270		Studium i utlandet og sosiale formål for studenter	
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	4 000 000
		fra kr 295 816 000 til kr 299 816 000"	

6.19 Kap. 271 Universitet

6.19.1 Post 50 Basisfinansiering statlege universitet

SAMANDRAG

Basisbevilgning

Regjeringen foreslår å styrke den langsiktige og målrettede satsingen innen høyere utdanning og forskning ved å øke bevilgningen til universiteter og høyskoler med 80 mill. kroner i 2009. Den foreslåtte økningen er fordelt på kap. 271 post 50, kap. 272 post 50 og 70, kap. 275 post 50 og post 70.

Bevilgningen til universitetene over kap. 271 post 50 foreslås økt med 45,9 mill. kroner.

Overføring av Arkeologisk museum fra KKD til KD

I St.prp. nr. 1 (2008–2009) ble Arkeologisk museum (AmS) innlemmet i Universitetet i Stavanger. Innlemmingen innebærer at AmS gikk over fra bruttobudsjettering til nettobudsjettering fra 1. januar 2009. Dette innebærer endrede rutiner for avsetning til feriepenger og betaling av pensjonspremie. Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 271 post 50 med 7,4 mill. kroner. Av dette utgjør avsetninger til feriepenger 3,4 mill. kroner, mens midler til pensjonspremie utgjør 4,0 mill. kroner.

Ved overføringen av AmS fra Kultur- og kirkedepartementet til Kunnskapsdepartementet ble det

ved en feil ikke lagt inn lønnskompensasjon for 2009. Dette beløper seg til 664 000 kroner. Det foreslås på den bakgrunn å øke bevilgningen på kap. 271 post 50 med 664 000 kroner.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen over kap. 271 post 50 med 8,1 mill. kroner som følge av at Arkeologisk museum er blitt innlemmet i Universitetet i Stavanger.

Kjøp av studieplasser i medisin i utlandet

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) administrerer ordningen med kjøp av studieplasser i medisin i utlandet. I forbindelse med utviklingen av ordningen er det årlige opptaket ved Universitetet i Tromsø og NTNU økt med henholdsvis 15 og 20 ordinære studieplasser. I budsjettet for 2009 ble det ved en feil ikke lagt inn videreføring av endringene for høsten 2009. For å rette opp dette foreslår Regjeringen å øke kap. 271 post 50 med 853 000 kroner mot en tilsvarende reduksjon på kap. 281 post 1.

Utredning av investeringsprosjekter ved Universitetet i Oslo

Kunnskapsdepartementet er i samarbeid med Universitetet i Oslo i gang med utredning av tre større statlige investeringsprosjekter, jf. omtale under kap. 200 post 1. For å sikre god fremdrift i prosjektene foreslås det å redusere kap. 271 post 50 med 1 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 200 post 1.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 271 post 50 med 53,8 mill. kroner i 2009.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtallet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre merker seg at Regjeringen i St.prp. nr. 67 (2008–2009) kun foreslår en økning på 80 mill. kroner når det gjelder basisfinansieringen til universiteter og høyskoler i 2009.

Disse medlemmer viser til at dette årets revisjon av budsjettet var det siste halmstrået for den rødgrønne regjeringen når det gjelder å rette opp inntrykket av en regjering som på ingen måte har prioritert forskning og høyere utdanning i tråd med lovdene som kom før valget i 2005 og i Soria Moria-erklæringen. Disse medlemmer konstaterer at den rødgrønne regjeringen ikke har innfridd forventningene, og viser i denne forbindelse bl.a. til det

såkalte hvileskjæret med kutt i basisbevilgninger til universiteter og høyskoler, manglende satsing på forskerrekuttering, innstramning i Skattefunn-ordningen, samt manglende kompensasjon til de høyere institusjonene i forbindelse med økte lønns- og pensjonskostnader.

Disse medlemmer merker seg Regjeringens egen understrekning av at "stabil finansiering og robuste universiteter og høyskoler er en forutsetning for at institusjonene kan drive langsiktig kunnskapsutvikling og kunnskapsforvaltning av høy kvalitet innenfor et bredt spekter av fagtilbud." Disse medlemmer er enig i dette, men stiller spørsmålstegn ved hvorfor ikke Regjeringen følger opp en slik intensjon i handling og bevilgede kroner.

Disse medlemmer viser til at Regjeringens manglende satsing på de høyere institusjonene potensielt vil medføre at disse kan få vanskeligheter med å følge opp Kvalitetsreformen, at forskningsinnsatsen svekkes og at både studenter og ansatte gis et dårligere tilbud. Det er en nær sammenheng mellom for små basisbevilgninger og institusjonenes mulighet for forskning, samt at behovet for balanse mellom frie og øremerkede midler forrykkes som en følge av Regjeringens handlemåte.

Disse medlemmer mener at investeringer i kunnskap og forskning er den mest avgjørende satsingen som kan gjøres for å få Norge styrket ut av krisen. Disse medlemmer mener det er uforståelig at Regjeringen både har latt være å satse på kunnskap og forskning i de historisk gode tidene vi har lagt bak oss, og samtidig lar være å gjøre en slik satsing når behovet for mer kompetanse framover er tydelig. Med økte skatteinntekter og økt bruk av penger fra pensjonsfondet har regjeringen Stoltenberg II hatt et betydelig større handlingsrom og mange milliarder mer til fordeling i inneværende periode enn regjeringen Bondevik II hadde i forrige periode. Likevel viser tall fra Statistisk sentralbyrå at utdanningsområdet taper i de årlige budsjettene. Hvert år siden 2005 har utdanning og forskning fått en mindre andel av de offentlige utgiftene, og pengestrømmen til sektoren tilsvarer en stadig mindre andel av bruttonasjonalproduktet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at Regjeringens såkalte "hvileskjær" innenfor høyere utdanning, har ført til alvorlige konsekvenser for utdanningskvaliteten. Disse medlemmer vil påpeke at dette har ført til omfattende reduksjoner i undervisningstilbudet, mindre veiledning, mindre rådgivning og mindre seminarundervisning. Disse medlemmer har også sett eksempler på at syke studenter har mistet muligheten til å ta utsatt eksamen. Disse med-

lemmer konstaterer at den manglende satsingen på sektoren, også i tiltakspakken i forbindelse med finanskrisen, har ført til at vi har en sektor som i liten grad er i stand til å møte den kraftige økningen av søkere vi nå ser kommer som følge av økonomiske nedgangstider. Disse medlemmer mener i dette henseende at Regjeringens forslag til styrking av sektoren i revidert nasjonalbudsjett blir alt for svak.

Disse medlemmer mener det er av vesentlig betydning at universiteter og høyskoler settes i stand til å ta imot flere studenter, styrke utdanningskvaliteten og at institusjonene har mulighet til å drive en aktiv personalpolitikk og ikke minst at de settes i stand til å kunne oppfylle kravene om tid til forskning.

Disse medlemmer vil peke på at søkningen til universiteter og høyskoler økte med 12,6 pst. fra i fjor til i år, og behovet for styrkede basisbevilgninger til institusjonene er stort. Universiteter og høyskoler sliter fortsatt med konsekvensene av Regjeringens kutt på nær 300 mill. kroner i 2007-budsjettet. Det har gått, og går, ut over studietilbud, studiekvalitet, forskning, ansettelse og langsiktige satsinger. Disse medlemmer mener det er avgjørende at institusjonene må kunne gi et godt faglig tilbud til en økende studentmasse, og samtidig får mulighet til å styrke studiekvaliteten, gjøre ansettelse og drive forskning.

Disse medlemmer ser det som avgjørende å satse på forskning gjennom å styrke Brukerstyrt Innovasjonsarena (BIA) og Skattefunn og øke antallet post. doc.-stillinger.

Disse medlemmer viser til at mange av de som mister jobben i forbindelse med nedskjæringer og omstillinger har svake grunnleggende ferdigheter og svak kompetanse, og mange av dem har ikke fullført videregående opplæring. Høyre og Fremskrittspartiet har ved flere anledninger fremmet konkrete forslag i Stortinget om å bekjempe frafall i videregående opplæring, styrke voksnes grunnleggende ferdigheter og satse på bedriftsintern opplæring, og disse medlemmer vil i denne sammenheng vise til Dokument nr. 8:10 (2005–2006), Dokument nr. 8:55 (2006–2007), Dokument nr. 8:104 (2008–2009), Dokument nr. 8:106 (2008–2009), Dokument nr. 8:44 (2006–2007), Dokument nr. 8:108 (2006–2007), Dokument nr. 8:113 (2006–2007) og Dokument nr. 8:53 (2008–2009).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre fremmer forslag om styrking av følgende områder:

- Basisbevilgninger universiteter og høyskoler
- Brukerstyrt forskning
- Opprettelse av flere post. doc.-stillinger

- Justering av satser i Skattefunn og innføring av tilskudd til ulønnet forskningsinnsats
- Fjerning av arbeidsgiveravgift på lærlinger
- Andre tiltak mot frafall i videregående opplæring
- Støtte til bedriftsintern opplæring
- Styrking av Program for basiskompetanse i arbeidslivet
- Bevilgninger til kommunene for å drive bedre opplæring i grunnleggende ferdigheter for voksne
- Sommerskole
- Styrking av prestetjenesten.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre vil understreke at mens regjeringen Bondevik II fulgte opp intensjonen med handlingsregelen om at avkastningen fra petroleumsinntektene skal brukes til blant annet forskning og utvikling, har dagens regjering bare brukt en liten andel til dette formålet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti mener det er meget bekymringsfullt at dagens regjering i løpet av sine fire budsjetter systematisk har nedprioritert universitets- og høyskolesektoren. Regjeringen har hatt stort økonomisk handlingsrom, men likevel valgt å kutte i overføringene til universitet og høyskoler. Disse medlemmer viser til at universitet og høyskoler ikke har fått kompensert de økte lønns- og pensjonskostnadene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet foreslår å øke bevilgningen med 233 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 283,8 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
271		Universiteter	
	50	Basisfinansiering statlige universiteter, forhøyes med	283 827 000
		fra kr 7 588 211 000	
		til kr 7 872 038 000"	

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre har merket seg at institusjonene selv – bl.a. gjennom Universitets- og høyskolerådet – har orientert om et behov for en styrket basisbevilgning

på 325 mill. kroner på grunn av den manglende finansieringen av sektoren.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sine generelle merknader. Det er et stort behov for styrket basisfinansiering ved universiteter og høyskoler, både for å kunne møte økt studenttilstrømning og for å kunne gi et kvalitativt godt studietilbud. Styrket basisbevilgning er også avgjørende for forskningsinnsatsen ved institusjonene. Disse medlemmer foreslår derfor å styrke basisbevilgningene til universiteter og høyskoler med 420 mill. kroner utover Regjeringens forslag.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
271		Universiteter	
	50	Basisfinansiering statlige universiteter, forhøyes med	346 827 000
		fra kr 7 588 211 000	
		til kr 7 935 038 000"	

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti vil styrke basisbevilgningene til UoH-sektoren med 125 mill. kroner fordelt på kap. 271 post 50, kap. 272 post 50 og 70, samt kap. 275 post 50 og 70.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 68 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 121,827 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
271		Universiteter	
	50	Basisfinansiering statlige universiteter, forhøyes med	121 827 000
		fra kr 7 588 211 000	
		til kr 7 710 038 000"	

Komiteens medlem fra Venstre foreslår å bevilge 325 mill. kroner til universiteter og høyskoler fordelt forholdsmessig over kap. 271 post 50 (186,5 mill. kroner), kap. 272 post 50 (14 mill. kro-

ner) og post 70 (4 mill. kroner), kap. 275 post 50 (112,5 mill. kroner) og post 70 (8 mill. kroner).

Dette medlem viser for øvrig til sine merknader og bevilgningsforslag under kap. 281 om å opprette en ekstraordinær tilskuddspott på 50 mill. kroner som skal dekke etterslep i forhold til stipendiatfinansiering og generell underfinansiering av universitets- og høykolesektoren.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
271		Universiteter	
	50	Basisfinansiering statlige universiteter, forhøyes med	240 327 000
		fra kr 7 588 211 000	
		til kr 7 828 538 000"	

6.19.2 Post 52 Forskningsfinansiering statlege universitet

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre vil understreke viktigheten av sikre tilfredsstillende forskerrekuttering. Disse medlemmer registrerer at Regjeringen ikke har prioritert å følge opp den gjeldende forskningsmeldingen med hensyn til forskerrekuttering, og tidligere har avlyst den bebudede stortingsmeldingen om forskerrekuttering – da med den begrunnelse at Regjeringen ifølge Kunnskapsdepartementets nettsider ville se arbeidet med forskerrekuttering i et "bredere perspektiv".

Disse medlemmer merker seg at forskerrekuttering er omtalt på ca. 8 sider i den nye forskningsmeldingen – St.meld. nr. 30 (2008–2009) – men at det ikke presenteres noen som helst forpliktende opptrappingsplan med hensyn til rekrutteringsstillinger. Disse medlemmer har vanskelig for å se hvilket "bredere perspektiv" Regjeringen anlegger med hensyn til denne problemstillingen, annet enn at det neppe kan være snakk om å forplikte seg til noe som helst – noe som synes å være Regjeringens bumerke i forskningspolitikken.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre vil minne om at den forrige forskningsmeldingen – fra regjeringen Bondevik II – var tydelig og forpliktende med hensyn til forskerrekuttering.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknad under pkt. 6.26.1 og 6.19.1 fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
271		Universiteter	
	52	Forskningsfinansiering statlige universiteter, forhøyes med	20 000 000
		fra kr 2 996 089 000	
		til kr 3 016 089 000"	

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at rammevilkårene for forskningsfinansieringen ved Universitetet i Stavanger og Universitet i Agder er dårligere enn ved de andre universitetene. Dette medlem foreslår derfor å øke bevilgningen til Universitetet i Stavanger med 5 mill. kroner og Universitetet i Agder med 5 mill. kroner.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 10 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
271		Universiteter	
	52	Forskningsfinansiering statlige universiteter, forhøyes med	10 000 000
		fra kr 2 996 089 000	
		til kr 3 006 089 000"	

Komiteens medlem fra Venstre foreslår å bevilge samlet 86,5 mill. kroner til 250 stipendiatstillinger, 50 post. Doc.-stillinger, samt 50 næringsph.d, fordelt forholdsmessig over kap. 271 post 52 (45,7 mill. kroner), kap. 272 post 52 (3,5 mill. kroner) og post 72 (1 mill. kroner), kap. 275 post 52 (27,6 mill. kroner) og post 70 (2 mill. kroner), samt kap. 285 post 52 (6,7 mill. kroner).

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
271		Universiteter	
	52	Forskningsfinansiering statlige universiteter, forhøyes med	45 700 000
		fra kr 2 996 089 000	
		til kr 3 041 789 000"	

6.20 Kap. 272 Vitenskapelige høyskular

6.20.1 Post 50 Basisfinansiering statlige vitenskapelige høyskular

SAMANDRAG

Basisbevilgningen til de statlige vitenskapelige høyskolene foreslås økt med 3,5 mill. kroner, jf. omtale under kap. 271 post 50.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til sine merknader under kap. 271 post 50.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 230 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 23,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
272		Vitenskapelige høyskoler	
	50	Basisfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler, forhøyes med	23 485 000
		fra kr 579 327 000	
		til kr 602 812 000"	

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknad under pkt. 6.19.1 og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
272		Vitenskapelige høyskoler	
	50	Basisfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler, forhøyes med	15 485 000
		fra kr 579 327 000	
		til kr 594 812 000"	

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til nærmere omtale under kap. 271 post 50. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 5,5 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 8,985 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
272		Vitenskapelige høyskoler	
	50	Basisfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler, forhøyes med	8 985 000
		fra kr 579 327 000	
		til kr 588 312 000"	

Komiteens medlem fra Venstre viser til sine merknader vedrørende økte basisbevilgninger til universiteter og høyskoler under kap. 271 post 50 og forslag om å samlet bevilge 325 mill. kroner til institusjonene fordelt forholdsmessig over kap. 271 post 50 (186,5 mill. kroner), kap. 272 post 50 (14 mill. kroner) og post 70 (4 mill. kroner), kap. 275 post 50 (112,5 mill. kroner) og post 70 (8 mill. kroner).

Dette medlem viser for øvrig til sine merknader og bevilgningsforslag under kap. 281 om å opprette en ekstraordinær tilskuddspott på 50 mill. kroner som skal dekke etterslep i forhold til stipendiatfinansiering og generell underfinansiering av universitets- og høyskolesektoren.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
272		Vitenskapelige høyskoler	
	50	Basisfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler, forhøyes med	17 485 000
		fra kr 579 327 000	
		til kr 596 812 000"	

6.20.2 *Post 52 Forskningsfinansiering statlege vitenskaplege høyskular*

Komiteens medlem fra Venstre viser til sine merknader vedrørende forbedret forskerrekru-tering under kap. 271 post 52 og forslag om å samlet bevilge 86,5 mill. kroner til 250 stipendiatstillinger, 50 post doc.-stillinger, samt 50 nærings-ph.d, fordelt forholdsmessig over kap. 271 post 52 (45,7 mill. kroner), kap. 272 post 52 (3,5 mill. kroner) og post 72 (1 mill. kroner), kap. 275 post 52 (27,6 mill. kroner) og post 70 (2 mill. kroner), samt kap. 285 post 52 (6,7 mill. kroner).

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
272		Vitenskapelige høyskoler	
	52	Forskningsfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler, forhøyes med	3 500 000
		fra kr 154 874 000	
		til kr 158 374 000"	

6.20.3 *Post 70 Basisfinansiering private vitenskaplege høyskular*

SAMANDRAG

Basisbevilgningen til de private vitenskapelige høyskolene foreslås økt med 992 000 kroner, jf. omtale under kap. 271 post 50.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader under kap. 271 post 50. Disse medlemmer er opptatt av en større likestilling mellom statlige og private institusjoner og ønsker derfor også å utjevne noe av forskjellen.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 8 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 9 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
272		Vitenskapelige høyskoler	
	70	Basisfinansiering private vitenskapelige høyskoler, forhøyes med	8 992 000
		fra kr 102 076 000	
		til kr 111 068 000"	

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknad under kapittel 6.19.1 og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
272		Vitenskapelige høyskoler	
	70	Basisfinansiering private vitenskapelige høyskoler, forhøyes med	5 992 000
		fra kr 102 076 000	
		til kr 108 068 000"	

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til nærmere omtale under kap. 271 post 50. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 1,5 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 2,492 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
272		Vitenskapelige høyskoler	
	70	Basisfinansiering private vitenskapelige høyskoler, forhøyes med	2 492 000
		fra kr 102 076 000	
		til kr 104 568 000"	

Komiteens medlem fra Venstre viser til sine merknader vedrørende økte basisbevilgninger til universiteter og høyskoler under kap. 271 post 50 og forslag om å samlet bevilge 325 mill. kroner til institusjonene fordelt forholdsmessig over kap. 271 post 50 (186,5 mill. kroner), kap. 272 post 50 (14 mill. kroner) og post 70 (4 mill. kroner), kap. 275 post 50 (112,5 mill. kroner) og post 70 (8 mill. kroner).

Dette medlem viser for øvrig til sine merknader og bevilgningsforslag under kap. 281 om å opprette en ekstraordinær tilskuddspott på 50 mill. kroner som skal dekke etterslep i forhold til stipendiatfinansiering og generell underfinansiering av universitets- og høyskolesektoren.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
272		Vitenskapelige høyskoler	
	70	Basisfinansiering private vitenskapelige høyskoler, forhøyes med	4 992 000
		fra kr 102 076 000	
		til kr 107 068 000"	

6.20.4 Post 72 Forskningsfinansiering private vitenskapelige høyskular

Komiteens medlem fra Venstre viser til sine merknader vedrørende forbedret forskerrekuttering under kap. 271 post 52 og forslag om å samlet bevilge 86,5 mill. kroner til 250 stipendiatstillinger, 50 post doc.-stillinger, samt 50 nærings-ph.d, fordelt forholdsmessig over kap. 271 post 52 (45,7 mill. kroner), kap. 272 post 52 (3,5 mill. kroner) og post 72 (1 mill. kroner), kap. 275 post 52 (27,6 mill. kroner) og post 70 (2 mill. kroner), samt kap. 285 post 52 (6,7 mill. kroner).

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
272		Vitenskapelige høyskoler	
	72	Forskningsfinansiering private vitenskapelige høyskoler, forhøyes med	1 000 000
		fra kr 52 744 000	
		til kr 53 744 000"	

6.21 Kap. 275 Høgskular

6.21.1 Post 50 Basisfinansiering statlege høgskular

SAMANDRAG

Basisbevilgningen til de statlige høyskolene foreslås økt med 27,7 mill. kroner, jf. omtale under kap. 271 post 50.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader under kap. 271 post 50.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 135 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 162,7 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
275		Høyskoler	
	50	Basisfinansiering statlige høyskoler, forhøyes med	162 695 000
		fra kr 5 112 563 000	
		til kr 5 275 258 000"	

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at ingeniørstudiet i undervannsteknologi er et fagmiljø og en næringsklynge som fikk NCE-status som ett av de fem første miljøene. Denne ingeniørutdanningen drives nå kun med næringslivsbidrag fordi departementet ikke har ønsket å gi flere studieplasser, og de øvrige ingeniørfagene ved høyskolen er så populære at kvalifiserte søkere må avvises. Dette er en av landets fremste verdiskapings- og teknologiklynger, og den bør stimuleres og videreutvikles. Ingeniørutdanningen i undervannsteknologi er også mye mer praksisbasert enn det som er vanlig, og den er bygget opp med nær tilknytning til en rekke bedrifter innenfor området.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til skriftlig spørsmål nr. 1221(2008–2009) om historisk begrunnede skjevheter i basisfinansieringen av høyskolene. Forskningsministeren svarer at den pågående evalueringen av finansieringssystemet tar for seg alle elementer av finansieringssystemet, både de resultatbaserte og basiskomponenten. Disse medlemmer forventer derfor de historisk begrunnede skjevhetene er rettet opp når evalueringen foreligger i statsbudsjettet for 2010.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre i sitt alternative budsjett foreslår å

bevilge 3 mill. kroner til ingeniørstudiet i under- vannsteknologi ved Høgskolen i Bergen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
275		Høyskoler	
	50	Basisfinansiering statlige høyskoler, forhøyes med	134 695 000
		fra kr 5 112 563 000	
		til kr 5 247 258 000"	

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at en fersk undersøkelse av finansieringssystemet for høgskolene viser at det er en svært markert skjevfordeling mellom de ulike høgskolene. Undersøkelsen viser eksempelvis at Høgskolen i Sør-Trøndelag får en langt lavere basisbevilgning pr. student enn andre høgskoler det er naturlig å sammenlikne med. Dette går ut over studietilbudet og medfører konkurransevridning i forhold til skoler med høyere bevilgning. Dette medlem ber derfor Kunnskapsdepartementet gå gjennom kriteriene for basisbevilgninger med sikte på å oppnå en mer rimelig fordeling mellom de ulike høgskolene.

Dette medlem viser til at Høgskolen i Ålesund tilbyr en viktig mastergradsutdanning i ingeniørfag, produkt- og systemdesign. Denne utdanningen retter seg mot en sterk maritime industriklynge i regionen. En klynge med omsetning på over 50 mrd. kroner og som sysselsetter 21 000 personer i regionen. Industrien er på tross av krisetider i hurtig vekst og det er særdeles stor mangel på ingeniører. Målet er å øke arbeidskraften i regionen. Skolen startet studiet høsten 2008 uten studieplassfinansiering fra statens side. Dette medlem viser til at Høgskolen i Ålesund ønsker å utvide til 20 studieplasser som de er akkreditert av NOKUT og godkjent av Kunnskapsdepartementet for. I Revidert nasjonalbudsjett for 2009 tildeles finansiering for 5 studieplasser. Dette medlem foreslår derfor å øke bevilgningen med 2,1 mill. kroner til dette formålet med halvårsvirkning for 15 studieplasser.

Dette medlem viser til nærmere omtale under kap. 271 post 50.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 49,1 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 76,795 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
275		Høyskoler	
	50	Basisfinansiering statlige høyskoler, forhøyes med	76 795 000
		fra kr 5 112 563 000	
		til kr 5 189 358 000"	

Komiteens medlem fra Venstre viser til sine merknader vedrørende økte basisbevilgninger til universiteter og høyskoler under kap. 271 post 50 og forslag om å samlet bevilge 325 mill. kroner til institusjonene fordelt forholdsmessig over kap. 271 post 50 (186,5 mill. kroner), kap. 272 post 50 (14 mill. kroner) og post 70 (4 mill. kroner), kap. 275 post 50 (112,5 mill. kroner) og post 70 (8 mill. kroner).

Dette medlem viser for øvrig til sine merknader og bevilgningsforslag under kap. 281 om å opprette en ekstraordinær tilskuddspott på 50 mill. kroner som skal dekke etterslep i forhold til stipendiatfinansiering og generell underfinansiering av universitets- og høykolesektoren.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
275		Høyskoler	
	50	Basisfinansiering statlige høyskoler, forhøyes med	140 195 000
		fra kr 5 112 563 000	
		til kr 5 252 758 000"	

6.21.2 Post 52 Forskningsfinansiering statlege høyskular

Komiteens medlem fra Venstre viser til sine merknader vedrørende forbedret forskerrekuttering under kap. 271 post 52 og forslag om å samlet bevilge 86,5 mill. kroner til 250 stipendiatstillinger, 50 post doc.-stillinger, samt 50 nærings-ph.d, fordelt forholdsmessig over kap. 271 post 52 (45,7 mill. kroner), kap. 272 post 52 (3,5 mill. kroner) og post 72 (1 mill. kroner), kap. 275 post 52 (27,6 mill. kroner) og post 70 (2 mill. kroner), samt kap. 285 post 52 (6,7 mill. kroner).

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
275		Høgskoler	
	52	Forskningsfinansiering statlige høyskoler, forhøyes med	27 600 000
		fra kr 283 818 000	
		til kr 311 418 000"	

6.21.3 Post 70 Basisfinansiering private høgskular

SAMANDRAG

Basisbevilgningen til de private høyskolene foreslås økt med 1,9 mill. kroner, jf. omtale under kap. 271 post 50.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader under kap. 271 post 50. Disse medlemmer er opptatt av en større likestilling mellom statlige og private institusjoner og ønsker derfor også å utjevne noe av forskjellen.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 12 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 13,9 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
275		Høgskoler	
	70	Basisfinansiering private høyskoler, forhøyes med	13 918 000
		fra kr 290 419 000	
		til kr 304 337 000"	

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknad under pkt. 6.18.1 og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
275		Høgskoler	
	70	Basisfinansiering private høyskoler, forhøyes med .	7 918 000
		fra kr 290 419 000	
		til kr 298 337 000"	

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til nærmere omtale under kap. 271 post 50. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 3 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 4,918 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
275		Høgskoler	
	70	Basisfinansiering private høyskoler, forhøyes med ..	4 918 000
		fra kr 290 419 000	
		til kr 295 337 000"	

Komiteens medlem fra Venstre viser til sine merknader vedrørende økte basisbevilgninger til universiteter og høyskoler under kap. 271 post 50 og forslag om å samlet bevilge 325 mill. kroner til institusjonene fordelt forholdsmessig over kap. 271 post 50 (186,5 mill. kroner), kap. 272 post 50 (14 mill. kroner) og post 70 (4 mill. kroner), kap. 275 post 50 (112,5 mill. kroner) og post 70 (8 mill. kroner).

Dette medlem viser for øvrig til sine merknader og bevilgningsforslag under kap. 281 om å opprette en ekstraordinær tilskuddspott på 50 mill. kroner som skal dekke etterslep i forhold til stipendiatfinansiering og generell underfinansiering av universitets- og høyskolesektoren.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
275		Høgskoler	
	70	Basisfinansiering private høyskoler, forhøyes med .	9 918 000
		fra kr 290 419 000	
		til kr 300 337 000"	

6.21.4 Post 72 Forskningsfinansiering private høyskular

Komiteens medlem fra Venstre viser til sine merknader vedrørende forbedret forskerrekru-tering under kap. 271 post 52 og forslag om å samlet bevilge 86,5 mill. kroner til 250 stipendiatstillinger, 50 post doc.-stillinger, samt 50 nærings-ph.d, fordelt forholdsmessig over kap. 271 post 52 (45,7 mill. kroner), kap. 272 post 52 (3,5 mill. kroner) og post 72 (1 mill. kroner), kap. 275 post 52 (27,6 mill. kroner) og post 70 (2 mill. kroner), samt kap. 285 post 52 (6,7 mill. kroner).

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
275		Høyskoler	
	72	Forskningsfinansiering private høyskoler, forhøyes med	2 000 000
		fra kr 9 694 000	
		til kr 11 694 000"	

6.22 Kap. 276 Fagskuleutdanning

6.22.1 Post 70 Teknisk fagskuleutdanning

SAMANDRAG

Tall fra nasjonalt opptakskontor for fagskolen viser at søknungen til fagskuleutdanning har økt med om lag 19 pst fra 2008 til 2009. Det offentlige tilbudet av fagskuleutdanning består i dag av teknisk fagskole og fagskuleutdanning i helse- og sosialfag. Kapasiteten ved helse- og sosialfagutdanningene ble trappet opp i forbindelse med statsbudsjettet for 2009. Regjeringen foreslår nå å øke bevilgningen til teknisk fagskuleutdanning og annen fagskuleutdanning med 15,2 mill. kroner. Dette gir rom for rundt 400–450 flere fagskoleplasser høsten 2009.

Flytting av tilskuddet til Hald internasjonale senter, Menighetsbibelskolen og Tomb fagskole

Tilskuddet til Hald internasjonale senter, Menighetsbibelskolen og Tomb fagskole er i statsbudsjettet for 2009 plassert under kap. 276 post 70 Teknisk fagskuleutdanning, jf. St.prp. nr. 1 (2008–2009). Tilskuddet til Hald internasjonale senter og Menighetsbibelskolen ble flyttet til post 72 Annen fagskuleutdanning i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2008. Ved en feil ble ikke endringen fulgt opp i statsbudsjettet for 2009. Tilskuddet for begge disse skolene foreslås derfor flyttet til kap. 276 post 72

Annen fagskuleutdanning i 2009. Heller ikke Tomb fagskole er teknisk fagskuleutdanning og tilskuddet til skolen foreslås derfor flyttet til post 72.

Kunnskapsdepartementet foreslår på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på kap. 276 post 70 med 7 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 276 post 72.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 276 post 70 med 8,2 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

6.22.2 Post 72 Anna fagskuleutdanning

SAMANDRAG

Det vises til omtale under kap. 228 post 72 vedrørende flytting av tilskuddet til Frelsesarmeens officerskole. Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen økes med 307 000 kroner.

Tilskuddet til Hald internasjonale senter, Menighetsbibelskolen og Tomb fagskole foreslås flyttet til kap. 276 post 72, jf. omtale under kap. 276 post 70. Det foreslås på bakgrunn av dette å øke kap. 276 post 72 med 7 mill. kroner.

Samlet foreslås det å øke kap. 276 post 72 med 7,4 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at tilskuddsatsen til teknisk fagskuleutdanning blir beregnet på bakgrunn av saldert budsjett og innrapporterte studenttall (heltidsekivalent) fra fylkene. Som en følge av økningen i antall studenter har tilskuddet pr. heltidsekivalent gått ned de siste årene. Disse medlemmer vil påpeke at dette synliggjør er en uheldig konsekvens av rammefinansieringen. Tilskuddet pr. heltidsekivalent går ned når antall studenter stiger relativt mer enn priskompensasjon.

Ser en på utviklingen av tilskuddsats og prosentvis endring de siste årene får en denne oversikten:

År	Tilskudd	Prosentvis endring
2004	97 255 kr	
2005	97 362 kr	0,11 pst.
2006	94 563 kr	-2,87 pst.
2007	96 853 kr	2,42 pst.
2008	94 867 kr	-2,05 pst.
2009	89 049 kr	-6,13 pst.

Disse medlemmer vil på bakgrunn av denne utviklingen hevde at Regjeringens forslag til styrking av budsjettkapittelet med 15,2 mill. kroner ikke gir grunn til å si at dette gir rom for 400–450 nye fagskoleplasser med mindre kvaliteten på utdanningen blir senket. Disse medlemmer vil også fortsatt peke på den skjevheten som finnes i forhold til mannsdominerte tekniske fagskoleutdanninger og kvinnedominerte fagskoleutdanninger. Disse medlemmer mener at fagskoleutdanning innen helse og sosialfag i sin helhet skulle finansieres over kap. 276 post 72 og mener at denne utdanningen må styrkes ytterligere. Disse medlemmer vil derfor øremerke 4,2 mill. kroner til NOKUT godkjent fagskoleutdanning innen helse og sosialfag.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 4,2 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 11,6 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
276		Fagskoleutdanning	
	72	Annen fagskoleutdanning, forhøyes med	11 555 000
		fra kr 25 814 000	
		til kr 37 369 000"	

6.23 Kap. 277 (Nytt) Private institusjoner

6.23.1 Post 73 Omgjøring av studieavgift til stipend

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre vil peke på at studenter ved private institusjoner ikke får dekket noe av studieavgiftene gjennom dagens stipendordninger. Studieavgiftene dekkes fullt ut gjennom låneopptak fra Statens lånekasse for utdanning. Formålet med studiestøttesystemet er å sikre lik rett til utdanning. Når studenter ved private institusjoner sitter igjen med en økt lånebyrde på ca. 150 000 kroner etter endt bachelorutdanning og ca. 300 000 kroner etter endt masterutdanning, utover det studenter ved offentlige institusjoner gjør, utfordres prinsippet om lik rett til utdanning. Disse medlemmer viser til at støttesystemet for utenlandsstudenter er innrettet slik at 50 pst. av tillegsslånet til studieavgifter omgjøres til stipend ved bestått bachelorgrad, og 70

pst. omgjøres til stipend ved bestått mastergrad. Disse medlemmer mener det er særlig viktig at Regjeringen vurderer om studiestøttesystemet for mastergradsstudenter ved private institusjoner bør endres.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen vurdere om studiestøttesystemet for mastergradsstudenter ved private institusjoner bør endres slik at en større del av tillegsslånet til studieavgifter kan gjøres om til stipend dersom eksamen er bestått og det skjer innen normert tid."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil peke på at studenter ved private institusjoner ikke får dekket noe av studieavgiftene gjennom dagens stipendordninger.

Studieavgiftene dekkes fullt ut gjennom låneopptak fra Statens lånekasse for utdanning. Formålet med studiestøttesystemet er å sikre lik rett til utdanning.

Når studenter ved private institusjoner sitter igjen med en økt lånebyrde på ca. 150 000 kroner etter endt bachelorutdanning og ca. 300 000 kroner etter endt masterutdanning, utover det studenter ved offentlige institusjoner gjør, utfordres prinsippet om lik rett til utdanning. Disse medlemmer viser til at støttesystemet for utenlandsstudenter er innrettet slik at 50 pst. av tillegsslånet til studieavgifter omgjøres til stipend ved bestått bachelorgrad, og 70 pst. omgjøres til stipend ved bestått mastergrad. Disse medlemmer mener det er viktig at studiestøttesystemet for mastergradsstudenter ved private institusjoner endres. Disse medlemmer viser til at Regjeringen har foreslått å øke basisbevilgningen med 80 mill. kroner. Som eksempel vil BI av dette motta kr 35 pr. student, mens til sammenligning vil 20 pst. stipendandel for masterstudentene utgjøre ca. 11 000 kroner pr student. Disse medlemmer ønsker en større likestilling av private og offentlige institusjoner og foreslår at masterstudenter ved private institusjoner fra høsten 2009 får omgjort 20 pst. av studieavgiften til stipend dersom eksamen er bestått innen normert tid.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 4,25 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 4,25 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
277		(Nytt) Private institusjoner	
	73	Omgjøring av studieavgift til stipend, bevilges med	4 250 000"

6.24 Kap. 281 Fellesutgifter for universitet og høyskular

6.24.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Flere studieplasser i høyere utdanning

Det vises til St.prp. nr. 37 (2008–2009) Om endringer i statsbudsjettet 2009 med tiltak for arbeid, hvor det fremkommer at Regjeringen i forbindelse med RNB 2009 vil vurdere å øke antall studieplasser fra høsten 2009.

På bakgrunn av dette foreslår Regjeringen å bevilge 96,6 mill. kroner i 2009 til opprettelse av om lag 3 000 studieplasser i høyere utdanning. Regjeringen tar sikte på å etablere om lag 1 000 studieplasser innen lærerutdanningen, 850 studieplasser innen helse- og sosialfaglige utdanninger, om lag 550 studieplasser innen MNT-fag og 600 studieplasser i andre fagområder prioritert ved institusjonene.

Regjeringen foreslår videre å bevilge 21,3 mill. kroner til desentralisert utdanning og til etter- og videreutdanning. Bevilgningsforslaget gir rom for tilbud til om lag 800 flere studenter høsten 2009. Herav foreslås det å bevilge 10 mill. kroner til flere studieplasser innen desentralisert førskolelærerutdanning og til etter- og videreutdanning av assistenter, førskolelærere og styrere i barnehagene, jf. omtale under kap. 231 Barnehager. Videre vil 3 mill. kroner av totalbeløpet fordeles gjennom Norgesuniversitetet.

Samlet foreslås det å bevilge 117,9 mill. kroner til nye studieplasser ved universiteter og høyskoler. Dette gir rom for om lag 3 800 studieplasser. Inkludert økt fagskoletilbud jf. kap 276 post 70 er det lagt til rette for drøyt 4 200 nye utdanningsplasser fra høsten 2009. Kunnskapsdepartementet vil komme tilbake til endelig fordeling av midler til nye studieplasser i forbindelse med omgrupperingen av budsjettet for 2009.

Kjøp av studieplasser i medisin i utlandet

Det vises til omtale av kjøp av studieplasser i medisin i utlandet under kap. 271 post 50. På den bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen på

posten med 853 000 kroner, mot en tilsvarende økning på kap. 271 post 50.

Barrat Due

Det vises til omtale under kap. 228 post 72 av flytting av tilskuddet til Barrat Due. Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen økes med 5,2 mill. kroner.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 122,2 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at Regjeringen foreslår å opprette 3 800 nye studieplasser. Disse medlemmer har merket seg at det av disse kun opprettes 20 studieplasser ved en privat høyskole til tross for at private høyskoler har blant landets beste lærerutdanninger, helse- og sosialfaglige utdanninger og førskolelærerutdanninger. Disse medlemmer ser ingen grunn til at private og statlige høyskoler behandles ulikt slik Regjeringen legger opp til, og fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen gjennomgå fordelingen av de nye studieplassene med sikte på en lik fordeling mellom private og offentlige høyskoler."

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet har merket seg Regjeringens forslag om å opprette om lag 3 000 nye studieplasser i høyere utdanning. Disse medlemmer mener at dette er en alt for svak satsing. Disse medlemmer vil vise til sine merknader under kap. 271 post 50. Disse medlemmer vil hevde at Regjeringens kutt i basisbevilgning gjør at institusjonene i liten grad står rustet til å møte den søknadsstrømmen vi nå står overfor blant annet som en konsekvens av de økonomiske nedgangstider. Disse medlemmer vil bevilge 45,1 mill. kroner til om lag 1 400 studieplasser til ut fra institusjonenes egne prioriteringer.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 45,1 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 167,3 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	167 302 000
		fra kr 425 288 000	
		til kr 592 590 000"	

Komiteens medlem fra Venstre viser til sine merknader vedr. basisbevilgninger til universiteter og høyskoler under kap. 271 post 50 og forslaget om å samlet øke basisbevilgningene til disse med 325 mill. kroner i tråd med det uttalte behovet fra sektoren selv. Dette medlem mener imidlertid at det er behov for ytterligere tiltak for å styrke sektoren, både for å dekke etterslep i forhold til manglende stipendiatfinansiering og den generelle underfinansieringen av universiteter og høyskoler som har preget den rødgrønne regjeringens politikk for forskning og høyere utdanning de senere årene.

Dette medlem foreslår derfor å opprette en ekstraordinær tilskuddspott på 50 mill. kroner under kap. 281 som skal dekke etterslep for alle institusjoner, forholdsmessig fordelt, med hensyn til manglende stipendiatfinansiering og generell underfinansiering av universitets- og høyskolesektoren.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	172 202 000
		fra kr 425 288 000	
		til kr 597 490 000"	

6.24.2 Post 45 Vitenskapelig utstyr

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil understreke at institusjonene sliter med et stort etterslep i form av vedlikehold og innkjøp av nytt vitenskapelig utstyr, utskiftingstakten er økende, og det er liten tvil om at man må prioritere også dette området dersom man vil satse på forskning og kunnskap. Disse medlemmer mener utstyrsituasjonen ved institusjonene krever langsiktig opptrapping. Disse medlemmer vil også vise til vik-

tigheten og behovet for oppgradering av vitenskapelig utstyr for å kunne delta i internasjonale forskningsprosjekter. Disse medlemmer vil i denne forbindelse bevilge 140 mill. kroner til vitenskapelig utstyr.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 140 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 140 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	140 000 000
		fra kr 15 100 000	
		til kr 155 100 000"	

6.25 Kap. 283 Meteorologiformål

6.25.1 Post 50 Meteorologisk institutt

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre vil peke på at Regjeringen legger opp til å avvikle stasjon MIKE i norskehavet som betjenes av vær- og forskningskipet M/S "Polarfront". Disse medlemmer vil peke på at M/S "Polarfront" i mange år har vært stasjonert i Norskehavet for å foreta meteorologiske observasjoner og foreta ulike målinger knyttet til klimaet og havmiljøet – til stor nytte for både sjøfolk og klimaforskningen. Disse medlemmer vil blant annet peke på at den planlagte avviklingen av stasjon MIKE har ført til protester fra Norges Fiskarlag og forskningsmiljøene i Norge. Det pekes på at målingene som utføres av skipet er av stor betydning for klimaforskningen, og at noen måleserier har vart i over 60 år og er unike i verdenssammenheng. Målingene overvåker blant annet den grenen av Golfstrømmen som passerer værskipets posisjon, så vel som dypvannet i Norskehavet. Andre dataserier måler forsuren av havet. Disse medlemmer vil også vise til at internasjonale forskere har reagert på nedleggelsen, og har sterkt anmodet om at observasjonene fra værskipet må videreføres. Disse medlemmer vil også vise til at det nylig ble utpassert bøyer for å erstatte noen av de målingene som utføres av M/S "Polarfront". Disse slet seg og måtte berges av det samme skipet som de skal erstatte. Disse med-

lemmer mener at beslutningen om nedleggelse ikke er godt nok kvalitetssikret. Disse medlemmer vil også vise til at et sentralt punkt i klimaforliket er at Norge skal bidra vesentlig til den globale innsatsen for å styrke kunnskapsgrunnlaget i klimaarbeidet, og at den klimarelaterte forskningen i Norge skal styrkes. Disse medlemmer vil peke på at er vanskelig å se at den planlagte avviklingen av værskipstasjonen M/S "Polarfront" harmonerer med det regjeringspartiene har sluttet seg til gjennom klimaforliket.

På denne bakgrunn vil disse medlemmer fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for å videreføre driften av stasjon MIKE og de målingene som utføres ved stasjonen av værskipet M/S Polarfront."

6.26 Kap. 285 Noregs forskingsråd

6.26.1 Post 52 Forskningsformål

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sine generelle merknader. Disse medlemmer vil peke på at det er et stort behov for å rekruttere flere til forskning. Det er mange faktorer som påvirker muligheten for å rekruttere til en forskerkarriere, men en av de viktige faktorene er at det finnes post. doc.-stillinger både i academia og i næringslivet som er attraktive for doktorgradskandidater. Disse medlemmer foreslår å øke antallet post. doc.-stillinger gjennom å styrke bevilgningen til dette formålet med i alt 40 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til bevilgning på 20 mill. kroner under kap. 271 post 52, og fremmer med dette følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
285		Norges forskningsråd	
	52	Forskningsformål, forhøyes med	20 000 000
		fra kr 1 271 845 000	
		til kr 1 291 845 000"	

Komiteens medlem fra Venstre mener det er avgjørende viktig å øke satsingen på fri prosjektstøtte. Dette er et hovedvirkemiddel for å sikre kvalitet og fornying i grunnforskningen, uavhengig av fagområde og politiske føringer. Ordningen fanger opp forskerinitierte prosjekt med høyt potensial på en rask og god måte, samt at fagutvalgsevaluering sikrer at de beste prosjektene vinner frem i konkurransen. Dette medlem foreslår derfor 25 mill. kroner som en generell styrking av Norges forskningsråds programmer med fokus på fri prosjektstøtte.

Dette medlem vil videre fremheve betydningen av en offensiv og målrettet satsing på klimaforskning. Etter dette medlems mening er en slik satsing nødvendig for å ta steget over i lavutslippsamfunnet. Dette medlem vil påpeke at norske forskningsentra er en anerkjent leverandør av forskning innenfor klimaområdet. Denne forskningen danner grunnlaget for økt kunnskap og forståelse om menneskeskapte klimaendringer og virkningene av disse. Som en av verdens største eksportører av olje- og gass har Norge et særlig moralsk ansvar for å bidra sterkere i dette arbeidet. Derfor må vi etter dette medlems mening også satse tyngre på å utvikle løsninger og teknologier for å kartlegge og bekjempe klimaendringer, samt bidra til forskning på alternative fornybare energiformer. Dette medlem mener det er nødvendig å øke kunnskapsgrunnlaget slik at vi bedre kan forstå hvilke utfordringer effekter av klimaendringer vil stille oss overfor både på kort og lang sikt og hvordan vi kan tilpasse oss. Dette medlem foreslår på denne bakgrunn å bevilge 75 mill. kroner til en forsterket forskningssatsing på fornybare energiformer og klimatiltak.

Dette medlem viser for øvrig til sine merknader vedrørende forbedret forskerrekuttering under kap. 271 post 52 og forslag om samlet å bevilge 86,5 mill. kroner til 250 stipendiatstillinger, 50 post. doc.-stillinger, samt 50 nærings-ph.d., fordelt forholdsmessig over kap. 271 post 52 (45,7 mill. kroner), kap. 272 post 52 (3,5 mill. kroner) og post 72 (1 mill. kroner), kap. 275 post 52 (27,6 mill. kroner) og post 70 (2 mill. kroner), samt kap. 285 post 52 (6,7 mill. kroner).

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
285		Norges forskningsråd	
	52	Forskningsformål, forhøyes med	106 700 000
		fra kr 1 271 845 000	
		til kr 1 378 545 000"	

6.27 Kap. 286 Fondet for forskning og nyskaping

6.27.1 Post 95 Fondskapital – Fondet for forskning og nyskaping

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at det var bred enighet om at vi må ha ambisiøse mål for norsk forskning i forbindelse med behandlingen av den forrige forskningsmeldingen. Samtidig ble det understreket at det

var et behov for langsiktighet, særlig med hensyn til forskningsmessige prioriteringer. Disse medlemmer mener at Fondet for forskning og nyskaping spiller en sentral rolle i denne sammenheng. Et robust forskningsfond er den beste garantien for langsiktighet i forskningen, og forslagsstillerne beklager at den nåværende Regjeringen ikke har villet satse mer offensivt på forskningsfondet – særlig i tidligere finansielle oppgangstider. I statsbudsjettet for 2006 valgte for eksempel den nylig tiltrådte flertallsregjeringen å redusere kapitaløkningen med 25 mrd. kroner i forhold til forslaget fra regjeringen Bondevik II.

Disse medlemmer merker seg at det ikke presenteres noen forpliktende opptrappingsplan i den nye forskningsmeldingen – St.meld. nr. 30 (2008–2009) – noe dette medlem finner svært skuffende.

Disse medlemmer registrerer at den nåværende Regjeringen har etablert en ny praksis for bruk av avkastningen fra Fondet for forskning og nyskaping, noe som innebærer at fondet som mekanisme for å sikre forskningen langsiktig og strategisk finansiering i praksis har mistet nesten all sin betydning. Regjeringen har i løpet av inneværende periode i varierende grad benyttet økningen i fondsavkastningen til å dekke løpende utgifter, herunder f.eks. kontingent til EUs 7. rammeprogram. Fondet synes med dette å gradvis bli redusert til et regulært, løpende driftsfond. Disse medlemmer mener det er svært viktig å klargjøre retningslinjene for bruk av avkastningen til Fondet for forskning og nyskaping, for på denne måten å sikre at avkastningen benyttes til langsiktige og strategiske satsinger, og viser i denne forbindelse til behandlingen av St.meld. nr. 30 (2008–2009).

Disse medlemmer viser til at hensikten med Fondet for forskning og nyskaping er å kunne skape strategisk handlingsrom i norsk forskning. Disse medlemmer mener et solid forskningsfond er den beste garantien for stabilitet og forutsigbarhet i de offentlige forskningsbevilgningene, forutsatt at Regjeringen benytter fondsavkastningen i tråd med det som er intensjonen bak fondet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å styrke fondet for forskning og nyskaping. Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett for 2009 der disse medlemmer foreslo å styrke Fondet for forskning og nyskaping med 28 mrd. kroner. Disse medlemmer betrakter Revidert nasjonalbudsjett generelt som en teknisk revisjon, og mener man i

størst mulig grad bør avstå fra å ta omkamper på saker man ikke fikk flertall for i den ordinære budsjettbehandlingen.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti mener kapitalen i fondet bør styrkes betydelig og foreslår å øke den med 25 mrd. kroner.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 25 mrd. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 25 mrd. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
286		Forskningsfond	
	95	Fondskapital - Fondet for forskning og nyskaping, forhøyes med	25 000 000 000
		fra kr 6 000 000 000 til kr 31 000 000 000"	

Komiteens medlem fra Venstre mener at fondsbeholdningen bør være på 150 mrd. kroner i 2010, og at man bør trappe fondsbeholdningen opp til 100 mrd. kroner allerede nå. Dette medlem foreslår derfor å styrke fondsbeholdningen med 28 mrd. kroner. Fondet vil etter dette utgjøre 100 mrd. kroner, og økningen på 28 mrd. kroner vil – gitt en rentesats på 3 pst. – medføre en ekstra avkastning til forskningsformål på om lag 840 mill. kroner i 2010 utover Regjeringens forslag.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
286		Forskningsfond	
	95	Fondskapital - Fondet for forskning og nyskaping, forhøyes med	28 000 000 000
		fra kr 6 000 000 000 til kr 34 000 000 000"	

6.28 Kap. 288 Internasjonale samarbeidstiltak

6.28.1 Samandrag

POST 72 INTERNASJONALE
GRUNNFORSKNINGSORGANISASJONER

Det foreslås at bevilgningen på posten økes med 23,6 mill. kroner. Bevilgningsendringen skyldes endrede valutakursforutsetninger.

POST 73 EUS RAMMEPROGRAM FOR FORSKNING,
KAN OVERFØRES

Det foreslås at bevilgningen på posten økes med 100,7 mill. kroner. Bevilgningsendringen skyldes hovedsaklig endrede valutakursforutsetninger, samt økte anslag for utbetalinger knyttet til EUs 7. ramme-program og en nedjustering av anslaget knyttet til restutbetalinger for 5. og 6. ramme-program.

6.28.2 Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

6.29 Kap. 3288 Internasjonale samarbeidstiltak

6.29.1 Post 4 Refusjon av ODA-godkjende utgifter

SAMANDRAG

Refusjon av ODA-godkjente utgifter over denne posten utgjør 25 pst. av medlemskontingenten til UNESCO. Kontingenten til UNESCO har på grunn av valutakursendringer økt med om lag 2,6 mill. kroner i forhold til saldert budsjett. Som en følge av dette foreslås det å øke inntektsposten med 646 000 kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

6.30 Kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning

6.30.1 20 års fastrente

SAMANDRAG

Kunnskapsdepartementet har vurdert forslaget om 20 års fastrente i Lånekassen. Etterspørselen etter lån med 10 års fastrente i Lånekassen er i dag marginal. Av de om lag 520 000 kundene i Lånekassen som er i tilbakebetalingsfasen har om lag 800 kunder valgt 10 års fastrente. Etter Kunnskapsdepartementets vurdering vil etterspørselen etter lån med 20 års fastrente være enda lavere. Kunnskapsdepartementet vil på den bakgrunn ikke foreslå å innføre en slik ordning nå.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen tek omtalen til etterretning.

6.30.2 Post 45 Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold, kan overføres

SAMANDRAG

Lånekassen vil i 2009 avslutte hovedleveranse I i moderniseringsprogrammet LØFT og inngå kontrakt for og påbegynne hovedleveranse II av i alt tre hovedleveranser. Inngåelse av kontrakt med leverandør om hovedleveranse II krever at Lånekassen forplikter seg økonomisk utover den gjeldende bevilgningen for 2009 til moderniseringsarbeidet. I den forbindelse foreslår departementet at det gis en fullmakt til å inngå kontrakt med leverandør for hovedfase II, jf. forslag til romertallsvedtak. Stortinget har vedtatt en samlet kostnadsramme på 765 mill. kroner for gjennomføring av LØFT, jf. Budsjett-innst. S. nr. 12 (2007–2008).

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

6.30.3 Post 50 Avsetning til utdanningsstipend, overslagsløyving

SAMANDRAG

Det foreslås å nedjustere bevilgningen på posten med 28,7 mill. kroner. Nedjusteringen skyldes hovedsakelig at antall støttemottakere er lavere enn anslaget som lå til grunn for saldert budsjett 2009.

Videre foreslås bevilgningen økt med 43,8 mill. kroner som følge av at antallet studieplasser og fagskoleplasser økes, jf. omtale under kap. 281 post 1 og kap. 276 post 70.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 15,1 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

6.30.4 Post 70 Utdanningsstipend, overslagsløyving

SAMANDRAG

Antallet støttemottakere er lavere enn anslaget som ble lagt til grunn for saldert budsjett 2009. Det foreslås derfor å nedjustere bevilgningen på posten med 84,5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaga frå Regjeringa.

6.30.5 Post 71 Andre stipend, overslagsløyving

SAMANDRAG

Antallet mottakere av blant annet reisestipend og skolepengestøtte er høyere enn anslaget som ble lagt til grunn for saldert budsjett 2009. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 11,5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høyre og Kristelig Folkeparti, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener studenter skal få tilgang til samme låne- og stipendordninger for Freshman året og første år av bachelorgrad i ikke-vestlige land som for annen høyere utdanning tatt i utlandet.

Disse medlemmer foreslår å bevilge 2,5 mill. kroner til støtte til Freshman-året og 0,5 mill. kroner til støtte 1. års-studier i ikke-vestlige land. Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 3 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 14,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	71	Andre stipend, overslagsbevilgning, forhøyes med	14 500 000
		fra kr 437 800 000	
		til kr 452 300 000"	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil vise til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 2009, der det ble foreslått å sette av 50 mill. kroner ekstra til utdanningsstipend, som blant annet skulle gå til å dekke utdanningsstøtte til første året av en bachelorgrad i de 100 land der dette i dag ikke gis.

6.30.6 Post 72 Rentestøtte, overslagsløyving

SAMANDRAG

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med 469,3 mill. kroner. Mindrebehovet skyldes at

oppdaterte renteanslag er lavere enn anslaget som ble lagt til grunn for saldert budsjett 2009.

Videre foreslås bevilgningen på posten økt med 2,1 mill. kroner som følge av at antallet studieplasser økes, jf. omtale under kap 281 post 1 og kap. 276 post 70.

Samlet foreslås det å nedjustere bevilgningen på posten med 467,2 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

6.30.7 Post 73 Avskrivningar, overslagsløyving

SAMANDRAG

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 4,7 mill. kroner som følge av et høyere antall avskrivninger enn det som ble lagt til grunn for saldert budsjett 2009.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

6.30.8 Post 90 Lån til Statens lånekasse for utdanning, overslagsløyving

SAMANDRAG

Det foreslås å redusere bevilgningen på posten med om lag 1 169,4 mill. kroner, i hovedsak grunnet lavere renteanslag enn det som ble lagt til grunn for saldert budsjett 2009.

Videre foreslås bevilgningen på posten økt med 122,1 mill. kroner som følge av at antallet studieplasser økes, jf. omtale under kap. 281 post 1 og kap. 276 post 70.

Samlet foreslås det å nedjustere bevilgningen på posten med 1 047,3 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

6.31 Kap. 5310 Statens lånekasse for utdanning**6.31.1 Samandrag**

POST 29 TERMINGEBYR

Det foreslås å øke inntektene på posten med 1,4 mill. kroner. Dette skyldes en mindre økning i bruk av e-Faktura enn tidligere anslått.

POST 89 PURREGEBYR

Det foreslås å øke inntektene på posten med 1,7 mill. kroner som følge av økt antall purringer.

POST 90 AVDRAG OG RENTER

På grunn av endret renteanslag foreslås det å redusere inntektene på posten med om lag 1 743,1 mill. kroner.

POST 93 OMGJØRING AV STUDIELÅN TIL STIPEND

Det foreslås å redusere inntektene på posten med 191,4 mill. kroner. Reduksjonen skyldes at anslaget for ligningskontroll er økt, samtidig som andelen som får konvertert lån er noe lavere enn tidligere anslått.

6.31.2 *Merknader frå komiteen*

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

6.32 Kap. 5617 Renter frå Statens lånekasse for utdanning

6.32.1 *Post 80 Renter*

SAMANDRAG

Det foreslås å redusere inntektene på posten med 1 630,4 mill. kroner grunnet endrede renteanslag.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

6.33 Andre saker

6.33.1 *Samandrag*

HØGSKOLENE I NORDLAND

Nordland fylkeskommune har ønsket å bidra til å videreutvikle høgskolesektoren for å sikre fremtidig kompetanse og utviklingskraft i Nordland, og samtidig sikre nødvendig FoU-aktivitet i regionen. Nordland fylkeskommune er i dialog med Kunnskapsdepartementet om disse spørsmålene, og det er enighet om at spørsmål knyttet til fremtidig samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon innen høyere utdanning i Nordland må utredes. Kunnskapsdepartementet vil opprette et utvalg som ser på disse spørsmålene, og Nordland fylkeskommune vil fremme forslag til departementet om mandat for og sammensetning av et slikt utvalg.

KJØP AV AKSJER

CIENS AS – Forskningscenter for miljø og samfunn er et strategisk forskningssamarbeid mellom selvstendige forskningsinstitutter og Universitetet i Oslo. CIENS skal være et ledende nasjonalt og internasjonalt tyngdepunkt for tverr- og flerfaglig forskning om miljø og samfunn. CIENS representerer en betydelig kunnskapsressurs, og målet er at senteret skal bidra til å styrke samfunnets evne til å løse de

betydelige og komplekse utfordringene i skjæringsfeltet mellom miljø og samfunn. CIENS er organisert som et aksjeselskap.

Kunnskapsdepartementet foreslår at Meteorologisk institutt gis fullmakt til å kjøpe aksjer i CIENS AS for kr 15 000. Instituttet vil da eie 1/8 av CIENS AS, jf. forslag til romertallsvedtak.

NORWEGIAN OPEN RESEARCH ARCHIVES

For å bidra til bedre spredning av og tilgang til resultatene av norsk forskning, har Kunnskapsdepartementet innenfor vedtatt budsjetttramme på kap. 258 Analyse og utviklingsarbeid, post 21 Spesielle driftsutgifter utbetalt 1,6 mill. kroner i 2009 til Norwegian Open Research Archives (NORA). NORA er en felles søketjeneste for alle institusjonelle arkiver i forskningssektoren i Norge, og gjør et viktig arbeid for å tilrettelegge for åpen tilgang til forskningsresultater. Kunnskapsdepartementet har også tidligere bidratt til finansieringen av NORA.

SENER FOR IKT I UTDANNINGEN

I St.meld. nr. 31 (2007–2008) Kvalitet i skolen, er behovet for en bedre utnyttning av nasjonale sentre drøftet. Det er blant annet betydelige gevinster ved en mer samordnet innsats innen området IKT i utdanningen. Kunnskapsdepartementet vil samle Uninett ABC, Utdanning.no og ITU – forsknings- og kompetansenettverk for IT i et nytt senter for IKT i utdanningen. IKT-senteret vil bli underlagt Kunnskapsdepartementet. Enkelte oppgaver i henholdsvis Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet vil bli overført til det nye senteret. Kunnskapsdepartementet vil komme tilbake til de økonomiske og administrative konsekvensene av omorganiseringen i forbindelse med St.prp. nr. 1 (2009–2010). Eventuelle budsjettmessige konsekvenser knyttet til omleggingen vil bli dekket innenfor vedtatt budsjett for Kunnskapsdepartementet.

HØGSKOLEN I NESNA

Sommeren 2008 ble det klart at den økonomiske situasjonen for Høgskolen i Nesna utviklet seg i ugunstig retning. Det vises til omtale i St.prp. nr. 23 (2008–2009), jf. Innst. S. nr. 98 (2008–2009).

Kunnskapsdepartementet vil vurdere den økonomiske situasjonen ved Høgskolen i Nesna nærmere i forbindelse med omgrupperingsproposisjonen for 2009-budsjettet.

STUDENTSAMSKIPNADEN I NARVIK

Studentsamskipnaden i Narvik er i en vanskelig økonomisk situasjon og i desember 2008 var det fare for at Studentsamskipnaden i Narvik skulle bli begjært konkurs. For å unngå konkursbegjæring og

sikre videre drift inn til situasjonen er nærmere utredet ble det gitt tilsagn om et ekstraordinært tilskudd til samskipnaden i 2009 på om lag 5,2 mill. kroner innenfor bevilgningen på kap. 270 post 74.

Kunnskapsdepartementet vil komme tilbake med en nærmere vurdering av situasjonen når studentsamskipnadens økonomi er nærmere utredet. Kunnskapsdepartementet vil i den forbindelse også gjennomgå aktiviteten og økonomien til alle studentsamskipnadene.

6.33.2 *Merknader frå komiteen*

Komiteen tek omtalen til orientering.

6.34 Andre forslag og merknader framkomne under behandlinga i komiteen

6.34.1 *Luftfartsutdanning*

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet, Høgre, Kristeleg Folkeparti og Venstre er kjend med at mykje av flygeleiar- og pilotutdanninga skjer utanlands. Disse medlemene viser til at det er oppretta trafikkflygarutdanning ved Universitetet i Tromsø, i samsvar med vedtak i Stortinget. Frå luftfartsmiljø i Noreg er det sterkt ønske om at meir av utdanninga blir lokalisert til vårt land. Trafikkflygar- og pilotutdanning er kostnadskrevjande, og oppbygging av slik utdanning vil krevje samarbeid mellom utdannings-, forsvars- og samferdslektor. Disse medlemene ber om at Stortinget blir orientert om framdrifta i saka.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at det i statsbudsjettet for 2009 ble bevilget 5 mill. kroner til oppstarten av luftfartsutdanning ved UiTø. Det har hele tiden vært kjent at denne utdanningen i Tromsø ville ha en årskostnad på rundt 30 mill. kroner. Disse medlemmer har merket seg at Regjeringen ikke følger opp dette i revidert nasjonalbudsjett. Disse medlemmer har tidligere påpekt at UiTø ikke vil kunne dekke behovet for trafikkflyvere og at det også er andre aktuelle tilbydere av denne type utdanning. Disse medlemmer viser til sine tidligere merknader i budsjett sammenheng hvor det er understreket behovet for å få til et finansieringsopplegg for ulike luftfartsfag som ikke diskriminerer tilbydere.

Disse medlemmer er kjent med at behovet for trafikkflyver og flyvelederutdannelse er stort og at mange unge tar sin luftfartsutdannelse i utlandet.

Disse medlemmer har merket seg at det fra fagmiljøets innen luftfartens side er ønskelig at utdannelsen lokaliseres til Norge. Disse med-

lemmer er opptatt av at det bygges opp en fagkompetanse på høyt nivå på disse områdene i Norge, og ber departementet komme tilbake til Stortinget med forslag til hvordan dette kan gjøres.

6.34.2 *Økonomisk likebehandling mellom private og offentlige skular*

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til den økonomiske forskjellsbehandlingen som i dag eksisterer mellom private og offentlige skoler. Disse medlemmer ønsker at offentlige og private skoler skal ha lik offentlig finansiering, og mener at dagens system ødelegger for de private skolene ved at det pågår en systematisk forskjellsbehandling mellom skoleslagene. Disse medlemmer mener det haster i forhold til å sikre likebehandling om de private skolene i fremtiden skal overleve.

Disse medlemmer vil fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen igangsette arbeidet for å sikre økonomisk likebehandling mellom private og offentlige skoler."

6.34.3 *Raskare marknadsrentetilpassing for lån i Statens lånekasse for utdanning*

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at renten på lån i Statens lånekasse for utdanning har et etterslep på tre til seks måneder i forhold til å følge utviklingen i markedsrenten. Dette innebærer at de som har lån i lånekassen må vente opptil seks måneder før renten kommer på nivå med renten i andre banker.

Disse medlemmer vil fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag som sikrer raskere markedsrentetilpassing for lån i Statens lånekasse for utdanning."

6.34.4 *Sommarskule*

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sine generelle merknader. Sommerskole er et tilbud som gis i Oslo og enkelte andre kommuner. I 2008 deltok 9 000 elever i Oslo-skolen på ulike kurs i regi av sommerskolen. Det har vist seg å være et tiltak som bidrar til å redusere forskjeller i læringsutbyttet og øke motivasjonen for læring. Det er viktig at flere kommuner oppretter tilbud om sommerskole. Disse medlemmer foreslår derfor å bevilge 5 mill. kroner til sommerskole.

7. KULTUR- OG KYRKJEDEPARTEMENTET

7.1 Kap. 315 Frivillighetsformål

7.1.1 Post 75 Tilskot til inkluderings- og fattigdomstiltak

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at flere frivillige organisasjoner, som for eksempel Røde Kors, Frelsesarmeen og Kirkens Bymisjon, har igangsatt verdifulle prosjekter for å bekjempe fattigdom og fremme sosial integrering. Dette medlem ser på slike organisasjoner som helt avgjørende samarbeidspartnere i kampen mot innenlandsk fattigdom, og vil styrke bevilgningene til disse formålene.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 4 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 4 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
315		Frivillighetsformål	
	75	Tilskudd til inkluderings- og fattigdomstiltak, forhøyes med	4 000 000
		fra kr 4 000 000	
		til kr 8 000 000"	

7.1.2 Post 81 Idrettsanlegg

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti har merket seg det store behovet for økte bevilgninger til idrettsanlegg for å redusere etterslepet slik at barn og unge får gode og funksjonelle bygg. Etterslepet i anleggsutbyggingen er i dag på mer enn to mrd. kroner. På landsbasis er ventetiden på spillemidler fire år, og den øker. Dette medlem vil avsette 50 mill. kroner i RNB til å styrke tilskuddsordningen til bygging av idrettshaller.

Dette medlem viser videre til at det tidligere er bevilget 9,5 mill. kroner som statlig tilskudd til bygging av Trønderhallen i Levanger, et prosjekt med en samlet kostnadsramme på 180 mill. kroner. På bakgrunn av den store betydning dette prosjektet har for regionen og for barne- og ungdomsidretten, mener dette medlem at det statlige tilskuddet bør økes med 8 mill. kroner, for å bidra til en raskere realisering.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 58 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 58 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
315		Frivillighetsformål	
	81	Idrettsanlegg, forhøyes med	58 000 000
		fra kr 250 000 000	
		til kr 308 000 000"	

7.2 Kap. 320 Allmenne kulturformål

7.2.1 Post 72 Lokale og regionale kulturbygg

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener at staten bør bidra sterkere med økte tilskudd til nybygg og oppgradering av regionale og lokale kulturbygg. Særlig viktig er det å ivareta sikkerhet og kvalitet slik at kulturarenaene har god funksjonalitet og trygge rammer for alle som benytter seg av disse. Dette medlem setter av 50 mill. kroner til dette formålet i RNB.

Dette medlem viser til at Museet Kystens Arv har en nasjonal rolle for formidling av kunnskap om bygging og seiling av klinkbygde båter. Dette medlem viser videre til arbeidet som er blitt utført i samarbeid mellom museum, kommune og fylke i prosjektet for ny båthall. Dette skal legge til rette for kunnskapsformidling og er påkrevd for forsvarlig oppbevaring av båtene. Dette medlem foreslår på denne bakgrunn at det bevilges 10 mill. kroner til Museet Kystens Arv.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 60 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 60 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
320		Allmenne kulturformål	
	72	Lokale og regionale kulturbygg, forhøyes med	60 000 000
		fra kr 70 000 000	
		til kr 130 000 000"	

7.2.2 Post 73 Nasjonale kulturbygg

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til

følgende merknad fra Budsjett-innst. S. nr. 2 (2008–2009):

"Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at Smelteverket i Odda og Kraftverket i Tyssedal (nå Norsk Vasskraft- og Industristadsmuseum) har hatt en stor rolle i framveksten av det moderne velstands-Norge. Disse to institusjonene henger nøye sammen som kulturminner av nasjonal og internasjonal verdi. Disse medlemmer har merket seg at det eksisterer detaljerte planer for utvikling av disse stedene. Etter disse medlemmers mening vil det nasjonale Kulturminneåret 2009 være et godt tidspunkt å markere industri- og kulturhistorien til det moderne Norge. Industrivirksomheten er nå borte og det gir grunnlag for å skape ny virksomhet mellom kultur og næring. Disse medlemmer viser til det unike prosjektet og ber departementet vurdere hvordan det kan bistå i utviklingen av dette."

Disse medlemmer konstaterer behovet for finansiering og engasjement fra Regjeringens side fortsatt er til stede, og at det er et prekært behov for igangsettelse av planlagte prosjekter – ikke minst med tanke på prosessen for å oppnå UNESCO-status for serienominasjonen Tyssedal–Odda–Rjukan. Disse medlemmer legger til grunn at Regjeringen snarest tar initiativ i forhold til Norsk vasskraft- og industristadsmuseum for å sikre igangsettelse av planlagte prosjekter, og at man vil komme tilbake til dette i statsbudsjettet for 2010.

7.2.3 Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at Agder Teater, Opera Sør og Kristiansand symfoniorkester skal samordnes under en felles organisasjon i det nye kulturhuset Kilden. I den forbindelse må det opprettes to stillinger som både skal bygge organisasjon og planlegge aktiviteten i Kilden slik at alt er klart når innflyttingen skjer i overgangen 2011/12. Dette medlem mener at 1 mill. kroner må øremerkes som statens andel til dette formål.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 1 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
320		Allmenne kulturformål	
	78	Ymse faste tiltak, forhøyes med	1 000 000
		fra kr 29 794 000	
		til kr 30 794 000"	

7.3 Kap. 324 Scenekunstformål

7.3.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

SAMANDRAG

Riksteatrets inntekter fra salg av billetter og program m.m. blir i 2009 høyere enn tidligere budsjettet. De økte inntektene innebærer også økte driftsutgifter i 2009 på om lag 6 mill. kroner. Merutgiftene dekkes av tilsvarende merinntekter, jf. omtale under kap. 3324 post 2 nedenfor.

Det foreslås at bevilgningen i 2009 under kap. 324 post 21 Spesielle driftsutgifter økes med 6 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlem fra Venstre vil understreke betydningen av det frie scenekunstheltet. De frie sceniske kompaniene er et svært viktig sted for rekruttering og nyskaping, og det er viktig at også lokale og frivillige aktører får være med å bidra til et levende scenekunstheltet. Etter dette medlems mening er det derfor nødvendig å øke basisfinansieringen til det frie feltet. Det bør også være mulig for dem som mottar støtte fra basisfinansieringen å søke ytterligere finansiering, for eksempel fra Norsk kulturråd. Sistnevnte er viktig for å bidra til å styrke infrastrukturen innen det frie feltet, samt muliggjøre større satsinger nasjonalt så vel som internasjonalt. Dette medlem viser for øvrig til Venstres merknader vedrørende frie grupper i forbindelse med behandlingen av scenekunstmeldingen, jf. St.meld. nr. 32 (2007–2008) og Innst. S. nr. 157 (2008–2009).

Dette medlem er videre opptatt av at frie grupper som tidligere har fått offentlig støtte sikres driftsvilkår som muliggjør videre drift. Dette medlem viser i denne forbindelse til behovet hos sceniske kompanier som for eksempel Grusomhetens Teater, som utfører et viktig nybrottsarbeid innen scenekunstheltet. Dette medlem mener at Regjeringen må komme tilbake til Stortinget med en egen sak om hvordan det frie scenekunstheltet kan styrkes og sikres videre vekst.

7.3.2 Post 70 Nasjonale institusjonar

SAMANDRAG

Den Norske Opera & Balletts kostnader i forbindelse med avvikling av institusjonens leieforhold i Folketeaterbygningen i 2008 utgjorde i alt 11,5 mill. kroner. Av dette utgjorde 10 mill. kroner erstatning til gårdeier og 1,5 mill. kroner institusjonens egne utgifter. Ved fastsettelsen av bevilgningen til Den Norske

Opera & Ballett for 2008 var det ikke tatt hensyn til disse utgiftene.

Det foreslås at bevilgningen i 2009 under kap. 324 post 70 økes med 3,5 mill. kroner for å dekke deler av disse ekstraordinære utgiftene. Merutgiften dekkes ved tilsvarende utgiftsreduksjon, jf. omtale under kap. 334 post 71 Filmtiltak m.m. nedenfor.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

7.3.3 Post 73 Region- og distriktopera

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti ønsker å styrke fundamentet for den ideelle stiftelsen OscarsborgOperaen i Akershus, og foreslår en ekstra bevilgning på 3 mill. kroner til dette formålet.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 3 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 3 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
324		Scenekunstformål	
	73	Region- og distriktsopera, forhøyes med	3 000 000
		fra kr 43 640 000	
		til kr 46 640 000"	

7.4 Kap. 3324 Scenekunstformål

7.4.1 Post 2 Billett- og salsinntekter m.m.

SAMANDRAG

Riksteatrets inntekter fra salg av billetter og program m.m. blir i inneværende år høyere enn budsjettet. De samlede inntektene i 2009 forventes å utgjøre om lag 25,9 mill. kroner. Dette gir en merinntekt på 6 mill. kroner. Merinntektene skal dekke tilsvarende merutgifter, jf. omtale under kap. 324 post 21 Spesielle driftsutgifter ovenfor.

Det foreslås at bevilgningen i 2009 under kap. 3324 post 2 Billett- og salsinntekter m.m. økes med 6 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

7.5 Kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål

7.5.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Nasjonalbibliotekets inntekter knyttet til enkelte prosjekter blir i høyere enn tidligere budsjettet. De økte inntektene innebærer også økte driftsutgifter i 2009 på om lag 3,2 mill. kroner. Merutgiftene dekkes av tilsvarende merinntekter, jf. omtale under kap. 3326 post 1 nedenfor.

Det foreslås at bevilgningen i 2009 under kap. 326 post 1 Driftsutgifter økes med 3,2 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

7.5.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter

SAMANDRAG

Oppdragsvirksomheten ved Nasjonalbiblioteket får et noe større omfang enn tidligere budsjettet. De samlede oppdragsutgiftene i 2009 forventes å utgjøre om lag 1,5 mill. kroner. Dette gir en merutgift på om lag 0,6 mill. kroner. Merutgiftene dekkes av tilsvarende merinntekter, jf. omtale under kap. 3326 post 2 nedenfor.

Det foreslås at bevilgningen i 2009 under kap. 326 post 21 Spesielle driftsutgifter økes med 0,6 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

7.6 Kap. 3326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål

7.6.1 Post 1 Ymse inntekter

SAMANDRAG

Posten gjelder ulike inntekter ved Nasjonalbiblioteket, Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek og Språkrådet. Nasjonalbibliotekets inntekter knyttet til enkelte prosjekter blir høyere enn tidligere budsjettet. De samlede inntektene i 2009 under posten forventes å utgjøre om lag 10,3 mill. kroner. Dette gir en merinntekt på om lag 3,2 mill. kroner. Merinntektene skal dekke tilsvarende merutgifter, jf. omtale under kap. 326 post 1 ovenfor.

Det foreslås at bevilgningen i 2009 under kap. 3326 post 1 Ymse inntekter økes med 3,2 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

7.6.2 Post 2 Inntekter ved oppdrag

Oppdragsvirksomheten ved Nasjonalbiblioteket får et noe større omfang enn tidligere budsjettert. De samlede oppdragsinntektene i 2009 forventes å utgjøre om lag 1,5 mill. kroner. Dette gir en merinntekt på om lag 0,6 mill. kroner. Merinntektene skal dekke tilsvarende merutgifter, jf. omtale under kap. 326 post 21 ovenfor.

Det foreslås at bevilgningen i 2009 under kap. 3326 post 2 Inntekter ved oppdrag økes med 0,6 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

7.7 Kap. 329 Arkivformål**7.7.1 Post 1 Driftsutgifter**

SAMANDRAG

Arkivverkets inntekter blir høyere enn tidligere budsjettert som følge av at inntekter fra utleie av lokaler, som tidligere ble inntektsført under inntektspost 2, nå blir inntektsført under inntektspost 1. De økte inntektene innebærer også økte driftsutgifter i 2009 på om lag 3,5 mill. kroner. Merutgiftene dekkes av tilsvarende merinntekter, jf. omtale under kap. 329 post 1 nedenfor.

Det foreslås at bevilgningen i 2009 under kap. 329 post 1 Driftsutgifter økes med 3,5 mill. kroner

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

7.8 Kap. 3329 Arkivformål**7.8.1 Post 1 Ymse inntekter**

SAMANDRAG

Arkivverkets inntekter blir høyere enn tidligere budsjettert som følge av at inntekter fra utleie av lokaler, som tidligere ble inntektsført under inntektspost 2, nå blir inntektsført under inntektspost 1. De samlede inntektene i 2009 under posten forventes å utgjøre om lag 5,1 mill. kroner. Dette gir en merinntekt på om lag 3,5 mill. kroner. Merinntektene skal dekke tilsvarende merutgifter, jf. omtale under kap. 329 post 1 ovenfor.

Det foreslås at bevilgningen i 2009 under kap. 3329 post 1 Ymse inntekter økes med 3,5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

7.9 Kap. 334 Film- og medieformål**7.9.1 Post 71 Filmtiltak m.m., kan overførast, kan nyttast under post 50**

SAMANDRAG

Utgiftene under denne posten vil i 2009 bli noe lavere enn tidligere antatt. Det foreslås derfor at bevilgningen i 2009 under kap. 334 post 71 Filmtiltak m.m. reduseres med 3,5 mill. kroner. Utgiftsreduksjonen dekker tilsvarende merutgift, jf. omtale under kap. 324 post 70 Nasjonale institusjoner ovenfor.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

7.10 Kap. 340 Kyrkjeleg administrasjon**7.10.1 Post 1 Driftsutgifter**

SAMANDRAG

I 2008 inngikk Kirkerådet kontrakt om anskaffelse av et nytt kirkelig medlemsregister. Utgiftene skulle dekkes av Opplysningsvesenets fond, jf. omtale i Kultur- og kirke departementets St.prp. nr. 1 (2008–2009). Forutsetningen var at anskaffelsesutgiftene skulle dekkes av fondets frie egenkapital (disposisjonsfond og bufferfond), som totalt var på 246 mill. kroner ved årsskiftet 2007/2008. Av anskaffelsesutgiftene er om lag 8 mill. kroner dekket av fondet i 2008. Gjenstående anskaffelsesutgifter i 2009 er beregnet til om lag 13 mill. kroner. Som følge av store tap på fondets verdipapirer i 2008, har ikke fondet fri egenkapital ved inngangen til 2009. Anskaffelsesutgiftene i 2009 må dermed eventuelt dekkes av fondets løpende avkastning i 2009, jf. nærmere omtale nedenfor om fondets resultat i 2008 og om fondets økonomiske situasjon i 2009. På denne bakgrunn foreslås de gjenstående anskaffelsesutgiftene dekket ved bevilgning over statsbudsjettet.

Det foreslås at bevilgningen økes med 13 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

7.10.2 Post 72 Tilskot til kyrkjeleg verksemd i kommunane

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at bevilgningen til kirkelig virk-

somhet i kommunene er fjernet under regjeringen Stoltenberg II. Dette medlem viser til at dette forverrer den økonomiske situasjonen for mange av de lokale menighetene rundt om i landet. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 5 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
340		Kirkelig administrasjon	
	72	Tilskudd til kirkelig virksomhet i kommunene, forhøyes med	5 000 000
		fra kr 10 000 000 til kr 15 000 000"	

7.10.3 Post 75 Trusopplæring

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at den 5-årige innledningsfasen for trosopplæringsreformen ble avsluttet i 2008. Disse medlemmer mener reformen har vært svært vellykket og mener den når bør utvides til å gjelde alle menigheter.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen gjøre trosopplæringen landsdekkende i forbindelse med statsbudsjettet for 2010."

7.11 Kap. 341 Presteskabet

7.11.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Rekrutteringssituasjonen i presteskabet er generelt vanskelig. Enkelte deler av landet er mer utsatt enn andre. Det gjelder særlig i Nord-Norge, i kyststrøk og i mindre tettbygde områder andre steder. Det er behov for særlige rekrutteringsfremmende tiltak i 2009 for å avhjelpe situasjonen i de mest berørte områdene. Utformingen av konkrete tiltak vil bli drøftet med vedkommende bispedømmer og med tjenestemannsorganisasjonene.

Det foreslås at bevilgningen økes med 2 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti, sluttar seg til forslaget frå Regjeringen.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at det er blitt vanskeligere å få fylt ledige prestestillinger på grunn av økt prestemangel. Disse medlemmer mener Den norske kirke vil få vanskeligheter med å utfylle sin funksjon som folkekirke dersom kirken mangler de prester som skal til for å ta seg av menighetene. Aldersfordelingen i presteskabet gjør at dette bare vil forverre seg de nærmeste årene. Disse medlemmer viser videre til geografiske forhold og bosettingsmønstre fører til at mange prester jobber alene. Når man da i tillegg har en situasjon der man fyller opp vakanser i nabosogn kan arbeidssituasjonen bli uansvarlig. Disse medlemmer mener at flere prestestillinger vil gi mer forutsigbarhet og mindre arbeidspress på den enkelte.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem for Stortinget en handlingsplan for hvordan en på kort og lang sikt vil bedre rekrutteringen til prestetjenesten."

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til Framskrittspartiets forslag om å øke bevilgningene til presteskabet med 30 mill. kroner i statsbudsjettet for 2009, for å gi rom til flere prester og en mer aktiv arbeidsgiverpolitikk. Disse medlemmer konstaterer at Regjeringen i revidert budsjett har funnet 2 mill. kroner til samme formål. Disse medlemmer viser til at den alvorlige situasjonen Den norske kirke er oppe i, ikke kan løses med knapper, glansbilder eller 2 mill. kroner. Disse medlemmer mener det er en uakseptabel nedprioritering av den viktige rollen prestetjenesten har i Den norske kirke og for samfunnet for øvrig. Disse medlemmer vil derfor øke bevilgningen til presteskabet med 18 mill. kroner, slik at en kan igangsette arbeidet med å rekruttere flere prester og sikre gode arbeidsvilkår for de prestene som alt er i aktiv tjeneste.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 18 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 20 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
341		Presteskapet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	20 000 000
		fra kr 813 604 000 til kr 833 604 000"	

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sine generelle merknader. Disse medlemmer viser til sine tidligere alternative budsjettforslag, der prestetjenesten har blitt foreslått styrket. Det er stor mangel på prester mange steder i landet, og rekrutteringsproblemene forsterkes av en nedgang i uteksaminerte kandidater kombinert med relativt høy alder på mange av de som gjør tjeneste som prester i dag. Det er også mange unge prester som slutter.

Disse medlemmer foreslår derfor å bevilge 10 mill. kroner til prestetjenesten.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
341		Presteskapet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	10 000 000
		fra kr 813 604 000 til kr 823 604 000"	

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener at det må settes av midler nå til 60 nye prestestillinger.

Dette medlem foreslår derfor å øke bevilgningen med 15 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 17 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
341		Presteskapet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	17 000 000
		fra kr 813 604 000 til kr 830 604 000"	

7.11.2 Post 70 (Ny) Ekstraordinært tilskot til vedlikehold av prestebustader

Det vises til omtalen av Opplysningsvesenets fond i pkt. 7.12. Det er behov for å styrke fondets budsjett med 30 mill. kroner som et engangstiltak i 2009 til vedlikehold av presteboliger. Opplysningsvesenets fond skal fortsatt ha det finansielle ansvaret for vedlikehold av presteboliger. For senere år vil utgifter til slikt vedlikehold som tidligere bli finansiert gjennom avkastningen fra fondet.

Det foreslås en bevilgning i 2009 på 30 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti vil peke på at det er regjeringens politikk som medfører at likviditeten i Opplysningsvesenets fond (OVF) er så svak at det er nødvendig å overføre statlige midler til fondet for at det skal kunne løse sine løpende forpliktelser. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet har gått mot det kroniske tappingen regjeringens partiene har igangsatt av OVF og vil understreke at situasjonen forverres ytterligere av at regjeringens partiene har innført tomtefesteinstruks for fondet. Disse medlemmer gjentar at Fremskrittspartiet mener dette er grunnlovsstridig og imøteser den rettslige behandlingen av dette spørsmålet.

7.12 Andre saker

7.12.1 Samandrag

FULLMAKT TIL VEDERLAGSFRI OVERDRAGELSE AV EIENDOM

Staten har gitt tilskudd på til sammen 42 mill. kroner i perioden 2002–2009 til bygging av Østsamisk museum i Sør-Varanger kommune. Sametinget besluttet i januar 2009 å samle de samiske museene i Tana og Varanger i den nye stiftelsen Tana og Varanger museumsiida. Denne stiftelsen skal ha ansvaret for Østsamisk museum, herunder å eie, forvalte, drive og vedlikeholde museumsbygget.

Tilskuddene på til sammen 42 mill. kroner er stilt til disposisjon for Statsbygg til finansiering av byggeprosjektet, inkludert kjøp av tomt. Tomten ble innkjøpt av Statsbygg i 2007 for 100 000 kroner. Statsbygg er således hjemmelshaver til eiendommen og den oppførte museumsbygningen inntil eiendommen formelt blir overdratt til stiftelsen Tana og Varanger museumsiida.

Regjeringen ser det som hensiktsmessig at stiftelsen nå får overdratt eiendomsretten til museumsbyg-

ningen, og ønsker derfor at Statsbygg overskjøter eiendommen vederlagsfritt til stiftelsen Tana og Varanger museumsida.

Fornyings- og administrasjonsdepartementet har i Stortingets budsjettvedtak for 2009 fått fullmakt til å godkjenne salg av statlig fast eiendom. Fullmakten omfatter imidlertid ikke vederlagsfri overdragelse.

Regjeringen ber Stortinget samtykke i at eiendommen gnr. 7 bnr. 102 i Sør-Varanger kommune overdras vederlagsfritt til stiftelsen Tana og Varanger museumsida, jf. forslag til romertallsvedtak.

OPPLYSNINGSVESENETS FOND

Opplysningsvesenets fond har de seneste årene hatt betydelige overskudd som har vært avsatt til disposisjonsfond som fri egenkapital. Den frie egenkapitalen i form av disposisjonsfond og bufferfond utgjorde 246 mill. kroner ved inngangen til 2008. Fondets regnskap for 2008 er nylig avsluttet. Som følge av finanskrisen ble fondet påført betydelige bokførte tap på verdipapirene, i alt 381 mill. kroner, som fordelte seg med netto 173 mill. kroner i realiserte tap og 208 mill. kroner i urealiserte tap (nedskrivning av verdier). Etter avsetningene av inntekter fra eiendomssalg til kapitalfondet, jf. loven om fondet § 5, og overføringene til kirkelige formål i 2008, var fondets samlede underskudd i 2008 på 288 mill. kroner. Underskuddet ble dekket inn med 246 mill. kroner fra den frie egenkapitalen og 42 mill. kroner fra kapitalfondet. Fondet har derfor ikke fri egenkapital ved inngangen til 2009. Bruken av fri egenkapital og kapitalfondet for å dekke inn tap ble også gjort i 2002, da fondet som følge av fallet i finansmarkedene også hadde et betydelig negativt resultat, jf. omtalen i St.prp. nr. 65 (2002–2003).

Avkastningen fra finanskapitalen er av avgjørende betydning for fondets samlede avkastning. Oppbygging av disposisjonsfond har vært viktig for å kunne sikre fondet en stabil forvaltning også i år med sviktende finansinntekter. Som følge av fondets resultat i 2008 og bortfallet av fri egenkapital, er fondets økonomiske bæreevne i 2009 vesentlig svekket. Fondet har ingen disponibel reserve og kan ikke for 2009 budsjettere større utgifter enn det avkastningen i 2009 gir rom for.

Tilskuddsordningen fra Opplysningsvesenets fond til middelalderkirker er stilt i bero fra 2009 som følge av fondets økonomiske situasjon, jf. omtalen under Kommunal- og regionaldepartementets kap. 582 post 61. Fondets egne utgifter og budsjett for 2009 er nylig revidert og søkt tilpasset den økonomiske situasjonen. Forslaget om en tilleggsbevilgning på 13 mill. kroner til nytt kirkelig medlemsregister, jf. kap. 340 post 1, og forslaget om 30 mill.

kroner som overføring til Opplysningsvesenets fond til vedlikehold av presteboliger, jf. kap. 341, ny post 70, er på samme måte begrunnet i fondets budsjettmessige situasjon.

De foreslåtte tiltakene avhjelper situasjonen med en underdekning i fondets budsjett i 2009 på i overkant av 40 mill. kroner. Tiltakene er nødvendige for å bringe fondets budsjett i balanse uten store utgiftskutt, basert på de utgifts- og inntektsforutsetningene for fondet som er lagt til grunn for 2009. Så vidt tidlig i året hefter det usikkerhet ved fondets inntekter og utgifter. I særlig grad gjelder dette inntektene fra fondets finansforvaltning, som følger svingningene i finansmarkedene og som kan bli både lavere og høyere enn budsjettet.

Fondets virksomhet tilsier forutsigbarhet og stabilitet i de økonomiske rammebetingelsene. Som følge av de store tapene på grunn av finanskrisen i 2008, har ikke fondet lenger en fri egenkapital som kan virke stabiliserende, og det er usikkert når videre oppbygging av fri egenkapital kan skje. På bakgrunn av den oppståtte situasjonen vil departementet i samarbeid med styret for fondet gjennomgå fondets rammebetingelser og vurdere mulighetene for endringer eller tilpasninger som på sikt kan bidra til større stabilitet og forutsigbarhet.

FORDELING AV OVERSKUDDET FRA NORSK TIPPING AS – HUMANITÆRE ORGANISASJONER

Kultur- og kirkedepartementet viser til St.prp. nr. 1 (2008–2009) og omtalen av kompensasjon for tapte automatinntekter for de ti største humanitære organisasjonene (10H). Departementet varslet at grunnlaget for kompensasjonsberegningen som ble gjengitt i tabell 4.2 i Ot.prp. nr. 44 (2002–2003) skulle gjennomgås. De åtte organisasjonene i 10H som ikke hadde særskilte drøftinger med departementet om kompensasjonsberegning før tabell 4.2 ble utarbeidet, har fått anledning til å gjennomgå sine egne og tilknyttede ledds automatinntekter i 2001. På bakgrunn av denne gjennomgangen har Kultur- og kirkedepartementet utarbeidet en ny prosentberegning, jf. tabell 3.1 i proposisjonen

Kultur- og kirkedepartementet legger opp til at enheter tilknyttet 10H-organisasjonene ikke skal ha anledning til å søke om egen kompensasjon for automatinntekter i 2001. Dette vil bli fastsatt i den permanente forskriften om kompensasjon for tidligere automatinntekter.

7.12.2 Merknader frå komiteen

Komiteen tek omtalen til orientering.

7.13 Om utbyggingsprosjektet for Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design

7.13.1 Samandrag

I proposisjonen er det redegjort for utbyggingsprosjektet for Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design.

Kultur- og kirkedepartementets mål er å finne fram til den løsningen som kan gi Nasjonalmuseet de beste rammevilkårene med høy sikkerhet for samlingene og god forsknings- og formidlingsvirksomhet. De økonomiske aspektene bygger opp under de museumsfaglige vurderingene for en samlet bygningsløsning for Nasjonalmuseet på Vestbanen.

På denne bakgrunn blir prosjektet videreført med en plan- og designkonkurranse. Dette er i tråd med den prosedyren som Bondevik II-regjeringen foreslo i St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 4 (2004–2005). Der understreker departementet at det skal gjennomføres konsekvensutredning, plan- og designkonkurranse og forprosjekt, før Stortinget vil få seg forelagt nødvendig beslutningsgrunnlag.

Det vises til proposisjonen pkt. 3.3 for nærmere detaljer om prosjektet.

7.13.2 Merknader frå komiteen

Komiteen tek omtalen til orientering.

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, sluttar seg til opplegget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser i forbindelse med Stortingets behandling av spørsmålene knyttet til Nasjonalmuseet for kunst til respektive partiers merknader i saken omhandlende Dokument nr. 8:65 (2008–2009) fra stortingsrepresentantene Olemic Thommessen, Hans Olav Syversen og Trine Skei Grande.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet merker seg at Stortinget gjennom Regjeringens forslag inviteres til å ta stilling til Nasjonalmuseet for kunst. Regjeringen ønsker å kjøpe Vestbanetomten til 172 mill. kroner og bygge nytt museum der til 3,5 mrd. kroner. Disse medlemmer viser til at dette vil medføre at det gamle Nasjonalgalleriet, Samtidskunstbygget (på Bankplassen) og Kunstindustrimuseet blir stående tomt og man må pusse disse opp, og finne en bruk for dem.

Disse medlemmer finner ikke å ville slutte seg til Regjeringens forslag. Disse medlemmer vil isteden ta til orde for at man vurderer å pusse opp og beholde Nasjonalgalleriet for "gammel kunst", og

at man bygger et langt mindre bygg for samtidskunst og kunstindustri. Lokalisering og eierform (for eksempel leie av lokaler), bør vurderes i forbindelse med statsbudsjettet for 2010.

Disse medlemmer mener at det blant annet bør vurderes hvordan private aktører kan bidra til, eller stå for, driften av virksomheten.

8. JUSTISDEPARTEMENTET

8.1 Kap. 61 Høgsterett

8.1.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Med virkning fra 1. oktober 2008 ble lønnen til dommerne i Høyesterett regulert, jf. Innst. S. nr. 71 (2008–2009). Lønnsøkningen ble fastsatt for sent til at virkningen kunne innarbeides i St.prp. nr. 1 (2008–2009). Virkningen av lønnsoppgjøret for dommerne i Høyesterett for perioden 1. oktober 2008 til og med 31. desember 2009 utgjør 2,3 mill. kroner.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås bevilgningen økt med 2,3 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

8.2 Kap. 400 Justisdepartementet

8.2.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

I forbindelse med Stortingets behandling av St.prp. nr. 1 (2008–2009) ble det bevilget 10 mill. kroner til en prosjektpott hvor organisasjoner og etater skal kunne søke om støtte til prosjekter og tiltak som kan hjelpe kvinner og menn ut av prostitusjon. Midlene ble foreløpig bevilget på kap. 400 post 1. 0,3 mill. kroner er benyttet til opprettelse og administrasjon av ordningen i 2009. Restbeløpet 9,7 mill. kroner foreslås omdisponert fra kap. 400 post 1 til kap. 440 post 70 Tilskudd, jf. omtale under kap. 440 post 70.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, Høgre og Kristeleg Folkeparti, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre er kjent med at flere av barnehusene sliter tungt i oppstarten og at Justisdepartementet ikke har fulgt opp på tilfredsstillende måte. Barnehusiltaket er organisert som et prosjekt og det er etter disse medlemmers

mening viktig at driften kommer inn i forventet form så raskt som mulig av hensyn til alle de barna som har behov for dette tilbudet.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i statsbudsjettet for 2010 gi en konkret redegjørelse for status for barnehusene."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti mener at Stine Sofies stiftelse, som har som hovedformål å sette barn i stand til å vite og å si fra når noe er i ferd med å skje eller har skjedd, samt å arbeide for at barns rettigheter bedre ivaretas når noe har skjedd, må gis en bevilgning på 1 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er bekymret for IKT-systemene i politietaten. Disse medlemmer har grunn til å tro at datasystemene trenger oppgradering og mener man trenger en helhetlig gjennomgang for å klargjøre hvor stort oppgraderingsbehovet er. Dette er bakgrunnen for at disse medlemmer vil bevilge 1 million ekstra til Justisdepartementet. Bevilgningen skal brukes til å gjennomgå datasystemene og ha en ferdig analyse over oppgraderingsbehov i løpet av ett år.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 4 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 5,7 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
400		Justisdepartementet	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	5 700 000
		fra kr 269 176 000 til kr 263 476 000"	

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til spørretimen 20. mai 2009 der justisministeren på spørsmål fra representanten Elisabeth Aspaker er positiv til å opprette øremerkede dommerstillinger i tilknytning til barnehusene for å bidra til at domstoler som er lokalisert andre steder likevel kan benytte seg av barnehusets tilbud og få gjennomført dommeravhøret av barnet der. Dette er viktig for å sikre at så mange barn som mulig får god hjelp.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
400		Justisdepartementet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	5 300 000
		fra kr 269 176 000 til kr 274 476 000"	

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til initiativet for å utarbeide et magasin kalt "Magasinet reddesmå.no – verdighet fra 0–3". Magasinet planlegges å være en engangstgivelser og skal fokusere på hva som skal til for at barn skal ha et verdig liv uten krenkelser, overgrep og omsorgssvikt. Dette medlem viser til at intensjonen er å bevisstgjøre og istandsette privatpersoner, studenter, fagfolk og politikere til å øke innsatsen for barn utsatt for vold og overgrep. Magasinet skal være kunnskaps- og erfaringsbasert og behandle dypt alvorlige tema med fokus på muligheter for å handle. Dette medlem er kjent med at det fra initiativtakerne er søkt om støtte fra flere departementer. Dette medlem har her valgt å legge inn midler til å kunne imøtekomme en slik søknad med 0,5 mill. kroner fra Justisdepartementets driftsbevilgning.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 1,5 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 8,2 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
400		Justisdepartementet	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	8 200 000
		fra kr 269 176 000 til kr 260 976 000"	

8.3 Kap. 410 Tingrettene og lagmannsrettene

8.3.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Dommerlønninger

Lønnsjusteringer for embetsdommerne i tingrettene og lagmannsrettene fastsettes blant annet på grunnlag av lønnen til høyesterettsdommerne, som

fastsettes av Stortinget. Lønnsøkningen for embetsdommerne ble fastsatt for sent til at virkningen kunne innarbeides i St.prp. nr. 1 (2008–2009), jf. omtale under kap. 61 post 1. Virkningen av lønnsoppgjøret for embetsdommerne i tingrettene og lagmannsrettene i perioden 1. oktober 2008 til og med 31. desember 2009 utgjør 45,3 mill. kroner.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås bevilgningen økt med 45,3 mill. kroner.

Konsekvenser av Høyesteretts kjennelser om ankesiling

Som følge av tre kjennelser i Høyesteretts stor-kammer 19. desember 2008, må ankesilingsavgjørelser etter straffeprosessloven § 321 annet ledd første punkt gis en offentlig begrunnelse. Høyesteretts kjennelser vil medføre merarbeid for lagmannsrettene som følge av begrunnelsesplikten og forventet økt antall ankeforhandlinger. Det er derfor behov for å styrke lagmannsrettene med nye dommer- og saksbehandlerstillinger. Samtidig vil kjennelsene også ha konsekvenser for forsvarere og bistandsadvokater som følge av forventet økt antall ankeforhandlinger, jf. omtale under kap. 466 post 1. Høyesteretts kjennelser vil også få konsekvenser for politi og påtalemyndigheten, jf. omtale under kap. 440 post 1 og kap. 445 post 1.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås bevilgningen under kap. 410 post 1 økt med 8,3 mill. kroner.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 53,6 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

8.3.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter

SAMANDRAG

Bevilgningen dekker utgifter som etter rettsgebyrloven er inkludert i rettsgebyret, for eksempel kunngjøringsutgifter, nødvendige utgifter ved tvangsforretninger, registrering m.m. under offentlig bobehandling, forkynnelse som er nødvendig etter loven og utgifter til rettsvitner.

På bakgrunn av regnskapstall og forventet utvikling foreslås bevilgningen økt med 6 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

8.4 Kap. 413 Jordskiftedomstolane

8.4.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter

SAMANDRAG

Bevilgningen dekker sideutgifter som jordskifte-rettene har hjemmel til å kreve inn i visse saker. Sideutgiftene skal dekke det tekniske arbeidet i disse sakene.

På bakgrunn av regnskapstall og forventet utvikling foreslås bevilgningen redusert med 1,5 mill. kroner, jf. omtale under kap. 3413 post 2.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

8.5 Kap. 3413 Jordskiftedomstolane

8.5.1 Post 2 Sideutgifter

SAMANDRAG

Posten samsvarer med tilsvarende utgifter over kap. 413 post 21.

På bakgrunn av regnskapstall og forventet utvikling foreslås bevilgningen redusert med 1,5 mill. kroner, jf. omtale under kap. 413 post 21.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

8.6 Kap. 414 Forliksråd og andre domsutgifter

8.6.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter

SAMANDRAG

Posten dekker utgifter til godtgjørelse og kjøregodtgjørelse til forliksrådernes medlemmer og kompetansehevende tiltak i form av kurs.

På bakgrunn av regnskapstall og forventet utvikling foreslås bevilgningen redusert med 5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

8.7 Kap. 430 Kriminalomsorga si sentrale forvaltning

8.7.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Rammeoverføring fra Helse- og omsorgsdepartementet

Stortinget vedtok ved behandlingen av St.prp. nr. 1 (2008–2009) å bevilge 5 mill. kroner ut over Regjeringens forslag til opprettelse av flere rusmestrings-

enheter i fengslene, jf. Budsjett-innst. S. I (2008–2009), Budsjett-innst. S. nr. 4 (2008–2009) og Budsjett-innst. S. nr. 11 (2008–2009). Halvparten av beløpet ble bevilget under rammeområde 05 (Justis) og den andre halvparten ble bevilget under rammeområde 15 (Helse). Bevilgningen blir benyttet til å etablere tre rusmestringsenheter ved hhv. Indre Østfold fengsel, avdeling Trøgstad, Arendal fengsel, avdeling Evje og Trondheim fengsel, avdeling Leira.

På bakgrunn av en gjennomgang av utgiftsfordelingen mellom Justisdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet, foreslås 0,6 mill. kroner overført fra Helse- og omsorgsdepartementets kap. 726 Habilitering, rehabilitering og tiltak for rusmiddelavhengige, post 70 Tilskudd til Justisdepartementets kap. 430 post 1.

Omdisponering

Ved behandlingen av St.prp. nr. 37 (2008–2009) Om endringer i statsbudsjettet 2009 med tiltak for arbeid, ble det bevilget 20 mill. kroner til IKT-tiltak i kriminalomsorgen, herunder til å utvide ordningen med internett for innsatte i fengselsundervisningen. Det er i denne forbindelse behov for å styrke Kriminalomsorgens IT-tjeneste (KITT) med ett årsverk.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås bevilgningen økt med 0,5 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon av bevilgningen under kap. 430 post 45, jf. omtale under kap. 430 post 45.

Bestillingsfullmakt Halden fengsel

Halden fengsel skal etter planen stå ferdig våren 2010 med 251 nye soningsplasser. På Fornyings- og administrasjonsdepartementets budsjett er det i 2009 bevilget 550 mill. kroner til oppføring av Halden fengsel.

I tillegg til byggebevilgningen vil det påløpe engangsutgifter til utstyr og inventar til fengselet over Justisdepartementets budsjett. Disse utgiftene inngår ikke i kostnadsrammen for prosjektet. I saldert budsjett 2009 er det under kap. 430 post 1 bevilget 76 mill. kroner til brukerstyr i Halden fengsel. Det vil påløpe ytterligere engangsutgifter til brukerstyr på om lag 118 mill. kroner i 2010.

Engangsutgiftene består blant annet av inventar og utstyr til celleavdelinger, aktivitetsrom, kjøkken, kontorer, fellesarealer, besøkshus, maskiner og utstyr til arbeidsdriften, utearealer og transportmidler. For at Halden fengsel skal kunne åpne som forutsatt, må bestilling av deler av utstyret foretas i 2009.

Siden bestilling av utstyr i 2009 for levering og betaling i 2010 innebærer en forpliktelse for påfølgende budsjettår, bes det om Stortingets samtykke til at Justisdepartementet i 2009 kan foreta bestilling av utstyr og inventar til fengselet innenfor en ramme på 118 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak. Forslaget har ingen bevilgningsmessig konsekvens for budsjettet i 2009.

Samlet foreslås det at bevilgningen under kap. 430 post 1 økes med 1,1 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Framstegspartiet og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Venstre er glad for at Regjeringen har benyttet seg av ulike tiltak for å redusere soningskøen, men mener hjemmesoning med elektronisk kontroll bryter med viktige prinsipielle sider ved straffesystemet. Disse medlemmer mener muligheten for hjemmesoning kan skape en klassejustis og viser til at mange i Norge ikke engang har et hjem. Å sette noen i hjemmesoning gjør også at de rundt den dømte blir delaktige i straffen på en uheldig måte. Disse medlemmer vil også understreke at en elektronisk lenke aldri kan erstatte forpliktende menneskelige relasjoner som er helt avgjørende for en vellykket rehabilitering. For disse medlemmer er det et viktig prinsipp at lovbrøyteren skal gjøre opp straffen sin med samfunnet. Disse medlemmer ønsker derfor å kutte 20 mill. kroner i bevilgningene til igangsetting av et landsdekkende forsøksprosjekt med straffegjennomføring med elektronisk kontroll under kap. 430.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet vil omdisponere 15 mill. kroner innen samme post og bruke bevilgningen på vedlikehold og opprustning av fengslene. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til det enorme vedlikeholdsetterslepet på bygningsmassen til Kriminalomsorgen. De resterende 3 mill. kroner omdisponeres til kap. 440 post 1 og styrket bevilgning for Barnehusene.

Disse medlemmer foreslår å redusere bevilgningen med 3 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 1,9 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	1 900 000
		fra kr 2 933 785 000 til kr 2 931 885 000"	

Komiteens medlem fra Venstre fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	18 900 000
		fra kr 2 933 785 000 til kr 2 914 885 000"	

8.7.2 Post 45 Større utstyrskjøp og vedlikehold, kan overføres

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås redusert med 0,5 mill. kroner mot tilsvarende økning av bevilgningen under kap. 430 post 1, jf. omtale under kap. 430 post 1.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

8.8 Kap. 440 Politidirektoratet – politi og lensmannsetaten

8.8.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Politiets sikkerhetstjeneste (PST)

For at PST skal kunne gjennomføre pålagte oppgaver er det nødvendig å øke de personellmessige ressursene og gjennomføre enkelte investeringer. Behovet knytter seg i hovedsak til livvaktjenesten og spaning, analyse og forebyggende arbeid på det prioriterte området kontraterror. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen økt med 25 mill. kroner.

Konsekvenser av Høyesteretts kjennelser om ankesiling

Det vises til omtale av saken under kap. 410 post 1, kap. 445 post 1 og kap. 466 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 4,1 mill. kroner.

Rammeoverføring til Finansdepartementet

På grunn av behov for kredittopplysninger skal alle utleggsforretninger registreres i Løsøregisteret. Statens innkrevingsssentral har utviklet en utleggsdatabase der utlegg fra både alminnelige namsmenn og særnamsmenn blir registrert. Driftsutgifter for databasen er beregnet til 2,7 mill. kroner pr. år, og 1,3 mill. kroner av disse utgiftene skal dekkes av Justisdepartementet og overføres til Finansdepartementet.

Det foreslås at bevilgningen reduseres med 1,3 mill. kroner. Det vises også til omtale under Finansdepartementets kap. 1634 Statens innkrevingsssentral post 1 Driftsutgifter.

Samlet foreslås bevilgningen under kap. 440 post 1 økt med 27,8 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre vil understreke at Politiet er rettsstatens fremste redskap for lov og orden. Derfor er det både kritikkverdig og uholdbart at regjeringen ennå ikke har fått på plass en ny arbeidstidsavtale med politiets fagforeninger, og at politiet ikke fungerer godt nok i kampen mot kriminalitet. Ny statistikk taler sitt tydelige språk; oppklaringsprosenten går i gal retning, færre saker etterforskes og overvåkingen av trafikken får mindre oppmerksomhet. Og politiet selv uttrykker bekymring for at det forebyggende arbeidet ikke kan gis det nødvendige fokus. Disse medlemmer ser med stor bekymring på situasjonen, og mener dette legger Norge åpent for internasjonal organisert kriminalitet når kriminelle kan herje og risikoen for å bli tatt er mindre i Norge enn andre land. Disse medlemmer mener norsk politi står overfor den kanskje mest krevende bemanningsutfordring noen gang, uten at Regjeringen har noen konkret plan for å løse den. Dialogen mellom myndighetene og ordensmakten har vært nærmest fraværende og Regjeringen må ta ansvaret for bemanningskrisen i politiet fordi man ikke i tide har evnet å sette inn tiltak for å bøte på denne. Høyre etterlyser en klar strategi fra Regjeringen for å øke bemanningen i politiet.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å komme tilbake til Stortinget med en klar strategi for å øke bemanningen i politiet."

Disse medlemmer vil her vise til at Høyre ved flere anledninger har foreslått en bredt anlagt politistudie etter modell av forsvarsstudien for å få en dyptgående gjennomgang av samfunnets utfordringer på kriminalitetsfeltet og politiets evne til å møte disse slik også Politiets Fellesforbund har tatt til orde for. Disse medlemmer stiller seg uforstående til at Regjeringen ikke innser behovet for en slik studie. Bemanningsrapporten 2020 gir ikke de nødvendige svarene for at Stortinget skal kunne ta de riktige avgjørelsene når det gjelder kompetanse og dimensjonering av fremtidens politi. Men bakgrunn i dette fremmes følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge til rette for en politistudie i 2010 og komme tilbake til Stortinget med egen sak når resultatet av studien foreligger."

Disse medlemmer er videre opptatt av et sterkt nærpoliti og kan ikke akseptere en utvikling i retning av et A og B-politi der distriktene avspises med stadig færre politifolk og der publikum ikke har noe sted å henvende seg når man har bruk for politiet. Disse medlemmer er også uenig i en utvikling som innebærer en halvering av antall passkontorer og at innbyggerne en rekke steder med Regjeringens opplegg vil måtte reise mange mil for å få utstedt pass og foreslår ytterligere 12 mill. kroner til formålet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti påpeker at det er et sterkt behov for mer ressurser til operativt politiarbeid over hele landet, og vil styrke bevilgningen til dette formålet i 2009 med 40 mill. kroner.

Disse medlemmer vil videre påpeke at overvåkingen av Oslo lufthavn Gardermoen er en oppgave av nasjonal karakter som er tillagt Romerike Politidistrikt, og mener at det er behov for å styrke bevilgningen til ivaretagelse av politifunksjonene på Gardermoen, uten at dette i utilbørlig grad går ut over ressursituasjonen i resten av distriktet. Disse medlemmer vil styrke bevilgningen med 7 mill. kroner til dette formålet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet registrerer at ekstrautgiftene ved implementeringen av biometriske kjennetegn i pas-sene ikke er gitt noen finansiering. Disse med-

lemmer mener det er feil å belaste et allerede hardt presset driftsbudsjett i politiet med disse utgiftene.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 81 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 108,8 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , forhøyes med	108 800 000
		fra kr 8 167 287 000 til	
		kr 8 276 087 000"	

Disse medlemmer vil styrke internasjonalt politisamarbeid i kampen mot barneporno. Kripas' arbeid i denne forbindelse er svært viktig. Disse medlemmer ser det som svært viktig at innsatsen for å verne de minste og svakeste mot grufulle handlinger trenger økt oppmerksomhet og innsats.

Disse medlemmer registrerer at Regjeringen øker PSTs budsjett med 25 mill. kroner. Denne økningen er gledelig, men ikke nok etter disse medlemmers oppfatning. Det er avgjørende i kampen mot internasjonal terror at PST har vide resursmessige rammer. For å være sikker på at PST også fremover skal være i stand til å forebygge alvorlige kriminelle handlinger, vil disse medlemmer bevilge 15 mill. kroner til PST utover Regjeringens bevilgningsfor-slag.

Disse medlemmer mener politiets ordinære driftsbudsjett må styrkes for at etaten skal være i stand til å ha forsvarlig beredskap utover året. I sommer kommer det til å avholdes mange konserter, festivaler og andre arrangementer som krever mye av politiet. Disse medlemmer mener derfor det er av stor betydning at bevilgningene blir større slik at politiet blir handlekraftig. Disse medlemmer vil derfor gi i overkant av 3 mill. kroner til hvert politidistrikt utover det Regjeringen har bevilget, til sammen en bevilgning på 60 mill. kroner.

Disse medlemmer er kritiske til kvaliteten og resursutnyttelsen i PDMT. Disse medlemmer mener man trenger en gjennomgang av denne enhetens virksomhet for å se hvordan politiets anskaffelsessystem kan bli bedre. Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen foreta en kvalitativ og økonomisk gjennomgang av PDMT med tanke på kvalitetssikring av enhetens virksomhet."

Komiteens medlemmer fra Høyre ser med stor bekymring på at politisituasjonen mange steder er kritisk og blitt forverret under den rødgrønne regjeringen. Disse medlemmer viser til at Høyre over tid har foreslått økte bevilgninger til politiet og fremmet ulike forslag til tiltak for å øke politiets bemanning og kapasitet på kort og lang sikt. En god seniorpolitikk og ansettelse av flere sivile er tiltak som relativt raskt kan gi effekt og bidra til å gjøre politiet mer synlig. Med bakgrunn i dette foreslås å bevilge ytterligere 60 mill. kroner til dette formål og midlene må settes inn der de kan gi raskest og størst effekt.

Disse medlemmer ser med stor bekymring på at ansettelsene i de sivile stillingene mange steder ennå ikke har gitt effekt fordi ansettelsesprosessene har tatt lang tid. Disse medlemmer vil her vise til at Høyre allerede i sitt alternative statsbudsjett foreslo opprettelse av 160 nye sivile stillinger, mens Regjeringen i budsjettet hadde lagt opp til 20 slike stillinger. Disse medlemmer konstaterer at det måtte en finanskrisen til før justisministeren delvis tok innover seg den voksende krisen i politi-Norge. Det er et beklagelig faktum at dersom de sivile stillingene hadde kommet på plass under den ordinære budsjettbehandlingen, ville stillingene kunne vært besatt langt tidligere og blant annet bidratt til en bedre bemanning i de kritiske feriemånedene. Disse medlemmer er kjent med at sommerengasjementer av politistudenter vil avhjelpe situasjonen noe, men dette er på ingen måte tilstrekkelig til å unngå at innbyggeren mange steder vil oppleve et politi på sparebluss i sommer.

Disse medlemmer viser til at Høyre tidligere har foreslått økte bevilgninger til biometrikiosker slik at lensmannskontorene også i mindre distriktskommuner fortsatt skal kunne utstede pass.

Disse medlemmer mener barns rettssikkerhet må styrkes. Etableringen av regionale barnehus er et viktig tiltak for at barn som har vært utsatt for overgrep skal kunne henvende seg ett sted for å få nødvendig oppfølging av politi, domstol, helsevesen, barnevern og kommunale instanser. For å styrke driften ved barnehusene foreslår Høyre å bevilge 3 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , forhøyes med	77 800 000
		fra kr 8 167 287 000 til kr 8 245 087 000"	

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti foreslår å øke bevilgningen med 47 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 74,8 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , forhøyes med	74 800 000
		fra kr 8 167 287 000 til kr 8 242 087 000"	

Komiteens medlem fra Venstre viser til at norsk politi spiller en aktiv rolle i lokalmiljøet. Dette medlem mener det er viktig med et større fokus på hverdagskriminaliteten og å synliggjøre politiet ytterligere for borgerne. For å bekjempe vold og vinningskriminalitet viser dette medlem til viktigheten av et aktivt politi i lokalmiljøet som er lett å få kontakt med. Kontakt mellom politi og borgere er også nødvendig for det forebyggende arbeidet. Dette medlem foreslår på denne bakgrunn å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Dette medlem viser videre til at politiet fra 1. september 2008 er gitt mulighet til økt bruk av DNA under etterforskningen. Dette medlem er enig i at DNA kan være et effektivt redskap for å oppklare forbrytelser. Dette medlem mener imidlertid at registeret i sin nåværende form er for vidtgående. Dette medlem er bekymret for en utvikling hvor borgerne stadig blir registrert og overvåket og ønsker derfor et noe mer begrenset register. På denne

bakgrunn ønsker dette medlem å kutte i bevilgningen til DNA-registeret med 20 mill. kroner.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , forhøyes med	17 800 000
		fra kr 8 167 287 000 til kr 8 185 087 000"	

8.8.2 Post 24 (Ny) Eiga eining for identifisering av id-lause asylsøklarar

Komiteens medlem fra Venstre viser til at det i dag er Utlendingsdirektoratet (UDI), Politiets Utlendingsenhet (PU) og norske ambassader i utlandet som arbeider med å fastsette asylsøkeres identitet. Dette medlem viser videre til at arbeidet med å avgjøre identiteten er vanskelig og baserer seg på mange undersøkelser, som for eksempel språktest, intervjuer, fingeravtrykk, verifikasjon av dokumenter og opplysninger, fysiske undersøkelser av kropp og eiendeler med mer. Kompetansen på dette området er i dag spredt og ikke et prioritert område i utlendingsforvaltningen. Det fører til lang saksbehandlingstid og dårlig rettssikkerhet for den enkelte asylsøker. Med tanke på høye asylankomster mener dette medlem det vil være hensiktsmessig å samle fagkunnskap om identifisering av asylsøkere som ankommer uten identitetspapirer. Dette medlem ønsker derfor å opprette en nasjonal identitets- og dokumentasjonsenhet og bevilger 10 mill. kroner til dette.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten	
	24	(Ny) Egen enhet for identifisering av id-løse asylsøkere, bevilges med	10 000 000"

8.8.3 Post 30 (Ny) Til investeringar i materiell – køyretøy og tryggingstutyr

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet svært opptatt av at politiet settes i stand til å foreta nødvendige investeringer for å få skiftet ut gammelt materiell og gamle kjøretøyer. Fremskrittspartiet har lenge tatt til ordet for at politiet må få sine egne investeringsbudsjetter og disse medlemmer foreslår på nytt at opprettes et fond på 30 mill. kroner.

Disse medlemmer foreslår å bevilge 30 mill. kroner, tilsvarende en økning på 30 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten	
	30	(Ny) Til investeringer i materiell – kjøretøy og sikkerhetstutyr, bevilges med	30 000 000"

8.8.4 Post 70 Tilskot

SAMANDRAG

Det vises til omtale under kap. 400 Justisdepartementet post 1 Driftsutgifter. Av den samlede bevilgningen på 10 mill. kroner til prosjektpott for støtte til prosjekter og tiltak som kan hjelpe kvinner og menn ut av prostitusjon, foreslås 9,7 mill. kroner omdisponert til kap. 440 post 70.

Bevilgningen foreslås økt med 9,7 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

8.9 Kap. 441 Oslo politidistrikt

8.9.1 Post 1 Driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at Oslo politidistrikt har særlige utfordringer ved siden av de tradisjonelle politiopp gavene. Disse medlemmer viser til at kampen mot den alvorlige og organiserte kriminaliteten krever store ressurser. Utfordringene er spesielt store i bekjempelse av vold, ungdomskriminalitet, hverdagskriminalitet, rasisme og organiserte former

for kriminalitet som f.eks. menneskehandel. Disse medlemmer har særlig merket seg at unge kvinner i Oslo føler et økt behov for trygghet og for mer synlig politi. Det er derfor behov for å styrke Oslopolitietts rolle i forhold til kriminalitets- og voldsbekjempelse og bidra til økt trygghet gjennom å være mer synlige i bybildet.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at Politiet i Oslo har særskilte utfordringer som landets hovedstad. Oslo politidistrikt trenger videre resursmessige rammer for å være i stand til å slå tilbake mot tilsynelatende økt narkotikaomsetning, grovere vold og annen kriminalitet som skyldes dårlig integrering. Disse medlemmer mener derfor at Oslopolitietts driftsbudsjett må økes med 10 mill. kroner.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 13 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 13 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
441		Oslo politidistrikt	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440 post 1</i> , forhøyes med .	13 000 000
		fra kr 1 667 601 000 til kr 1 680 601 000"	

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknader under kapittel 8.8 og fremmer forslag om å styrke Oslo Politidistrikt med 10 mill. kroner utover Regjeringens forslag.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
441		Oslo politidistrikt	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440, post 1</i> forhøyes med	10 000 000
		fra kr 1 667 601 000 til kr 1 677 601 000"	

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre bevilger 10 mill. kroner til å styrke Oslo-politiet.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
441		Oslo politidistrikt	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440 post 1</i> , forhøyes med	10 000 000
		fra kr 1 667 601 000 til kr 1 677 601 000"	

8.9.2 Post 30 Til investeringar i materiell – kjøretøy og tryggingststyr

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at politiet i Oslo trenger å få tilført midler for å gjennomføre nødvendige investeringer. Både materiell og kjøretøyer trenger å skiftes ut og disse medlemmer mener etaten ikke skal være tvunget til å bruke av driftsbudsjettet for å få gjennomført disse investeringene. Dette er bakgrunnen for at disse medlemmer på nytt fremmer forslag om å opprette et eget investeringsfond for Oslo politidistrikt på 10 mill. kroner.

Disse medlemmer foreslår å bevilge 10 mill. kroner, tilsvarende en økning på 10 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
441		Oslo politidistrikt	
	30	(Ny) Til investeringer i materiell – kjøretøy og sikkerhetsstyr, bevilges med	10 000 000"

8.10 Kap. 445 Den høgare påtalemakt

8.10.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Det vises til omtale av Høyesteretts storkammeravgjørelser av 19. desember 2008 angående ankesiling under kap. 410 post 1, kap. 440 post 1 og kap. 466 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 1,7 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

8.11 Kap. 450 Sivile vernepliktige**8.11.1 Post 1 Driftsutgifter**

SAMANDRAG

Som en følge av en forventet reduksjon i utgiftene knyttet til sivile vernepliktige i 2009, foreslås det å omdisponere 3,8 mill. kroner fra kap. 450 post 1 til kap. 455 Redningstjenesten, post 21 Spesielle driftsutgifter. Forslaget er nærmere omtalt under kap. 455 post 21.

I tillegg foreslås det omdisponert 1,4 mill. kroner fra kap. 450 post 1 til kap. 480 post 50, jf. omtale under kap. 480 post 50.

Samlet foreslås bevilgningen redusert med 5,2 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

8.12 Kap. 451 Samfunnstryggleik og beredskap**8.12.1 Driftsutgifter**

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at samfunnsberedskapen i Norge lider av mye gammelt og utrangert utstyr. Det har blitt anslått behov for investeringer på 160 mill. kroner over 2 år. Disse medlemmer registrerer at Regjeringen ikke tar dette behovet på alvor til tross for at brannen i Froland for et år siden illustrerte stort behov for nytt utstyr.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 10 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
451		Samfunnssikkerhet og beredskap	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	10 000 000
		fra kr 536 366 000 til kr 546 366 000"	

8.13 Kap. 455 Redningstenesta**8.13.1 Post 1 Driftsutgifter**

SAMANDRAG

Som følge av blant annet økte vedlikeholdsutgifter for dagens redningshelikoptre ble bevilgningen til redningstjenesten økt i 2008. Denne bevilgningen ble gitt over kap. 455 post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold. På grunnlag av erfaringene så langt og teknisk behov i regnskapsføringen av denne tjenesten foreslås det at 41,6 mill. kroner omdisponeres fra kap. 455 post 45 til kap. 455 post 1, jf. også omtale under kap. 455 post 45.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet er kritisk prosessen rundt anskaffelse av nye redningshelikoptre. Disse medlemmer stiller spørsmål ved hvorfor nye helikoptre fortsatt ikke er på plass. Videre er disse medlemmer av den oppfatning at dagens Sea King-maskiner ikke vil kunne brukes helt frem til 2020 slik justisministeren hevder.

Disse medlemmer mener det er viktig å få fortgang i prosessen og fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen omstrukturere anskaffelsesprosessen med nye redningshelikoptre til å bli en tidsstyrt prosess som sikrer nye helikoptre innen 2014."

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti er meget bekymret over at anskaffelsen av nye redningshelikoptre trekker ut i tid og mener det i denne situasjonen er viktig å ha fokus på at de dagens helikoptre i mellomtiden utstyres slik at de er i stand til å løse kritiske redningsoppdrag på en tilfredsstillende måte. Ved søk etter savnede personer på hav og land er varmesøkende kameraer et nødvendig hjelpemiddel. Det er slått alarm om kvaliteten på kameraene i de dagens helikoptre og at nye moderne kameraer som er mer følsomme vil kunne finne savnede raskere noe som kan være avgjørende for overlevelse. Disse medlemmer forutsetter at Regjeringen kommer tilbake til denne saken i statsbudsjettet for 2010 for å opprettholde kvaliteten på redningstjenesten og siden det fortsatt er høyst usikkert når nye redningshelikoptre kan være på plass.

8.13.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter

SAMANDRAG

Private selskaper og frivillige redningsorganisasjoner får dekket sine utgifter i forbindelse med redningsaksjoner, herunder refusjon til frivillige hjelpere for innsats i redningstjenesten, forbruk og erstatning av tapt materiell m.m. Det er opp til Hovedredningssentralen å vurdere behovet og omfanget for bistand fra frivillige organisasjoner og private selskaper. Kostnadene blir refundert i tråd med retningslinjer fra Justisdepartementet. Satsene for refusjon av utgifter ble oppjustert høsten 2007, jf. St.prp. nr. 1 (2007–2008). Videre har antallet aksjoner økt med 75 pst. fra 1998 til 2008. Det er også en tendens til økt bruk av fly og helikopter i redningsaksjoner. Ovennevnte medfører økte utbetalinger av refusjoner over kap. 455 post 21.

Det foreslås å omdisponere 3,8 mill. kroner fra kap. 450 post 1 til kap. 455 post 21.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

8.13.3 Post 45 Større utstyrskjøp og vedlikehold

SAMANDRAG

Det vises til omtale av forslag om omdisponering knyttet til redningstjenesten under kap. 455 post 1. Det foreslås at 41,6 mill. kroner omdisponeres fra kap. 455 post 45 til kap. 455 post 1.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

8.14 Kap. 456 Direktoratet for nødkommunikasjon

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er kritisk til prosessen så langt ved implementeringen av det nye nødnettet. Disse medlemmer mener også prosjektet har tatt for lang tid og viser til viktigheten av å få nettet opp å gå raskest mulig.

8.15 Kap. 466 Særskilde straffesaksutgifter m.m.

8.15.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Konsekvenser av Høyesteretts kjennelser om ankesiling

Det vises til omtale av saken under kap. 410 post 1, kap. 440 post 1 og kap. 445 post 1.

Bevilgningen foreslås økt med 1,8 mill. kroner.

Anslagsendring

Bevilgningen dekker blant annet utgifter til salær, reise- og kostgodtgjørelse til forsvarere, bistandsadvokater, tolker og sakkyndige som er oppnevnt av retten i den enkelte sak eller av Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker.

På bakgrunn av regnskapstall og forventet utvikling foreslås bevilgningen økt med 45 mill. kroner.

Samlet foreslås bevilgningen under kap. 466 post 1 økt med 46,8 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er tilfreds med at DNA-reformen er satt ut i livet og at politiet har fått dette verktøyet for mer effektiv etterforskning. Disse medlemmer mener imidlertid at det er viktig med større kapasitet for denne typen tjenester for å få kortere saksbehandlingstid.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen styrke analysekapasiteten for rettsmedisinske tjenester ytterligere ved å ta i bruk akkrediterte laboratorier for å få ned saksbehandlingstiden på slike tjenester."

8.16 Kap. 467 Norsk Lovtidend

8.16.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Bevilgningen dekker utgifter til bearbeiding av manuskripter og arbeidet med den elektroniske utgaven av Norsk Lovtidend.

På bakgrunn av regnskapstall og forventet utvikling foreslås bevilgningen redusert med 0,8 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

8.17 Kap. 470 Fri rettshjelp

8.17.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Bevilgningen dekker utgifter til sakkyndige og meddommere m.m. i saker der det er gitt fri sakførsel.

På bakgrunn av regnskapstall og forventet utvikling foreslås bevilgningen redusert med 1,5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

8.17.2 Post 71 Fritt rettsråd

SAMANDRAG

Bevilgningen skal gå til å dekke utgifter til advokat og rettshjelp i saker hvor det helt eller delvis er innvilget fritt rettsråd etter reglene i lov om fri retts hjelp. Fritt rettsråd er juridisk rådgivning i saker som ikke er til behandling i domstolene eller et annet organ hvor det kan gis fri sakførsel.

På bakgrunn av regnskapstall og forventet utvikling foreslås bevilgningen økt med 4 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

8.18 Kap. 480 Svalbardbudsjettet**8.18.1 Post 50 Tilskot**

SAMANDRAG

Sysselmannsboligen

Som følge av blant annet setnings-skader og avdekking av behov for mer omfattende reparasjoner og vedlikehold av Sysselmannsboligen, foreslås bevilgningen økt med 1 mill. kroner i 2009 til utbedring av boligen.

Feltinspektørtjenesten

For å sikre gjennomføringen av feltinspektørtjeneste på Svalbard i 2009 foreslår Regjeringen å omdisponere 1,4 mill. kroner fra kap. 450 post 1 til styrking av Sysselmannens driftsbudsjett, jf. omtale under kap. 450 post 1. Opprettholdelse av en slik tjeneste er etter Regjeringens oppfatning viktig av hensyn til sikkerhet, miljøforvaltning og beredskap på øygruppen og for å synliggjøre norsk myndighetsutøvelse på Svalbard.

Samlet foreslås bevilgningen under kap. 480 post 50 økt med 2,4 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

8.19 Kap. 3462 Tinglysing**8.19.1 Post 1 Gebyrinntekter, buretsregister**

SAMANDRAG

Bevilgningen på posten omfatter inntekter fra rettighetsregistreringer i borettslagsandeler.

På bakgrunn av regnskapstall og forventet utvikling foreslås bevilgningen redusert med 6,2 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

8.19.2 Post 2 Gebyrinntekter, fast eiendom

SAMANDRAG

Bevilgningen omfatter inntekter fra tinglysing i fast eiendom ved Statens kartverk.

På bakgrunn av regnskapstall og forventet utvikling foreslås bevilgningen redusert med 222,2 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

8.20 Andre saker**8.20.1 Nødnett**

8.20.1.1 SAMANDRAG

Stortinget vedtok 18. desember 2006 at et første utbyggingstrinn for nytt digitalt nødnett i Norge skulle igangsettes, jf. St.prp. nr. 30 (2006–2007) og Innst. S. nr. 104 (2006–2007). Direktoratet for nødkommunikasjon (DNK) har ansvaret for utbygging og forvaltning av nødnettet.

Staten har inngått en kontrakt med leverandøren Nokia Siemens Networks Norge AS (NSN) om et komplett og ferdig system til fast pris. Kontrakten gir leverandøren et totalansvar.

Tilleggsytelser som staten eventuelt bestiller og/eller endrede spesifikasjoner som faller utenfor kontrakten, må dekkes av staten.

Det ble i St.prp. nr. 1 (2008–2009) informert om at prosjektet var om lag 12 måneder forsinket. Leve-ransen er nå ytterligere forsinket. Dette skyldes hovedsakelig utfordringer knyttet til avsluttende testing av hele systemet. Det har også vært problematisk å få byggetillatelse for enkelte radiostasjoner.

DNK jobber aktivt for å bidra til at forpliktende fremdriftsplaner blir utarbeidet og fulgt opp av leverandøren slik at nødnetten kan planlegge og utføre sine oppgaver i tråd med kontrakten.

På nåværende tidspunkt forventes politiet å ta nødnettet i operativt bruk tidligst i løpet av 4. kvartal 2009. Det er fortsatt usikkerhet knyttet til om nødnettet vil bli tatt i operativt bruk i helse og brann i 2009.

I forbindelse med behandlingen av Budsjett-innst. S. nr. 13 (2008–2009) ba flertallet i Transport- og kommunikasjonskomiteen om en orientering om kostnadene ved datalinjeleie og masteleie.

Datalinjeleie er de kostnader som oppstår i forbindelse med at man leier plass til å sende datatrafikk i et kabelnett. DNK har en avtale med Banetele om dette. Masteleie oppstår på to måter. Enten ved at man betaler en grunneier for å få lov til å sette opp antennemaster, eller ved at man betaler en annen nettoperatør for å få lov til å henge opp nødnettantenner i eksisterende antennemaster. Prisen på den enkelte leieavtale blir et resultat av hva man oppnår i forhandlinger med den enkelte grunneier og/eller nettoperatør. Dette vil være på samme måte som for private aktører i telekommunikasjonsbransjen. Kostnadene til datalinjeleie forfaller til betaling når nødnettet er ferdig testet og tatt i bruk. Staten har en avtale med et kostnads-/utgiftstak, slik at kostnadene til datalinjeleie og masteleie ikke går utover det nivået som er spesifisert i kontrakten.

8.20.1.2 MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høyre, tek omtalen til orientering.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti mener det er høyst urovekkende at nødnettprosjektet er blitt så forsinket og at kostnadene øker. Dette er lite tilfredsstillende for nødnettsene som i påvente av det nye nødnettet, har holdt igjen med investeringer i det gamle utstyret. Disse medlemmer viser til omtalen av nødnettprosjektet i RNB og forutsetter at justisministeren og Regjeringen tar alle nødvendige grep for å sikre at nødnettet nå ikke blir ytterligere forsinket og kommer på plass så raskt som overhode mulig og innenfor den planlagte kostnadsrammen. Det er videre beklagelig dersom forsinkelsene av nytt nødnett påfører nødnettsene ekstrautgifter i form av investeringer i det gamle utstyret som skal fases ut når nytt nødnett tas i bruk. Dette er midler som alternativt kunne vært anvendt til andre fremtidsrettede formål. Disse medlemmer er også opptatt av at prosjektorganiseringen fungerer og at de svakheter som er avdekket, følges opp av Justisdepartementet.

9. KOMMUNAL- OG REGIONAL-DEPARTEMENTET

9.1 Kap. 502 Valutgifter

9.1.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Forsøk med elektronisk stemmegivning (e-valg) finansieres over kap. 571 Rammetilskudd til kommuner, post 64 Skjønnstilskudd. Det foreslås å flytte 3 mill. kroner til dekning av lønnsutgifter knyttet til forsøket fra kap. 571 post 64 Skjønnstilskudd til kap. 502 Valutgifter post 1 Driftsutgifter.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

9.2 Kap. 551 Regional utvikling og nyskaping

9.2.1 Post 60 Tilskot til fylkeskommunar for regional utvikling

SAMANDRAG

Høyanger kommune har omstillingsutfordringer som følge av nedleggelse av en hjørnesteinsbedrift i 2009. Regjeringen foreslår derfor at staten skal bidra med 30 mill. kroner til Sogn og Fjordane fylkeskommune til omstillingsarbeid i Høyanger kommune. Regjeringen legger til grunn at bruken av midlene vil kunne gi arbeidsplasser som får regional effekt. Regjeringen legger også til grunn at fylkeskommunen forvalter midlene i nært samarbeid med Innovasjon Norge og Høyanger kommune.

Det foreslås derfor en tilleggsbevilgning på 30 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høyre, Kristeleg Folkeparti og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre har foreslått flere tiltak for utvikling i næringslivet og lokalsamfunn i sitt alternative statsbudsjett og behandlingen av St.prp. nr. 37 (2008–2009). Videre ønsker disse medlemmer på noe sikt å fjerne fylkeskommunen som administrativt nivå og som gir unødvendig byråkrati. Høyre vil også at kommunene får beholde mer av skatteinngangen ved å beholde selskapskatten til kommunene. Disse medlemmer budsjetterer med dette en forsiktig innsparing på 50 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
551		Regional utvikling og nyskaping	
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling, nedsettes med	20 000 000
		fra kr 1 314 200 000 til kr 1 294 200 000"	

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at flere store matprodusenter og mange fiskeribedrifter har etablert seg på Vestvågøy i Lofoten. Det planlegges å starte opp en matinkubator/matpark i dette miljøet. Dette medlem mener at dette tiltaket bør tilgodeses gjennom et statlig tilskudd på 3 mill. kroner.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 3 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 33 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
551		Regional utvikling og nyskaping	
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling, forhøyes med	33 000 000
		fra kr 1 314 200 000 til kr 1 347 200 000"	

Komiteens medlem fra Venstre viser til at en rekke kommuner har omstillingsutfordringer som følge av finanskrisen. Spesielt gjelder dette for kommuner med et stort innslag av eksportrettet industri. Dette medlem mener at disse utfordringene løses best ved generelle ordninger som er målrettet mot den eksportrettede industrien og viser i den forbindelse til en rekke målrettede virkemidler både når det gjelder å styrke likviditet, skattemessige stimulanter og tiltak for å holde på og styrke den interne kompetansen og mer fleksible permitteringsregler foreslått av Venstre i forbindelse med behandlingen av St. prp. nr. 37 (2008–2009) Om endringer i statsbudsjettet 2009 med tiltak for arbeid, Innst. S. nr. 139 (2008–2009).

Dette medlem mener dette er langt bedre enn å opprette særlige omstillingsfond til enkeltkommuner hvor Regjeringen har "lovet seg bort". Tidligere erfaringer bl.a. fra Skien viser at dette er en lite målrettet bruk av midlene.

Dette medlem går på denne bakgrunn mot Regjeringens forslag om et eget omstillingsfond til Høyanger kommune.

Dette medlem mener videre at en målrettet satsing på tiltak i distriktene for å skape entusiasme og engasjement for lokal utvikling er viktig. Dette må i hovedsak skje på grunnlag av lokale initiativ og interesser. Fylkeskommunene har ansvaret for å bistå kommuner og småsamfunn med de riktige tiltakene, og sitter nærmere utfordringene enn departement og

staten gjør. Fylkene bør derfor være de som koordinerer og prioriterer hvilke prosjekter som skal få støtte til lokal mobilisering. At staten skal bidra til å gi støtte til noen få, basert på strategier i fylkesplaner, bidrar mer til å synliggjøre enn subjektiv forskjellsbehandling enn å prøve å bygge opp under lokal mobilisering flest mulig steder.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjettforslag for 2009 som foreslår en nominell videreføring av bevilgningen for 2008. Årsvirkningen av dette er en reduksjon på 60 mill. kroner på kap. 551 post 60. Halvårsvirkningen er en reduksjon på 30 mill. kroner.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
551		Regional utvikling og nyskaping	
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling, nedsettes med	30 000 000
		fra kr 1 314 200 000 til kr 1 284 200 000"	

9.3 Kap. 552 Nasjonalt samarbeid for regional utvikling

9.3.1 Post 72 Nasjonale tiltak for regional utvikling

SAMANDRAG

Det vises til omtale under kap. 554 post 1 om manglende fakturautbetaling ved Kompetansesenter for distriktsutvikling. Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på kap. 552 post 72 med 0,5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høgre og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre har foreslått flere tiltak for utvikling i næringslivet og lokalsamfunn i sitt alternative statsbudsjett og behandlingen av St.prp. nr. 37 (2008–2009). Høyre vil også at kommunene får beholde mer av skatteinngangen ved å beholde selskapsskatten til kommunene. Sammen med en tilsagnsfullmakt om 150 mill. kroner for å stimulere kommunesammenheng med blant annet bidrag til lokal samferdsel, vil man sikre regional utvikling. Disse medlemmer

budsjetterer med dette en forsiktig innsparing på 50 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling	
	72	Nasjonale tiltak for regional utvikling, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	50 500 000
		fra kr 407 700 000 til kr 357 200 000"	

Komiteens medlem fra Venstre mener Regjeringen bidrar til å fragmentere ansvarsforholdene og oppgavefordelingen ved at flere statlige aktører prioriterer stedsutvikling som programpost, men med svært lite penger. Dette medlem mener regional utvikling primært skal ligge til kommuner og fylkene og vil derfor kutte i øremerkede statlige symbolsatsinger i distriktene, som småsamfunnsatsingen og Kompetansesenter for distriktsutvikling.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett for 2009, hvor det kuttes i satsing på småsamfunn og stedsutvikling med 40 mill. kroner på kap. 552 post 72. Halvårsvikningen er en reduksjon på 20 mill. kroner.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling	
	72	Nasjonale tiltak for regional utvikling, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ...	20 500 000
		fra kr 407 700 000 til kr 387 200 000"	

9.4 Kap. 554 Kompetansesenter for distriktsutvikling

9.4.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

På grunn av manglende fakturautbetaling ved årsavslutningen 2008 har Distriktsenteret 0,5 mill.

kroner større utgifter i 2009 enn forutsatt. Det foreslås derfor at det overføres 0,5 mill. kroner fra kap. 552 post 72 til kap. 554 post 1.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

9.5 Kap. 571 Rammetilskot til kommunar

9.5.1 Post 60 Innbyggjartilskot

SAMANDRAG

Økt innbyggertilskudd

I flere kommuner er den økonomiske situasjonen anstrengt, noe som bl.a. må ses i sammenheng med den høye aktivitetsveksten og virkninger av finanskrisen. For å motvirke innstramminger som kan ramme sysselsettingen og svekke tjenestetilbudet i en del kommuner, foreslår Regjeringen å styrke kommuneøkonomien med ytterligere 1 mrd. kroner i 2009. Innbyggertilskuddet til kommunene foreslås økt med 960 mill. kroner, mens Skjønntilskuddet foreslås økt med 40 mill. kroner, jf. omtale under kap. 571 post 64.

Tilskudd til psykisk helsearbeid

Opptrappingsplanen for psykisk helse ble avsluttet ved utgangen av 2008. I tråd med forutsetningene for planen ble de øremerkede tilskuddene til drift av kommunenes psykiske helsearbeid (3,5 mrd. kroner) og særskilte storbytiltak (56,1 mill. kroner) innlemmet i de frie inntektene fra 2009, og fordelt etter inntektssystemets kriterier.

Det øremerkede tilskuddet til særskilte storbytiltak var en egen satsing på storbyene gjennom opptrappingsplanen for psykisk helse. Innlemmingen av disse midlene i inntektssystemet innebærer en omfordeling av midler fra de fire største byene til de øvrige kommunene i landet.

I forbindelse med behandling av St.prp. nr. 1 (2008–2009) fattet Stortinget anmodningsvedtak nr. 137 (2008–2009), jf. Budsjett-innst. S. nr. 5 (2008–2009):

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at storbymidlene til psykisk helse ikke innlemmes i inntektssystemet fra 2009."

På bakgrunn av dette foreslås det å overføre 56,1 mill. kroner fra Kommunal- og regionaldepartementets budsjett kap. 571 Rammetilskudd, post 60 Innbyggertilskudd til kap. 743 Statlige stimulerings tiltak for psykisk helse, post 62 Tilskudd til psykisk helsearbeid i kommuner på Helse- og omsorgsdepartementets budsjett. Det vises til nærmere omtale under Helse- og omsorgsdepartementet.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, Høgre og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittpartiet ønsker å sikre at de ekstra midlene som kommer i revidert budsjett skal komme den eldre og den yngre generasjonen til gode og ønsker å øremerke de midlene som skal bevilges kommunesektoren. Det er imidlertid viktig for disse medlemmer å understreke at øremerking ikke er noen optimal løsning, men det beste alternativet frem til det blir mulig å innføre differensiert stykkprisfinansiering av grunnleggende velferdstjenester.

Disse medlemmer viser til sine merknader under avsnitt 9.5.3 post 67 (Ny) Styrking av eldreomsorgen øremerket nye pleieårsværk og avsnitt 9.5.4 post 68 (Ny) Styrking av grunnopplæringen (øremerket).

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sine merknader under kapittel 6.11 og 9.15.5.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
571		Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med	839 941 000
		fra kr 48 501 818 000 til kr 49 341 759 000"	

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener nøkkelen til en bedre skole er læreren og vil oppprioritere Regjeringens timetallsøkninger med 250 mill. kroner til å ansette 1 000 flere lærere og 100 mill. kroner til å få flere yrkesgrupper inn i skolen som helsesøstre, rådgivere, miljøarbeidere og lignende. Dette medlem mener dette ville kunne gi en større læringseffekt enn flere timer, fordi det blant annet vil kunne gi mer tilpasset opplæring for den enkelte elev. Med Regjeringens politikk blir det stadig flere elever og færre lærere i klassene.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i sin styringsdialog med kommunene legge til rette for at de midler som i 2009 er tenkt benyttet til 5 flere uketimer innført høsten 2008 og 2 flere uketimer som innføres høsten 2009, kan oppprioriteres med henholdsvis 250 mill. kroner til å ansette 1 000 flere lærere og 100 mill.

kroner til å ansette flere yrkesgrupper på ungdomstrinnet som rådgivere, helsesøstre og miljøarbeidere."

Komiteens medlem fra Venstre registrerer at det er kommet mange tilbakemeldinger i tiden etter at ordningen med gratis frukt og grønt for ungdomstrinnet ble innført i budsjettet for 2007. Flere skoler rapporterer om et stort merarbeid knyttet til ordningen for både lærere og renholdere, og store mengder frukt og grønnsaker kastes. Mange setter også spørsmålsteget ved bruken av ressurser på denne ordningen sammenliknet med den øvrige ressursbruken i skolen.

Dette medlem mener at man heller burde prioritere å sikre gode og tilstrekkelig mange lærere i tiden som kommer enn å innføre en frukt- og grøntordning som i beste fall er halvveis. Dette medlem viser til behandlingen av Ot. prp. nr. 55 (2008–2009), jf. Innst. O. nr. 86 (2008–2009) hvor ordningen ble foreslått avvirket av Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Dette medlem viser videre til nevnte innstilling hvor de samme partier også gikk i mot å lovfeste en hjemmel i opplæringsloven og privatskoleloven til å gi forskrift om rett og plikt til fysisk aktivitet i grunnopplæringen, blant annet med den begrunnelse at Regjeringens forslag la opp til at aktiviteten ikke skulle være regulert av fag- eller læreplan og at det ikke skulle settes krav til kompetansekrav for å lede aktiviteten. I tillegg er det ikke riktig å prioritere dette all den tid vi står overfor store utfordringer knyttet til lærermangel og kompetanseheving blant lærerne.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
571		Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med	761 241 000
		fra kr 48 501 818 000 til kr 49 263 059 000"	

9.5.2 Post 64 Skjønnstilskot, kan nyttast under kap. 572 post 64

SAMANDRAG

Økt skjønnstilskudd

Skjønnstilskuddet til kommunene foreslås økt med 40 mill. kroner. Enkeltkommuner kan ha spesielle utfordringer knyttet til finanskrisen, naturkatastrofer mm. som gjør det nødvendig for staten å gå

inn med ekstraordinære midler. Utviklingen hittil i år kan indikere et større behov for ekstraordinære skjønnsmidler enn det som har vært tilfelle de senere årene.

Prosjektskjønn

Innenfor bevilgningen til skjønnstilskudd settes det av en andel som skal benyttes til utviklings- og utredningsprosjekter, såkalt projektskjønn. I 2009 er det satt av 70 mill. kroner til projektskjønn. Som følge av økt utgiftsbehov på enkelte av prosjektene som finansieres over projektskjønnet, blant annet forsøk med elektronisk stemmegivning (e-valg) foreslås det å øke avsetningen til projektskjønn innenfor bevilgningen på posten med 6 mill. kroner.

Det foreslås å omdisponere 3 mill. kroner fra kap. 571 post 64 Skjønnstilskudd, til kap. 502 Valguttgifter post 1 Driftsutgifter, knyttet til avlønning av personer i Kommunal- og regionaldepartementet tilknyttet e-valgprosjektet, jf. omtale under kap. 502 post 1 Driftsutgifter. Etter endringene vil den totale avsetningen til projektskjønn innenfor skjønnsrammen på post 64 være på 73 mill. kroner i 2009.

Bevilgningen på kap. 571 post 64 foreslås økt med til sammen 37 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtallet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å sikre at de ekstra midlene som kommer i revidert budsjett skal komme den eldre og den yngre generasjonen til gode og ønsker å øremerke de midlene som skal bevilges kommunesektoren. Det er imidlertid viktig for disse medlemmer å understreke at øremerking ikke er noen optimal løsning, men det beste alternativet frem til det blir mulig å innføre differensiert stykkprisfinansiering av grunnleggende velferdstjenester.

Disse medlemmer viser til sine merknader under avsnitt 9.5.3 post 67 (Ny) Styrking av eldreomsorgen øremerket nye pleieårverk og avsnitt 9.5.4 post 68 (Ny) Styrking av grunnopplæringen (øremerket).

9.5.3 Post 67 (Ny) Styrking av eldreomsorga, øymerkte nye pleieårverk

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet konstaterer at det fortsatt er langt frem til en eldreomsorg som skinner, og viser til sitt omfattende og helhetlige forslag i Dokument nr. 8:83 (2006–2007) med i alt 19 konkrete tiltak for en skinnende eldreomsorg som er varm, verdig og valgfri.

Disse medlemmer mener at det er et akutt behov for å bedre kvaliteten og omfanget på eldreomsorgstjenestene i landet, og viser i den sammenheng til det enorme overskudd i statsøkonomien som er nevnt i revidert. Disse medlemmer vil sikre at endringer i revidert statsbudsjett skal komme de eldre til gode og foreslår derfor at eldreomsorgen i annet halvår styrkes med 1,4 mrd. kroner i form av øremerkede midler. Det er imidlertid viktig for disse medlemmer å understreke at øremerking ikke er noen optimal løsning, men det beste alternativet frem til det blir mulig å innføre differensiert stykkprisfinansiering av grunnleggende velferdstjenester. For å sikre at disse midlene går til en forbedret eldreomsorg, vil disse medlemmer foreslå at midlene øremerkes til å øke bemanningen innen pleie og omsorgssektoren. Det bør særlig skje ved at det knyttes krav om å bedre legedekningen i sykehjemmene, da dekningen de fleste steder er for lav. Disse medlemmer viser videre til den store arbeidskraftreserven i eldreomsorgen som ligger i lave stillingsbrøker for mange ansatte, både i hjemmehjelpstjenesten og institusjonsomsorgen, som gjerne vil og kan arbeide mer. Ved å øke stillingsbrøkene, og dermed redusere omfanget av ufrivillig deltid, vil tilbudet og kvaliteten i eldreomsorgen bedres.

Disse medlemmer foreslår å bevilge 1 mrd. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 1 mrd. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
571		Rammetilskudd til kommuner	
	67	(Ny) Styrking av eldreomsorgen, øremerket nye pleieårverk, bevilges med	1 000 000 000"

9.5.4 Post 68 (Ny) Styrking av grunnopplæringa (øymerkt)

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at Regjeringens påstand om at skolen nyter godt av økte overføringer til kommunesektoren ikke er dokumentert. Disse medlemmer mener primært at grunnskoleopplæring skal finansieres gjennom et stykkprisfinansieringssystem hvor pengene følger eleven til den skolen eleven velger å gå på. Inntil et slikt system er på plass, mener

disse medlemmer at det er nødvendig å øremerke deler av bevilgningene til kommunene til satsning på grunnskole og bedre kvalitet i opplæringen.

Disse medlemmer foreslår å bevilge 600 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 600 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
571		Rammetilskudd til kommuner	
	68	(Ny) Styrking av grunnopplæringen (Øremerket), bevilges med	600 000 000"

9.5.5 Post 69 (Ny) Lese-, skrive- og rekneopplæring i kommunane

Komiteens medlemmer fra Høyre vil understreke at voksne med svake grunnleggende ferdigheter fortjener oppmerksomhet av flere grunner. For det første viser erfaring at det gjerne er disse arbeidstakerne som har de svakeste forutsetningene for å møte de omstillings- og kompetansekravene som dagens arbeidsliv stiller. Mange har også vært arbeidsledige tidligere og er blant de siste som har fått innpass i arbeidsmarkedet. Det har som konsekvens at personer fra denne kategorien ofte er dem som mister arbeidet først når arbeidsledigheten øker.

Disse medlemmer viser til at retten til voksenopplæring ble innført i år 2000, men undersøkelser viser at det er for store variasjoner i tilbudet rundt om i kommuner og fylkeskommuner. Fortsatt synes mange kommuner og fylkeskommuner bare i beskjeden grad å ha utredet og lagt til rette for utdanningsløp som er i samsvar med loven. Dette viser også Riksrevisjonens rapport (Dokument nr. 3:14 (2007–2008)). Dette er en uholdbar situasjon. Disse medlemmer ønsker å styrke tilbudet som gis lokalt, og vil på denne bakgrunn styrke lese-, skrive- og regneopplæringen i kommunene med 50 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
571		Rammetilskudd til kommuner	
	69	(Ny) Lese-, skrive- og regneopplæring i kommunene, bevilges med	50 000 000"

9.6 Kap. 572 Rammetilskot til fylkeskommunar

9.6.1 Post 60 Innbyggjartilskot

SAMANDRAG

Ferjesambandet Svolve-Skrova

Ferjesambandet Svolve-Skrova i Nordland er nedklassifisert til fylkeskommunalt samband. Nordland fylkeskommune er i statsbudsjettet for 2009 kompensert med 10,45 mill. kroner. På bakgrunn av nye kostnadsberegninger foreslås kompensasjonen til Nordland fylkeskommune økt med 5,1 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon av ferjebudsjettet på kap. 1320 Statens vegvesen, post 72 Kjøp av riksvegferjetjenester.

NO_x-avgift

Fylkeskommunene kompenseres for merutgifter for avgift på utslipp av NO_x fra lokale båtruter og fylkesvegferjer. Mange selskaper har nå inngått miljøavtale med staten og meldt seg inn i NO_x-fondet. Disse selskapene blir fritatt for NO_x-avgiften. Kompensasjonen til fylkeskommunene ble som følge av dette redusert med 10 mill. kroner i statsbudsjettet for 2009, jf. omtale i Kommunal- og regionaldepartementets St.prp. nr. 1 (2008–2009). Etter en gjennomgang av sjøruteselskapenes innbetalinger til NO_x-fondet, foreslås det nå en ytterligere reduksjon av kompensasjonen til fylkeskommunene over rammetilskuddet på 23,5 mill. kroner.

Bevilgningen på kap. 572 post 60 foreslås redusert med til sammen 18,4 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høgre, Kristeleg Folkeparti og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknad under kapittel 9.2 og 9.3, samt at disse medlemmer mener fylkeskommunene bør prioritere drift av de videregående skolene, og for øvrig kan effektivisere sin drift.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, nedsettes med	143 400 000
		fra kr 16 578 827 000	
		til kr 16 435 427 000"	

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at det er i de yrkesfaglige studieretningene at vi ser størst frafall, og at de som ikke får lærlingeplass er i enda større risiko for ikke å fullføre. Derfor mener dette medlem at lærlingetilskuddet bedriftene får for å ta inn lærlinger er for lavt og bør økes. Dette medlem foreslår på denne bakgrunn å bevilge midler til å øke tilskuddet med 1 000 kroner. Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 19 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 0,6 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med	600 000
		fra kr 16 578 827 000	
		til kr 16 579 427 000"	

Komiteens medlem fra Venstre viser til forslag om å fjerne arbeidsgiveravgiften for nye lærlinger fra 1. juli 2009 nærmere omtalt under kap. 5700 post 72. Dette medlem mener at dette er en mer treffsikker ordning enn forslaget om å øke lærlingetilskuddet midlertidig i 2009 slik Stortingsflertallet vedtok i forbindelse med St.prp. nr. 37 (2008–2009) Om endringer i statsbudsjettet 2009 med tiltak for arbeid, Innst. S. nr. 139 (2008–2009). En avvikling av denne midlertidige ordningen samtidig med å fjerne arbeidsgiveravgiften for nye lærlinger 1. juli 2009 er beregnet til å medføre en innsparing på 125 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, nedsettes med	143 400 000
		fra kr 16 578 827 000	
		til kr 16 435 427 000"	

9.6.2 Post 65 Tilskot til barnevern/hovudstadtilskot

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at bevilgningene til det statlige barnevernet er økt, for at bevilgningene skal holde tritt med økt tilfang av innmeldte saker. I Oslo er det også økende press på barnevernet, uten at det i RNB er foreslått økte bevilgninger til barnevernet her. Dette medlem foreslår å øke ressurstilgangen til barnevernet i hovedstaden, på lik linje med resten av landet.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 10 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	65	Tilskudd til barnevern/hovedstadstilskudd, forhøyes med	10 000 000
		fra kr 504 573 000	
		til kr 514 573 000"	

9.7 Kap. 580 Bustøtte

9.7.1 Post 70 Bustøtte, overslagsløyving

SAMANDRAG

Fra og med 1. juli 2009 innføres det nytt regelverk for bostøtten, jf. St.prp. nr. 11 (2008–2009) Ei styrkt bustøtte. Det nye bostøtteregelverket innebærer at om lag 50 000 nye husstander vil få bostøtte, og mange av dagens mottakere vil få økt støtte. Samtidig vil noen mottakere få en reduksjon i utbetalingen av bostøtte. Dette skyldes i hovedsak økt avkorting i forhold til netto formue i det nye regelverket. I tillegg til

konsekvensene av nytt bostøtteregulering, vil mange pensjonister få redusert bostøtte annet halvår 2009 som følge av økte pensjonsinntekter etter trygdeoppjøret 2008.

For å unngå at husholdninger med relativt dårlig økonomi skal få en brå nedgang i bostøtten, foreslås det etablering av en overgangsordning. Overgangsordningen skal gi full kompensasjon for avkorting av bostøtten som ville ha inntruffet både som følge av trygdeoppjøret i 2008 og som følge av nytt regelverk for bostøtten.

Overgangsordningen innebærer at det første virkeår gis full kompensasjon. Deretter trappes kompensasjonen ned med 20 pst. hvert år over 5 år.

Ordningen vil omfatte rundt 54 000 av de vel 100 000 nåværende mottakerne av bostøtte. Sammenliknet med de regler som gjelder etter St.prp. nr. 11 (2008–2009) Ei styrkt bustøtte, vil gjennomsnittlig merytelse pr. husstand være om lag 2 900 kroner første året.

Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen økes med 66 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

9.8 Kap. 582 Rentekompensasjon for skule- og symjeanlegg og kyrkjebygg

9.8.1 Post 60 Rentekompensasjon skule- og symjeanlegg, kan overførast

SAMANDRAG

På bakgrunn av nye renteanslag for 2009 foreslås det at bevilgningen reduseres med 262,5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet mener at selv om styringsrenten har gått ned vil det ikke gagne de kommunene som ikke har hatt råd å ta opp lån, og mener at rentekompensasjonsordningene må beholdes.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 262,5 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Disse medlemmer går imot Regjeringens forslag.

9.8.2 Post 61 Rentekompensasjon kyrkjebygg, kan overførast

SAMANDRAG

På bakgrunn av nye renteanslag for 2009 foreslås det at bevilgningen reduseres med 31,9 mill. kroner.

Etter gjeldende regelverk for ordningen med rentekompensasjon til kirkebygg omfatter ordningen bare kirker bygd etter 1650. Rehabilitering av eldre kirker finansieres med tilskudd over Opplysningsvesenets fond. Som følge av fondets økonomiske situasjon har Kultur- og kirke departementet besluttet at det inntil videre ikke skal gis tildelinger fra fondet. Forskriften for rentekompensasjonsordningen for kirkebygg er som følge av dette endret, slik at kirker bygd før 1650 kan gis tilskudd over ordningen.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet mener at selv om styringsrenten har gått ned vil det ikke gagne de kommunene som ikke har hatt råd å ta opp lån, og mener at rentekompensasjonsordningene må beholdes.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 31,9 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag. Disse medlemmer går imot Regjeringens forslag.

9.9 Kap. 586 Tilskot til omsorgsbustader og sjukeheimplassar

9.9.1 Post 63 Tilskot til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag

SAMANDRAG

På bakgrunn av nye renteanslag for 2009 foreslås det at bevilgningen reduseres med 282,2 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet ønsker å vise til sine representantforslag, henholdsvis Dokument nr. 8:34 (2005–2006) og Dokument nr. 8:83 (2006–2007) om eldreomsorgen. Disse medlemmer viser også til de handlingsplaner Stortinget har vedtatt og som har vært gjennomført siden slutten av 1990-tallet med en stortilt utbygging av boliger for pleie- og omsorgstrenge. Disse medlemmer mener at satsingen har vært konsentrert om bygging av omsorgsboliger der tilbudet av, og tilgjengeligheten til, tjenester har vært

sterkt nedprioritert. Antallet sykehjemsplasser har, slik disse medlemmer ser det, ikke økt i takt med behovet og er i dag betydelig lavere enn målet om at antallet sykehjemsplasser skal tilsvare 25 pst. av befolkningen over 80 år.

Dersom det skal bli mulig å oppnå det nødvendige antall sykehjemsplasser, mener disse medlemmer at målet må være 17 000 nye plasser i sykehjem frem mot 2015. Disse medlemmer anser at det kan bli nødvendig å forlenge tilskudds- og byggeperioden for å nå dette målet. Når det gjelder omsorgsboliger, mener disse medlemmer at behovet er betydelig mindre og at 5 000 nye plasser vil være tilstrekkelig frem mot 2015.

9.9.2 Post 64 Investeringstilskot

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker å utvide tilskuddsordningen for bygging av sykehjem, i tråd med vårt alternative statsbudsjett for 2009. Disse medlemmer viser til merknader under post 63. Disse medlemmer foreslår at tilskuddet økes fra 600 000 kroner til 800 000 kroner, samt at det ikke settes noen ramme før 25 prosentmålet er nådd.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring under Kommunal- og regionaldepartementet i fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger på kap. 586 post 64:

VII
Tilsagnsfullmakter

Kap.	Post	Formål	Kroner
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	
	64	Investerings-tilskudd	2 000 mill. kroner"

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti ser store utfordringer i eldreomsorgen både i dag og i framtiden. Rapporter viser at de kommunale helse- og omsorgstjenestene skal dekke svært mangfoldige behov til svært mange mennesker. Det er avgjørende at tjenestene er dimensjonert ut fra behovene. Dette medlem viser til at det kom inn søknader om stimuleringsstilskudd til bygging av sykehjemsplasser og omsorgsboliger om mer enn 5 000 enheter til Husbanken i 2008. Stimuleringsstilskuddet skal dekke denne type boliger og plasser for alle grupper, rusmiddelavhengige, funksjonshemmede, psykisk syke og eldre. Bare for psykisk syke

var det behov for bygging av 2 800 enheter utover målene i opptrappingsplanen for psykisk helse. Tilskuddet skal også gå til ombygging av eksisterende plasser, hvilket innebærer at det ikke nødvendigvis blir flere plasser. Dette viser at Regjeringens dimensjonering av kapasiteten i eldreomsorgen er for lav. I 2009 bør det gis stimuleringsstilskudd til bygging av 2 000 plasser ut over Regjeringens forslag.

Dette medlem viser til eldreavtalen som ble inngått høsten 2007 mellom regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre om å styrke eldreomsorgen, hvor det ble gjennomslag for at stimuleringsstilskudd for bygging av sykehjemsplasser og omsorgsboliger også kan brukes til å bygge enheter for lindrende behandling i kommunene. Dette er et viktig tiltak for å sikre døende en verdig avslutning på livet.

Dette medlem foreslår å øke tilsagnsrammen for nye sykehjem og omsorgsboliger med 1,25 mrd. kroner, fordelt med 250 mill. kroner i økt bevilgning i 2009 og 1 mrd. kroner i økt tilsagnsfullmakt. Dette vil gi rom for å øke aktivitetsnivået (tilsagnsrammen) med vel 2 400 plasser, eller nær en fordobling i forhold til Regjeringens forslag.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	
	64	Investeringstilskudd, kan overføres, forhøyes med	250 000 000
		fra kr 436 000 000 til kr 686 000 000"	

Videre fremmer dette medlem følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring under Kommunal- og regionaldepartementet i fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger på kap. 586 post 64:

Kap.	Post	Formål	Kroner
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	
	64	Investeringstilskudd ...	1 000 mill."

Komiteen medlem fra Venstre viser til at Venstres store mål for neste stortingsperiode er en

ny og forbedret velferdskommune som er stor nok og robust nok til å kunne løse alle velferdsoppgaver på en god måte.

I dag mangler særlig de minste kommunenes evne til å følge opp i praksis – økonomisk, ledelsesmessig, og ikke minst være i stand til å gi god nok kvalitet på helse – og velferdstilbudene. Det mangler i dag ikke minst fordi denne Regjeringen lovfester mer og mer, øremerker de aller fleste midler og sørger for frukt til skoleelever, men prioriterer ikke de største oppgavene, som mulighet for kommunene til å bygge opp nok sykehjemsplasser. Når alt er lovfestet og øremerket, blir alt like viktig og ingenting prioritert.

Den største utfordringen velferdsstaten står overfor er etter dette medlems mening forholdet mellom antall pleietrengende eldre, antall arbeidstagere til å pleie dem, og en bærekraftig velferdsmodell. Dette medlem vil ha en større satsing på eldreomsorg som inkluderer mange nok hender og tilstrekkelig med sykehjemsplasser for de mest pleietrengende og alvorlig syke, samt en satsing på forebygging av skader for å møte behovene i eldreomsorgen. Regjeringen har varslet at det skal bygges 12 000 sykehjemsplasser eller omsorgsboliger med heldøgns pleietilbud frem til 2015, som er en nøktern videreføring av dagens nivå. I St.meld. nr. 25 (2006–2007) beskriver Regjeringen selv imidlertid et behov for 60 000 nye plasser frem til 2030. Regjeringen har dermed dimensjonert færre plasser enn behovet den selv beskriver fremover mot 2030. Dette medlem ønsker å bygge langt flere plasser enn det Regjeringen foreslår. Flere tilsynsrapporter viser at eldreomsorgen mange steder er i en kritisk situasjon, og at dekningsgraden for langtids sykehjemsplasser er for dårlig utbygd. Det er derfor behov for en målrettet innsats gjennom en tverrpolitisk forpliktende plan for å sikre alle eldre en trygg og verdig alderdom.

På kort sikt må det bygges flere sykehjemsplasser. Derfor prioriterer dette medlem en betydelig satsing på flere sykehjemsplasser men en økt bevilgning på 624,4 mill. kroner ut over Regjeringens forslag. Dette vil anslagsvis kunne gi 5 000 flere sykehjemsplasser dersom dette beløpet gis som stimuleringsstilskudd eller minimum 1 000 nye sykehjemsplasser dersom dette gis som maksimalt tilskuddssats på kr. 626 000 pr. plass.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	
	64	Investeringstilskudd, kan overføres, forhøyes med	626 400 000
		fra kr 436 000 000 til kr 1 062 400 000"	

9.10 Kap. 2412 Den norske stats husbank

9.10.1 Post 72 Rentestøtte

SAMANDRAG

Posten omfatter lån til utleieformål som er gitt med rente- og avdragsfrihet i perioden 1987–1994, og eldre særvilkårslån som har en rentesats på ett prosentpoeng under gjeldende rente, samt inntekter i form av forsinkelsesrenter. På bakgrunn av regnskapstall for 2008 foreslås det at bevilgningen økes med 3 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

9.10.2 Post 90 Lån til Husbanken, overslagsløyving

SAMANDRAG

Av Husbankens låneramme i 2008 ble om lag 600 mill. kroner ikke benyttet. Det vil dermed komme færre låneutbetalinger i 2009 enn det som er lagt til grunn i statsbudsjettet for 2009. På bakgrunn av dette forelås det at bevilgningen reduseres med 116 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til innspel under høyringa frå Byggenæringens Landsforening om Husbanken sine samla lånerammer. Fleirtalet støttar opp om Regjeringa sitt arbeid for å sikre Husbanken si rolle som verkemiddel i bustadpolitikken. Fleirtalet ber Regjeringa følgje utviklinga i etterspørselen etter husbanklån og komme tilbake til Stortinget ved behov.

9.11 Kap. 5312 Den norske stats husbank

9.11.1 Post 90 Avdrag

SAMANDRAG

Posten omfatter mottatte avdrag, tap og rentestøtte. På bakgrunn av en nedgang i ekstraordinære avdrag og innfrielser i 2009 foreslås det at bevilgningen reduseres med 952,3 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

9.12 Kap. 5615 Renter fra Den norske stats husbank

9.12.1 Post 80 Renter

SAMANDRAG

Posten omfatter mottatte renter fra Husbankens lånekunder og rentestøtte. På bakgrunn av nye renteanslag for 2009, foreslås det at bevilgningen reduseres med 565,3 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

9.13 Oppfølging av oppmodingsvedtak vedkomande Startlån

9.13.1 Samandrag

I forbindelse med behandlingen av dokument nr. 8:141 (2007–2008) fattet Stortinget følgende vedtak, jf. vedtak 142:

"Det henstilles til Regjeringen å sette i verk et forsøk hvor flere aktører enn kommunene i en avgrenset periode får forvalte startlån eller deler av ordningen på vegne av Husbanken."

Startlånet er et viktig virkemiddel for kommunene for å bistå unge og økonomisk vanskeligstilte inn i egen eid bolig. Lånet kan også benyttes til refinansiering slik at det blir enklere å beholde boligen. Nesten alle kommunene benytter seg av låneordningen som tilbys fra Husbanken.

I den boligsosiale politikken tilbyr Husbanken kommunene en helhetlig virkemiddelpakke med boligtilskudd, bostøtte og startlån. Målgruppene for disse ordningene er økonomisk vanskeligstilte med ulike grader av boligrettet hjelpebehov. Skal de boligpolitiske mål nås, er det avgjørende at kommunene aktivt benytter disse ordningene og ser dem i sammenheng.

Tildeling og utmåling av startlån er enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Det er det offentlige som fatter enkeltvedtak, med mindre annet følger av særskilt

lovhjemmel. Verken husbankloven eller andre lover inneholder slik hjemmel. Dersom lovverket skulle åpne for at private aktører som for eksempel boligbyggelag skulle kunne gi startlån, ville det lett bli stilt spørsmål knyttet til aktørens habilitet. Regjeringen kan ikke se at verken boligpolitikken, boligbyggelagene eller andre vil være tjent med det.

Det er avgjørende for en god boligpolitisk måloppnåelse at en og samme enhet står for tildelingen av boligvirkemidlene. Regjeringen mener denne enheten må være kommunen som er gitt en egen rolle og ansvar i boligpolitikken. Kommunene har i dag mulighet til å la private forvaltere stå for selve utbetalingen og forvaltningen av startlånet etter at det er fattet vedtak. Denne muligheten benytter kommunene seg av i stor grad. På denne bakgrunn vil Regjeringen ikke gå inn for at det åpnes for at private aktører kan saksbehandle og tildele startlån.

9.13.2 Merknader frå komiteen

Komiteen tek omtalen til orientering.

9.14 Andre merknader og forslag framkomne under behandlinga i komiteen

9.14.1 Utleigebustader

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, Høgre og Venstre, er einige i at bustadslause og vanskelegstilte skal vere prioriterte grupper ved utmåling av bustadtilskot på kap. 581 post 75 til utleigebustader. Fleirtalet ber Regjeringa gå gjennom ordninga med at bustadtilskot blir brukt til å subsidiere langsiktige leigeavtalar. Fleirtalet ber dessutan Regjeringa, dersom det er rom for det, å vurdere å opne for at bustadtilskot skal kunne brukast til prosjekt med utleigebustader for ungdom, eksempelvis i samarbeid med bustadbyggelag etter den såkalla Bergensmodellen.

Fleirtalet viser til at husleigereguleringa av førkrigsbustader, oppheva i vedtak i Odelstinget i 1999, blir avvikla 1. januar 2010. Dette inneber at ca. 3 000 bebuarar i desse bustadene får melding om vesentleg auke i leiga innan 1. juli i år. For å skape føreseielege vilkår for bebuarane meiner fleirtalet at det er avgjerande at den varsla løysinga mellom Regjeringa og Oslo kommune kjem på plass innan det nemnde tidspunktet, og ber Regjeringa medverke til dette.

9.14.2 Selskapsskatten

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener det er viktig at sentrale og lokale myndigheter legger til rette for, og stimulerer til, lokal næringsutvikling og etablering av arbeidsplasser. Disse medlemmer mener det er

viktig at kommunene får beholde deler av selskapskatten lokalt fordi mulighetene ordningen vil virke stimulerende og det vil gi kommunene et viktig grunnlag til å føre en positiv og fremtidsrettet næringspolitikk. Disse medlemmer viser til at dette standpunktet ble støttet av både Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) og Kommunenes Sentralforbund (KS) i høringen i forbindelse med nytt inntektssystem.

Disse medlemmer mener deler av selskapskatten bør kunne gjeninnføres fra 1. januar 2010, og fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å gjeninnføre ordningen hvor kommunene får beholde en andel av selskapskatten, og at dette gjelder fra og med 1. januar 2010."

9.14.3 Senter for FoU for bygge-, anleggs- og eidedomsnæringa

Komiteens medlemmer fra Høyre mener at det er behov for å etablere selvstendig senter for forskning og utvikling spesielt for byggenæringen i samarbeid med myndigheten. Senteret bør etableres i forbindelse med eksisterende kompetansemiljøer i et samarbeid mellom byggenæringen og staten. Det er særlig viktig at næringen selv er sterkt inne i utformingen av senteret.

På denne bakgrunn foreslår disse medlemmer:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake i statsbudsjettet for 2010 med forslag om oppfølging av Byggekostnadsprogrammet gjennom etablering av et permanent senter for FoU for bygge-, anleggs- og eiendomsnæringen."

9.14.4 Arbeid med lese- og skriveferdigheter for voksne

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sine generelle merknader. Det er kommunene som har ansvaret for å tilby grunnopplæring til voksne med mangelfulle grunnleggende ferdigheter. I en rapport fra Riksrevisjonen (Dokument nr. 3: 14 (2007–2008)) får Kunnskapsdepartementet sterk kritikk for ikke å følge opp dette arbeidet, og Riksrevisjonen peker samtidig på at tilbudet varierer mye fra kommune til kommune. Mange av de som har svake grunnleggende ferdigheter står utenfor arbeidslivet, og nås derfor ikke av for eksempel Program for basiskompetanse i arbeidslivet. For å styrke voksnes grunnleggende ferdigheter gjennom tiltak i kommunene foreslår disse medlemmer å styrke overføringene til kommunene med 50 mill. kroner.

9.14.5 Oppfølging kunnskapsløftet

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er nødvendig å se på hvorvidt bevilgninger til økt timetall i forbindelse med kunnskapsløftet blir benyttet av kommunene til dette formålet og ikke kun benyttes til å saldere kommunebudsjettene, slik som de har gjort i Trondheim.

9.14.6 Fjerne frukt og grønt frå innbyggjartilskotet

Komiteens medlemmer fra Høyre prioriterer å styrke kunnskapsformidlingen i skolen og med dette flere undervisningstimer og tiltak for å øke lærerekutteringen fremfor gratis frukt og grønt. Disse medlemmer mener mat er et primæransvar for foreldrene. Der det er behov for ordninger ved den enkelte skole bør dette skje i et samarbeid med foreldre og kommunen.

9.14.7 Tilsegningsfullmakt – Kommunesamanslåing

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det var stor oppslutning blant landets lokalpolitikere rundt samarbeidsprosjektet mellom regjeringen Bondevik II og KS prosjektet "Fremtidens kommunestruktur". Et flertall av deltakerne mente at det var behov for endringer i kommunestrukturen og mange kommuner var inne i positive prosesser for å finne frem til gode lokale løsninger. Dette arbeidet har stoppet opp etter regjeringsskifte. Kommuner som mener dagens struktur som et problem for å løse de oppgavene de har ovenfor sine innbyggere opplever at det ikke er noen drahjelp fra sentrale myndigheter for å sette denne problemstillingen på dagsorden. Tvert imot har Regjeringen fjernet de stimuleringsmidlene som tidligere kunne brukes for å få til positive og frivillige prosesser. For på nytt å få satt fokus på de utfordringene dagens kommunestruktur gir og stimulere kommuner til frivillig sammenslåing vil disse medlemmer foreslå å avsette 150 mill. kroner på Kommunal- og regionaldepartementets budsjett i tilsagnsfullmakt til dette formålet. Pengene skal kunne gis til kommuner som frivillig slår seg sammen. De skal brukes til infrastrukturtiltak som kan oppveie eventuelle negative konsekvenser av sammenslåing. Det kan for eksempel være veier og broer som fører til at kommunene knyttes bedre sammen, bredbåndsutbygging eller etablering av servicekontorer som sikrer nærhet til de viktige kommunale tjenestene.

Disse medlemmene foreslår derfor:

"Kommunal- og regionaldepartementets kan i 2009 gi tilsagn om tilskudd til kommuner som frivillig slår seg sammen med inntil 150 mill. kroner. Midlene skal benyttes til infrastrukturtiltak som kan opp-

veie eventuelle negative konsekvenser av sammen-
slåing."

10. ARBEIDS- OG INKLUDERINGS- DEPARTEMENTET

10.1 Kap. 600 Arbeids- og inkluderings- departementet

10.1.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Manglende lønnskompensasjon for 2009

I forbindelse med lønnsjusteringen for 2009 av kap. 600 post 1 ble kompensasjonen ved en feil satt 4,3 mill. kroner for lavt.

Bevilgningen foreslås på denne bakgrunn økt med 4,3 mill. kroner.

Administrative ressurser

De administrative oppgavene for Arbeids- og inkluderingsdepartementet er økende. Dette gjør seg særlig gjeldende knyttet til økte asylankomster, store integreringsutfordringer, oppfølging av Arbeids- og velferdsetaten og situasjonen på arbeidsmarkedet. I tillegg vil det i 2009 påløpe høyere kostnader til utvalg enn tidligere forutsatt. Kostnadene relaterer seg både til økte lønns- og driftskostnader og utredningsmidler.

Bevilgningen foreslås økt med 3,6 mill. kroner til ovennevnte formål.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 600 post 1 økt med 7,9 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtallet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet og Høyre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader i Budsjett-innst. S. nr. 15 (2008–2009) der det fremmes forslag om en redusert bevilgning med 15 mill. kroner basert på fokus på effektiv drift. Med bakgrunn i den situasjonen som nå er oppstått, og de store og økende problemer Nav har med gjennomføringen av reformen og situasjonen på arbeidsmarkedet med de følger dette får for både sykemeldte, arbeidsledige og den kommunale sosialhjelpen, vil disse medlemmer foreslå en økning av kap. 600 post 1 med 10 mill. kroner i tillegg til Regjeringens forslag.

Disse medlemmer forventer at det settes inn en styrket innsats overfor Arbeids- og velferdsdirektoratet som fører til at organisering av Nav og effektivitet overfor brukerne etableres og at ventetider og saksbehandlingstider reduseres til et akseptabelt

nivå. Arbeids- og inkluderingsdepartementet har det overordnede ansvaret for at velferdssystemet fungerer etter intensjonene og skal vi unngå noe som, etter hvert, gir signaler om fare for total kollaps i Nav må det settes inn omfattende tiltak omgående.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 17,9 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
600		Arbeids- og inkluderingsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	17 892 000
		fra kr 222 113 000	
		til kr 240 005 000"	

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at mange mennesker i dag ikke opplever å få tilstrekkelig og tidsmessig riktig behandling fra Nav. Eksempelene på mennesker som venter i mange måneder på å få sine søknader behandlet er mange. I en sånn situasjon er det viktig å sørge for at den enkeltes rettssikkerhet blir bedre ivaretatt, noe som vil styrkes gjennom å etablere et eget Nav-ombud. Disse medlemmer viser til behandlingen av St.prp. nr. 51 (2008–2009) Redegjørelse om situasjonen i arbeids- og velferdsforvaltningen, jf. Innst. S. nr. 190 (2008–2009), hvor det står følgende:

"Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti mener utgangspunktet i denne ekstraordinære og alvorlige situasjonen er at det er nødvendig å etablere ordninger som bedre ivaretar brukernes interesser og rettssikkerhet. Disse medlemmer mener at dagens rammeverk for ivaretagelse av brukernes interesser og rettssikkerhet (Navs eget rammeverk for klage- og ankebehandling samt Trygderetten) ikke ivaretar behovet på en god nok måte. Disse medlemmer vil derfor be Regjeringen utrede en ordning med et eget Nav-ombud som en midlertidig ordning til reformprosessen er avsluttet og den nye Nav-organisasjonen har "gått seg til". En slik utredning bør vurdere organisatorisk plassering av et slikt ombud, men disse medlemmer vil allerede nå peke på at en mulig løsning vil kunne være å plassere et slikt ombud som en integrert del av Sivilombudsmannens apparat."

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen opprette et eget Nav-ombud, for å ivareta rettssikkerheten til brukere av velferdstjenester. Regjeringen bes vurdere hvordan ombudet raskt kan tre i kraft, samt hvordan fremtidig ivaretagelse av ombudets funksjon best kan organiseres."

Komiteens medlemmer fra Høyre viser videre til at det i Høyres alternative opplegg i Revidert nasjonalbudsjett er avsatt 5 mill. kroner til å opprette et Nav-ombud, og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
600		Arbeids- og inkluderingsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	12 892 000
		fra kr 222 113 000 til kr 235 005 000"	

10.2 Kap. 601 Utgreiingsverksemd, forskning m.m.

10.2.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter

SAMANDRAG

Bevilgningsbehovet i 2009 tilsier isolert sett at bevilgningen kan reduseres med 3,6 mill. kroner.

Samtidig foreslås det overført om lag 2 mill. kroner til posten til forsøksprosjektet TV-mangfold fra kap. 605 post 21 Spesielle driftsutgifter. Det vises til nærmere omtale under kap. 605 post 21.

Det foreslås videre overført 4 mill. kroner fra kap. 601 post 21 til kap. 601, post 50 Norges forskningsråd til seniorforskning innenfor Norges forskningsråds program for forskning om årsaker til sykefravær, uførhet og utstøting. Det vises til nærmere omtale under kap. 601 post 50.

Samlet sett foreslås bevilgningen på kap. 601 post 21 redusert med 5,6 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

10.2.2 Post 50 Noregs forskingsråd

SAMANDRAG

I forbindelse med fordelingen av IA-midlene som opprinnelig var ført på kap. 601 post 73 Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte, ble det bl.a. bevilget 5 mill. kroner på kap. 601 post 21, jf. St.prp. nr. 1 (2008–2009). Arbeidslivets parter ble høsten 2008 enige om at det fra 2009 årlig skulle

benyttes 4 mill. kroner av dette beløpet til seniorforskning innenfor Norges forskningsråds program for forskning om årsaker til sykefravær, uførhet og utstøting.

Bevilgningen på kap. 601 post 50 foreslås økt med 4 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til den tverrpolitiske enighet om at seniorennes stilling i arbeidsmarkedet skal styrkes og til pensjonsreformen som legger opp til senere pensjonering og lengre yrkesaktiv innsats for å oppnå et pensjonsnivå tilsvarende dagens. Disse medlemmer anser det som viktig å styrke kunnskapen om virkninger, konsekvenser og behov for tiltak for å møte fremtidige situasjoner og øke kunnskapen om eldre arbeidstakeres fysiske, psykiske og sosiale påvirkninger av å stå lengre i arbeidssituasjonen. De positive konsekvensene for seniorer av å ha mulighet til å bidra med sin arbeidskraft, stor eller liten, bør også etter disse medlemmers mening vurderes nærmere.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Stortingets henstillingsvedtak nr. 142 vedrørende Startlån i forbindelse med behandlingen av Dokument nr. 8:141 (2007–2008) og Regjeringens svar i St.prp. nr. 67 (2008–2009) under dette kapitlet der det vises til at det er avgjørende for en god boligpolitisk måloppnåelse at en og samme enhet står for tildelingen av boligvirkemidlene og flg. "Regjeringen vil på denne bakgrunn ikke gå inn for at det åpnes for at private aktører kan saksbehandle og tildele startlån". Disse medlemmer vil igjen henlede oppmerksomheten på uttalelsen fra statsråd Magnhild Meltveit Kleppa etter hennes møte med ulike aktører i boligsektoren den 25. november 2008 der hun påpekte at "startlån er en godt bevart hemmelighet".

Dersom det fortsatt skal være kommunene som skal styre tildelingen av Startlån mener disse medlemmer det må være av betydning at statsrådets uttalelse tas til følge og at kommunene får instruks om å bidra til at ordningen blir kjent for aktuelle søkere og at bistanden til søkeprosessen blir effektiv og nyttig.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 5 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 9 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	
	50	Norges forskningsråd, forhøyes med	9 000 000
		fra kr 105 479 000 til kr 114 479 000"	

10.3 Kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten

10.3.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Overføring av ansvar og oppgaver fra Statens innkrevingsentral til Arbeids- og velferdsetaten

Innkrevning av ytelser etter arbeidsmarkedsloven og folketrykkløven, kapitlene 4 og 11, ble overført til Arbeids- og velferdsetatens innkrevingsentral 1. april 2008. Det foreslås på denne bakgrunn en rammeoverføring på 3,8 mill. kroner fra Statens innkrevingsentral til Arbeids- og velferdsetaten. Statens innkrevingsentral betaler ikke pensjonspremie til Statens Pensjonskasse (SPK), noe Arbeids- og velferdsetaten gjør. Det foreslås derfor i tillegg en bevilgningsøkning på 225 000 kroner som skal dekke pensjonspremie knyttet til årsverksoverføringen. Dette beløpet tilsvarer økte inntekter til SPK på Fornyings- og administrasjonsdepartementets område.

Økning i antall tiltaksplasser – administrative ressurser

Det foreslås en økning i tiltaksnivået på 1 000 tiltaksplasser på årsbasis, jf. omtale under kap. 634 Arbeidsmarkedstiltak, post 76 Tiltak for arbeidssøkere. Forslaget til tiltaksnivå gir et økt behov for personellressurser på til sammen 40 stillinger i Arbeids- og velferdsetaten, tilsvarende 11 mill. kroner i 2009.

Bevilgningen foreslås økt med 11 mill. kroner ifm. økning i nivået på arbeidsmarkedstiltak.

Overføring av helsetjenesteforvaltningen fra Arbeids- og velferdsetaten til Helsedirektoratet – korrigerende av pensjonspremie

Ved behandling av statsbudsjettet for 2009 ble ansvaret for helserefusjonsområdet overført fra Arbeids- og velferdsetaten til Helsedirektoratet. Det ble i den sammenheng trukket ut midler fra Arbeids- og velferdsetaten tilsvarende beregnet årlig pensjonspremie for de overførte ansatte.

På bakgrunn av ny sats for pensjonspremie i SPK fra 2009, er ikke det overførte beløpet tilstrekkelig for å dekke pensjonsutgiftene til de ansatte i helsetjenesteforvaltningen. Det bør derfor trekkes ut ytterligere 5,88 mill. kroner fra Arbeids- og velferdsetatens ramme.

Det foreslås på denne bakgrunn å overføre 5,88 mill. kroner fra kap. 605 post 1 til kap. 720 post 1.

Samlet sett foreslås bevilgningen på kap. 605 post 1 økt med 9,1 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtallet i komiteen, alle unnateke medlemmen frå Kristeleg Folkeparti sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Eit anna fleirtal, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet og Kristeleg Folkeparti, viser til tilstrøyminga av nye arbeidsledige og den auka innsatsen som blir sett inn for at Arbeids- og velferdsetaten skal utbetale ytingar til rett tid. Dette fleirtallet vil understreke at dette ikkje må føre til redusert oppfølging og tiltaksinnsats for personar som treng meir omfattande hjelp for å komme i arbeid eller få sosialfagleg oppfølging.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at Situasjonen i Nav slik disse medlemmer ser det er i stadig forverring. Problemene øker i takt med problemene i arbeidsmarkedet, økningen i sykefraværet og antall personer på uføreytelser. Situasjonen er vanskelig for brukerne og for de ansatte og disse medlemmer viser til at den bl.a. har medført at enkelte ledere har sagt opp sine stillinger. Det er etter disse medlemmers mening nødvendig å vurdere endringer i organiseringen av Nav dersom man skal unngå ytterligere opptrapping av problemene når situasjonen i arbeidsmarkedet forverres.

Disse medlemmer viser til skriftlig spørsmål fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen til arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen den 2. april 2009 og statsrådets svar den 15. april. I spørsmålet ble det pekt på Nav's problemer med å gjennomføre sine kjerneoppgaver og stilt spørsmål om statsråden ville ta initiativ til Statens Innkrevingsentral (SI) fortsatt skulle stå for oppgaven med innkrevning av straffekrav noe statsråden, i sitt svar, stilte seg avvisende til. Disse medlemmer mener fortsatt det er nødvendig å redusere og forenkle Navs oppgaver dersom det skal la seg gjøre å gjennomføre velferdsreformen og oppbyggingen av Nav uten at brukerne rammes av for lange ventetider og utilstrekkelig assistanse. På denne bakgrunn vil disse medlemmer fremme forslag om at innkrevning av straffekrav tilbakeføres til SI.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at ansvaret for innkreving av straffe krav legges til Statens innkrevingsentral."

I Aftenposten den 12. mai d.å. beskrives situasjonen i Nav når det gjelder feil i forhold til innkreving av vederlag for opphold i institusjon. Ifølge Aftenposten må 10 000 saker beregnes på nytt bare i Oslo. Flytting av ansvaret for pensjoner til Nav i Harstad har medført økt byråkrati for kommunene, større arbeidsbyrde og fare for at feil oppstår. Slik disse medlemmer ser det er dette stikk i strid med intensjonene bak Nav reformen.

Disse medlemmer anser faren for sammenbrudd i enkelte av Navs funksjoner for å være til stede og mener dette må føre til en grundig gjennomgang og omlegging av organiseringen. Disse medlemmer mener fremdeles, på samme måte som i sine merknader i Budsjett-innst. S. nr. 15 (2008–2009), at en full innlemming av den kommunale sosialhjelpen i Nav ville føre til bedre arbeidsforhold, enklere saksbehandling og et bedre tilbud til brukerne og fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag om å gjøre den kommunale sosialhjelpen til et statlig ansvar under Nav."

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener at det er sterkt behov for å styrke innsatsen for å gi personer som trenger langvarige og sammensatte attføringstiltak et bedre oppfølgingstilbud. Dette medlem viser til at andelen innmeldte personer med nedsatt arbeidsevne som er i tiltak er redusert i 2009. Dette medlem viser til forslag om flere tiltaksplasser framsatt under kap. 634 post 76, og foreslår samtidig å styrke Nav-kontorenes administrative ressurser til å følge opp et høyere antall tiltaksplasser. Dette medlem foreslår derfor å øke bevilgningen med 11 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 20,145 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
605		Arbeids- og velferds-etaten	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	20 145 000
		fra kr 9 030 974 000	
		til kr 9 051 119 000"	

10.3.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter

SAMANDRAG

I forbindelse med stortingsproposisjonen om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer våren 2008 ble det på bakgrunn av drøftinger mellom myndighetene og arbeidslivets parter vedtatt å etablere et forsøk med arbeidsrettet rehabilitering for en utvidet målgruppe i regi av Arbeids- og velferdsetaten. Forsøket har en budsjettamme på 10 mill. kroner årlig på kap. 605, post 21 Spesielle driftsutgifter. For 2009 ventes imidlertid oppstart først 2. halvår. Dette innebærer at det kun vil være et behov på 5,6 mill. kroner i 2009. Mindreforbruket på 4,4 mill. kroner foreslås omdisponert til andre formål for 2009, jf. omtalen under av informasjons- og utviklingstiltak og forsøksprosjektet TV-mangfold, jf. kap. 601 post 21.

I de samme drøftingene mellom myndighetene og arbeidslivets parter ble det vedtatt å overføre midler fra kap. 601 post 73 til kap. 605 post 21 knyttet til informasjons- og utviklingstiltak innenfor forsøket "Raskere tilbake". Det tok tid før aktivitetene ble igangsatt, noe som førte til at en del kostnader ikke påløp i 2008, men vil komme til utbetaling i 2009. Ettersom overført beløp fra 2008 til 2009 under kap. 605 post 21 ikke vil være tilstrekkelig til å dekke disse utgiftene, er det behov for å omdisponere 2 mill. kroner. I tillegg er det behov for å avsette 400 000 kroner til planlegging, gjennomføring og oppfølging av nettverkskonferanser og andre utviklingstiltak innenfor arbeidsrettet rehabilitering.

Totalt sett innebærer dette en omdisponering innenfor kap. 605 post 21 på 2,4 mill. kroner, fra forsøk innenfor arbeidsrettet rehabilitering til informasjons- og utviklingstiltak innenfor "Raskere tilbake".

Videre overføres 2 mill. kroner til kap. 601 post 21 Spesielle driftsutgifter knyttet til forsøksprosjektet TV-mangfold.

Bevilgningen på kap. 605 post 21 foreslås redusert med 2,0 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

10.4 Kap. 621 Tilskot til sosiale tenester og sosial inkludering

10.4.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknad under kapittel 10.4. og at Høyre i Revidert nasjonalbudsjett vil prioritere tiltak i den målrettede fattigdomssatsningen med 75 mill. kroner utover Regjeringens ramme. Disse medlemmer mener at Høyres fattigdomssatsning vil hjelpe mennesker til å få en ny sjanse i samfunnet. Disse medlemmer foreslår å bevilge 30 mill. kroner til prosjektet "På vei til egen bolig", for å gi varig bolig fremfor hospits/boligtilskudd til etablering.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
621		Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med	30 000 000
		fra kr 32 936 000	
		til kr 62 936 000"	

10.5 Kap. 634 Arbeidsmarknadstiltak

10.5.1 Post 21 Forsøk, utviklingstiltak

SAMANDRAG

Behovet i 2009 tilsier at bevilgningen på kap. 634 post 21 kan reduseres med 2,5 mill. kroner.

Av dette foreslås 1 mill. kroner overført til Helse- og omsorgsdepartementet ifm. forslag om å utvide fylkesmannens tilsynsansvar til også å omfatte tilsyn med økonomisk stønad og kvalifiseringsprogram/kvalifiseringsstønad, jf. omtale under kap. 721 Statens helsetilsyn post 1 Driftsutgifter.

Bevilgningen på kap. 634 post 21 foreslås redusert med 2,5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

10.5.2 Post 76 Tiltak for arbeidssøklarar, kan overførast

SAMANDRAG

Økt nivå for arbeidsmarknadstiltak

I forbindelse med Regjeringens tiltakspakke for arbeid ble nivået for arbeidsmarknadstiltak økt med

6 000 plasser i gjennomsnitt for 2009. Vedtatt bevilgning for 2009 gir etter dette grunnlag for gjennomføring av gjennomsnittlig om lag 74 000 tiltaksplasser, jf. St.prp. nr. 37 (2008–2009).

Som følge av oppjusterte ledighetsanslag foreslås det nå å øke tiltaksnivået ytterligere. Regjeringen foreslår at nivået på tiltak for arbeidssøkere med moderat bistandsbehov økes med 1 000 plasser i gjennomsnitt i 2009. Ut fra et anslått nivå på tiltakene nå, gir dette grunnlag for en økning på om lag 5 000 tiltaksplasser fram til utgangen av året. Forsøket med tidsubestemt lønnstilskudd foreslås utvidet med inntil 500 tiltaksplasser i gjennomsnitt på årsbasis i 2009 innenfor bevilgningen til arbeidsmarknadstiltak. Økningen i arbeidsmarknadstiltak vil benyttes til opplæringstiltak, arbeidspraksis, lønnstilskudd, oppfølgings- og avklaringstiltak.

Økningen på i gjennomsnitt 1 000 nye tiltaksplasser for arbeidssøkere med moderat bistandsbehov i 2009 medfører et økt bevilgningsbehov under kap. 634 post 76 på 100,3 mill. kroner. I tillegg medfører forslaget isolert sett behov for å øke den samlede tilsagnsfullmakten for kap. 634 post 76 med 43,8 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak. En økning i tiltaksnivået vil medføre et økt behov for personellressurser i Arbeids- og velferdsetaten på 40 stillinger i 2. halvår 2009 tilsvarende 11 mill. kroner, jf. omtale under kap. 605 post 1.

Det samlede tiltaksnivået vil etter dette være om lag 75 000 i gjennomsnitt på årsbasis i 2009. Om lag 18 000 av plassene vil være forbeholdt personer med moderat bistandsbehov (registrerte ledige).

Justering av tilsagnsfullmakten for arbeidsmarknadstiltak

De forutsetninger som er lagt til grunn for beregning av tilsagnsfullmakter for 2009 er justert slik at den samlede tilsagnsfullmakten for arbeidsmarknadstiltak i saldert budsjett 2009 er om lag 97,7 mill. kroner for høy. Tilsagnsfullmakten foreslås på denne bakgrunn redusert med 97,7 mill. kroner, og samlet tilsagnsfullmakt for arbeidsmarknadstiltakene foreslås satt til 3 084,25 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

Justering av kostnadstak for utdanningsstøtte for personer med nedsatt arbeidsevne

Kostnadstaket for utdanningsstøtte for personer med nedsatt arbeidsevne er i dag på 50 000 kroner. Kostnadstaket har ikke vært justert etter innføringen i 2003. Det foreslås derfor å justere kostnadstaket i forhold til konsumprisindeksen på innføringstidspunktet (2003) og konsumprisindeksen for 2008, noe som avrundet gir et nytt kostnadstak på 55 000 kroner. Merutgiftene på helårsbasis er anslått til 3,3 mill. kroner. Endringen i kostnadstak foreslås gjennomført

fra 1. juli 2009. Utgiftene for 2009 på 1,65 mill. kroner dekkes innenfor bevilgningen på kap. 634 post 76.

Oppfølging av anmodningsvedtak nr. 115 (2008–2009) fra Stortinget til Regjeringen

Stortinget har ved behandlingen av innstilling fra Arbeids- og sosialkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2009, vedtatt følgende anmodning:

"Stortinget ber Regjeringen disponere tiltaksbevilgningen under kap. 634, post 76 slik at arbeidsmarkedstiltak kan settes inn når situasjonen på arbeidsmarkedet tilsier det."

Arbeids- og velferdsetaten har fått fullmakt til en mer fleksibel bruk av den samlede tiltaksbevilgningen til arbeidsmarkedstiltakene for 2009 mellom 1. og 2. halvår. Dette ble meddelt Arbeids- og velferdsdirektoratet i tildelingsbrevet for 2009, jf. også St.prp. nr 37 (2008–2009). Så langt har etaten imidlertid ikke hatt behov for å benytte adgangen til mer fleksibel bruk av den samlede tiltaksbevilgningen for 2009 mellom 1. og 2. halvår.

Oppsummering

Bevilgningen på kap. 634 post 76 foreslås økt med 100,3 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene fra Høyre, Kristeleg Folkeparti og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre registrerer at Regjeringen ikke vil nå sitt løfte fra valgkampen i 2005 og fra Soria Moria-erklæringen om å avskaffe fattigdommen. Dette bør tjene som eksempel på at programerklæringer som ikke er bygget på realisme og som ikke følges opp av vilje og evne til målrettet prioritering, sjelden eller aldri vil kunne innfris. Disse medlemmer vil videre peke på at Høyre i hele Stortingsperioden har fremmet en rekke ulike tiltak i fattigdomspolitikken, som har hatt den hensikt å forhindre at mennesker kommer inn i en situasjon preget av fattigdom, og at de som i dag er fattige skal få en bedre situasjon. Særlig viktig har det for disse medlemmer vært å styrke innsatsen overfor barn og unge som vokser opp med fattigdom, slik at disse ikke skal arve sosiale problemer fra sin familie, men ha de beste muligheter som barn og unge som vokser opp uten fattigdom. Dette er årsaken til at Høyre i sine alternative budsjetter og opplegg i Revidert nasjonalbudsjett gjennom hele perioden har valgt å fokusere på tiltak som skal styrke arbeidslinjen, styrke rusomsorgen, styrke barne- og

ungdomstiltakene og styrke boligsatsningen, deriblant bostøtten. Disse medlemmer konstaterer at en sammenligning av Regjeringens satsning på målrettede fattigdomstiltak i statsbudsjettet, med Høyres alternative statsbudsjett for 2007, 2008 og 2009, viser at Høyre har foreslått et bevilgningsnivå som er 877 mill. kroner mer enn den samlede bevilgning fra Regjeringen. Disse medlemmer har imidlertid ikke, i motsetning til Regjeringen, den illusjon at dette ville avskaffet fattigdommen, men det ville gitt en betydelig større målrettethet i arbeidet for å hjelpe de svakeste i samfunnet.

I Revidert nasjonalbudsjett vil disse medlemmer prioritere tre tiltak i den målrettede fattigdomssatsningen, utover Regjeringens ramme tilsvarende 75 mill. kroner, som viser at Høyres fattigdomssatsning er helhetlig og målrettet, og vil hjelpe mennesker til å få en ny sjanse i samfunnet:

- 30 mill. kroner til styrking av barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn. Dette vil gi barn og unge et bedre aktivitetstilbud i fritiden og vil også være positivt ved at det forebygger rekruttering til miljøer preget av rus og/eller kriminalitet.
- 30 mill. kroner til prosjektet "På vei til egen bolig", for å gi varig bolig fremfor hospits/boligtilskudd til etablering.
- 15 mill. kroner til tiltak som bidrar til at mennesker under 25 år får umiddelbar arbeidstrening i stedet for ordinær, økonomisk sosialhjelp, etter mønster fra prosjektet "Snu i døra" i Klepp kommune.

Disse medlemmer vil rette søkelys på at den situasjonen Norge i dag befinner seg i er kritisk. En raskt stigende arbeidsledighet, et stort antall mennesker i arbeidsfør alder som står utenfor arbeidslivet, et rekordhøyt sykefravær, er alle store utfordringer som må møtes med ny og målrettet politikk i årene som kommer. Når mennesker mister jobben er det viktig med et godt sikkerhetsnett, slik at omstillingen ikke bidrar til fattigdom for den enkelte og dennes familie. Den raskt stigende arbeidsledigheten vi har sett i Norge i siste halvår, vil imidlertid snart stille samfunnet overfor en mye større utfordring, nemlig et stort antall langtidsledige. Disse medlemmer er bekymret over at det gjøres for lite for å sikre norske arbeidsplasser, slik at folk skal ha trygge jobber og at de som blir ledige, raskt kan komme tilbake. Når dette ikke tas skikkelig tak i dette, risikerer vi en situasjon der fattigdomsutfordringene vil øke i årene som kommer. Sett i lys av dette, vil Regjeringens overbud i fattigdomspolitikken, stå tilbake som en bauta over brutte løfter. Disse medlemmer ønsker å ta Norge i en ny retning, preget av trygghet og optimisme, og Høyres alternative opplegg i fattigdoms-

politikken vil skape bedre rom for en slik utvikling for de svakeste i samfunnet, enn det Regjeringen legger opp til.

Bedriftsintern opplæring

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sine generelle merknader i kapittel 6. I en tid med nedskjæringer og omstruktureringer er det svært viktig å sikre at de arbeidstakerne som har svake grunnleggende ferdigheter eller mangelfull kompetanse, får mulighet til å opparbeide dette. Disse medlemmer foreslår derfor å bevilge 200 mill. kroner til bedriftsintern opplæring.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	315 300 000
		fra kr 6 812 220 000	
		til kr 7 127 520 000"	

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at Regjeringen foreslår å øke tiltaksnivået med 1 000 plasser i gjennomsnitt i 2009 som følge av økt ledighetsanslag, sammenlignet med hva som ble vedtatt i forbindelse med tiltakspakken. Dette medlem mener at det er et særlig behov for å øke innsatsen overfor personer med nedsatt arbeidsevne, og da særlig de som har behov for mer langvarige og sammensatte tiltak. Dette medlem mener at det nå må gjøres en ekstra innsats for å forhindre at ikke disse støtes varig ut av arbeidslivet, og mener at viktige samarbeidspartnere som Attføringsbedriftene og Vekstbedriftene med fordel kan benyttes enda mer i dette arbeidet. Dette medlem vil øke antall tiltaksplasser i annet halvår med ytterligere 1 000 plasser ut over Regjeringens forslag, og mener at slike økte ressurser må styres mot den nevnte målgruppen. Dette medlem foreslår derfor å øke bevilgningen med 50 mill. kroner i forhold til Regje-

ringens forslag, tilsvarende en økning på 150,3 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	150 300 000
		fra kr 6 812 220 000	
		til kr 6 962 520 000"	

Videre fremmer dette medlem følgende forslag:

"Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2009 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Formål	Kroner
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere	3 089,25 mill."

Komiteens medlem fra Venstre mener det er behov for å styrke den bedriftsinterne opplæringen. Det vil bidra til å lette arbeidet med nødvendige omstillinger i norsk næringsliv. Dette medlem foreslår derfor at tilskuddet til bedriftsintern opplæring (BIO) økes med 50 mill. kroner utover Regjeringens forslag. Bedriftsintern opplæring skal bidra til å motvirke utstøting fra arbeidslivet ved større omstillinger, styrke kompetansen til ansatte og rekruttere til stillinger det er vanskelig å besette. Dette medlem mener at bedriftsintern opplæring i den økonomiske situasjonen Norge i 2009 befinner seg i vil være et viktig tiltak for å hindre at personer faller ut av arbeidslivet. Samtidig vil en sterkere satsning bidra til å sikre kompetent arbeidskraft og gjøre det enklere for bedrifter å gjennomgå nødvendige og fremtidsrettede omstillinger.

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, kan overføres, forhøyes med	150 300 000
		fra kr 6 812 220 000	
		til kr 6 962 520 000"	

10.6 Kap. 635 Venteløn

10.6.1 Post 1 Driftsutgifter, overslagsløyving

SAMANDRAG

Til grunn for et oppdatert utgiftsanslag under kap. 635 legges det en gjennomsnittlig beholdning ventelønsmottagere på om lag 1 200 personer i 2009. Dette er i all hovedsak i samsvar med anslaget som ble lagt til grunn i saldert budsjett for 2009. Gjennomsnittlig utbetaling pr. mottaker anslås imidlertid å bli noe høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Basert på disse forutsetningene anslås utbetalinger av ventelønn til om lag 248 mill. kroner i 2009, dvs. en økning på 18 mill. kroner.

Det foreslås at bevilgningen økes med 18 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

10.7 Kap. 3635 Venteløn

10.7.1 Post 1 Refusjon statleg verksemd mv.

SAMANDRAG

Til grunn for et oppdatert refusjonsanslag under kap. 3635 post 1 legges det en videreføring av faktisk refusjonsandel fra 2007 og 2008 på om lag 24 pst. Dette er om lag 2 prosentpoeng høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Dette vil medføre en økning i refusjonsinntektene i 2009 fra 50 mill. kroner til 60 mill. kroner.

Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen økes med 10 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

10.8 Kap. 650 Integrerings- og mangfaldsdirektoratet

10.8.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Bosetting av enslige mindreårige flyktninger

Antallet enslige mindreårige asylsøkere har økt i forhold til tidligere forutsetninger. Dette innebærer at det er behov for å bosette flere enslige mindreårige enn tidligere lagt til grunn. For å styrke Integrerings- og mangfaldsdirektoratet (IMDi) sitt arbeid med å bosette enslige mindreårige flyktninger, foreslås det å øke IMDis driftsbevilgning med 5 mill. kroner.

Informasjonspakke til arbeidsinnvandrere

Informasjonspakke til arbeidsinnvandrere er et viktig tiltak i St.meld. nr. 18 (2007–2008) Arbeidsinnvandring. Det foreslås å øke IMDis driftsbevilgning med 3 mill. kroner til arbeidet med informasjonspakken.

Handlingsplan mot tvangsekteskap

Det vises til omtale under kap. 100 post 1.

Det foreslås at 2,1 mill. kroner overføres til Utenriksdepartementet.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 650 post 1 økt med 5,9 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemen frå Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlem fra Venstre viser til forslag om å øke antallet kvoteflyktninger med 500, nærmere omtalt under kap. 651 post 60.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
650		Integrerings- og mangfaldsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	9 142 000
		fra kr 160 970 000	
		til kr 170 112 000"	

10.9 Kap. 651 Busetjing av flyktningar og tiltak for innvandrarar

10.9.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, integrering og mangfald

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknader under pkt. 10.15 og foreslår å redusere post 21 med 30 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
651		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, integrering og mangfold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	15 000 000
		fra kr 19 000 000 til kr 4 000 000"	

10.9.2 Post 60 Integreringstilskot, kan overførast

SAMANDRAG

Anslagsendringer

IMDi anslår at til sammen 6 600 personer vil bli bosatt i en kommune i 2009, en reduksjon fra 8 000 personer i St.prp. nr. 1 (2008–2009). Dette fører til en reduksjon i utgifter til integreringstilskudd År-1. Antall personer som utløser tilskudd for år 2–5 er også lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Dette innebærer at utgiftene reduseres med 136,9 mill. kroner.

Økt integreringstilskuddssats

Det er store bosettingsutfordringer framover. Kommunene må øke bosettingen av flyktninger fra om lag 4 400 i 2008 til et vesentlig høyere nivå. Behovet i 2009 er 8 100, og i 2010 tilsier prognosene et enda større behov for bosettingsplasser i kommunene. Det er svært viktig å sikre rask og god bosetting i landets kommuner. Rask bosetting bidrar til å korte ned oppholdstiden i statlige mottak og lette overgangen til utdanning, arbeid og økonomisk selvhjelpenhet. Det foreslås å forbedre kommunenes økonomiske rammevilkår i bosettings- og integreringsarbeidet ved å øke satsen for integreringstilskuddet. Tilskuddet foreslås økt med 5 000 kroner for både barn og voksne, fra 551 500 kroner til 556 500 kroner for voksne og fra 531 500 til 536 500 kroner for barn.

Økningen foreslås iverksatt fra 1. juli 2009. Bevilgningen foreslås på denne bakgrunn økt med 29,4 mill. kroner.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 651 post 60 redusert med 107,5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høyre og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til Soria Moria-erklæringen hvor det framgår at Regjeringen vil øke kvoten for overføringsflyktninger fra FN til i første omgang 1 500. Disse medlemmer er svært skuffet over at dette er et løfte Regjeringen har brutt. Disse medlemmer mener at det er naturlig at Norge øker kvoten av overføringsflyktninger fra UNHCR og fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake i nasjonalbudsjettet for 2010 med et forslag som sikrer at Norge tar et større ansvar i det internasjonale flyktingarbeidet ved at kvoten av overføringsflyktninger økes med minst 500."

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknader under pkt. 10.15 og foreslår å redusere post 60 med 40 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
651		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	147 479 000
		fra kr 3 455 840 000 til kr 3 308 361 000"	

Komiteens medlem fra Venstre viser til at kvoten av overføringsflyktninger fra FN's høykommissær for flyktninger (UNHCR) nå er 1 200. Dette medlem vil presisere at Norge må overholde våre internasjonale forpliktelser og at FN's høykommissær for flyktninger (UNHCR) tidligere har meldt om et stort behov for at land tar imot flere flyktninger. Dette medlem mener Norge har en moralsk plikt overfor mennesker som risikerer forfølgelse i hjemlandet sitt og at Norge bør ta et større ansvar i

det internasjonale flyktningarbeidet. Dette medlem mener at vi derfor allerede i år bør forplikte oss til å ta i mot 500 flere kvoteflyktninger. Samlet har dette en netto kostnadsramme på 49,7 mill. kroner fordelt på en rekke poster.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
651		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	37 879 000
		fra kr 3 455 840 000	
		til kr 3 417 961 000"	

10.9.3 Post 62 Kommunale innvandrertiltak

Komiteens medlem fra Venstre mener alle barn må sikres tilfredsstillende opplæring i norsk språk, uansett etnisk bakgrunn. Å beherske norsk er avgjørende for å integreres i den norske skolen. Dette medlem mener derfor at det er viktig at barn som ikke kan kommunisere på norsk ved 4 års alder, får språkopplæring for å sikre en skolestart med like muligheter. Dette medlem viser til at verktøyet Språk 4 er evaluert med gode resultater og mener at dette bør tas i bruk ved alle landets helsestasjoner. Dette medlem mener også at arbeidet med språkopplæring av førskolebarn kan styrkes ytterligere ved å innføre en ordning med omreisende språkpedagoger som iverksetter språkstimulerende tiltak. Dette medlem bevilger derfor 5 mill. kroner til dette formålet.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
651		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	62	Kommunale innvandrertiltak, forhøyes med ...	5 000 000
		fra kr 98 520 000	
		til kr 103 520 000"	

10.9.4 Post 71 Tilskot til innvandringsorganisasjoner og anna frivillig verksemd

SAMANDRAG

Frivillige organisasjoner spiller en viktig rolle i lokalsamfunnet. Det foreslås derfor å styrke frivillige organisasjoner som aktører i bosettingsarbeidet og i arbeidet for integrering og inkludering av innvandrerbefolkningen.

Bevilgningen foreslås økt med 5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemen frå Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til forslag om bevilgningsøkning fremmet under kap. 315 post 75 om økte tilskudd til frivillige organisasjoners tiltak for bekjempelse av fattigdom og bedre integrering.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre mener integreringsarbeidet må ses i sammenheng med frivillighetspolitikken. Integreringspolitikken må etter disse medlemmers syn i større grad basere seg på privat initiativ og frivillighet. Disse medlemmer viser til at Norge har et godt offentlig tilbud til nyankomne flyktninger, men at også andre innvandrere trenger å lære seg norsk bedre og få bedre kjennskap til det norske samfunnet. Disse medlemmer mener frivillige organisasjoner kan bidra i dette arbeidet i enda større grad enn de gjør i dag. Disse medlemmer viser til at flere organisasjoner har svært gode tilbud rettet mot innvandrere som skaper kontakt og bygger broer over kulturforskjeller. Disse medlemmer vil særlig trekke fram den viktige oppgaven flyktningguider har med å orientere en flyktning om det norske samfunnet og slik fungere som et bindeledd til lokalmiljøet.

Komiteens medlem fra Venstre foreslår å bevilge 5 mill. kroner mer enn Regjeringen til frivillige organisasjoner som jobber med integrering.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
651		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	71	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet, forhøyes med	10 000 000
		fra kr 45 725 000 til kr 55 725 000"	

10.10 Kap. 3651 Busetjing av flyktningar og tiltak for innvandrarar

10.10.1 Post 1 Integreringstilskot for overføringsflyktningar, ODA-godkjende utgifter

SAMANDRAG

Bevilgningen på posten er 70,2 mill. kroner. Visse innenlandske utgifter knyttet til mottak av asylsøkere og flyktninger kan i henhold til retningslinjene fra OECD/DAC (Development Assistance Committee) godkjennes som offisiell utviklingshjelp. Som følge av forslaget om å øke integreringstilskuddssatsen, jf. omtale under kap. 651 post 60, foreslås bevilgningen på kap. 3651 post 1 økt med 950 000 kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmen frå Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlem fra Venstre viser til forslag om å øke antallet kvoteflyktninger med 500, nærmere omtalt under kap. 651 post 60.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
3651		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter, forhøyes med	33 150 000
		fra kr 70 220 000 til kr 103 370 000"	

10.11 Kap. 653 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for vaksne innvandrarar

10.11.1 Post 60 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for vaksne innvandrarar

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknader under pkt. 10.15 og foreslår å redusere post 60 med 25 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
653		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	60	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, nedsettes med	25 000 000
		fra kr 1 527 460 000 til kr 1 502 460 000"	

Komiteens medlem fra Venstre viser til forslag om å øke antallet kvoteflyktninger med 500, nærmere omtalt under kap. 651 post 60.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
653		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	60	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, forhøyes med	6 900 000
		fra kr 1 527 460 000 til kr 1 534 360 000"	

10.12 Kap. 664 Pensjonstrygda for sjømenn

10.12.1 Post 70 Tilskot

SAMANDRAG

Bevilgningen består av tilskudd til dekning av krigsfartstillegg mv. etter sjømannspensjonstrygdloven § 15, samt tilskudd som skal dekke trygdens underskudd i henhold til statsgarantien.

Antall arbeidstakere som trekkes for pensjonsavgift i 2009 ser ut til å bli noe høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2009. Videre ser grunnlaget for rederiavgift også ut til å bli høyere enn lagt til grunn. Dette innebærer en økning i avgiftsinntektene og dermed reduksjon i trygdens underskudd og behovet for statstilskudd. I tillegg foreslås det å øke bevilgningen til administrasjon av Pensjonstrygden for sjømenn med 3 mill. kroner pga økte utgifter til IT-investeringer, lønn og kompetanseutvikling.

Bevilgningen foreslås redusert med 66 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

10.13 Kap. 666 Avtalefesta pensjon

10.13.1 Post 70 Tilskot

SAMANDRAG

Utgiftene i 2008 ble høyere enn tidligere forventet. Dette gir et høyere inngangsnivå til 2009 enn forutsatt i saldert budsjett. Videre ser veksten i antall pensjonister med avtalefestet pensjon i 2009 ut til å bli noe høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett. I saldert budsjett er det lagt til grunn en vekst i gjennomsnittlig antall pensjonister i 2009 på 9,9 pst. Oppdaterte anslag viser at veksten nå ser ut til å bli på 10,4 pst.

Bevilgningen foreslås økt med 29,4 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

10.14 Kap. 680 Sametinget

10.14.1 Post 50 Sametinget

SAMANDRAG

Gjenbegravning av skjelettmaterialet fra Neiden

Det er i statsbudsjettet 2009 bevilget 1,5 mill. kroner til en gjenbegravning av skjelettmaterialet fra Neiden som i dag er oppbevart ved Universitetet i Oslo, jf. St.prp. nr. 1 (2008–2009) og Budsjett-innst. S. nr. 5 (2008–2009). Kostnadene knyttet til de tiltak som må iverksettes for å sikre en verdig gjenbegravning av skjelettmaterialet er høyere enn først antatt. Det foreslås derfor at Sametingets budsjett økes med 1,5 mill. kroner i 2009.

Innlemmelse av Lavangen kommune i forvaltningsområdet for samisk språk

Samelovens språkregler skal legge forholdene til rette for videreutvikling og økt bruk av samisk.

Reglene skal sikre innbyggerne grunnleggende rettigheter vedrørende bruk av samisk, særlig i forvaltningsområdet for samisk språk. Forvaltningsområdet består i dag av åtte kommuner; fem kommuner i Indre Finnmark, Kåfjord kommune i Nord-Troms, Tysfjord kommune i Nordland og Snåsa kommune i Nord-Trøndelag.

Lavangen kommune søkte i 2008 om å bli innlemmet i forvaltningsområdet for samisk språk. Det foreslås at Sametingets budsjett økes med 1 mill. kroner for å tilrettelegge for tospråklig forvaltning. Lavangen kommune vil da kunne innlemmes i forvaltningsområdet for samisk språk fra 1. oktober 2009.

Bevilgningen på kap. 680 post 50 foreslås samlet sett økt med 2,5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

10.15 Kap. 690 Utlendingsdirektoratet

10.15.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Oppgradering av Utlendingsdirektoratets IKT-systemer

En betydelig økning i antall ansatte i utlendingsforvaltningen de senere årene har medført økt belastning og svekket ytelsesevne for IKT-systemene til Utlendingsdirektoratet. I tillegg har trusselbildet på IKT-feltet endret seg, med flere alvorlige virusangrep det siste året. Utviklingen har medført behov for å iverksette risikoreduerende tiltak for å muliggjøre tilfredsstillende saksavvikling og måloppnåelse for flere ledd i forvaltningen. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen med 20,2 mill. kroner.

Registreringsordning for EØS-borgere

I tråd med direktiv 2004/38/EF er det besluttet å avvikle ordningen med krav om oppholdstillatelse for EØS-borgere og deres familiemedlemmer. Det vil imidlertid bli innført registreringsplikt for gruppen, blant annet for å sikre god statistikk, jf. Ot.prp. nr. 72 og Innst. O. nr. 33 (2008–2009). Det legges opp til en internettbasert selvregistreringsløsning. Merutgiftene er anslått til 3 mill. kroner i 2009. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen med 3 mill. kroner.

Landinfo

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) leverer viktig bakgrunnsinformasjon til saksbehandlingen av utlendingssaker. Det er behov for å styrke kapasiteten og øke antall stillinger

i Landinfo. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 2 mill. kroner.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på kap. 690 post 1 med 25,2 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høgre og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknaden under post 21 og foreslår å redusere post 1 med 75 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
690		Utlendingsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	49 800 000
		fra kr 717 363 000	
		til kr 667 563 000	

Komiteens medlem fra Venstre viser til at restansene og saksbehandlingstiden i Utlendingsdirektoratet har økt de siste årene og at det er et stort behov for flere ansatte og mer effektiv saksbehandling. Dette medlem vil peke på at rask saksbehandling er viktig for å hindre at en usikker situasjon strekker ut i tid. Lang saksbehandling er særlig problematisk i saker der barn er involvert. Dette medlem mener derfor at det er viktig å sette inn tiltak for å redusere saksbehandlingstiden, og spesielt gjelder det å få på plass elektronisk saksbehandling i UDI. På denne bakgrunn foreslår dette medlem at bevilgningen økes med 10 mill. kroner.

Dette medlem viser videre til forslag om å øke antallet kvoteflyktninger med 500, nærmere omtalt under kap. 651 post 60.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
690		Utlendingsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	37 300 000
		fra kr 717 363 000	
		til kr 754 663 000"	

10.15.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter, statlege mottak

SAMANDRAG

Saldert budsjett 2009 er basert på et gjennomsnittlig belegg i mottak på 14 800 personer. Som følge av utfordringer knyttet til bosetting av personer med innvilget søknad, forventes belegget å øke til i underkant av 15 200 i 2009, jf. også omtale under kap. 651 post 60. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen med 46,5 mill. kroner.

Oppdaterte tall og prognoser viser at andelen enslige mindreårige asylsøkere av nye asylkomster er høyere enn det som ligger til grunn for vedtatt budsjett 2009. Tidligere år har andelen enslige mindreårige asylsøkere utgjort om lag 6 pst. av de totale ankomstene, mens andelen i 2008 økte til 9,5 pst. Oppdaterte prognoser tilsier en andel på om lag 12 pst. i 2009.

Utgiftene til drift av statlige mottak anslås å bli betydelig høyere som følge av den høye forventede andelen enslige mindreårige asylsøkere i 2009. For å kompensere for dette og sikre et godt tilbud til enslige mindreårige asylsøkere i mottak, foreslås det å øke bevilgningen med 201,5 mill. kroner som en engangsbevilgning for 2009.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 690 post 21 økt med 248,0 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høgre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at budsjettets prognoser for 2008 og 2009 var at henholdsvis 5 500 og 15 000 asylsøkere ville komme til Norge. Prognosene nå er om lag 16 000 asylsøkere. Disse medlemmer merker seg at antallet enslige asylsøkere som ankommer Norge også har en prosentvis kraftig vekst. Disse medlemmer ser at årsakene til at flere kommer til Norge kan være mange, også internasjonale forhold. Den viktigste synes imidlertid å være at Regjeringens uklare signaler til omverdenen har skapt et inntrykk av at norsk politikk er vesentlig liberalisert. Disse medlemmer har lenge advart mot denne politikken, blant annet fordi vi har fryktet at enda flere fattige mennesker selger det siste de har i håp om et nytt liv i Norge, for så å oppdage at det ikke er grunnlag for opphold. Disse medlemmer har også advart mot at politikken som retter seg mot mindreårige barns mulighet til opphold også vil øke antallet "ankerbarn", dvs. at voksne mennesker bruker barn som døråpnere til Norge. Disse medlemmer konstaterer at dette også har skjedd. Disse medlemmer har fremmet

en rekke forslag som vil redusere asylstrømmen til Norge, og viser for øvrig til forslagene i Dokument nr. 8:146 (2007–2008) og Dokument nr. 8:57(2008–2009)). Disse medlemmer mener at samlet innspøringsproveny vil være om lag 400 mill. kroner.

Disse medlemmer foreslår å redusere post 21 med 200 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
690		Utlendingsdirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak, forhøyes med	63 000 000
		fra kr 2 090 568 000	
		2 153 568 000"	

10.15.3 Post 22 Spesielle driftsutgifter, tolk og oversetjing

SAMANDRAG

Bevilgningen på posten dekker utgiftene Utlendingsdirektoratet har til tolking og oversettelse i forbindelse med behandlingen av asylsaker. Tidsbruken pr. intervju og antallet intervjuer vil bli noe lavere enn det som ligger til grunn for saldert budsjett, bl.a. som følge av stordriftsfordeler knyttet til mange asylsøkere med likeartet bakgrunn.

Bevilgningen foreslås på denne bakgrunn redusert med 12,7 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høgre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknaden under post 21 og foreslår å redusere post 22 med 20 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
690		Utlendingsdirektoratet	
	22	Vertskommune-tilskudd, nedsettes med	32 700 000
		fra kr 75 400 000	
		til 42 700 000"	

10.15.4 Post 60 Vertskommunetilskot

SAMANDRAG

Anslagsendringer

Som omtalt under kap. 690 post 21, er behovet for mottaksplasser i 2009 høyere enn tidligere lagt til grunn. I tillegg har de nyopprettede mottakene i gjennomsnitt noe færre plasser enn hva man tidligere har lagt til grunn. Antallet vertskommuner (kommuner med asylmottak) som det skal utbetales vertskommunetilskudd til i 2009 forventes å øke. Merutgiftene som følge av disse forholdene anslås til om lag 21,2 mill. kroner.

Vergeordningen for enslige mindreårige asylsøkere

Vergeordningen for enslige mindreårige asylsøkere er basert på frivillig innsats. Særlig i transittfasen har dette vist seg utfordrende. Verger er, på samme måte som tolk, en forutsetning for å kunne gjennomføre intervju av enslige mindreårige asylsøkere. Vanskeligheter med å rekruttere tilstrekkelig mange verger kan skape forsinkelser i behandlingen av asylsøknadene, og dermed også øke oppholdstiden i mottakene.

Det foreslås derfor å innføre et eget kommunalt tilskudd for avlønning av verger for enslige mindreårige asylsøkere. Tilskuddet foreslås avgrenset til transittfasen og vergens rolle i forbindelse med behandlingen av asylsaken, samt overformyndernes arbeid med oppnevning og oppfølging av vergene. Tilskuddsordningen foreslås innført fra 1. juli 2009. Merutgiftene anslås til 5 mill. kroner i 2009.

Bevilgningen på kap. 690 post 60 foreslås økt med til sammen 26,2 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høgre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknaden under post 21 og foreslår å redusere post 60 med 5 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
690		Utlendingsdirektoratet	
	60	Vertskommunetilskudd, forhøyes med .	21 169 000
		fra kr 132 200 000 til 153 369 000"	

10.15.5 Post 73 Gjenbusetjing av flyktningar – støttetiltak

Komiteens medlem fra Venstre viser til forslag om å øke antallet kvoteflyktninger med 500, nærmere omtalt under kap. 651 post 60.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
690		Utlendingsdirektoratet	
	73	Gjenbosetting av flyktninger - støttetiltak, kan nyttes under kap. 651 post 60, forhøyes med	2 700 000
		fra kr 5 950 000 til kr 8 650 000"	

10.15.6 Post 75 Reiseutgifter for flyktningar til og frå utlandet

Komiteens medlem fra Venstre viser til forslag om å øke antallet kvoteflyktninger med 500, nærmere omtalt under kap. 651 post 60.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
690		Utlendingsdirektoratet	
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, kan overføres, forhøyes med	3 000 000
		fra kr 12 300 000 til kr 15 300 000"	

10.16 Kap. 3690 Statlege mottak

10.16.1 Post 3 Reiseutgifter for flyktningar til og frå utlandet, ODA-godkjende utgifter

Komiteens medlem fra Venstre viser til forslag om å øke antallet kvoteflyktninger med 500, nærmere omtalt under kap. 651 post 60.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
3690		Utlendingsdirektoratet	
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter, forhøyes med	2 900 000
		fra kr 12 100 000 til kr 15 000 000"	

10.16.2 Post 4 Statlege mottak, ODA-godkjende utgifter

SAMANDRAG

Visse innenlandske utgifter knyttet til mottak av asylsøkere og flyktninger kan i henhold til retningslinjene fra OECD/DAC (Development Assistance Committee) godkjennes som offisiell utviklingshjelp. Med utgangspunkt i forslaget til bevilgning på kap. 690, post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak og kap. 690, post 60 Tilskudd til vertskommuner for mottak for asylsøkere og flyktninger, foreslår Regjeringen å øke bevilgningen på kap. 3690 post 4 med 218,8 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

10.16.3 Post 6 Gjenbusetjing av flyktningar – støttetiltak, ODA-godkjende utgifter

Komiteens medlem fra Venstre viser til forslag om å øke antallet kvoteflyktninger med 500, nærmere omtalt under kap. 651 post 60.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
3690		Utlendingsdirektoratet	
	6	Gjenbosetting av flyktninger - støttetiltak, ODA-godkjente utgifter, forhøyes med	2 700 000
		fra kr 5 950 000	
		til kr 8 650 000"	

10.17 Kap. 691 Utlendingsnemnda

10.17.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Bevilgningen til Utlendingsnemnda (UNE) ble økt med om lag 103 mill. kroner i 2009, særlig for å utvide kapasiteten til asylsaksbehandling. UNE har rekruttert et betydelig antall nyansatte, men det har vist seg utfordrende å rekruttere et tilstrekkelig antall kvalifiserte personer så hurtig som forutsatt.

Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på kap. 691 post 1 med 10 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

10.18 Kap. 2541 Dagpengar

10.18.1 Post 70 Dagpengar, overslagsløyving

SAMANDRAG

Endring av dagpengeanslaget

I 2008 var de samlede utbetalingene til dagpenger på om lag 4 376 mill. kroner. I saldert budsjett for 2009 er dagpengebevilgningen anslått til 5 103 mill. kroner. Ifm. St.prp. nr. 37 (2008–2009) ble dagpengeutbetalingene anslått til om lag 7,3 mrd. kroner, uten at bevilgningen ble foreslått endret i proposisjonen. Ledigheten og andelen ledige med dagpenger har økt de siste månedene jf. omtale i St.meld. nr. 2 (2008–2009) Revidert nasjonalbudsjett 2009. Utviklingen i utbetalingene hittil i 2009 (per mars 2009) viser en vekst i utbetalingene på om lag 1 mrd. kroner sammenliknet med samme periode i 2008.

Sammenliknet med tidligere anslag legges nå til grunn utsikter til høyere vekst både i den forventede ledigheten i 2009 og i andelen ledige som forventes å ha rett til dagpenger i 2009. Det anslås at utgiftene til dagpenger i 2009 vil utgjøre 10,5 mrd. kroner.

Endring av regelverket for dagpenger under permittering

For å bedre de økonomiske ytelsene under arbeidsledighet og permittering har Regjeringen foretatt flere endringer i dagpengereguleringen i forbindelse med tidligere budsjettproposisjoner, jf. bl.a. St.prp. nr. 1 (2008–2009) og St.prp. nr. 37 (2008–2009).

For å få rett til dagpenger under permitteringer kreves det nå at arbeidstiden er blitt redusert med minst 50 pst. i forhold til arbeidstiden forut for ledigheten. Tilsvarende er det et vilkår for rett til graderte (avkortede) dagpenger at deltidsarbeid ikke overstiger 50 pst. av tidligere arbeidstid. Arbeidstakere som er permittert med mindre enn 50 pst., har med andre ord ikke rett til dagpenger i dagens regelverk. På bakgrunn av situasjonen på arbeidsmarkedet foreslår Regjeringen nå at kravet til arbeidstidsreduksjon for rett til dagpenger under permittering senkes til 40 pst. Forslaget kan gjennomføres ved forskriftsendring. Forskriftsendringen er omtalt i Ot.prp. nr. 45 (2008–2009) Om lov om endringer i folketrygdloven (tidsbegrenset uførestønad).

Ved å senke kravet til arbeidstidsreduksjon legges det til rette for mer fleksible permitteringsordninger. Krav til arbeidstidsreduksjon på 40 pst. for å ha rett til dagpenger under permittering vil gjøre det enklere å gjennomføre såkalte rullerende permitteringer. Endringen vil gjelde fra 1. juli 2009, og antas isolert sett å øke dagpengeutbetalinger i 2009 med 30 mill. kroner. Økningen inngår i det samlede anslaget som er omtalt over.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 2541 post 70 økt med 5 362,9 mill. kroner til 10 500 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtallet i komiteen, medlemene frå Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen tilpasse regelverket for rullerende permittering slik at bedriften der det er enighet mellom ansatte og arbeidsgiver kun betaler arbeidsgiverperiode for det antall stillinger som faktisk er permittert."

Disse medlemmer mener at minstekravet til arbeidstidsreduksjon i forbindelse med permitteringer for å ha rett til dagpenger må settes ned til 20 pst., gitt den krevende situasjonen for mange eksportret-

tede bedrifter, samt problemet for arbeidstakere å finne alternativt arbeid. Dette vil i nåværende konjunktursituasjon kunne hjelpe både bedriftene og arbeidstakerne.

Disse medlemmer fremsetter følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen endre minstekrav til arbeidstidsreduksjon i dagpengeforskriftens § 6-6 for å beholde dagpengerettighetene fra 40 pst. til 20 pst."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er positive til Regjeringens forslag om å redusere kravet til arbeidstidsreduksjon for rett til dagpenger under permittering til 40 pst. ved rullerende permittering, men mener at kravet bør reduseres ytterligere, til 20 pst.

Disse medlemmer registrerer de signalene som kommer fra norsk industri om forventet økt ledighet utover sensommeren og høsten 2009.

Disse medlemmer tar denne situasjonen svært alvorlig og mener derfor det er behov for å komme med ytterligere endringer i dagens permitteringsordning.

Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet i forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 37 (2008–2009), jf. Innst. S. nr. 139 (2008–2009) fremmet forslag om å redusere arbeidsgivers lønnsplikt fra 10 til 5 dager. Videre gikk disse medlemmer inn for å utvide permitteringsordningen fra 30 til 52 uker.

Disse medlemmer mener at lov om lønnsplikt under permittering må endres slik at man oppnår fjerning av karensdager for den permitterte og arbeidsgivers lønnsplikt reduseres til 3 dager i starten av permitteringsperioden.

Disse medlemmer er også av den oppfatning at det vil være fornuftig å gjøre permitteringsreglementet mer fleksibelt slik at det ved rullerende permittering ikke oppstår nye arbeidsgiverperioder med mindre antall permitteringer øker.

Disse medlemmer viser til sine merknader i Budsjett-innst. S. nr. 15 (2008–2009) sammen med Høyre om at arbeidsledige må være mobile i arbeidssøkersituasjonen. Dette er slik disse medlemmer ser det særlig viktig i en tid med økende arbeidsledighet og disse medlemmer viser til at erfaringen med bruk av sanksjoner i forhold til gjeldende regelverk kan føre til mer aktiv jobbsøking. Disse medlemmer mener at kravene om aktiv jobbsøking må innskjerpes overfor Nav for å bidra til mobilitet og bedre muligheter for å utjevne forskjeller i behovsdekningen for arbeidskraft i forskjellige deler av landet.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 60 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 5,4 mrd. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	5 427 000 000
		fra kr 5 137 100 000	
		til kr 10 564 100 000"	

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen endre lov om lønnsplikt under permittering slik at man oppnår en fjerning av karensdager for den permitterte og arbeidsgivers lønnsplikt reduseres fra 5 til 3 dager i starten av permitteringsperioden. Lovendringen trer i kraft fra 1. juli 2009."

"Stortinget ber Regjeringen gjøre de nødvendige endringer i folketrygdloven slik at permittering under 40 pst. gir rett til dagpenger og ved rullerende permittering gir ned til 20 pst. permittering rett til dagpenger med virkning fra 1. juli 2009."

"Stortinget ber Regjeringen gjøre de nødvendige lovendringer slik at det ved rullerende permittering ikke oppstår nye arbeidsgiverperioder med mindre antall permitterte øker med virkning fra 1. juli 2009."

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at reduksjonen i arbeidsgiveravgift med 2,5 prosentpoeng og andre tiltak for å styrke sysselsettingen vil redusere arbeidsledigheten med minst 5 000 personer. Disse medlemmer legger inn en innsparing på utbetaling av dagpenger i tråd med en slik reduksjon i ledigheten.

Disse medlemmer viser også til merknader under kapittel 4.7 og i behandling av Ot.prp. nr. 95 (2008–2009).

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	5 192 900 000
		fra kr 5 137 100 000	
		til kr 10 330 000 000"	

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre mener at bedre og mer fleksible permitteringsregler kan gjøre det mulig for mange bedrifter å unngå oppsigelser. Mange bedrifter vil oppleve en midlertidig nedgang. For dem kan et fleksibelt permitteringsregelverk bidra til å sikre virksomheten og gjøre det mulig å holde på ansatte. Ulike bedrifter har også inngått bedriftsinterne avtaler som innebærer lønnsreduksjon og en rullerende permittering slik at byrdene deles. Dette medlem mener det er viktig å skape trygghet for dem som kan være i ferd med å miste jobben. Dette medlem foreslår også at Regjeringen midlertidig legger til rette for at regelverket for dagpenger kan praktiseres på en fleksibel måte i forhold til deltidspermittering, slik at det åpnes for rett til dagpenger ved 20 pst. permittering. En slik endring vil medføre økte utgifter på 50 mill. kroner ut over Regjeringens forslag.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 50 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 5 412,9 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	5 412 900 000
		fra kr 5 137 100 000	
		til kr 10 550 000 000"	

10.19 Kap. 2542 Statsgaranti for lønskrav ved konkurs mv.

10.19.1 Post 70 Statsgaranti for lønskrav ved konkurs mv.

SAMANDRAG

Utbetalingene gjennom lønnsgarantiordningen er sterkt konjunkturavhengige. Det er først og fremst antallet konkurser på landsbasis, antallet ansatte og de ansattes lønnsnivå som påvirker de samlede utbetalingene. Økonomien i det enkelte bo har også stor betydning for utbetalingene og mulighetene for innkreving av dividende.

Som følge av markert endring i norsk økonomi og utviklingen i antall konkurser i 3. og 4. kvartal 2008 ser det ut til at man nå er inne i en periode med kraftig vekst i antall åpne konkurser. Det anslås på grunn av utviklingen i 2008 og prognoser om utviklingen fremover, en betydelig vekst i antall konkurser og utbetalinger i 2009 i forhold til 2008.

Det foreslås at bevilgningen økes med 430 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

10.20 Kap. 5704 Statsgaranti for lønskrav ved konkurs mv.

10.20.1 Post 2 Dividende

SAMANDRAG

Dividenden fra konkursbo, det vil si den delen av statens lønnsgarantiutbetalinger det er dekning for i konkursbo, kan til en viss grad ses i sammenheng med endringene i utbetalingene, samt den generelle økonomiske situasjon i boene. Innbetalingene relaterer seg både til både inneværende og tidligere års utbetalinger. Det er et betydelig etterslep i innkreving av dividenden i forhold til utbetalingene.

I årene 2007 og 2008 ble det innbetalt dividende tilsvarende hhv. 103 og 77 mill. kroner. Den lave dividendeinngangen i 2008 har sammenheng med lave antall konkurser i 2. halvår 2007 og 1. halvår 2008. Omslaget i antall konkurser kom først i 2. halvår 2008. Pga. etterslep i innbetalingene som følge av lang saksbehandlingstid ved innkreving av dividende, vil dette først medføre økt dividendinnang i 2009.

Bevilgningen foreslås økt med 90 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

10.21 Kap. 2620 Stønad til einsleg mor eller far**10.21.1 Post 70 Overgangsstonad, overslagsløyving**

SAMANDRAG

Bevilgningen er på 2 310 mill. kroner. Basert på regnskapstall og statistikk pr. mars 2009 anslås nå utgiftene til overgangsstonad til 2 410 mill. kroner. Utgiftsveksten skyldes noe høyere vekst i antall mottakere av overgangsstonad enn lagt til grunn i saldert budsjett 2009. Veksten i antall mottakere kan ha sammenheng med utviklingen på arbeidsmarkedet, som har gjort det noe vanskeligere for enslige forsørgere å komme i jobb.

Bevilgningen på kap. 2620 post 70 foreslås økt med 100 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

10.22 Kap. 2650 Sjukepengar**10.22.1 Post 70 Sjukepengar for arbeidstakarar mv., overslagsløyving**

SAMANDRAG

Bevilgningen som er på 28 630 mill. kroner, foreslås økt med 450 mill. kroner. Det har vært en økning i sykefraværet de siste månedene, og det trykdefinansierte sykefraværet har hittil i år økt mer i forhold til samme periode i fjor enn tidligere lagt til grunn. På denne bakgrunn er sykefraværsforutsetningene for arbeidstakere satt opp til 2 pst. økning for året som helhet, mot 0-vekst i anslagene som lå til grunn for saldert budsjett 2009. I motsatt retning trekker nedjustering av sysselsettingsforutsetningene og lønnsvekstforutsetningene for 2009.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil peke på at økningen i sykefraværet kan ha sammenheng med situasjonen i arbeidsmarkedet. Når det er færre arbeidstakere på jobb ville det naturlige være at færre var sykemeldte og disse medlemmer ser ikke bort fra at flere blir sykemeldt på sosiale kriterier, istedenfor å risikere permittering eller oppsigelse, på grunn av problemer i jobbsituasjonen. Sosiale kriterier er ikke kriterium for rett til sykepengar etter folketrygdloven. Det er uheldig dersom dette er en av grunnene til at sykefraværet øker, særlig fordi de tiltak som er knyttet til systemet med dagpenger da ikke vil være aktuelle overfor sykemeldte. Disse medlemmer mener

disse forhold må påpekes overfor Nav og overfor lægeföreningen.

10.22.2 Post 71 Sjukepengar for sjølvstendige, overslagsløyving

SAMANDRAG

Bevilgningen som er på 1 640 mill. kroner, foreslås økt med 80 mill. kroner. Oppjusteringen av utgiftsanslaget skyldes hovedsakelig at sykefraværet for selvstendige øker mer enn tidligere lagt til grunn. Videre er sysselsettings- og lønnsvekstforutsetningene for 2009 også justert siden saldert budsjett.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmen frå Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener man burde se på mulighetene for å gi samme sosiale rettigheter for næringsdrivende som arbeidstakere. Dette må imidlertid ses i sammenheng med avgiftene næringsdrivende betaler inn i avgifter til Folketrygden. Disse medlemmer ønsker en gjennomgang av dette og viser til representantforslag fremmet av Fremskrittspartiet i Dokument nr. 8:74 (2008–2009) om bedre regler for næringsdrivende og gründere som driver enkeltpersonforetak.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til disse medlemmers forslag til statsbudsjett for 2009 (Budsjett-innst. S. I (2008–2009)) hvor disse medlemmer i likhet med andre opposisjonspartier foreslo forbedrede trygdeordninger for selvstendig næringsdrivende i forbindelse med graviditet og fødsel.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at selvstendig næringsdrivende fra og med 1. juli 2008 har rett til svangerskapsenger og foreldrepenge fra folketrygden med 100 pst. dekning (inntil 6 G), riktignok overfinansiert ved økt trygdeavgift for den samme gruppen. Dette medlem viser til at Venstre gikk mot denne økte trygdepremien i sitt alternative statsbudsjett for 2008.

Dette medlem ønsker en fremtidsrettet næringspolitikk som virker. Dette medlem vil derfor sikre at selvstendig næringsdrivende gis like rettigheter til sosiale ordninger som andre arbeidstakere. En likestilling av disse rettighetene vil også legge bedre til rette for at flere kvinner vil våge og evne å starte egen arbeidsplass for seg selv og andre. Dekningsgraden for selvstendig næringsdrivendes

trygderettigheter er i dag 65 pst. ved omsorg for egne små barn når det gjelder rett til sykepenger og pleie og omsorgspenger og ved sykdom under svangerskap. Dette medlem viser i den anledning til forslag om endringer i folketrygdloven m.m. framsatt i Innst. O. nr. 61 (2008–2009) som sikrer at også disse rettighetene likestilles med vanlige arbeidstakers tilsvarende.

Dette medlem foreslår videre at selvstendig næringsdrivende, uavhengig av om tilleggssikring er tegnet, fra 1. juli 2009 gis rett til:

- 100 pst. dekning av sykepenger under svangerskap (inntil 6 G)
- 100 pst. dekning av omsorgspenger fra 1. dag (inntil 6 G)
- 100 pst. dekning av pleiepenger og opplæringspenger (inntil 6 G)

Samtlige endringer gjennomføres uten at trygdeavgiften for selvstendig næringsdrivende økes.

En slik endring vil være viktig for de selvstendig næringsdrivende og har samtidig en svært begrenset provenyeffekt, samlet 11,9 mill. kroner med innføring fra 1. juli 2009

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2650		Sykepenger	
	71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	86 500 000
		fra kr 1 640 000 000	
		til kr 1 726 500 000"	

10.22.3 Post 72 Omsorgs- og pleiepengar ved barns sjukdom m.m., overslagsløyving

SAMANDRAG

Bevilgningen er på 450 mill. kroner. Regnskapstall for de siste månedene gir indikasjoner på at utgiftene øker mer enn lagt til grunn for saldert budsjett 2009.

Bevilgningen foreslås økt med 60 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemen frå Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlem fra Venstre viser til omtale og forslag om bedre sosiale rettigheter for selvstendig næringsdrivende, nærmere omtalt under kap. 2650.70

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2650		Sykepenger	
	72	Omsorgs- og pleiepenger ved barns sykdom m.m., <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	65 400 000
		fra kr 450 000 000	
		til kr 515 400 000"	

10.23 Kap. 2653 Ytingar til yrkesretta attføring

10.23.1 Post 70 Attføringspengar, overslagsløyving

SAMANDRAG

Bevilgningen er på 10 072 mill. kroner. Nytt anslag for utgifter til attføringspenger i 2009 er 10 510 mill. kroner, en økning på 438 mill. kroner i forhold til saldert budsjett.

Utgiftsveksten skyldes i hovedsak en oppjustering av antall mottakere av attføringspenger i 2009. I saldert budsjett er det lagt til grunn en vekst i gjennomsnittlig antall mottakere i 2009 på 1,4 pst., mens oppdaterte anslag viser at veksten kan bli 4,2 pst. Økningen i antall attføringsmottakere har bl.a. sammenheng med den negative utviklingen på arbeidsmarkedet. Videre er det innført en forskriftsendring fra 1. januar 2009 slik at attføringspenger i overgangsfasen til rehabiliteringspenger eller uføreytelse kan gis i inntil 8 måneder, mot tidligere tidsbegrensning på 16 uker. Effekten av denne forskriftsendringen vil kunne gi en økning i gjennomsnittsholdningen av attføringspengemottakere.

Bevilgningen foreslås økt med 438 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

10.24 Kap. 2655 Uførleik

10.24.1 Post 70 Grunnpensjon, overslagsløyving

SAMANDRAG

Bevilgningen er på 18 775 mill. kroner. På bakgrunn av utviklingen i regnskapstall og antall mottakere høsten 2008 og hittil i år forventes det nå en

økning i utgiftene i 2009. Bevilgningen foreslås økt med 255 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Kristelig Folkeparti er bekymret for at også økningen i antallet uføre, helt eller delvis, kan skyldes situasjonen på arbeidsmarkedet. Det er derfor nødvendig å bidra til at oppfølging og individuell plan gjennomføres konsekvent slik at flest mulig av de som mottar uføreytelser, og som selv ønsker det, kommer tilbake til jobb eller i en arbeidssøkersituasjon.

10.24.2 Post 71 Tilleggspensjon, overslagsløyving

SAMANDRAG

Bevilgningen er på 29 160 mill. kroner. På bakgrunn av utviklingen i regnskapstall og antall mottakere høsten 2008 og hittil i år forventes det nå en økning i utgiftene i 2009. Bevilgningen foreslås økt med 440 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

10.24.3 Post 72 Særtilllegg, overslagsløyving

SAMANDRAG

Bevilgningen som er på 2 042 mill. kroner, foreslås redusert med 222 mill. kroner. Regnskapstall for de siste månedene gir indikasjoner på at utgiftene øker mindre enn lagt til grunn for saldert budsjett 2009.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

10.24.4 Post 73 Førebels uførestønad, overslagsløyving

SAMANDRAG

Bevilgningen som er på 160 mill. kroner, foreslås redusert med 60 mill. kroner. Regnskapstall for de siste månedene gir indikasjoner på at utgiftene øker mindre enn lagt til grunn for saldert budsjett 2009.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

10.25 Kap. 2661 Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.

10.25.1 Post 74 Tilskot til bilar

SAMANDRAG

Bevilgningen som er på 930 mill. kroner, foreslås økt med 95 mill. kroner. Bevilgningen i saldert budsjett var basert på regnskap og statistikk til og med september 2008. De siste månedene i 2008 og de første måneder i 2009 viser en større økning i utbetalinger av tilskudd til bil enn lagt til grunn for saldert budsjett 2009.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

10.25.2 Post 75 Beting av funksjonsevna, hjelpemidler

SAMANDRAG

Anslagsendringer

Utgiftsutviklingen for hjelpemidler de siste årene har variert mye fra år til år. På bakgrunn av utviklingen høsten 2008 og hittil i år forventes det nå en reduksjon i utgiftene i 2009.

Dette gir et redusert utbetalingsbehov over bevilgningen på 77,4 mill. kroner.

Overføring av ansvaret for dekning av utgifter til briller/kontaktlinser til barn og ungdom under 18 år, samt irislinser

I dag er retten til stønad til briller, irislinser, øyepoteser mv. hjemlet forskjellige steder. Det foreslås å overføre ansvaret for dekning av utgifter til briller/kontaktlinser til barn og ungdom under 18 år, samt irislinser, fra Helse- og omsorgsdepartementet til Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Helårseffekt av overføringen er beregnet til om lag 80 mill. kroner. Det foreslås at endringen gjøres gjeldende fra 1. juli 2009. Det foreslås derfor å overføre 40 mill. kroner fra kap. 2790 Andre helsetiltak, post 70 Bidrag, lokalt under Helse- og omsorgsdepartementet til kap. 2661 Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv., post 75 Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler.

Bevilgningen foreslås økt med 40 mill. kroner som følge av denne overføringen.

Bevilgningen på kap. 2661 post 75 foreslås samlet redusert med 37,4 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

10.26 Kap. 2670 Alderspensjon

10.26.1 Post 70 Grunnpensjon, overslagsløyving

SAMANDRAG

Bevilgningen er på 40 701 mill. kroner. Økningen i antall mottakere ser ut til å bli noe høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Ved fastsettelsen av saldert budsjett var det forutsatt en økning i antall mottakere på 0,87 pst. Oppdaterte anslag viser at økningen kan bli 0,98 pst. Dette er hovedårsaken til at bevilgningen foreslås økt.

Bevilgningen foreslås økt med 99 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Trygdeoppgjøret for 2009 som kommer til behandling i Stortinget og det forslag, med tilslutning fra pensjonistenes organisasjoner, som er offentliggjort i pressemelding fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet den 19. mai 2009 der grunnbeløpet, nok en gang, reguleres lavere enn forventet lønnsvekst eller i samfunnet. Forslaget er også lavere enn kravet fra pensjonistenes organisasjoner, slik det fremstilles i brev til Arbeids- og inkluderingsdepartementet den 18. mai 2009. Disse medlemmer vil understreke at dersom Stortinget vedtar forslaget fra Regjeringen, vil pensjonistenes kjøpekraft bli ytterligere redusert i forhold til lønsmottakerne.

Disse medlemmer viser til den situasjonen som oppsto i Trygdeoppgjøret 2008 da alle landets tilleggspensjonister ble "snytt" for sin "lønns"-justering til fordel for minstepensjonistene. Det var helt nødvendig og på sin plass å styrke minstepensjonistenes økonomiske situasjon, og disse medlemmer har gjennom en lang rekke år, fremmet forslag om en større økning til landets minstepensjonister. Det er imidlertid helt uakseptabelt, etter disse medlemmers mening, at landets tilleggspensjonister skal betale for økte særtilllegg til minstepensjonistene. Når grunnbeløpet igjen underreguleres rammes, særlig tilleggspensjonistene, ytterligere. Disse medlemmer mener derfor det vil være på sin plass å bidra til at gifte/samboende pensjonister, både tilleggspensjonister og minstepensjonister, får økt sin kjøpekraft gjennom å fjerne hele eller deler av avkortingene i grunnpensjonen. På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem en plan for Stortinget om en fjerning av avkortingene av gifte/samboende pensjonisters grunnpensjon i forbindelse med statsbudsjettet for 2010."

10.26.2 Post 71 Tilleggspensjon, overslagsløyving

SAMANDRAG

Bevilgningen er på 63 354 mill. kroner. Økningen i antall mottakere ser ut til å bli noe høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett. Ved fastsettelsen av saldert budsjett var det forutsatt en økning i antall mottakere på 1,43 pst. Oppdaterte anslag viser at økningen ser ut til å bli 1,58 pst. Dette er hovedårsaken til at bevilgningen foreslås økt.

Bevilgningen foreslås økt med 196 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

10.27 Kap. 2690 Diverse utgifter

10.27.1 Post 70 Sjukestønadsutgifter i utland

SAMANDRAG

Bevilgningen er på 155 mill. kroner. Som følge av at utbetalinger i desember 2008, som var budsjettet i 2008, først ble regnskapsført i 2009, er det nødvendig å øke bevilgningen. Bevilgningen foreslås økt med 45 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

10.28 Kap. 3653 Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere

10.28.1 Post 1 Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter

SAMANDRAG

Visse innenlandske utgifter knyttet til norskopplæring for asylsøkere i mottak kan i henhold til retningslinjene fra OECD/DAC (Development Assistance Committee) godkjennes som offisiell utviklingshjelp (ODA-godkjente utgifter). Som følge av at utgiftene til norskopplæring i mottak anslås å øke med om lag 38,5 mill. kroner i forhold til saldert budsjett, foreslås bevilgningen på posten økt med 33,1 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

10.29 Kap. 5701 Diverse inntekter

10.29.1 Post 2 Diverse inntekter

SAMANDRAG

Bevilgningen er på 175 mill. kroner. Inntektene på posten består bl.a. av renter og avdrag på attfø-

ringslån, tilbakebetalinger på grunn av for mye utbetalt til leger og stønadsmottakere og avdrag på bidragslån. De faktiske inntektene på posten er forventet å bli høyere enn vedtatt bevilgning. Bevilgningen foreslås økt med 50 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

10.29.2 Post 73 Refusjon frå bidragspliktige

SAMANDRAG

Gjeldende bevilgning er på 495 mill. kroner. Inntektene på posten må sees i sammenheng med kap. 2620, post 76 Forskuttering av underholdsbidrag. Anslagene for refusjonsinntekter som legges til grunn utarbeides normalt på bakgrunn en prosentsats av det beløp som forventes utbetalt i bidragsforskudd på kap. 2620 post 76 i samme periode.

I saldert budsjett 2009 er det lagt til grunn at refusjonene vil utgjøre om lag 51 pst. av utgiftene på kapittel 2620 post 76. Oppdaterte anslag viser at prosentandelen kan bli noe lavere. Bevilgningen på foreslås redusert med 85 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

10.30 Kap. 5705 Refusjon av dagpengar

10.30.1 Post 1 Refusjon dagpengar, statsgaranti ved konkurs

SAMANDRAG

Arbeids- og velferdsetaten forskutterer dagpenger til personer som blir omfattet av konkurs. Inntektene under denne posten er knyttet til refusjon av dagpenger i forbindelse med lønnsgaranti ved konkurs. Det forventes en større økning i antall konkurser i 2009 enn ventet, jf. omtale under kap. 2542. På et usikkert grunnlag anslås refusjoner i 2009 til om lag 45 mill. kroner, dvs. en økning på 30 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2009. Det foreslås at bevilgningen økes med 30 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

10.31 Andre saker

10.31.1 Servicesentre for utanlandske arbeidstakarar – etablering i Stavanger og Kirkenes

SAMANDRAG

Norge har hatt en betydelig arbeidsinnvandring, både i form av arbeidstakere som ansettes hos norske arbeidsgivere og utenlandske arbeidstakere med utenlandske arbeidsgivere. Rogalandsregionen har etter Oslo flest arbeidsinnvandrere i landet. I St.meld. nr.18 (2007–2008) Arbeidsinnvandring ble det bl.a. foreslått at det vurderes å etablere flere felles informasjons- og saksbehandlingskontorer med representanter fra de mest berørte instansene, basert på erfaringer med det felles servicekontoret som er etablert i Oslo. Basert på gode erfaringer blant brukere av senteret i Oslo, ønsker Regjeringen i løpet av 2. halvår 2009 å etablere et nytt servicesenter i Stavanger.

Et felles servicesenter for utenlandske arbeidstakere og deres arbeidsgivere, enten disse er norske eller utenlandske, er en samlokalisering av medarbeidere fra Skatteetaten, Utlendingsdirektoratet, politiet og Arbeidstilsynet. Senteret er dels et sted for informasjon og veiledning, dels et sted hvor det blir utført enklere saksbehandling av de respektive etatene. Alle EØS/EFTA-borgere kan betjenes av servicesenteret. Det samme gjelder tredjelandsborgere som får eller søker opphold som arbeidstakere. Etablerings- og driftskostnader samt bemanningsmessig styrking dekkes innenfor gjeldende budsjetttramme for 2009 for de involverte etatene.

I Regjeringens nordområdestrategi er det et mål å legge til rette for vekst og utvikling i nordområdene. Som en del av denne satsingen ønsker Regjeringen i løpet av 2. halvår 2009 også å etablere et felles informasjons- og saksbehandlingskontor i Kirkenes. Formålet er et felles kontaktpunkt for utenlandske arbeidstakere og deres arbeidsgivere basert på lokalt behov og med lokal tilpasning. Etablerings- og driftskostnader samt bemanningsmessig styrking dekkes innenfor gjeldende budsjetttramme for 2009 for de involverte etatene.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen tek omtalen til orientering.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til Innst. S. nr. 292 (2007–2008) Arbeidsinnvandring når det gjelder Servicekontor for utenlandske arbeidstakere i Stavanger. Disse medlemmer forventer at servicekontoret kommer på plass høsten 2009. Regjeringen har slått fast at senteret skal komme, og disse medlem-

mer forutsetter at Regjeringen sørger for finansiering av senteret.

10.31.2 Status for tiltaka for å redusere talet på nye asylsøkjere, jf. St.prp. nr. 59 (2007–2008) og St.prp. nr. 1 (2008–2009)

SAMANDRAG

I proposisjonen pkt. 3.6 er det redegjort for status for tiltak for å redusere antall nye asylsøkere.

De fleste tiltakene er nå iverksatt eller i ferd med å bli implementert. Regjeringen la i St.prp. nr. 1 (2008–2009) til grunn at tiltakene skulle bidra til å stoppe den betydelige veksten i antall asylsøkere til Norge som var i perioden sommeren 2007 til sommeren 2008. Det ble derfor lagt til grunn at det ville komme 15 000 asylsøkere til Norge også i 2009. Disse prognosene fastholdes. Samtidig er det mange forhold som kan ha betydning for hvor mange asylsøkere som kommer til Norge, jf. omtale i St.prp. nr. 59 (2007–2008), og endringer kan skje raskt. Det er et overordnet mål at det norske asylinstituttet ikke skal misbrukes av personer uten beskyttelsesbehov. Regjeringen er opptatt av å føre en politikk som er bærekraftig også med tanke på integrering og inkludering. Regjeringen vil derfor fortløpende vurdere behovet for nye tiltak for å sikre en hensiktsmessig, regulert innvandring.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen tek omtalen til orientering.

10.32 Andre forslag og merknader framkomne under behandlinga i komiteen

10.32.1 Gjennomgang av aldersgrenser

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at det skal gjennomføres en pensjonsreform med formål å spare penger og forlenge arbeidslivstiden. Dette står i et klart misforhold til mange særaldersgrenser og den vanlige aldersgrense som gir arbeidsgiver mulighet for oppsigelse av arbeidstageren uten de rettsforhold med stillingsvern som gjelder før aldersgrensen inntre. Noen særaldersgrenser, som for eksempel i politi og forsvar, fremstår i dag som håpløst foreldet og medførte at Finn Abrahamsen i politiet i Oslo måtte slutte selv om han gjerne ville fortsette og det medfører at en fullt ut arbeidsfør person som forsvarssjef Sverre Diesen må fratre. Det er også andre eksempler.

Disse medlemmer mener det derfor er på høy tid med en strukturert og grundig gjennomgang av alle særaldersgrenser og også en videreføring av stillingsvernet langt over de nåværende aldersgrenser slik at det må være en klar begrunnelse i tillegg til alder for å kunne si opp personer som selv ønsker å fortsette. Når det er et uttrykt ønske om at folk skal

jobbe lenger, må forholdene legges til rette for det. Disse medlemmer viser til den pågående prosess i Fornyings- og administrasjonsdepartementet i samarbeid med partene i arbeidslivet for vurdering av særaldersgrensene og fratreden ved disse som er omtalt i vedlegg 2 til Riksmeklingsmannens møtebok i sak 2009-012 osv.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen iverksette en strukturert gjennomgang av særaldersgrenser og aldersgrenser i lovgivning og forskriftsverk med henblikk på en modernisering hvor det vurderes å styrke retten til å stå i arbeid etter at alder med rett til pensjonering er nådd."

10.32.2 Likebehandling statspensjonistar

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til at Høyesterett 23. mai 2006 avsa endelig dom (til fordel for staten) i saken om statspensjoner hvor en rekke tidligere høytstående embetsmenn anla sak mot staten. Bakgrunnen for søksmålet var at Stortinget våren 2000 gjorde et vedtak om en endring i lov om Statens Pensjonskasse som har ført til at en statspensjonist som gikk av 30. april 2000, får 51 pst. pensjon av sluttinntekten, mens en som gikk av dagen etter med samme inntekt og innbetaling, får de lovbestemte 66 pst. Disse medlemmer viser videre til at denne saken har vært behandlet av flere ulike rettsinstanser hvor bl.a. Oslo tingrett 25. oktober 2005 gav saksøkerne medhold begrunnet ut fra at forskjellsbehandlingen av de to gruppene (før eller etter 1. mai 2008) bygde på en lovteknisk feil.

Disse medlemmer påpeker at antallet personer dette dreier seg om nå er anslagsvis under halvparten av de opprinnelige 5 700 pensjonister, og at tallet vil være raskt synkende på grunn av relativt høy alder på den gjenstående pensjonistgruppe.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2010 fremme nødvendige endringer i lov om Statens Pensjonskasse, slik at statspensjonister som gikk av med pensjon før 30. april 2000 blir likebehandlet med øvrige statspensjonister med virkning fra 1. januar 2010."

10.32.3 Frede opptente rettar i gjeldande folketrygdpensjon

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til behandlingen av Ot.prp. nr. 37 (2008–2009) om lov om endringer i folketrygden (Ny alderspensjon), hvor alle unntatt Frem-

skrittspartiet støttet de foreslåtte lovendringene, og innføring av ny alderspensjon i folketrygden.

Disse medlemmer viser videre til årets lønnsoppgjør i offentlig sektor som innebar at de offentlig ansatte fikk beholde dagens ordning inntil videre.

Disse medlemmer mener det vil være uakseptabelt at folk flest som har opparbeidet seg rettigheter i folketrygden, og født i 1963 eller senere skal miste all den pensjonen de har tjent opp frem til 2010, altså at ny alderspensjon vil ha tilbakevirkende kraft for en stor del av landets befolkning.

Disse medlemmer registrerer imidlertid at Fremskrittspartiet er det eneste partiet på Stortinget som ønsker å beholde dagens folketrygdepensjon med enkelte forbedringer.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem de nødvendige lovendringsforslag slik at alle som har opptjent pensjonsrettigheter i dagens folketrygd får beholde det de har opptjent frem til 2010, slik at ingen blir rammet av at ny alderspensjon vil få tilbakevirkende kraft."

11. HELSE- OG OMSORGS-DEPARTEMENTET

11.1 Kap. 700 Helse- og omsorgsdepartementet

11.1.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Korreksjon av prisomregning

Ved prisomregning fra 2008 til 2009 ble det lagt til grunn et for lavt beregningsgrunnlag på denne posten. Bevilgningen foreslås satt opp med 3,5 mill. kroner.

Norsk helsenett SF

Regjeringen foreslår å etablere et statsforetak for IKT i helse- og omsorgssektoren 1. juli 2009. Statsforetaket skal ha helhetlig ansvar for utvikling og drift av IKT-infrastruktur på helse- og omsorgsområdet. Det tas sikte på at statsforetaket skal overta Norsk helsenett AS som helhet ved at selskapets eiendeler og rettigheter, herunder offentlige tillatelser og forpliktelser overføres til statsforetaket. Bevilgningen foreslås satt opp med 6 mill. kroner for å dekke utgifter til etablering av statsforetaket.

Samlet foreslås bevilgningen satt opp med 9,5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høgre og Kristeleg Folkeparti, viser til at Regjeringa foreslår å etablere eit statsforetak for IKT i helse- og omsorgssektoren. I den samanhengen skal eigarskapen og verksemda i Norsk helsenett AS overførast til det nye statsforetaket. Fleirtalet viser til brev frå Finansministeren av 8. juni 2009. På denne bakgrunnen fremmar fleirtalet følgjande forslag:

"Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet, i medhold av helseforetaksloven § 15, disponerer de 4 regionale helseforetakenes aksjer i Norsk helsenett AS ved å overføre eierskapet til aksjene til Norsk helsenett SF, som det ved kgl.res. av 29. mai 2009 ble vedtatt å opprette."

11.1.2 Post 95 (Ny) Kapitalinnskott

SAMANDRAG

Det foreslås bevilget 100 000 kroner til egenkapital for det foreslåtte statsforetaket for IKT i helse- og omsorgssektoren, jf. omtale under kap. 700 post 1.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.2 Kap. 702 Helse- og sosialberedskap

11.2.1 Post 70 Tilskott

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås satt ned med 0,25 mill. kroner mot at bevilgningen over kap. 725 post 1, settes opp tilsvarende, jf. omtale under nevnte post.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.3 Kap. 710 Nasjonalt folkehelseinstitutt

11.3.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Dødsstedsundersøkelser ved plutselig og uventet barnedød - forholdet til Grunnloven § 102 og EMK artikkel 8

I St.prp. nr. 1 (2007–2008) og St.prp. nr. 1 (2008–2009) går det fram at Regjeringen vil innføre en ordning med obligatorisk plikt for spesialisthelse-tjenesten til å tilby barns foreldre dødsstedsundersø-

kelse ved alle tilfeller av plutselig uventet barnedød. Hovedhensikten er å bidra til å fastsette dødsårsak. I St.prp. nr. 1 (2008–2009) ble det lagt opp til at det skal etableres to team fra Helse Sør-Øst RHF og Helse Midt-Norge RHF med nødvendig kompetanse til å foreta dødsstedsundersøkelser. I tillegg skulle Helsedirektoratet, i samarbeid med de regionale helseforetakene, organisere innholdet av ordningen med sikte på ikrafttredelse fra 1. juli 2009.

Det vises til følgende merknad i Budsjett-innst. S. nr. 11 (2008–2009) fra helse- og omsorgskomiteen:

"Komiteen vil be om at Regjeringen vurderer en såkalt sakkyndig-modell som skal benyttes ved undersøkelsene. Da vil rettsmedisineren som obduserer barnet, kunne delta i undersøkelsen av dødsstedet sammen med andre fagpersoner med spesialkompetanse på feltet, herunder personer med etterforskningskompetanse. Komiteen viser til at det skal være en plikt for spesialisthelsetjenesten å tilby barns foreldre dødsstedsundersøkelse. Komiteen har registrert at det er et ønske om at undersøkelsen gjøres til en obligatorisk ordning, slik at foreldrene ikke kan takke nei til tilbudet, og ber derfor Regjeringen om å utrede de grunnlovsmessige sidene av dette."

På bakgrunn av høringen av ordningen og komiteens innstilling, jf. ovenfor, har Helse- og omsorgsdepartementet vurdert sammensetningen av teamene på nytt. Helse- og omsorgsdepartementet har kommet til at teamene skal ha såkalt "sakkyndig kompetanse" – det vil si personell med politifaglig kompetanse (uten bindinger til politiet). I tillegg bør legen som obduserer barnet delta ved dødsstedsundersøkelsen dersom det er praktisk mulig. Alle funn som kan bidra til å oppklare dødsårsak skal meldes til politiet.

Helse- og omsorgsdepartementet har forelagt for Justisdepartementets lovavdeling spørsmål om forholdet til Grunnloven § 102 og Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) artikkel 8 når det gjelder tvungen, så vel som frivillig, ordning med dødsstedsundersøkelse ved plutselig uventet barnedød.

I forhold til EMK artikkel 8 uttaler Justisdepartementet at det etter deres syn neppe vil være i samsvar med EMK artikkel 8 nr. 2 å gjennomføre en tvungen ordning med dødsstedsundersøkelse. Når det gjelder en frivillig ordning finner Justisdepartementet ikke grunn til å vurdere dette annerledes enn for spørsmålet etter Grunnloven § 102.

Helse- og omsorgsdepartementet tar sikte på at ordningen med dødsstedsundersøkelse i regi av helsetjenesten der barn mellom 0 og 3 år dør plutselig og uventet, skal være frivillig og at det forutsettes samtykke fra foreldrene. Helse- og omsorgsdepartementet vil bemerke at kravet om frivillighet kan volde problemer i forhold til behandling av helseopplysningene, fordi den som blir spurt om å avgi det frivillige samtykke kan oppleve det som en tvangssituasjon.

Det er derfor meget viktig at den som ber om samtykke til å foreta dødsstedsundersøkelsen understreker at det er en frivillig undersøkelse og at et eventuelt samtykke når som helst kan trekkes tilbake. Kravet om at samtykke skal være informert, innebærer at foreldrene skal ha en rimelig god forståelse av hva de har samtykket til, herunder at alle funn som kan bidra til å oppklare dødsårsaken rutinemessig skal meldes til politiet.

På bakgrunn av endringer som er gjort med hensyn til sammensetning at teamene som skal foreta hjemmeundersøkelsen, jf. ovenfor, har Helse- og omsorgsdepartementet kommet til at ansvaret for organiseringen av tilbudet bør legges til Nasjonalt folkehelseinstitutt. Det foreslås at 2,7 mill. kroner overføres fra kap. 728 post 21 til kap. 710 post 1.

Helse- og omsorgsdepartementet vil allerede ved oppstart av tilbudet tilrettelegge for at ordningen skal evalueres.

Gjennom oppdragsdokumentet vil Helse- og omsorgsdepartementet be de regionale helseforetakene om å sørge for at helseforetakene grundig følger opp helsepersonells opplysningsplikter ved mulig mistanke om at barn er utsatt for straffbare handlinger.

Bevilgningen foreslås satt opp med 2,7 mill. kroner.

Oppgradering av bygg

En del av bygningene til Nasjonalt folkehelseinstitutt er kondemnabile eller i så dårlig stand at de i løpet av få år vil være uegnet til videre drift. Det foreligger et umiddelbart sikkerhetsmessig og driftsteknisk behov for større og bedre arealer til de nasjonale biobankene. Bevilgningen foreslås satt opp med 2,6 mill. kroner til dekning av økt husleie. I tillegg foreslås 12,4 mill. kroner til nødvendige investeringer, jf. post 45.

Samlet foreslås bevilgningen satt opp med 5,3 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at plutselig uventede dødsfall skal rapporteres til politiet, med påfølgende rettslig undersøkelse. Rettsmedisinsk institutt bistår som sakkyndige i etterforskningen. Slik må det være i alle tilfeller, også når det rammer små barn. Det må avklares om det er et straffbart forhold, blant annet gjennom umiddelbare undersøkelser på stedet. Disse medlemmer er skuffet over Regjeringens håndtering av denne saken slik den er gjengitt i

Helse- og omsorgsdepartementets kapittel i Revidert nasjonalbudsjett, der den vil at dette fortsatt skal være en frivillig undersøkelse i regi av helsetjenesten.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen innføre obligatorisk dødsstedsundersøkelse når barn dør plutselig og uventet."

11.3.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til merknad under kap. 719 post 21, og foreslår å redusere bevilgningen med 55 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 55 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
710		Nasjonalt folkehelseinstitutt	
	21	Spesielle driftsutgifter nedsettes med	55 000 000
		fra kr 472 064 000 t	
		il kr 417 064 000"	

11.3.3 Post 45 Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås satt opp med 12,4 mill. kroner, jf. omtale av oppgradering av bygg under post 1.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.4 Kap. 715 Statens strålevern

11.4.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

I forbindelse med ny konsesjon for Institutt for energiteknikk atomanlegg i Halden og på Kjeller fra og med 2009, jf. kgl. res. 25. november 2008, ble det vedtatt å styrke Strålevernets tilsyn med anleggene. Dette er bl.a. begrunnet i anleggenes alder, samt anbefalinger fra det internasjonale atomenergibyrådet

IAEA. Fullskala tilsyn etter de nye konsesjonsvilkårene vil utgjøre en samlet årlig utgift på 3,88 mill. kroner. Dette innebærer en årlig økning på 3,03 mill. kroner fra dagens nivå. Det foreslås å sette tilsynsavgiften opp med 1,5 mill. kroner i 2009 (halvårseffekt). Bevilgningsøkningen følges av en tilsvarende inntektsøkning, jf. kap. 3715 post 5.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.5 Kap. 3715 Statens strålevern

11.5.1 Post 5 Oppdragsinntekter

SAMANDRAG

Inntektene foreslås satt opp med 1,5 mill. kroner, jf. omtale under kap. 715 post 1.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.6 Kap. 718 Alkohol og narkotika

11.6.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås satt opp med 24 mill. kroner mot at bevilgningen over post 63 settes ned tilsvarende. I statsbudsjettet for 2009 er beløpet bevilget til iverksetting av strategi for tidlig intervensjon, bistand til kommunale rusmiddelpolitiske handlingsplaner og til styrking av kvaliteten på kontroll av salgs- og skjenkebevillinger. Tiltakene finansieres imidlertid av Helsedirektoratet, ikke kommunene, og bevilgningen foreslås flyttet til post 21.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.6.2 Post 63 Rusmiddeltiltak

SAMANDRAG

Det står igjen ubenyttet bevilgning overført fra 2008, og bevilgningen foreslås satt ned med 0,8 mill. kroner. Bevilgningen foreslås videre satt ned med 24 mill. kroner mot at bevilgningen over post 21 settes opp tilsvarende, jf. omtale under nevnte post. Samlet foreslås bevilgningen satt ned med 24,8 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.6.3 Post 70 Frivillig arbeid mv.

SAMANDRAG

Det står igjen ubenyttet bevilgning overført fra 2008, og bevilgningen foreslås satt ned med 1 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.7 Kap. 719 Folkehelse

11.7.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter

SAMANDRAG

Det står igjen ubenyttet bevilgning overført fra 2008, og bevilgningen foreslås satt ned med 1,5 mill. kroner. Bevilgningen foreslås vidare satt ned med 0,5 mill. kroner mot at bevilgningen over kap. 725 post 1, settes opp tilsvarende, jf. omtale under nevnte post. Samlet foreslås bevilgningen satt ned med 2 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemen frå Kristeleg Folkeparti, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener det trengs en styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenestetilbudet, og at det er behov for et mer likeverdig tilbud i hele landet, og viser til forslag fra dette medlem i Innst. O. nr. 10 (2007–2008) om å foreta en kartlegging av hvordan skolehelsetjenesten rundt i landet er, og på bakgrunn av dette vurdere behovet for en nasjonal minstestandard for skolehelsetjenesten. Dette medlem vil også påpeke at både helsestasjonstjenesten og skolehelsetjenesten bør bli mer tverrfaglig enn i dag. I tillegg til flere stillinger for helsesøstre, bør tjenestene styrkes med jordmødre, psykologer og eventuelt andre typer fagutdanninger.

Dette medlem savner en vurdering av innføringen av HPV-vaksine satt opp mot andre tiltak, og foreslår derfor å bruke 55 mill. kroner på å styrke helsestasjon og skolehelsetjenesten, fremfor innføring av HPV-vaksine, jf. forslag om besparelse under kap. 710 post 21.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 55 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 53 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
719		Folkehelse	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 79, forhøyes med	53 000 000
		fra kr 65 699 000	
		til kr 118 699 000"	

11.7.2 Post 72 Stiftelsen Amatheia

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener det er sterkt beklagelig at regjeringen i 2009-budsjettet reduserte støtten til Amatheia, som driver veiledning til kvinner som blir uplanlagt gravide. De driver også abortforebyggende arbeid blant ungdom. Konsekvensen av dette er at stiftelsen nå må stenge fem regionkontorer. Dette er alvorlig når vi ser økning i aborttallene de siste årene. Abortloven slår fast at vanskeligsstilte gravide skal få tilbud om informasjon og veiledning om den hjelpen samfunnet kan stille opp med. Her dekker Amatheia viktige behov.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 2,5 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 2,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
719		Folkehelse	
	72	Stiftelsen Amatheia, forhøyes med	2 500 000
		fra kr 14 985 000	
		til kr 17 485 000"	

11.7.3 Post 74 Skulefrukt

SAMANDRAG

Det står igjen ubenyttet bevilgning overført fra 2008, og bevilgningen foreslås satt ned med 1 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.8 Kap. 720 Helsedirektoratet**11.8.1 Post 1 Driftsutgifter**

SAMANDRAG

Personidentifiserbart pasientregister

Fra april 2009 er det nye personidentifiserbare pasientregisteret etablert som et internt kryptert register med organisatoriske og tekniske sikkerhets tiltak på høyeste nivå. For å ivareta de juridiske og sikkerhetsfaglige aspekter ved etableringen, foreslås bevilgningen satt opp med 1,0 mill. kroner.

The Campell Collaboration

Bevilgningen foreslås satt ned med 0,5 mill. kroner til finansiering av hovedkontoret til The Campbell Collaboration, jf. omtale under kap. 725 post 1.

Pensjoner helserefusjonsområdet – flytting fra Arbeids- og velferdsdirektoratet

Ved behandling av statsbudsjettet for 2009 ble ansvaret for helserefusjonsområdet overført fra Arbeids- og velferdsdirektoratet til Helsedirektoratet. Helsedirektoratet og Arbeids- og velferdsdirektoratet har i dag ulike systemer for håndtering av pensjonskostnadene for sine ansatte. Arbeids- og velferdsdirektoratet er en premiebetalende virksomhet, mens pensjonsutgifter til Helsedirektoratets ansatte dekkes over tilskuddet til SPK over statsbudsjettet. De beregnede pensjonskostnadene knyttet til de personer som ble overført til Helsedirektoratet ble derfor ikke innarbeidet i budsjetttrammene til Helsedirektoratet ved ansvarsoverføringen, men ble motsvart med tilsvarende økt bevilgningsbehov for SPK. De ansatte som er overført fra Arbeids- og velferdsdirektoratet er imidlertid i 2009 fortsatt registrert i Arbeids- og velferdsdirektoratets personalsystemer. Statens Pensjonskasse vil derfor kreve at Arbeids- og velferdsdirektoratet betaler pensjonspremie for de aktuelle ansatte i 2009. Arbeids- og velferdsdirektoratet vil fakturere Helsedirektoratet for dette, og det er derfor nødvendig å sette opp bevilgningen til Helsedirektoratet med 26,5 mill. kroner. Dette motsvares av redusert bevilgningsbehov for SPK. Det arbeides nå med å finne en varig løsning med virkning fra budsjettåret 2010.

Samlet foreslås bevilgningen satt opp med 27,0 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.8.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås satt ned med 0,25 mill. kroner til finansiering av hovedkontoret til The Campbell Collaboration, jf. omtale under kap. 725 post 1.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.9 Kap. 721 Statens helsetilsyn**11.9.1 Post 1 Driftsutgifter**

SAMANDRAG

Det foreslås å utvide fylkesmannens tilsynsansvar til også å omfatte tilsyn med økonomisk stønad og kvalifiseringsprogram/kvalifiseringsstønad fra 1. januar 2010. Som følge av dette vil det være behov for opplæring av fylkesmannsembetene i regelverk og tilsynsmetodikk i 2009. Statens helsetilsyn vil ha ansvaret for opplæringen. Dette foreslås finansiert ved en overføring fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet, jf. omtale under kap. 634 Arbeidsmarkeds tiltak, post 21 Forsøk, utviklingstiltak. Bevilgningen foreslås satt opp med 1 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.10 Kap. 722 Norsk pasientskadeerstatning**11.10.1 Post 1 Driftsutgifter**

SAMANDRAG

Ved behandling av statsbudsjettet for 2009 uttalte helse- og omsorgskomiteen, jf. Budsjett-innst. S. nr. 11 (2008–2009):

"Komiteen har merket seg at saksbehandlingstiden i NPE er lang som følge av stor pågang av saker, og at det er innført en køordning for behandling av sakene. For å forhindre at saksbehandlerne har for store porteføljer, tildeles sakene ikke saksbehandler før de tas ut av køen. Sivilombudsmannen har påpekt at dette er uheldig av hensyn til rettssikkerheten til dem som søker om erstatning. Komiteen vil be Helse- og omsorgsdepartementet i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2009 om å vurdere behovet for økte bevilgninger for å styrke kapasiteten ved NPE og dermed redusere saksbehandlingstiden for søknader om pasientskadeerstatning."

Som følge av stor pågang av saker har saksbehandlingstiden økt betydelig gjennom 2008. Denne forventes å øke ytterligere i 2009 dersom bevilgningen holdes uendret fra saldert budsjett 2009. Av hen-

syn til de forhold Sivilombudsmannen framhever, mener Regjeringen det er nødvendig å styrke saksbehandlingskapasiteten for søknader om erstatning ved Norsk pasientskadeerstatning. Regjeringen foreslår derfor å sette opp bevilgningen med 5,5 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.10.2 Post 71 Erstatningsutbetalningar fødestover

SAMANDRAG

Posten omfatter erstatningsutbetalningar for skader forårsaket på fødestuer, som ikke er dekket gjennom pasientskadeloven. Det foreslås at posten i 2009 tilføres stikkordet "kan overføres", jf. forslag til romertallsvedtak.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.11 Kap. 723 Pasientskadenemnda

11.11.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Pasientskadenemnda behandler klager på vedtak fattet av Norsk pasientskadeerstatning. Antall saker i pasientskadenemnda har derfor sammenheng med antall avviklede saker i Norsk pasientskadeerstatning. Bevilgningen foreslås satt opp med 2,3 mill. kroner for å øke saksbehandlingskapasiteten, jf. omtale under kap. 722 post 1.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.12 Kap. 724 Helsepersonell og tilskot til personelltiltak

11.12.1 Post 21 Forsøk og utvikling i primærhelsetenesta

SAMANDRAG

Det er behov for oppgradering av Helsepersonellregisteret. Registerkapasitet og eldre teknologi gjør at registeret må over på ny teknisk plattform. Bevilgningen foreslås satt opp med 0,5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.12.2 Post 61 Tilskot til turnustenesta

SAMANDRAG

I 2009 vil færre leger gjøre turnustjeneste i kommunen enn tidligere antatt. Antall leger som trenger veiledning iht. EØS-direktiv 2005/36 varierer sterkt fra år til år, og blir også lavere i 2009 enn tidligere antatt. Bevilgningen foreslås satt ned med 6 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.12.3 Post 70 Andre tilskot

SAMANDRAG

Personer med medisinsk utdanning fra land utenfor EØS som søker Statens autorisasjonskontor for helsepersonell om autorisasjon som lege i Norge, må i de aller fleste tilfeller gjennomføre en fagprøve ved Universitetet i Oslo for å teste om de har utdanning som anses jevn god med tilsvarende norsk eksamen. Dette er et krav for å få norsk autorisasjon som lege. Fagprøven er i 2008 utviklet til å teste både teoretiske og praktiske ferdigheter i form av en stasjonsprøvetesting, i motsetning til tidligere multiple choice-prøver. Grunnlaget for å vurdere autorisasjonssøknader er ved denne typen testing blitt betydelig bedre enn tidligere. Utvikling og gjennomføring av testene er mer kostnadskrevenne enn de enkle prøveformene man har hatt tidligere. Videre vil utgifter til obligatoriske kurs i nasjonale fag ved høyskoler og universiteter bli høyere i 2009 da det er mange personer som venter på å få gjennomført slike kurs. Det stilles krav om nasjonale fag for fem helsepersonellgrupper som har sine utdanninger fra land utenfor EØS. Bevilgningen foreslås satt opp med 4,5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.13 Kap. 725 Nasjonalt kunnskapssenter for helsetenesta

11.13.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten ivaretar i dag oppgaver for hovedkontoret til The Campbell Collaboration. Oppdraget gjelder for en treårsperiode. Det vises til behandling av St.prp. nr. 13 (2008–2009). Til finansiering av virksomheten i 2009 forelås det omposteringer på totalt 3,5 mill. kroner fra andre kapitler og poster. I tillegg skal Kunn-

skapssenteret bidra med 0,5 mill. kroner over eget driftsbudsjett.

Bevilgningen foreslås satt opp med 3,5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.14 Kap. 726 Habilitering, rehabilitering og tiltak for rusmiddelavhengige

11.14.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås satt ned med 1 mill. kroner mot at bevilgningen over kap. 725 post 1 settes opp tilsvarende, jf. omtale under nevnte post.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.14.2 Post 70 Tilskot

SAMANDRAG

Ved behandlingen av St.prp. nr. 1 (2008–2009) ble rusmestringsenhetenes budsjett økt med 5 mill. kroner, fordelt med 2,5 mill. kroner over Helse- og omsorgsdepartementets budsjett og 2,5 mill. kroner over Justisdepartementets budsjett.

Det foreslås å omfordele bevilgningen mellom departementene slik at 3,1 mill. kroner av budsjettmidlene bevilges over Justisdepartementets budsjett og 1,9 mill. kroner over Helse- og omsorgsdepartementets budsjett. Bevilgningen foreslås derfor satt ned med 0,6 mill. kroner mot at kap. 430 post 1 settes opp tilsvarende.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.14.3 Post 71 Kjøp av opptrening og helsetenester, kan overføres

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet har merket seg at ventetidene og ventelistene for å komme inn til rehabilitering er økende. Samtidig kommer signalene om at en rekke private og ideelle institusjoner har betydelige ledige ressurser. Disse medlemmer er av den oppfatning at rehabilitering er et særskilt viktig område, både hva gjelder den enkeltes livskvalitet, men også sett i lys av samfunnsøkonomiske forhold. Disse medlemmer foreslår å øremerke 100 mill. kroner til

kjøp av plasser ved rehabiliterings- og opptreningsinstitusjoner som har ledig kapasitet, herunder både private og private ideelle.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 100 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 100 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
726		Habilitering, rehabilitering og tiltak for rusmiddelavhengige	
	71	Kjøp av opptrening og helsetjenester, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	100 000 000
		fra kr 39 884 000	
		til kr 139 884 000"	

11.15 Kap. 728 Forsøk og utvikling mv.

11.15.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter

SAMANDRAG

Dødsstedsundersøkelser ved plutselig og uventet barnedød – forholdet til Grunnloven § 102 og EMK artikkel 8

Bevilgningen foreslås satt ned med 2,7 mill. kroner til dekning av merutgifter knyttet til dødsstedsundersøkelser ved plutselig spedbarnsdød, jf. omtale under kap. 710 post 1.

Nødnett

Det er i 2009 behov for en midlertidig økning i kapasiteten i helsesektorens prosjektorganisasjon for arbeidet med det nye nødnettet. Det foreslås derfor at bevilgningen til formålet økes med 12 mill. kroner.

Videre foreslås det bevilget 2 mill. kroner til igangsetting av et prosjekt for utvikling, testing og produksjon av en endelig løsning på de tidligere avdekkede problemene med ekko ved kommunikasjon i det eksisterende helseradionettet. Problemene medførte usikker utalarmering og påfølgende melding om hendelser til ambulansetjeneste og kommunale vaktleger.

Samlet foreslås det at det gis en tilleggsbevilgning på 14 mill. kroner knyttet til det nye nødnettet og det eksisterende helseradionettet.

Samlet foreslås bevilgningen satt opp med 11,3 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at regjeringen Stoltenberg i St.prp. nr. 1 (2008–2009) går inn for en ordning med obligatorisk tilbud om dødsårsaksundersøkelser ved plutselig, uventet spedbarnsdød. Disse medlemmer viser til rapporten fra Barsedødsårsaksprosjektet fra 2004, der det gis en klar anbefaling om å innføre obligatorisk dødsstedsundersøkelse ved alle tilfeller av plutselig, uventet død i sped- og småbarnsalder. Slik disse medlemmer ser det, vil innføring av en slik obligatorisk undersøkelse bety en vesentlig bedring av små barns rettssikkerhet, og det må være en sterk samfunnsmessig forpliktelse å iverksette tiltak som kan bidra til å avdekke eventuelle kriminelle forhold som rammer de aller minste. Videre viser erfaringene fra nevnte prosjekt at de fleste foreldre opplever denne undersøkelse som en positiv mulighet for å avdekke årsaksforholdene rundt dødsfallet. Barne-dødsårsaksprosjektet viser til internasjonale erfaringer og " at dødsstedsundersøkelse etter 1989 i stigende grad har blitt ansett som en helt nødvendig forutsetning for en adekvat undersøkelse av denne typen dødsfall". Når slike undersøkelser er innført i andre land, må det forutsettes at dette har skjedd innenfor rammen av internasjonale rettsregler som Den europeiske menneskerettighetskonvensjonen. Regjeringen viser i foreliggende proposisjon til at en obligatorisk undersøkelse anses å være i strid med grunnlovens § 102 om forbund mot husransakelse. Det legges avgjørende vekt på at undersøkelsesteamene har politifaglig kompetanse, og at teamene har plikt til å melde fra om alle forhold som kan oppklare dødsårsaken. Disse medlemmer mener at spørsmålet om grunnlovsmessigheten av forslaget ikke er tilstrekkelig utredet, og peker særlig på at teamene ikke har bindinger til politiet. Videre viser disse medlemmer til at helsepersonell har plikt til å melde fra om unaturlige dødsfall til politiet, jfr lov om helsepersonell § 36 og forskrift 21.12.2000 nr. 1378. Undersøkelsesteamenes meldeplikt er således i samsvar med den meldeplikten som gjelder for helsepersonell for øvrig.

11.15.2 Post 70 Tilskot

SAMANDRAG

Norges Røde Kors har i lang tid bidratt til rekruttering og koordinering av blodgivere. Organisasjonen har imidlertid opplevd inntektssvikt, og har derfor ikke mulighet til å finansiere aktiviteter for å rekruttere blodgivere i samme grad som tidligere. For å opprettholde målet om at landet skal være selvfor-

synt med blod og blodprodukter, deriblant ha beredskap for krisesituasjoner, bør antallet registrerte blodgivere økes. Det foreslås at bevilgningen økes med 2 mill. kroner til å støtte Røde Kors sitt arbeid og sikre nok blodgivere i Norge.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.16 Kap. 732 Regionale helseforetak**11.16.1 Helsepersonellkrav – nytt regelverk for innsatsstyrt finansiering (ISF) frå 1. januar 2009**

SAMANDRAG

Fra 2009 er det innført nye regler i ISF-ordningen som innebærer at det ikke bare er helsehjelp gitt av legespesialist som skal kunne utløse refusjon. Det innebærer at enkelte konkrete spesialisthelsetjenester som i utgangspunktet utføres av andre enn lege, vil utløse ISF-refusjon uten at legen må være direkte involvert. For eksempel vil kronikeromsorg utført av sykepleiere for diabetikere og pasienter med andre indremedisinske kroniske sykdommer utløse refusjon. Det er anslått en innsparing på 8 mill. kroner på landsbasis. Det foreslås å redusere basisbevilgningene til de regionale helseforetakene med til sammen 8 mill. kroner med følgende fordeling:

Post 72	Tilskudd til Helse Sør-Øst RHF	- 4,4 mill. kroner
Post 73	Tilskudd til Helse Vest RHF	- 1,5 mill. kroner
Post 74	Tilskudd til Helse Midt-Norge RHF	- 1,1 mill. kroner
Post 75	Tilskudd til Helse Nord RHF	- 1,0 mill. kroner

Tuberkuloseundersøkelser

Ny forskrift om tuberkulosekontroll trådte i kraft 1. mars 2009. Regelverket er forenklet og gjort mer fleksibelt i forhold til medisinskfaglig utvikling. Innføring av nytt diagnoseverktøy (IGRA-test) som supplement til dagens verktøy, vil redusere antall unødvendige henvisninger til spesialisthelsetjenesten over en periode på tre år. Det er anslått at innsparingseffekten av dette i 2009 vil tilsvare om lag 3 mill. kroner under basisbevilgningene og et mindre beløp under refusjoner for poliklinikk. Det foreslås å redusere basisbevilgningene til de regionale helseforetakene med til sammen 3 mill. kroner med følgende fordeling:

Post 72	Tilskudd til Helse Sør-Øst RHF	- 1,6 mill. kroner
Post 73	Tilskudd til Helse Vest RHF	- 0,6 mill. kroner
Post 74	Tilskudd til Helse Midt-Norge RHF	- 0,4 mill. kroner
Post 75	Tilskudd til Helse Nord RHF	- 0,4 mill. kroner

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet er opptatt av å sikre de regionale helseforetakene tilstrekkelige midler, slik at pasienttilbudet blir styrket, fremfor den svekkelsen vi ser i dag, og er derfor skuffet over Regjeringens manglende handlekraft på dette området. Disse medlemmer har tatt inn over seg signalene som nå kommer om stadige kutt, nedskjæringer, økte ventetider og lengre ventelister. Disse medlemmer viser til at aktiviteten i 2009 har vært høyere enn hva statsbudsjettet la til grunn. Det vil derfor, slik disse medlemmer ser det, være nødvendig å tilføre økte finansielle rammer, slik at aktivitetsnivået ikke reduseres. Disse medlemmer vil derfor foreslå en total tilleggsbevilgning på 1 000 mill. kroner som fordeles på de regionale helseforetakene etter bevilgningsnøkklene.

11.16.2 Post 21 Forsøk og utvikling i sjukehussektoren

SAMANDRAG

Som en oppfølging av Vest-Tank ulykken i Gulen i mai 2007 ble det iverksatt et tilbud om helseundersøkelse for befolkningen i kommunene Gulen og Masfjorden i 2008. Helse Vest RHF har gjennom Helse Bergen HF tatt et ansvar for å gjennomføre en slik oppfølgingsundersøkelse.

De planlagte undersøkelsene går imidlertid utover spesialisthelsetjenestens ansvarsområde, og en vil derfor gi en særskilt finansiering til deler av dette arbeidet.

Det foreslås at Helse Vest RHF gis et tilskudd på 2,5 mill. kroner som dekker deler av de kostnader som Helse Vest RHF har i tilknytning til helseundersøkelsen i Gulen og Masfjorden i 2008 og 2009. Bevilgningen foreslås på denne bakgrunn satt opp med 2,5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.16.3 Post 70 Tilskot til helseforetak, kan overførast, kan nyttast under postane 72, 73, 74 og 75

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre er opptatt av at adekvat og nødvendig testing knyttet til Borreliainfeksjoner blir utført. Disse medlemmer er kjent med at det økonomiske aspektet knyttet til dette, kan medføre en risiko for at dette ikke blir gjort i alle tilfeller. Det er, slik disse medlemmer ser det, behov for å kunne utføre et bredt spekter av tester i de tilfeller hvor dette er hensiktsmessig. Det vises til at flåttbitt er en vanlig hendelse, som i enkelte tilfeller kan føre til Borreliainfeksjon.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet ønsker å øremerke 1 mill. kroner til dette formål i Revidert nasjonalbudsjett for 2009.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 1 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
732		Regionale helseforetak	
	70	Tilskudd til helseforetakene, kan overføres, kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75, forhøyes med	1 000 000
		fra kr 619 218 000	
		til kr 620 218 000"	

11.16.4 Post 72 Tilskot til Helse Sør-Øst RHF

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås satt ned med 6,0 mill. kroner som følge av nytt ISF regelverk knyttet til helsepersonellkrav og ny forskrift for tuberkulosekontroll, jf. omtale under kap. 732.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet og Kristeleg Folkeparti, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at en rekke private- og ideelle rusinstitusjoner ikke har fått fornyet sine avtaler, eller redusert omfanget av avtalene, med Helse Sør-Øst. Disse medlemmer viser til at flere tusen står i kø for å få et, for mange, livsviktig behandlingstilbud. Disse medlemmer foreslår derfor at det øremerkes 100 mill. kroner til benyttelse av disse institusjonsplassene, slik at rusmisbrukere får den hjelpen de har behov for.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 100 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 631 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
732		Regionale helseforetak	
	72	Tilskudd til Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overføres, forhøyes med .....</i>	631 000 000
		fra kr 39 118 080 000	
		til kr 39 749 080 000"	

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti har merket seg at studentene ved Universitetet i Agder og Høgskolene i Oslo og Akershus ikke får midler til psykisk helse for studenter. Dette medlem mener det også må bevilges midler på linje med andre studentsamskipnader til det psykiske helsetilbudet for studentene tilknyttet Samskipnaden i Agder og Oslo- og Akershushøgskolenes studentsamskipnad og foreslår en økning i bevilgningen med 1 mill. kroner til dette formålet.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 1,5 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 4,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
732		Regionale helseforetak	
	72	Tilskudd til Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overføres, nedsettes med .....</i>	4 500 000
		fra kr 39 118 080 000	
		til kr 39 113 580 000"	

11.16.5 Post 73 Tilskot til Helse Vest RHF

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås satt ned med 2,1 mill. kroner som følge av nytt ISF regelverk knyttet til helsepersonellkrav og ny forskrift for tuberkulosekontroll, jf. omtale under kap. 732.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet og Kristeleg Folkeparti, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til merknader under kap. 732 post 72.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 188 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 185,9 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
732		Regionale helseforetak	
	73	Tilskudd til Helse Vest RHF, <i>kan overføres, forhøyes med .....</i>	185 900 000
		fra kr 13 355 191 000	
		til kr 13 541 091 000"	

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti har merket seg at studentene ved Universitetet i Stavanger ikke får midler til psykisk helse for studenter. Dette medlem mener det også må bevilges midler på linje med andre studentsamskipnader til det psykiske helsetilbudet for studentene tilknyttet Samskipnaden i Stavanger og foreslår en økning i bevilgningen med 0,5 mill. kroner til dette formålet.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 0,5 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 1,6 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
732		Regionale helseforetak	
	73	Tilskudd til Helse Vest RHF, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	1 600 000
		fra kr 13 355 191 000	
		til kr 13 353 591 000"	

11.16.6 Post 74 Tilskot til Helse Midt-Norge RHF

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås satt ned med 1,5 mill. kroner som følge av nytt ISF regelverk knyttet til helsepersonellkrav og ny forskrift for tuberkulosekontroll, jf. omtale under kap. 732.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til merknader under kap. 732 post 72.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 145 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 143,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
732		Regionale helseforetak	
	74	Tilskudd til Helse Midt-Norge RHF, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	143 500 000
		fra kr 10 187 940 000	
		til kr 10 331 440 000"	

11.16.7 Post 75 Tilskot til Helse Nord RHF

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås satt ned med 1,4 mill. kroner som følge av nytt ISF regelverk knyttet til helsepersonellkrav og ny forskrift for tuberkulosekontroll, jf. omtale under kap. 732.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til merknader under kap. 732 post 72.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 130 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 128,6 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
732		Regionale helseforetak	
	75	Tilskudd til Helse Nord RHF, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	128 600 000
		fra kr 9 139 808 000	
		til kr 9 268 408 000"	

11.16.8 Post 76 Innsatsstyrt finansiering, overslagsløyving

SAMANDRAG

I saldert budsjett 2008 var det lagt til rette for en aktivitetsvekst på 1,5 pst. fra 2007 til 2008 med utgangspunkt i aktivitetstall for første tertial 2007. Aktivitetsdata pr. første tertial 2008 tilsa imidlertid en vekst i pasientbehandlingen i 2008 på 1,2 pst. utover saldert budsjett 2008, og dette tallgrunnlaget ble lagt til grunn for saldert budsjett 2009. Aktivitetstall pr. andre tertial 2008 tilsa en aktivitetsvekst i 2008 på om lag 0,5 pst., eller 80 mill. kroner utover saldert budsjett 2008, jf. forslag om bevilgningsøkning i St.prp. nr. 13 (2008–2009). Foreløpige aktivitetstall for hele 2008 tilsier at utbetalinger for 2008 ble om lag som forutsatt i St.prp. nr. 1 (2007–2008), dvs. 1,5 pst. vekst fra 2007 til 2008.

Helse- og omsorgsdepartementet vil komme tilbake til endelig avregning for 2008, inkludert eventuelle justeringer som følge av behandling av enkelt saker i avregningsutvalget, i omgrupperingsproposi-

sjonen høsten 2009. Eventuelle mer- eller mindre utbetalinger i 2008 vil på vanlig måte bli motregnet mot a konto utbetalingene til de regionale helseforetakene for 2009.

Saldert budsjett 2009 legger til rette for en aktivitetsvekst på 1,5 pst. fra 2008 til 2009 med utgangspunkt i aktivitetstall for første tertial 2008, jf. St.prp. nr. 1 (2008–2009).

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen tek omtalen til orientering.

11.16.9 Post 77 Refusjon poliklinisk verksemd, overslagsløyving

SAMANDRAG

I saldert budsjett 2008 var det lagt til rette for en aktivitetsvekst på 1,5 pst. fra 2007 til 2008 basert på regnskapstall fra mai 2007. Regnskapstall fra juni 2008 tilsa en vekst i utbetalingene i 2008 på om lag 4 pst. eller 83 mill. kroner utover saldert budsjett 2008, og dette tallgrunnlaget ble lagt til grunn for saldert budsjett 2009. I forbindelse med Stortingets behandling av St.prp. nr. 13 (2008–2009) ble posten økt med 95 mill. kroner som følge av høyere aktivitet i 2008 enn anslått i saldert budsjett 2008. Endelige tall for hele året 2008 viser at aktiviteten og derav utbetalingene ble 44 mill. kroner høyere enn forutsatt etter Stortingets behandling av St.prp. nr. 13 (2008–2009).

Saldert budsjett 2009 legger til rette for en vekst på 1,5 pst. utover anslått nivå i 2008 basert på regnskapstall fra juni 2008, jf. St.prp. nr. 1 (2008–2009).

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen tek omtalen til orientering.

11.16.10 Post 79 Helse- og rehabiliteringstenester for sjukmelde

SAMANDRAG

Helse Midt-Norge RHF utarbeidet i 2008 en rapport som grunnlag for et prøveprosjekt med rehabiliteringstilbud ved Hysnes Helsefort, med sikte på tilbakeføring til arbeid. Byggearbeidene ved Hysnes Helsefort er forsinket. Drift vil ikke kunne startes opp før i september 2010. Helse- og omsorgsdepartementet har derfor bedt Helse Midt-Norge om å benytte deler av de midler som er satt av til drift ved Hysnes Helsefort i 2008 og 2009 til kjøp av tjenester fra private rehabiliteringsinstitusjoner i 2009 innenfor ordningen Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte.

Det ytes bidrag etter folketrygdloven § 5-22 til opphold ved Montebello-Senteret. Montebello-Senteret er utvidet med Montebello-Tunet. Deler av virksomheten vil være rettet mot å bidra til at sykmeldte,

og personer som står i fare for å bli sykmeldt, kommer tilbake til arbeid. Det foreslås å overføre 9 mill. kroner til kap. 2790 post 70. Midlene forutsettes benyttet til aktivitet ved Montebello-Senteret som har som mål å få kreftsyke raskere tilbake til arbeid. Bevilgningen foreslås satt ned med 9 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til den ledige kapasiteten som er tilgjengelig hos private avtalespesialister og private sykehus. Disse medlemmer mener det vil være svært hensiktsmessig å øke omfanget av bruken av disse, all den tid det ventelistene og ventetidene for behandling og rehabilitering er svært lange, og økende. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til at det vil være samfunnsøkonomisk gunstig å få folk behandlet raskt og tilbake til jobb, fremfor at pasienter mottar ulike trygdeytelser i påvente på helse- og rehabiliteringshjelp. Dette vil også, slik disse medlemmer ser det, være svært viktig sett i lys av den enkeltes livskvalitet og verdighet.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 500 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 491 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
732		Regionale helseforetak	
	79	Helse- og rehabiliteringstjenester for sykemeldte, kan overføres, forhøyes med	491 000 000
		fra kr 478 048 000	
		til kr 969 048 000"	

11.17 Kap. 3732 Regionale helseforetak

11.17.1 Post 86 Driftskreditter

SAMANDRAG

De regionale helseforetakene har innenfor rammer fastsatt av Stortinget adgang til å ha driftskreditter. Ved behandling av St.prp. nr. 1 (2008–2009) ble helseforetakenes driftskreditter hos private bankforbindelser overført til Norges Bank. Denne omleggingen var en del av det samlede opplegget for håndte-

ring av pensjonskostnader og -premier for helseforetakene.

Bevilgninger til de regionale helseforetakene skal dekke årlige kostnader, inklusive pensjonskostnader. Da pensjonskostnader er en ikke-betalbar kostnad, vil differansen mellom kostnad og den innbetalte pensjonspremien ha effekt på helseforetakenes likviditet og dermed bruk av driftskreditter. Dette tilsier at i tilfeller hvor pensjonskostnaden er lavere enn pensjonspremien øker likviditetsbehov i helseforetakene og dermed bruken av driftskreditter. Ved lavere premie enn kostnad har dette en positiv effekt på helseforetakenes likviditet, som skal brukes til nedbetaling av driftskreditter og nedsettelse av driftskredittrammen.

I saldert budsjett 2009 ble det lagt til grunn en nedsettelse av driftskredittrammen med 1,3 mrd. kroner. Helse- og omsorgsdepartementet har imidlertid mottatt nye anslag fra KLP for foretakenes samlede netto premieinnbetaling i 2009. Anslagene medfører en reduksjon i overskuddslikviditet til nedbetaling av driftskreditter med 900 mill. kroner. Nedsettelsen av driftskredittrammene foreslås endret tilsvarende. Inntektene over kap. 3732 post 86 foreslås derfor satt til 400 mill. kroner. Endelig pensjonspremie for 2009 vil først kunne bli beregnet etter at lønns- og trygdeoppgjøret er gjennomført.

Basert på de nye premieanslagene, må den samlede driftskredittrammen for de regionale helseforetakene økes med 900 mill. kroner i forhold til St.prp. nr. 1 (2008–2009), fra 6 mrd. kroner til 6,9 mrd. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.18 Kap. 742 Kontrollkomisjonen og andre utgifter under psykisk helsevern

11.18.1 Post 70 Tilskot

SAMANDRAG

Posten dekker utgifter til gjennomføring av tvungent psykisk helsevern for pasienter som ikke har bosted i riket. Spesialisthelsetjenesteloven § 5-3 regulerer dekning av utgifter for disse pasientene. Med mindre vedkommende er trygdet etter folketrygdloven eller er stønadsberettiget i henhold til gjensidig avtale med annen stat, skal pasienten i utgangspunktet dekke utgiftene selv. Dersom pasienten ikke kan dekke utgiftene selv, skal de dekkes av helseinstitusjonen. Ved tvungent psykisk helsevern skal imidlertid utgiftene dekkes av staten, og ikke av helseinstitusjonen.

En utenlandsk statsborger har siden 4. august 2006 vært innlagt ved Sykehuset Buskerud HF i hen-

hold til straffegjennomføringsloven § 13 og dom på tvungent psykisk helsevern ilagt av Oslo tingrett 8. januar 2008. Dommen er rettskraftig. Den 15. mai 2008 fattet UDI et utvisningsvedtak overfor vedkommende, og utvisningsvedtaket er stadfestet av Utlendingsnemnda. Justisdepartementet har kontakt med myndighetene i personens hjemland med sikte på å inngå en bilateral avtale som garanterer et forsvarlig behandlingsopplegg for den domfelte.

Vedkommende er ikke trygdet etter folketrygdloven, og er heller ikke stønadsberettiget i henhold til gjensidig avtale med annen stat. Vedkommende er også utenfor rammene av hva som omfattes av regelverket for EØS-området, herunder trygdeforordningen 1408/71. Det følger av spesialisthelsetjenesteloven 5-3 tredje ledd at det er staten ved Helse- og omsorgsdepartementet som må dekke kostnadene for behandlingen ved Sykehuset Buskerud HF. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen over kap. 742 post 70 med 10 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.19 Kap. 743 Statlege stimuleringsiltak for psykisk helse

11.19.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter

SAMANDRAG

I St.prp. nr. 1 (2008–2009) ble ved en feil 0,5 mill. kroner til Nasjonal strategiplan for arbeid og psykisk helse flyttet fra kap. 743 post 21, til kap. 743 post 70. Midlene skulle vært flyttet fra kap. 743 post 70, til kap. 743 post 21. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen over kap. 743 post 21 satt opp med 1 mill. kroner, mot at bevilgningen over kap. 743 post 70 settes ned tilsvarende, jf. omtale under denne posten.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.19.2 Post 62 Tilskot til psykisk helsearbeid i kommunar

SAMANDRAG

Det vises til merknad fra kommunalkomiteen og anmodningsvedtak nr. 137 (2008–2009) i forbindelse med St.prp. nr. 1 (2008–2009), jf. Budsjett-innst. S. nr. 5 (2008–2009):

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at storbymidlene til psykisk helse ikke innlemmes i inntektsystemet fra 2009."

Opptrappingsplanen for psykisk helse ble avsluttet ved utgangen av 2008. I tråd med forutsetningene for planen ble de øremerkede tilskuddene til drift av kommunenes psykiske helsearbeid (3,5 mrd. kroner) og særskilte storbytiltak (56,1 mill. kroner) innlemmet i de frie inntektene fra 2009, og fordelt etter inntektssystemets kriterier. Midlene til kompetanse- og utviklingstiltak i kommunal sektor og til rådgiverne hos fylkesmannen (95 mill. kroner) ble inntil videre videreført som øremerket tilskudd på Helse- og omsorgsdepartementets budsjett.

Det øremerkede tilskuddet til særskilte storbytiltak var en egen satsing på storbyene gjennom opptrappingsplanen for psykisk helse. I statsbudsjettet for 2009 ble også storbymidlene innlemmet i inntektssystemet, og fordelt etter kostnadsnøkkelen på samme måte som de øvrige midlene til psykisk helsearbeid. At midlene nå fordeles på alle kommuner og ikke bare de fire storbyene, betyr at det er skjedd en omfordeling fra de fire største byene til de øvrige kommunene.

På grunnlag av merknaden fra Stortinget foreslås det at innlemmingen av storbymidlene til psykisk helse reverseres. Dette gjøres ved å flytte 56,1 mill. kroner fra Kommunal- og regionaldepartementets budsjett til et øremerket tilskudd på Helse- og omsorgsdepartementets budsjett. Som følge av dette foreslås det å sette opp bevilgningen med 56,1 mill. kroner mot at bevilgningen over kap. 571 post 60 settes ned tilsvarende.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.19.3 Post 70 Kompetanse, utgreiingar og utviklingsarbeid

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås satt ned med 1,0 mill. kroner mot at bevilgningen over kap. 743 post 21 settes opp tilsvarende, jf. omtale under denne posten.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.19.4 Post 75 Tilskot til styrking av psykisk helsevern, kan overførast

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet mener Regjeringens satsning på psykiatrien er mangelfull, og foreslår å øke innsatsen med 100 mill. kroner ut over Regjeringens forslag. Disse medlemmer ønsker å øremerke pengene

til å styrke barne- og ungdomspsykiatrien og alderspsykiatrien. Midlene skal også kunne brukes til kjøp av døgnplasser ved private institusjoner, og Capiro Anoreksisenter AS bør benyttes av alle helseregioner, der det er pasienter som kan nyttegjøre seg av et slikt tilbud. Alderspsykiatrien i kommunene skal også styrkes ved bruk av disse midlene. Disse medlemmer ønsker sterkt fokus på kompetanse og tilgjengelige behandlings- og omsorgstilbud som retter seg spesielt mot eldre med psykiske lidelser.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 100 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 100 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
743		Statlige stimulerings-tiltak for psykisk helse	
	75	Tilskudd til styrking av psykisk helsevern, kan overføres, forhøyes med ..... fra kr 44 625 000 til kr 144 625 000"	100 000 000

11.20 Kap. 744 Tvungen omsorg for psykisk utviklingshemma

11.20.1 Post 70 Fageininga for tvungen omsorg

SAMANDRAG

Fagenheten for tvungen omsorg er etablert for psykisk utviklingshemmede lovbrøyttere som er dømt til tvungen omsorg etter straffelovens § 39a. En person som er dømt til særreaksjon overføres til Sentral fagenhet ved Brøset, St. Olavs Hospital HF. Enkelte av de dømte er innlagt i fagenheten ved Brøset, mens andre som oppfyller gitte kriterier befinner seg i kommunale tiltak under fagenhetens ansvar. Det inngås da avtale om dette med vedkommendes hjemkommune. Brøset må godkjenne opplegget som etableres og budsjettet for sikkerhetsmessige tiltak.

Blant annet som følge av en økning i antallet som er dømt til tvungen omsorg foreslås bevilgningen satt opp med 11 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.21 Kap. 761 Tilskot forvalta av Helsedirektoratet

11.21.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter

SAMANDRAG

Det står igjen ubenyttet bevilgning overført fra 2008, og bevilgningen foreslås satt ned med 4,5 mill. kroner. Bevilgningen foreslås videre satt ned med 1 mill. kroner mot at bevilgningen over kap. 725 post 1, settes opp tilsvarende, jf. omtale under den posten. Samlet foreslås bevilgningen satt ned med 5,5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.21.2 Post 60 Tilskot til omsorgstenester, kan overførast

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser med bekymring på Regjeringens manglende vilje til å følge opp diabetesplanen. Disse medlemmer ser det som Sosial- og helsedirektoratets oppgave å iverksette og følge strategiplanen, men få konkrete tiltak er så langt iverksatt. Det er ingenting i årets budsjett som tyder på at planene vil bli tatt på alvor eller at målrettede tiltak som kan forebygge utvikling av sykdom og sekundærtildelser, vil bli iverksatt for å nå målene. Tiltak som bør prioriteres i forbindelse med diabetesplanen er, slik disse medlemmer ser det, blant annet finansiering og drift av Diafonen og blodprøvetesting av risikogrupper for å avdekke sykdommen diabetes 2 på et tidlig stadium og tverrfaglige forebyggingstiltak mot senkomplikasjoner mv. Disse medlemmer viser videre til Dokument nr. 8:114 (2007–2008), hvor Fremskrittspartiet foreslår en opptrappingsplan for å gjennomføre vedtatt handlingsplan for diabetes. Disse medlemmer mener behovet vil være på 60 mill. kroner som helårsvirkning, og foreslår derfor at det bevilges 30 mill. kroner til dette formål i Revidert nasjonalbudsjett for 2009.

Disse medlemmer viser videre til at organisasjonen Ungdom Mot Narkotika står i fare for å måtte legge ned sin virksomhet på grunn av en overtrådt tidsfrist. Disse medlemmer mener organisasjonen gjør et svært viktig arbeid knyttet til forebygging av rusproblemer blant ungdom, og at det derfor må sørges for at driften videreføres. Disse medlemmer foreslår derfor en særskilt bevilgning på 500 000 kroner til dette formålet.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 30,5 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 30,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
761		Tilskudd forvaltet av Helsedirektoratet	
	60	Tilskudd til omsorgstjenester, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	30 500 000
		fra kr 161 584 000 til kr 192 084 000"	

11.21.3 Post 63 Tilskot til rusmiddeltiltak

SAMANDRAG

Det står igjen ubenyttet bevilgning overført fra 2008, og bevilgningen foreslås satt ned med 6 mill. kroner mot at bevilgningen over post 70 settes opp tilsvarende, jf. omtale under nevnte post.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.21.4 Post 67 Tilskot til særskilde utviklingstiltak

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener de store utfordringene i eldreomsorgen både i dag og i fremtiden må møtes gjennom nasjonale tiltak som sikrer kvalitet og tilstrekkelig kapasitet. I dag har kun sju pst. av mennesker med demens et tilbud om dagsenter. Dette er et viktig tiltak for at demente kan bo hjemme lenger. Dagsenter inngår som en viktig del i et helhetlig omsorgstilbud. Dagtilbud er viktig både av hensyn til den demente selv, men også for pårørende. Det bør opprettes et stimuleringsstilskudd for å motivere kommunene til å opprette slike dagsentre for demente, og dette medlem setter av 50 mill. kroner til dette under denne posten.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 50 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 50 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
761		Tilskudd forvaltet av Helsedirektoratet	
	67	Tilskudd til særskilte utviklingstiltak, forhøyes med	50 000 000
		fra kr 35 738 000 til kr 85 738 000"	

11.21.5 Post 70 Frivillig rusforebyggjande arbeid

SAMANDRAG

Med bakgrunn i situasjonen for de mest utsatte rusmiddelavhengige, har Helse- og omsorgsdepartementet gitt stiftelsen Kirkens Bymisjon Oslo i oppdrag å sette i verk tiltak som skal gi bedret helsetilstand og økt sosial inkludering for flest mulig i gruppen. Det legges til grunn at målgruppen bl.a. har behov for psykiske helsetjenester. Oppdraget skal utføres i tett samarbeid med Oslo kommune, Helse Sør-Øst og andre ideelle organisasjoner. Oppdraget skal følgeevalueres.

Over andre tilskuddsposter på Helse- og omsorgsdepartementets budsjett ytes det 24 mill. kroner til Kirkens Bymisjon i 2009. I tillegg foreslås det å overføre 6 mill. kroner fra kap. 761 post 63 til kap. 761 post 70 til formålet.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemen frå Kristeleg Folkeparti, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener rusavhengige må sikres verdige rammer. Ledig kapasitet i ideelle private rusinstitusjoner blir meningsløst når behov for disse er stort. Mer enn 4 000 rusmiddelavhengige står i behandlingsskø. Dette medlem foreslår derfor 20 mill. kroner for å utnytte ledig kapasitet i rusomsorgen generelt, hvorav 1 mill. kroner forutsettes benyttet til å styrke Ungdom mot Narkotika.

Dette medlem viser til at Nordland fylke ifølge undersøkelser har den svakeste offentlige rusomsorgen i landet. I Steigen kommune er det startet opp en privat institusjon som ikke enda har oppnådd å få statlig støtte, Steigen Omsorgssenter. Institusjonen tar imot rusmisbrukere selv om de ikke får betaling fra det offentlige for det viktige arbeidet som utføres. Dette medlem mener at bevilgningen til Helsedirektoratets tilskuddsordning bør styrkes med

3 mill. kroner for å kunne gi driftsbevilgning til Steigen Omsorgssenter.

Dette medlem viser videre til at Evangeliesentrene gir mange rusavhengige et uvurderlig tilbud om rehabilitering, men at bevilgningene til disse institusjonene er redusert. Dette medlem vil styrke bevilgningen til Evangeliesentrene med 6 mill. kroner.

Dette medlem viser til situasjonen for rusmiddelavhengige i Bergen, der ventetid til avrusing er 5 uker. Et mottakssenter der rusmiddelavhengige kan komme når de er motivert, deretter videre til behandling, er nødvendig. Dette medlem foreslår derfor 5 mill. kroner til mottakssenter for rusmiddelavhengige i Bergen.

Dette medlem viser til Senter for livsmestring i Jølster, en nysatsing innen psykisk helse, med fokus på tidlig behandling og forebygging. Senteret tilbyr behandlingsopplegg blant annet for mennesker med sammensatte lidelser, som angst og depresjon i kombinasjon med rusproblem. Dette arbeidet må utvikles videre, og dette medlem vil styrke bevilgningen til senteret i 2009 med 3 mill. kroner.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen samlet med 37 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 43 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
761		Tilskudd forvaltet av Helsedirektoratet	
	70	Frivillig rusmiddelforebyggende arbeid mv., kan overføres, forhøyes med	43 000 000
		fra kr 130 544 000 til kr 173 544 000"	

11.22 KAP. 2751 LEGEMIDLAR MV.

11.22.1 Post 70 Legemidler

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til ordningen med foretrukket legemiddel, og mener dette er et hensiktsmessig virkemiddel for å sikre god legemiddelbruk til riktig pris. Helse- og omsorgsdepartementet har i brev av 21. mai 2008 til Statens legemiddelverk gitt beskjed om at tre legemidler av typen antihistaminer skal overføres fra forhåndsgodkjent til individuell refusjon. Årsaken er at ordningen med foretrukket legemiddel på dette området etter

departementets vurdering ikke har gitt ønsket effekt. Statens legemiddelverk fattet 30. juni 2008 vedtak i henhold til dette. Det vises videre til brevet fra Statens legemiddelverk til Helse- og omsorgsdepartementet av 7. mars 2008, der det pekes på at tiltaket vil skape mye ekstraarbeid for leger, pasienter og helseforvaltning. Legemiddelverket anbefaler derfor andre tiltak enn overføring til individuell refusjon for å bidra til en mer kostnadseffektiv forvaltning av disse legemidlene. Norges astma- og allergiforbund peker på at svært mange pasienter har behov for å benytte legemidler som nå krever individuelle søknader om refusjon. Direktør i helseøkonomiforvaltningen, Kjell Arne Knutsen oppgir i Dagens medisin 28. mai 2009 at det forventes mellom 26 000 og 31 000 søknader om refusjon på individuelt grunn for de aktuelle legemidlene. Legemiddelprodusenten har påklaget vedtaket, og klagen er avslått i Kongelig resolusjon av 5. juli 2009. Det fremgår av resolusjonen at tiltaket har en beregnet innsparing med 16 mill. kroner, men at det ikke er tatt hensyn til utgifter til saksbehandling. Disse medlemmer viser til at Stortinget i Innst. S. nr. 197 (2004–2005) Rett kurs mot riktig legemiddelbruk har gått inn for å begrense bruk av ordningen med individuell refusjon, da dette medfører lengre ventetid for pasientene og omfattende saksbehandling. I den aktuelle saken har overføringen fra forhåndsgodkjent til individuell refusjon medført belastninger for pasientene, samt betydelig merarbeid for leger og helseforvaltningen. Den anslåtte innsparingen er begrenset, og det er svært tvilsomt om tiltaket gir en reell innsparing, gitt de betydelige kostnadene som er knyttet til saksbehandling og merarbeid for legene. Slik disse medlemmer ser det, fremstår tiltaket som uforholdsmessig både sett i lys av belastninger for pasienter, merarbeid for helsepersonell samt ekstrautgifter knyttet til saksbehandling. Dermed kan tiltaket også undergrave tilliten til legemiddelpolitikken. Disse medlemmer mener derfor at tiltaket bør reverseres og at det bør innføres andre ordninger som sikrer en mer kostnadseffektiv forvaltning av legemidlene.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å sørge for å reversere legemiddelverkets vedtak av 30. juni 2008 der tre legemidler av typen antihistaminer ble overført fra forhåndsgodkjent til individuell refusjon."

Komiteens medlem fra Venstre viser til Innst. S. nr. 227 (2008–2009) Innstilling fra kontroll- og konstitusjonskomiteen om Riksrevisjonens undersøkelse av myndighetens regulering av markedet for kopilegemidler. En enstemmig komité slår i innstillingen fast at det til tross for at det er iverksatt flere

tiltak for å sikre lavere priser på legemidler, så viser Riksrevisjonen undersøkelse i Dokument nr. 2:7 (2008–2009) at det fortsatt er behov for tiltak som stimulerer til lavere priser. Dette medlem viser videre til at fremforhandlede rabatter på innkjøpssiden ikke kommer pasientene til gode, og at andelen av generiske legemidler i det norske markedet er lav sammenliknet med andre nordiske land.

Dette medlem foreslår derfor å redusere apotekavansen med et prosentpoeng, noe som medfører en innsparing på post 2571.70 på 23 mill. kroner i 2009.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2751		Legemidler mv.	
	70	Legemidler, nedsettes med	23 000 000
		fra kr 7 655 600 000	
		til kr 7 632 600 000"	

11.23 Kap. 2752 Refusjon av egenbetaling

11.23.1 Post 70 Refusjon egenbetaling, eigendelstak 1

SAMANDRAG

Utgiftsutviklingen tilsier at utgiftene i 2009 vil bli lavere enn budsjettet. Bevilgningen foreslås satt ned med 230 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.24 Kap. 2790 Andre helsetiltak

11.24.1 Post 70 Bidrag, lokalt

SAMANDRAG

Montebellosenteret

Bevilgningen under posten foreslås økt med 9,0 mill. kroner, jf omtale under kap. 732 post 79.

Overføring av formål under bidragsordningen til Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Med hjemmel i folketrygdloven § 5-22 kan det ytes bidrag til dekning av utgifter til visse helsetjenester når utgiftene ikke ellers dekkes etter folketrygdloven eller andre lover. Helse- og omsorgsdepartementet har i forskrift til § 5-22 delegert til Helse- og omsorgsdepartementet å gi nærmere retningslinjer for ytelse

av bidrag. I henhold til retningslinjene ytes det bidrag bl.a. til briller/kontaktlinser til barn og ungdom under 18 år ved visse øyelidelser, og til irislinse/linse med farget glass ved visse øyelidelser.

Det foreslås å flytte disse to bidragsformålene fra folketrygdloven kap. 5, som hører til Helse- og omsorgsdepartementets ansvarsområde, til kap. 10, som ligger under Arbeids- og inkluderingsdepartementets ansvarsområde. Briller til voksne dekkes i dag etter kap. 10. Det anses hensiktsmessig å samle stønad til briller i en og samme hjemmel. Videre bør stønad til irislinser plasseres sammen med reguleringen av øyeprotoser i kap. 10.

For begge formål er det i dag en egenandel på 1 600 kroner. For anskaffelse og fornyelse av briller dekkes det overskytende fullt ut, mens for brilleinnfatning er det en utgiftsdekning på inntil 400 kroner fra folketrygden. For irislinser dekkes 90 pst. av utgiftene som overstiger 1 600 kroner. Bevilgningsforslaget forutsetter at dagens retningslinjer for utgiftsdekning og egenandeler legges til grunn, og at det ikke foretas regelendringer som medfører økte utgifter for folketrygden.

Arbeids- og velferdsdirektoratet anslår utgiftene til briller til barn til om lag 80 mill. kroner, og utgiftene til irislinser til om lag 0,3 mill. kroner i 2009. Anslagene tar utgangspunkt i regnskapstall for tidligere år. Det foreslås å føre utgiftene i første halvår 2009 på kap. 2790 post 70, som tidligere. Utgiftene fordeler seg nokså likt på første og andre halvår, og det foreslås derfor å flytte 40 mill. kroner med virkning fra 1. juli 2009.

Bevilgningen over kap. 2790 post 70 på Helse- og omsorgsdepartementets budsjett foreslås satt ned med 40,0 mill. kroner. Det foreslås samtidig at bevilgningen over kap. 2661 post 75 på Arbeids- og inkluderingsdepartementets budsjett settes opp tilsvarende.

Samlet foreslås bevilgningen satt ned med 31,0 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

11.25 Andre saker

11.25.1 Autorisasjon for manuellterapeutar

SAMANDRAG

Helse- og omsorgsdepartementet viser til Budsjett-innst. S. nr. 11 (2008–2009) hvor komiteen har bedt om departementets vurdering av hvorvidt manuellterapeuter bør gis særskilt autorisasjon, herunder vurdering av forholdet mellom spesialistgodkjenning og dobbeltautorisasjon, samt om også andre helsepersonellgrupper bør gis autorisasjon.

Helsedirektoratet har utredet helsepersonellovens autorisasjonsordning i 2008 og ser ikke behov for vesentlige endringer. Når det gjelder forholdet mellom spesialistgodkjenning eller dobbeltautorisasjon anbefales det at man holder fast ved helsepersonellovens ordning. Av lovens forarbeider går det fram at dersom helsepersonell har en autorisasjonsgivende grunnutdanning i bunn, vil det være mindre relevant å karakterisere en tilleggs- eller videreutdanning som autorisasjonsgivende. Spesialistgodkjenning bør i så fall foretrekkes framfor dobbeltautorisasjon, med mindre utøveren gjennom sin tilleggs- eller videreutdanning har kvalifisert seg for et yrke som er vesensforskjellig fra den yrkesutøvelse som normalt følger av grunnutdanningen.

På bakgrunn av Helsedirektoratets vurderinger kan ikke Helse- og omsorgsdepartementet se at den tilleggs- eller videreutdanning som manuellterapeutene har gjennomført medfører at de har kvalifisert seg for et yrke som er vesensforskjellig fra den yrkesutøvelse som følger av grunnutdanningen som fysioterapeut. Etter Helse- og omsorgsdepartementets vurdering bør det bygges videre på helsepersonellovens ordning med autorisasjonsgivende grunnutdanning og offentlig spesialistgodkjenning, framfor å åpne opp for en praksis med å gi ny autorisasjon til allerede autoriserte grupper. Pasientsikkerhet og pasientrettigheter vil være like godt ivaretatt selv om manuellterapeutene ikke gis særskilt autorisasjon. Manuellterapeutene har allerede autorisasjon som fysioterapeuter og helsepersonellovens bestemmelser vil uansett komme til anvendelse. Det vises også til Ot.prp. nr. 83 (2008–2009) hvor det går fram at Helse- og omsorgsdepartementet bl.a. vil foreta en gjennomgang av om det bør innføres offentlig spesialistgodkjenning for flere autoriserte personellgrupper.

I påvente av Helsedirektoratets utredning av autorisasjonsordningen, har Helse- og omsorgsdepartementet avslått eller stilt i bero søknader fra personellorganisasjoner som ønsker autorisasjon. I april 2009 ble organisasjonene oppfordret til å oppdatere søknadene. Eventuelle søknader vil bli vurdert av Helsedirektoratet før Helse- og omsorgsdepartementet konkluderer. De vurderinger og anbefalinger som er gjort i direktoratets utredninger vil bli førende for autorisasjonsvurderingen.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen tek dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til merknad i Budsjett-innst. S. nr. 11 (2007–2008), der komiteen ba Regjeringen fremlegge sak for Stortinget om en vurdering av særskilt autorisasjon av ma-

nuellterapeuter. Disse medlemmer oppfatter det fortsatt slik at Regjeringen fremdeles ikke har fremlagt denne vurderingen for Stortinget. Den knappe omtalen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2009 kan vanskelig gi Helse- og omsorgskomiteen en anledning til selv å behandle saken på en tilfredsstillende måte. Disse medlemmer ber om at Regjeringen høsten 2009 fremmer slik sak for Stortinget. Disse medlemmene ber om at Regjeringen belyser fordeler og ulemper ved autorisasjon av manuellterapeuter og at Regjeringen på samme måte belyser forskjeller og likheter ved manuellterapeuters og fysioterapeuters yrkesutøvelse. Disse medlemmer mener videre at Regjeringen må vurdere om manuellterapeuter, for å oppnå autorisasjon som manuellterapeut, må oppgi sin eksisterende autorisasjon som fysioterapeut, slik at man på den måten unngår dobbel autorisering.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme en sak om autorisasjon for manuellterapeuter for Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2010."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til merknad i Budsjett-innst. S. nr. 11 (2007–2008), der komiteen ba Regjeringen fremlegge sak for Stortinget om en vurdering av særskilt autorisasjon av manuellterapeuter. Disse medlemmer oppfatter det fortsatt slik at Regjeringen fremdeles ikke har fremlagt denne vurderingen for Stortinget. Den knappe omtalen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2009 kan vanskelig gi fagkomiteen (helse- og omsorgskomiteen) en anledning til selv å behandle saken på en normal og tilfredsstillende måte. Disse medlemmer ber om at Regjeringen høsten 2009 fremmer slik sak for Stortinget. Disse medlemmer ber om at Regjeringen belyser fordeler og ulemper ved autorisasjon av manuellterapeuter og at Regjeringen på samme måte belyser forskjeller og likheter ved manuellterapeuters og fysioterapeuters yrkesutøvelse. Disse medlemmer mener videre at Regjeringen må vurdere om manuellterapeuter, for å oppnå autorisasjon som manuellterapeut, må oppgi sin eksisterende autorisasjon som fysioterapeut, slik at man på den måten unngår dobbel autorisering.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme en egen sak i løpet av høsten 2009, om autorisasjon for manuellterapeuter og naprapater."

11.25.2 *Vaksine mot livmorhalskreft*

SAMANDRAG

For 2009 er det bevilget 57 mill. kroner til innføring av HPV-vaksine i barnevaksineprogrammet med oppstart fra og med skoleåret 2009/2010. Vaksinen vil bli tilbudt jenter i 7. klassetrinn. Det skal gjøres fortløpende vurderinger av virkninger og bivirkninger av vaksinen, og gis grundig og objektiv informasjon om vaksinenes potensielle helsegevinst samt usikkerhet knyttet til effekt og bivirkninger, jf. Budsjett-innst. S. nr. 11 (2008–2009).

Nasjonalt folkehelseinstitutt har ansvar for det faglige innholdet i barnevaksineprogrammet. Dette gjelder også nødvendig informasjon til helsepersonell, foreldre og barn ved innføring av nye vaksiner. Landets helsesøstre har en nøkkelrolle i å formidle slik informasjon. Legene som er ansvarlige for vaksineringsen lokalt, vil også kunne få spørsmål fra publikum.

Folkehelseinstituttet er i gang med informasjon til helsepersonell slik at disse skal kunne møte foreldre og barn best mulig. All vaksineringsen i Norge er frivillig, og det er opp til foreldrene om de ønsker HPV-vaksine til sine døtre eller ikke. Det skal utarbeides informasjonsmateriell til jenter og foreldre slik at de har et best mulig grunnlag for å kunne ta et valg. Dette vil også omfatte usikkerhetsmomentene knyttet til langtidseffekter.

Folkehelseinstituttet er godt i gang med å planlegge et system for overvåking av vaksinenes effekt i samarbeid med Kreftregisteret og referanselaboratoriet for HPV-virus ved Akershus universitetssykehus. Det er etablert et system for overvåking av bivirkninger av vaksiner i Norge.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen tek omtalen til orientering.

11.26 Andre forslag og merknader framkomne under behandlinga i komiteen

11.26.1 *Finansiering av MS-behandling og TNF-hemmarar, m.m.*

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er kjent med at det er store regionale forskjeller knyttet til bruk av sykdomsmodifiserende MS-behandling og TNF-hemmere. Disse medlemmer mener det mest hensiktsmessige er å overføre finansieringsansvaret til folketrygdsystemet, slik at økonomiske hensyn ikke er gjeldende for bruk av disse legemidlene, men den enkelte pasients behov. Disse medlemmer mener alternativt at disse legemidlene/behandlingene bør legges inn i ISF-ordningen, med en tilleggsliste som sikrer at sykehusenes regnskapsmessige kostnader ved denne typen medikamenter/behandlinger blir like. Dette

kan gjøres ved at det gis en tilleggsrefusjon på 60 pst. av merkostnaden, relativt til øvrige sykdomsmodifiserende behandlinger og sammenlignbare legemidler.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen umiddelbart overføre ansvaret for finansiering av TNF-hemmere og sykdomsmodifiserende MS-behandlinger til folketrygden."

"Stortinget ber Regjeringen endre finansierings-systemet for Cochleaimplantat, slik at sykehusene får dekket sine faktiske utgifter."

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at langtidsvirkende insulin innlemmes i ordningen med blå resept fra 1. januar 2010."

11.26.2 Utsett refusjonsordning for fysioterapitjenester

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til de endringer knyttet til refusjon av fysioterapitjenester som gjøres gjeldende fra 1. juli 2009. Det vises til Dokument nr. 8:10 (2008–2009), representantforslag om fri etableringsrett og fjerning av ordningen med avtalehjemler for fysioterapeuter.

Disse medlemmer har mottatt en rekke signaler om at den nye ordningen vil ha negative konsekvenser for pasientene og for mange fysioterapeuter.

Disse medlemmer mener det er urealistisk å tro at de 1 660 fysioterapeutene som i dag driver med redusert driftstilskudd skal kunne få økt sine tilskudd til 100 pst. innen 1. juli 2009. Situasjonen kan dermed bli at rundt 50 pst. privatpraktiserende fysioterapeuter jobber med reduserte driftstilskudd. Mange av disse har kun 20 pst. tilskudd, noe som betyr at disse kun kan behandle nyopererte og kronikere i 20 pst. av sin arbeidstid.

Disse medlemmer frykter at endringene vil medføre lavere kapasitet for fysioterapeutertjenester, noe som vil føre til økte ventetider og ventelister. Dette kan igjen medføre lengre sykemeldingsperioder, noe som er dårlig samfunnsøkonomi.

Disse medlemmer er av den oppfatning at den nye ordningen ikke kan tre i kraft uten at man har gjort ytterligere konsekvensutredninger, og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen utsette innføringen av ny refusjonsordning for fysioterapitjenester til ytterligere konsekvensutredninger er gjennomført."

11.26.3 Aerius- og Kestine-innlemming i ordninga med blå resept

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at allergimedisinene Aerius og Kestine ble fjernet fra blåreseptordningen i 2008. Dette medfører at en rekke pasienter er nødt til å prøve andre legemidler, som kan medføre ubehag og behov for sykemelding. Disse medlemmer viser til at ordningen med individuell refusjon er ressurskrevende og byråkratisk, noe som er uhenksmessig all den tid Helfo (Nav-helsetjenesteforvaltning) anslår at mellom 26 000–31 000 personer vil søke individuell refusjon knyttet til disse legemidlene i 2009.

Disse medlemmer er av den oppfatning at Aerius og Kestine bør innlemmes i blåreseptordningen og fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at allergimedisinene Aerius og Kestine innlemmes i ordningen med blå resept."

11.26.4 Merverdiavgiftsfritak for private omsorgsbedrifter

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at klagenemnden for merverdiavgiftssaker har konkludert med at private omsorgsbedrifter skal ha merverdiavgiftsfritak når man yter tjenester som brukerne har fått kommunale vedtak på.

Disse medlemmer mener praksisen umiddelbart må endres i tråd med klagenemndens konklusjoner, og fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag til klargjøring av forskrift 6. juni 2001 om avgrensning av merverdiavgiftsunntaket for omsetning av sosiale tjenester (forskrift nr. 118), slik at private virksomheter som yter tjenester ikke trenger å ha noen avtale med kommunen for å være omfattet av unntaket."

11.26.5 Testing – tykktarmkreft

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at det er i ferd med å utvikles en ny test som kan avdekke tykktarmkreft. Tykktarmkreft er den nest største kreftformen blant nordmenn, og det er derfor, slik disse medlemmer ser det, ønskelig at man kommer raskt i gang med denne testingen.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge til rette for at testing knyttet til tykktarmskreft iverksettes så raskt som mulig."

11.26.6 Betre velferd for eldre

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet sier seg fornøyd med at den store barnehagereformen nå er på skinner etter barnehageinitiativet fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti i forrige periode som førte til det omfattende barnehageforliket. Nå bør det være de eldres tur til å få et skikkelig løft i sitt velferdstilbud og pensjonsordninger i Folketrygden. Disse medlemmer mener at det viktigste må være å fjerne avkortningen av pensjoner for gifte og samboende pensjonister, sikre en forsvarlig sykehjemsdekning og få til en bedring av eldres tannhelse.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om et lovverk som gir de hjelpetrequende lovfestet rett til å få dekket grunnleggende behov – uavhengig av hvor i landet de bor."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2010 fremme forslag om at det settes av øremerkede midler til å videreutbygge og sikre en sykehjemsdekning på 25 pst. av antall eldre over 80 år innen 2012, og at eldre over 67 år som ikke omfattes av retten til fri tannbehandling får utgiftene dekket under et nærmere definert egenandelssystem for tannhelse."

"Stortinget ber Regjeringen om at det med hjemmel i lov utarbeides en ny kvalitetsforskrift hvor grunnleggende behov for hjelpetrequende blir klart og utvetydig definert."

Disse medlemmer viser for øvrig til forslag om å fjerne avkortningen av pensjoner for gifte og samboende pensjonister under denne innstillingens kapittel 10.

11.26.7 Ultralydundersøkingar – forebyggjande tiltak

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at ultralydundersøkelse er et effektivt middel for å oppdage kreft, viktige funn i pulsårene, utposninger og trange årer på et tidlig stadium. Ifølge røntgenlege Tor Austad kan for eksem-

pel testikkelkreft oppdages ved en størrelse på 2–3 millimeter, ca. 1–2 år før pasienten selv kan merke symptomer. På Universitetssykehuset i Nord-Norges hjemmesider står det at ca. 230 nordmenn rammes av denne sykdommen hvert år. Gjennomsnittsalderen for testikkelkreftpasienter er 28 år.

Disse medlemmer vil peke på at allerede i VG (Verdens Gang) i september 2007 kunne man lese følgende:

"Forskere i Trondheim har utviklet en ny ultralydteknologi som gjør det mulig å oppdage kreft og sykdommer i hjerte- og karsystemet mye tidligere."

Dette er etter disse medlemmers mening en kostnadseffektiv undersøkelsesmetode for å finne livstruende sykdommer på et tidspunkt hvor det fremdeles er en meget god prognose. Det er bred enighet om at forebyggende arbeid og forebyggende medisin er viktige faktorer for at vi skal lykkes med å ha en effektiv og kostnadseffektiv helsetjeneste.

Disse medlemmer vil derfor be Regjeringen vurdere en mer utstrakt bruk av regelmessige ultralydundersøkelser overfor pasientgrupper der dette kan være formålstjenlig og fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen foreta en vurdering av bruken av regelmessige ultralydundersøkelser som forebyggende tiltak for å oppdage kreft og legge frem sak for Stortinget snarest mulig."

12. BARNE- OG LIKESTILLINGS-DEPARTEMENTET

12.1 Kap. 842 Familievern

12.1.1 Post 1 Driftsutgifter, kan nyttast under post 70

SAMANDRAG

På bakgrunn av utviklingen hittil i år med blant annet økt utgiftsbehov knyttet til husleieutgifter og andre uforutsette merutgifter, foreslås det å øke bevilgningen på posten med 2 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet og Kristeleg Folkeparti, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at økningen i statsbudsjettet for 2009 i stor grad har gått med til å dekke lønnsvekst og økte pensjonsutgifter. I flere regioner preges situasjonen i familievernnet av underfinansiering, ubesatte stillinger, lange køer og ventelister, og det er reell fare for at flere årsverk må kuttes.

Disse medlemmer er bekymret for utviklingen innen familievern. Bekymringen gjelder de ansatte og de som mister jobben, men også befolkningen som får et dårligere tilbud når kapasiteten svekkes.

Disse medlemmer vil dessuten understreke at det er grunn til å frykte for framtidige konsekvenser av en slik nedbygging og av reduksjon av forebyggende tiltak. Disse medlemmer mener familievernets arbeid er uvurderlig. Disse medlemmer vil styrke familievernkontorene slik at de både kan drive mekling og forebyggende arbeid.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet foreslår å øke bevilgningen med 20 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 22 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
842		Familievern	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70,</i> forhøyes med ..... fra kr 189 642 000 til kr 211 642 000"	22 000 000

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti ønsker å styrke familievernet med 20 mill. kroner utover Regjeringens forslag, slik at køene reduseres og kapasiteten øker slik at flere familier kan få mer og bedre hjelp. Dette medlem vil understreke verdien av et tosporet familievern og vil derfor bevilge 10 mill. kroner til de statlige kontorene (kap. 842 post 1) og 10 mill. kroner til de kirkelige kontorene (kap. 842 post 70).

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 12 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
842		Familievern	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70,</i> forhøyes med ..... fra kr 189 642 000 til kr 201 642 000"	12 000 000

12.1.2 Post 70 Tilskot til familieverneste i kyrkja

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til merknad under kap. 842 post 1, og foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 10 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
842		Familievern	
	70	Tilskudd til kirkens familievern tjeneste mv., <i>kan nyttes under post 1,</i> forhøyes med ..... fra kr 120 259 000 til kr 130 259 000"	10 000 000

12.2 Kap. 844 Kontantstøtte

12.2.1 Post 70 Tilskot, overslagsløyving

SAMANDRAG

Utgiftene til kontantstøtte oppjusteres som følge av lavere barnehageutbygging i 2008 enn tidligere antatt. I tillegg forventes det flere barn i aldersgruppen enn lagt til grunn for saldert budsjett. I motsatt retning trekker høyere anslag på nye barnehageplasser for ett- og toåringer i 2009 enn tidligere lagt til grunn. Samlet sett øker anslaget for utgifter til kontantstøtte med 20 mill. kroner i forhold til saldert budsjett.

Bevilgningen på kap. 844 post 70 foreslås økt med 20 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høgre og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknad og forslag om å øke barnehageprisen med 150 kroner fra 1. august 2009. Som følge av dette har Finansdepartementet beregnet 19,5 mill. kroner i økt utbetaling av kontantstøtte.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	39 500 000
		fra kr 1 472 000 000 til kr 1 511 500 000"	

Komiteens medlem fra Venstre viser til sin merknad og forslag vedrørende prisjustering av oppholdsbetaling i barnehager under kap. 231 post 60. Som en følge av dette beregnes kontantstøtteutbetalingene å øke med 13 mill. kroner.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	33 000 000
		fra kr 1 472 000 000 til kr 1 505 000 000"	

12.3 Kap. 845 Barnetrygd

12.3.1 Post 70 Tilskot

SAMANDRAG

Det er forventet at det vil bli flere mottakere med utvidet stønad enn lagt til grunn i saldert budsjett. Dette skyldes en økning i antall enslige forsørgere med overgangsstonad. I tillegg oppjusteres bevilgningen som følge av økte etterbetalinger til mottakere som kommer fra land innenfor EØS-området.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på kap. 845 post 70 med 130 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

12.4 Kap. 846 Forskings- og utgreiingsverksemd, tilskot mv.

12.4.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttast under post 50

SAMANDRAG

Det foreslås at bevilgningen settes ned med 500 000 kroner til inndekning av tilsvarende merutgifter under kap. 2530, post 70 Foreldrepenger ved fødsel. Merutgiftene under kap. 2530 skyldes styrking av fedres rett til foreldrepenger, jf. omtale under nevnte kapittel.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

12.4.2 Post 72 Tiltak for lesbiske og homofile

SAMANDRAG

Det er avsatt 1,95 mill. kroner under denne posten til tilskudd til aktiviteter drevet av frivillige organisasjoner som arbeider for å bedre levekår og livskvalitet for lesbiske, homofile, bifile og transpersoner. I retningslinjene for tilskuddsordningen (rundskriv Q-03/2009) er det gitt adgang til å avsette inntil 8 pst. av bevilgningen til forvaltning av tilskuddsordningen. Det foreslås derfor at 150 000 kroner overføres fra kap. 846 post 72 til kap. 858 post 1.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

12.5 Kap. 852 Adopsjonsstøtte

12.5.1 Post 70 Tilskot til foreldre som adopterer barn frå utlandet

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre mener det ikke skal være en økonomisk byrde å adoptere. Disse medlemmer mener foreldre som velger å ta seg av barn som allerede er satt til verden må få like gode økonomiske vilkår som biologiske foreldre og vil legge til rette for at familier med vanlig økonomi skal ha råd til å adoptere hvis de ønsker det.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett for 2009 der det foreslås å øke adopsjonsstøtten til 1 G fra 1. januar 2009 og bevilges 15,1 mill. kroner til dette formålet. Dette medlem viser videre til Dokument nr. 8:110 (2008–2009) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Laila Dāvøy, Åse Gunhild Woie Duesund, Dagrūn Eriksen og Hans Olav Syversen om å øke engangs-

stønaden ved fødsel og adopsjon fra om lag 0,5 G (ca. 35 000 kroner) til 2 G (ca. 140 000 kroner). Dette medlem viser til at en slik økning i engangsstønaden, i tillegg til en økning i adopsjonsstøtten til 1 G vil gi betraktelig bedre økonomiske vilkår for foreldre som adopterer og på en helt annen måte enn i dag tilsvare de relle utgiftene ved adopsjon.

Komiteens medlem fra Venstre ønsker å øke adopsjonsstøtten til 1 G og bevilger 16 mill. kroner til dette formålet.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
852		Adopsjonsstøtte	
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	16 000 000
		fra kr 20 045 000 til kr 36 045 000"	

12.6 Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet

12.6.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter

SAMANDRAG

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet er i 2008 tildelt 16,3 mill. kroner i prosjektmidler tilknyttet prosjektene Barn av rusmisbrukere og psykisk syke og Styrket innsats mot fattigdom blant barn, unge og familier tilknyttet barnvernet. Midlene er bevilget over kap. 854 post 71.

Det foreslås at midlene som er knyttet til lønns- og driftsmidler samt tilskudd til kommunene, flyttes fra kap. 854 post 71 til kap. 854 post 21. Endringen medfører en riktigere budsjettering av midlene i henhold til bevilgningsreglementet, men innebærer ingen endring i bruken av midlene.

Det foreslås derfor at bevilgningen på kap. 854 post 21 økes med 16,3 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon av kap. 854 post 71.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemen frå Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at en dreining bort fra institusjon og over til fosterhjem forutsetter

at tiltaksapparatet rundt fosterhjem familiehjem i langt større grad enn i dag må utvides og forsterkes. Disse medlemmer mener også at det må satses mer på ettervern for ungdom som har vært under barnevernets omsorg. Ungdom som går ut av barnevernet er i risiko for marginalisering på områder som utdanning, arbeid, bolig og inntekt. I tillegg er det risiko for rusmisbruk, kriminalitet og psykiske problemer. Disse medlemmer mener på denne bakgrunn at det må satses mer på ettervernet. Disse medlemmer mener at den beste måten å sikre at ungdommer får en tilstrekkelig oppfølging etter 18 år er å lovfeste en slik rett til ettervern fram til fylte 23 år.

Komiteens medlem fra Venstre ønsker å øke bevilgningen på denne posten med 10 mill. kroner.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med	26 300 000
		fra kr 38 093 000 til kr 64 393 000"	

12.6.2 Post 64 Tilskot ved busetjing av einslege mindreårige asylsøkjara og flyktningar, overslagsløyving

SAMANDRAG

Kommuner som bosetter enslige mindreårige asylsøkere, flyktninger og/eller enslige mindreårige personer med opphold på humanitært grunnlag, mottar et særskilt tilskudd som i 2009 er på 115 850 kroner pr. person pr. år. Tilskuddet differensieres etter bosettingstidspunkt i bosettingsåret. Tilskuddet utbetales til og med det året personen fyller 20 år. Tilskuddet utbetales i tillegg til det ordinære integreringstilskuddet over Arbeids- og inkluderingsdepartementets budsjett. Målet med ordningen er å bidra til at enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger kan bosettes så raskt som mulig.

Det er utfordringer knyttet til bosetting av denne gruppen i kommunene. Enslige mindreårige har også utgjort en økende andel av nye asylankomster i den senere tiden. Det er svært viktig å sikre rask og god bosetting av denne gruppen i landets kommuner. Regjeringen ønsker derfor å styrke tilskuddsordningen til kommunene for bosetting av enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger i 2009. Det foreslås et

engangstilskudd på 100 000 kroner pr. bosatte person i denne gruppen som en midlertidig styrking i 2009. Beløpet utbetales i sin helhet for enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger som bosettes i 2009. Engangstilskuddet kommer i tillegg til den ordinære tilskuddssatsen på denne posten. Tilskuddet utbetales uavhengig av når på året bosettingen finner sted, mens de øvrige kriteriene for å motta dette ekstra tilskuddet er de samme som kriteriene for det årlige tilskuddet.

Regjeringen legger til grunn at innføringen av et slikt engangstilskudd vil øke bosettingstakten for resten av året.

Bevilgningen på kap. 854 post 64 foreslås økt med 50 mill. kroner i 2009.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

12.6.3 Post 71 Utvikling og opplysningsarbeid mv., kan nyttast under post 50

SAMANDRAG

Det vises til omtalen under post 21. Det foreslås at bevilgningen på kap. 854 post 71 reduseres med 16,3 mill. kroner mot en tilsvarende økning av kap. 854 post 21.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemen frå Kristeleg Folkeparti, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti foreslår ytterligere 10 mill. kroner til tiltak for utsatte barn og til oppfølging av barn i fosterhjem.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en nedsettelse på 6,3 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., kan nyttas under post 50, nedsettes med	6 300 000
		fra kr 72 856 000 til kr 66 556 000"	

12.7 Kap. 3854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet

12.7.1 Post 4 Refusjon av ODA-godkjende utgifter

SAMANDRAG

Det vises til omtale under kap. 854 post 64 om en tilleggsbevilgning på 50 mill. kroner til en midlertidig satsøkning i 2009 i det særskilte tilskuddet ved bosetting av enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger. Ifølge OECDs DAC Statistical Reporting Directives linje I.A.1.13 – 1.34 kan kostnader knyttet til asylsøkeres opphold i vertslandet under visse forutsetninger rapporteres som utviklingshjelp. Det foreslås på denne bakgrunn at kap. 3854 post 4 økes med 30,8 mill. kroner som er ODA-godkjente utgifter.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

12.8 Kap. 855 Statleg forvaltning av barnevernet

12.8.1 Post 1 Driftsutgifter, kan nyttast under post 22 og post 60

SAMANDRAG

Bevilgningen til driftsutgifter i det statlige barnevernet er om lag 2,9 mrd. kroner. Utviklingen hittil i år viser at det er nødvendig med en tilleggsbevilgning for å kunne opprettholde et tilfredsstillende tjenestetilbud. Det skyldes blant annet økt antall klienter og en økning i utgifter pr. tiltak i 2008 som får konsekvenser for bevilgningsbehovet i 2009.

På grunn av stor usikkerhet om hvordan klientveksten ville utvikle seg, ble det ikke lagt inn midler til aktivitetsvekst i saldert budsjett 2009. Aktivitetsveksten viste seg å bli om lag 4 pst. i 2008, målt i antall oppholdsdøgn. Det legges nå til grunn en aktivitetsvekst i 2009 på om lag 4 pst., målt i antall oppholdsdøgn.

I nysalderingen av 2008-budsjettet ble posten økt som følge av økte gjennomsnittsutgifter pr. oppholdsdøgn i 2008. Det foreslås at bevilgningsøkningen som følge av økte gjennomsnittutgifter pr. oppholdsdøgn i 2008 videreføres i 2009.

Samlet sett foreslås bevilgningen til det statlige barnevernet over kap. 855 post 1 økt med 110 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemen frå Kristeleg Folkeparti, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at mange barn har behov for hjelp

fra det offentlige for å få en trygg oppvekst. Dette medlem foreslår derfor 50 mill. kroner for å styrke det statlige barnevernet.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 50 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 160 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
855		Statlig forvaltning av barnevernet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22 og post 60</i> , forhøyes med	160 000 000
		fra kr 2 851 258 000	
		til kr 3 011 258 000"	

12.9 Kap. 3855 Statleg forvaltning av barnevernet

12.9.1 Post 60 Kommunale eigendelar

SAMANDRAG

På bakgrunn av observert utvikling i inntekter fra kommunale egenandeler på slutten av 2008 og hittil i år, foreslås det at bevilgningen reduseres med 38,7 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

12.10 Kap. 856 Barnevernets omsorgssenter for einslege mindreårige asylsøklarar

12.10.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Bevilgningen til omsorgssentrene for enslige mindreårige asylsøkere under 15 år er 379 mill. kroner. I St.prp. nr. 43 (2007–2008) og St.prp. nr. 80 (2007–2008) ble det fremmet forslag om å opprette flere administrative stillinger i Bufetat som følge av en økning i antall ankomster av enslige mindreårige asylsøkere under 15 år. Det ble ikke lagt inn ressurser knyttet til disse stillingene i saldert budsjett for 2009. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på posten med 2,8 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høyre og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknader under kapittel 10.13 og Høyres forslag som ville medført langt færre asylsøkere og dermed også lavere behov for bevilgning på kapittel 856 med om lag 20 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	17 200 000
		fra kr 378 930 000	
		til kr 361 730 000"	

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre er bekymret for hvordan vi i Norge behandler enslige mindreårige asylsøkere. Disse medlemmer registrerer at det er foreslått å øke posten for å få flere administrative stillinger i Bufetat som følge av en økning i antall ankomster av enslige mindreårige asylsøkere under 15 år. Disse medlemmer mener imidlertid ikke at dette er tilstrekkelig for å møte de utfordringene økte ankomster medbringer. Disse medlemmer viser til at ansvaret for enslige mindreårige under 15 år ble overført til barnevernet fra og med 3. desember 2007. Disse medlemmer viser til at barna som bor på Eidsvoll omsorgssenter går på skole i Eidsvoll. Elevene er minoritetsspråklige, og noen av dem er traumatisert fra opplevelser i hjemlandet. Eidsvoll kommune har fremsatt at uforutsigbarheten i antall barn gjør det svært vanskelig å bemanne for riktig antall elever og i media har vi kunnet lese om en hverdag preget av et overfylt omsorgssenter som skaper uro, vold og hærverk. På denne bakgrunn foreslår dette medlem en økt bevilgning på 5 mill. kroner som skal brukes til økt kapasitet ved omsorgssenteret og til økt bemanning i Eidsvoll kommune.

Disse medlemmer registrerer videre at Regjeringen ikke har bevilget penger for å overføre enslige, mindreårige asylsøkere over 15 år til barnevernet. Dette medlem vil understreke at omsorgssituasjonen for de enslige mindreårige asylsøkere over 15 år må følges nøye i påvente av at ansvaret for denne gruppen overføres til barnevernet. På bakgrunn av den utilfredsstillende omsorgssituasjonen disse ungdommene har i mottak, burde Regjeringen iverksette strakstiltak for å bedre situasjonen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen iverksette strakstiltak for å bedre omsorgssituasjonen for de enslige mindreårige asylsøkerne mellom 15 og 18 år og rapportere tilbake til Stortinget i forbindelse med budsjettproposisjonen for 2010."

Komiteens medlem fra Venstre fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	7 800 000
		fra kr 378 930 000	
		til kr 386 730 000"	

12.11 Kap. 857 Barne- og ungdomstiltak

12.11.1 Post 73 Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti ønsker å styrke ordningen med storbymidler som går til vanskeligstilte barn og unge.

Komiteens medlemmer fra Høyre fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
857		Barne- og ungdomstiltak	
	73	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, kan overføres, forhøyes med	30 000 000
		fra kr 65 463 000	
		til kr 95 463 000"	

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti foreslår å øke bevilgningen med 10 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 10 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
857		Barne- og ungdomstiltak	
	73	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, kan overføres, forhøyes med	10 000 000
		fra kr 65 463 000	
		til kr 75 463 000"	

12.12 Kap. 858 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet

12.12.1 Post 1 Driftsutgifter, kan nyttast under kap. 855 post 1

SAMANDRAG

Bevilgningen til driftsutgifter til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet er 170,6 mill. kroner. Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 858 post 1 med 150 000 kroner mot en tilsvarende reduksjon under kap. 846 post 72. Det vises til omtale under kap. 846 post 72.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

12.13 Kap. 868 Forbrukarombodet

12.13.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Datatilsynet håndhever i dag personopplysningslovens regler om reservasjon mot direkte markedsføring. Disse reglene er tatt inn i den nye markedsføringsloven som trer i kraft fra 1. juni 2009, og i den forbindelse overtar Forbrukerombudet ansvaret for håndhevelsen av reservasjonsreglene.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på kap. 868 post 1 med 152 000 kroner mot tilsvarende nedsettelse av bevilgningen under kap. 1570 post 1.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

12.14 Kap. 2530 Foreldrepengear

12.14.1 Post 70 Foreldrepengear ved fødsel, overslagsløyving

SAMANDRAG

Det forventes utbetalt foreldrepengear ved fødsel for flere barn i 2009 enn lagt til grunn i saldert bud-

sjett. I tillegg oppjusteres anslaget som følge av høyere yrkesdeltagelse blant kvinner mellom 20 og 40 år, noe som gir en økning i andelen kvinner med rett til foreldrepenger. I motsatt retning trekker nedjustering av lønnsvekstforutsetningene fra 5 til 4 pst.

Det foreslås videre å gi fedre rett til foreldrepenger der mor deltar i introduksjonsprogram for nyankomne innvandrere eller kvalifiseringsprogram for personer med vesentlig nedsatt arbeids- og inntekts-evne. Forslaget gjelder for fødsler og omsorgsovertakelser fra og med 1. juli 2009. Lovendringene er fremmet i Ot.prp. nr. 56 (2008–2009) Om lov om endringer i folketrygdloven (utvidelse av fedrekvoten mv.). Merutgiftene under kap. 2530 post 70 knyttet til lovforslagene er anslått til 0,5 mill. kroner i 2009. Merutgiftene i 2009 foreslås dekket ved en reduksjon av bevilgningen på kap. 846 post 21, jf. omtale under denne posten.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på kap. 2530 post 70 med til sammen 214 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmen frå Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre mener det er viktig at trygdesystemet kontinuerlig tilpasses virkeligheten. Slik det nåværende systemet er utformet er fedrekvoten avhengig av at barnets mor har vært yrkesaktiv i minst halv stilling i opptjeningstiden.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett for 2009 der det foreslås at alle fedre skal få rett til fedrekvote uavhengig av mors yrkesdeltakelse før fødsel, og at fedrekvoten økes med fire nye uker til ti uker f.o.m. 1. juli 2009.

Komiteens medlem fra Venstre mener far bør gis selvstendig rett til foreldrepenger, inkludert fedrekvoten, og foreslår å innføre en rett til foreldrepenger for fedre med barn født etter 1. juli 2009 som omfattes av slike tilfeller. Det er et mål for Venstre med reell likebehandling av mor og far i regelverket om foreldrepenger. Dette medlem foreslår derfor å bevilge 10 mill. kroner til dette.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2530		Foreldrepenger	
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	224 000 000
		fra kr 12 011 500 000	
		til kr 12 235 500 000"	

12.15 Andre saker

12.15.1 Utviding av foreldrepengeordninga – Rettar til fedrekvote for fedre der mor har vore yrkesaktiv i mindre enn 50 pst. stilling.

SAMANDRAG

Regjeringen går inn for at det innføres selvstendig opptjeningsrett til fedrekvote for fedre der mor har opparbeidet rett til foreldrepenger i en stillingsdel på mindre enn 50 pst., for fødsler og omsorgsovertakelser fra og med 1. juli 2010. Forslaget vil innebære at det foreligger rett til fedrekvote i alle tilfeller der begge foreldre har opptjent rett til foreldrepenger. Utgiftene på statsbudsjettet i 2010 ved iverksetting fra og med 1. juli 2010 er anslått til 10 mill. kroner, inklusive administrative kostnader for Arbeids- og velferdsetaten.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen tek omtalen til orientering.

13. NÆRINGS- OG HANDELS-DEPARTEMENTET

13.1 Kap. 900 Nærings- og handelsdepartementet

13.1.1 Post 73 Ungt entreprenørskap

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det er varslet en gjennomgang av utdanningsløpet, for å se om man kan legge til rette for økt fokus på entreprenørskap i skolen. Disse medlemmer bemerker at Ungt Entreprenørskap allerede driver en omfattende virksomhet for å bidra til nettopp dette, men innehar likevel muligheten til å utvide sin aktivitet hvis det sørges for økt økonomisk støtte.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 5 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
900		Nærings- og handelsdepartementet	
	73	Tilskudd til Ungt Entreprenørskap, <i>kan overføres,</i> forhøyes med	5 000 000
		fra kr 11 000 000	
		til kr 16 000 000"	

13.2 Kap. 907 Sjøfartsdirektoratet

13.2.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Sjøfartsdirektoratet kjøper tjenester fra klasseselskap til å utføre tilsyn med skip under bygging. Dette har vært nødvendig for å redusere presset på egne personellressurser i en situasjon med ekstraordinært høy nybyggingsaktivitet på norske skipsverft, jf. redegjørelse i St.prp. nr. 59 (2007–2008) og St.prp. nr. 1 (2008–2009). På dette grunnlag har Sjøfartsdirektoratet inngått avtaler for kjøp av tjenester for om lag 20 mill. kroner for skip som bygges i perioden 2008–2011. I budsjettet for 2008 og 2009 ble det lagt til grunn at Sjøfartsdirektoratet ikke skal betale merverdiavgift for kjøp av disse tjenestene. Det er senere avklart at tjenestekjøpet er merverdiavgiftspliktig. Dette påfører Sjøfartsdirektoratet en ekstra utgift på om lag 5 mill. kroner, hvorav om lag 3 mill. kroner skal innbetales i 2009.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen økt med 3 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

13.3 Kap. 909 Tiltak for sysselsetjing av sjøfolk

13.3.1 Post 73 Tilskot til sysselsetjing av sjøfolk, *overslagsløyving*

SAMANDRAG

Ordningen skal sikre maritim kompetanse og rekruttering av norske sjøfolk og i tillegg bidra til at norske rederier gis konkurransedyktige rammevilkår i forhold til vilkårene i andre land.

Tilskuddsordningen omfatter:

- Prosentvis tilskudd (9,3 eller 13 pst.) til skip i Norsk Ordinært Skipsregister (NOR) og Norsk Internasjonalt Skipsregister (NIS).

- Nettolønnsordning for bemanningen som omfattes av skipenes alarminstruks på passasjerskip (ferger) i utenriksfart i NOR.
- Nettolønnsordning for skip i petroleums (offshorefartøy) i NOR.
- Nettolønnsordning for øvrige fartøy i NOR (lasteskip, brønnbåter, passasjerskip og slepebåter).
- Nettolønnsordning for sikkerhetsbemanningen på hurtigruteskip som betjener strekningen Bergen-Kirkenes.

Den vedtatte bevilgningen på 1 750 mill. kroner i saldert budsjett er basert på at det samlet vil være om lag 11 000 refusjonsberettigede sjøfolk under ordningen i 2009 og antatt lønnsregulering i 2009. Videre er det lagt grunn videreføring av innretningen for ordningen som ble innført for 2. halvår 2008, med en begrensning i refusjonsutbetalingen pr. sysselsatt på 198 000 kroner pr. år.

Med basis i terminutbetalingene for 2. halvår 2008 og en forventet økning i antall refusjonsberettigede sjøfolk til om lag 11 200, anslås et økt bevilgningsbehov på om lag 60 mill. kroner i 2009.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen økt med 60 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høgre og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre peker på at norske sjøfolk er en betydelig ressurs for sine rederier, mange tar jobber i rederiene eller i maritime næringer på land etter flere år på havet. De styrker dermed tilhørigheten for maritime bedrifter til Norge. Disse medlemmer mener derfor det er viktig å ha ordninger som stimulerer rederier til å ha norske sjøfolk i nøkkelstillinger. Dette er med på å videreutvikle den maritime kompetansen. Disse medlemmer ønsker primært gjeninnført kompetansemodellen for sysselsetting av sjøfolk som ble innført under regjeringen Bondevik II. Dette er en nettolønnsordning for maritimt utdannet mannskap i NIS og NOR registrene. Høyres modell innebærer at alt mannskap i offshoreflåten som er flagget i NOR er omfattet av kompetansemodellen. Disse medlemmer vil med utgangspunkt i Regjeringens forslag, foreslå å begrense refusjonsutbetalingen pr. sysselsatt til 135 000 kroner. Det gir en besparelse for 2009 på om lag 120 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 1 750 000 000 til kr 1 690 000 000"	60 000 000

Komiteens medlem fra Venstre mener at den sjøfartskultur som er utviklet over mange år både innenriks og utenriks, må sikres gjennom gode skatte- og avgiftsordninger. Disse må være konkurransedyktige nok til at norsk skipsfart forblir en viktig del av norsk næringsliv. Det må imidlertid ikke være slik at skatteordningen blir så gunstige for en næring, at de utkonkurrerer andre næringer som driver med lignende aktivitet. Dette medlem mener at nettolønnsordningen for sjøfolk medfører at arbeidskraften forsvinner fra fiskeflåten og over til øvrig skipsfart på grunn av Regjeringens grove forskjellsbehandling mellom ansatte på fartøy som kommer inn under nettolønnsordningen og ansatte på fiskefartøy. Dette medlem er uenig i en slik politikk og vil avvike nettolønnsordningen.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 1 750 000 000 til kr 1 207 000 000"	543 000 000

13.4 Kap. 920 Noregs forskningsråd

13.4.1 Post 50 Tilskot

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er viktig å satse offensivt på økt industriell utnyttelse av norsk gass i Norge. Disse medlemmer viser til at programmet Gassmaks har økt verdiskaping gjennom industriell bruk av naturgass som overordnet mål. Gassmaks ble

etablert i 2007, og omfatter både grunnleggende forskning og industrielt rettet forskning. Forskningsresultatene skal danne grunnlaget for industriell virksomhet i Norge. Prioriterte temaer er konvertering og bruk av naturgass til plastråstoff, plast, syntetiske drivstoffer, karbonmaterialer og til bruk i metallurgiske prosesser. Også mikrobiologisk konvertering til næringsmidler og fin- og spesialkjemikalier er prioritert. Forskerstyrte prosjekter har dominert i prosjektporteføljen i oppstartsfasen av programmet. Brukerstyrte prosjekter vil derfor bli prioritert i kommende utlysninger.

Disse medlemmer viser til at en samlet komité i budsjettinnstillingen i fjor høst ba Regjeringen vurdere å trappe opp programmet ytterligere. Disse medlemmer kan ikke se at dette er fulgt opp av Regjeringen.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 160 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 160 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer viser for øvrig til sine generelle merknader. Brukerstyrt forskning er viktig for å utløse innovasjonspotensialet i norsk næringsliv, og disse medlemmer ønsker derfor å styrke brukerstyrt forskning utover programmet Gassmaks med 150 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
920		Norges forskningsråd	
	50	Tilskudd, forhøyes med ..... fra kr 1 320 800 000 til kr 1 480 800 000"	160 000 000

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sine generelle merknader. Brukerstyrt forskning er forskning som er initiert av og foregår i bedriftene, og den har en positiv effekt for næringslivsforskningen. Norges forskningsråd anbefaler også at det i forbindelse med behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett satses sterkt på brukerstyrt forskning. Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningene til brukerstyrt forskning med 150 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
920		Norges forskningsråd	
	50	Tilskudd, forhøyes med	150 000 000
		fra kr 1 320 800 000	
		til kr 1 470 800 000"	

Komiteens medlem fra Venstre vil understreke betydningen av en målrettet satsing på næringsrettet forskning. Særlig de brukerstyrte ordningene har vist seg å utløse store investeringer fra næringslivet, og evalueringene av den brukerstyrte prosjektporteføljen viser at den samlet gir god bedriftsøkonomisk lønnsomhet, og at de samfunnsøkonomiske gevinstene antas å være enda større.

Brugerstyrt innovasjonsarena (BIA) ble initiert av regjeringen Bondevik II og hadde sitt første virksomhetsår i 2006. Dette medlem registrer at prosjekter i BIA har stort potensial for verdiskaping og gjennomgående holder høy kvalitet. Etter dette medlems mening er det viktig å styrke ordningen.

Dette medlem viser videre til at ordningen med FoU-kontrakter skal stimulere til et nært utviklingssamarbeid mellom privat og offentlig sektor, og innebærer således et forpliktende og målrettet samarbeid mellom næringslivet og det offentlige. Ordningen skal være et strategisk virkemiddel i arbeidet med modernisering av offentlig sektor og bidra til gode løsninger på områder der det er behov for nye produktløsninger eller nye systemer, samt bidra til utvikling av konkurransedyktige produkter til et internasjonalt marked i samarbeid med nasjonale og internasjonale kunnskapsbedrifter og til utvikling av industrielle nettverk og miljøer.

På denne bakgrunn foreslår dette medlem å bevilge 75 mill. kroner til næringsrettet forskning, primært BIA, samt 25 mill. kroner til FoU-kontrakter.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
920		Norges forskningsråd	
	50	Tilskudd, forhøyes med	100 000 000
		fra kr 1 320 800 000	
		til kr 1 420 800 000"	

13.5 Kap. 922 Romverksemd

13.5.1 Post 70 Kontingent i European Space Agency (ESA)

SAMANDRAG

Det er lagt til grunn at bevilgningen til kontingent i den europeiske romfartsorganisasjonen ESA skal justeres dersom valutakursen på euro har endret seg i budsjettåret i forhold til kursen som ble lagt til grunn for saldert budsjett. Norsk Romsenter har hatt utbetalinger i euro til ESA til andre kurser enn den budsjetterte. Samlet utgjør valutakursjusteringene knyttet til kontingenten en økning på om lag 4,3 mill. kroner.

I tillegg er det behov for å justere nivået på kontingenten på bakgrunn av vedtak på ministerrådsmøtet i Haag 25. og 26. november 2008. Der ble den norske kontingenten fastsatt til 2,24 pst. av ESAs totalbudsjett, eksklusiv de frivillige programmene. Det har også vært forskyvninger i tidspunkt for innbetaling til ESA.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen økt med 11,1 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

13.5.2 Post 71 Internasjonal romverksemd

SAMANDRAG

Av forpliktelsene som ble inngått på ministerrådsmøtet i Haag, regnes det med at 3,2 mill. euro vil måtte utbetales i 2009. Samtidig har det vært en forskyvning i utbetalingstakten til ESA for forpliktelser inngått før Haag på grunn av endret framdrift i gjennomføringen av programmene. Samlet utgjør utbetalinger til nye programmer og endret framdrift i gamle programmer en reduksjon på om lag 0,4 mill. euro.

Det er lagt til grunn at bevilgningene til internasjonal romvirksomhet skal justeres dersom valutakursene på euro og amerikanske dollar har endret seg i budsjettåret i forhold til kursene som ble lagt til grunn for saldert budsjett. Norsk Romsenter har så langt hatt utbetalinger i euro og dollar til andre kurser enn den budsjetterte. Samlet utgjør valutakursjusteringene knyttet til de frivillige programmene en økning på om lag 24,2 mill. kroner.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen økt med 20,7 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

13.5.3 *Post 72 Nasjonale følgjemidler, kan overføres*

SAMANDRAG

I perioden 2005–2007 ble det satt av 76 mill. kroner til deltakelse i EU-siden i utviklingsfasen av satellittnavigasjonsprogrammet Galileo. Det ble satt av 60 mill. kroner under kap. 2421 post 72 og 16 mill. kroner under kap. 922 post 72. Det vises til Innst. S. nr. 240 (2004–2005) og vedtak i Stortinget 17. juni 2005 og senere vedtak i Stortinget 8. desember 2005 og 12. desember 2007 i den ordinære budsjettbehandling for etterfølgende år.

De avsatte midlene i perioden 2005–2007 var basert på en eurokurs på anslagsvis 8,45 kroner. På bakgrunn av endret eurokurs foreslås bevilgningen over kap. 922 post 72 økt med 3 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

13.5.4 *Post 73 (Ny) Galileo*

SAMANDRAG

Det vises til St.prp. nr. 54 (2008–2009) Om samtykke til deltakelse i en beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av EUs satellittnavigasjonsprogrammer Galileo og EGNOS (2008–2013).

Utbetalinger knyttet til utbyggingsfasen av Galileo og administrasjon av Norges deltakelse vil i 2009 beløpe seg til 19 mill. kroner. I tillegg foreslås det å bevilge 2 mill. kroner til styrking av Nasjonal Sikkerhetsmyndighet, jf. omtale under kap. 1723 Nasjonal Sikkerhetsmyndighet, post 1 Driftsutgifter.

På dette grunnlag foreslås en bevilgning på 19 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

13.6 Kap. 924 Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogram

13.6.1 *Post 70 Tilskot, kan overføres*

SAMANDRAG

Bevilgningen dekker kontingent til Kommisjonen for norsk deltakelse i EU-programmer som Nærings- og handelsdepartementet har fagansvar for. I tillegg dekkes utgifter knyttet til oppfølgingen av programmene (nasjonale eksperter, nasjonale sekretariater, utredninger evalueringer m.v.).

Bevilgningen i saldert budsjett for 2009 på 61,2 mill. kroner ble fastlagt på grunnlag av budsjett-

tanslag fra Kommisjonen framlagt sommeren 2008, og en forventet eurokurs for 2009. Basert på revidert budsjett fra Kommisjonen fra desember 2008 og endret valutakurs, vil det være behov for om lag 13 mill. kroner utover saldert budsjett for å dekke kontingent til de aktuelle programmene.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen økt med 13 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

13.7 Kap. 928 (Ny) Ulønna forskningsinnsats, Skattefunn

13.7.1 *Post 71 Tilskot*

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti Venstre viser til Skattefunn-ordningen ble opprettet i 2002 av regjeringen Bondevik II som et tiltak for å øke norsk næringslivs forsknings- og utviklingsinnsats. Statistisk sentralbyrå (SSB) har evaluert Skattefunn-ordningen, og avleverte sluttrapport i januar 2008. Evalueringen viser blant annet at for hver krone som gis under Skattefunn, øker FoU-innsatsen i bedriftene med det dobbelte, at verdiskaping og innovasjon har økt i perioden Skattefunn har eksistert, og at mange bedrifter som ikke hadde noen FoU-aktivitet, nå er stimulert til å starte et langsiktig arbeid. Forskningsinnsatsen i bedriftene i 2005 ble 2,4 mrd. kroner høyere enn uten Skattefunn. For hver krone Skattefunn-ordningen har brukt på norsk næringsliv, har vi fått 2 kroner tilbake i økt forskningsinnsats.

Disse medlemmer konstaterer at Skattefunn er en svært effektiv, målrettet og ubyråkratisk ordning rettet mot en del av næringslivet som ikke nås lett gjennom andre tiltak og som tradisjonelt ikke har hatt FoU-aktivitet av noen betydning. Ordningen er en viktig del av det å stimulere til et mer kunnskapsorientert norsk næringsliv.

Disse medlemmer viser til at Regjeringens statsbudsjett for 2009 ikke foreslo noen endringer i Skattefunn-ordningen. Det at enkelte representanter fra regjeringspartiene nærmest framstilte dette som en slags politisk seier og en økt satsing på næringsrettet forskning fra Regjeringens side, er etter disse medlemmer mening meget spesielt.

Dette føyer seg, etter disse medlemmers syn, inn i et større bilde av en regjering som er lite opptatt av å styrke forskningen generelt, og den næringsrettede forskningen spesielt. Regjeringen har flere ganger foreslått, og fått vedtatt med regjeringspartiernes stemmer i Stortinget, innstramminger i Skattefunn-ordningen bl.a. i forbindelse med stats-

budsjettet for 2007. Disse innstrammingene, som disse medlemmer beklager, har resultert i en betydelig nedgang i bruken av ordningen

Disse medlemmer viser videre til at Stortinget i 2005 fattet vedtak om innføring av en ny tilskuddsordning for ulønnet arbeid som ikke omfattes av den ordinære Skattefunn-ordningen. Ulønnet arbeidsinnsats vil typisk finnes i enkeltpersonforetak og noen gründerselskaper. Det ble også bevilget samlet 70 mill. kroner til ordningen i forbindelse med prosjekter som oppfyller Skattefunns FoU-kriterier og som kunne dokumentere ulønnet arbeid utført i perioden 2002–2005.

Disse medlemmer merker seg at Regjeringen foreslår å tilbakeføre gjenværende midler fra ordningen (6,6 mill. kroner) fra 2005 til statskassen og har opprettet en ny post for dette (kap. 3928 post 70). Disse medlemmer mener at ordningen må styrkes, og foreslår på denne bakgrunn å videreføre gjenværende midler samt bevilge ytterligere 30 mill. kroner.

Disse medlemmer viser for øvrig til forslag om å styrke Skattefunn-ordningen ytterligere ved å heve beløpsgrensene for egenutført FOU og fjerne maksimal timesats nærmere omtalt i Innst. O. nr. 125 (2008–2009)

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
928		Ulønnet forskningsinnsats, Skattefunn	
	71	(Ny) Tilskudd, kan overføres, bevilges med	30 000 000"

13.8 Kap. 932 (Nytt) Ekstraordinære næringsutviklingstiltak

13.8.1 Post 70 Næringsfond ved vern av Vefsnavassdraget

SAMANDRAG

Regjeringen har innarbeidet forslag om vern av Vefsnavassdraget i St.prp. nr. 53 (2008–2009) Verneplan for vassdrag – avsluttende supplering.

Regjeringen foreslår en bevilgning på 150 mill. kroner til næringsfond for kommunene Hattfjelldal, Hemnes, Grane og Vefsn. Formålet med bevilgningen er å redusere ulempene ved vernet av Vefsnavassdraget. Tiltaket skal legge til rette for ny næringsvirksomhet og nye arbeidsplasser i de fire kommunene. Midlene skal benyttes til:

- fysisk og kunnskapsrettet infrastruktur, herunder samarbeidstiltak, nettverk og næringsarealer
- bedriftsutvikling, herunder etablererstipend og opplæring
- tilskudd til bedrifter ved oppstart og utvidelse av mindre bedrifter.

Det legges opp til etablering av fire separate fond til kommunene Hattfjelldal, Hemnes, Grane og Vefsn, med følgende fordeling av fondsmidlene mellom kommunene: Hemnes 5 pst., Hattfjelldal 40 pst., Grane 40 pst. og Vefsn 15 pst.

På dette grunnlag forslås en bevilgning på 150 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Høyre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til St.prp. nr. 67 (2008–2009) og Regjeringens forslag om opprettelsen av et næringsfond for å redusere ulempene ved vern av Vefsnavassdraget (kap. 932 post 70). Regjeringen bevilger 150 mill. kroner til dette fondet. Tiltaket er ment å legge til rette for ny næringsvirksomhet og nye arbeidsplasser i kommunene Hattfjelldal, Hemnes, Grane og Vefsn. Regjeringen forslår at midlene benyttes til diverse målrettede tiltak.

Disse medlemmer viser til behandlingen av St.prp. nr. 53 (2008–2009) der Høyre går mot vern av Vefsnavassdraget, i tråd med ønsket til de berørte kommunene. Det ville derfor ikke vært behov for et næringsfond i disse kommunene dersom Høyres forslag hadde blitt vedtatt.

Disse medlemmer viser videre til at det pr. i dag allerede eksisterer flere ordninger som kommunene kan benytte seg av for å legge til rette for ny næringsvirksomhet. Disse medlemmer vil minne om at Høyre har kommet med en egen tiltakspakke som vil styrke flere av disse ordningene, og vil på denne bakgrunn gå mot forslaget om at det opprettes et næringsfond på 150 mill. kroner.

13.8.2 Post 71 Næringsfond for opprydding av smelteverkstomta i Odda

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet savner et mer nasjonalt ansvar for utvikling av smelteverkstomta i Odda fra Regjeringen. Disse medlemmer mener det er uheldig å gå inn for et varig vern av tomten, da Regjeringen kan rydde opp og legge forholdene til rette slik at det private næringsliv kan overta. Dette vil etter disse medlemmers oppfatning både kunne bidra

til vekst, verdiskapning og økt sysselsetting i lokalsamfunnet.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen opprette et fond for å rydde opp og klargjøre smelteverkstomta i Odda."

13.9 Kap. 937 Svalbard Reiseliv AS

13.9.1 Post 71 Tilskot

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet registrerer at reiselivsnæringen er spesielt utsatt ved svingninger i verdensøkonomien. Disse medlemmer viser til at næringen for det meste består av mindre selskaper, som har små ressurser til markedsføring. Selv om samarbeidet i næringen er blitt bedre, er det etter disse medlemmers oppfatning fortsatt langt frem til at næringen kan bruke store midler på internasjonal markedsføring.

Disse medlemmer vil minne om at denne næringen er spesielt viktig med tanke på å bevare og skape nye arbeidsplasser i distriktene.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 0,5 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 0,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
937		Svalbard Reiseliv AS	
	71	Tilskudd, forhøyes med . fra kr 2 100 000 til kr 2 600 000"	500 000

13.10 Kap. 950 Forvaltning av statleg eigarskap

13.10.1 Post 90 (Ny) Ansvarleg lån, Entra Eiendom AS

SAMANDRAG

Entra Eiendom AS (Entra) fører sitt konsernregnskap etter den internasjonale regnskapsstandarden IFRS. Etter denne regnskapsstandarden føres de anslåtte markedsverdiene av selskapets eiendommer inn i balansen. Dette medfører at balansen og særlig selskapets egenkapital påvirkes betydelig ved svingninger i faktorer som påvirker verdien av næringseiendommer. Den kraftige korreksjonen som har skjedd i markedsverdiene for næringseiendommer det siste halve året, har svekket Entras soliditet.

Mulighetene og vilkårene for lånefinansiering påvirkes negativt av dette.

Målt etter norsk regnskapsstandard var derfor egenkapitalen ved utgangen av 2008 på 1 844 mill. kroner før utbytte og korreksjonsskatt for 2008 var belastet. Verdijustert balanse har i samme periode økt fra 3,8 til 20 mrd. kroner.

Entra har i den siste femårs perioden hatt en avkastning på beskattet kapital på i gjennomsnitt 11 pst. I St.meld. nr. 29 (2008–2009) Entra Eiendom AS er det gitt en nærmere gjennomgang av Entras utvikling etter etableringen i 2000.

Entra har som et heleid statlig selskap ikke anledning til å hente egenkapital i markedet og Regjeringen ser det heller ikke som naturlig at det hentes langsiktig ansvarlig lånekapital i det private investormarkedet. For å bidra til å styrke Entras soliditet foreslås det at staten avstår fra å ta utbytte fra Entra for regnskapsåret 2008, jf. omtale under kap. 5656 post 85.

I St.prp. nr. 1 (2008–2009) var det i samsvar med utbyttepolitikken i selskapet lagt til grunn et utbytteanslag på 168,9 mill. kroner. Et slikt tiltak vil ha en samlet likviditetseffekt for selskapet på om lag 230 mill. kroner på grunn av bortfall av skatt på korreksjonsinntekt. Siden Entra Eiendom AS ikke har ubeskattet fri egenkapital beregnes det korreksjonsinntekt på utdelinger som skjer fra selskapet.

For ytterligere å bidra til selskapets soliditet gjennom den nåværende lavkonjunkturen foreslås det i tillegg å gi selskapet et ansvarlig lån på 1 mrd. kroner. Et slikt lån skal gis på markedsmessige betingelser og ellers ha en løpetid som muliggjør klassifisering som egenkapital. Staten bør over tid ikke samtidig være eier og långiver til et selskap. Innenfor de rammene som er nevnt vil det derfor knyttes en innløsningsrett for Entra til det ansvarlige lånet med et sterkt insentiv til tidlig innløsning.

I et mer normalt marked må det vurderes om Entra kan realisere verdier blant annet ved salg av eiendommer som ikke er sentrale for hovedformålet, og at disse sammen med løpende overskudd i selskapet kan gi grunnlag for å kjøpe tilbake hele eller deler av lånet samtidig som selskapet opprettholder en forsvarlig soliditet. Nærings- og handelsdepartementet vil ta initiativ til en gjennomgang av de finansielle mulighetene for Entra. Som en del av dette vil det bli gjort en gjennomgang av eiendomsporteføljen til selskapet for å identifisere eventuelle formålsbygg som ikke hører hjemme under Entra med tanke på eventuelt å selge disse til Statsbygg, samt å vurdere mulighetene for å styrke selskapets finansieringsevne gjennom å selge andre bygg som ikke er sentrale for hovedformålet.

Alternativet til å styrke den statlige kapitalinnsatsen i selskapet er at selskapet gis anledning til å ta opp langsiktige ansvarlige lån i markedet. De under-

søkelser selskapet har gjort viser at slike lån vil være mulige å oppnå på bakgrunn av kvaliteten på Entras eiendomsmasse og den store andelen statlige leietakere. Med dagens prising vil imidlertid slike lån ta en vesentlig del av selskapets overskudd og redusere statens andel av verdiskapningen. Slike lån vil også etter Regjeringens vurdering redusere fleksibiliteten i den strategiske eieroppfølgingen av selskapet.

På dette grunnlag foreslås det å bevilge 1 mrd. kroner under kap. 950 ny post 90.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, Høyre og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til at både Høyre, Venstre og Fremskrittspartiet under behandlingen av St.meld. nr. 29 (2008–2009) om Entra Eiendom AS gikk inn for helt eller delvis nedslag i selskapet.

Disse medlemmer går imot Regjeringens forslag.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget gir Regjeringen fullmakt til helt eller delvis nedslag i Entra Eiendom AS."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er uheldig at staten er eneeier i et selskap som skal drives på kommersielle vilkår og konkurrere med andre privateide konkurrenter, og samtidig være en leverandør av tjenester til sin eier. Disse medlemmer registrerer at Regjeringen selv mener det offentlige eierskapet i selskapet er svakt begrunnet, og at Regjeringen selv i revidert nasjonalbudsjett påpekte at staten over tid ikke samtidig bør være eier og lånegiver til et selskap.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at Venstre bl.a. i forbindelse med eierskapsmeldingen (St.meld. nr. 13 (2006–2007), Innst. S. nr. 163 (2006–2007)) fremmet følgende merknad og forslag:

"Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre mener at det ikke er en offentlig oppgave å drive eiendomsutvikling og utleie av kontorlokaler. Entra Eiendoms virksomhet er konkurranseutsatt og drives på forretningsmessige prinsipper. På denne bakgrunn fremmes følgende forslag:

"Stortinget gjev Regjeringa fullmakt til eit nedslag av staten sine eigarinteresser i Entra Eiendom AS til 0 pst."

Disse medlemmer kan fortsatt ikke se begrunnelsen for at Entra Eiendom skal være et heleid statlig selskap. Disse medlemmer er videre svært skeptiske til den uryddige dobbeltrolle staten vil komme opp i som både eier og långiver i samme selskap dersom denne transaksjonen skulle gjennomføres.

Disse medlemmer går på denne bakgrunn mot Regjeringens forslag.

13.10.2 Post 96 Aksjar

SAMANDRAG

Stortinget vedtok 12. mars 2009 å bevilge 720 mill. kroner under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 96 Aksjer i forbindelse med en aksjeemisjon i SAS AB, jf. St.prp. nr. 41 (2008–2009) og Innst. S. nr. 161 (2008–2009) SAS AB – statens deltagelse i kapitalforhøyelse. Som følge av valutakurs-effekter ble faktisk utbetaling ved emisjonen 709,8 mill. kroner.

På dette grunnlag foreslås det å redusere bevilgingen med 10,2 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

13.11 Kap. 2421 Innovasjon Norge

13.11.1 Utviding av ramma for lågrisikolåneordninga

SAMANDRAG

Innovasjon Norges lavrisikolåneordning benyttes hovedsakelig av små og mellomstore industribedrifter, og til finansiering av fiskeflåten og virksomhet innenfor landbruk. Lånene skal være et tilbud i markedet som først og fremst er rettet mot å dele begrenset og langsiktig risiko i markedet med private banker. På denne måten utløses betydelig privat kapital.

Lavrisikolån er kommersielle lån som gis på markedsmessige vilkår. Utlånsrammen ble økt med 1 mrd. kroner, fra 1,5 til 2,5 mrd. kroner for 2008 og 2009 ved Stortingets behandling av St.prp. nr. 30 (2008–2009), jf. Innst. S. nr. 104 (2008–2009). Økt låneramme har gitt Innovasjon Norge mulighet til å gi flere lån, og lån til større prosjekter og bedrifter.

Som følge av finansuroen møter Innovasjon Norge en generelt høyere etterspørsel etter lavrisikolån. På bakgrunn av omfanget av innvilgede lån og søknadstilgang i 2009 foreslår Regjeringen at lånerammen utvides med ytterligere 1 mrd. kroner, til totalt 3,5 mrd. kroner for 2009, jf. forslag til romertallsvedtak.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

13.11.2 Post 50 Innovasjon – prosjekt, fond

SAMANDRAG

Midlene på posten kan benyttes til tilskudd og avsetningar til tapsfond for landsdekkende innovasjonslån og garantier. Innovasjon Norge skal ved bruk av disse midlene tilby finansiering til lønnsomme utviklingsprosjektar over heile landet.

Landsdekkende innovasjonslån

Landsdekkende innovasjonslån er spesielt rettet inn mot innovasjon og internasjonalisering. Disse lånene benyttes til delfinansiering av utbyggings-, omstillings-, utviklings- og nyetableringsprosjektar som det er vanskelig å finne tilstrekkelig risikovilje for i det private kredittmarkedet. Ordningen skal bidra til å utnytte utviklingspotensialet i innovative vekstbedrifter. Lånene benyttes primært i bedriftenes tidlig- og kommersialiseringsfase.

Innovasjons- og vekstprosjektar er ofte forbundet med stor risiko, og det har blitt vesentleg vanskeligare å finansiere nyetableringar og nye prosjektar.

Utlånsrammen ble økt med 600 mill. kroner, fra 300 til 900 mill. kroner for 2009 ved Stortingets behandling av St.prp. nr. 37 (2008–2009), jf. Innst. S. nr. 139 (2008–2009).

Som følge av finansuroen møter Innovasjon Norge en generelt høgere etterspørsel etter innovasjonslån. På bakgrunn av omfanget av innvilgede lån og søknadstilgang i 2009 foreslår Regjeringa at lånerammen utvides med ytterligere 500 mill. kroner, til totalt 1,4 mrd. kroner for 2009, jf. forslag til romertallsvedtak.

Avsetningar til tapsfond

Som følge av forslaget om å øke låneramme for innovasjonslån med ytterligere 500 mill. kroner, foreslås en økning av den tilhørende bevilgninga til tapsavsetningar med 167 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høgre og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre vil vise til programmet Innovasjon Møbel, som er en nasjonal pilot i Innovasjon Norge som ble startet i 2003 og ble på grunn av positive resultater forlenget ut 2009. Bakgrunnen for at dette pilotprosjektet ble startet var fordi møbelprodusentene i

Norge strevde både på hjemme- og eksportmarkedet. Her hjemme opplevde bedriftene en sterkt økende lavprisimport og kjedemakt. Utenlands hadde man tilsvarende utfordringer kombinert med liten internasjonal erfaring. Møbelbedrifter fra hele landet har vært involvert og samlet har det dreid seg om å utvikle klyngene. Konkret har det vært jobbet med omdømmebygging og eksportsatsing – og pilotering innenfor lamineringsteknologi. Den offentlige støtteandelen har vært på drøyt 40 mill. kroner. Bedriftene har dertil bidratt med over 100 mill. kroner. Innovasjon Møbel har vært eid av Nors Industri (Møbel), men styrt i tett samarbeid med Innovasjon Norge, samt Industri Energi, Norsk Designråd og Møre og Romsdal fylke.

Disse medlemmer vil vise til at i forlengelsen ut 2009 ble budsjettet til Innovasjon Møbel lavere enn bransjen ønsket, og prosjektet har mistet kraft som arena og dynamo for økt innovasjon i møbelindustrien. Innovasjon Møbel har vist seg å være svært gunstig for både de store møbelbedriftene, men også for de små- og mellomstore. Spesielt i en tid hvor eksportnæringen sliter med å få solgt sine varer, er det ekstra viktig at Innovasjon Møbel beholder sin styrke som innovasjonsmotor for møbelindustrien.

Disse medlemmer vil derfor øke midlene til Innovasjon Møbel med 10 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2421		Innovasjon Norge	
	50	Innovasjon - prosjektar, fond, forhøyes med	177 000 000
		fra kr 546 000 000	
		til kr 723 000 000"	

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative tiltakspakke (Innst. S. nr. 139 (2008–2009)), hvor det ble foreslått å styrke bevilgninga til Innovasjon Møbel med 10 mill. kroner.

13.11.3 Post 70 Bedriftsutvikling og administrasjon

SAMANDRAG

Som følge av finansuroen møter Innovasjon Norge en betydelig økning i pågang fra kunder, og dermed økt arbeidsbelastning. Gjennom Stortingets behandling av St.prp. nr. 30 (2008–2009) og St.prp. nr. 37 (2008–2009) er Innovasjon Norge sine låne-

rammer for lavrisikolåneordningen og innovasjonslåneordningen økt betydelig. I tillegg foreslås det nå en ytterligere økning i disse rammene. Det er behov for ekstra ressurser ved Innovasjon Norge for å kunne ta imot og behandle den betydelige økningen i antallet henvendelser og søknader.

På dette grunnlag foreslås det å øke bevilgningen med 12 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

13.11.4 Post 71 Nettverk, profilering og reiseliv – program

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at det i en tid med nødvendig omstrukturering av næringslivet, med tanke på de globale utfordringene, er viktig med satsning på forskning og utvikling. Disse medlemmer mener derfor at en større andel av statens overskudd bør, i samarbeid med forskningsinstitusjoner og næringslivet, brukes på forskning – som i fremtiden også kan skape nye arbeidsplasser. Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 50 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 50 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2421		Innovasjon Norge	
	71	Nettverk, profilering og reiseliv – programmer, kan overføres, forhøyes med	50 000 000
		fra kr 380 000 000	
		til kr 430 000 000"	

13.11.5 Post 72 Forsknings- og utviklingskontraktar

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at det i en tid med nødvendig omstrukturering av næringslivet, med tanke på de globale utfordringene, er viktig med satsning på forskning og utvikling. Disse medlemmer mener derfor at en større andel av statens overskudd bør, i samarbeid med forskningsinstitusjoner og næringslivet, brukes på forskning – som i fremtiden også kan skape nye arbeidsplasser. Disse med-

lemmer foreslår å øke bevilgningen med 25 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 25 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2421		Innovasjon Norge	
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter, kan overføres, forhøyes med	25 000 000
		fra kr 330 000 000	
		til kr 355 000 000"	

13.11.6 Post 73 (Ny) Tilskot til innkjøpskonsortium for kjøp av kraft

SAMANDRAG

I St.prp. nr. 1 (2008–2009) la Regjeringen fram en liste over tiltak overfor kraftintensiv industri som skal bedre rammevilkårene for denne industrien i Norge. Tilrettelegging for etablering av innkjøpskonsortium for kjøp av kraft er ett av tiltakene.

For å følge opp dette foreslås det etablert en ramlestyrt støtteordning under Innovasjon Norge som ut fra nærmere angitte kriterier kan tildele bagatellmessig støtte til deltakere i innkjøpskonsortier. I denne støtteordningen vil alle virksomheter i samme konsern anses som del av samme foretaket. Støtten skal være innenfor EØS-regelverket for bagatellmessig støtte.

Samlet bagatellmessig støtte kan ikke overstige 200 000 euro (om lag 1,8 mill. kroner) pr. foretak over tre skatteår. Faktisk utbetalt støttebeløp må også ses i sammenheng med eventuell annen statsstøtte som foretakene har mottatt i samme tidsperiode.

Støtten skal forbeholdes bedrifter som er registrert innenfor Statistisk sentralbyrås næringskoder 20, 21, 24 og 27 (SN2002) og som samtidig har et årlig kraftforbruk på minimum 10 GWh. Næringskodene omfatter virksomheter innenfor trelast og trevare, treforedling, kjemiske produkter og metaller og inkluderer alle virksomheter som i dag har myndighetsbestemte kraftavtaler.

Det settes som vilkår at et konsortium må bestå av minimum to bedrifter. Det settes også krav om at innkjøpskonsortiet må ha inngått en langsiktig kraftavtale med et volum på minimum 5 GWh/år og en lengde på minimum tre år. Videre skal støtten ikke overstige 50 pst. av hvert foretaks andel av konsortiets kraftkostnader. Støtten skal kun tildeles til virk-

somheter i Norge. Til tilskudd og administrasjon av ordningen i Innovasjon Norge foreslås det totalt 40 mill. kroner.

Regjeringen vil også vurdere muligheten for at statlige eller andre aktører skal kunne gi lån eller garantier for kraftkjøp til innkjøpskonsortier på markedsmessige vilkår med pant i kraften. Regjeringen vil derfor gå i dialog med industrien og vurdere mulige finansieringstiltak innenfor EØS-avtalens rammer. Målet er å bidra til å fremme langsiktige kraftavtaler i industrien.

På dette grunnlag foreslås det bevilget 40 mill. kroner til innkjøpskonsortium for kjøp av kraft.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmen frå Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at nærmere 10 000 av landets industriansatte markerte sin misnøye mot den rød-grønne regjeringens manglende innfrielse av sine egne valgløfter i Soria Moria om langsiktig kraft til norsk industri, gjennom en politisk streik onsdag 3. juni i år. Bakgrunnen for streiken var at Regjeringen i sin Soria Moria erklæring i 2005 lovte å "utrede og innføre et nytt industri-kraftmarked". I 2006 gjentok og forsterket Regjeringen løftet.

Det er etter dette medlems syn rimelig langt fra et nytt industrikraftmarked til forslaget om å innføre et symbolsk støttebeløp forvaltet av Innovasjon Norge, basert på en ordning Frankrike har hatt i mange år og som Regjeringen kunne ha innført for lenge siden.

Dette medlem er ikke nødvendigvis imot at Innovasjon Norge kan gi tilskudd til innkjøpskonsortium for kjøp av kraft, såkalt bagatellmessig støtte, men mener at det bør kunne finansieres innenfor de betydelige bevilgninger Innovasjon Norge allerede får over statsbudsjettet. Den foreslåtte ekstrabevilgning har mest preg av symbolpolitikk for å redde ansikt i forhold til nok et brutt løfte fra Regjeringen. Dette medlem mener videre at det er overveiende sannsynlig at det ikke vil bli betalt ut noen form for bagatellmessig støtte fra Innovasjon Norge i løpet av 2009 med tanke på at ordningen skal ratifiseres av ESA med de tidkrevende prosesser det medfører.

Dette medlem går på denne bakgrunn mot Regjeringens forslag.

13.11.7 Post 90 Lån fra statskassa til utlåns- verksemd, overslagsløyving

SAMANDRAG

For å finansiere sin utlånsvirksomhet foretar Innovasjon Norge innlån i statskassen til valgfri løpetid og med en rentesats som tilsvarer rente på statspapi-
rer med tilsvarende løpetid. Innlån fra statskassen budsjetteres under kap. 2421, mens tilbakebetaling budsjetteres under kap. 5325. Innlån og avdrag bruttoføres, dvs. at beløpene utgifts- og inntektsføres hver gang selskapet tar opp eller tilbakebetaler et lån. Løpetiden på innlånene kan variere fra to måneder til flere år. Rentene som Innovasjon Norge betaler på innlån, inntektsføres under kap. 5625. I tillegg skal Innovasjon Norge betale låneprovisjon til staten på 0,4 pst. p.a., som inntektsføres under kap. 5325. Basert på nye anslag fra Innovasjon Norge foreslås bevilgningen økt med 9,8 mrd. kroner. Økningen skyldes kortere løpetid på lånene og økt behov for innlån i forbindelse med økte lånerammer for 2009.

På dette grunnlag foreslås det å øke bevilgningen under kap. 2421 post 90 med 9,8 mrd. kroner fra 25,8 til 35,6 mrd. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

13.12 Kap. 2426 SIVA SF

13.12.1 Post 90 Lån, overslagsløyving

SAMANDRAG

SIVAs låneramme er fastsatt til 700 mill. kroner. Pr. i dag er den utnyttet med 580 mill. kroner. SIVA kan foreta innlån i statskassen og selv velge løpetid på lånene. Det enkelte innlån knyttes til et statspapir, og rentesats på innlånet blir satt lik renten på statspapiret og med tilsvarende løpetid. Innlån fra og avdrag til statskassen bruttoføres, dvs. at beløpene utgifts- og inntektsføres hver gang SIVA tar opp et nytt eller tilbakebetaler et gammelt lån. Innlån budsjetteres under kap. 2426 post 90 avdrag budsjetteres under kap. 5326 post 90 og rentene under kap. 5613 post 80.

På dette grunnlag foreslås det å øke bevilgningen med 120 mill. kroner fra 245 mill. kroner til 365 mill. kroner. Lånerammen vil da være fullt utnyttet.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

13.12.2 Post 95 Preså Kornfond

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener arbeidet som foregår i

SIVAs næringshager rundt omkring i landet er særdeles viktig av hensyn til det landsdekkende innovasjonsarbeidet. Disse medlemmer er av den oppfatning at det er viktig å styrke tilgangen til kapital for næringshagene i disse tider, noe som både på kort og lang sikt vil kunne redusere konsekvensene av finanskrisen i distriktene. Disse medlemmer mener næringshagene kan bidra til regionale nyetableringer og mindre prosjekter, som ikke blir fanget opp av de større finansieringsordningene som allerede er etablert gjennom dagens virkemiddelapparatet.

Disse medlemmer ønsker at det etableres et nasjonalt preså Kornfond med et statlig bidrag på 70 pst., som blir administrert av de etablerte næringshagene i Norge etter retningslinjer fastsatt av SIVA.

Disse medlemmer foreslår å bevilge 25 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 25 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2426		SIVA SF	
	95	(NY) Preså Kornfond, bevilges med	300 000 000"

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2010 å fremme forslag om at det etableres et preså Kornfond for SIVAs næringshager på totalt 300 mill. kroner."

13.13 Kap. 2460 Garanti-instituttet for eksportkreditt

13.13.1 Post 24 Driftsresultat

SAMANDRAG

Uroen i finansmarkedene har gjort det dyrere og vanskeligere å få lån og garantier i det private markedet og GIEK har derfor fått økte rammer for garanti-virksomheten, jf. St.prp. nr. 30 (2008–2009) og Innst. S. nr. 104 (2008–2009). Søknadsinngangen har økt betraktelig og sakene er ofte mer kompliserte. GIEK må derfor øke bemanningen og benytte seg av mer ekstern konsulenthjelp enn opprinnelig planlagt for å sikre en forsvarlig saksbehandling.

På dette grunnlag foreslås det at rammen for administrasjonsbudsjettet økes med 6,8 mill. kroner til 59,3 mill. kroner. GIEKs administrasjonsutgifter dekkes inn av premieinntekter fra ordningene. Økningen har ikke budsjettmessige konsekvenser.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

13.13.2 Post 91 Utbetaling iflg. trekkfullmakt – byggelånsgarantiar til skipsbyggingsindustrien

SAMANDRAG

Trekkfullmakten innebærer at GIEK kan låne midler fra statskassen dersom erstatningsutbetalinger fra byggelånsgarantiordningen overstiger ordningens likviditetsreserver. Finansieringen av GIEKs erstatningsutbetalinger gjennom en trekkfullmakt påvirker ikke GIEKs fordringer som følge av erstatninger. Dersom det foretas trekk i statskassen, forutsettes midlene tilbakebetalt etterfølgende år når fordringen som følge av erstatningen helt eller delvis gjenvinnes og gjennom premieinntektene for ordningen. Trekk i statskassen renteberegnes.

Byggelånsgarantiordningen ble etablert i 2005 og avlaster bankenes risiko i finansiering av byggelån til norske verft, på 50/50-basis. Verftsnaeringen møter i dagens situasjon store utfordringer og GIEK har i løpet av 2008 og 2009 vært involvert i konkurser. Det er også usikkerhet knyttet til andre engasjementer GIEK er involvert i. Dersom ett eller flere større prosjekter må erstattes, vil gjeldende trekkfullmakt kunne bli for liten.

På dette grunnlag fremmes forslag om å øke trekkfullmakten med 200 mill. kroner, fra 400 til 600 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

13.14 Kap. 3904 Brønnøysundregistra

13.14.1 Post 1 Gebyrinntekter

SAMANDRAG

Brønnøysundregistrene har i de siste månedene opplevd en reduksjon på om lag 25 pst. i gebyrinntektene ved Foretaksregisteret og Løsøreregistret. Dersom denne nedgangen vedvarer vil gebyrinntektene bli på om lag 325 mill. kroner i 2009. Det er knyttet stor usikkerhet til prognosen da innrapporteringsvolumet ved flere registre er følsomme for konjunktursvingninger i økonomien.

På dette grunnlag fremmes forslag om å redusere gebyrinntektene med 125 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

13.15 Kap. 3928 (Nytt) FoU-prosjekt i regi av næringslivet

13.15.1 Post 70 Tilbakeføring av tilskot til ulønna forskningsinnsats

SAMANDRAG

I 2005 ble det etablert en rammestyrte tilskuddsordning for å støtte ulønnet arbeidsinnsats som ikke omfattes av den ordinære Skattefunnordningen.

Nærings- og handelsdepartementet besluttet i 2007 at gjenstående midler fra opprinnelig bevilgning for 2005 skulle utbetales som bagatellmessig støtte, jf. nærmere omtale i St.prp. nr. 59 (2007–2008) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2008. Totalt er det utbetalt om lag 27,4 mill. kroner som bagatellmessig støtte for ulønnet arbeid utført i skattefunnprosjekter i 2005. Gjenværende midler er 6,6 mill. kroner og foreslås tilbakeført til statskassen i 2009.

På dette grunnlag foreslås det å bevilge 6,6 mill. kroner under nytt kap. 3928 ny post 70.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høgre, Kristeleg Folkeparti og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til sine merknader og bevilgningsforslag vedr. Skattefunn under kap. 928 post 71 hvor dette medlem foreslår å videreføre tilskudd til ulønnet arbeidsinnsats i Skattefunnordningen med samlet 36,6 mill. kroner fordelt på 30 mill. på kap. 928 post 71 og en videreføring av 6,6 mill. kroner fra denne posten.

Disse medlemmer går på denne bakgrunn mot Regjeringens forslag.

13.16 Kap. 3939 (Nytt) Støtte til skipsbygging

13.16.1 Post 52 Tilbakeføring frå fond for ei avgrensa ordning for støtte ved skipskontraktar

SAMANDRAG

Den midlertidige verftsstøtteordningen ble innført i mars 2003 etter mønster fra EU og varte til 31. mars 2005. Det ble bevilget 300 mill. kroner til ordningen. Norge innførte ordningen for å sikre like konkurransevilkår mellom skipsbyggingsindustrien i Norge og EU. Levering av fartøyer kan skje opptil tre år etter kontraktstidspunktet. I tillegg tar det noe tid fra levering til all dokumentasjon er klar, og utbetaling kan skje. De siste utbetalingene under ordningen fant sted høsten 2008, og det foreslås at gjenstående midler på 30,6 mill. kroner tilbakeføres til statskassen i 2009.

På dette grunnlag foreslås det å bevilge 30,6 mill. kroner under nytt kap. 3939 ny post 52.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

13.17 Kap. 3950 Forvaltning av statleg eigarskap

13.17.1 Post 70 (Ny) Tilbakeføring av tilskot til pensjon for tidlegare Raufossstilsette

SAMANDRAG

Raufoss Engineering Services AS, som er en del av Raufoss-konsernet, er avviklet. Alle krav er gjennomgått og avklart, og avviklingen skjer som frivillig akkord. Dividenden til kreditorene er beregnet til 47,2 pst. Staten har mottatt kr 7 752 017 som kreditor i selskapet. Innbetalingen henger sammen med at staten ved Stortingets behandling av St.prp. nr. 16 (2004–2005) og Innst. S. nr. 71 (2004–2005) Om endringer av løyvingar på statsbudsjettet 2004 under Nærings- og handelsdepartementet, tok over pensjonskravene til tidligere ansatte i Raufoss-konsernet, bl.a. under forutsetning av at staten skulle ha krav på dividende.

På dette grunnlag foreslås det å bevilge 7,75 mill. kroner under kap. 3950 ny post 70.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

13.17.2 Post 96 Sal av aksjar

SAMANDRAG

Tilbakekjøpsavtaler

Generalforsamlingen i et aksjeselskap kan gi styret fullmakt til å kjøpe tilbake egne aksjer. Tilbakekjøp innebærer at et selskap kjøper egne aksjer i den hensikt å slette disse aksjene på et senere tidspunkt. Slettingen innebærer en nedsettelse av selskapskapitalen og må vedtas av en ny generalforsamling. Dette er en metode hvor egenkapital føres tilbake til aksjonærene.

Det er hensiktsmessig at selskaper med statlig eierandel kan foreta tilbakekjøp av egne aksjer på linje med andre selskaper. Nærings- og handelsdepartementet har de siste årene inngått avtaler som forplikter staten til å delta ved slike tilbakekjøp. Avtalene er utformet slik at statens eierandel forblir uendret etter kapitalnedsettelsen. Avtalene er offentlige og regulerer også beregningen av vederlag som staten skal motta. Nærings- og handelsdepartementet inngikk i 2008 slike tilbakekjøpsavtaler med DnB-NOR ASA, Norsk Hydro ASA, Telenor ASA og Yara International ASA.

Norsk Hydro ASA

Generalforsamlingen i Norsk Hydro ASA ga i mai 2008 selskapets styre fullmakt til å erverve egne aksjer for inntil 49,4 mill. kroner i pålydende verdi, tilsvarende ca. 45 mill. aksjer. Det ble fram til 6. oktober 2008 kjøpt 4 408 000 aksjer i markedet. Kapitalnedsettelse og sletting av disse aksjene, samt om lag 3,4 mill. aksjer som skal innløses fra staten, ble vedtatt på ordinær generalforsamling i Norsk Hydro ASA 5. mai 2009. Når kapitalnedsettelsen trer i kraft, vil staten få utbetalt et vederlag på 124,3 mill. kroner mot innløsning av 3 438 738 aksjer. Statens eierandel vil etter dette være uendret på 43,82 pst.

Yara International ASA

Generalforsamlingen i Yara International ASA ga i mai 2008 selskapets styre fullmakt til å erverve inntil 5 pst. av egne aksjer, tilsvarende 14,5 mill. aksjer. Det ble fram til 1. desember 2008 kjøpt 1 750 000 aksjer i markedet. Kapitalnedsettelse og sletting av disse aksjene, samt 993 439 aksjer som skal innløses fra staten, ble vedtatt på ordinær generalforsamling i Yara International ASA 7. mai 2009. Når kapitalnedsettelsen trer i kraft, vil staten få utbetalt et vederlag på 250,7 mill. kroner for de innløste aksjene. Statens eierandel vil etter dette være uendret på 36,21 pst.

DnBNOR ASA og Telenor ASA benyttet seg ikke av fullmaktene som ble gitt i 2008 til å kjøpe tilbake egne aksjer for sletting.

På dette grunnlag foreslås det å øke bevilgningen med 365 mill. kroner, fra 725 mill. kroner til 1 090 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

13.18 Kap. 5325 Innovasjon Norge**13.18.1 Post 50 Tilbakeføring frå landsdekkjande innovasjonsordning**

SAMANDRAG

Midler som Innovasjon Norge ikke har bundet opp ved tilsagn om lån eller garantier innen utgangen av et år, skal tilbakeføres til statskassen påfølgende budsjettår. Videre skal også annullerte eller reduserte tilsagn ved utgangen av det tredje året etter at tilsagn er gitt, tilbakeføres. På grunnlag av regnskapet for 2008 for Innovasjon Norges landsdekkende innovasjonsordning vil det bli tilbakeført om lag 2,2 mill. kroner i 2009. Tilbakeføringen er i hovedsak knyttet til annullerte eller reduserte tilsagn i 2005.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen redusert med 2,8 mill. kroner, fra 5,0 mill. kroner til 2,2 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

13.18.2 Post 70 Låne- og garantiprovisjonar

SAMANDRAG

Innovasjon Norge skal betale en låneprovisjon på 0,4 pst. p.a. for innlån fra statskassen som benyttes til å finansiere utlånene under låneordningene. Provisjonene beregnes og innbetales etter utgangen av året. Provisjonssatsen for statens garantiansvar for innlånsmassen er satt til 0,4 pst. p.a. Låne og garanti-provisjon for 2008 som innbetales i 2009, ble på til sammen 38,2 mill. kroner.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen økt med 1,2 mill. kroner, fra 37 mill. kroner til 38,2 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

13.18.3 Post 90 Avdrag på utestående fordringar

SAMANDRAG

Posten omfatter avdrag på de innlånene Innovasjon Norge har tatt opp i statskassen. Det vises til omtale av innlånssystemet under kap. 2421 post 90.

Det foreslås å øke bevilgningen med 9 mrd. kroner fra 26,1 mrd. kroner til 35,1 mrd. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

13.19 Kap. 5625 Renter og utbytte frå Innovasjon Norge**13.19.1 Post 80 Renter på lån fra statskassa**

SAMANDRAG

Innovasjon Norge foretar innlån fra statskassen til valgfri løpetid og en rentesats som tilsvarer renten på statspapirer med tilsvarende løpetid for å finansiere sine utlån. Det vises til nærmere omtale av innlånssystemet under kap. 2421 post 90. Nye anslag gjør at bevilgningen må reduseres vesentlig. Årsaken er at finansmarkedet er vesentlig endret og rentenivået er vesentlig lavere enn når statsbudsjettet for 2009 ble behandlet.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen redusert med 200 mill. kroner, fra 560 til 360 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

13.19.2 Post 81 Rentemargin, innovasjonslåneordninga

SAMANDRAG

Renten på innlån fra statskassen for å finansiere Innovasjon Norges utlån under innovasjonslåneordningen følger renten på statspapirer med tilsvarende løpetid. Ordningens administrasjonskostnader dekkes normalt sett innenfor rentemarginen. Netto rentemarginen for 2008 ble budsjettert med 1 mill. kroner. Nettobeløpet etter at administrasjonskostnadene er dekket, skal tilbakeføres statskassen påfølgende år.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen redusert med 0,2 mill. kroner, fra 1 mill. til 0,8 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

13.19.3 Post 85 Utbytte, lågrisikolåneordninga

SAMANDRAG

Utbyttet fra ordningen vil bli fastsatt til 75 pst. av årsresultatet, begrenset oppad til statens gjennomsnittlige innlånsrente i løpet av året, multiplisert med ordningens innskuddskapital på 619,8 mill. kroner. Innlånsrenten beregnes på bakgrunn av renten på 5-års statsobligasjoner. Overskuddet for ordningen i 2008 var på 29,63 mill. kroner og av dette skal staten ha utbytte på 22,2 mill. kroner.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen økt med 7,2 mill. kroner, fra 15 til 22,2 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

13.19.4 Post 86 Utbytte frå investeringsfond for Nordvest-Russland og Aust-Europa

SAMANDRAG

Utbyttet er fastsatt til 75 pst. av årsresultatet av overskuddet for fondene. Årsresultatet for Nordvest-Russland ble 3,74 mill. kroner og 1,16 mill. kroner for Øst-Europa. Utbytte blir da hhv. 2,8 mill. kroner og 0,8 mill. kroner. Totalt utgjør utbytte 3,68 mill. kroner.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen økt med 0,7 mill. kroner, fra 3 til 3,7 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

13.20 Kap. 5656 Aksjar i selskapa under NHDs forvaltning

13.20.1 Post 85 Utbytte

SAMANDRAG

Basert på nye opplysninger fra selskapene hvor Nærings- og handelsdepartementet forvalter eierinteresser reduseres utbytteanslaget for regnskapsåret 2008, med utbetaling i 2009, med 6 200,3 mill. kroner. Reduksjonen skyldes hovedsakelig forventet bortfall av utbytte fra de børsnoterte selskapene Norsk Hydro ASA, Telenor ASA, DnBNOR ASA og Cermaq ASA, samt at det legges til grunn at Argentum Fondsinvesteringer AS ikke skal betale utbytte i 2009, jf. St.prp. nr. 37 (2008–2009) og Innst. S. nr. 139 (2008–2009). I motsatt retning trekker økt utbytte fra Yara International ASA, Flytoget AS og Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S. Videre er Secora AS kommet i utbytteposisjon i regnskapsåret 2008 og det er derfor også budsjettert med et utbytte fra dette selskapet.

Det foreslås videre at Entra Eiendom AS ikke skal betale utbytte i 2009, jf. omtale under kap. 950 post 90.

På dette grunnlag foreslås bevilgningen redusert med 6 200,3 mill. kroner, fra 17 184 mill. kroner til 10 983,7 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

13.21 Andre saker

13.21.1 Statlege lån til Eksportfinans ASA

SAMANDRAG

Eksportfinans ASA er en sentral tilbyder av konkurransedyktig finansiering til norsk eksportindustri. Eksportfinans hadde høsten 2008 problemer med å få tilgang til langsiktig finansiering. For å sikre at norske bedrifter fortsatt vil få tilbud om finansiering av eksportkontrakter som kvalifiserer for statlig støttede lån fra Eksportfinans, fremmet Regjeringen forslag om at staten skulle tilby Eksportfinans markedsmessige lån på bestemte vilkår, jf. St.prp. nr. 32 for 2009 og 18. desember 2008 fattet Stortinget vedtak i tråd med denne, jf. Innst. S. nr. 123 (2008–2009).

På dette grunnlag ble det inngått en avtale der den norske stat tilbyr Eksportfinans i to år framover å låne på markedsmessige vilkår. Avtalen innebærer at de lånene som staten yter til Eksportfinans uteluk-

kende skal gå til å finansiere nye eksportkreditter som kvalifiserer under 108-ordningen.

I februar 2009 ble det åpnet for at Eksportfinans kan benytte lån under avtalen med staten til å finansiere markedslån for allerede inngåtte eksportkontrakter som står uten finansiering, og som i utgangspunktet oppfyller kravene til CIRR-lån. Disse eksportkontraktene må ha vært inngått før 1. mars 2009. Det totale lånebehovet under kap. 2428 Eksportfinans ASA, forventes å bli uendret i 2009.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen tek omtalen til orientering.

14. FISKERI- OG KYSTDEPARTEMENTET

14.1 Kap. 1020 Havforskningsinstituttet

14.1.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Finanskrisen og utfordringene i eksportmarkedene har ført til et betydelig fall i torskeprisene. Dette gir et vesentlig fall i Havforskningsinstituttets inntekter fra forskningsfangst i 2009.

For å bidra til at forskningsaktiviteten i Havforskningsinstituttet i 2009 kan opprettholdes, fremmes det forslag om at bevilgningen på kap. 1020 post 1 økes med 10 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemen frå Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlem fra Venstre vil vise til at oppdrett av torsk er en relativt ung næring i Norge, og de miljømessige konsekvensene av denne næringen har fremdeles flere spørsmål enn svar. Skal man klare å gjøre torskeoppdrett til ei bærekraftig og lønnsom næring, må man nå ta noen viktige grep for å forhindre at de mulige negative konsekvensene ved torskeoppdrett ikke står i veien for fremtidig lønnsomhet. Ifølge havressurslova skal "føre-var-prinsippet" være bærende element i forvaltningen av havets ressurser, og akvakulturloven forutsetter at torskeoppdrettsnæringen utvikles innenfor bærekraftige rammer. Siden det er flere spørsmål angående miljøkonsekvensene og bærekraftigheten ved torskeoppdrett enn svar, mener dette medlem at en innføring av torskefjorder og regioninndeling er en fornuftig løsning til man har fått svar på alle spørsmålene. Dette medlem vil derfor bevilge 4 mill. kroner til Havforskningsinstituttet for å starte arbeidet med en faglig utredning om torskeoppdrettsfrie områder, som på sikt skal føre til innføring av nasjonale torskefjorder.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1020		Havforskningsinstituttet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	14 000 000
		fra kr 286 150 000	
		til kr 300 150 000"	

14.2 Kap. 1023 Fiskeri-, havbruks- og transportretta FoU

14.2.1 Post 71 Tilskot til utviklingstiltak, post 72 Tilskot Nofima

SAMANDRAG

Nofima skal utføre følgeforskning knyttet til finanskrisen, i første omgang i ett år. Midler for å dekke dette, om lag 1 mill. kroner i 2009, er avsatt innenfor bevilgningen på kap. 1023, post 71 Tilskudd til utviklingstiltak. Følgeprosjektet vurderes som en utvidelse av oppdraget Nofima har knyttet til lønnsomhetsundersøkelse av fiskeindustrien og markedsforskning generelt.

Det foreslås derfor at kap. 1023 post 71 reduseres med 1 mill. kroner i 2009, mot tilsvarende økning av kap. 1023, post 72 Tilskudd Nofima.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

14.3 Kap. 1030 Fiskeridirektoratet, kap. 4030 Fiskeridirektoratet

14.3.1 Post 1 Driftsutgifter, post 8 Gebyr havbruk

SAMANDRAG

Det foreslås at kostnader og inntekter til drift av akvakulturregisteret bruttobudsjetteres over kap. 1030, post 1 Driftsutgifter og kap. 4030, post 8 Gebyr havbruk. Kostnader og inntekter for 2009 er anslått til om lag 1 mill. kroner. Det fremmes derfor forslag om at kap. 1030 post 1 økes med 1 mill. kroner i 2009 til drift av akvakulturregisteret, mot tilsvarende økning på kap. 4030 post 8.

I statsbudsjettet for 2008 hadde Fiskeridirektoratet utgifter på 1,8 mill. kroner for andre statsetater som ble refundert fra disse i 2008. Det var imidlertid ikke merinntektsfullmakt knyttet til postene, slik at inntektene ikke kunne benyttes til å dekke disse driftsutgiftene i 2008. Inntektene på 1,8 mill. kroner ble dermed tilbakeført til statskassen i statsregnska-

pet for 2008. Det foreslås derfor at driftsbevilgningen under kap. 1030 post 1 økes med 1,8 mill. kroner i 2009.

Samlet foreslås det derfor å øke kap. 1030 post 1 med 2,8 mill. kroner, og kap. 4030 post 8 med 1 mill. kroner i 2009.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

14.4 Kap. 1050 Diverse fiskeriformål

14.4.1 Post 74 Erstatningar

SAMANDRAG

Erstatningsnemnden som behandler krav om erstatning som følge av beslaglegging av fiskefelt har hatt en stor økning i antall saker etter sommeren 2008. Det har vært innsamling av seismikk i regi av Oljedirektoratet utenfor Lofoten og Vesterålen både sommeren 2007 og sommeren 2008. Seismiske undersøkelser foregår ved at det skytes kraftige lydølger ned mot havbunnen. Mange fiskere søker om erstatning for reduserte fangstinntekter som følge av at fisken er blitt skremt av seismikkskytingen.

Det er sannsynlig at det fremdeles vil være stor pågang av søknader til denne erstatningsnemnden, og at det kommer flere søknader fra andre områder der det har vært seismikkskyting. Dette gjelder både Nordsjøen, Norskehavet og Barentshavet. Oljedirektoratet har dessuten planer om å foreta ytterligere seismikkskyting utenfor Lofoten og Vesterålen sommeren 2009.

Bevilgningen i 2009 er 2,14 mill. kroner. I tillegg er det overført 4,25 mill. kroner fra 2008. Disponibel bevilgning i 2009 er således 6,39 mill. kroner. Det anslås på usikkert grunnlag at utbetalingene for 2009 vil kunne bli om lag 10,5 mill. kroner.

Det fremmes derfor forslag om at kap. 1050 post 74 økes med 4,2 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlem fra Venstre støtter ikke Regjeringens kartlegging av oljeforekomster utenfor Lofoten og Vesterålen, da disse områdene er noen av verdens viktigste fiske- gyteområder for en rekke fiskearter. Fiskeindustrien i Lofoten og Vesterålen meldte i 2008 om en reduksjon på omkring 70 pst. av landinger av sei og blåkveite etter den seismiske skytingen startet. Den seismiske aktiviteten har utløst en rekke konflikter mellom fiskere og oljenæringen, som på hver sin side hevder å ha rett til å bruke havområdet.

Dette medlem mener Regjeringens håndtering av denne konflikten har vært lite tilfredsstillende, og ber Regjeringen følge opp sin egen St.meld. nr. 8 (2005–2006) om helhetlig forvaltning av det marine miljø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten, Innst. S. nr. 225 (2005–2006), hvor det fremgår at fiskeinteresser og gytevandring går foran oljeaktivitet.

14.4.2 Post 75 Tilskot til næringstiltak i fiskeria, kan overføres

SAMANDRAG

Økt føringstilskudd

For 2009 er det bevilget 33,1 mill. kroner til føringstilskudd og 6,5 mill. kroner til tilskudd til mottaksstasjoner for fisk. Av dette er 31,6 mill. kroner bevilget over kap. 1050, post 75 Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, og 8 mill. kroner over kap. 2415, post 75 Marint verdiskapingsprogram. Begge tiltakene har som formål å bidra til en bedre mottakssituasjon for den mindre mobile kystflåten.

Den globale finanskrisen har medført et utfordrende marked særlig for torsk. Lavere priser, vanskeligheter med å få solgt, krav om økte kredittider og økt lager i Norge har medført at en rekke fiske-mottak har problemer med å kunne kjøpe mer fisk. Mottakene som fortsatt har muligheter til å kunne kjøpe fisk, er ikke nødvendigvis lokalisert der fisken er tilgjengelig. Statlig føringstilskudd for å dekke deler av merkostnadene ved å transportere fisk til aktuelle mottak, bidrar til en bedre fungerende mottakssituasjon for fiskerne. Prognosene tilsier at det vil være behov for økt føringstilskudd i 2009 for å sikre at føringstiltakene kan videreføres ut 2009.

Økte midler til markedstiltak

Ekspertutvalget for fisk AS (EFF) driver langsiktig markedsføring i viktige markeder for norsk fisk. Innenfor den økte bevilgningen til marint verdiskapingsprogram på 20 mill. kroner i Regjeringens tiltakspakke har 11,5 mill. kroner gått til en ekstraordinær markedsinnsats for torsk, som ledd i et samlet "spleiselag" med næringen på 20 mill. kroner. Det er også bevilget ytterligere 5 mill. kroner til ekstraordinære markedstiltak innenfor bevilgningen til Marint verdiskapingsprogram.

Generisk markedsføring er vurdert som et effektivt virkemiddel for å øke etterspørselen etter norsk sjømat, og vil kunne komme alle aktører til gode. Som ledd i en ytterligere innsats for å bidra til å avhjelpe eksportsituasjonen for norsk sjømat, foreslås det derfor økt bevilgning til markedstiltak. Midlene vil benyttes til å gjennomføre kampanjer som kan gi resultater på 3–6 måneders sikt. Det forutsettes at næringen selv også skal bidra med midler.

Det foreslås at bevilgningen på kap. 1050 post 75 økes med 19 mill. kroner til økt føringstilskudd og tilskudd til markedsstiltak i regi av Eksportutvalget for fisk.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Framstegspartiet, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at finanskrisen har ført til økt lageroppbygging – spesielt for saltfisk/klippfisk, noe som medfører en svært vanskelig økonomisk situasjon for mange innenfor denne delen av næringen. Etter disse medlemmers syn er det derfor viktig å komme med tiltak for å avhjelpe den vanskelige markedsituasjonen som denne delen av næringen har kommet opp i.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet vil derfor foreslå at det avsettes 50 mill. kroner til markedsføringstiltak for denne delen av næringen. Denne bevilgningen skal ikke utløse krav om at næringen skal bidra med ekstra midler. Disse medlemmer finner det naturlig at Eksportutvalget for fisk gjennomfører markedskampanjene.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre viser videre til at det allerede eksisterer en erstatningsordning for uforutsette hendelser for produsenter i landbruket som blant annet kommer til anvendelse ved tilfeller av sykdom. Disse medlemmer registrerer samtidig at det ikke er etablert en tilsvarende ordning for fiskeri- og havbruksnæringen selv om risikoen for slike uforutsette vanskeligheter er stor også for denne næringen.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet mener at saken om VHS-smitte i Fjordlaks sitt anlegg i Storfjorden har gjort denne saken høyaktuell, og viser til at Mattilsynets vedtak om tvangsslakting ble gjennomført til tross for stor faglig uenighet og uten at det eksisterer en erstatningsordning. Disse medlemmer mener Mattilsynets praksis uten at det foreligger en erstatningsordning gir en uholdbar situasjon for næringen, og ønsker derfor at de store økonomiske konsekvensene som Mattilsynets vedtak har påført Fjordlaks skal erstattes.

Disse medlemmer mener det i større grad må bli en likebehandling av landbruks- og fiskerinæ-

ringen og fremmer på bakgrunn av dette følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for en erstatning til Fjordlaks som følge av de økonomiske konsekvenser selskapet ble påført av Mattilsynets vedtak om tvangsslakting av fisk."

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 50 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 69 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1050		Diverse fiskeriformål	
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	69 000 000
		fra kr 54 000 000 til kr 123 000 000"	

14.5 Kap. 1062 Kystverket

14.5.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Forberedelser til heving av vraket av U-864

Vraket av den tyske ubåten U-864 utenfor Fedje hadde en last på anslagsvis 65–70 tonn metallisk kvikksølv da den ble torpedert i 1945. Regjeringen mener det vraket av U-864 bør heves og at forurenset havbunn bør dekkes til med rene masser. Selve hevingsoperasjonen vil bli svært omfattende og kompleks, og må av hensyn til værforholdene gjennomføres om sommeren. Det er nødvendig å gjennomføre nærmere kvalitetssikring (KS 2), detaljplanlegging og prosjektering for å minimere risikoen for uhell. Kystverket er i gang med dette arbeidet. Spesialutstyr må også utvikles, produseres og testes. For å gi forsvarelig tid til nødvendige forberedende arbeider, vil hevingsoperasjonen tidligst kunne gjennomføres sommeren 2011.

Det er nødvendig med ytterligere kvalitetssikring og vurderinger før det kan fremmes en sak for Stortinget med anslåtte kostnadsrammer og forslag til fullmakt til å inngå bindende kontrakt om heving av U-864. Regjeringen vil på egnet måte komme tilbake til Stortinget om saken. For arbeider knyttet til U-864 i 2009 har Kystverket anslått et samlet behov for økte bevilgninger på 8,2 mill. kroner. Dette skal dekke Kystverkets interne prosjektkostnader og ekstern

bistand, samt videreføring av prøvetakingen av fisk ved vraket. I tillegg må det settes i gang et miljøovervåkingsprogram knyttet til bunnsedimenter.

På denne bakgrunn fremmes det forslag om at bevilgningen på kap. 1062 post 1 i 2009 økes med 8,2 mill. kroner til videre arbeid med U-864.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

14.5.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter

SAMANDRAG

Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 1062 post 21 med til sammen 91,6 mill. kroner i 2009, fordelt med 81,5 mill. kroner til kostnader i 2009 til fjerning av vraket av krysseren "Murmansk" og 10,1 mill. kroner for å dekke resterende kostnader knyttet til aksjonen etter "Crete Cement".

Det bes videre om at Stortinget samtykker i at Fiskeri- og kystdepartementet i 2009 kan forplikte staten innenfor en kostnadsramme på 328 mill. kroner til fjerning av vraket av krysseren "Murmansk", jf. forslag til romertallsvedtak.

Fjerning av vraket av krysseren "Murmansk"

I St.prp. nr. 1 (2008–2009) for Fiskeri- og kystdepartementet ble det orientert om at Kystverket skulle fremme forslag med sikte på fjerning av vraket av krysseren "Murmansk" på en sikker og miljømessig forsvarlig måte og at Regjeringen ville komme tilbake til saken på egnede måte.

Kystverket konkluderte høsten 2008 med at vraket kan fjernes på en sikkerhetsmessig og miljømessig forsvarlig måte. Den 19. desember 2008 ble det lyst ut anbudskonkurranse om fjerning av vraket, med forbehold om Stortingets samtykke. Fristen for å levere inn tilbud var 30. mars 2009. Det kom inn seks anbud. Kystverket har forhandlet frem en kontrakt om fjerning av vraket, der det er tatt forbehold om Stortingets samtykke. Arbeidet vil foregå i perioden 2009–2011.

Kystverket har på bakgrunn av den framforhandlede kontrakten vurdert at det er behov for en samlet bevilgning i perioden 2009–2011 på 328 mill. kroner for fjerning av vraket. Det er da ikke tatt hensyn til eventuelle inntekter fra salg av stål fra vraket, siden disse inntektene er svært usikre.

Kystverket har høsten 2008, parallelt med anbudsutlysningen for fjerning, fulgt opp med et nytt pålegg til eier. Eier har ikke respondert på pålegget, og det foreligger ikke andre opplysninger som tilsier at eieren vil iverksette en fjerning.

Aksjonen etter "Crete Cement"

Aksjonen knyttet til håndteringen av "Crete Cement" anslås av Kystverket å koste om lag 16,6 mill. kroner. Av dette ble 6,5 mill. kroner utbetalt i 2008. Det er anslått at utbetalingene i 2009 vil bli på om lag 10,1 mill. kroner. I tråd med forurensningslovens prinsipp om at forurenser betaler, vil Kystverket på vanlig måte og innenfor rammen av sjølovens begrensingsregler fremme krav mot ansvarlig forurenser (reder) om refusjon av statens kostnader til oljevernaksjonen.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

14.6 Kap. 1070 Samfunnet Jan Mayen

14.6.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

De klimatiske forhold på Jan Mayen er krevende og infrastrukturen har etter hvert blitt betydelig nedslitt. I tillegg har utgiftene for transport av ansatte, mat mv. til Jan Mayen økt den senere tid som følge av at det er nødvendig å leie inn utenlandske Hercules-fly.

For å sikre midler til økte driftskostnader og noe vedlikehold, fremmes det forslag om at bevilgningen på kap. 1070 post 1 økes med 2,6 mill. kroner i 2009.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

14.7 Kap. 5610 Renter av lån til Nofima AS

14.7.1 Post 80 (Ny) Renter

SAMANDRAG

Nofima AS fikk i september 2007, som del av etableringen av selskapet, et mellomfinansieringslån fra staten på 42,842 mill. kroner. Hittil har rentene blitt lagt på lånestolen. Det foreslås at påløpte renter på 4,471 mill. kroner innbetales innen 1. juli 2009. Det legges videre til grunn at lånet skal være innbetalt innen 1. juli 2010.

På denne bakgrunn fremmes det forslag om en bevilgning på 4,471 mill. kroner på kap. 5610 post 80 (Ny) Renter i 2009.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

14.8 Andre saker

14.8.1 *Evaluering av Strukturfondet og kondemneringsordninga for kapasitets-tilpassing av fiskeflåten*

SAMANDRAG

I desember 2002 vedtok Odelstinget en lovhjemmel for en strukturavgift til finansiering av et strukturfond for kondemnering av fiskefartøy, jf. Ot.prp. nr. 76 (2001–2002). I St.meld. nr. 20 (2002–2003) Strukturtiltak i kystfiskeflåten, fremmet Regjeringen et forslag om å opprette et strukturfond. Stortinget sluttet seg til forslaget 16. juni 2003. Fondet trådte i effekt 1. juli 2003.

Lovbestemmelsen om strukturfondet ble gjort midlertidig, med virkning frem til 1. juli 2008. Samtidig ble det bestemt at ordningen skulle evalueres tre år etter ikrafttreddelsen. I NOU 2006:16 Strukturvirkemidler for fiskeflåten, er det gjort rede for resultatene av ordningen. Denne evalueringen dekker imidlertid bare deler av den fastsatte perioden. Det er derfor behov for en samlet evaluering av hele perioden som kondemneringsordningen har virket. Dette fremgår også i St.prp. nr. 1 (2007–2008), der det heter at:

"Lovhjemmelen for innkreving av strukturavgift løper ut 1. juli 2008. Det må tas standpunkt til om det er behov for en fortsatt kondemneringsordning. Regjeringen vil komme tilbake til dette når det foreligger en samlet evaluering av hele den femårsperioden som ordningen har virket."

Under følger et sammendrag av konklusjonene fra evalueringen av strukturfondet og kondemneringsordningen for kystfiskeflåten. Evalueringen i sin helhet er publisert på Fiskeri- og kystdepartementets hjemmesider.

Kort om kondemneringsordningen

Kondemneringsordningen ble innført som et struktureringsalternativ for de minste fartøyene i kystflåten, det vil si fartøy med hjemmelslengde for kvotetildeling under 15 meter. Denne grensen ble endret til en hjemmelslengde på 11 meter (13 meter for kystnotmakrell) fra 1. januar 2008 da fartøy mellom 11 og 15 meter hjemmelslengde fikk strukturkvoteordning.

Denne kondemneringsordningen skiller seg fra tidligere ordninger ved at strukturfondet er delfinansiert av næringen. Et annet betydelig skille fra tidligere kondemneringsordninger er kravet om destruksjon av fartøy, som ble innført for å hindre kapasitetsoppbygging.

Årlig bevilgning til strukturfondet har variert noe, men total bevilgning i løpet av femårsperioden har vært 222 mill. kroner. Av dette har næringen bidratt med 51,5 pst. gjennom strukturavgiften.

Har kondemneringsordningen vært vellykket?

Et mål ved kondemneringsordningen har vært å bidra til en fiskeflåte som er tilpasset ressursgrunnlaget gjennom å kjøpe ut og kondemnere kystfartøy slik at antall deltakeradganger reduseres i de enkelte grupper, samtidig som kvotegrunnlaget derved økes for gjenværende fartøy.

Evalueringen konkluderer med at kondemneringsordningen har bedret situasjonen for den minste kystflåten. Det har i perioden blitt tatt ut 404 fartøy gjennom kondemneringsordningen, med tilhørende 442 deltakeradganger. Dette utgjør 15 pst. av deltakeradgangene under 15 meter hjemmelslengde fra 2003. At tallet på uttatte deltakeradganger er større enn tallet på uttatte fartøy skyldes at ett fartøy kan ha flere deltakeradganger. Kvotegrunnlaget har blitt fordelt på de gjenværende fartøyene. Tallene fra Fiskeridirektoratets lønnsomhetsanalyse viser at lønnsomheten har gått opp både for fartøy under 10 meter og fartøy 10–15 meter.

Særlig fartøy i lukket gruppe i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62 grader nord med hjemmelslengde under 10 meter, har fått økt lønnsomheten i perioden 2003–2007. Riktignok kan andre forhold, som tilgjengelighet av fisk og samlet kvotestørrelse ha innvirkning. Vi må likevel anta at kondemneringen har betydd mye for de forbedringene som er oppnådd for denne gruppen.

Selv om det kan sies at målene er nådd for kondemneringsordningen, har ikke lønnsomheten til de minste fartøygruppene økt like mye som for de som har hatt tilgang til strukturkvoter. Dette tyder på at kondemneringsordningen ikke er like effektiv som strukturkvoteordningen som strukturvirkemiddel. Evalueringen viser også at kondemneringsordningen fører til en relativ geografisk omfordeling av kvotegrunnlag mellom fylker. Mens strukturkvoteordningen har geografiske begrensninger, har det ikke vært noen slike begrensninger for kondemneringsordningen.

At 69 pst. av de som har søkt om kondemneringstilskudd har takket ja til tilbudet fra Innovasjon Norge kan tyde på at kondemneringssatsen har vært riktig satt. At etterspørselen etter kondemneringsmidler har gått tydelig ned i løpet av perioden er som forventet. Det står imidlertid igjen mer enn 10 mill. kroner av midlene etter endt periode. Det tas sikte på å bruke opp restmidlene i en ekstra kondemneringsrunde på overtid i 2009.

Er det behov for å innføre nye strukturtiltak for den minste fartøygruppen?

Behovet for en kontinuerlig tilpasning av fiskeflåten skapes både av den teknologiske utviklingen og av utviklingen i samfunnet forøvrig. Dette innebærer ikke nødvendigvis at det til en hver tid er behov for å redusere antall fartøy i enhver fartøygruppe, men strukturtiltak vil måtte gjennomføres i perioder eller være et stående tilbud. Hvilke strukturtiltak som vil ha ønsket effekt kan variere mellom målgrupper og fra tid til tid. Strukturtiltak opererer heller ikke i noe vakuum, og etterspørselen vil i stor grad være styrt av pris og markedssituasjonen. Så lenge det er god lønnsomhet i fiskerierne vil ikke så mange ønske eller trenge en utgangsmulighet.

Evalueringen viser at etterspørselen etter kondemneringsordningen har vært avtagende. Innføring av en tilsvarende ordning på dette tidspunktet vil derfor ha liten verdi.

Fartøy mellom 11 og 15 meter hjemmelslengde som var omfattet av kondemneringsordningen fra starten i 2003 fikk fra 1. januar 2008 tilgang til strukturkvoteordning. Ved innføringen i St.meld. nr. 21 (2006–2007) ble det samtidig varslet at:

"På grunn av den mindre kystflåtens særlige betydning, vil regjeringen innen utløpet av 2009 foreta en evaluering av hvordan dette tiltaket har virket, med særlig vekt på konsekvenser for distriktene."

Da det er noe overlapp mellom denne evalueringen og den forestående vil det være naturlig å se disse to i sammenheng. Eventuelle nye strukturtiltak for den minste flåten vil derfor først bli vurdert etter at evalueringen av strukturkvoteordningen for fartøy 11–15 meter hjemmelslengde foreligger.

Konklusjonen fra evalueringen viser imidlertid at det ikke er grunn til å foreslå en ny runde med offentlig finansiert kondemneringsordning nå.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen tek omtalen til orientering.

14.8.2 Kongekrabbe

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener at Regjeringen så snart som mulig får på plass et desimeringsfond for skadet eller liten kongekrabbe da denne krabben i dag er lite omsettelig. Regjeringen opplyste i forbindelse med St. prp. nr. 1 (2008–2009) at Innovasjon Norge har fått i oppdrag å se på kommersiell bruk av denne krabben.

Desimeringsfondet lar enda vente på seg, og disse medlemmer vil understreke at det haster å

få på plass en ordning, slik at liten og skadet krabbe faktisk blir tatt med til land, og ikke blir kastet over bord. Dette for å få ned bestanden av kongekrabbe og hindre videre spredning utenfor den kommersielle sonen, beskrevet i St.meld. nr. 40 (2006–2007) om forvaltning av kongekrabbe.

15. LANDBRUKS- OG MAT-DEPARTEMENTET

15.1 Kap. 1115 Mattilsynet

15.1.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Styrket kontroll med mattrygghet i skjellproduksjon – utsatt gjennomføring

Mattilsynets budsjett for 2009 ble i St.prp. nr. 1 (2008–2009) styrket med 27 mill. kroner til særskilte satsinger på matområdet, hvorav 8 mill. kroner gjaldt styrket kontroll med skjellproduksjonen. Økte krav på skjellområdet er en konsekvens av nytt hygieneregelverk. Implementeringen av regelverket har blitt forsinket, og kostnadene ved skjellovervåking antas derfor å bli noe lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2009. Utsettelsen av ikrafttreddelsen av det nye hygieneregelverket vil anslagsvis redusere utgiftene på posten med 2 mill. kroner.

Bekjempelse av dyresykdommen blåtunge

Det ble i februar 2009 for første gang påvist smitte av dyresykdommen blåtunge i Norge. Sykdommen er internasjonalt klassifisert som en av de mest alvorlige dyresykdommene (A-sykdom). Mattilsynet har satt i gang et omfattende kartleggingsarbeid for å få oversikt over smitteutbredelsen, og det er også satt i verk tiltak for å hindre smittespredning. Tiltakene er obligatoriske for myndighetene i henhold til EØS-avtalen, og vil strekke seg over flere år.

Arbeidet med sykdommen er fortsatt i en tidlig fase, og det er ikke mulig med sikkerhet å fastslå omfanget av kostnader for Mattilsynet. Eventuelle behov for å utvide overvåking og oppfølging til større geografiske områder vil øke utgiftene. Mattilsynets foreløpige anslag er at de ut fra dagens situasjon vil få kostnader i 2009 på om lag 32 mill. kroner til overvåkings- og bekjempelsestiltak. Av dette anslås i overkant av 20 mill. kroner å være ekstraordinære tjenestekjøp, særlig fra laboratorier og privatpraktiserende veterinærer. Kostnadsanslaget er basert på dagens kjente utbredelse av smitte på Sørlandet.

På grunn av det ekstraordinære omfanget av eksterne tjenestekjøp knyttet til bekjempelse av dyresykdommen blåtunge, foreslås Mattilsynets driftsbudsjett på kap. 1115 post 1 økt med 15 mill. kroner for 2009.

Obligatorisk vaksinasjon er et virkemiddel som benyttes i sykdomsbekjempelsen i de fleste land med smitte. Mattilsynet vurderer i samråd med Veterinærinstituttet fortløpende om det vil være riktig å iverksette obligatorisk vaksinasjon også i Norge. Utvikling av smittesituasjonen utover sommeren vil være avgjørende for disse vurderingene. Et obligatorisk vaksinasjonsprogram mot blåtunge vil ha en varighet på minimum tre år og vil utløse vesentlige tilleggs-kostnader. Dersom det skulle bli nødvendig å iverksette obligatorisk vaksinasjon som bekjempelsestiltak, vil Landbruks- og matdepartementet komme tilbake til Stortinget om dette i en egen, ekstraordinær budsjettsak.

Justering som følge av forventede merinntekter

På kap. 4115 post 2 føres hovedsakelig inntekter fra administrasjonsgebyr, diverse refusjoner fra prosjektarbeid og inntekter fra framleie av lokaler. Det er bevilget 1,099 mill. kroner på posten for 2009. Det forventes en merinntekt på posten på 3,8 mill. kroner i forhold til saldert budsjett. For å oppnå en mer realistisk budsjettering, foreslås derfor at inntektene på kap. 4115 post 2 økes med 3,8 mill. kroner, og at utgiftene på kap. 1115 post 1 økes tilsvarende.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen under kap. 1115 post 1 økt med til sammen 16,8 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

15.1.2 Post 23 Særskilde prosjekt

SAMANDRAG

I St.prp. nr. 1 (2008–2009) ble det satt av 30 mill. kroner på kap. 1115, post 23 Særskilde prosjekt til arbeidet med å få et bedre system for sporing av mat (eSporingsprosjektet). Utviklingen av systemene er å betrakte som særskilte tiltak der utbetalingstakten kan være usikker. Prosjektet har derfor behov for å kunne benytte deler av midlene som er bevilget i 2009 i 2010.

Det bes på denne bakgrunn om at Stortinget samtykker i at bevilgningen på kap. 1115 post 23 tilføyes stikkordet "kan overføres", jf. forslag til romertallsvedtak.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

15.2 Kap. 4115 Mattilsynet

15.2.1 Post 2 Driftsinntekter og refusjonar mv.

SAMANDRAG

For å oppnå en mer realistisk budsjettering foreslår Landbruks- og matdepartementet at kap. 4115 post 2 økes med 3,8 mill. kroner. Se for øvrig beskrivelse under kap. 1115 post 1.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

15.3 Kap. 1150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen

15.3.1 Post 50 Fondsavsetningar

SAMANDRAG

Som et engangstiltak for 2009 fremmes forslag om en tilleggsbevilgning på kap 1150 post 50 på til sammen 200 mill. kroner til en ekstraordinær investeringspakke for landbruket. Det foreslås at 150 mill. kroner disponeres til investeringer i jordbruket og 50 mill. kroner til skogtiltak, i hovedsak til utsiktsrydding langs veier og til bioenergi. Midlene tilføres Landbrukets utviklingsfond (LUF).

Skogtiltak

Skogsektoren er en internasjonal næring som rammes hardt av den økonomiske utviklingen. Den norske næringen opplever betydelig fall i eksportinntekter og sterkt fall i innenlands etterspørsel etter trelast. Dette fører til redusert avvirking, økende omfang av permitteringer i alle deler av verdikjeden og økt risiko for konkurser i driftsapparatet. Det er ikke mulig å forhindre effektene av etterspørselssvikten på verdensmarkedet, men de foreslåtte tiltakene skal bidra til fortsatt aktivitet for driftsapparatet i skogsektoren.

50 mill. kroner av tilleggsbevilgningen vil i hovedsak bli benyttet til utsiktsrydding av kratt langs veier og til bioenergiformål. Midlene skal ses i sammenheng med de ordinære skogbruksvirkemidlene for 2009, bioenergiprogrammet under LUF, og med tiltakspakka som ble vedtatt vinteren 2009, herunder midlene til samling og flising av bioenergivirke. Tiltakene vil gi positiv sysselsettingseffekt, og vil også styrke oppfølgingen av Stortingets klimaforlik fra 2008.

Landskapet langs offentlige veier og utkikkspunkter gror til. Utsiktsrydding langs prioriterte strekninger foreslås derfor iverksatt. I tillegg til sysselsettingseffekter vil tiltaket ha betydning for reiseliv, reduserte viltpåkjørsler, og det vil gi bioenergistoff.

Leveranser av skogsvirke til bioenergi skal også bidra til å motvirke den negative utviklingen i skogsektoren, og bidra i klimasammenheng.

Fylkesvise bygdeutviklingsmidler

Fylkesvise bygdeutviklingsmidler (BU-midlene) skal legge til rette for næringsutvikling som danner grunnlag for langsiktig, lønnsom verdiskaping og desentralisert bosetting med utgangspunkt i landbrukets ressurser generelt og landbrukseiendommen spesielt. Det foreslås å styrke de fylkesvise bygdeutviklingsmidlene (BU-midlene) over LUF med 150 mill. kroner til investeringer i jordbruket.

Til sammen foreslås kap. 1150 post 50 økt med 200 mill. kroner. Forslaget er omtalt i Statens tilbud til jordbruksoppjøret.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høgre og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet ser behovet for nye investeringer i landbruket, da skogsektoren er en av næringene som er hardest rammet av finanskrisa, og på kort tid har opplevd betydelig fall i eksportinntekt og sterkt fall i innenlands etterspørsel etter trelast. Disse medlemmer er av den oppfatning at det er behov for nyinvesteringer i landbruket og at den generelle situasjonen i byggenæringen gjør at det kan iverksettes ekstra tiltak i nyinvesteringer i landbruket. Disse medlemmer er likevel skeptiske til at Regjeringen ikke konkret nevner hvilke tiltak og investeringer disse midlene skal gå til. Disse medlemmer forutsetter derfor at disse midlene brukes til å sørge for ivaretagelse av nye krav i husdyrforskrifter, og til nybygg som bidrar til strukturrasjonalisering i landbruket.

Komiteens medlemmer fra Høyre ønsker en fremtidsrettet landbruksnæring over hele landet. Utfordringene ved at globale handelsforhold er i endring må møtes med tiltak som gjør landbruket mer robust og konkurransedyktig. Disse medlemmer mener jordbrukspolitikken må bli mer fremtidsrettet og viser til Dokument nr. 8:79 (2006–2007) om en fremtidsrettet jordbrukspolitikk. Disse medlemmer vil fremheve at reguleringer som legger hindringer i veien for de næringsutøverne som ønsker å satse må fjernes. Høyre vil oppheve boplikten, fordi den er et sterkt inngrep i den enkeltes rett til å velge sin egen bopel og i eiendomsretten, og viser til egne merknader Ot.prp. nr. 44 (2008–2009), der vi fremmer forslag om fjerning av boplikten. Når 35 000 gårdshus står tomme, og mange står til for-

falls, er det på tide å se nærmere på hvordan boplikten virker. Høyre vil oppheve priskontrollen på landbrukseiendommer fordi den bidrar til å gjøre bøndene fattigere, og fordi den hemmer bosetningen og investeringene i distriktene. Høyre vil oppheve delingsforbudet i jordloven, fordi det fratrar aktive bønder råderett over egen eiendom og gjør risikoen ved nyinvesteringer med pant unødvendig stor. Videre viser disse medlemmer til forslag fremmet i forbindelse med Statsbudsjettet for 2009 som styrker det næringsmessige handlingsrommet for norske bønder.

Disse medlemmer mener det er realistisk og nødvendig gradvis å redusere overføringsnivået til jordbruket, men det er viktig at dette skjer samtidig som man fjerner reguleringer som legger unødige hindringer i veien for de som ønsker å satse, samt for de som eier landbrukseiendom. Disse medlemmer viser til St.prp. nr. 67 (2008–2009), kap. 1150 post 50, om fondsavsetninger som er et engangstiltak beskrevet som en ekstraordinær investeringspakke for landbruket. Regjeringen foreslår blant annet at det bevilges 150 mill. kroner til investeringer i landbruket. Disse medlemmer deler Regjeringens syn på at det er et langsiktig behov for investeringer innenfor det tradisjonelle landbruket, men finner det ikke godt nok begrunnet at disse investeringene skal skje via ekstra bevilgninger revidert budsjett. Disse medlemmer mener at for eksempel bedre vilkår for samdrifter vil kunne øke grunnlaget for nye investeringer i jordbruket.

Disse medlemmer foreslår på bakgrunn av dette å redusere bevilgningene til gjennomføring av jordbruksavtalen med 450 mill. kroner, fordelt på en reduksjon til fondsavsetninger med 150 mill. kroner, samt en reduksjon til pristilskudd (kap. 1150 post 73) med 75 mill. kroner samt en reduksjon i direkte tilskudd (kap. 1150 post 74) med 225 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	50	Fondsavsetninger, forhøyes med	50 000 000
		fra kr 915 753 000	
		til kr 965 753 000	

- Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.:
- 73 Pristilskudd, *overslagsbevilgning*, nedsettes med 75 000 000
- fra kr 2 148 400 000
til kr 2 073 400 000
- Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.:
- 74 Direkte tilskudd, *kan overføres*, nedsettes med 225 000 000
- fra kr 7 234 919 000
til kr 7 009 919 000"

Komiteens medlem fra Venstre har registrert en kraftig omlegging av virkemidlene og tilskuddsordningene til skogsbilveier og granplanting under denne regjering. Det var ordninger som regjeringen Bondevik II ut fra et miljømessig perspektiv avvirket eller reduserte. Dette medlem mener fortsatt det er det eneste rette dersom vi skal sette miljøsyn foran andre hensyn, vil derfor redusere midler til dette formålet med 40 mill.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	50	Fondsavsetninger, forhøyes med	160 000 000
		fra kr 915 753 000 til kr 1 075 753 000"	

15.4 Kap. 5652 Innskotskapital i Statskog SF

15.4.1 Post 85 Utbytte

SAMANDRAG

Utbyttepolitikken for Statskog SF er fastsatt av Landbruks- og matdepartementet, jf. St.prp. nr. 1 (2001–2002). Vedtak om utbytte blir gjort på ordinært foretaksmøte i løpet av første halvår etter resultatåret. Ordinært utbytte blir satt til 75 pst. av årsresultatet inntil utbyttet tilsvarer statens innlånsrente multiplisert med den gjennomsnittlige bokførte egenkapitalen til konsernet.

I St.prp.nr.1 (2008–2009) er utbyttet fra Statskog for 2008 anslått til 5 mill. kroner. Utbyttepolitikken gir grunnlag for et utbytte på 13,4 mill. kroner, dvs.

en økning på 8,4 mill. kroner i forhold til St.prp.nr.1 (2008–2009).

Det foreslås derfor at bevilgningen over kap. 5652 post 85 økes med 8,4 mill. kroner til 13,4 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

15.5 Andre saker

15.5.1 Omorganisering av Instrumenttjenesten AS (ITAS)

SAMANDRAG

Instrumenttjenesten AS (ITAS) er sprunget ut av og er en del av forskningsmiljøet i Ås, har 21 ansatte og tjenestetilbudet omfatter bl.a. drifts- og konsulent-tjenester på datanettverk, datamaskiner og telefonisystemer.

Riksrevisjonen har i forbindelse med gjennomgangen av anskaffelser i Bioforsk påpekt at Bioforsks kjøp av tjenester fra ITAS ikke er i tråd med reglene om offentlige anskaffelser. Bioforsk har tidligere hevdet at disse kjøpene kan karakteriseres som egenregi. Egenregi er som regel leveranser fra én del av en organisasjon til en annen del av samme organisasjon, eller behov som dekkes ved at de produseres internt. ITAS har imidlertid en betydelig oppdragsportefølje fra andre enn eierne, og kjøp av tjenester fra ITAS kan dermed ikke betraktes som egenregi.

Siden ITAS i praksis fungerer som en del av IT-infrastrukturen i Bioforsk foreslår Landbruks- og matdepartementet en omorganisering av ITAS etter ny modell, slik at kravet til egenregi oppfylles.

Som et første steg i omorganiseringen har Bioforsk, med forbehold om Stortingets godkjenning, kjøpt Nofima Mat og Nofima Marin sine aksjeandeler i ITAS på til sammen 10 pst. for 913 300 kroner. ITAS vil være 100 pst. statlig eid etter denne transaksjonen.

LMD foreslår at dagens ITAS omdannes til et holdingsselskap, og at det opprettes to datterselskaper. Datterselskapet "ITAS 1" vil eies 60 pst. av holdingsselskapet og 40 pst. av Bioforsk, og vil ha en aksjekapital på 200 000 kroner. Dette selskapet skal kun drive virksomhet for de statlige eierne.

Datterselskapet "ITAS 2" vil ved opprettelsen eies 100 pst. av holdingsselskapet. "ITAS 2" skal utføre aktiviteter som ikke er rettet inn mot de statlige eierne. Det opplyses at det etter hvert vil åpnes for private eiere.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen tek omtalen til orientering.

15.6 Andre forslag og merknader framkomne under behandlinga i komiteen

15.6.1 Avgifter i matforvaltninga

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at nivået på norske matproduksjonsavgifter utpeker seg negativt sammenliknet med våre naboland. Disse medlemmer mener dette er en uholdbar situasjon for norsk matproduksjon og det er også grunn til å se på andre avgifter som pålegges norske matprodusenter.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen foreta en gjennomgang av matavgifter og nivå med sikte på å gi norske matprodusenter rammebetingelser på linje med våre naboland."

16. SAMFERDSELSDEPARTEMENTET

16.1 Kap. 1300 Samferdselsdepartementet

16.1.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Samferdselsdepartementet har i de senere år fått en gradvis mer krevende arbeidssituasjon som følge av økt aktivitet på departementets ansvarsområde. Dette har medført merarbeid i forbindelse med enkeltsaker, oppfølging av tiltak, samt behandling av store utbyggingsprosjekter.

Bevilgningen på kap. 1300 Samferdselsdepartementet, post 1 Driftsutgifter foreslås derfor økt med 2 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

16.2 Kap. 1301 Forsking og utvikling mv.

16.2.1 Post 72 Tilskot til miljøvennleg transport, Transnova-prosjektet

SAMANDRAG

Bevilgningen til Transnova skal brukes til å støtte prosjekter og tiltak i fasen mellom forskning og utvikling og markedsintroduksjon. Prosjektene vil typisk være store og ha gjennomføringstid som strekker seg utover budsjettåret. Det kan for eksempel være aktuelt å yte støtte til demonstrasjonsprosjekter for produksjon eller innføring av alternative drivstoff eller ny transportteknologi. Det legges opp til å utbetale noe av midlene når prosjektet starter, med sluttutbetaling når prosjektet er gjennomført. For å unngå at det bare kan gis støtte til småprosjekter som kan gjennomføres innenfor ett budsjettår, og for å

bidra til at de beste prosjektene tildeles midler, foreslås det at kap. 1301 Forsking og utvikling mv., post 72 Tilskudd til miljøvennlig transport, Transnova-prosjektet, får tilføyd stikkordet "kan overføres", jf. forslag til romertallsvedtak.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at disse medlemmer i Innst. S. nr. 139 (2008–2009) til Regjeringens tiltakspakke, advarte mot Transnova-prosjektet fordi dette var et prosjekt under etablering, og at det derved ikke ville ha noen umiddelbar sysselsettingseffekt. Disse medlemmer er derfor ikke overrasket over at Regjeringen ikke greier å bruke bevilgningen på 50 mill. kroner innenfor budsjettåret 2009, og at Regjeringen i St.prp. nr. 67 (2008–2009) åpner for at midlene i kap. 1301 Forsking og utvikling mv., post 72 Tilskudd til miljøvennlig transport, Transnova-prosjektet, får tilføyd stikkordet "kan overføres", jf. Regjeringens forslag til romertallsvedtak XII tredje ledd. Disse medlemmer gikk imot bevilgningen i Innst. S. nr. 139 (2008–2009) til Regjeringens tiltakspakke, og ønsker derfor også å gå imot at pengene kan overføres.

16.3 Kap. 1310 Flytransport

16.3.1 Post 90 (Ny) Aksjekapital

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet ønsker på sikt statlige kjøp av flyplasstjenester finansiert over de årlige statsbudsjettene istedenfor kryssfinansiering. Disse medlemmer mener i tråd med dette at staten bør finansiere hoveddelen av myndighetspålagte tiltak knyttet til sikkerhetstiltak – spesielt krav til rullebane og taksebane samt sikkerhetsområde rundt rullebanen. Disse medlemmer viser til at flytrafikken sank med 13,6 pst. fra april 2008 til april 2009. Disse medlemmer viser til at Avinor nå legger investeringer i norske flyplasser på is, siden kryssubsidieringen ikke lenger er nok til både drift og investeringer i de mindre flyplassene. Denne reduksjonen reduserer også Avinors finansielle evne til å gjennomføre myndighetspålagte sikkerhetstiltak knyttet til rullebaneforhold på norske lufthavner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen sørge for at de myndighetspålagte sikkerhetstiltak ved norske lufthavner knyttet til forhold omkring sikring av rullebaner og

oppstillingsplass for fly finansieres ved direkte statlig bevilgning til Avinor AS."

"Stortinget ber Regjeringen forskuttere nødvendige midler og legge frem egen sak om finansieringen av disse tiltakene for Stortinget så fort som mulig."

Disse medlemmer viser til at Regjeringen tok ut utbytte fra Avinor på 324,5 mill. kroner i 2007, og på 398 mill. kroner i 2008. Disse medlemmer mener at det på kort sikt er nødvendig å tilbakeføre noe av disse midlene. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn øke kap. 1310, post 90 aksjekapital, med 100 mill. kroner.

Disse medlemmer foreslår å bevilge 100 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 100 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1310		Flytransport	
	90	(Ny) Aksjekapital, bevilges med	100 000 000"

16.4 Kap. 1320 Statens vegvesen

16.4.1 Post 23 Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksvegar

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener stamveinettet i Norge bærer preg av for dårlig standard. Veinettet møter ikke kravet til dagens trafikkmengde. Stamveinettet er svært viktig både for transport av folk og varer, men sikkerheten langs disse veiene samsvarer ikke med dagens trafikkmengde. Dette medlem mener det er svært viktig å sørge for rask utbedring av utsatte ulykkespunkt. Videre må det gis rom for at statens vegvesen kan intensivere det generelle vedlikeholdet. Dette medlem peker spesielt på den kritiske situasjonen på E6 gjennom de tre nordligste fylkene.

Dette medlem viser til behovet som Meløy Kommune i Nordland har meldt for å komme i gang med planlegging og opprustning av vegstrekningen "Glombergan" mellom Meløy og Glomfjord på RV 17. Dette medlem vil sette av 4 mill. kroner til dette formålet

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 104 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 104 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen	
	23	Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksveger m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72,</i> forhøyes med	104 000 000
		fra kr 8 559 500 000	
		til kr 8 663 500 000"	

16.4.2 Post 30 Riksveginvesteringar

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre vil legge til rette for at flere som ønsker det kan velge sykkel som fremkomstmiddel. Det trengs flere gang- og sykkelveger, særlig i byer og tettsteder, og disse må planlegges og bygges parallelt med nye veganlegg.

Disse medlemmer mener det bør opprettes en statlig belønningsordning for gang- og sykkelvei. Ordningen må ha som formål å påvirke transportplanleggingen i kommuner og fylkeskommuner, og fungere som et insentiv for bedre tilrettelegging for gående og syklende. Disse medlemmer registrerer at Regjeringen i sitt forslag til Nasjonal transportplan 2010–2019 foreslår at det legges inn et nytt kriterium i den statlige belønningsordningen for kollektivtrafikk, slik at det ved tildeling av midler vil legges vekt på kommunenes og fylkeskommunenes vilje til å tilrettelegge for sykkel og gange. Disse medlemmer er imot dette grepet da dette vil bidra til å utvanne den nåværende belønningsordningen. Disse medlemmer mener det bør etableres en egen ordning for formålet, at det bør settes av 100 mill. kroner til denne ordningen som en startbevilgning.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser for øvrig til Dokument nr. 8:121 (2007–2008) og Innst. S. nr. 310 (2007–2008) om forslag fra Kristelig Folkeparti om bedre tilrettelegging for syklist i byer og tettsteder, samt Kristelig Folkepartis alternative statsbudsjett der Kristelig Folkeparti foreslo 100 mill. kroner til en statlig belønningsordning for gang- og sykkelvei.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 100 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 100 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320	30	Statens vegvesen Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23, post 29, post 31, post 60 og post 72, forhøyes med .....</i>	100 000 000 fra kr 7 870 900 000 til kr 7 970 900 000"

Komiteens medlem fra Venstre understreker behovet for gang- og sykkelveier som et viktig miljø- og trafikksikkerhetstiltak. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett for 2009 hvor Venstre foreslo 100 mill. kroner til en belønningsordning for fylker og kommuner som satser på å trygge skolevegene.

16.4.3 Post 35 Vegutbygging i Bjørvika, kan overføres

SAMANDRAG

For E18 Bjørvika-prosjektet er rekkefølgen på enkelte arbeider endret i forhold til det som opprinnelig var lagt til grunn. Dette har ført til at store arbeider med tilhørende utbetalinger har kommet tidligere enn forutsatt. Det er derfor et merbehov i 2009 på 215 mill. kroner. Dette vil bidra til å sikre en rasjonell framdrift av prosjektet.

Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 1320 Statens vegvesen, post 35 Vegutbygging i Bjørvika med 215 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

16.4.4 Post 72 Kjøp av riksvegferjetjenester, kan overføres, kan nyttast under post 23 og post 30

SAMANDRAG

Nedklassifisering av ferjesambandet Svolvær–Skrova

Ferjesambandet Svolvær–Skrova i Nordland ble nedklassifisert til et fylkeskommunalt samband fra og med 1. januar 2009. For å kompensere Nordland fylkeskommune for merkostnader, er det i statsbudsjettet for 2009 overført 10,45 mill. kroner fra kap.

1320 Statens vegvesen, post 72 Kjøp av riksvegferjetjenester til kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner, post 60 Innbyggertilskudd.

Etter at St.prp. nr. 1 (2008–2009) ble lagt fram, ble Stortinget gjort oppmerksom på nye opplysninger om anslag for fylkeskommunens kostnader for sambandet. I Budsjett-innst. S. nr. 13 (2008–2009) ba transportkomiteen Regjeringen følge opp endring i kompensasjonen til fylkeskommunen i denne forbindelse. Driftskostnadene for sambandet er beregnet til 15,5 mill. kroner i 2009. Det foreslås derfor å redusere bevilgningen på kap. 1320, post 72 Kjøp av riksvegferjetjenester med 5,1 mill. kroner mot en tilsvarende økning på kap. 572, post 60 Innbyggertilskudd.

Miljøavtale NO_x

Konsekvensene av innføringen av en avgift på NO_x fra 1. januar 2007 ble kompensert over ferjebudsjettet. I St.prp. nr. 1 (2008–2009) opplyste Samferdsdepartementet bl.a. at selskaper som har inngått miljøavtale med staten og meldt seg inn i NO_x-fondet før 1. juli 2008, blir fritatt for avgiften på NO_x, og at dette kunne føre til behov for mindre endringer av budsjettet.

Kompensasjonen over post 72 er redusert med 9,5 mill. kroner i statsbudsjettet for 2009 på grunnlag av foreløpige beregninger. Det er foretatt en oppdatert gjennomgang av ferjeselskapenes innbetalinger til NO_x-fondet som tilsier at bevilgningen bør reduseres med ytterligere 15,4 mill. kroner.

Dette innebærer at bevilgningen foreslås redusert med i alt 20,5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at Regjeringen grunnet en gjennomgang av ferjeselskapenes innbetalinger til NO_x-fondet, ønsker å redusere bevilgningen med 15,4 mill. kroner. Disse medlemmer ønsker å gå imot dette. Disse midlene forutsettes brukt til styrking av fergetilbudet.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 15,4 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 5,1 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen	
	72	Kjøp av riksvegferjetjenester, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23 og post 30</i> , nedsettes med 5 100 000 fra kr 1 776 000 000 til kr 1 770 900 000"	

Komiteens medlem fra Venstre viser til at det er store utfordringer knyttet til korrespondanse mellom de siste flyene som lander og fergetilbudet i Møre og Romsdal. Lander man med siste fly kan man bli nødt til å overnatte, før man kan reise videre neste morgen. Dette medlem mener fergetilbudet bør utvides med flere fergeavganger som korresponderer med siste fly. Dette medlem vil på denne bakgrunn foreslå 2 mill. kroner for å styrke tilbudet av "flyferger" i Møre og Romsdal utover regjeringens forslag.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen	
	72	Kjøp av riksvegferjetjenester, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23 og post 30</i> , nedsettes med 18 500 000 fra kr 1 776 000 000 til kr 1 757 500 000"	

16.4.5 Post 80 (Ny) Vedlikehold og oppgradering av fylkesvegnettet

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sitt forslag i representantforslag Dokument nr. 8:43 (2005–2006) om å etablere en tiltakspakke for å ta igjen vedlikeholdsetterslepet på fylkesveiene, og til konkret bevilgningsforslag på 1,5 mrd. kroner i Innst. S. nr. 139 (2008–2009) fra finanskomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2009 med tiltak for arbeid. Disse medlemmer viser til at forfallet på veinettet som blir fylkenes ansvar fra nyttår, er på mellom 25 og 27,5 mrd. kroner ifølge tall fra Opplysningsrå-

det for Veitrafikken gjengitt i Aftenposten 26. mars 2009.

Disse medlemmer foreslår å bevilge 1,5 mrd. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 1,5 mrd. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen	
	80	(Ny) Vedlikehold og oppgradering av fylkesveinettet, bevilges med	1 500 000 000"

16.4.6 Post 81 (Ny) Vedlikehold av stam- og fylkesvegar

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at etterslepet på riksveier ved utgangen av 2008 ble beregnet til 17,7 mrd. 2008-kroner, og at etterslepet innen utgangen av 2009 vil ha kommet opp i 19 mrd. kroner. Disse medlemmer konstaterer at Regjeringen ikke har ambisjoner om å stanse, enn si begynne å ta igjen, vedlikeholdsetterslepet som er oppstått. Disse medlemmer peker på at lang tids dårlig vedlikehold har medført både synlig og mindre synlig forfall. Det synlige omfatter bl.a. asfalt, skilt og utstyr langs vegene, mens det mindre synlige omfatter bl.a. tunneler og bærende konstruksjoner i broer. Disse medlemmer viser til disse medlemmers forslag til Nasjonal transportplan i innstillingen til St.meld. nr. 16 (2008–2009), der det legges opp til å gi Norge et topp moderne, effektivt, sikkert og miljøvennlig samferdselsnett på 25 år. Disse medlemmer ønsker blant annet å bygge et motorveistamnett mellom de største byene i landet, med tilknytninger til det svenske stamnettet. Disse medlemmer ønsker imidlertid økt satsing allerede i 2009, og foreslår derfor å øke bevilgningen med 1 mrd. kroner i forhold til vedtatt budsjett.

Disse medlemmer foreslår å bevilge 1 mrd. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 1 mrd. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen	
	81	(Ny) Vedlikehold av stam- og riksveier, bevilges med	1 000 000 000"

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til tidligere forslag om å øke veisatsingen betydelig i alternativt statsbudsjett for 2009. Det har vist seg at mer bruk av offentlig-privat samarbeid (OPS) gir både raskere veibygging og mindre finansiell risiko for staten.

Disse medlemmer ønsker igangsetting av flere prosjekter og fremmer dermed følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å fremme E39 Rådalen (Bergen)–Svegatjørn (Os) som OPS-prosjekt."

"Stortinget ber Regjeringen om å fremme rv 7 Sokna (Ringerike)–Ørgenvika (Krødsherad) som OPS-prosjekt."

"Stortinget ber Regjeringen om å fremme E18 Akershus–Ørje (Svenskegrensen) som OPS-prosjekt."

16.5 Kap. 1330 Særskilte transporttiltak

16.5.1 Post 70 Kjøp av persontransporttjenester på strekningen Bergen–Kirkenes

SAMANDRAG

I St.prp. nr. 24 (2008–2009) ble det redegjort for forhandlingene med Hurtigruten ASA om en tilleggsavtale, jf. Innst. S. nr. 92 (2008–2009). Tilleggsavtalen omfatter bl.a. kompensasjon for innbetaling til næringslivets NO_x-fond. Som kompensasjon for slik innbetaling for andre halvår 2008, foreslås det å øke bevilgningen med 7,2 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

16.5.2 Post 71 (Ny) Styrking av TT-ordninga

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at ordningen med TT-kort er svært viktig, og viser til Dokument nr. 8:85 (2007–2008) om nasjonale retningslinjer for kvalitet og kvantitet i TT-ordningen, og en finansieringsordning som sikrer TT-transport i tråd med retningslinjene. Disse medlemmer viser til at FrP -styrte Oslo

ifølge både Handicapnytt.no 5. desember 2008, og svarbrev fra samferdselsminister Liv Signe Navarsete av 20. mai 2008 på Dokument nr. 8:85 (2007–2008), har landets beste TT-tilbud. Disse medlemmer er svært skuffet over at forslaget i Dokument nr. 8:85 (2007–2008) kun fikk Fremskrittspartiets egne stemmer.

Disse medlemmer foreslår å bevilge 125 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 125 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1330		Særskilte transporttiltak	
	71	(Ny) Styrking av TT-ordningen, bevilges med	125 000 000"

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at tilbudet om tilrettelagt transport for funksjonshemmede med særlige behov er sterkt varierende i de forskjellige fylker. Regjeringens forslag i budsjettet for 2010 om en prøveordning med samordning av TT- og bestillingstransport vil ikke ivareta de brukerne av ordningen som har stort behov for et individuelt tilrettelagt transporttilbud, eksempelvis blinde og svaksynte. Disse medlemmer mener det er et behov for et eget tiltak for denne gruppen og vil derfor foreslå en bevilgning på 15 mill. kroner til et eget prøveprosjekt i utvalgte fylker for funksjonshemmede med stort behov, hvor de i en prøveperiode gis det antall reiser som er nødvendige for å følge opp egne basisaktiviteter.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1330		Særskilte transporttiltak	
	71	(Ny) Styrking av TT-ordningen, bevilges med	15 000 000"

16.6 Kap. 1350 Jernbanelinjer

Investeringsprosjektet for fjernstyring av Nordlandsbanen Mosjøen–Bodø ventes å få et mindreforbruk i 2009 på om lag 100 mill. kroner på grunn av

stans i arbeidene med utbygging av sikringsanlegget MERKUR etter at Statens jernbanetilsyn ikke har innvilget generisk (generell) godkjenning av anleggene. Det er gitt en nærmere omtale av godkjenningsprosessen i St.prp. nr. 72 (2008–2009). Avsatte midler til dette prosjektet på kap. 1350 post 30 foreslås omdisponert til andre tiltak under post 23 og post 30.

16.6.1 Post 23 Drift og vedlikehold, kan overførast, kan nyttast under post 30

SAMANDRAG

Det foreslås at 84,5 mill. kroner av omdisponeringen benyttes til nytt snøryddingsutstyr og økt forebyggende vedlikehold. Ut fra vinterens erfaringer med Jernbaneverkets snørydding er det behov for å fornye deler av snøryddingsutstyret. Dette bør være på plass før neste vintersesong. Økt forebyggende vedlikehold er viktig for å bedre jernbanens driftsstabilitet, som bl.a. vil påvirke punktligheten og regulariteten.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på kap. 1350 Jernbaneverket, post 23 Drift og vedlikehold i 2009 med 84,5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Kristeleg Folkeparti og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre viser til merknad under kap. 1350 post 30 om signalanlegget Merkur. Disse medlemmer mener at de midler som frigjøres på grunn av utsettelsen av dette prosjektet må benyttes til nødvendige investeringer og vedlikeholdsoppgaver på Nordlandsbanen.

Disse medlemmer viser videre til at staten tidligere var med på å finansiere Bratsbergbanen i Telemark med ca. 11 mill. kroner i året, mens det i inneværende år kun er gitt løfter om 6 mill. kroner. Ut over dette må Telemark fylkeskommune besørge nødvendig finansiering. Det er altså opp til Telemark fylkeskommunes økonomi om denne jernbanestrekningen skal bestå ut året. Disse medlemmer vil opprettholde statens bidrag ut året, og foreslår derfor en økning i bevilgningen til drift/vedlikehold av jernbanenettet med 6 mill. kroner. Disse medlemmer ser det som naturlig at det vurderes om staten bør opprettholde sitt bidrag også i 2010.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 6 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 90,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1350		Jernbaneverket	
	23	Drift og vedlikehold, kan overføres, kan nyttes under post 30, forhøyes med	90 500 000
		fra kr 4 618 900 000	
		til kr 4 709 400 000"	

16.6.2 Post 30 Investeringar i linja, kan overførast, kan nyttast under post 23

SAMANDRAG

Det foreslås at 15,5 mill. kroner av den udisponerte bevilgningen på 100 mill. kroner omtalt ovenfor, beholdes på investeringsposten og benyttes til kjøp av tomtearealer til Jernbaneskolen og utbedring av automatisk togstopp knyttet til såkalte dvergsignaler. Det er behov for flere lokførere, og utvidelse av Norsk jernbaneskole på Grorud i Oslo vil bidra til dette. Jernbaneverket kartla i 2008/2009 såkalte dvergsignaler for hoveddelen av jernbanenettet og hvor kritiske disse er. Et dvergsignal er et signal som viser om sporveksleren er lagt rett i forbindelse med utkjøring fra stasjon eller fra skifteområde til hovedspor. Kartleggingen identifiserte ni kritiske dvergsignaler som utbedres innenfor gjeldende bevilgning på posten i 2009. Deler av den ubrukte bevilgningen på kap. 1350 post 30, vil bli brukt til å følge opp funnene i kartleggingen ved å montere ATC-stoppbaliser (radiosender i infrastrukturen som sender signaler slik at toget automatisk stopper hvis det kjører på rødt).

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen på kap. 1350 Jernbaneverket, post 30 Investeringer i linjen redusert med 84,5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemen frå Kristeleg Folkeparti, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti mener det trengs flere kryssingsspor på Nordlandsbanen slik at mer av både gods- og persontransporten kan flyttes fra veg til bane.

Dette medlem viser til at arbeidet med å få på plass godkjente signalanlegg på strekket fra Mosjøen til Bodø nå er utsatt til 2011. Grunnen er at Jernbaneverket har valgt å prioritere to prosjekter i Rogaland i første omgang. Dette medlem mener det er helt nødvendig å holde trykket oppe for å få på plass nød-

vendig signalanlegg på aktuelle strekk i Rogaland, men finner det svært oppsiktsvekkende at Regjeringen foreslår å flytte midler fra Nordlandsbanen over til Jernbaneanverketts generelle drifts- og vedlikeholdsoppgaver, slik det gjøres rede for i St.prp. nr. 67 (2008–2009). Dette medlem mener det må avsettes midler til å bedre kapasiteten på Nordlandsbanen, og dette medlem viser til at flere kryssingsspor i så måte vil være et effektivt virkemiddel.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 25 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en nedsettelse på 59,5 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1350		Jernbaneanverket	
	30	Investeringer i linjen, kan overføres, kan nyttes under post 23, nedsettes med	59 500 000
		fra kr 3 682 100 000	
		til kr 3 622 600 000"	

16.6.3 Post 33 (Ny) Fysisk skilje Jernbaneanverket – BaneTele AS, kan overføres

SAMANDRAG

I forbindelse med behandlingen av salget av BaneTele AS til Bredbåndsalliansen ble det besluttet å etablere et fysisk skille mellom Jernbaneanverketts og BaneTeles tekniske utstyr som i dag deler tekniske rom, og at staten ved Jernbaneanverket påtar seg ansvaret for å finansiere og gjennomføre det nødvendige skillet, jf. St.prp. nr. 35 (2008–2009), jf. Innst. S. nr. 132 (2008–2009). Dette var en viktig forutsetning for at avtalene mellom Jernbaneanverket og BaneTele AS kunne opprettholdes i forbindelse med salget.

Jernbaneanverket og BaneTele AS har undertegnet en avtale om det fysiske skillet, herunder etablering av nye tekniske rom der dette er nødvendig. Jernbaneanverket har lagt fram en planskisse som omfatter 135 tekniske rom/lokaliteter. For 72 av disse kan skillet etableres innenfor eksisterende rom, mens for 63 av rommene må det bygges nye tekniske rom. Planen går over tre år. Bevilgningsbehovet er fordelt med 15 mill. kroner i 2009, 25 mill. kroner i 2010 og 20 mill. kroner i 2011.

For å synliggjøre denne investeringen og skille den fra Jernbaneanverketts ordinære investeringer, foreslås det å bevilge midlene på en ny post med stikkordet "kan overføres".

Det foreslås derfor å bevilge 15 mill. kroner på kap. 1350 Jernbaneanverket, post 33 Fysisk skille Jernbaneanverket – BaneTele AS.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

16.7 Kap. 1351 Persontransport med tog

16.7.1 Post 60 Kompensasjon for ansvarsoverføring kjøp av persontransport med tog

SAMANDRAG

Ved behandlingen av St.prp. nr. 1 (2008–2009), jf. Budsjett-innst. S. nr. 13 (2008–2009), ble det bevilget 6 mill. kroner til Telemark fylkeskommune i 2009 som kompensasjon for bortfall av statlig kjøp av persontog på Bratsbergbanen. Forutsetningen for det øremerkede tilskuddet til fylkeskommunen over Samferdselsdepartementets budsjett var at det skulle falle bort fra og med andre halvår 2009. For å få en mer fleksibel overgang og gi fylkeskommunen bedre tid til å foreta ruteforbedringer, foreslår Regjeringen en tilleggsbevilgning på 6 mill. kroner i 2009. Regjeringen tar sikte på å foreslå en tilsvarende bevilgning i statsbudsjettet for 2010. Fra Samferdselsdepartementets side er det en forutsetning at driftsansvaret for lokaltog på Bratsbergbanen fortsatt ligger hos Telemark fylkeskommune.

Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen på kap. 1351 Persontransport med tog, post 60 Kompensasjon for ansvarsoverføring kjøp av persontransport med tog, økes med 6 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

16.8 Kap. 1370 (Nytt) Posttenester

16.8.1 Post 70 Kjøp av post- og banktenester

SAMANDRAG

Stortinget la ved behandling av St.meld. nr. 12 (2007–2008) Om verksemda til Posten Norge AS, jf. Innst. S. nr. 210 (2007–2008), til grunn en videreføring av ordningen med statlig kjøp av post- og banktenester.

I statsbudsjettet for 2009 ble det ikke bevilget midler til kjøp av ulønnsomme post- og banktenester. Årsaken var at Regjeringen, basert på prognoser fra første halvår 2008, la til grunn at inntektene fra den samlede virksomheten i Posten-konsernet ville kunne dekke opp ulønnsomheten ved de samfunns-pålagte tjenestene også i 2009. Forutsetningene for denne vurderingen har nå endret seg. Det vil ikke len-

ger være overskudd i konsernet i 2009 til å finansiere de ulønnsomme tjenestene.

Posten har merket følgene av nedgangskonjunkturen innenfor alle sine virkeområder, og særlig har brev-, reklame- og pakkevolumene falt sterkt. Beregnet overskudd fra enerettsområdet har gått kraftig ned og behovet for statlig kjøp av ulønnsomme post- og banktjenester, beregnet som differansen mellom merkostnadene Posten har ved å utføre ulønnsomme tjenester innenfor leveringsplikten og overskudd knyttet til eneretten, er nå beregnet til 518 mill. kroner i 2009. Budsjettanslagene for Postens overskudd knyttet til eneretten er bl.a. basert på forutsetninger om volumutviklingen, og det er derfor usikkerhet knyttet til disse anslagene.

Regjeringen er opptatt av å sikre et godt posttilbud i hele landet. På denne bakgrunn foreslås det å bevilge 518 mill. kroner på kap. 1370 Posttjenester, post 70 Kjøp av post- og banktjenester.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtallet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høgre og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at Posten Norge i størst mulig grad skal bestemme hvilke tjenester selskapet selv ønsker å tilby sine kunder. Disse medlemmer foreslo derfor i Innst. S. nr. 210 (2007–2008) at man i konsesjonskravene overfor Posten Norge tar bort pålegget om at man skal tilby banktjenester. Disse medlemmer vil spesielt peke på at behovet som en gang lå til grunn for dette pålegget, nå i stor grad er blitt borte. Dette fordi ny teknologi helt klart har sørget for at pålegget fra statens side ikke lenger er til stede i samme grad som de var den gangen Posten i sin tid fikk disse påleggene. Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen oppheve konsesjonskravet til Posten Norge om plikten til å opprettholde fullverdige banktjenester."

Disse medlemmer viser til at forslaget innebærer at behovet for tilleggsbevilgningen faller bort på sikt, men ikke innenfor budsjettåret 2009.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at flertallet bestående av regjeringspartiene la til grunn en videreføring av ordningen med statlige innkjøp i forbindelse med Stortingets

behandling av St.meld. nr. 12 (2007–2008) Om verksemda til Posten Norge AS. Disse medlemmer er ikke uenig i at det i en viss utstrekning vil være kan være aktuelt å bevilge midler til kjøp av enkelte ulønnsomme posttjenester, men mener at Posten selv må finansiere en større del av dette over sitt eget budsjett, gitt den enerett Posten fortsatt har på en del lønnsomme områder.

Komiteens medlemmer fra Høyre fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1370		Posttjenester	
	70	(Ny) Kjøp av post- og banktjenester, bevilges med	268 000 000"

Disse medlemmer foreslår derfor å redusere bevilgningene med 200 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Venstre fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1370		Posttjenester	
	70	(Ny) Kjøp av post- og banktjenester, bevilges med	318 000 000"

16.9 Kap. 4312 Oslo Lufthavn AS

16.9.1 Post 90 Avdrag på lån

SAMANDRAG

I saldert budsjett 2009 er det lagt opp til at Avinor AS skal betale 388,8 mill. kroner som avdrag på statslånet til Oslo Lufthavn AS. Det foreslås at avdraget utsettes til 2010. Avdragsfrihet vil gi selskapet bedre likviditet som kan brukes til investeringsformål i 2009.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

16.10 Kap. 5611 Aksjar i NSB AS

16.10.1 Post 85 Utbytte

SAMANDRAG

I saldert budsjett 2009 er det lagt til grunn et årsresultat for konsernet på om lag 295 mill. kroner. I tråd med gjeldende utbyttepolitikk ble det budsjettert med et utbytte fra NSB AS på 221 mill. kroner. Endelig årsresultat for konsernet i 2008 ble på 19 mill. kroner. Hovedårsakene til lavere resultat enn forventet er betydelig økte personalkostnader i persontog- og godsvirksomheten, økte kostnader i forbindelse med feil på infrastruktur, samt den svake utviklingen innenfor gods- og eiendomsvirksomhetene som følge av konjunkturedgangen. Med gjeldende utbyttepolitikk tilsier det endelige årsresultatet et utbytte på 14 mill. kroner i 2009.

Utbytte fra NSB AS foreslås derfor redusert med 207 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

17. MILJØVERNDEPARTEMENTET

17.1 Kap. 1400 Miljøverndepartementet

17.1.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter

SAMANDRAG

Det foreslås en økt bevilgning på 5 mill. kroner under kap. 1400 post 21 til å forberede prosessen med etablering av en eventuell ny forvaltningsmodell for verneområdene.

Regjeringen vil vurdere ulike modeller for forvaltning av verneområdene for å styrke lokaldemokratiets plass i forvaltningen, redusere konfliktnivået og styrke koblingen mellom verneområdeforvaltning, verdiskaping og regional utvikling. Dette gjøres med utgangspunkt i resultatet av evalueringen av forsøkene med lokal medvirkning i forvaltningen av store verneområder og Riksrevisjonens Dokument nr. 3:12 (2005–2006): Riksrevisjonens undersøkelse av myndighetenes arbeid med kartlegging og overvåking av biologisk mangfold og forvaltning av verneområder. Riksrevisjonen påviste behov for bedre forvaltning og skjøtsel av verneområdene. Regjeringen vil vurdere ulike modeller for forvaltning av verneområder og vil komme tilbake til Stortinget med forslag til en eventuell ny forvaltningsmodell.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

17.2 Kap. 1426 Statens naturoppsyn

17.2.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Områdene Skardsfjella–Hyllingsdalen, Naustdal–Gjengedal, Ålfotbreen og Smøla ble vernet 9. januar 2009. Til innføring av varige oppsynsordninger i verneområdene foreslås bevilgningen på kap. 1426 post 1 økt med 1,65 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

17.2.2 Post 31 Tiltak i naturvern- og kulturlandskapsområde, kan overførast

SAMANDRAG

Bevilgningen under kap. 1426 post 31 foreslås økt med 3,85 mill. kroner til skjøtels- og tilretteleggingstiltak i forbindelse med etableringen av de fire verneområdene Skardsfjella–Hyllingsdalen, Naustdal–Gjengedal, Ålfotbreen og Smøla.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

17.3 Kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning

17.3.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter

SAMANDRAG

I forbindelse med etableringen av verneområdene Skardsfjella–Hyllingsdalen, Naustdal–Gjengedal, Ålfotbreen og Smøla foreslås posten økt med 2 mill. kroner til utarbeidelse av forvaltningsplaner, jf. også omtale under kap. 1426 post 1 og 31.

Naturmangfoldlovens ikrafttredelse med tilhørende paragraf om Utvalgte naturtyper forutsetter et grunnlagsarbeid i Artsdatabanken. For å kunne foreta en utvelgelse av naturtyper i 2010 foreslås det en økt bevilgning på 3 mill. kroner for å lage lister over de truede naturtypene.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 1427 post 21 økt med 5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

17.3.2 Post 30 Statlege erverv, bandlegging av friluftsområde

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til det sterke ønsket fra Lillesand Kommune om å kjøpe eiendommen Ytre Tronderøya

i Blindleia, og dermed sikre tilgangen for allmennheten til denne flotte delen av kystlandskapet. Dette medlem mener at Regjeringen bør bidra i et spleiselag med kommune og fylkeskommune om dette formålet, og vil avsette 6 mill. kroner til dette i 2009.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 6 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 6 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1427		Direktoratet for naturforvaltning	
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	6 000 000
		fra kr 34 405 000 til kr 40 405 000"	

Komiteens medlem fra Venstre viser til at det er satt av betydelige midler til oppkjøp av strandeieendommer til fordel for allmenn ferdsel. Dette medlem vil på dette grunnlag be Regjeringen prioritere Ytre Tronderøya i Blindleia i den videre disponeringen av disse midlene.

17.3.3 Post 31 Tiltak i friluftsområde

Komiteens medlem fra Venstre vil understreke betydningen av friluftslivet også som et ledd i styrking av folkehelsen og arbeidet for en bærekraftig utvikling. Det er viktig å sikre friluftslivets utfoldelse gjennom arealer for friluftsliv, rettighet for ferdsel, aktiviteter og liknende. Dette medlem vil på denne bakgrunn foreslå å styrke innsatsen innen friluftslivet med 10 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1427		Direktoratet for naturforvaltning	
	31	Tiltak i friluftsområder, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	10 000 000
		fra kr 57 500 000 til kr 67 500 000"	

17.3.4 Post 35 Statleg erverv, nytt skogvern, kan overføres

SAMANDRAG

Bevilgningen under kap. 1427 post 35 foreslås økt med 30 mill. kroner til frivillig vern. Framdriften i skogvernarbeidet har økt betydelig etter 2007, og en rekke frivillig vernområder vil være klare for vedtak i 2009. En økt bevilgning på 30 mill. kroner innebærer at det i inneværende år kan fattes vernevedtak for en del områder som er tilbudt for frivillig vern.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

17.3.5 Post 60 Tilskot til lokalt utviklingsfond

SAMANDRAG

I forbindelse med verneplanen for Naustdal–Gjengedal foreslås det å opprette et næringsfond på 10 mill. kroner til de berørte kommunene. Det foreslås videre bevilget 7 mill. kroner til tiltak for naturbasert reiseliv i forbindelse med verneplanen for Smøla. Totalt foreslås det en økt bevilgning på 17 mill. kroner under kap. 1427 post 60.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

17.3.6 Post 76 Tilskot til informasjons- og kompetansesentre, kan overføres

SAMANDRAG

Det foreslås en økt bevilgning på 4 mill. kroner til arbeidet med å etablere et informasjonssenter for sjøfuglvern på Værlandet. Gjennom kombinasjon av lokalt eierskap, kommersiell drift og offentlig finansiert utstilling skal det utvikles et bærekraftig reiseliv. Dette tiltaket vil også være et element i utviklingen av prosjektet "Kystarven" som får støtte gjennom verdiskapingsprogrammet for naturarven.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

17.4 Kap. 1429 Riksantikvaren

17.4.1 Post 72 Vern og sikring av freda og verneverdige kulturminne og kulturmiljø

Komiteens medlem fra Venstre vil peke på at kulturminner og kulturmiljø representerer store verdier både for den enkelte og for samfunnet. Dette medlem vil understreke viktigheten av å ivareta vår kulturarv. Kulturminner – både i immate-

riell og materiell form – er sporene av våre forfedres liv og virke som fortsatt kan sees og oppleves i dagens samfunn. Vi har en forpliktelse til å bringe kunnskapen om vår fortid videre. Staten er en stor "eier" av kulturminner, og har et spesielt ansvar for å ta vare på disse. Dette medlem vil trappe opp innsatsen i forbindelse med kulturminneåret 2009, og vil på denne bakgrunn øke innsatsen innen bevaring av kulturminner med 10 mill. kroner utover Regjeringens forslag. Dette medlem vil vise til at det finnes en rekke prosjekter omkring i landet som trenger finansiering.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1429		Riksantikvaren	
	72	Vern og sikring av fredete og verneverdige kulturminner og kulturmiljøer, kan overføres, kan nyttes under post 21, forhøyes med	10 000 000
		fra kr 331 130 000 til kr 341 130 000"	

17.5 Kap. 1432 Norsk kulturminnefond

17.5.1 Post 90 Fondskapital

SAMANDRAG

Fondskapitalen i Norsk kulturminnefond foreslås økt med 200 mill. kroner, fra 1,2 mrd. kroner til 1,4 mrd. kroner. Med dette vil Regjeringen fullføre målet om opptrapping av fondskapitalen til 1,4 mrd. kroner i inneværende stortingsperiode. Avkastningen av kapitalen skal benyttes til tilskudd til kulturminneformål.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

17.6 Kap. 1441 Statens forureiningstilsyn

17.6.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Posten foreslås økt med 4 mill. kroner mot tilsvarende merinntekt under kap. 4441 Statens forurensningstilsyn, post 7 Gebyrinntekter (Kvotesystemet).

SFT forvalter kvotesystemet. Som følge av forsinket godkjenning av de norske tildelingsreglene i ESA, med påfølgende forsinkelse i lovendringen (godkjent i Stortinget den 26. februar 2009 og godkjent av ESA den 27. februar 2009), har SFT delt ut kvoter både for årene 2008 og 2009 i mars 2009. Dette har medført økte personellutgifter. Arbeidet med kvotesystemet er fullfinansiert av brukerne, og de økte utgiftene dekkes av økte inntekter under kap. 4441 post 7.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

17.6.2 Post 22 Statleg ordning for frivillig kjøp av klimakvoter

SAMANDRAG

Posten foreslås redusert med 8,9 mill. kroner som følge av redusert anslag for salg av kvoter. I budsjettet for 2009 var det forutsatt solgt ca. 70 000 kvoter. Det er solgt om lag 5 000 kvoter siden nettstedet åpnet i oktober 2008. Det nye anslaget er 35 000 kvoter, men det er fortsatt stor usikkerhet knyttet til denne prognosen.

Det fremgår av St.prp. nr. 1 (2008–2009) at størrelsen på det administrative påslaget skal vurderes i løpet av året. Med en salgsprognose på 35 000 kvoter viser justerte beregninger at det samlede administrative påslaget pr. solgte kvote blir 30 kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til at Regjeringen reduserer anslaget for salg av klimakvoter med 8,9 mill. kroner. Disse medlemmer viser til at det ikke bør være SFTs ansvar å selge klimakvoter til enkeltpersoner. Disse medlemmer mener det er mest fornuftig å avslutte ordningen.

Disse medlemmer foreslår å redusere bevilgningen med 4,3 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 13,2 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1441		Statens forurensningstilsyn	
	22	Statlig ordning for frivillig kjøp av klimavoter, nedsettes med	13 183 000
		fra kr 13 183 000 til kr 0"	

17.6.3 Post 39 Oppryddingstiltak, kan overføres

SAMANDRAG

Bestillingsfullmakten under posten foreslås økt med 25 mill. kroner til 50 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak. Kap. 1441 post 39 har de senere år hatt store overføringer fordi det har tatt lengre tid enn tidligere antatt å realisere store oppryddingsprosjekter med mange involverte. Kommunene er sentrale finansielle aktører i mange av de store oppryddingsprosjektene, og det tar tid å få på plass reguleringsplaner og kommunal medfinansiering. Det legges til grunn at "forurensere betaler prinsippet" skal gjelde, og at så langt det er rimelig vil pålegg etter forurensningsloven bli brukt som virkemiddel. I de fleste tilfeller er det derfor ikke aktuelt at staten går inn med fullfinansiering. Når en har kommet fram til helhetlige oppryddingsplaner, og en fordeling av kostnadene, er det imidlertid viktig at staten har tilstrekkelige midler til å dekke de utgiftene der andre ikke bidrar frivillig, eller hvor det er ikke er rimelig å gi pålegg etter forurensningsloven.

I St.prp. nr. 30 (2008–2009) Ny saldering av statsbudsjettet 2008 ble bevilgningen på 39-posten satt ned med 70 mill. kroner på grunn av forsinket fremdrift i prosjektene. En revidert gjennomgang av igangsatte og planlagte prosjekter tilsier et behov for å øke bestillingsfullmakten noe. Bestillingsfullmakten skal benyttes til både bestilling av materiell samt å gi tilsagn om tilskudd.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

17.6.4 Post 73 Tilskot til biloppsamlingssystemet

SAMANDRAG

Det foreslås bevilget 3,15 mill. kroner på posten for å dekke etterslep i utbetalinger av driftsstøtte til biloppsamlere. En rekke forurensende kjøretøyklasser og årsmodeller fikk økt vrakpant i 2008-budsjettet. Enkelte av disse kjøretøyklassene lå utenfor produsentansvarsordningen og det fantes dermed ikke et etablert mottakssystem for dem. Miljøverndeparte-

mentet/Statens forurensningstilsyn ga derfor driftsstøtte til de biloppsamlerne som kunne ta imot bilene. I St.prp. nr. 37 (2007–2008) Om endring i statsbudsjettet for 2008 under kap. 1441 Statens forurensningstilsyn, post 73 Tilskudd til biloppsamlingssystemet ble det bevilget 5 mill. kroner til dette formålet.

Toll- og avgiftsdirektoratet (TAD) står for utbetaling av driftsstøtten til biloppsamlerne. I 2008 utbetalte TAD 1,85 mill. kroner i driftstilskudd til dette formålet. Som følge av etterslep i utbetalinger forventes det utbetalinger på 3,15 mill. kroner i 2009.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

17.7 Kap. 441 Statens forureiningstilsyn

17.7.1 Post 2 Inntekter, statleg ordning for frivillig kjøp av klimavotar

SAMANDRAG

Posten foreslås redusert med 8,9 mill. kroner som følge av nedjusterte salgsprognoser, jf. omtale under kap. 1441 Statens forurensningstilsyn, post 22 Statlig ordning for frivillig kjøp av klimavoter.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Regjeringen reduserer anslaget for salg av klimavoter med 8,9 mill. kroner. Disse medlemmer viser til at det ikke bør være SFTs ansvar å selge klimavoter til enkeltpersoner. Disse medlemmer mener det er mest fornuftig å avslutte ordningen.

Disse medlemmer foreslår å redusere bevilgningen med 4,4 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 13,3 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
4441		Statens forurensningstilsyn	
	2	Inntekter, statlig ordning for frivillig kjøp av klimavoter, nedsettes med	13 314 000
		fra kr 13 314 000 til kr 0"	

17.7.2 Post 7 Gebyrinntekter (Kvotesystemet)

SAMANDRAG

Posten foreslås økt med 4 mill. kroner som følge av forsinket utdeling av 2008-kvotene, jf. omtale under kap. 1441 Statens forurensningstilsyn, post 1 Driftsutgifter.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

17.8 Andre saker

17.8.1 Samarbeid med Sverige om artsprosjekt

SAMANDRAG

Artsprosjektet i Norge er en viktig satsing for å bidra til å nå FN's mål om vesentlig reduksjon i tap av naturressurser og biologisk mangfold innen 2010 og vårt nasjonale mål om å stanse tap av biologisk mangfold innen 2010. Sverige og Norge har gjensidig nytte av å samarbeide for en kunnskapsbasert og bærekraftig forvaltning av det biologiske mangfoldet. Et samarbeid mellom de respektive lands artsprosjekter er derfor av stor betydning. Regjeringen ber om Stortingets tilslutning til at Norge går inn i et samarbeid med Sverige om artsprosjektet.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen tek omtalen til orientering.

18. FORNYINGS- OG ADMINISTRASJONS-DEPARTEMENTET

18.1 Kap. 1500 Fornyings- og administrasjonsdepartementet

18.1.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Ved behandlingen av St.prp. nr. 1 (2008–2009) ga Stortinget Fornyings- og administrasjonsdepartementet fullmakt til å omdisponere fra bevilgningen på kap. 1500 post 1 til kap. 1521 Direktoratet for forvaltning og IKT, post 1 Driftsutgifter.

Det foreslås å omdisponere 1,4 mill. kroner fra kap. 1500 post 1 til kap. 1521 post 1. Beløpet skal dekke lønns- og driftskostnader for 4 årsverk i 2. halvår 2009. Det vises også til omtale under kap. 1521 post 1.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

18.1.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

SAMANDRAG

Omdisponering til Konkurransetilsynet

Det foreslås å omdisponere til sammen 8,2 mill. kroner fra kap. 1500 post 21 til kap. 1550 Konkurransetilsynet, fordelt med 4,5 mill. kroner til post 1 Driftsutgifter og 3,7 mill. kroner til post 23 Klagenemnda for offentlige anskaffelser. Det vises til omtale under kap. 1550 post 1 og post 23.

Omdisponering til Datatilsynet

Det foreslås å omdisponere 5,1 mill. kroner fra kap. 1500 post 21 til kap. 1570 Datatilsynet, post 1 Driftsutgifter for å gjennomføre prosjekter på personvernområdet. Det vises til omtale under kap. 1570 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen på post 21 redusert med 13,3 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

18.2 Kap. 1521 Direktoratet for forvaltning og IKT

18.2.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Det vises til omtale av omdisponering under kap. 1500 Fornyings- og administrasjonsdepartementet, post 1 Driftsutgifter. Bevilgningen foreslås økt med 1,4 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

18.3 Kap. 1522 Departementenes servicesenter

18.3.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Rammeoverføring til Forsvarsdepartementet

I forbindelse med innføring av ny finansieringsmodell for Departementenes servicesenter (DSS) overførte Forsvarsdepartementet 13,1 mill. kroner til DSS som finansiering av tjenesteleveranser. Av dette beløpet utgjorde vakttjenesten 12,8 mill. kroner. Fra 1. mars 2009 skal denne tjenesten tilbakeføres til Forsvarsdepartementet, og det foreslås i denne forbindelse at bevilgningen reduseres med 12,8 mill. kroner.

Det vises også til omtale under kap. 1700 Forsvarsdepartementet, post 1 Driftsutgifter.

Regjeringen.no

For å etablere bedre sikkerhet rundt nettstedet Regjeringen.no foreslås det å styrke driftsbudsjettet til DSS med til sammen 4,9 mill. kroner, fordelt med 3,9 mill. kroner på post 1 Driftsutgifter og 1 mill. kroner på post 22 Fellesutgifter for R-kvartalet. Det vises også til omtale under kap. 1522 post 22.

Sikkerhet i Depnett/U

Stortinget bevilget ved behandlingen av St.prp. nr. 59 (2007–2008) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2008 7,9 mill. kroner til investeringer i sikkerhet i det ugraderte departement-snettet (Depnett/U). Bevilgningen ble gitt på kap. 1522, post 45 Større utstyranskaffelser og vedlikehold. Det er behov for å tilføre DSS ressurser til drift av disse sikkerhetsløsningene. Bevilgningen på post 1 foreslås økt med 2,1 mill. kroner til dekning av dette.

Beredskap og utvidet service på Internett mv.

Behovet for beredskap og utvidet service på Internett, e-post og lokalnett er økende, og dette medfører at DSS må ha tilstedeværelse og beredskap som sikrer døgnkontinuerlig drift. Det foreslås i denne forbindelse at bevilgningen økes med 1 mill. kroner.

Regjeringen.no – lyd og bilde

I saldert budsjett 2009 er det bevilget 5 mill. kroner til økt satsing på lyd og bilde på regjeringen.no, herunder 1 mill. kroner til etablering av en bildebase for departementene og Statsministerens kontor. Det foreslås at bevilgningen økes med 0,8 mill. kroner.

Regjeringens representasjonsanlegg

DSS er tillagt et ansvar forbundet med vakthold og sikring ved Regjeringens representasjonsanlegg. For å ivareta dette ansvaret foreslås bevilgningen økt med 0,3 mill. kroner i 2009.

Samlet foreslås det å redusere bevilgningen på post 1 med 4,8 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

18.3.2 Post 22 Fellesutgifter for R-kvartalet

SAMANDRAG

Samisk oversettingstjeneste

Det vil i løpet av 2009 bli etablert en tjeneste i DSS servicesenter for å oversette nyheter og pressemeldinger på regjeringen.no til samiske språk. Tje-

nesten vil medføre utgifter på til sammen 0,6 mill. kroner i 2009.

Det foreslås at bevilgningen på post 22 økes med 0,6 mill. kroner til dekning av denne utgiften.

Regjeringen.no

For å etablere bedre sikkerhet rundt nettstedet Regjeringen.no foreslås det å styrke driftsbudsjettet til DSS med til sammen 4,9 mill. kroner, fordelt med 3,9 mill. kroner på post 1 Driftsutgifter og 1 mill. kroner på post 22 Fellesutgifter for R-kvartalet. Det vises også til omtale under kap. 1522 post 1.

Samlet foreslås det at bevilgningen på post 22 økes med 1,6 mill. kroner.

Det gjøres oppmerksom på at forslagene om økte driftsmidler til DSS over kap. 1522 postene 1 og 22 i 2009, også medfører økte utgifter i 2010 og påfølgende budsjettår.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

18.3.3 Post 45 Større utyrskjøp og vedlikehold, kan overføres

SAMANDRAG

Utskifting av dørlåser i regjeringsbygningene

Av sikkerhetsmessige grunner foreslås det å skifte ut låsesystemene i regjeringsbygningene. Dette vil bli gjort gradvis. Samlet investeringskostnad anslås til 50 mill. kroner, fordelt med 7 mill. kroner i 2009, 13 mill. kroner i 2010 og 10 mill. kroner i hvert av årene 2011 til 2013.

Rehabilitering av regjeringskvartalets fellesarealer

Det er behov for omfattende rehabilitering av fellesarealene i regjeringskvartalet i 2009 og 2010. Samlet er det behov for en investering på 12 mill. kroner, fordelt med 7 mill. kroner i 2009 og 5 mill. kroner i 2010.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 14 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høgre og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at Regjeringen foreslår å skifte dørlåser i regjeringsbygningen i perioden 2009–2013 med en samlet ramme på 50 mill. kroner og rehabilitering av fellesarealer i regjeringskvartalet i perioden 2009–2010 med en samlet ramme på 12 mill. kroner.

For begge prosjekter foreslås det oppstart i andre halvår 2009 med en total ramme på 14 mill. kroner.

Disse medlemmer er verken mot nye låser eller rehabilitering av fellesarealer, men mener at begge disse prosjektene neppe har oppstått akutt og dermed bør være en del av den ordinære budsjettbehandlingen i 2010.

Disse medlemmer går på denne bakgrunn mot Regjeringens forslag.

18.4 Kap. 1541 Pensjonar av statskassa

18.4.1 Post 1 Driftsutgifter, overslagsløyving

SAMANDRAG

Bevilgningen på posten skal dekke utbetalinger for visse grupper som ikke har opptjente pensjonsrettigheter i Statens Pensjonskasse. I oppdatert anslag for bevilgningsbehovet på posten er det tatt utgangspunkt i regnskapsført beløp i 2008, korrigert for en forventet reduksjon i utbetalt beløp i 2009.

På grunnlag av oppdatert anslag foreslås bevilgningen på posten redusert med 0,6 mill. kroner til 21,1 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

18.5 Kap. 1542 Tilskot til Statens Pensjonskasse

18.5.1 Post 1 Driftsutgifter, overslagsløyving, post 70 For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, overslagsløyving

SAMANDRAG

Bevilgningene på postene foreslås redusert med til sammen 341 mill. kroner. Post 1 foreslås redusert med 337 mill. kroner til 7 928 mill. kroner og post 70 foreslås redusert med 4 mill. kroner til 88 mill. kroner.

Reduksjonen knytter seg i hovedsak til følgende endringer av anslagene som var lagt til grunn i saldert budsjett 2009:

- Anslaget for inntekter fra medlemsinnskudd og arbeidsgiverpremie er samlet oppjustert med 92 mill. kroner. Økningen skyldes i hovedsak at anslaget for premieinntekter fra arbeidsgiverne i 2009 nå er basert på første terminfaktura for 2009, samt at forventet medlemsinnskudd også er oppjustert basert på første terminfaktura for 2009. Ajourført informasjon gjør det mulig å ta hensyn til oppdatert lønnsgrunnlag og endringer i antall medlemmer.
- Anslaget for utbetalte pensjoner (alderspensjoner, uførepensjoner og etterlattepensjoner) er redusert med 148 mill. kroner. Nytt anslag er

basert på faktiske utbetalinger i 2008, justert for årseffekten av G-reguleringen i 2008.

- Anslaget for AFP-utbetalinger er redusert med 97 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak et lavere beregningsutgangspunkt som følge av at faktiske utbetalinger i 2008 ble lavere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2008, samt en nedjustering av vekstanslaget i 2009 for antall AFP-pensjoner. Det understrekes i denne sammenheng at det er knyttet betydelig usikkerhet til uttaket av AFP-pensjoner fremover.
- Øvrige, mindre endringer medfører en netto reduksjon av bevilgningsanslaget med om lag 4 mill. kroner.

Nærmere om manglende utbetaling av oppsatte alders- og uførepensjoner

Etterbetalingssakene relatert til oppsatte uføre- og alderspensjoner er planlagt avsluttet i 2009, jf. omtale i St.prp. nr. 28 (2008–2009) Om endringer i statsbudsjettet for 2008 under Fornyings- og administrasjonsdepartementet. På det tidspunktet St.prp. nr. 1 (2008–2009) ble fremmet for Stortinget var det imidlertid lagt til grunn at disse sakene ville bli slutført innen utgangen av 2008. Dette medfører en økning av bevilgningsanslaget for kap. 1542 i 2009. Anslagene fra Statens Pensjonskasse (SPK) viser at etterbetalingssakene samlet medfører et bevilgningsbehov på 154 mill. kroner i 2009, fordelt med henholdsvis 89 mill. kroner for oppsatte alderspensjoner og 65 mill. kroner for oppsatte uførepensjoner. Det understrekes i denne sammenheng at det er knyttet en betydelig usikkerhet til dette anslaget.

Det opprinnelige anslaget om at de samlede utbetalinger knyttet til disse sakene vil beløpe seg til om lag 200 mill. kroner opprettholdes. Fornyings- og administrasjonsdepartementet vil følge opp at SPK fortsatt gir behandlingen av disse sakene høy prioritet, med sikte på slutføring av sakene så snart som mulig i 2009. Fornyings- og administrasjonsdepartementet tar sikte på å legge frem endelige anslag for etterbetaling av de aktuelle pensjonene i ifm. nysalderingen 2009.

I St.prp. nr. 59 (2007–2008) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2008 ble to problemstillinger vedrørende etterbetaling av oppsatt pensjon omtalt. Det ene gjaldt spørsmålet om renter på etterbetalingen og det andre gjaldt eventuelle arvingers stilling. Lov om Statens Pensjonskasse gir rett til renter på pensjonskrav bare dersom den pensjonsberettigede har framsatt krav om pensjon. I saken omkring manglende utbetalt oppsatt alders- og uførepensjon er det ikke fremsatt krav om pensjon, og det foreligger etter pensjonslovens bestemmelser derfor ingen rettslig forpliktelse til å utbetale renter på pensjonen. Fornyings- og administrasjonsdeparte-

mentet har vurdert om renter skal tilkjennes av rimelighetshensyn. I den såkalte statsarbeidersaken ble det gitt renter på et slikt rimelighetsgrunnlag, jf. Stortingets behandling av St.prp. nr. 39 (2007–2008) Om endringer i statsbudsjettet for 2008 i samband med etterbetaling av pensjon og renter til statsarbeidarar mv. I saken om etterbetaling av oppsatt pensjon, finner ikke Fornyings- og administrasjonsdepartementet tilstrekkelig grunnlag for at renter på pensjon gis ut fra rimelighetsgrunner. Det er lagt vekt på at det var SPK som tok initiativ til å identifisere de som hadde krav på pensjon. Videre er det lagt vekt på at saksforholdene i statsarbeidersaken var av en annen art og grad. Når det gjelder arvingers eventuelle rettigheter behandles de i samsvar med vanlig praksis i SPK. Fornyings- og administrasjonsdepartementet har også besluttet å utvide etterbetalingsperioden for manglende oppsatt uførepensjon, slik at avbrutt foreldelsesfrist etter foreldelsesloven er satt til desember 2006.

Håndtering av avvik ved systemtekniske endringer og innføring av ny tariff i Statens Pensjonskasse

I overkant av 80 medlemsvirksomheter i Statens Pensjonskasse (SPK) har fiktive fond. SPK har fra 2008 tatt i bruk et nytt teknisk kontoførings- og premieberegningssystem. Ved overgang fra gammelt til nytt premieberegningssystem har det oppstått endringer i avsetningene (betegnes også som pensjonsforpliktelse) i nytt system sammenlignet med utfaset system. Årsaken til avvikene har blant annet sammenheng med at SPK tidligere har måttet benytte flere ulike systemløsninger kombinert med manuelle prosesser. Differansen mellom pensjonsmidler (fiktive fond) og pensjonsforpliktelser (avsetninger) uttrykkes som solvens.

Fornyings- og administrasjonsdepartementet legger opp til at tilfeller av over-/underdekning i forhold til solvensen som oppstår som følge av systemtekniske avvik, håndteres på følgende måte: i) høyere avsetninger i nytt beregningssystem dekkes av staten ved at virksomhetens fiktive fond oppskrives tilsvarende omfanget av økte avsetninger (uendret solvens), og ii) lavere avsetninger godskrives virksomhetens pensjonsordning (bedret solvens). Fornyings- og administrasjonsdepartementet legger imidlertid til grunn en motregning for denne siste gruppen av virksomheter på bakgrunn av økte avsetninger som følge av tariffmessige avvik, jf. omtale nedenfor.

SPK har fra 2009 innført en ny forsikringsteknisk tariff, jf. St.prp. nr. 1 (2008–2009). Gammel tariff var av 1963 og er oppjustert til en ny tariff av 2005. Tilsvarende oppdateringer gjøres i hele pensjonsmarkedet. Den nye tariffen, K2005, tar blant annet høyde for økt levealder og redusert giftesannsynlighet. Pensjonsforpliktelsene og premiene vil som oftest øke

ved overgangen til ny tariff. Den nye tariffen er forutsatt implementert også med tilbakevirkende kraft. I den forbindelse vil det oppstå avvik som følge av økte pensjonsforpliktelser ut fra beregninger med ny tariff. Det legges i utgangspunktet opp til at økte avsetninger som følge av ny beregning av pensjonsforpliktelsene etter ny tariff, dekkes ved oppskrivning av virksomhetens fiktive fond, men at disse avvikene ses i sammenheng med de systemtekniske avvikene, jf. omtale nedenfor om samlet håndtering og motregning.

Fornyings- og administrasjonsdepartementet legger opp til at håndteringen av de aktuelle avvikene som følger av innføringen av nytt premieberegningssystem og innføring av ny tariff, ses i sammenheng. Det foreligger etter departementets syn betydelige fordeler ved en slik samlet håndtering. En samlet håndtering medfører blant annet at for de medlemsvirksomhetene der det er beregnet en lavere forpliktelse i nytt premieberegningssystem, motregnes denne mot økte forpliktelser ved innføringen av ny tariff. Fornyings- og administrasjonsdepartementet legger til grunn at ingen av virksomhetene vil tape økonomisk på at en motregning foretas sammenlignet med solvens i utgangspunktet (før innføring av nytt kontoførings- og premieberegningssystem). For de virksomhetene som får netto bedret solvens etter en slik samlet avvikshåndtering, vil dette innebære reduserte premier på kort sikt (1–3 år).

Hovedeffektene denne håndteringen av avvikene er knyttet til tekniske justeringer av fiktive fond. Den reelle budsjetteffekten for statsbudsjettet vil omfatte reduserte premier i 2010, eventuelt fordelt over flere år, for virksomheter som får bedret solvens som følge av de samlede avviksberegningene. Fornyings- og administrasjonsdepartementet vil komme nærmere tilbake til i forslaget til statsbudsjett for 2010.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

18.5.2 Post 22 (Ny) Sluttoppgjør, overslagsløyving

SAMANDRAG

I St.prp. nr. 1 (2008–2009) var det ikke budsjettet med utbetalinger eller innbetalinger til sluttoppgjør for medlemsvirksomheter som har meldt seg ut av Statens Pensjonskasse i 2009. Det legges nå til grunn at sluttoppgjørene for Arcus-gruppen, Baneservice AS, Norsk institutt for naturforskning (NINA) og Medeco vil bli gjennomført i 2009. Det foreligger så langt i hovedsak kun foreløpige anslag for sluttoppgjørene for disse virksomhetene, og anslaget er derfor usikkert.

Basert på foreløpige anslag foreslås det en bevilgning på posten på 70 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

18.6 Kap. 1543 Arbeidsgivaravgift til folketrygda

18.6.1 Post 1 Driftsutgifter, overslagsløyving, post 70 For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, overslagsløyving

SAMANDRAG

Bevilgningene på postene omfatter en teknisk beregnet arbeidsgiveravgift av antatt pensjonspremie for medlemsvirksomheter i Statens Pensjonskasse som ikke betaler premie. Det er foretatt en oppdatert beregning av bevilgningsbehovet på kapitlet på grunnlag av nye estimerte premier for disse virksomhetene. I denne sammenheng er det tatt hensyn til endringer i forholdet mellom premiebetalende og ikke-premiebetalende medlemsvirksomheter, herunder en større grad av premiebetaling i forbindelse med Nav-reformen. Videre er det gjort en ny beregning av premiegrunnlaget for ikke-premiebetalende medlemsvirksomheter basert på Statens Pensjonskasses nye systemløsning.

Bevilgningen på kapitlet foreslås samlet redusert med 168 mill. kroner til 753 mill. kroner. Post 1 foreslås redusert med 166 mill. kroner til 745 mill. kroner, og post 70 foreslås redusert med 2 mill. kroner til 8 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

18.7 Kap. 1544 Bustadlånordninga i Statens Pensjonskasse

18.7.1 Post 90 Lån, overslagsløyving

SAMANDRAG

Det er knyttet betydelig usikkerhet til bevilgningsbehovet på kapitlet. Anslaget for utlånsvolumet for boliglånordningen i Statens Pensjonskasse er redusert i forhold til saldert budsjett 2009, i hovedsak som følge av at anslaget for antall utbetalte lån er redusert fra 110 til 90 pr. uke. Anslaget er basert på erfaringstall for søknadsinngangen så langt i 2009.

Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på posten med 1 200 mill. kroner til 2 200 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

18.8 Kap. 1546 Yrkesskedeforsikring

18.8.1 Post 1 Driftsutgifter, overslagsløyving

SAMANDRAG

Bevilgningen på posten gjelder utgifter til yrkesskadeutbetalinger, samt Statens Pensjonskasses kostnader ved å administrere yrkesskadeordningen. Det er foretatt en oppdatert beregning av bevilgningsbehovet på posten basert på faktiske erstatningsutbetalinger i 2008, korrigert for forventet vekst i utbetalingene som følge av nye skadeårganger. Faktiske utbetalte erstatninger i 2008 ble lavere enn hva som var lagt til grunn i saldert budsjett 2009.

Det foreslås på denne bakgrunn å redusere bevilgningen på posten med 20 mill. kroner til 74 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

18.9 Kap. 1547 Gruppelivsforsikring

18.9.1 Post 1 Driftsutgifter, overslagsløyving

SAMANDRAG

Bevilgningen på posten gjelder utgifter til gruppelivsutbetalinger, samt Statens Pensjonskasses kostnader ved å administrere gruppelivsordningen. Det er foretatt en oppdatert beregning av bevilgningsbehovet på posten basert på gjennomsnittlig antall utbetalte erstatninger de senere årene og gjennomsnittlig utbetalt erstatningsbeløp. Endringer vedtatt i forbindelse med tariffoppgjøret våren 2008 medførte en forbedret gruppelivsdekning gjeldende fra 1. mai 2008. Det oppdaterte anslaget er basert på gjennomsnittlig utbetalt erstatning for gruppelivssaker etter dette tidspunktet.

Ettersom en har en relativt kort periode med erfaringstall for utbetalinger etter innføring av forbedret gruppelivsdekning, knytter det seg usikkerhet til anslaget for 2009.

Det foreslås å øke bevilgningen på posten med 14 mill. kroner til 140 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

18.10 Kap. 1550 Konkurransetilsynet

18.10.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Økt satsing på avdekking og forebygging av karteller

Det foreslås at bevilgningen på posten økes med 4,5 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 1500 Fornyings- og administrasjonsdepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter. Midlene skal blant annet benyttes til økt innsats mot forebygging og avdekking av karteller og oppfølging av mangelfull IKT-leveranse. Den økte satsningen innebærer blant annet styrking av etterforskningsseksjonen i tilsynet med tre årsverk, økt overvåking av bygg- og anleggssektoren, særskilt overvåking av markedet for asfalt, utvidet satsning på informasjon om ulovlig kartellvirksomhet og lempningsprogrammet og utarbeidelse av sjekklister for innkjøpere. Det vises også til omtale under kap. 1500 post 21.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

18.10.2 Post 23 Klagenemnda for offentlege innkjøp

SAMANDRAG

Det foreslås at bevilgningen på posten økes med 3,7 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 1500 Fornyings- og administrasjonsdepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter. Midlene skal bidra til at saksbehandlingstiden i Klagenemnda for offentlige anskaffelser ikke skal overstige 3 måneder, og ikke overstige 4 måneder for gebyrsaker. Videre skal nemndas internettløsning utvikles og med det gi bedre brukervennlighet og sikkerhet. Det vises også til omtale under kap. 1500 post 21.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

18.11 Kap. 1560 Spesielle IKT-tiltak

18.11.1 Post 22 Samordning av IKT-politikken, kan overføres

SAMANDRAG

Det foreslås å omdisponere 2 mill. kroner fra kap. 1560 post 22 til kap. 1563 IKT-sikkerhet, post 70 Tilskudd til Norsk senter for informasjonssikring, jf. omtale under kap. 1563 post 70.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

18.12 Kap. 1563 IKT-tryggleik

18.12.1 Post 70 Tilskot til Norsk senter for informasjonssikring (NorSIS)

SAMANDRAG

NorSIS har som oppgave å skape bevissthet om trusler mot informasjonssikkerheten og gi råd og veiledning om informasjonssikkerhet til små og mellomstore virksomheter i privat, kommunal og statlig sektor. Det foreslås å øke bevilgningen til NorSIS med 2 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon i bevilgningen på kap. 1560 Spesielle IKT-tiltak, post 22 Samordning av IKT-politikken.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

18.13 Kap. 1570 Datatilsynet

18.13.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Nye prosjekter på personvernområdet

Personvernkommissjonen har i NOU 2009:1 Individ og samfunn pekt på mange utfordringer som personvernet står overfor eller vil møte framover. Utredningen er nå på høring. Regjeringen har imidlertid funnet det nødvendig allerede nå å foreslå igangsettning av tre nye personvernprosjekter. Prosjektene er knyttet til:

- Utvidelse av personvernombudsordningen og heving av kunnskapen om personvern, internkontroll og informasjonssikkerhet i norske virksomheter.
- Styrking av personvernet for elever i grunnskolen. Utfordringene er eksempelvis knyttet til innføring av digitale læringsplattformer, elevenes pc-bruk, kameraovervåking og bruk av adgangskort.
- Etablering av en slettehjelpordning for å fjerne uønskede nettytringer/internettkrenkninger. Der som prosjektet viser seg å få ønsket effekt, vil det bli vurdert etablert som en permanent ordning.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 5,1 mill. kroner mot tilsvarende reduksjon av bevilgningen på kap. 1500 Fornyings- og administrasjonsdepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter.

Overføring av ansvar og arbeidsoppgaver til Forbrukerombudet

Reglene om reservasjon mot telefonmarkedsføring er overført fra personopplysningsloven til markedsføringsloven. Fra 1. juni 2009 flyttes ansvaret for oppfølging av reglene fra Datatilsynet til Forbrukerombudet. Overføringen av ansvaret er på årsbasis beregnet til 0,5 årsverk.

For 2009 foreslås det å overføre 152 000 kroner fra kap. 1570 post 1 til Barne- og likestillingsdepartementets kap. 868 Forbrukerombudet, post 1 Driftsutgifter.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen på posten med 4,9 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmen frå Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlem fra Venstre er glad for at Regjeringen vil igangsette tre nye personvernprosjekter som oppfølging av personvernkommissjonens innstilling (NOU 2009:1 Individ og samfunn). Dette medlem mener imidlertid oppfølgingen av personvernkommissjonen bør styrkes og utvides gjennom en større bevilgning til Datatilsynet. Dette medlem understreker Datatilsynets viktige rolle i en tid der personvernet blir utfordret på stadig flere områder og i stadig økende omfang. Personvernkommissjonen pekte på mange utfordringer som personvernet står overfor eller vil møte framover. Dette medlem mener særlig det er viktig å heve kunnskap om personvern, styrke personvernet for elever i grunnskolen og etablere en slettehjelpordning for å fjerne uønskede nettytringer/internettkrenkelser. Dette medlem mener også det er viktig å foreta en gjennomgang av alle eksisterende helseregistre med et fokus på personvern. For å gi Datatilsynet mulighet til å følge opp disse prosjektene, foreslår dette medlem å styrke Datatilsynet med 5 mill. kroner.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1570		Datatilsynet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	9 948 000
		fra kr 27 955 000	
		til kr 37 903 000"	

18.14 Kap. 1580 Byggeprosjekt utanfor husleigeordninga

18.14.1 Post 33 Vidareføring av byggeprosjekt, kan overførast

SAMANDRAG

Prosjekt Nytt operahus

Det nye operahuset ble åpnet 12. april 2008. Prosjektet har en styrings- og kostnadsramme på hhv. 4 278 mill. kroner og 4 356 mill. kroner i prisnivå pr. 1. juli 2008. I St.prp. nr. 28 (2008–2009) Om endringer i statsbudsjettet for 2008 under Fornyings- og administrasjonsdepartementet ble det orientert om at det var behov for å øke daværende styringsramme på 4 136 mill. kroner med 142 mill. kroner av den gjestående usikkerhetsavsetningen på 220 mill. kroner, og 70 mill. kroner av beløpet ble bevilget i 2008.

I saldert budsjett 2009 er det bevilget 9 mill. kroner til prosjektet. Prosjektet har behov for ytterligere 59 mill. kroner i 2009 til sluttoppgjør, arbeider som koordineres mot Bjørvika infrastruktur og sluttarbeider i operaen. Sluttarbeidene forventes fullført i løpet av 2010. Siste del av sluttoppgjørene vil bli utbetalt i 2010 og 2011.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen til prosjektet økt med 59 mill. kroner.

Plantevernbygninga på Ås, Fase 2

Prosjektet omfatter blant annet nasjonalt plantevernbibliotek, kantine og kontor. Prosjektet fikk oppstartbevilgning i 2008. For 2009 er det bevilget 12 mill. kroner. Prosjektet har fått en forsinket oppstart, og ubrukt bevilgning på 12 mill. kroner i 2008 ble av budsjettekniske årsaker ikke overført til 2009. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen til prosjektet med 12 mill. kroner.

Studentsenteret ved Universitetet i Bergen

Studentsenteret ble ferdigstilt i 2007 og tatt i bruk ved semesterstart i 2008. Prosjektet har en kostnadsramme på 392 mill. kroner (prisnivå pr. 1. juli 2009) og hele usikkerhetsavsetningen i prosjektet er benyttet. I St.prp. nr. 1 (2008–2009) for Fornyings- og administrasjonsdepartementet ble det orientert om at det pågikk forhandlinger med leverandører, og at den endelige sluttkostnaden ville avhenge av disse forhandlingene. Det er nå inngått en forlikssavtale som innebærer at totalkostnadene for prosjektet øker med 18 mill. kroner, til 410 mill. kroner. Avtalen er inngått med forbehold om Stortingets samtykke. Det foreslås på denne bakgrunn en sluttbevilgning på 18 mill. kroner til Studentsenteret i Bergen. Det foreslås at bevilgningsøkningen på 18 mill. kroner dekkes inn ved en reduksjon av reguleringsfondet til Statsbygg,

jf. omtale under kap. 2445 Statsbygg, post 24 Driftsresultat og underpost 24.6 Til reguleringsfondet.

Universitetet i Oslo, Institutt for informatikk (IFI 2)

Prosjektet har en kostnads- og styringsramme på hhv. 1 206,0 mill. kroner og 1 159,6 mill. kroner i prisnivå pr. 1. juli 2009. Som redegjort for i St.prp. nr. 1 (2008–2009) for Fornyings- og administrasjonsdepartementet har prosjektet en krevende økonomisk situasjon. Likviditetsbehovet i prosjektet er beregnet til å bli om lag 85 mill. kroner høyere enn lagt til grunn i saldert budsjett 2009. Av dette vil 27,8 mill. kroner bli dekket av en planlagt overføring fra Norges forskningsråd til prosjektet i 2009. Bevilgningen til prosjektet foreslås på denne bakgrunn økt med 57,2 mill. kroner.

Samlet foreslås bevilgningen på posten økt med 146,2 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

18.15 Kap. 1581 Eigedommar til kongelegge formål

18.15.1 Post 45 Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold, kan overførast

SAMANDRAG

Regjeringens gave til kongeparet i anledning H.M. Kongens og H.M. Dronningens 70-årsdager var et restaurert Wedelmonument og Sæterhytten med tilhørende musikkpaviljong på Dronningberget på Bygdø kongsgård. I 2007 ble det bevilget 10 mill. kroner over Kultur- og kirkedepartementets budsjett til oppgradering og restaurering av Wedelmonumentet og landskaps- og parkområdet.

I samarbeid med Norsk Folkemuseum og Riksantikvaren har Statsbygg utarbeidet et forprosjekt for rehabilitering av Sæterhytten med tilhørende bygninger og parkanlegg. Det foreslås en kostnadsramme for prosjektet på 29,4 mill. kroner i prisnivå pr. juli 2009, jf. forslag til romertallsfullmakt. Prosjektets styringsramme er beregnet til 26,6 mill. kroner. Rammene inkluderer også inventar og kostnader til sikring. Prosjektet vil ha et bevilgningsbehov på 7,8 mill. kroner i 2009, og skal etter planen være ferdigstilt i 2011.

Bevilgningen på posten foreslås økt med 7,8 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

18.16 Kap. 1582 Utvikling av Fornebuområdet

18.16.1 Post 70 (Ny) Erstatningar og oppgjør, kan overførast

SAMANDRAG

Bevilgningen på posten skal dekke erstatninger og etteroppgjør knyttet til tidligere salg på Fornebu. Enkelte av salgene er gjennomført med klausul om etteroppgjør. På bakgrunn av forventet utbetaling til etteroppgjør i 2009 foreslås det bevilget 1,1 mill. kroner på posten.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

18.17 Kap. 1583 (Nytt) Utvikling av Pilestredet Park

18.17.1 Post 30 Investeringar, Pilestredet Park, kan overførast

SAMANDRAG

Statsbyggs prosjekt knyttet til utviklingen av området til det tidligere Rikshospitalet i Oslo ble avsluttet i 2006. Etter- og garantiarbeider har imidlertid pågått i etterkant, og avsluttende oppgjør vil komme til utbetaling i 2009. Det foreslås på denne bakgrunn en bevilgning på 0,8 mill. kroner på posten.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

18.18 Kap. 2445 Statsbygg

18.18.1 Post 24 Driftsresultat

SAMANDRAG

Post 24.2 Driftsutgifter

Vedlikehold av høyskoler

Ved Stortingets behandling av St.prp. nr. 37 (2008–2009) Om endringer i statsbudsjettet 2009 med tiltak for arbeid ble det bevilget 141 mill. kroner på kap. 2445 Statsbygg, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold til gjennomføring av brukertilpasninger mv. på bygg som Statsbygg forvalter. Av bevilgningen på 141 mill. kroner er 67 mill. kroner knyttet til tiltak i høyskolesektoren. Prinsippet er at tiltak som bevilges på denne posten, behandles som investeringer og skal aktiviseres i Statsbyggs balanse. Oppgraderingen blir derved også husleieberegnert og fører til økt husleie for leietakerne. Vedlikeholdstiltak finansiert over post 24 blir derimot ikke aktivert i balansen og heller ikke husleieberegnert. En gjennomgang har vist at tiltakene i høyskolesektoren i større grad skal kategoriseres som vedlikeholdstil-

tak enn investeringstiltak. Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen på 67 mill. kroner til høyskolesektoren omdisponeres fra kap. 2445 post 45 til kap. 2445 post 24, jf. omtale under kap. 2445 post 45.

Vedlikehold av vinduer i H-blokken i Regjeringskvartalet

Det er behov for vedlikehold av vinduene i H-blokken i regjeringskvartalet. H-blokken inngår i Fornyings- og administrasjonsdepartementets landsverneplan som er under arbeid. Riksantikvaren har i forbindelse med dette arbeidet signalisert at bygningen er i fredningsklasse. Rehabilitering av de originale vinduene er således mer aktuelt enn utskifting. Det foreslås bevilget 0,5 mill. kroner til prosjektering av vedlikeholdsarbeidet. Prosjekteringen vil gi oversikt over den samlede kostnaden. Grove anslag indikerer en samlet kostnad i størrelsesorden 30 til 35 mill. kroner. Videre foreslås det bevilget 8,5 mill. kroner til overflatebehandling av eksisterende vinduer og utskifting av utvendige persiener.

Samlet foreslås bevilgningen på underpost 24.2 Driftsutgifter økt med 76 mill. kroner.

Post 24.6 Til reguleringsfondet

Det foreslås å omdisponere 18 mill. kroner til kap. 1580 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen, post 33 Viderføring av byggeprosjekter i forbindelse med sluttbevilgning til studentsenteret i Bergen, jf. omtale under kap. 1580 post 33. Omdisponering

ringen medfører at underpost 24.6 Til reguleringsfondet reduseres med 18 mill. kroner.

Samlet foreslås bevilgningen på post 24 økt med 58 mill. kroner.

Driftsresultatkravet for forvaltningsbedriften Statsbygg fremkommer med negativt fortegn på utgiftssiden i statsbudsjettet. Forslaget innebærer at driftsresultatkravet for Statsbygg reelt reduseres med 58 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemen frå Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringsringa.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstre i forbindelse av Stortingets behandling av St.prp. nr. 37 (2008–2009) Om endringer i statsbudsjettet 2009 med tiltak for arbeid, Innst. S. nr. 139 (2008–2009) mente at selv med noe økt aktivitet, burde det være mulig å opprettholde et tilnærmet budsjettert driftsresultatkrav for Statsbygg. Dette medlem mener fortsatt at Statsbyggs opprinnelige driftsresultatkrav for 2009 bør være mulig å opprettholdes.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2445		Statsbygg	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-3 227 519 000
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 442 802 000
		3 Avskrivninger	594 011 000
		4 Renter av statens kapital	52 298 000
		5 Til investeringsformål	900 000 000
		6 Til reguleringsfondet	-41 248 000
		Sum	<u>-279 656 000"</u>

18.18.2 Post 31 Igangsetjing av ordinære byggeprosjekt, kan overførast

SAMANDRAG

Gulating lagmannsrett

Det er i saldert budsjett 2009 bevilget 20 mill. kroner til igangsetting av prosjektet Gulating lagmannsrett. Prosjektets styrings- og kostnadsramme er hhv. 376 mill. kroner og 410,9 mill. kroner i prisnivå pr. 1. juli 2009. Tomtekjøp inngår i kostnadsrammen, men det er i saldert budsjett 2009 ikke bevilget midler til dette. Tomtekjøpet blir imidlertid

forsert og gjennomført våren 2009. Det foreslås at bevilgningen til prosjektet økes med 36 mill. kroner til tomtekjøp.

Oslo fengsel, nytt aktivitetsbygg

Ved Stortingets behandling av St.prp. nr. 37 (2008–2009) Om endringer i statsbudsjettet 2009 med tiltak for arbeid ble det bevilget 20 mill. kroner til igangsetting av prosjektet Nytt aktivitetsbygg ved Oslo fengsel. Det ble i proposisjonen redegjort for at forslag om kostnadsramme ville bli lagt frem for

Stortinget i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2009. Som følge av at arbeidet med å ferdigstille forslag til kostnadsramme har tatt lengre tid enn forutsatt, vil prosjektet bli forsinket. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med saken på egnet måte.

Høgskolen i Sogn og Fjordane, nytt sentralbygg i Sogndal

Ved behandlingen av St.prp. nr. 37 (2008–2009) ble det bevilget 15 mill. kroner til oppstart av prosjektet Nytt sentralbygg på Fosshaugane Campus i Sogndal. Prosjektet er planlagt ferdigstilt våren 2012. Det foreslås en kostnadsramme på 348,3 mill. kroner i prisnivå pr. juli 2009 inkludert kunstnerisk utsmykning, jf. forslag til romertallsvedtak. Styringsrammen er beregnet til 299,8 mill. kroner.

Høgskolen i Oslo, patologibygget i Pilestredet Park (sykepleierutdanningen)

Prosjektet omfatter ombygging og rehabilitering av patologibygget i Pilestredet Park for innpassing av sykepleierutdanningen og lokaler for Studentsamskipnaden. Det er i saldert budsjett 2009 gitt oppstartsbevilgning til prosjektet på 20 mill. kroner. Ved behandlingen av St.prp. nr. 37 (2008–2009) ble prosjektet tilført 15 mill. kroner til detaljprosjektering og riving av eksisterende bygningsmasse. Bygget ventes ferdigstilt i løpet av 2013. Det ble i St.prp. nr. 37 (2008–2009) redegjort for at forslag om kostnadsramme ville bli lagt frem for Stortinget i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2009. Det er ikke grunnlag for å legge fram kostnadsramme på nåværende tidspunkt. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med saken på egnet måte.

Høgskolen i Bergen, samlokalisering

Prosjektet omfatter nybygging på Kronstad for å samlokalisere Høgskolen i Bergen i ett anlegg. Prosjektet fikk oppstartsbevilgning på 65 mill. kroner ved behandlingen av St.prp. nr. 37 (2008–2009). Midlene skal nyttes til oppdatering av eksisterende forprosjekt og til detaljprosjektering. I St.prp. nr. 37 (2008–2009) er det lagt til grunn at forslag til kostnadsramme skal legges fram i Revidert nasjonalbudsjett 2009. Det er ikke grunnlag for å legge fram kostnadsramme på nåværende tidspunkt. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med forslag til kostnadsramme i løpet av høsten 2009.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

18.18.3 Post 33 Vidareføring av ordinære byggeprosjekt, kan overførast

SAMANDRAG

Regjeringens representasjonsanlegg

Prosjektet består av flere anlegg. Statsministerboligen i Inkognitogate 18 ble ferdigstilt i oktober 2008, mens Riddervoldsgate 2 og mellombygget ble ferdigstilt i februar 2009. Styrings- og kostnadsrammen for prosjektet er hhv. 287,3 mill. kroner og 315,4 mill. kroner i prisnivå pr. 1. juli 2009. Det er bevilget 13,5 mill. kroner til prosjektet i 2009. Som følge av økte kostnader har prosjektet fått tillatelse til å disponere inntil 19 mill. kroner av usikkerhetsavsetningen. Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen til prosjektet økes med 19 mill. kroner.

Høgskolen i Vestfold

Høgskolen i Vestfold skal samlokaliseres på Bakkenteigen i Horten kommune. Byggearbeidene startet i 2008, og prosjektet skal etter planen stå ferdig til semesterstart høsten 2010. Styrings- og kostnadsrammen for prosjektet er hhv. 691,4 mill. kroner og 760,7 mill. kroner i prisnivå pr. juli 2009. Det er bevilget 316,0 mill. kroner til prosjektet i 2009, jf. St.prp. nr. 1 (2008–2009).

Da planleggingen av prosjektet startet høsten 1998, ble det lagt til grunn en fleksibel varmeløsning basert på strømfyring og oljefyring. Oppvarming med varmpumpe vil i dette prosjektet imidlertid være et bedre alternativ enn oljefyring. Økt investeringskostnad for å erstatte oljefyr med varmpumpe er beregnet til 8 mill. kroner. Kostnadsøkningen vil på vanlig måte bli husleieberegnet, og Kunnskapsdepartementet vil dekke husleieøkningen innenfor uendret budsjetttramme. Dersom dagens strømpriser legges til grunn, forventes det imidlertid at merkostnaden med varmpumpen vil bli tjent inn i løpet av 6 til 8 år, i form av lavere oppvarmingskostnader.

Det foreslås å øke prosjektets styrings- og kostnadsrammen med 8 mill. kroner til hhv. 699,4 mill. kroner og 768,7 mill. kroner i prisnivå pr. juli 2009, jf. forslag til romertallsvedtak. Økningen av kostnads- og styringsrammen vil ikke medføre bevilgningmessige konsekvenser i 2009.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

18.18.4 Post 45 Større utstyrskjøp og vedlikehold, kan overføres

SAMANDRAG

Det foreslås å omdisponere 67 mill. kroner fra kap. 2445 post 45 til kap. 2445, post 24 Driftsresultat, jf. omtale under post 24 underpost 2 Driftsutgifter.

En omdisponering av 67 mill. kroner fra post 45 medfører at det gjenstår 74 mill. kroner av de 141 mill. kronene Stortinget bevilget på posten ved behandlingen av St.prp. nr. 37 (2008–2008). Investeringene på 74 mill. kroner vil på vanlig måte bli aktivert og husleieberegnet. Husleien er beregnet til å bli om lag 6 mill. kroner årlig fra og med 2010. Regjeringen vil legge fram forslag om kompensasjon for husleieøkningen i forslaget til statsbudsjett for 2010.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

18.18.5 Post 49 Kjøp av eiendommar, kan overføres

SAMANDRAG

Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design

Med forbehold om Stortingets samtykke har Statsbygg inngått kontrakt med Oslo kommune om kjøp av deler av Vestbaneområdet for 172 mill. kroner, og bevilgningen på posten foreslås økt med dette beløpet.

Det gjøres oppmerksom på at tomtekjøpet ikke omfatter et mindre areal mot Dronning Mauds gate og Munkedamsveien, kalt Enga, som eies av Oslo kommune. For at staten skal kunne disponere hele arealet for framtidig bruk, vil Statsbygg gjennomføre forhandlinger med sikte på eventuelt å inngå en kjøpsavtale i løpet av sommeren. Det tas sikte på at forslag om kjøp av denne tomten kan legges fram i forbindelse med nysalderingen 2009.

Det vises for øvrig til omtale av prosjektet i denne innstillingen pkt. 7.11 og i proposisjonen pkt. 3.3.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

18.19 Kap. 5445 Statsbygg

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Regjeringen ikke har budsjettet med salg av eiendom innenfor Statsbyggs portefølje. Disse medlemmer mener det er fullt mulig for Statsbygg å realisere noe av sin eiendomsmasse. Disse medlemmer viser til forslag om salg av eiendom i Høy-

res alternative budsjett og legger til grunn at det kan selges eiendommer for ytterligere 100 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5445		Statsbygg	
	30	(Ny) Salg eiendom, bevilges med	100 000 000"

18.20 Kap. 2470 Statens Pensjonskasse

18.20.1 Post 24 Driftsresultat

SAMANDRAG

Det foreslås en reduksjon av driftsresultatkravet til Statens Pensjonskasse (SPK) med i alt 2,9 mill. kroner som følge av anslagsendringer på underpostene 24.3 Avskrivninger (reduserte avskrivninger med 5,4 mill. kroner) og 24.4 Renter av statens kapital (økte renter med 8,3 mill. kroner).

Post 24.3 Avskrivninger

Oppdatert avskrivningsberegning viser en reduksjon på om lag 5,4 mill. kroner sammenlignet med nivået i saldert budsjett 2009. Dette skyldes i hovedsak to forhold:

- For slutførte aktiveringer knyttet til PERFORM (SPKs pensjonsreformprosjekt) benyttes en lavere avskrivningssats (10 pst.) enn hva SPK ordinært benytter (25 pst.).
- Slutførte aktiveringer i 2008, som inngår i avskrivningsgrunnlaget for 2009, ble noe lavere forutsatt i saldert budsjett 2009.

Post 24.4 Renter av statens kapital

Oppdatert beregning av renter av statens kapital i 2009 medfører en økning på 8,3 mill. kroner. Dette skyldes i hovedsak at det i renteberegningen i forbindelse med saldert budsjett 2009 ved en feil ikke var tatt hensyn til den betydelige økningen i investeringer under kap. 2470 Statens Pensjonskasse, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

Andre endringer på underpostnivå

Det foreslås videre en økning av bevilgningen på underpost 24.2 Driftskostnader på 19,9 mill. kroner knyttet til følgekostnader ved PERFORM og pensjonsreformen. Følgekostnadene knytter seg i hovedsak til behov for økte ressurser innen IT-drift, samt behov for ressursstyrking innen andre driftsområder. Disse økte kostnadene foreslås dekket inn ved en

kombinasjon av økning av driftsinntekter på underpost 24.1 Driftsinntekter på 12,9 mill. kroner og reduksjon av reguleringsfondet på underpost 24.6 Til reguleringsfondet med 7 mill. kroner. Samlet medfører forslagene knyttet til følgekostnadene ingen endring på post 24 Driftsresultat.

Samlet foreslås det at bevilgningen på post 24 økes med 2,9 mill. kroner.

Driftsresultatkravet for forvaltningsbedriften SPK fremkommer med negativt fortegn på utgiftssiden i statsbudsjettet. Forslaget innebærer at driftsresultatkravet for SPK reelt reduseres med 2,9 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

18.21 Kap. 4510 Fylkesmannsembeta

18.21.1 Post 1 Inntekter ved oppdrag

SAMANDRAG

Regnskapet for 2008 viser en merutgift på 14 mill. kroner på kap. 1510 Fylkesmannsembetene, post 21 Spesielle driftsutgifter. Hovedårsaken til overskridelsen er utbetalinger fra Fylkesmannen i Finnmark til atomprosjekter i Russland i 2008. Utgiftene ble refundert fra Utenriksdepartementet i 2009, og bevilgningen på kap. 4510 post 1 foreslås på denne bakgrunn økt med 14 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

18.22 Kap. 4546 Yrkesskadeforsikring

18.22.1 Post 1 Premieinntekter

SAMANDRAG

Bevilgningen på posten gjelder innbetaling av yrkesskadeforsikringspremie. Det er foretatt en oppdatert beregning av anslåtte premieinntekter basert på premiegrunnlaget for 2008, korrigert for effekten av nye premiesatser for 2009.

På bakgrunn av de oppdaterte anslagene foreslås det å øke bevilgningen på posten med 8 mill. kroner til 135 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

18.23 Kap. 4547 Gruppelivsforsikring

18.23.1 Post 1 Premieinntekter

SAMANDRAG

Bevilgningen på posten gjelder premieinntekter fra de virksomhetene som betaler gruppelivspremie direkte til Statens Pensjonskasse. Det er foretatt en oppdatert beregning av anslåtte premieinntekter basert på oppdatert oversikt over antall medlemmer som omfattes av gruppelivsordningen, samt på grunnlag av nye premiesatser for 2009. Premiesatsene for 2009 er økt betydelig som følge av forbedret ytelsesdekning i gruppelivsordningen fra 1. mai 2008, jf. omtale under kap. 1547.

På bakgrunn av de oppdaterte anslagene foreslås det å øke bevilgningen på posten med 51 mill. kroner til 98 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

18.24 Kap. 5607 Renter av bustadlansordninga i Statens Pensjonskasse

18.24.1 Post 80 Renter

SAMANDRAG

Bevilgningen på posten gjelder renteinntekter fra boliglansordningen i Statens Pensjonskasse. Bevilgningen har direkte sammenheng med bevilgningen over kap. 1544 Boliglansordningen i Statens Pensjonskasse, post 90 Lån. Forslaget om en redusert bevilgning på kap. 1544 post 90 fører til en reduksjon av forventede renteinntekter på kap. 5607 post 80. I anslaget er det videre lagt til grunn en gjennomsnittlig rente i 2009 på 4,0 pst. I saldert budsjett 2009 var det forutsatt en rentesats på 6,25 pst.

Det foreslås at bevilgningen på posten reduseres med 317 mill. kroner til 906 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

19. FINANSDEPARTEMENTET

19.1 Kap. 20 Statsministeren sitt kontor

19.1.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

På grunn av økt arbeidsbelastning er det behov for å styrke den administrative staben ved Statsministerens kontor med to stillinger. De to stillingene innebærer 1,4 mill. kroner i økte lønnskostnader. Det økte aktivitetsnivået medfører også behov for nødvendige bygningsmessige endringer og andre driftsrelaterte

kostnader. Merutgiftene knyttet til dette anslås til 1 mill. kroner, hvorav 700 000 kroner vil være en engangstildeling for 2009.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 2,4 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

19.2 Kap. 21 Statsrådet

19.2.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Stortinget fastsatte 2. desember 2008 en økning av godtgjørelsen for blant annet Regjeringens medlemmer. Økningen ble gitt med virkning fra 1. oktober 2008. Statsministerens kontor regulerte lønningene til statssekretærer og politiske rådgivere tilsvarende. Dette medfører behov for en økning av bevilgningen på 2,6 mill. kroner.

Det ble høsten 2008 opprettet to nye statssekretærstillinger og en stilling som politisk rådgiver, jf. St.prp. nr. 30 (2008–2009) Ny saldering av statsbudsjettet 2008. Videreføring av disse stillingene i 2009 medfører et behov for å øke bevilgningen med 1,9 mill. kroner.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 4,5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

19.3 Kap. 1600 Finansdepartementet

19.3.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

SAMANDRAG

Finansdepartementet har i St.meld. nr. 20 (2008–2009) redegjort for forvaltningen av Statens pensjonsfond i 2008. Som en del av det videre arbeidet med fondet vil departementet blant annet gjennomgå erfaringene med den aktive forvaltningen i Norges Bank, med bistand fra eksterne konsulenter med spesialkompetanse, initere en bred utredning om klimautfordringenes påvirkning på finansmarkedene og styrke sekretariatet i Etikkrådet. Finansdepartementet tar videre sikte på å nedsette et nytt utvalg som skal vurdere finansmarkedenes virkemåte, og hvorvidt de oppfyller sin samfunnsmessige tiltenkte rolle på en best mulig måte. For å dekke blant annet disse utgiftene foreslås bevilgningen på kap. 1600 post 21 økt med 5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Framstegspartiet, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader i innstillingen til St.meld. nr. 20 (2008–2009) om forvaltningen av Oljefondet. Disse medlemmer er sterkt kritisk til utvidelse av de etiske retningslinjene.

Disse medlemmer foreslår å redusere bevilgningen med 5 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Disse medlemmer går imot Regjeringens forslag.

19.4 Kap. 1602 Kredittilsynet

19.4.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Tiltak for å sikre rekruttering

Det er stor etterspørsel etter likeartet kompetanse i Kredittilsynet og hos tilsynsobjektene (banker og forsikringsselskaper mv.). Kredittilsynet har derfor måttet strekke seg lønsmessig for å kunne rekruttere og beholde personer med tilfredsstillende kompetanse. Særlig gjelder dette aktuarer, matematikere og revisorer. Kredittilsynet er som en konsekvens av dette ikke i stand til å gjennomføre hele den påkrevde bemanningsøkningen som er forutsatt for 2009 innenfor gjeldende budsjetttramme. Økt arbeidsbyrde for Kredittilsynet som følge av den pågående uroen i finansmarkedene forsterker behovet for å gjennomføre de planlagte tilsettingene i 2009. Merbehovet for å kunne oppnå den bemanningen som er vurdert som nødvendig i 2009 er anslått til 5 mill. kroner.

IKT-prosjekter

Velfungerende IKT-løsninger bidrar til å effektivisere Kredittilsynets tilsynsarbeid, blant annet fordi innrapporterte data kan nyttiggjøres på en mer effektiv måte til analyseformål og som beslutningsgrunnlag. Det er i den forbindelse behov for å videreutvikle Kredittilsynets datavarehusløsning og system for transaksjonsrapportering i år. I tillegg er det behov for å legge til rette for at flere av tilsynsenhetene kan benytte Altinn i sin rapportering. Merbehovet knyttet til arbeidet med disse effektiviseringstiltakene i 2009 er anslått til 3 mill. kroner.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 8 mill. kroner. Utgiftsøkningen dekkes fullt ut av økte inntekter på kap. 5580 Sektoravgifter under Finansdepartementet, post 70 Kredittilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høyre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til tidligere økte bevilgninger fra Høyre til Kredittilsynet for å styrke kompetansen og overvåkingen av finansmarkedene i en svært krevende periode. Disse medlemmer følger opp med å øke bevilgningen til blant annet rekruttering og øker bevilgningen med 5 mill. kroner utover Regjeringens forslag.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1602		Kredittilsynet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	13 000 000
		fra kr 247 300 000	
		til kr 260 300 000"	

19.5 Kap. 5580 Sektoravgifter under Finansdepartementet

19.5.1 Post 70 Kredittilsynet, bidrag frå tilsynseiningane

SAMANDRAG

Bevilgningen på kap. 5580 post 70 foreslås økt med 8 mill. kroner, jf. nærmere omtale under kap. 1602 Kredittilsynet, post 1.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

19.6 Kap. 1605 Senter for statleg økonomistyring

19.6.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Senter for statlig økonomistyring har inngått en avtale med Toll- og avgiftsdirektoratet om drift og forvaltning av nytt lønns- og personalsystem. I den forbindelse foreslås det at 0,8 mill. kroner omdisponeres fra kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten, post 1 Driftsutgifter, til kap. 1605 post 1.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

19.7 Kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten

19.7.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Ørje tollsted – prosjekteringskostnader

Toll- og avgiftsetaten har i samarbeid med svenske tollmyndigheter og Statsbygg prosjektert en felles svensk-norsk tollstasjon ved Ørje tollsted. Ny tollstasjon skulle etter planen ferdigstilles i løpet av 2010. Svenske tollmyndigheter har besluttet ikke å gå videre med dette konkrete prosjektet. Statsbygg må få dekket sine prosjekteringskostnader. Dersom det framlagte prosjektet hadde blitt fullført, ville prosjekteringskostnadene ha inngått i husleiegrunnlaget for det ferdigstilte prosjektet. Toll- og avgiftsetatens andel av prosjekteringskostnadene utgjør om lag 9 mill. kroner. Av dette kan 2,5 mill. kroner dekkes innenfor toll- og avgiftsetatens gjeldende budsjett-ramme. Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen på kap. 1610 post 1 med 6,5 mill. kroner.

Omdisponeringer

Det foreslås at bevilgningen reduseres med 0,8 mill. kroner, jf. omtale under kap. 1605 Senter for statlig økonomistyring, post 1 Driftsutgifter.

I saldert budsjett 2009 er det avsatt 40 mill. kroner til prosjektet Nye TVINN på kap. 1610, post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold. Prosjektet er imidlertid avhengig av at et betydelig antall internt ansatte skal ha dekket lønns-, oppholds- og reisekostnader for sin deltakelse i prosjektet. Disse kostnadene føres på post 1 Driftsutgifter. Det foreslås derfor å omdisponere 3 mill. kroner fra kap. 1610 post 45 til kap. 1610 post 1.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 8,7 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

19.7.2 Post 45 Større utstyrskjøp og vedlikehold, kan overførast

SAMANDRAG

Det vises til omtale under kap. 1610 post 1. Bevilgningene på kap. 1610 post 45 foreslås redusert med 3 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

19.8 Kap. 1618 Skatteetaten

19.8.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

I saldert budsjett 2009 er det bevilget 44,5 mill. kroner til å tilpasse eksisterende tjenester fra Altinn I til Altinn II og til å videreutvikle nye tjenester. Skatteetatens arbeid med Altinn er delt inn i IT-utviklingsprosjekter som etter sin art bør posteres på kap. 1618, post 22 Større IT-prosjekter. Det foreslås derfor å omdisponere 44,5 mill. kroner fra kap. 1618 post 1 til kap. 1618 post 22.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høyre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre foreslår at arveavgiften fjernes helt fra 1. juli 2009 og reduserer dermed kostnadene til administrasjon av arveavgiften i Skatteetaten med 15 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1618		Skatteetaten	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	59 500 000
		fra kr 4 126 800 000	
		til kr 4 067 300 000"	

19.8.2 Post 22 Større IT-prosjekt, kan overførast

SAMANDRAG

Det vises til omtale under kap. 1618 post 1. Bevilgningen på kap. 1618 post 22 foreslås økt med 44,5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

19.9 Kap. 1632 Kompensasjon for meirverdiavgift

19.9.1 Post 61 Tilskot til kommunar og fylkeskommunar, overslagsløyving

SAMANDRAG

På grunnlag av regnskapstall og anslått betalingsutvikling ut året, foreslås det at bevilgningen reduseres med 650 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

19.9.2 Post 72 Tilskot til privat og ideell verksemd, overslagsløyving

SAMANDRAG

På grunnlag av regnskapstall og anslått betalingsutvikling ut året, foreslås det at bevilgningen reduseres med 90 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre merker seg at RNB er Regjeringens siste sjanse til å innfri løftet i Soria Moria-erklæringen om å få på plass en varig løsning for frivillig organisasjoner og moms. Statsministeren og kulturministeren har ved flere anledninger lovet frivilligheten at saken skulle behandles i denne stortingsperioden. Disse medlemmer konstaterer derfor med skuffelse at frivillighetsmomsen ikke nevnes med ett ord i Revidert nasjonalbudsjett. Disse medlemmer konstaterer også at dette skjer til tross for at landsmøtene i både Senterpartiet og Arbeiderpartiet har fattet enstemmige vedtak om at frivilligheten skal få momsfritak.

Disse medlemmer viser til at Kristelig Folkeparti, Venstre, Høyre og Fremskrittspartiet har gått inn for fullt momsfritak. Dette skjedde senest i behandlingen av Dokument nr. 8:32 (2008–2009) Skatteutt for frivillig sektor. Man skulle tro dette ville sikre et klart flertall i Stortinget for fullt momsfritak for frivilligheten.

Disse medlemmer ser det som vanskelig for Stortinget å gjøre et vedtak om opplegg for en varig ordning i Revidert nasjonalbudsjett uten at nødvendig grunnarbeid er gjort fra Regjeringens side. Disse medlemmer vil derfor slå fast prinsippet om at frivillige organisasjoner skal slippe momsbe-

lastningen på innkjøp av varer og tjenester til den frivillige virksomheten.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen etablere en ordning som fullt ut fritar frivillige organisasjoner for momsbelastningen knyttet til innkjøp til den frivillige virksomheten i forslag til statsbudsjett for 2010. Ordningen skal være reelt tilgjengelig for både små og store organisasjoner, varig og robust i form."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at man i påvente av at en endelig lovfestet merverdiavgiftsløsning må etablere en overgangsordning i form av å utvide dagens tjenestemerverdiavgiftkompensasjonsordning til å omfatte en vare- og tjenestemomskompensasjonsordning. Ordningen må gjelde til en permanent ordning implementeres.

Disse medlemmer mener det til overgangsordning må settes av et beløp i Revidert nasjonalbudsjett for 2009 på anslagsvis 250 mill. kroner.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 250 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 160 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen iverksette en overgangsordning med merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner frem til fritak for merverdiavgift trer i kraft fra 2010."

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1632		Kompensasjon for merverdiavgift	
	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... 160 000 000 fra kr 1 490 000 000 til kr 1 650 000 000"	

19.10 Kap. 1634 Statens innkrevingsentral

19.10.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Drift av utleggsdatabasen

Ved lov av 17. juni 2005 nr. 89 ble det innført regler om utvidet registrering av utleggsforretninger

i Løsøreregisteret og om samordning av utleggstrekk fra forskjellige namsmyndigheter. Det vises til omtale i St.prp. nr. 1 (2008–2009) for Finansdepartementet.

Utviklingsarbeidet har vært delt opp i faser. Fase 1, som omfatter samordning av Statens innkrevingsentraler og alminnelige namsmenns utleggstrekk, ble satt i drift 1. mars 2008. Fase 2, som inkluderer pant fra alminnelige namsmenn og Statens innkrevingsentral og dessuten en elektronisk tinglysningsløsning for løsøre og eiendommer, ble satt i drift 1. mars 2009. Driftskostnadene knyttet til produksjonssettingen av utleggsdatabasens to første faser er anslått til 2,7 mill. kroner årlig fra og med 2009. Det foreslås i den forbindelse en rammeoverføring av 1,3 mill. kroner fra Justisdepartementets kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten, post 1 Driftsutgifter, til kap. 1634 post 1.

Overføring av oppgaver til Arbeids- og velferdsetaten

Innkrevningen av feilutbetalte ytelser fra Arbeids- og velferdsetaten er overført fra Statens innkrevingsentral til Arbeids- og velferdsetatens innkrevingsentral, jf. Ot.prp. nr. 47 (2005–2006) Om lov om arbeids- og velferdsforvaltningen. Det foreslås i den forbindelse en rammeoverføring av 3,8 mill. kroner fra kap. 1634 post 1 til Arbeids- og inkluderingsdepartementets kap. 605 Arbeids- og velferdsetaten, post 1 Driftsutgifter.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 1634 post 1 redusert med 2,5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

19.11 Kap. 1638 Kjøp av klimakvoter

19.11.1 Post 21 Kvotekjøp, generell ordning

Komiteens medlem fra Venstre viser til at dette medlem i lang tid har vært skeptisk til Regjeringens ambisiøse planer om kjøp av CO₂-kvoter. Ikke fordi det nødvendigvis er noe feil i å kjøpe kvoter, men fordi budsjetteringen ikke har vært realistisk, men et forsøk på å vise handlekraft på papiret. Dette medlem registrerer at Venstres langt mer edruelige budsjettering er mye nærmere de faktiske regnskap enn Regjeringens og stortingsflertallets. Hva verre er, er at Regjeringen flere ganger er avslørt i planer om å kjøpe kvoter i prosjekter som er omstridt, senest planlagte kvotekjøp i Tanzania hvor Regjeringen har hemmeligholdt en kritisk rapport i seks måneder. På bakgrunn av dette og på bakgrunn av svar til Venstre fra departementet om at det er inngått avtaler, inklusive omstridte prosjekter i Tanzania

og Kina, på om lag tretti pst. av det budsjetterte, foreslår dette medlem at bevilgningene til kvotekjøp reduseres med 150 mill. kroner.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1638		Kjøp av klimakvoter	
	21	Kvotekjøp, generell ordning, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	150 000 000
		fra kr 715 000 000	
		til kr 565 000 000"	

19.12 Kap. 4638 Sal av klimakvotar

19.12.1 Post 1 Salsinntekter

SAMANDRAG

I saldert budsjett 2009 er det bevilget 2 565 mill. kroner på posten. Bevilgningen er basert på en kvotepris på 190 kroner. Markedsprisen på klimakvoter har falt betraktelig siden høsten 2008, og prisanslaget for klimakvoter er nå redusert til 100 kroner pr. kvote. Inntektene reduseres ytterligere som følge av den endelige godkjenningen av Norges allokeringssplan. Denne innebærer at antall kvoter som skal selges, reduseres fra 13,5 mill. kvoter til 12,7 mill. kvoter. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen redusert med 1 295 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høyre og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre har merket seg at Regjeringen har budsjettert med salg av klimakvoter over Finansdepartementets budsjett for 1 270 mill. kroner. Dette er en nedgang i anslåtte inntekter med 1 295 mill. kroner i forhold til statsbudsjettet for 2009. Hovedgrunnen til nedgangen er en nedjustering av anslått pris på klimakvoter. I saldert budsjett for 2009 var det lagt til grunn en salgspris på 190 kroner, mens prisen på klimakvoter hittil i år har ligget på gjennomsnittlig 100 kroner pr. kvote.

Disse medlemmer viser til at mengden kvoter som det er budsjettert med salg av er på 13,5 mill. tonn CO₂-ekvivalenter. Dette tilsvarer om lag 1/4 av Norges årlige klimagassutslipp eller om lag 9 år med full drift ved Energiverk Mongstad uten CO₂-håndtering. Disse medlemmer viser til at klimakvotene

skal selges inn i EUs klimakvotehandelsystem (ETS).

Disse medlemmer har merket seg at miljøeffekten av et slikt kvotesalg ikke er drøftet i proposisjonen.

Disse medlemmer viser til at det totale utslipp av klimagasser for de sektorer og land som er omfattet av kvotesystemet bestemmes av det totale antall tilgjengelige kvoter. Miljøeffekten av kvotesalget er at de globale utslippene av CO₂ øker med samme mengde som selges. Når en stat selger en utslippskvote i markedet, vil kjøperen (f.eks. et kraftverk på kontinentet) bruke kvoten til å dekke sin egen forpliktelse til å levere inn kvoter tilsvarende egne utslipp. Kjøperen gjør dette fordi kjøp av kvoten er billigere enn å redusere eget utslipp (dette er hele poenget med kvotesystemet). Det sentrale her er at staten som selger ikke må redusere sine egne utslipp for å frigjøre en kvote for salg – slik som bedrifter må gjøre for å kunne selge kvoter i markedet.

Disse medlemmer peker på at det norske slaget av klimakvoter derfor vil ha som direkte konsekvens at utslippene av klimagasser fra de sektorer i EØS-området som er omfattet av kvotesystemet vil øke med 13,5 mill. tonn CO₂-ekvivalenter i forhold til om Regjeringen hadde valgt å slette kvotene frem for å selge dem. Disse medlemmer viser til at Finansdepartementet har bekreftet dette i svar på spørsmål fra Høyre, der departementet svarer:

"Dersom slettingen i alternativt skulle komme i tillegg til den allerede varslede overopppfyllelsen, ville dette innebære en reduksjon i klimagassutslipp på 13,5 mill. tonn."

Disse medlemmer viser til at Norge skiller seg fra resten av Europa ved at vi har en relativt sett betydelig høyere andel kvoter som enten kan selges eller slettes fordi offshorenæringen er tatt med i beregningen av Norges kvotemengde, men får ikke tildelt gratis kvoter. Det norske salget tilsvarer altså utslippene fra offshoresektoren, mens enkelte andre land selger mengder som tilsvarer under 10 pst. av samlede nasjonale utslipp.

Disse medlemmer er tilhengere av handel med utslippskvoter og er enig i at salg av kvoter er en naturlig del av kvotehandling. Disse medlemmer peker likevel på at Regjeringen gjennom å slette kvotene fremfor å selge dem i markedet kunne ha bidratt til en betydelig nedgang i Europas klimagassutslipp til en relativt lav pris.

Disse medlemmer har merket seg at statsminister Jens Stoltenberg en rekke ganger fremhever at Regjeringen vil overopppfylle Norges Kyoto-forpliktelser. Disse medlemmer har videre merket seg at Regjeringen vil gjøre dette gjennom bruk av Kyoto-mekanismen "Den grønne utviklingsmekanis-

men" (CDM) som gir kvotekreditter fra finansiering av prosjekter i land uten utslippforpliktelser, det vil si utviklingsland og nyindustrialiserte land. Disse medlemmer har merket seg at et vannkraftprosjekt i Kina og et skogplantingsprosjekt i Tanzania er to av disse prosjektene. Disse medlemmer har videre merket seg at det er betydelig uenighet om den reelle utslippseffekten av disse prosjektene. Disse medlemmer har merket seg at prisen på de kvoter Regjeringen kjøper gjennom skogplantingsprosjektet i Tanzania for å overoppfylle Norges Kyoto-forpliktelser er anslått til omlag 25 kroner pr. kvote, mens salgsprisen ved salg av klimakvoter til Europa er på 100 kroner pr. kvote.

Disse medlemmer peker på at sletting av klimakvoter fremfor salg er ett av de mest treffsikre og virkningsfulle klimatiltaket norske politikere kan gjennomføre. Ett alternativ til å redusere kvotesalget kan være å bruke inntektene fra salget til å investere i utslippsreducerende tiltak.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i budsjettet for 2010 legge frem en vurdering av effekten ved helt eller delvis å slette klimakvoter fremfor å selge disse i markedet sammenliknet med å øremerke gevinsten ved kvotesalget til andre utslippsreducerende tiltak, og legge frem forslag om enten redusert kvotesalg eller øremerking av salgsgevinster til klimatiltak."

19.13 Kap. 2309 Tilfeldige utgifter

19.13.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Reserven for tilleggsbevilgninger på kap. 2309 Tilfeldige utgifter skal dekke utgifter til gjennomføringen av inntektsoppgjør der staten er part, til regulering av folketrygdens grunnbeløp og til uforutsette utgifter. Bevilgningen utgjør i saldert budsjett 13 088,1 mill. kroner.

Anslått lønnsvekst fra 2008 til 2009 er nedjustert med 1 prosentpoeng, fra 5 pst. i Nasjonalbudsjettet 2009, til 4 pst. i Revidert nasjonalbudsjett 2009. Nedjusteringen av inntektsanslaget innebærer at det må påregnes lavere utgifter i 2009 til inntektsoppgjøret i staten og reguleringen av grunnbeløp i folketrygden enn lagt til grunn da Stortinget behandlet statsbudsjettet for 2009. I anslagene som lå til grunn i St.prp. nr. 37 (2008–2009) ble det lagt til grunn reduserte utgifter med 1,9 mrd. kroner som følge av at lønnsvekstanslaget var satt ned med 3/4 prosentpoeng, fra 5 pst. til 4 1/4 pst., uten at det da ble lagt fram forslag om nedsatt bevilgning. I forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2009 settes lønnsvekstanslaget ned med ytterligere 1/4 prosentpoeng, til 4 pst., tilsva-

rende om lag 0,6 mrd. kroner i ytterligere reduserte utgifter. Stortingsproposisjoner om bevilgningsendringer i tilknytning til inntektsoppgjør og folketrygdens grunnbeløp vil bli fremmet senere i vår. Som følge av lavere forventet lønnsvekst enn lagt til grunn i saldert budsjett foreslås det nå å redusere bevilgningen til tilfeldige utgifter på kap. 2309 post 1 Driftsutgifter med 2 500 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, Høgre og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Likelønn for sjukepleiarar

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet viser til representantforslag Dokument nr. 8:99 (2008–2009) om sikring av økt lønn i kvinne-dominerte lavtlønnsyrker og endringer i arbeidstidsbestemmelsene hvor disse medlemmer ber Regjeringen snarlig iverksette tiltak som muliggjør et lønnsløft for de såkalte kvinne-dominerte lavtlønnsyrkene i offentlig sektor.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 1 500 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 1 000 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	1 000 000 000
		fra kr 13 088 074 000	
		til kr 12 088 074 000"	

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til forslaget om å innføre nøytral moms i statsforvaltningen. Innsparingspotensialet i statlig forvaltning er betydelig. Disse medlemmer viser videre til at regjeringen Bondevik II i sitt siste budsjettopplegg foreslo å innføre en ordning med nøytral moms i statsforvaltningen. I fjor høst ble det framlagt rapporter om at Helse Sør-Øst kan spare 720 mill. kroner dersom private bedrifter får lov til å konkurrere om ikke-medisinske tjenester som renhold, snømåking og matlaging ved de tre største sykehusene i Oslo. En forutsetning for at en slik konkurranse om ikke-medisinske tjenester skal finne sted er at det innføres en ordning med momsnøytrale innkjøp i staten. Disse medlemmer foreslår en forsiktig innsparing av

dette tiltaket på 125 mill. kroner under posten Tilfeldige utgifter.

Disse medlemmer viser til at Sentrum-Høyre-regjeringen foreslo i budsjettet for 2006 en mer effektiv statlig bygge- og eiendomspolitikk. Reformen omfatter bl.a. utvidelse av husleieordningen med skille mellom bruker og forvalter slik at dette som hovedregel omfatter all statlig eiendom, innføring av nye beslutningsrutiner i bygge- og eiendomssaker, opprettelse av et eget rådgivningsorgan for å skille rådgiver- og leverandørrollen, opprettelse av en forvaltningsbedrift som skal forvalte alle statlige eiendommer i universitets- og høyskolesektoren, rammebetingelser som bidrar til økt konkurranse og effektivitet i eiendomsforvaltningen og tilrettelegging, for bedre og mer kontinuerlig vedlikehold. Samlet innsparingsanslag av denne politikken ble anslått til 1–2 mrd. kroner. Disse medlemmer ønsker at staten skal drive så effektivt som mulig og ønsker derfor å bygge videre på effektiviseringsforslaget fra sentrum-/høyre-regjeringen. Det anslås at dette ville gi en innsparing på 100 mill. kroner i 2009.

Disse medlemmer viser også til at det er en sterk vekst i driftsutgiftene i den statlige administrasjon og foreslår derfor et såkalt "ostehøvelkutt" på departementene og underliggende etater på 200 mill. kroner. Disse medlemmer viser til at Høyre har gått imot den såkalte regionsreformen og vil begrense fylkesmannens oppgaver i tillegg til å øke kravene til effektiv drift. Disse medlemmer mener at moderniseringsarbeidet i statlig sektor har stoppet opp under den sittende Regjeringen. Dette fører til unødvendig sløsing med statens ressurser. Høyre har fremmet en rekke forslag for å forbedre dette arbeidet. Disse medlemmer viser til at flere av våre forslag vil ha stor betydning for en mer effektiv offentlig sektor. I den sammenheng viser disse medlemmer til vårt alternative budsjett for 2009 og våre forslag om bedre bygge- og eiendomsforvaltningen i Staten, innføring av nøytral moms i staten og en tilsagnsfullmakt på 150 mill. kroner for å stimulere kommunesammenslåinger.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget samtykker i at det spares inn 200 mill. kroner på departementenes og underliggende etaters driftsutgifter (postene 1–29, unntatt post 24). Regjeringen gis fullmakt til å foreta den endelige fordelingen av beløpet. Innsparingen spesifiseres på kapitler og poster, og Stortinget orienteres om fordelingen i forbindelse med salderingen av statsbudsjettet for 2009. Innsparingen tas foreløpig ved å redusere kap. 2309 Tilfeldige utgifter med 200 mill. kroner. Når beløpet er fordelt på kapitler og poster, tilbakeføres 200 mill. kroner til kap. 2309."

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	2 925 000 000
		fra kr 13 088 074 000	
		til kr 10 163 074 000"	

Komiteens medlem fra Venstre viser til at WTO-avtalen vil kreve en omstilling av den norske landbrukspolitikken, ikke minst gjelder dette en felles forståelse av at avvikling av eksportsubsidier er nødvendig for å slippe den fattige delen av verden til. Dette medlem foreslår derfor at de norske eksportsubsidiene til osteproduksjon gjennom omsetningsavgiften avvikles. Dette medlem foreslo også dette i forbindelse med behandlingen av jordbruksoppgjøret 2008–2009 i Stortinget våren 2008. Dette medlem viser videre til at det har vært etterspørselsunderskuddet på melk på om lag 150 millioner liter i Norge, noe som er identisk med det volum melk som går med til produksjon av ost til eksport som subsidieres med kr 1,39 pr. liter. Det vil derfor på alle måter være bedre at produksjonsunderskuddet dekkes ved å avvikle eksportsubsidiene. Avvikling av eksportsubsidiene for osteproduksjon beregnet til 208 mill. kroner gjennom omsetningsavgiften. Halvårseffekten av dette er således 104 mill. kroner som teknisk plasseres under kap. 2309.01, tilfeldige utgifter.

Dette medlem mener videre at innsparingspotensialet i statlig forvaltning er betydelig og at regjeringen Bondevik II foreslo i sitt siste budsjett-opplegg å innføre en ordning med nøytral moms i statsforvaltningen. Det er for eksempel framlagt rapporter om at Helse Sør-Øst kan spare 720 mill. kroner, dersom private bedrifter får lov til å konkurrere om ikke-medisinske tjenester som renhold, snømåking og matlaging ved de tre største sykehusene i Oslo, og at Ahus mener at det er et innsparingspotensiale i antall liggedøgn på 25 mill. kroner årlig bare de ansatte blir flinkere til å vaske hendene. En forutsetning for at en slik konkurranse om ikke-medisinske tjenester skal finne sted er at det innføres en ordning med momsnøytrale innkjøp i staten.

Dette medlem legger derfor opp til et samlet innsparingspotensiale på 150 mill. kroner ved å innføre en ordning med momsnøytrale innkjøp i staten og bedre samordning mellom helse-regionene resten

av 2009. En slik innsparing foreslås teknisk plassert under kap. 2309.01, tilfeldige utgifter.

Dette medlem viser i tillegg til at det i de siste budsjett har vært en sterk økning i driftsutgiftene i den offentlige forvaltningen, så også i statsbudsjettet for 2009. Effekten av å ikke prisjustere driftsutgiftene på statsbudsjettet, med unntak av lønnsposter, var anslagsvis 2 mrd. kroner. På denne bakgrunn foreslår dette medlem en generell innsparingsfullmakt i statsbudsjettets driftsutgifter på 150 mill. kroner.

Samlet foreslår dette medlem å redusere "ymseposten" med 404 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	2 904 000 000
		fra kr 13 088 074 000	
		til kr 10 184 074 000"	

19.14 Kap. 5309 Tilfeldige inntekter

19.14.1 Post 29 Ymse

SAMANDRAG

Ved behandlingen av St.prp. nr. 6 (2008–2009) Statsgaranti for andel av innskudd i Kaupthing Banki hf's filial i Norge, bevilget Stortinget 400 mill. kroner til dekning av statlig garanti om forskuttering av andel av bankinnskudd i den norske filialen av Kaupthing Banki hf, som etter reglene var sikret i den islandske innskuddssikringsordningen.

Finansdepartementet ga Bankenes sikringsfond fullmakt til å foreta utbetalingene til innskyterne på vegne av staten. Basert på det anslåtte utbetalingsbehovet ble 382 mill. kroner overført fra Finansdepartementet til Bankenes sikringsfond i 2008. Av dette ble om lag 381 mill. kroner utbetalt av Bankenes sikringsfond til innskytere i filialen på vegne av staten. Et tilsvarende krav ble av Bankenes sikringsfond fremmet overfor administrasjonsstyret etter Kaupthing Banki hf NUF på vegne av staten ved Finansdepartementet.

Staten ved Finansdepartementet har mottatt 380,8 mill. kroner fra administrasjonsstyret i oppgjør for utbetalingene til innskuddskunder. I tillegg til dette har staten ved Finansdepartementet fått overført ubrukte midler og andel av renteinntekter fra Bankenes sikringsfond på til sammen 1,4 mill. kroner. Sta-

ten har dermed i sin helhet fått dekket det utbetalte beløpet, inkludert en andel av påløpte renter. Bevilgningen på kap. 5309 post 29 foreslås på denne bakgrunn økt med 382,2 mill. kroner.

Videre foreslås det å øke bevilgningen på kap. 5309 post 29 i tilknytning til at Fredskorpset fra 1. januar 2009 gikk over fra å være en nettobudsjetter virksomhet til å være en bruttobudsjetter virksomhet. Ved overgang fra nettobudsjetter virksomhet til ordinært bruttobudsjetter forvaltningsorgan skal virksomhetens utgående balanse, som kommer til uttrykk ved innestående midler på bankkonto i Norges Bank, gjøres opp. pr. 31. desember 2008 utgjør Fredskorpsets utgående balanse 13,1 mill. kroner. Oppgjøret innebærer at disse midlene tilbakeføres til statskassen i 2009 ved at de inntektsføres i statsregnskapet på kap. 5309 post 29. For den nye bruttobudsjetterte virksomheten skal det etableres et mellomværende med statskassen fra 1. januar 2009. I utgangspunktet skal inntektsføringen fra oppgjøret korrigeres for mellomværendet. Dette beløpet er ikke endelig klarlagt, og det legges derfor budsjettmessig til grunn en inntektsføring på 13,1 mill. kroner i 2009.

Bevilgningen på kap. 5309 post 29 foreslås på dette grunnlag økt med 395,3 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

19.15 Kap. 5491 Avskrivning på staten sin kapital i staten si forretningsdrift

19.15.1 Post 30 Avskrivningar

SAMANDRAG

Avskrivninger under forvaltningsbedriftenes driftsbudsjett inntektsføres på denne posten. Forslag til endringer på bevilgningen til Statens Pensjonskasse innebærer reduserte avskrivninger på 5,389 mill. kroner, jf. omtale av under kap. 2470 post 24 Driftsresultat. Bevilgningen på posten foreslås derfor redusert med 5,4 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

19.16 Kap. 5501 Skattar på formue og inntekt

19.16.1 Post 70 Toppskatt mv.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sine merknader og forslag i Innst. O. nr. 125 (2008–2009) og til merknader i kapittel 4 i denne innstilling hvor det bl.a. foreslås å reversere vedtaket om økt verdifastsettelse av næringseiendom og fjerning av

den såkalte 80-prosent-regelen som regjeringspartiene vedtok i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2009. Dette medlem mener at disse vedtakene vanskeliggjør situasjonen for mange bedrifter spesielt i den konjunktursituasjon vi nå er inne i. Dette vil medføre reduserte skatteinntekter på om lag 740 mill. kroner i 2009.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag.

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5501		Skatter på formue og inntekt	
	70	Toppskatt mv., nedsettes med	740 000 000
		fra kr 28 200 000 000 til kr 27 460 000 000"	

19.16.2 Post 72 Fellesskatt

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til merknader i denne innstillingens kapittel 4.

Disse medlemmer foreslår å redusere bevilgningen med 5,3 mrd. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 5,3 mrd. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5501		Skatter på formue og inntekt	
	72	Fellesskatt, nedsettes med	5 299 000 000
		fra kr 152 720 000 000 til kr 147 421 000 000"	

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sine merknader og forslag i Innst. O. nr. 125 (2008–2009) og til merknader i kapittel 4 i denne innstilling hvor det foreslås økt minstefradrag og reversering av skatteøkninger på næringseiendom og formuesskatt, samt forbedringer av avskrivningsregler i tillegg til den beregnede dynamiske virkning av disse medlemmers forslag om reduksjon i arbeidsgiveravgiften. På denne bakgrunn fremmes følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5501		Skatter på formue og inntekt	
	72	Fellesskatt, nedsettes med	1 490 000 000
		fra kr 152 720 000 000 til kr 151 230 000 000"	

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til forslag om å fjerne beløpsgrensen for tilbakeføring av underskudd for inntektsårene 2008 og 2009, som vil medføre et rentetap for staten på 750 mill. kroner i 2009. Det formelle bokførte provenytapet i 2009 er på 4,75 mrd kroner, men dette er å regne som en skatteutsettelse, ikke et tap. Dette medlem viser videre til forslag i Kristelig Folkepartis alternative forslag til Revidert nasjonalbudsjett om økt grense for fradrag for gaver til frivillige organisasjoner, økt grense for lønnsoppgaveplikt for frivillige organisasjoner, samt forbedringer i Skattefunn-ordningen.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5501		Skatt på formue og inntekt	
	72	Fellesskatt, nedsettes med	774 000 000
		fra kr 152 720 000 000 til kr 151 946 000 000"	

Komiteens medlem fra Venstre viser til sine merknader og forslag i Innst. O. nr. 125 (2008–2009) og til merknader i kapittel 4 i denne innstilling, samt forslag om å reversere vedtaket om økt verdifastsettelse av næringseiendom og fjerning av den såkalte 80-prosent-regelen som regjeringspartiene vedtok i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2009, nærmere omtalt under post 5501.70 i denne innstilling.

Dette medlem foreslår i tillegg en del målrettede skatteletteforslag som følger:

- Rett til minstefradrag for selvstendig næringsdrivende.
- Økte avskrivingssatser med 5 pst. i saldogruppe D.

- Styrking av SkatteFUNN-ordningen (økte beløpsgrenser mv).
- Økt BSU-grense til 200.000 kroner.
- Heve lønnsoppgaveplikten for frivillige organisasjoner til 8.000 kroner.

Dette medlem foreslår videre å halvere fradraget for fagforeningskontingent. Den kraftige skatteletten til et utvalg "av sine egne" som Regjeringen har gjennomført i denne perioden bidrar ikke til noe annet enn å holde fagforeningskontingenten kunstig høy. Samlet medfører disse forslagene reduserte skatteinntekter på om lag 178,2 mill. kroner.

Dette medlem viser også til forslag om å utrede likebehandling i skattesystemet for fradrag knyttet til kostnader for fedme uavhengig om behandling er gjort i offentlig eller privat regi, nærmere omtalt i Innst. O. nr. 125 (2008–2009).

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5501		Skatter på formue og inntekt	
	72	Fellesskatt, nedsettes med fra kr 152 720 000 000 til kr 152 541 800 000"	178 200 000

19.17 Kap. 5506 Avgift av arv og gaver

19.17.1 Post 70 Avgift

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine merknader i Innst. O. nr. 125 (2008–2009) der disse medlemmer foreslår å fjerne arveavgiften med virkning fra 1. juli 2009.

Disse medlemmer foreslår å redusere bevilgningen med 60 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 60 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5506		Avgift av arv og gaver	
	70	Avgift, nedsettes med fra kr 2 200 000 000 til kr 2 140 000 000"	60 000 000

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sine merknader og forslag i Innst. O. nr.125 (2008–2009), kapittel 12.3 og 12.6 hvor det fremmes forslag om fjerning av arveavgift og reversering av økning av arveavgift vedtatt i statsbudsjettet for 2009. Dette vil medføre reduserte avgiftsinntekter samlet på om lag 90 mill. kroner for 2009. Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5506		Avgift av arv og gaver	
	70	Avgift, nedsettes med fra kr 2 200 000 000 til kr 2 110 000 000"	90 000 000

Komiteens medlem fra Venstre viser til sine merknader og forslag i Innst. O. nr. 125 (2008–2009) og til merknader i kapittel 4 i denne innstilling hvor det bl.a. foreslås å reversere vedtaket om økt verdsettelsesgrunnlag i arveavgiften som regjeringspartiene vedtok i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2009. Dette medlem mener at dette vedtaket vanskeliggjør generasjonsskifte i mange familieeide bedrifter og er spesielt problematisk i den konjunktursituasjon vi nå er inne i. Dette vil medføre reduserte avgiftsinntekter på om lag 60 mill. kroner i 2009.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag.

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5506		Avgift av arv og gaver	
	70	Avgift, nedsettes med fra kr 2 200 000 000 til kr 2 140 000 000"	60 000 000

19.18 Kap. 5511 Tollinntekter

19.18.1 Post 70 Toll

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til merknad i denne innstillingens kapittel 4.

Disse medlemmer foreslår å redusere bevilgningen med 69 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 69 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5511		Tollinntekter	
	70	Toll, nedsettes med ..... fra kr 2 228 000 000 til kr 2 159 013 000"	68 987 000

19.19 Kap. 5521 Meirverdiavgift

19.19.1 Post 70 Avgift

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknad i kapittel 4 og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5521		Merverdiavgift	
	70	Avgift, nedsettes med .. fra kr 205 000 000 000 til kr 204 998 000 000"	2 000 000

19.20 Kap. 5531 Avgift på tobakkvarer

19.20.1 Post 70 Avgift

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til sine merknader og forslag i Innst. O. nr. 125 (2008–2009) og til merknader i kapittel 4 i denne innstilling hvor det bl.a. foreslås å øke tobakksavgiftene med 5 pst. fra 1. juli 2009, noe som vil medføre økte avgiftsinntekter på om lag 80 mill. kroner i 2009.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5531		Avgift på tobakkvarer	
	70	Avgift, forhøyes med ... fra kr 7 618 000 000 til kr 7 698 000 000"	80 000 000

19.21 Kap. 5536 Avgift på motorvogner mv.

19.21.1 Post 71 Eingangsavgift på motorvogner mv.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til forslag om å innføre en kontant utbetaling på 25 000 kroner til alle som kjøper ny bil med CO₂-utslipp lavere enn 120 g/

km. Disse medlemmer foreslår å redusere bevilgningen med 75 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en nedsettelse på 75 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5536		Avgift på motorvogner mv.	
	71	Engangsavgift på motorvogner mv., nedsettes med ..... fra kr 18 800 000 000 til kr 18 725 000 000"	75 000 000

Komiteens medlem fra Venstre viser til sine merknader og forslag i Innst. O. nr. 125 (2008–2009) og til merknader i kapittel 4 i denne innstilling hvor det bl.a. foreslås å innføre en støtteordning for kjøp av el-bil med 20 000 kroner pr. bil fra 1. juli 2009. Teknisk er denne ordningen foreløpig plassert på post 5536.71 og vil medføre en kostnad/provenyt på 4,2 mill. kroner i 2009.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag.

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5536		Avgift på motorvogner mv.	
	71	Engangsavgift på motorvogner mv., nedsettes med ..... fra kr 18 800 000 000 til kr 18 795 800 000"	4 200 000

19.21.2 Post 77 Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift)

Komiteens medlem fra Venstre viser til sine merknader og forslag i Innst. O. nr. 125 (2008–2009) og til merknader i kapittel 4 i denne innstilling hvor det bl.a. foreslås å øke autodieselavgiften med 10 øre literen fra 1. juli 2009, noe som vil medføre økte avgiftsinntekter på om lag 140 mill. kroner i 2009.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5536		Avgift på motorvogner mv.	
	77	Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift), forhøyes med.....	140 000 000
		fra kr 8 355 000 000	
		til kr 8 495 000 000"	

19.22 Kap. 5541 Avgift på elektrisk kraft

19.22.1 Post 70 Forbruksavgift

SAMANDRAG

Det vises til proposisjonen kapittel 2 om forslag til endrede skatte- og avgiftsbestemmelser for nærmere omtale av forslaget om å utvide ordningen med redusert el-avgift for fjernvarmeprodusenter til også å omfatte fjernvarmebedrifter som kan legge fram konsesjon fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Bokført virkning er beregnet til 2 mill. kroner i 2009. Bevilgningen på kap. 5541 post 70 foreslås på denne bakgrunn redusert med 2 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

19.23 Kap. 5542 Avgift på mineralolje mv.

19.23.1 Post 70 Avgift på mineralolje

Komiteens medlem fra Venstre viser til sine merknader og forslag i Innst. O. nr. 125 (2008–2009) og til merknader i kapittel 4 i denne innstilling hvor det bl.a. foreslås å øke grunnavgiften på fyringsolje med 10 øre literen fra 1. juli 2009, noe som vil medføre økte avgiftsinntekter på om lag 55 mill. kroner i 2009.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5542		Avgift på mineralolje mv.	
	70	Avgift på mineralolje, forhøyes med	55 000 000
		fra kr 1 260 000 000	
		til kr 1 315 000 000"	

19.24 Kap. 5543 Miljøavgift på mineralske produkt mv.

19.24.1 Post 70 CO₂-avgift

Komiteens medlem fra Venstre viser til sine merknader og forslag i Innst. O. nr. 125 (2008–2009) og til merknader i kapittel 4 i denne innstilling hvor det bl.a. foreslås å øke CO₂-avgiften på mineralske produkter med 15 øre literen fra 1. juli 2009, noe som vil medføre økte avgiftsinntekter på om lag 409 mill. kroner i 2009.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.	
	70	CO ₂ -avgift, forhøyes med	409 000 000
		fra kr 4 662 000 000	
		til kr 5 071 000 000"	

19.25 Kap. 5546 Avgift på sluttbehandling av avfall

19.25.1 Post 70 Avgift på sluttbehandling av avfall

SAMANDRAG

Miljøverndepartementet (MD) har i forskrift fastsatt at det fra 1. juli 2009 vil være forbudt å deponere nedbrytbart avfall. Forbudet innebærer at biologisk nedbrytbare avfallsfraksjoner som papir, tre, våtorganisk avfall, tekstiler og slam må behandles på andre måter enn deponering. En betydelig del av det avfallet som ikke lenger kan deponeres, vil gå til forbrenning. Deponiforbudet vil dermed gi redusert proveny fra deponiavgiften og økt proveny fra forbrenningsavgiften, jf. nærmere omtale i proposisjonen kapittel 2 om skatter og avgifter. Bevilgningen på kap. 5546 post 70 foreslås på denne bakgrunn redusert med 90 mill. kroner i 2009.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemen frå Kristeleg Folkeparti, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til merknad i denne innstillingen kapittel 4.

Disse medlemmer foreslår å redusere bevilgningen med 40 mill. kroner i forhold til Regje-

ringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 130 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5546		Avgift på sluttbehandling av avfall	
	70	Avgift på sluttbehandling av avfall, nedsettes med 130 000 000 fra kr 715 000 000 til kr 585 000 000"	

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Regjeringens omtale av arbeidet med endringer i deponiavgiften som følge av forbudet mot deponering av nedbrytbart avfall. I St.prp. nr. 1 (2008–2009) sa Regjeringen følgende:

"Regjeringen vil komme tilbake med en vurdering av nivået på avgiftssatsene i forhold til miljøkostnadene i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2009."

Dette medlem er kritisk til at Regjeringen ikke har klart å foreslå nye satser i Revidert nasjonalbudsjett, og at berørte aktører nå må vente enda lenger på en avklaring. Dette medlem viser til forslag om å endre avgiftssatsene i tråd med SFTs forslag fra 1. september 2009, og foreslår å redusere bevilgningen med 20 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en nedsettelse på 110 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5546		Avgift på sluttbehandling av avfall	
	70	Avgift på sluttbehandling av avfall, nedsettes med 110 000 000 fra kr 715 000 000 til kr 605 000 000"	

19.26 Kap. 5556 Produktavgift på alkoholfrie drikkevarer

19.26.1 Post 70 Avgift

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknader og forslag i denne innstillingskapittel

4 om reduksjon i produktavgiften på drikkevarer og fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5556		Produktavgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	
	70	Avgift, nedsettes med 27 000 000 fra kr 1 686 000 000 til kr 1 659 000 000"	

19.27 Kap. 5559 Avgift på drikkevareemballasje

19.27.1 Post 70 Grunnavgift på eingongsemballasje

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til merknad i denne innstillingen kapittel 4.

Disse medlemmer foreslår å redusere bevilgningen med 290 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 290 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5559		Avgift på drikkevareemballasje	
	70	Grunnavgift på engangsemballasje, nedsettes med 290 000 000 fra kr 780 000 000 til kr 490 000 000"	

19.28 Kap. 5565 Dokumentavgift

19.28.1 Post 70 Avgift

SAMANDRAG

Det vises til proposisjonen kapittel 2 om forslag til endrede skatte- og avgiftsbestemmelser for nærmere omtale av forslaget om å endre dokumentavgiftsloven slik at verdiene iht. tomtefesteinstruksen fra 1. januar benyttes ved beregning av dokumentavgift ved innløsning av boligtomter av staten eller statlige styrte fond. Bokført virkning av forslaget er beregnet til om lag 30 mill. kroner i 2009. Bevilgningen på kap. 5565 post 70 foreslås på denne bakgrunn redusert med 30 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

19.29 Kap. 5603 Renter av staten sin kapital i staten si forretningsdrift

19.29.1 Post 80 Renter av staten sin faste kapital

SAMANDRAG

Renter av statens kapital i forvaltningsbedriftene føres på denne posten. Forslag til endringer på bevilgningen til Statens Pensjonskasse innebærer økt renter på 8,333 mill. kroner, jf. nærmere omtale under kap. 2470 post 24 Driftsresultat. Bevilgningen på posten foreslås derfor økt med 8,333 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

19.30 Kap. 5605 Renter av kontantbeholdninga i statskassa og andre fordringar

19.30.1 Post 89 (Ny) Garantiprovisjon

SAMANDRAG

I forbindelse med at Det internasjonale valuta-fondet (IMF) godkjente Islands stabiliseringsprogram 19. november 2008, gikk Norge, Danmark, Finland og Sverige sammen om å love Island et lån på til sammen 2,5 mrd. USD. Norges andel av dette er 675 mill. USD og gis som et lån fra Norges Bank til den islandske sentralbanken, med garanti fra den islandske og den norske staten. Norges Bank skal betale en årlig garantiprovisjon til staten v/Finansdepartementet tilsvarende den delen av renteinntektene som skal gå til dekning av kredittrisiko. Nærmere omtale er gitt i St.prp. nr. 47 (2008–2009) Om fullmakt til å stille statsgaranti for lån fra Norges Bank til Seðlabanki Islands.

I proposisjonen ble det vist til at Finansdepartementet ville komme tilbake med forslag til budsjettmessig oppfølging i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2009, herunder eventuell bevilgning til tapsavsetning. De konkrete vilkårene for de nordiske lånene er ennå ikke endelig fastlagt. Det synes imidlertid klart at størrelsen på garantiprovisjonen som staten vil motta, er tilstrekkelig stor til å dekke forventet tap, slik at det ikke er behov for bevilgning til tapsfond.

Lånet vil bli utbetalt i fire like store deler (transjer). Det legges til grunn at første transje utbetales i løpet av juni 2009, og de to neste i løpet av andre halvår 2009. På denne bakgrunn anslås statens garantiprovisjon for 2009 til om lag 30 mill. norske kroner. Anslaget er usikkert og vil blant annet avhenge av

endelig rentesats, tidspunkt for utbetaling av lånetransjene og valutakursen på omvekslingstidspunktet.

Det foreslås på denne bakgrunn å bevilge 30 mill. kroner på kap. 5605 ny post 89 Garantiprovisjon.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

19.31 Kap. 5700 Inntekter i folketrygda

19.31.1 Post 71 Trygdeavgift

Komiteens medlem fra Venstre viser til dette medlems forslag om å heve lønnsoppgaveplikten for frivillige organisasjoner til 8 000 kroner, nærmere omtalt i Innst. O. nr. 125 (2008–2009). En slik fjerning vil innebære et provenyrtap på 0,8 mill. kroner i trygdeavgift.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5700		Folketrygdens inntekter	
	71	Trygdeavgift, nedsettes med	800 000
		fra kr 87 600 000 000	
		til kr 87 599 200 000"	

19.31.2 Post 72 Arbeidsgivaravgift

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til merknad i denne innstillingens kapittel 4.

Disse medlemmer foreslår å redusere bevilgningen med 708 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 1 058 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5700		Folketrygdens inntekter	
	72	Arbeidsgiveravgift, nedsettes med	1 058 000 000
		fra kr 127 300 000 000	
		til kr 126 242 000 000"	

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknader og forslag i denne innstillings kapittel 4 om tidsbegrenset reduksjon i arbeidsgiveravgiften og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5700		Folketrygdens inntekter	
	72	Arbeidsgiveravgift, nedsettes med	6 040 000 000
		fra kr 127 300 000 000	
		til kr 121 260 000 000"	

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til forslag om å redusere antall terminer for innbetaling av arbeidsgiveravgift fra 6 til 4, som et tiltak for å bedre likviditeten i bedriftene midlertidig. Dette vil medføre et rentetap for staten i 2009 på 130 mill. kroner, men også medføre et isolert (midlertidig) provenybortfall på 15,5 mrd kroner. Dette er imidlertid intet tap, men en utsettelse av innbetaling. Dette medlem viser videre til forslag om å øke arbeidsgiveravgiftsplikten for frivillige organisasjoner til 50 000 kroner pr. ansatt/500 000 kroner pr. organisasjon, samt forslag om å halvere arbeidsgiveravgiften for nye lærlinger fra 1. juli 2009.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5700		Folketrygdens inntekter	
	72	Arbeidsgiveravgift, nedsettes med	183 000 000
		fra kr 127 300 000 000	
		til kr 127 117 000 000"	

Komiteens medlem fra Venstre viser til dette medlems forslag om å fjerne arbeidsgiveravgift for nye lærlinger fra 1. juli 2009, nærmere omtalt i Innst. O. nr. 125 (2008–2009). En slik fjerning vil innebære et provenytap på 90 mill. kroner.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
5700		Folketrygdens inntekter	
	72	Arbeidsgiveravgift, nedsettes med	90 000 000
		fra kr 127 300 000 000	
		til kr 127 210 000 000"	

19.32 Andre forslag og merknader framkomne under behandlingen i komiteen

19.32.1 Individuell pensjonssparing

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til merknader og forslag om økt beløpsgrense og symmetrisk beskatning av fradrag for innbetaling til, og utbetaling fra ordningen for individuell pensjonssparing, fremsatt av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre både i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2007, statsbudsjettet 2008 og Revidert nasjonalbudsjett for 2008, jf. Innst. S. nr. 230 (2006–2007), Budsjett-innst. S. I (2007–2008) og Innst. S. nr. 270 (2007–2008).

Disse medlemmer mener at den øvre beløpsgrensen må økes for å stimulere sterkere til pensjonssparing ved siden av folketrygdens ordninger og kollektive pensjonsavtaler i arbeidsforhold, og fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag i budsjettet for 2010 til en forbedret ordning for individuell pensjonssparing med årlig fradrag i alminnelig inntekt for årlige innbetalinger (inkludert kostnader) på inntil 40 000 kroner, samtidig som det innføres en symmetrisk beskatning av fradragene for innbetaling til, og utbetalingene fra ordningen."

19.32.2 Skattefrådrag for kostnader knytt til fedme

Komiteens medlem fra Venstre viser til at overvekt er et stort helseproblem i Norge. For sykkelig overvektige kan en vektoperasjon være en siste utvei. I det offentlige helsevesenet er det lav kapasitet og flere års ventetid for operasjon. Mange velger derfor å ta vektoperasjonen for egen regning ved private sykehus i Norge.

Dette medlem viser til at pasientene kan velge fritt ved hvilket offentlig sykehus de vil ta sin vektoperasjon. Vi har åtte offentlige sykehus som utfører vektoperasjoner. Disse sykehusene utførte til sammen om lag 400 operasjoner i 2007. Ventetiden for en vektoperasjon ved de offentlige sykehusene er imidlertid svært lang. I gjennomsnitt har de offent-

lige sykehusene en ventetid på 1,7 år. Ved sykehuset i Haugesund er ventetiden 3 år, i Bodø er ventetiden på 3,5 år!

Dette medlem viser videre til at fritt sykehusvalg omfatter etter helselovgivningen ikke bare offentlige sykehus, men også private sykehus som har inngått avtaler med et regionalt helseforetak. Ingen av helseforetakene har imidlertid gitt pasientene reell valgfrihet ved å inngå avtaler med private sykehus om vektoperasjoner. Dermed må pasientene betale selv hvis de vil bli operert ved et privat sykehus. Privatsykehuset Aleris utførte 500 vektoperasjoner i fjor, det vil si mer enn alle de offentlige sykehusene til sammen. Aleris har i praksis ingen ventetid for operasjon. En vektoperasjon her koster imidlertid 140 000 kroner, inkludert oppfølging etter operasjonen.

I tillegg kommer at også skattesystemet utelukkende er innrettet mot behandling i det offentlige helsetesenet. I punkt 15.9 i Lignings-ABC for 2008-2009 heter det:

"Skattyter som lider av fedme, der det foreligger legeattest som viser varig sykdom eller svakhet, og som får hjelp til slanking innfor norsk offentlige helsetesen, kan få særfradrag for merkostnader til slik behandling og øvrige merkostnader som følge av sykdommen, dersom vilkårene for særfradrag for øvrig er oppfylt. For å beregne ev. merkostnader til klær i forbindelse med vektreduksjon, kan det tas utgangspunkt i dokumenterte utgifter, fratrukket SIFOs standardbudsjett for kleshold, se sifo.no."

Etter dette medlems syn innebærer dette en form for dobbelt diskriminering i forhold til om operasjon og/eller behandling blir foretatt i offentlig regi eller ikke. For alle parter ville det være positivt om den som lider av (sykelig) overvekt så raskt som mulig får adekvat behandling og kommer tilbake til arbeidslivet.

På denne bakgrunn fremmes følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med framlegging av statsbudsjettet for 2010 foreslå endringer i skatteloven som innebærer likebehandling av særfradrag for merkostnader knyttet til fedme uavhengig om behandling har skjedd eller skjer i norsk offentlig helsetesen eller ikke."

20. FORSVARSDEPARTEMENTET

20.1 Kap. 1700 Forsvarsdepartementet

20.1.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås redusert med netto 25 mill. kroner. Forslaget er knyttet til følgende endringer:

- Ved nedleggelsen av Avdeling for operasjons- og beredningsplanlegging ble stillingsrammen i Forsvarsdepartementet redusert med 38 årsverk. Disse årsverkene ble overført til Forsvarsstaben, som har etablert en ny Operasjonsavdeling. Det foreslås i denne forbindelse at 34,7 mill. kroner omdisponeres til kap. 1720 Felles ledelse og kommandoapparat, post 1 Driftsutgifter.
- Budsjettansvaret for medieovervåking foreslås overført til Forsvarsstaben. Forslaget innebærer at 3,1 mill. kroner omdisponeres til kap. 1720 post 1.
- Ansvar for vakthold ved Forsvarsdepartementets ledelsesbygg på Akershus festning er fra 1. mars 2009 tilbakeført fra Departementenes servicesenter til Forsvarsdepartementet. Det foreslås i denne forbindelse at bevilgningen på kap. 1700 post 1 økes med 12,8 mill. kroner, mot en tilsvarende reduksjon av kap. 1522 Departementenes servicesenter, post 1 Driftsutgifter.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

20.2 Kap. 1719 Fellesutgifter og tilskot til føretak under Forsvarsdepartementet

20.2.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås økt med 29,9 mill. kroner. Forslaget er knyttet til følgende endringer:

- Som en av initiativtakerne til den internasjonale klasevåpenkonvensjonen bør Norge starte arbeidet med destruksjon av egen klaseammunisjon raskt. Det foreslås i denne forbindelse at bevilgningen økes med 20 mill. kroner til destruksjon av klaseammunisjon..
- Det foreslås videre at bevilgningen økes med 11,2 mill. kroner til diverse miljøoppryddingsprosjekter knyttet til skyte- og øvingsfelt, samt opprydding i Marvika. Miljø er et viktig satsningsområde i Forsvaret. Å bringe avhendede anlegg tilbake til forsvarlig miljøstandard når de er avviklet, har høy prioritet.
- Øvrige tekniske justeringer medfører en reduksjon på 1,3 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

20.3 Kap. 1720 Felles leing og kommandoapparat

20.3.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås redusert med netto 118,4 mill. kroner. Forslaget er knyttet til følgende endringer:

- For å gjennomføre øvelsen Cold Response 2009 foreslås det å omdisponere til sammen 187 mill. kroner til forsvarsgrenenes budsjettkapitler
- I forbindelse med overføring av budsjettansvar for Norwegian Battle Lab & Experimentation (NOBLE) foreslås det å omdisponere 8,2 mill. kroner til kap. 1725 Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben, post 1 Driftsutgifter.
- Det foreslås å omdisponere 15 mill. kroner til kap. 1740 Forsvarets logistikkorganisasjon, post 1 Driftsutgifter, til dekning av økt bevilgningsbehov knyttet til rettighetsreiser for forsvarspersonell
- I forbindelse med overføring av 38 årsverk fra Forsvarsdepartementet til Forsvarsstaben, foreslås det at bevilgningen økes med 34,7 mill. kroner, jf. omtale under kap. 1700 post 1.
- Bevilgningen foreslås videre økt med til sammen 22 mill. kroner i forbindelse med overføring av budsjettansvar for ivaretagelse av personellrettigheter for avdelingsbefal, samt sentralisert befalsskoleopptak. Sistnevnte gjøres for å samle aktiviteten ved Vernepliktsverket.
- Bevilgningen foreslås økt med 34,1 mill. kroner i forbindelse med overføring av budsjettansvar for rustningskontroll (14 mill. kroner), strategisk luft- og sjøtransport (17 mill. kroner), samt medieovervåking (3,1 mill. kroner).
- Øvrige tekniske justeringer mot andre kapitler under Forsvarsdepartementet medfører en økning på 1,1 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

20.4 Kap. 1723 Nasjonalt tryggingorgan

20.4.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Norge deltar i det europeiske satellitnavigasjonsprogrammet Galileo. Innenfor forsvarssektoren vil Nasjonal sikkerhetsmyndighet ha en særskilt oppgave knyttet til oppfølging av sikkerhetsregimet i Galileo. Det foreslås i denne forbindelse en økning av bevilgningen på 2 mill. kroner til dekning av økte utgifter for Nasjonal sikkerhetsmyndighet.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

20.5 Kap. 1725 Fellesinstitusjonar og -utgifter under Forsvarsstaben

20.5.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås økt med netto 82,5 mill. kroner. Forslaget er knyttet til følgende endringer:

- Det er behov for å øke bevilgningen med 62,5 mill. kroner til drift og videreutvikling av Felles integrert forvaltningssystem i Forsvaret.
- På grunn av endringer i særavtalen og beskatningen av fri bolig i utlandet er utgiftene relatert til utenlandsstillinger høyere enn det som var lagt til grunn i saldert budsjett 2009. Dette medfører at det er behov for å øke bevilgningen med 25,2 mill. kroner.
- En omdisponering fra kap. 1720 post 1 til gjennomføring av øvelsen Cold Response 2009 medfører en økning på 7,3 mill. kroner.
- Overføring av budsjettansvaret for Norwegian Battle Lab & Experimentation (NOBLE) fra kapittel 1720 post 1 medfører en økning på 8,2 mill. kroner.
- I forbindelse med overføring av budsjettansvaret for rustningskontroll til Forsvarsstaben foreslås bevilgningen redusert med 14 mill. kroner, jf. omtale under kap. 1720 post 1.
- Andre tekniske justeringer medfører samlet en reduksjon på 6,7 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

20.6 Kap. 1731 Hæren

20.6.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås økt med netto 108,3 mill. kroner. Forslaget er knyttet til følgende endringer:

- En omdisponering fra kap. 1720 post 1 til gjennomføring av øvelsen Cold Response 2009 medfører en økning på 109 mill. kroner. Gjennomføringen av øvelsen er svært viktig for å øke personelletts operative kompetanse og ferdigheter, noe som bedrer sikkerheten i operasjoner hjemme og ute.
- Tekniske justeringer mot andre kapitler under Forsvarsdepartementet medfører samlet en økning på 7,3 mill. kroner.

- Bevilgningen foreslås redusert med 8 mill. kroner i forbindelse med overføring av budsjettansvaret for ivaretagelse av personellrettigheter for avdelingsbefal og sentralisert befalsskoleopptak til Forsvarsstaben (kap. 1720 post 1).

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

20.7 Kap. 1732 Sjøforsvaret

20.7.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås økt med netto 21,5 mill. kroner. Forslaget er knyttet til følgende endringer:

- En omdisponering fra kap. 1720 post 1 til gjennomføring av øvelsen Cold Response 2009 medfører en økning på 28,5 mill. kroner.
- Bevilgningen foreslås økt med 1,1 mill. kroner til forberedelser til deployering av en fregatt til anti-piratoperasjon utenfor Somalia (EU NAVFOR ATLANTA).
- Overføring av budsjettansvaret for ivaretagelse av personellrettigheter for avdelingsbefal og sentralisert befalsskoleopptak til kapittel 1720 post 1 medfører en reduksjon på 5,2 mill. kroner.
- Behovet for kompensasjon for NO_x-avgiften er lavere enn tidligere antatt, og bevilgningen foreslås i denne forbindelse redusert med 2 mill. kroner.
- Tekniske justeringer mot andre kapitler under Forsvarsdepartementet medfører samlet en reduksjon på 0,9 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

20.8 Kap. 1733 Luftforsvaret

20.8.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås økt med netto 28,5 mill. kroner. Økningen er i all hovedsak knyttet til en teknisk omdisponering av midler fra kap. 1720 post 1 til gjennomføring av øvelsen Cold Response 2009.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

20.9 Kap. 1734 Heimevernet

20.9.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås redusert med netto 0,7 mill. kroner. Forslaget er knyttet til følgende endringer:

- I forbindelse med overføring av budsjettansvaret for ivaretagelse av personellrettigheter for avdelingsbefal og sentralisert befalsskoleopptak til kap. 1720 post 1, foreslås bevilgningen økt med 1,1 mill. kroner.
- Tekniske justeringer mot andre kapitler under Forsvarsdepartementet medfører samlet en økning på 0,4 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

20.10 Kap. 1740 Forsvarets logistikkorganisasjon

20.10.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås økt med netto 24,6 mill. kroner. Forslaget er knyttet til følgende endringer:

- En omdisponering fra kap. 1720 post 1 til gjennomføring av øvelsen Cold Response 2009 medfører en økning på 11,6 mill. kroner,
- Forsvarets bruk av Andøya rakettskytefelt medfører en økning 2,5 mill. kroner. Det vil bli inngått en langsiktig intensjonsavtale mellom Forsvaret og Andøya rakettskytefelt som innebærer at Forsvaret forplikter seg til en grunnfinansiering som gir rakettskytefeltet grunnlag for langsiktig utvikling. Avtalen medfører at Forsvarets testing av våpensystemer vil bli både enklere og billigere enn tilsvarende alternativer i utlandet.
- En økning på 15 mill. kroner som gjelder rettighetsreiser for forsvarspersonell.
- Øvrige tekniske justeringer mot andre kapitler under Forsvarsdepartementet medfører samlet en reduksjon på 4,5 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

20.11 Kap. 1760 Nyinnkjøp av materiell og nybygg og nyanlegg

20.11.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås redusert med 0,4 mill. kroner knyttet til overføring av budsjettansvaret for ivaretagelse av personellrettigheter for avdelingsbefal til kapittel 1720 post 1.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser med bekymring på sikkerhets-situasjonen for våre soldater i Afghanistan og ønsker å bedre sikkerheten for våre soldater ved å tilføre mer adekvat utstyr til de tjenestegjørende. Disse medlemmer ser det som nødvendig å bedre sikkerheten til de tjenestegjørende både gjennom å tilføre avdelingene og enkeltpersonene mer adekvat utstyr. Disse medlemmer foresår derfor å øke bevilgningen på kap. 1760 post 1 med 25 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 24 597 000 kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 25 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 24,6 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1760, post 45,</i> forhøyes med ..... fra kr 889 141 000 til kr 913 738 000"	24 597 000

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2010 å legge inn midler for gjenåpning av Olavsvern."

20.11.2 Post 44 Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeid, nasjonalfinansiert del

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås økt med 15,6 mill. kroner knyttet til bygge- og anleggsprosjektene ved Joint Warfare Centre (JWC) og luftvarslingsradaren Sindre II.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

20.11.3 Post 45 Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås redusert med 20 mill. kroner som inndekning av utgifter til destruksjon av klaseammunisjon, jf. omtale under kap. 1719 post 1.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

20.11.4 Post 48 Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeid, fellesfinansiert del

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås redusert med 2,3 mill. kroner grunnet forventet mindrebehov på posten. Midlene foreslås omdisponert til kap. 1760 post 44.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

20.11.5 Post 75 Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeid, fellesfinansiert del, Noregs tilskot til NATOs investeringsprogram for tryggleik

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås redusert med 13,3 mill. kroner grunnet forventet mindrebehov på posten. Midlene foreslås omdisponert til kap. 1760 post 44.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

20.12 Kap. 1790 Kystvakta

20.12.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås redusert med netto 10,9 mill. kroner. Forslaget er knyttet til følgende endringer:

Lavere drivstoffpriser enn tidligere lagt til grunn medfører en reduksjon på 6,1 mill. kroner.

Redusert NO_x-kompensasjon medfører en reduksjon på 4 mill. kroner.

Tekniske justeringer mot andre kapitler under Forsvarsdepartementet medfører samlet en reduksjon på 0,8 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

20.13 Kap. 1792 Norske styrkar i utlandet

20.13.1 Post 1 Driftsutgifter, kan overførast

SAMANDRAG

I løpet av høsten 2008 og vinteren i 2009 har Regjeringen besluttet å videreføre eksisterende og iverksette nye militære utenlandsoppdrag som ikke var forutsatt da St.prp. nr. 1 (2008–2009) ble lagt frem for Stortinget. Dette gjelder følgende oppdrag:

- Deltakelse med en fregatt i den EU-ledete anti-pirateroperasjonen utenfor Somalia (EU NAVFOR ATALANTA), med planlagt deployering i august 2009 og en varighet på seks måneder. Bidraget har en total kostnadsramme i 2009 på 155 mill. kroner, hvorav 90,9 mill. kroner gjelder driftsutgifter som bevilges på kap. 1792 post 1. Hensikten med operasjonen er å bidra til å bekjempe piratvirksomhet og beskytte sivil skipstrafikk og humanitære forsyninger til Somalia.
- Støtte til en ingeniørskole for den afghanske hæren i Mazar-e Sharif. Det er avsatt 20 mill. kroner til etablering og drift av den tysk-ledede ingeniørskolen for den afghanske hæren. Norge vil bidra både til finansieringen av skolen og med instruktører. Etableringen av ingeniørskolen er et viktig ledd i prosessen med å styrke afghanernes evne til å ivareta egen sikkerhet i landet. Utdanning av ingeniører vil bidra til utvikling, gjenoppbygging og vedlikehold av sivil infrastruktur i Afghanistan.
- Forlengelse av helikopterbidraget i Afghanistan (Norwegian Aeromedical Detachment – NAD)

til oktober 2010. Helikopterbidraget i Afghanistan videreføres i ett år. Bevilgningsbehovet er 30 mill. kroner i 2009. Bidraget er viktig for å ivareta personelletets sikkerhet.

- Deltakelse med et feltsykehus i FN's operasjon i Tsjad i inntil ett år fra mai 2009. Det norske feltsykehuset er en meget etterspurt ressurs og utgjør en kritisk kapasitet i operasjonen. Deltakelsen er et uttrykk for Regjeringens vektlegging av støtte til FN og deltakelse i FN-ledet innsats, med særlig vekt på Afrika. Bidraget har en kostnadsramme på 300 mill. kroner i 2009

På bakgrunn av ovennevnte foreslås bevilgningen økt med 440,9 mill. kroner.

Det er knyttet usikkerhet til de samlede utgiftene knyttet til ovennevnte operasjoner og oppdrag. Videre er det knyttet usikkerhet til fordelingen av utgiftene på årene 2009 og 2010. Det foreslås derfor at kap. 1792 post 1 påføres stikkordet "kan overføres".

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

20.13.2 Post 45 Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås økt med 63 mill. kroner til anskaffelse av ekstra utstyr som er påkrevet i forbindelse med deployering av en fregatt til antipirateroperasjon utenfor Somalia (EU NAVFOR ATLANTA).

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

20.14 Kap. 4792 Norske styrkar i utlandet

20.14.1 Post 1 Driftsinntekter

SAMANDRAG

Inntektsbevilgningen foreslås økt med 33 mill. kroner grunnet innbetaling av refusjoner fra FN i forbindelse med tidligere FN-oppdrag. Inntektene medfører en parallell økning av Forsvarets utgiftsramme, jf. Forsvarsdepartementets generelle merinntektsfullmakt.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

20.15 Kap. 1795 Kulturelle og allmenntytige formål

20.15.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås økt med 4,6 mill. kroner i forbindelse med overføring av budsjettansvaret for ulike kultureller aktiviteter i Forsvaret fra andre kapitler.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

20.16 Kap. 4710 Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg

20.16.1 Post 47 Sal av eigedom

SAMANDRAG

Inntektsbevilgningen foreslås økt med 78 mill. kroner grunnet høyere inntekter fra salg av forsvarseiendommer enn lagt til grunn i saldert budsjett 2009. Avhending av eiendommer har vært en viktig del av moderniseringen av Forsvaret, ettersom eiendom, bygg og anlegg skal tilpasses ny struktur og organisasjon. Inntektsøkningen viser at tiltak som er iverksatt av Forsvarsbygg, gir gode resultater. Merinntektene medfører en parallell økning av Forsvarets utgiftsramme, jf. Forsvarsdepartementets generelle merinntektsfullmakt.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

20.17 Andre saker

20.17.1 Kystvakta

SAMANDRAG

Regjeringen redegjorde i St. prp. nr. 1 (2008–2009) for kystvaktstrukturen og moderniseringen av denne. Det ble i den forbindelse beskrevet en kystvaktstruktur i 2009 som besto av til sammen 14 fartøyer, hvorav fem fartøyer til indre kystvakt og ni til ytre kystvakt.

Det har oppstått alvorlige helse- og miljømessige problemer om bord på KV Stålbas. I tillegg er det tidligere konstatert HMS-relaterte problemer om bord på KV Chieftain. Kystvakten har derfor tatt disse to fartøyene ut av strukturen. Fartøyene var ment å skulle seile inntil de nye miljøvennlige gassdrevne kystvaktfartøyene av Barentshav-klassen ble innført.

Leveransen av Barentshav-klassen er blitt forsinket. Første fartøy, KV Barentshav, er nå planlagt tatt i bruk i august 2009. Det andre fartøyet, KV Bergen, leveres i slutten av 2009, og siste fartøy, KV Sort-

land, blir levert våren 2010. Dette innebærer at Kystvakten kun seiler sju fartøyer i ytre kystvakt frem til KV Barentshav leveres, og deretter åtte fartøyer ut 2009. I 2010 vil ytterligere to fartøyer av Barentshav-klassen seile, mens ett eldre leid kystvaktfartøy (KV Leikvin) tas ut av strukturen. Ytre kystvakt vil da bestå av ni fartøyer. Forsvarsdepartementet arbeider med beslutningsunderlag for å fremskaffe det tiende ytre kystvaktfartøyet, som behøves for å oppnå målsettingen om en kystvaktstruktur på totalt 15 fartøyer, jf. St.prp. nr. 48 (2007–2008) Et forsvar til vern om Norges sikkerhet, interesser og verdier. Frem til Barentshavklassen er innfasert vil Forsvaret vurdere om andre fartøyer kan benyttes midlertidig i kystvakttjenesten.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen tek omtalen til orientering.

20.17.2 Tilskot til afghanske styresmakter til kjøp av eigedom

SAMANDRAG

Afghanske myndigheter har en forpliktelse til å sørge for erverv av grunneiendommene som den norske leiren i Meymaneh er oppført på. Afghanistan ble i 2008 tilbudt et lån fra Norge på inntil 600 000 USD, tilsvarende 4,2 mill. kroner, til kjøp av grunneiendommene. Ved kongelig resolusjon av 5. desember 2008 ble det besluttet at utgiften skulle utgiftsføres i statsregnskapet for 2008 uten bevilgning på kap. 1792 Norske styrker i utlandet, ny post 90 Lån. Det ble samtidig besluttet at utgiften skulle motsvares av tilsvarende innsparing på kap. 1792 post 47 Nybygg og nyanlegg.

Midlene er stilt til disposisjon for den norske ambassaden i Kabul, og 4,2 mill. kroner er utgiftsført i statsregnskapet for 2008, jf. St.meld. nr. 3 (2008–2009).

Etter planen skulle midlene blitt overført til afghanske myndigheter som lån ved underskrevet avtale. Verdensbanken har imidlertid ikke akseptert at afghanske myndigheter tar opp et slikt lån, og myndighetene har derfor bedt om at midlene i stedet gis som et tilskudd.

Forsvarsbygg er klar til å sette i gang en svært tiltrengt utvidelse av leiren i Meymaneh. Byggearbeidene kan imidlertid ikke settes i gang før grunneiendommene er ervervet. Raskt erverv av grunneiendommene er også nødvendig for å unngå å provosere lokalbefolkningen, som kan skape en unødvendig utrygghet for våre styrker.

Regjeringen legger på denne bakgrunn opp til at beløpet som ble utgiftsført i statsregnskapet for 2008 som et lån, i stedet ytes som et tilskudd og utbetales i 2009 så snart en underskrevet avtale foreligger. For-

dringen på Afghanistan som er ført i statsregnskapet for 2008 kan bli slettet når avtalen er underskrevet og transaksjonen til afghanske myndigheter er endelig gjennomført. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget om saken, senest i proposisjonen om endringer i statsbudsjettet under Forsvarsdepartementet for 2009.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen tek omtalen til orientering.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti viser til at Regjeringens budsjettforslag medfører en økning på 505 mill. kroner til rammen utover saldert budsjett for 2009. Disse medlemmer viser til at midlene benyttes til å finansiere norske styrkebidrag til internasjonale operasjoner i Tsjad, Afghanistan og utenfor Afrikas Horn, og gir sin tilslutning til dette.

Disse medlemmer er samtidig meget oppmerksomme på den generelt pressede økonomiske situasjonen i Forsvaret, og vil vise til den betydelige uenighet mellom Regjeringen og opposisjonen i Stortinget ved behandlingen av langtidsplanen for Forsvaret for perioden 2009–2012 (Innst. S. nr. 318 (2007–2008), jf. St.prp. nr. 48 (2007–2008)). Disse medlemmer vil igjen særlig vise til de merknader som ble fremmet av Forsvarskomiteens flertall vedrørende usikkerheten rundt de økonomiske planforutsetningene for langtidsperioden.

Komiteens medlemmer fra Høyre har merket seg at driftssituasjonen for innværende år er meget anstrengt og at dette også har vært tilfelle over flere år. Blant annet har disse medlemmer registrert et urovekkende lavt nivå på trening, øvelser og operasjoner, noe som også har blitt påpekt av Riksrevisjonen i Dokument nr. 3:6 (2008–2009), jf. Innst. S. nr. 229 (2008–2009).

Disse medlemmer finner det bekymringsfullt at det synes å være stor avstand mellom Forsvarsdepartementets vurderinger av økonomisk status og planforutsetninger for Forsvaret og den meget pressede økonomiske virkelighet som Forsvarets avdelinger og mannskaper møter i sitt daglige virke.

20.18 Andre forslag og merknader framkomne under behandling i komiteen

20.18.1 Olavsvern

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til nedleggelsen av Olavsvern base utenfor Tromsø. Disse medlemmer vil i den forbindelse vise til Høyres alternative statsbudsjett for 2009, hvor det ble bevilget 30 mill. kroner for å opprettholde driften

ved Olavsvern, samt merknader fra Høyres medlem i forsvarskomiteen i Budsjett-innst. S. nr. 7 (2008–2009).

Komiteens medlemmer fra Høyre og Kristelig Folkeparti mener at nedleggelsen av Olavsvern base vil medføre uheldige konsekvenser for Forsvaret, og vil i den sammenheng vise til merknadene fra Forsvarskomiteens flertall i Innst. S. nr. 318 (2007–2008) vedrørende viktigheten av å opprettholde Olavsvern. Disse medlemmer finner det særlig uheldig at basen legges ned før man har sett hvordan den nye fartøysstrukturen i Sjøforsvaret, med fregatter og MTBer, samt Kystvakten, skal operere i nordområdene og hvilke behov et nytt operasjonsmønster vil skape. På denne bakgrunn vil disse medlemmer fremme følgende forslag:

"Stortinget ber om at nedleggelsen og den planlagte avhending av Olavsvern stanses samt at Forsvaret gjenopptar egnet aktivitet ved basen, og ber om at Regjeringen kommer tilbake med forslag om dette i statsbudsjettet for 2010."

21. OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET

21.1 Kap. 1800 Olje- og energidepartementet

21.1.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

SAMANDRAG

I forbindelse med kjøp av aksjer i StatoilHydro ASA har Olje- og energidepartementet benyttet eksterne rådgivere og meglerforetak for å sikre at statens interesser blir ivaretatt på en best mulig måte i gjennomføringen av aksjekjøpet.

Olje- og energidepartementets utgifter omfatter i all vesentlighet finansielle og juridiske tjenester i forbindelse med kjøpet og godtgjørelse til meglerforetakene som har kjøpt aksjer for staten.

Honorarer til utførende meglerforetak innebærer en kostnad for staten på om lag 5,8 mill. kroner. Av disse knytter 2,4 mill. kroner seg til utbetalinger i 2009. Samlede utgifter til juridiske og finansielle rådgivere kommer på om lag 8 mill. kroner. Av disse knytter 2,3 mill. kroner seg til utbetalinger i 2009.

Samlet vil utgifter i forbindelse med kjøp av aksjer i StatoilHydro ASA utgjøre 13,8 mill. kroner, hvorav 4,7 mill. kroner knytter seg til utbetalinger i 2009. Resterende midler ble bevilget i 2008, jf. St.prp. nr. 26 (2008–2009).

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen for 2009 økt med 4,7 mill. kroner, fra 34,4 mill. kroner til 39,1 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

21.2 Kap. 1810 Oljedirektoratet**21.2.1 Post 1 Driftsutgifter**

SAMANDRAG

I forbindelse med gjennomføringen av søknadsrunden for 20. konsesjonsrunde og tildeling i forhåndsdefinerte områder (TFO) i 2008 har Oljedirektoratet fått økt arbeidsbelastning også i 2009. Gebyrinntektene ble økt i andre halvår 2008 knyttet til ovennevnte, jf. St.prp. nr. 26 (2008–2009), og det ble forutsatt at driftsutgiftene i 2009 skulle økes tilsvarende de økte gebyrinntektene i 2008. Gebyrinntektene økte i denne perioden med 7 mill. kroner.

På denne bakgrunn foreslås bevilgningen for 2009 økt med 7 mill. kroner, fra 202,0 mill. kroner til 209,0 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

21.2.2 Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

SAMANDRAG

Det foreslås å øke bevilgningen til Oljedirektoratets oppdrags- og samarbeidsvirksomhet med 10,8 mill. kroner i 2009. Endringen har hovedsakelig sammenheng med høyere aktivitetsnivå enn tidligere budsjettert knyttet til Norad og Diskos (database for seismikk- og brønndata). Utgiftsøkningen motsvares av en tilsvarende inntektsøkning under kap. 4810 post 2 Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet. Det er usikkerhet knyttet til budsjetteringen av oppdrags- og samarbeidsvirksomheten.

Bevilgningen for 2009 foreslås økt med 10,8 mill. kroner, fra 261,8 mill. kroner til 272,6 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmen frå Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre vil peke på at det er en kraftig ubalanse i Regjeringens oppfølging av forvaltningspalen om Barentshavet og havområdet utenfor Lofoten og Vesterålen. Disse medlemmer vil vise til at mange har pekt på at man ligger etter i arbeidet med innsamling av miljøverdier, mens det er fullt trykk på innsatsen innen oljeleting gjennom geo-

logisk kratlegging av havområdene utenfor Lofoten og Vesterålen.

Komiteens medlem fra Venstre mener det er en ubalanse i Regjeringens oppfølging av forvaltningspalen og vil på denne bakgrunn foreslå å redusere innsatsen over kap. 1810 post 21 med 100 mill. kroner.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1810		Oljedirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, nedsettes med	89 200 000
		fra kr 261 800 000	
		til kr 172 600 000"	

21.3 Kap. 4810 Oljedirektoratet**21.3.1 Post 2 Oppdrags- og samarbeidsverksemd**

SAMANDRAG

Det foreslås å øke bevilgningen med 10,8 mill. kroner, fra 38,1 til 48,9 mill. kroner, jf. omtale og tilsvarende økning under kap. 1810 post 21.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

21.4 Kap. 1811 StatoilHydro ASA**21.4.1 Post 96 Aksjekjøp**

SAMANDRAG

Gjennom behandlingen av St.prp. nr. 60 (2006-2007) Sammenslåing av Statoil og Hydros petroleumsvirksomhet, fikk Olje- og energidepartementet fullmakt til å utgiftsføre kjøp av aksjer i StatoilHydro ASA uten bevilgning under kap. 1811 StatoilHydro ASA, post 96 Aksjekjøp. Denne fullmakten ble videreført for 2008 og 2009, jf. St.prp. nr. 1 og Budsjettinnst. S. nr. 9 (2008–2009). Det vises for øvrig til St.prp. nr. 60 (2006-2007) for nærmere omtale av fullmakten.

Staten har kjøpt aksjer i StatoilHydro ASA i markedet fordelt på til sammen 99 enkeltdager fra 2. juni 2008. Staten oppnådde 5. mars 2009 en eierandel på 67 pst. i StatoilHydro ASA og var med dette ferdig med aksjekjøpet. Staten har i alt kjøpt 143,4 mill. aksjer i selskapet til en samlet pris av om lag 19 298 mill. kroner, tilsvarende om lag 134,5 kroner

pr. aksje. Av det totale aksjekjøpet ble 18,4 mill. aksjer kjøpt i 2009 for til sammen 2 162 mill. kroner. Resterende kjøp ble gjennomført i 2008, jf. St.prp. nr. 26 (2008–2009).

På denne bakgrunn foreslås det bevilget 2 162 mill. kroner for 2009 under kap. 1811 post 96.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høgre og Venstre, sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at Venstre gikk imot økt statlig oppkjøp i StatoilHydro ASA i forbindelse med behandlingen av St.prp nr. 60 (2006–2007) Sammenlåing av Statoil og Hydros petroleumsvirksomhet, Innst. S. nr. 243 (2006–2007). Disse medlemmer mener at de argumenter som den gang ble framført om at et slikt oppkjøp ikke var av annet enn symbolsk politisk karakter og ikke hadde noen praktisk betydning for eierandelens størrelse, fortsatt gjelder.

Disse medlemmer går på denne bakgrunn mot Regjeringens forslag.

21.5 Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektorat

21.5.1 Post 1 Driftsutgifter

SAMANDRAG

Det foreslås bevilget 2 mill. kroner til å etablere en enhet for forskning og formidling ved Norges vassdrags- og energidirektorats regionkontor i Førde i 2009. En slik enhet vil bidra til å bygge opp Norges vassdrags- og energidirektorats kompetanse om og erfaring innen skredsikring. Dette vil gjøre direktoratet bedre faglig rustet til å bistå kommunene og andre med skredforebygging, herunder faglig veiledning ved beredskapssituasjoner på tilsvarende måte som ved flomsituasjoner. Enheten vil styrke arbeidet med skredfaglig formidling til øvrig forvaltning og til berørt befolkning for å øke aktsomheten overfor skredfare.

Det foreslås videre bevilget 2 mill. kroner til NVEs håndtering av kvikkleireskredet i Namsos, jf. omtale under post 22 nedenfor.

Med bakgrunn i ovennevnte foreslås bevilgningen for 2009 økt med 4 mill. kroner, fra 367,28 mill. kroner til 371,28 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

21.5.2 Post 22 Flaum- og skredforebygging, kan overførast, kan nyttast under post 60

SAMANDRAG

Økt innsats for skredsikring

NVE har en lang liste med planlagte sikringstiltak mot flom og skred som er samfunnsøkonomisk lønnsomme. Rammene for de årlige bevilgninger gjør at det for mange av prosjektene er ventetid før de kan påbegynnes. Samtidig har flomhendelser de siste årene medført behov for omprioriteringer, slik at planlagte prosjekter har blitt utsatt. Regjeringen legger nå frem forslag om bevilgninger som vil sikre gjennomføring av utvalgte høyt prioriterte tiltak.

Sikring mot kvikkleireskred i Namsos

13. mars 2009 gikk det et kvikkleireskred i Kattmarkvegen i Namsos kommune. Skredet medførte utrasing av en rekke boliger og store materielle skader. Skredet var uforutsett og området var ikke tidligere kartlagt. Norges vassdrags- og energidirektorat har bistått Namsos kommune og beredskapsmyndigheter med skredfaglig ekspertise og undersøkelser i forbindelse med kvikkleireskredet. Et område med om lag 15 boliger grenser opp til skredkanten. En rapport fra Norges Geotekniske Institutt (NGI) viser at de gjenværende boligene også ligger på svært ustabil kvikkleiregrunn, og at skredet har medført økt risiko for disse. Det er behov for umiddelbare tiltak i området for å sikre boligene, gjenopprette adkomst og muliggjøre tilbakeflytting. Tilsvarende sikring er nødvendig for naboområdet Fiolvegen for å muliggjøre adkomst til Kattmarka og sikre området.

Ved kongelig resolusjon 17. april 2009 er Norges vassdrags- og energidirektorat gitt fullmakt til å overskride kap. 1820 post 22 Flom- og skredforebygging med inntil 20 mill. kroner i 2009.

Namsos kommune fattet den 29. april vedtak om at sikring og tilbakeflytting til Kattmarka er ønskelig, og har bedt NVE bistå med sikringstiltak.

Den delen av kostnadene som direkte er knyttet til de fysiske sikringstiltakene anslås til 15 mill. kroner. Videre foreslås det bevilget i alt 5 mill. kroner til grunnundersøkelser, geofaglig ekspertise og NVEs håndtering av selve hendelsen i Namsos, hvorav 2 mill. kroner er foreslått bevilget under post 1, jf. omtale under post 1. Sikringstiltakene vil utløse distriktsandel. Distriktsandelen ved skredsikringsarbeid settes normalt til 20 pst., men i dette tilfellet er andelen satt til 10 pst., 1,5 mill. kroner, ettersom tiltaket kan redusere faren for tap av menneskeliv og større materielle verdier som følge av kvikkleireskred, jf. forslag under kap. 4820 post 40.

Sikring mot kvikkleireskred i Bøle, Skien

Gjennom program for økt sikkerhet mot leirskred har Norges vassdrags- og energidirektorat kartlagt og risikoklassifisert en rekke kvikkleireområder i Norge. Området Bøle i Skien er et kvikkleireområde som er klassifisert til å ha høy risiko, og et skred er vurdert å ha meget alvorlig konsekvens.

Ved behandlingen av St.prp. nr. 26 (2008–2009) fikk Norges vassdrags- og energidirektorat fullmakt til å inngå avtaler for inntil 20 mill. kroner i 2008 i forbindelse med sikringstiltak mot kvikkleirskred i Bøle i Skien, jf. Innst.S. nr. 106 (2008–2009). Det ble i St.prp. nr. 26 og i innstillingen vist til at Regjeringen ville komme tilbake når det gjaldt budsjettkonsekvensene for 2009. Distriktsandelen budsjetteres til 4 mill. kroner, jf. kap. 4820 post 40.

Med bakgrunn i ovennevnte foreslås det å øke bevilgningen på kap. 1820 post 22 for 2009 økt med til sammen 38 mill. kroner, fra 115,8 mill. kroner til 153,8 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

21.5.3 Post 60 Tilskot til skredførebygging, kan overførast, kan nyttast under post 22

SAMANDRAG

NVE er den siste tid blitt gjort kjent med en rekke fjellpartier som er i bevegelse, hvor det er fare for fjellskred med store konsekvenser. Overvåking og eventuell påfølgende varsling av fjellpartier utsatt for fjellskred må skje for det enkelte objekt. For enkelte prioriterte objekter er det behov for at NVE øker bistanden til overvåking i 2009.

Gjennom det regionale kartleggingsarbeidet for fjellskred ble det i desember 2008 klart at et fjellparti ved Mannen i Romsdal er i bevegelse. Dette er det objektet med høyest sannsynlighet for et stort fjellskred som til nå er identifisert i det regionale kartleggingsarbeidet. Et eventuelt skred forventes å ha store konsekvenser.

Det er behov for å gjennomføre kontinuerlige målinger ved Mannen i 2009. Dette er viktig for å trygge innbyggerne og reisende på kort sikt.

Den pågående fjellskredkartleggingen har avdekket behov for å øke bistanden til overvåking av bevegelser også i andre fjellpartier med høy risiko for fjellskred, bl.a. i Nordnes i Troms.

NVE har i 2009 også mottatt flere søknader om tilskudd til sikringstiltak mot snø- og steinskred som vil bli vurdert innenfor tilleggsbevilgningen på posten.

Det foreslås med bakgrunn i ovennevnte å øke bevilgningen under kap. 1820 post 60 med 18 mill. kroner fra 10 mill. kroner til 28 mill. kroner. i 2009.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

21.5.4 Post 71 (Ny) Tilskot til straumforsyning, kan overførast

SAMANDRAG

Kapasiteten i overføringskablene til øya Træna er fullt utnyttet og det benyttes diesellaggregater for å dekke normalt strømforbruk. Dette er kostnadskrevende og lite miljøvennlig. Svak strømforsyning er også til hinder både for næringsutvikling og utbygging av nytt boligfelt. Situasjonen på Træna er ekstraordinær som følge av geografiske forhold og at nettselskapet i området, Rødøy- Lurøy Kraftverk AS, fra før har landets høyeste kostnader og tariffer. Nettselskapet har derfor problemer med å gjennomføre investeringen gjennom en ytterligere økning av kostnadene for sine abonnenter. Uten det foreslåtte tilskuddet blir strømforsyning en viktig begrensning for et ellers livskraftig lokalsamfunn.

Det totale investeringsbehovet for ny strømkabel til Træna er 50 mill. kroner. For å løse de akutte problemene foreslås det et ekstraordinært tilskudd på 33 mill. kroner til Rødøy-Lurøy Kraftverk AS for å bidra til å realisere ny overføringskabel til Træna. Resterende bevilgningsbehov forutsettes dekket av nettselskapet og Nordland fylkeskommune.

Det tas sikte på å gjennomføre prosjektet i 2009. Posten foreslås allikevel tilført stikkordet "kan overføres", for å ta høyde for forsinkelser i prosjektet/utbetalingene. Norges vassdrags- og energidirektorat vil få i oppdrag å følge opp prosjektet og utbetalingene.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det bevilget 33 mill. kroner under posten.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre vil vise til at kraftforsyningen til Værøy, Røst og Træna har i dag en betydelig mangel på effektkapasitet. Dagens industrivirksomhet står i fare for å måtte legges ned fordi det ikke er kapasitet i nettet til nødvendig industriutvidelse. Nye kabler til disse øyene er samfunnsøkonomisk meget lønnsomt, men skal industrien dekke ordinært anleggsbidrag til nødvendig nettkapasitet vil kostna-

dene bli bedriftsøkonomisk ulønnsomme. Disse medlemmer vil vises til innstilling fra finanskomiteen om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet medregnet folketrygden 2005, Innst. S. nr. 240 (2004–2005). Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kystpartiet ba den gang Regjeringen sørge for at det fra og med 2006 kan gis anleggsbidrag for fremføring av elektrisk kraft til områder der økning av nett/nettkapasiteten er en forutsetning for utvidelse/etablering av industri/virksomheter i mindre lokalsamfunn, som for eksempel Træna, Værøy og Røst. Regjeringen har i revidert budsjett foreslått å bevilge 33 mill. kroner til Træna for legging av ny kabel. Disse medlemmer ber Regjeringen følge opp med anleggsbidrag også til Værøy/Røst. Dette kan gjøres ved opp og at man samtidig vurderer å avsette et utjevningsfond over sentralnettstariffen basert på samfunnsøkonomiske kriterier. Fondet bør forutsettes benyttet til anleggsbidrag for fremføring av elektrisk kraft til områder der økning av nett/kabelkapasiteten er en forutsetning for utvidelse/etablering av industri/virksomhet i mindre lokalsamfunn.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Venstre forutsetter at virksomheten er samfunnsøkonomisk lønnsom, og at fremføring av nettforsterkingen er bedriftsøkonomisk ulønnsom.

Komiteens medlem fra Venstre vil også vise til at den kraftkrevende industrien i Norge årlig mottar store subsidier gjennom fordelaktige netttariffer over blant annet sentralnettet. Disse kostnadene belastes øvrige brukere, slik som industrien på Værøy, Røst og Træna.

21.6 Kap. 4820 Noregs vassdrags- og energidirektorat

21.6.1 Post 40 Flaum- og skredførebygging

SAMANDRAG

Det foreslås å øke inntektene med 5,5 mill. kroner, fra 25,75 mill. kroner til 31,25 mill. kroner, jf. omtale under kap. 1820 post 22. Økningen i inntekter knyttet seg til distriktsandel for sikringsarbeider i Namsos og Bøle i Skien.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

21.7 Kap. 1825 Omlegging av energibruk og energiproduksjon

21.7.1 Post 50 Overføring til Energifondet

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at det til tross for økningen i overføringen til energifondet i Regjeringens krisepakke, fortsatt er behov for ytterligere satsing på energiomlegging. Dette gjelder særlig innen vindkraft hvor Regjeringens håndtering av sertifikatforhandlingene med Sverige har vært en stor belastning for bransjen. Dette medlem viser til klimaforliket som tallfester reduksjonen av klimagasser til 15–17 millioner tonn CO₂-ekvivalenter innen 2020 i forhold til referansebanen, når skog er inkludert. Dette krever omfattende tiltak, og gitt den lange responstiden fra tiltak vedtas og iverksettes til faktiske utslippsreduksjoner oppnås, krever det en helt annen handlekraft enn det Regjeringen har vist. Det vil være avgjørende å redusere bruke av fossil energi. Energieffektivisering og økt produksjon av fornybar energi er derfor en viktig nøkkel for å lykkes i klimapolitikken.

Dette medlem foreslår å øke bevilgningen med 500 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 500 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon	
	50	Overføring til Energifondet, forhøyes med	500 000 000
		fra kr 1 781 000 000	
		til kr 2 281 000 000"	

21.7.2 Post 71 (Ny) Tilskot til MET-senter på Karmøy

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre vil peke på enigheten gjennom klimaforliket i forbindelse med behandlingen av St. meld. nr. 34 (2006–2007), jf. Innst. S. nr. 145 (2007–2008) hvor det heter at:

Flertallet er også enig om at det skal lages en nasjonal strategi for kraftproduksjon fra havmøller og andre marine fornybare energikilder.

Disse medlemmer kan ikke se at en slik strategi er presentert for Stortinget. Disse medlemmer vil peke på at Regjeringens somling innenfor satsingen på fornybare energikilder fører til at norske bedrifter kan sakke akterut i utviklingen på dette

området. Det svekker også Norges posisjon som en internasjonal pådriver for utviklingen av fornybare energikilder.

Komiteens medlem fra Venstre vil peke på de muligheter som ligger innenfor satsingen på marin energiproduksjon utenfor Karmøy i Rogaland. StatoilHydro har i samarbeid med Lyse og Fred. Olsen hatt ønske om å satse på et teknologisk testanlegg for marin energiproduksjon på Karmøy (MET-senter). For å få til dette har selskapene søkt om 30 mill. kroner fra staten. Dette medlem vil peke på at Regjeringen ikke har kommet selskapene i møte, til tross for at Regjeringen har sagt den skal satse stort på fornybar energiproduksjon offshore. Dette medlem vil peke på at hele satsingen nå står i fare for å bli droppet på grunn av manglende statlig finansiering. Dette medlem vil peke på at et statlig bidrag ville utløst betydelige private investering i teknologiutvikling. Dette medlem vil peke på at dette er nok et eksempel på Regjeringens manglende handlekraft i energipolitikken, og at det ikke er samsvarende med det Regjeringen sier den skal gjøre og det Regjeringen faktisk gjør. Dette medlem ønsker å ta i bruk mulighetene innen fornybar energiproduksjon og vil på denne bakgrunn foreslå å bevilge 30 mill. kroner til MET-senteret på Karmøy over en ny post 71.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon	
	71	(Ny) Tilskudd til MET-senter på Karmøy, bevilges med	30 000 000"

21.8 Kap. 1830 Forsking

21.8.1 Post 50 Noregs forskingsråd

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Regjeringen har valgt å redusere satsingen på petroleumsrelatert forskning. Det er uheldig for næringen og fremtidig verdiskaping i Norge. Disse medlemmer viser også til at Regjeringens manglende bevilgninger medfører at flere av forskningsprogrammene kan måtte avslutte igangsatte prosjekt neste år.

Disse medlemmer mener at det er en bred sammenheng mellom kompetansebygging, bevilgninger til forskning og utvikling, utviklingen av

petroleumsnæringen som vår fremste høyteknologiske kunnskapsindustri og størrelsen på dagens petroleumsfond. Størrelsen på petroleumsfondet i fremtiden avhenger av hvor gode vi er til å utnytte de gjenværende anslåtte 70 pst. av ressursene på sokkelen.

Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen med 70 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en økning på 70 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1830		Forskning	
	50	Norges forskningsråd, forhøyes med	70 000 000
		fra kr 569 500 000 til kr 639 500 000"	

21.9 Kap. 1833 CO₂-handtering

21.9.1 Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

SAMANDRAG

Fullskala CO₂-håndtering på Mongstad – Mongstad Steg 2

Det fremgår av Miljøverndepartementets utslippstillatelse av oktober 2006 at det skal etableres fullskala CO₂-håndtering ved kraftvarmeverket på Mongstad innen utløpet av 2014 og at investeringsbeslutning skal tas i løpet av 2012. I henhold til gjennomføringsavtalen mellom staten og Statoil av 2006, gjelder det som hovedprinsipp for Mongstad Steg 2 at StatoilHydro skal dekke kostnader tilsvarende selskapets alternative CO₂-kostnad dersom de ikke hadde gjennomført CO₂-håndtering, og at staten skal dekke investerings- og driftskostnader for CO₂-fangstanlegget. Det fremgår videre av gjennomføringsavtalen at utviklingskostnader inngår som en del av investeringskostnadene.

I tråd med utslippstillatelsen og gjennomføringsavtalen, oversendte StatoilHydro i februar 2009 en overordnet plan for fremtidig fangst av CO₂ fra de største utslippene på Mongstad ("masterplanen"). Masterplanen identifiserer kilder for CO₂ på Mongstad som er aktuelle for fangst, og viser at det er teknologisk mulig å etablere fullskala CO₂-fangst ved kraftvarmeverket og raffineriet. Med bakgrunn i dette arbeidet og basert på gjeldende fremdriftsplan, har StatoilHydro utarbeidet et kostnadsanslag for

planleggings- og forprosjekteringsarbeidet med Mongstad Steg 2. StatoilHydro har anslått utgiftene til planlegging og forberedelser fram til konseptvalg til 375-500 mill. kroner inkludert merverdiavgift. Størstedelen av utgiftene knytter seg til eksterne studier og prosjektorganisasjonen.

Et foreløpig grovt anslag fra Gassnova, basert StatoilHydros innspill, tilsier et samlet anslag for planleggingsfasen på om lag 2 mrd. kroner for perioden 2009–2011. Avhengig av framdriften i prosjektet, vil det anslagsvis kunne påløpe planleggingsutgifter for om lag 400 mill. kroner i 2009. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget ved endret behov senere i 2009.

Det er våren 2009 iverksatt et samarbeid mellom Gassnova og StatoilHydro som oppfølging av StatoilHydros masterplan, blant annet for å kartlegge mulige alternativer til prosjektløsningen som framkommer av masterplanen. Videre vil hovedaktivitetene i perioden fram til konseptvalg blant annet være knyttet til studier og prosjektering av aminbasert fangst av CO₂ fra kraftvarmeverket. Dette realiseres etter planen gjennom flere parallelle studiekontrakter. Videre vil det være behov for avklaringer og prosjektering av støtte- og hjelpesystemer på Mongstad, samt anleggsintegrering av CO₂-fangstanlegget mot kraftvarmeverket og tomt. I tillegg skal det etter planen gjennomføres forskjellige teknologikvalifiseringsstudier: eksperimentelle miljøanalyser av leverandørenes absorbent, utvikling av verktøy, metoder, modeller og utstyr for miljøovervåking av drift av aminanlegget, oppskalering og vannvaskverifisering og aktiviteter knyttet til utlufting og spredning av trykksatt CO₂. Det legges også opp til å gjennomføre flere HMS-studier knyttet til støy, luftdispersjon, arbeidsmiljø og ergonomi, risiko, vanddispersjon mv.

I henhold til gjennomføringsavtalen skal staten og StatoilHydro etter planen arbeide frem en avtale om gjennomføring av fullskala CO₂-håndtering på Mongstad i 2009. Departementet har vurdert det som viktig at staten skaffer seg et forsvarlig grunnlag for videre forhandlinger, som blant annet innebærer en detaljert verifisering av de foreløpige kostnadsanslagene som StatoilHydro skisserer i masterplanen.

Transport og lagring av CO₂

Gassnova arbeider med å utrede alternative løsninger for lagring av CO₂ fra Kårstø og Mongstad, henholdsvis injeksjon via havbunnsbrønner i Utsira-formasjonen, injeksjon via plattformbrønn fra Sleipner A i Utsira-formasjonen og injeksjon via havbunnsbrønner i Johansen-formasjonen. Det er Gassnovas vurdering at Johansen-formasjonen som lagringssted ikke har tilstrekkelig modenhet på nåværende tidspunkt, og at det ikke anses som realis-

tisk å modne dette alternativet tilstrekkelig fram mot en investeringsbeslutning høsten 2009.

Johansen-formasjonen anses imidlertid, gitt sin størrelse og beliggenhet, å kunne ha et potensial med tanke på etablering av et stort, sentralt lager for CO₂ på lenger sikt. Gassnova anbefaler derfor at utredning av Johansen-formasjonen videreføres med tanke på å modne alternativet som lagringssted for CO₂ fra det planlagte fullskalaanlegget på Mongstad, samt mulige tilleggsvolumer.

Gassnova foreslår at prøveboring i Johansen-formasjonen, som en del av det pågående forberedelsesarbeidet med Mongstad, skyves fra 2009 til 2010. Videre er utgiftene knyttet til utredninger som Oljedirektoratet gjennomfører blitt lavere enn tidligere budsjettert. Samlet sett innebærer dette at det frigis anslagsvis 400 mill. kroner av disponible midler for 2009.

Videre er det behov for å utarbeide kvalifiserte anslag over lagringspotensialer for CO₂ på norsk sokkel. Oljedirektoratet vil få i oppgave å forestå dette arbeidet samt ivareta koordinering av arbeidet mot andre aktører.

På bakgrunn av ovennevnte legges det opp til en omfordeling av 400 mill. kroner innenfor gjeldende bevilgning, fra transport og lagring til arbeidet med planlegging og forberedelser til fullskala CO₂-håndtering på Mongstad. Det foreslås det på nåværende tidspunkt ingen netto endring av bevilgningen. Det understrekes at bevilgningsbehovet knyttet til CO₂-håndteringsprosjektene er svært usikkert og at det om nødvendig vil komme tilbake til Stortinget ved endret behov senere i 2009.

CO₂-håndtering på Kårstø

Gassnova har siden januar 2008 arbeidet med å forberede investeringsgrunnlaget for et CO₂-fangstanlegg på Kårstø. Dette er et omfattende arbeid der forskjellige aspekter ved å bygge et fangstanlegg for CO₂ inngår. I dette arbeidet gjenstår nå siste fase, som er anbuds konkurranse om kontrakt for selve byggingen av et fangstanlegg for CO₂.

Gasskraftverket på Kårstø har siden oppstarten høsten 2007 hatt et ujevnt driftsmønster. Store deler av denne tiden har verket ikke gått, og følgelig har CO₂ utslippene blitt lavere enn forventet. Lavere CO₂-utslipp fra gasskraftverket vil imidlertid ikke redusere kostnadene ved å bygge et fullskala fangstanlegg. Dersom gasskraftverket også i årene framover får et ujevnt driftsmønster, vil et fangstanlegg ha en tilsvarende begrenset klimaeffekt.

Regjeringen redegjorde i St. prp. nr. 1 (2008–2009) for at gasskraftverkets driftsmønster i tiden framover vil bli vektlagt når investeringsbeslutningen skal tas. På den bakgrunn går Regjeringen inn for

å stanse anskaffelsesprosessen til man har et klarere bilde av driftsmønsteret ved gasskraftverket på Kårstø. Dette er i tråd med den faglige tilrådingen fra Gassnova. Regjeringen vil komme tilbake til saken i St. prp. nr. 1 (2009-2010).

På oppdrag fra OED har Gassco levert en kartleggingsstudie over integrasjon mellom gasskraftverket og gassterminalen på Kårstø. En integrasjon vil kunne bidra til å redusere utslippene også fra gassterminalen. Regjeringen går inn for å vurdere en slik integrasjon nærmere og vil gjennomføre en utredning som omfatter tekniske og kommersielle forhold ved en slik integrasjon. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med resultatene fra denne utredningen.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, alle unntatte medlemmene frå Framstegspartiet, tek omtalen til orientering.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett varsler at anskaffelsesprosessen for CO₂-håndtering på Kårstø stanses. Det vises til videre til avtalen om St. meld. nr. 34 (2006–2007) – klimaforliket. Her ble partene enige om at Norge skal redusere nasjonale utslipp av klimagasser med 15–17 millioner tonn CO₂-ekvivalenter i forhold til referansebanen slik den er presentert i nasjonalbudsjettet for 2007, når skog er inkludert.

Disse medlemmer vil påpeke at Regjeringens beslutning vedrørende CO₂-håndtering på Kårstø skaper ytterligere usikkerhet til hvorvidt Regjeringen akter å følge opp dette målet. Regjeringen har også valgt ikke å fremme stortingsmeldinger før valget som kunne gitt Stortinget anledning til å drøfte oppfølgingen av klimaforliket. Regjeringen har valgt ikke å fremme stortingsmeldingen om Rikets miljøtilstand, som innenfor ordinært toårlig intervall skulle fremmes inneværende sesjon. Regjeringen skrinla også den varslede energimeldingen. Den faglige utredningen som forbereder grunnlag for oppfølging av klimaforliket, Klimakur 2020, har fått frist til å levere sin i november, altså etter valget.

Disse medlemmer vil peke på at dette kommer på toppen av at Regjeringen har unnlatt å følge opp en rekke punkter i klimaforliket. Følgende elementer i avtalen er noen av flere eksempler på punkter som ikke er fulgt opp fra Regjeringen:

- Opptrappingsplan for klimaforskning
- Nasjonal strategi for kraftproduksjon fra havmøller og andre marine energikilder
- Omlegging av støtteordning for fornybar energi som legger til rette for økt utbygging i samme

- størrelsesorden som en ordning med grønne sertifikater ville gitt
- Omtale av elektrifisering og klimatiltak i petroleumsnæringen i egnet dokument
- Handlingsplan for overgang fra fossile til fornybare energikilder til oppvarming
- Forberede forbud mot oljefyring som grunnlast i offentlige bygg- og næringsbygg over 500 kvm når man erstatter gamle oljekjeler eller i forbindelse med hovedombygginger som berører varmeanlegg, fra 2009

Disse medlemmer viser til at utslippsreduksjoner i den størrelsesorden som klimaforliket foreskriver, krever handlekraft og en målrettet politikk over tid. Det er fra Regjeringens side stor avstand mellom ord og handling på dette området. På bakgrunn av Regjeringens manglende oppfølging av klimaforliket gir det derfor grunn til bekymring når det nå skapes ytterligere usikkerhet om CO₂-håndtering på Kårstø.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet støtter arbeidet med å utvikle fremtidsrettet CO₂-rensing og utvikling av en CO₂-verdikjede. Disse medlemmer vil samtidig understreke at Regjeringens opplegg rundt dette preges av politiske kompromisser og ønsketenkninger fremfor faglig begrunnede vurderinger. Disse medlemmer mener at tiltak for å redusere CO₂-utslipp må ta utgangspunkt i å få mest mulig miljø for pengene. Disse medlemmer er godt fornøyd med at Regjeringen endelig har innsett at CO₂-renseprosjektet på Kårstø ikke var robust eller miljømessig fornuftig, og vil gi Regjeringen honnør for at prosjektet er skrinlagt i sin nåværende form, slik Fremskrittspartiet har anbefalt i flere år. Disse medlemmer ser ingen grunn til at penger bevilget til Kårstø-rensing skal forbli i budsjettet.

Disse medlemmer foreslår å redusere bevilgningen med 390 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag, tilsvarende en reduksjon på 390 mill. kroner i forhold til tidligere vedtatt budsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1833		CO ₂ -håndtering	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, nedsettes med	390 000 000
		fra kr 765 000 000 til kr 375 000 000"	

21.10 Kap. 2440/5440 Staten sitt direkte økonomiske engasjement i petroleumsverksemda (SDØE)

21.10.1 Anslagsendringar

SAMANDRAG

Anslaget for investeringer under kap. 2440 post 30 er økt med 700 mill. kroner, fra 25 200 mill. kroner til 25 900 mill. kroner. Økningen skyldes en justering av inflasjonsforutsetningen fra 2008 til 2009. Anslagene for enkelte prosjekter som blant annet Troll A, utbygging av Gjøafeltet og pilot for undervannskompressjon på Ormen Lange er økt. Økningen motvirkes av lavere anslag for blant annet prosjekter på Troll Olje og utsatt plan for utbygging og drift for Valemon til 2010.

Anslaget for overføring til Statens petroleumsforsikringsfond under kap. 2440 post 50 er redusert fra 1 500 mill. kroner til 1 250 mill. kroner for 2009. Videre foreslås bevilgningen redusert med 128 mill. kroner som følge av justering for avvik mellom antatt og faktisk premiebesparelse for 2008. Samlet innebærer ovennevnte en reduksjon på 378 mill. kroner.

Anslaget under kap. 5440, underpost 24.1 Driftsinntekter er redusert med 43 000 mill. kroner i forhold til saldert budsjett, fra 191 800 mill. kroner til 148 800 mill. kroner. Endringen skyldes i hovedsak lavere olje- og gassprisforutsetninger. Oljeprisanslaget for 2009 er nedjustert til 350 kroner pr. fat sammenliknet med 500 kroner pr. fat i saldert budsjett. Effekten av redusert prisforutsetning forsterkes av en reduksjon i forventet produksjon på 2 pst.

Anslaget under kap. 5440, underpost 24.2 Driftsutgifter er redusert med 1 500 mill. kroner i forhold til saldert budsjett, fra 38 900 mill. kroner til 37 400 mill. kroner. Utgifter knyttet til drift av anlegg forventes å øke på grunn av generelt økt kostnadsnivå og økte kostnader til brønnvedlikehold for flere felt i drift. Dette motvirkes av lavere kostnader for kjøp av gass for videresalg, som StatoilHydro gjør i henhold til avsetningsinstruksen, sammenliknet med saldert budsjett, blant annet på grunn av lavere forventet mengde kjøpt gass for leveranse i Europa.

Anslaget under kap. 5440, underpost 24.3 Lete- og feltutviklingskostnader er redusert med 300 mill. kroner, fra 3 300 til 3 000 mill. kroner. Usikkerhet i leteaktivitet for inneværende år har medført noe nedjusterte forventninger sammenliknet med saldert budsjett.

Anslaget under kap. 5440, underpost 24.4 og post 30 Avskrivninger er økt med 500 mill. kroner, fra 17 000 til 17 500 mill. kroner. Endringen skyldes en justering av inflasjonsforutsetningene fra 2008 til 2009. Forventede økte investeringer motvirkes av forventede lavere salgsvolum.

Anslaget under kap. 5440, underpost 24.5 og post 80 Renter av statens kapital er økt med 200 mill. kroner, fra 6 500 til 6 700 mill. kroner. Dette skyldes hovedsakelig oppdatering av anslag for statens faste kapital. Driften belastes med renter av statens faste kapital for å ta hensyn til kapitalkostnader. Dette gir et mer korrekt bilde av ressursbruken. Dette er en kalkulatorisk kostnad uten kontantstrømeffekt.

Ovennevnte endringer i underposter medfører at SDØEs anslåtte driftsresultat under kap. 5440 post 24 Driftsresultat foreslås redusert med 41 900 mill. kroner, fra 1261 00 mill. kroner til 84 200 mill. kroner.

Det vises til omtale av økte utgifter på Snøhvit i St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 2 (2008–2009). Anslagene for investeringer og driftsutgifter for Snøhvit er økt med henholdsvis 300 mill. kroner og 250 mill. kroner for SDØE i forhold til saldert budsjett. Økningen i investeringer på Snøhvit er knyttet til forbedringsprosjekt på feltet. Økning av driftsutgiftene fra saldert budsjett skyldes behov for utvidelse av oppstartsassistanse, økt import av elektrisitet og høyere behov for innleid kompetanse. Prosjektgjennomføringen på Snøhvit går nå bedre enn tidligere forventet.

Det er fremdeles knyttet usikkerhet til anslagene som følge av den generelle usikkerheten knyttet til gjennomføring av planlagte aktiviteter i SDØE-porteføljen gjennom året. I tillegg vil dagens situasjon i finansmarkedene kunne føre til utsettelse og omprioriteringer i investerings- og oppgraderingsprosjekt som er planlagt gjennomført i 2009. Dette kan innebære at de samlede investerings- og driftsutgiftene kan bli mindre enn budsjettet.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

21.10.2 Post 90 Lån til Norpipe Oil AS

SAMANDRAG

Norpipe Oil AS eier og driver oljerørledningen fra Ekofisk til Teesside. Staten eier 5 pst. av Norpipe Oil AS. Med bakgrunn i fjerningsforpliktelser og investeringer knyttet til systemintegritet er det et udekket kapitalbehov i Norpipe Oil AS og operatøren har uttrykt bekymring med hensyn til kontantstrømsituasjonen for 2009. For å dekke inn kapitalbehovet vil det ikke bli utbetalt utbytte for 2008. Det er opplyst at det allerede i andre kvartal 2009 er et udekket kapitalbehov. Operatøren har derfor foreslått at det i løpet av andre kvartal 2009 etableres et lån fra aksjonærene med en total ramme på 500 mill. kroner. Gjennom den etablerte aksjonæravtalen fra 1995 fremgår det en finansieringsplikt for aksjonærene der aksjonæravtalen spesifikt adresserer pro rata forde-

ling av nødvendig lånekapital for å sikre "maintenance, replacement, extension or sound operation of the facilities".

Med en eierandel på 5 pst., vil dette utgjøre 25 mill. kroner for staten.

Lånet fra aksjonærene er foreslått å skulle være et reservearrangement, og andre finansieringskilder forutsettes benyttet før Norpipe Oil AS trekker på lånerammen fra aksjonærene. Det er pr. i dag ikke mulig å angi nøyaktig hvor stor del av lånefasiliteten som vil bli benyttet. Partene har foreløpig ikke avtalt hvilken rente som skal benyttes, men vil søke å finne frem til en rente som samsvarer med det som er alminnelig akseptert som rente på lån mellom konsernselskaper.

Petoro er anmodet om å godkjenne at det etableres et lån fra aksjonærene som beskrevet over samt gi sin tilslutning til at det ikke vil bli foreslått utbytte for 2008 og 2009.

Med bakgrunn i ovennevnte foreslås det bevilget 25 mill. kroner for 2009 under posten.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

21.10.3 Norsk deltaking i petroleumsverksemd på islandsk sokkel

SAMANDRAG

Den 22. oktober 1981 inngikk Norge og Island en overenskomst om kontinentalsokkelen mellom Island og Jan Mayen som ble fremlagt for Stortinget i St.prp. nr. 61 (1981–1982). Ved overenskomsten avgrenses kontinentalsokkelen mellom de to land. I overenskomsten bestemmes det også at det skal etableres et særlig samarbeid for så vidt gjelder petroleumsvirksomhet i et nærmere definert område mellom Island og Jan Mayen. I den delen av samarbeidsområdet som ligger på norsk kontinentalsokkel skal Island ha adgang til å delta med en andel på 25 pst. ved utvinning av petroleumsforekomster. I den delen av samarbeidsområdet som ligger på islandsk sokkel skal Norge ha adgang til å delta i petroleumsvirksomheten med en tilsvarende andel, det vil si 25 pst. For Norges del må retten til deltakelse i islandsk del av samarbeidsområdet eventuelt benyttes ved tildeling.

Den 22. januar utlyste Island første konsesjonsrunde – herunder hele den islandske delen av samarbeidsområdet. Søknadsfristen er 15. mai 2009. Tildelingen planlegges i oktober 2009, eventuelt tidlig i november 2009.

I løpet av inneværende år må det derfor avklares om Norge skal benytte seg av retten til deltakelse på islandsk sokkel. Saken er blant annet omtalt i St.prp. nr. 43 (2008–2009) "Avtale mellom Norge og Island

vedrørende grenseoverskridende hydrokarbonforekomster" som ble fremlagt for Stortinget 12. mars 2009.

Det legges opp til at eventuell deltakelse fra norsk side organiseres så likt som mulig som på norsk sokkel, ved at den norske stat deltar direkte i virksomheten. Norge har en veletablert ordning med direkte statlig deltakelse i petroleumsvirksomheten, der det heleide statlige aksjeselskapet Petoro AS er rettighetshaver i utvinningstillatelser på vegne av statens direkte økonomiske engasjement (SDØE).

Det er ennå ikke avklart konkret hvordan organiseringen av den islandske petroleumsvirksomheten vil bli. Olje- og energidepartementet og Finansdepartementet er i kontakt med islandske myndigheter om dette. Det kan bli nødvendig å foreta visse tilpasninger i forhold til hvordan SDØE-deltakelsen er organisert på norsk sokkel for at den norske statlige deltakelsen skal være i samsvar med islandsk lovgivning. Beslutningen om norsk deltakelse i utvinningsstillatelser på islandsk side vil fattes på samme måte som ved beslutning om statlig deltakelse i utvinningsstillatelser på norsk sokkel. Oljedirektoratet vil få tilgang til alle søknadene. Etter en vurdering av søknadene vil Oljedirektoratet gi Olje- og energidepartementet sin anbefaling. En endelig beslutning om deltakelse vil fattes av Kongen i Statsråd.

Dersom Norge utøver opsjonen til å delta i petroleumsvirksomhet på islandsk sokkel, vil staten på linje med de andre deltakerne i hver enkelt utvinningsstillatelse måtte inngå forpliktelser til letevirksomhet i henhold til det arbeidsprogram som pålegges. Dette omfatter blant annet forundersøkelser, havbunns- og borestedsundersøkelser, seismikk, boring av letebrønner med tilhørende aktiviteter samt arbeid og studier frem til en eventuell utbyggingsbeslutning.

Det tilrås at Stortinget samtykker i at Kongen i 2009 kan godkjenne at staten pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten knyttet til eventuell norsk statlig deltakelse ved leting med videre etter petroleum på islandsk sokkel, jf. forslag til vedtak.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre viser til omtalen av avtale med islandske myndigheter om forvaltning av hydrokarbonforekomster i området mellom Island og Jan Mayen. Her inviteres Stortinget til å samtykke i at Kongen i 2009 kan godkjenne at staten pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger under kap. 2440/

5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten knyttet til eventuell norsk statlig deltakelse ved leting med videre etter petroleum på islandsk sokkel. Disse medlemmer viser til de omfattende prosesser som norske myndigheter har gått gjennom knyttet til forvaltningsplan for Barentshavet. Stortinget har nå til behandling en tilvarende plan for Norskehavet. Disse medlemmer forutsetter at Regjeringen foretar selvstendige og grundige vurderinger av miljøkonsekvenser og av forsvarligheten av petroleumsaktivitet i dette området, før man går inn med eierandeler på islandsk sokkel.

21.11 Kap. 2490 NVE Anlegg

21.11.1 Post 24 Driftsresultat

SAMANDRAG

Anslaget for kap. 2490, underpost 24.1 Driftsinntekter foreslås økt med 6 mill. kroner, fra 47 til 53 mill. kroner. Endringen har sammenheng med høyere aktivitet og inntekter enn tidligere antatt.

Anslaget for kap. 2490, underpost 24.2 Driftsutgifter foreslås økt med 6 mill. kroner, fra 40,2 til 46,2 mill. kroner. Endringen har sammenheng med økte materialkostnader og innkjøp av fremmedytelser grunnet økt produksjon.

Ovennevnte endringer i underposter medfører ingen endring i det budsjetterte driftsresultatet for NVE Anlegg under kap. 2490 post 24.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

21.12 Kap. 5582 Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet

21.12.1 Post 70 Bidrag til kulturminnevern

SAMANDRAG

Bevilgningen foreslås økt med 3,4 mill. kroner, fra 6,5 til 9,9 mill. kroner. Anslaget for 2009 er basert på innbetaling fra revisjonssakene for Vinstravassdraget og Selbusjøen.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

21.13 Kap. 5680 Innskotskapital i Statnett SF

21.13.1 Post 85 Utbytte

SAMANDRAG

Konsernets realiserede overskudd etter skatt justert for mer-/mindreinntekt etter skatt for 2008 ble på 998 mill. kroner. Justeringen for mer-/mindreinntekt etter

skatt utgjør et fratrekk på 519 mill. kroner. For regnskapsåret 2008 er utbyttet fastsatt til 50 pst. av konsernets årsresultat etter skatt justert for mer-/mindreinntekt, jf. St.prp. nr. 1 (2008–2009) for Olje- og energidepartementet. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen til utbytte fra Statnett SF for regnskapsåret 2008 redusert med 96 mill. kroner, fra 595 til 499 mill. kroner. Vedtak om utbytte fattes på Statnett SFs foretaksmøte i juni 2009.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

21.14 Kap. 5685 Aksjar i StatoilHydro ASA

21.14.1 Post 85 Utbytte

SAMANDRAG

Staten eier 67 pst. av aksjene i StatoilHydro ASA. Konsernets overskudd for 2008 ble 43 270 mill. kroner. Styret i StatoilHydro ASA bestemte i 2007 at Statoils utbyttepolitikk videreføres for StatoilHydro ASA. Selskapets ambisjon er å utbetale et økende ordinært kontantutbytte målt i kroner pr. aksje. Selskapet har videre til hensikt å distribuere til sine aksjonærer, gjennom kontantutbytte og tilbakekjøp av egne aksjer, et beløp i størrelsesorden 45 til 50 pst. av konsernets overskudd. I det enkelte år kan imidlertid summen av kontantutbytte og tilbakekjøp utgjøre en høyere eller lavere andel av overskuddet enn 45-50 pst., avhengig av selskapets vurdering av forventet kontantstrømutvikling, investeringsplaner, finansieringsbehov og hensiktsmessig finansiell fleksibilitet. På denne bakgrunn har styret i StatoilHydro ASA foreslått et ordinært utbytte på 4,40 kroner pr. aksje for regnskapsåret 2008, mot 4,20 kroner pr. aksje for regnskapsåret 2007. I tillegg har selskapets styre foreslått et ekstraordinært utbytte på 2,85 kroner pr. aksje for regnskapsåret 2008 mot 4,30 kroner pr. aksje for regnskapsåret 2007. Totalt utbytte pr. aksje blir dermed 7,25 kroner pr. aksje. Utbytte for 2008 utgjør om lag 53 pst. av overskuddet.

Vedtak om utbytte blir fattet på selskapets generalforsamling 19. mai 2009. Den norske stat eier i dag 2 136 393 559 aksjer i StatoilHydro ASA. Totalt utbytte fra statens aksjer i StatoilHydro ASA beløper seg dermed til 15 489 mill. kroner.

På denne bakgrunn nedjusteres bevilgningen til utbytte fra StatoilHydro ASA for regnskapsåret 2008 med 1 451 mill. kroner, fra 16 940 mill. kroner til 15 489 mill. kroner.

MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Komiteen sluttar seg til forslaget frå Regjeringa.

22. FORSLAG FRÅ MINDRETAL

Forslag frå Framstegspartiet, Høgre, Kristeleg Folkeparti og Venstre:

Forslag 1

I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
228		Tilskudd til private skoler mv.	
	76	Andre private skoler, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 35 417 000 til kr 42 417 000	7 000 000
928		Ulønnet forskningsinnsats, Skattefunn	
	71	(Ny) Tilskudd, <i>kan overføres</i> , bevilges med	30 000 000
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 437 800 000 til kr 452 300 000	14 500 000

Forslag 2

Stortinget ber Regjeringen vurdere etablering av et midlertidig konjunkturfond for bedrifter der beskatningen kan utsettes inntil tre år og motregnes eventuelt fremtidig underskudd.

Forslag 3

Stortinget ber Regjeringen oppheve reglene i skattebetalingsloven som innebærer at alle årets resterende skatteterminer umiddelbart forfaller til betaling dersom en forskuddspliktig betaler én termin for sent.

Forslag 4

Stortinget ber Regjeringen gjennomgå reglene i skattebetalingsloven med fokus på misforholdet i skattemyndighetenes makt i forhold til skattyter, med den hensikt å luke ut regler som slår urimelig ut overfor skattyter.

Forslag 5

Stortinget ber Regjeringen i en egen sak vurdere om, og hvordan, skattesystemet kan brukes til å ytterligere stimulere næringslivet til å støtte ideelle formål.

Forslag 6

Stortinget ber Regjeringen om å endre Forskrift av 30. desember 1983 nr. 1974 om begrensning av lønnsoppgaveplikten slik at beløpsgrensen for lønnsoppgaveplikt for frivillige organisasjoner økes fra 4 000 kroner til 8 000 kroner med virkning fra og med inntektsåret 2009.

Forslag 7

Stortinget ber Regjeringen snarest endre regelverket, slik at frivillig innsats uten vederlag i form av penger, som servering av mat på eldreposter og lignende, ikke straffes med fordelsbeskatning.

Forslag 8

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med arbeidet med statsbudsjettet for 2010 legge til grunn at den gjeldende momskompensasjonsordningen for frivillig sektor skal utvides til en generell kompensasjonsordning for all vare- og tjenestemoms, med virkning fra 1. januar 2010.

Forslag 9

Stortinget ber Regjeringen oppheve kostnadsrammen for bygging av studentboliger.

Forslag 10

Stortinget ber Regjeringen gjennomgå fordelingen av de nye studieplassene med sikte på en lik fordeling mellom private og offentlige høyskoler.

Forslag 11

Stortinget ber Regjeringen sørge for å videreføre driften av stasjon MIKE og de målingene som utføres ved stasjonen av værskipet M/S Polarfront.

Forslag 12

Stortinget ber Regjeringen legge frem for Stortinget en handlingsplan for hvordan en på kort og lang sikt vil bedre rekrutteringen til prestetjenesten.

Forslag 13

Stortinget ber Regjeringen i statsbudsjettet for 2010 gi en konkret redegjørelse for status for barnehusene.

Forslag 14

Stortinget ber Regjeringen om å gjeninnføre ordningen hvor kommunene får beholde en andel av selskapskatten, og at dette gjelder fra og med 1. januar 2010.

Forslag 15

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag til klargjøring av forskrift 6. juni 2001 om avgrensning av merverdiavgiftsunntaket for omsetning av sosiale tjenester (forskrift nr. 118), slik at private virksomheter som yter tjenester ikke trenger å ha noen avtale med kommunen for å være omfattet av unntaket.

Forslag 16

Stortinget ber Regjeringen legge til rette for at testing knyttet til tykktarmskreft iverksettes så raskt som mulig.

Forslag 17

Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag i statsbudsjettet for 2010 til en forbedret ordning for individuell pensjonssparing med årlig fradrag i alminnelig inntekt for årlige innbetalinger (inkludert kostnader) på inntil 40 000 kroner, samtidig som det innføres en symmetrisk beskatning av fradragene for innbetaling til og utbetalingene fra ordningen.

Forslag frå Framstegspartiet og Høgre:*Forslag 23*

I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring:

Kap.	Post	Formål	Kroner
228		Tilskudd til private skoler mv.	
	79	Toppidrett, forhøyes med	5 049 500
		fra kr 14 337 000 til kr 19 386 500	

Forslag 24

Stortinget ber Regjeringen om å komme tilbake til Stortinget med en klar strategi for å øke bemanningen i politiet.

Forslag 18

Stortinget ber Regjeringen etablere en ordning som fullt ut fritar frivillige organisasjoner for momsbelastningen knyttet til innkjøp til den frivillige virksomheten i forslag til statsbudsjett for 2010. Ordningen skal være reelt tilgjengelig for både små og store organisasjoner, varig og robust i form.

Forslag frå Framstegspartiet, Høgre og Kristeleg Folkeparti:*Forslag 19*

Stortinget ber Regjeringen innføre obligatorisk dødsstedsundersøkelse når barn dør plutselig og uventet.

Forslag 20

Stortinget ber Regjeringen utsette innføringen av ny refusjonsordning for fysioterapitjenester til ytterligere konsekvensutredninger er gjennomført.

Forslag frå Framstegspartiet, Høgre og Venstre:*Forslag 21*

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2010 fremme nødvendige endringer i lov om Statens Pensjonskasse, slik at statspensjonister som gikk av med pensjon før 30. april 2000 blir likebehandlet med øvrige statspensjonister med virkning fra 1. januar 2010.

Forslag 22

Stortinget gir Regjeringen fullmakt til helt eller delvis nedslag i Entra Eiendom AS.

Forslag 25

Stortinget ber Regjeringen legge til rette for en politistudie i 2010 og komme tilbake til Stortinget med egen sak når resultatet av studien foreligger.

Forslag frå Framstegspartiet og Kristeleg Folkeparti:*Forslag 26*

I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
228		Tilskudd til private skoler mv.	
	82	(Ny) Kapitaltilskudd, bevilges med	7 500 000
255		Tilskudd til freds- og menneskerettssentre mv.	
	72	Stiftelsen Arkivet, forhøyes med	300 000
		fra kr 5 354 000 til kr 5 654 000	

Forslag 27

Stortinget ber Regjeringen om å endre Forskrift av 19. desember 1986 nr. 2229 om hvor og når lønnsoppgave mv. skal leveres (lignl.) slik at terminene for når arbeidsgiveravgiften forfaller til betaling utvides fra to til fire måneder med virkning fra 1. juli 2009.

Forslag 28

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om et lovverk som gir de hjelpetrengende lovfestet rett til å få dekket grunnleggende behov – uavhengig av hvor i landet de bor.

Forslag frå Høgre, Kristeleg Folkeparti og Venstre:*Forslag 29*

Stortinget ber Regjeringen fremme en sak om autorisasjon for manuellterapeuter for Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2010.

Forslag 30

Stortinget ber Regjeringen vurdere om studie-støttesystemet for mastergradsstudenter ved private institusjoner bør endres slik at en større del av tilleggslånet til studieavgifter kan gjøres om til stipend dersom eksamen er bestått og det skjer innen normert tid.

Forslag 31

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake i nasjonalbudsjettet for 2010 med et forslag som sikrer

at Norge tar et større ansvar i det internasjonale flyktingarbeidet ved at kvoten av overføringsflyktninger økes med minst 500.

Forslag 32

Stortinget ber Regjeringen tilpasse regelverket for rullerende permittering slik at bedriften der det er enighet mellom ansatte og arbeidsgiver kun betaler arbeidsgiverperiode for det antall stillinger som faktisk er permittert.

Forslag 33

Stortinget ber Regjeringen endre minstekrav til arbeidstidsreduksjon i dagpengeforskriften § 6-6 for å beholde dagpengerettighetene fra 40 pst. til 20 pst.

Forslag 34

Stortinget ber Regjeringen om å sørge for å reversere legemiddelverkets vedtak av 30. juni 2008 der tre legemidler av typen antihistaminer ble overført fra forhåndsgodkjent til individuell refusjon.

Forslag 35

Stortinget ber Regjeringen i statsbudsjettet for 2010 legge frem en vurdering av effekten ved helt eller delvis å slette klimakvoter fremfor å selge disse i markedet sammenliknet med å øremerke gevinsten ved kvotesalg til andre utslippsreducerende tiltak, og legge frem forslag om enten redusert kvotesalg eller øremerking av salgsgevinster til klimatiltak.

Forslag frå Framstegspartiet:*Forslag 36*

I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
153		Bistand til Latin-Amerika	
	78	Regionbevilgning for Latin-Amerika, <i>kan overføres</i> , nedsettes med .... fra kr 240 500 000 til kr 230 500 000	10 000 000
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	71	Humanitær bistand og menneskerettigheter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 2 110 000 000 til kr 2 160 000 000	50 000 000
166		Miljø og bærekraftig utvikling mv.	
	73	Klima- og skogsatsingen, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	16 200 000
		fra kr 1 475 000 000 til kr 1 458 800 000	
225		Tiltak i grunnopplæringen	
	79	(Ny) Skolemat i grunnskolen, bevilges med	80 000 000
254		Tilskudd til voksenopplæring	
	70	Tilskudd til studieforbund, nedsettes med	25 000 000
		fra kr 173 828 000 til kr 148 828 000	
255		Tilskudd til freds- og menneskerettssentre mv.	
	70	Holocaustsenteret, forhøyes med	1 500 000
		fra kr 22 481 000 til kr 23 981 000	
257		Program for basiskompetanse i arbeidslivet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	30 000 000
		fra kr 58 570 000 til kr 88 570 000	
270		Studium i utlandet og sosiale formål for studenter	
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ... fra kr 295 816 000 til kr 299 816 000	4 000 000
271		Universiteter	
	50	Basisfinansiering statlige universiteter, forhøyes med	283 827 000
		fra kr 7 588 211 000 til kr 7 872 038 000	
272		Vitenskapelige høyskoler	
	50	Basisfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler, forhøyes med	23 485 000
		fra kr 579 327 000 til kr 602 812 000	
	70	Basisfinansiering private vitenskapelige høyskoler, forhøyes med	8 992 000
		fra kr 102 076 000 til kr 111 068 000	
275		Høyskoler	
	50	Basisfinansiering statlige høyskoler, forhøyes med	162 695 000
		fra kr 5 112 563 000 til kr 5 275 258 000	
	70	Basisfinansiering private høyskoler, forhøyes med	13 918 000
		fra kr 290 419 000 til kr 304 337 000	
276		Fagskoleutdanning	
	72	Annen fagskoleutdanning, forhøyes med	11 555 000
		fra kr 25 814 000 til kr 37 369 000	
277		(Nytt) Private institusjoner	
	73	Omgjøring av studieavgift til stipend, bevilges med	4 250 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 425 288 000 til kr 592 590 000	167 302 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 15 100 000 til kr 155 100 000	140 000 000
341		Presteskapet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 813 604 000 til kr 833 604 000	20 000 000
400		Justisdepartementet	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 269 176 000 til kr 263 476 000	5 700 000
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 2 933 785 000 til kr 2 931 885 000	1 900 000
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , forhøyes med ..... fra kr 8 167 287 000 til kr 8 276 087 000	108 800 000
	30	(NY) Til investeringer i materiell – kjøretøy og sikkerhetsutstyr, bevilges med	30 000 000
441		Oslo politidistrikt	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440 post 1</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 667 601 000 til kr 1 680 601 000	13 000 000
	30	(NY) Til investeringer i materiell – kjøretøy og sikkerhetsutstyr, bevilges med	10 000 000
451		Samfunnssikkerhet og beredskap	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 536 366 000 til kr 546 366 000	10 000 000
571		Rammetilskudd til kommuner	
	67	(Ny) Styrking av eldreomsorgen, øremerket nye pleieårsverk, bevilges med	1 000 000 000
	68	(Ny) Styrking av grunnopplæringen (Øremerket), bevilges med	600 000 000
600		Arbeids- og inkluderingsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 222 113 000 til kr 240 005 000	17 892 000
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	
	50	Norges forskningsråd, forhøyes med ..... fra kr 105 479 000 til kr 114 479 000	9 000 000
726		Habilitering, rehabilitering og tiltak for rusmiddelavhengige	
	71	Kjøp av opptrening og helsetjenester, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 39 884 000 til kr 139 884 000	100 000 000
732		Regionale helseforetak	
	70	Tilskudd til helseforetakene, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 72, 73, 74 og 75</i> , forhøyes med ..... fra kr 619 218 000 til kr 620 218 000	1 000 000
	72	Tilskudd til Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 39 118 080 000 til kr 39 749 080 000	631 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	73	Tilskudd til Helse Vest RHF, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 13 355 191 000 til kr 13 541 091 000	185 900 000
	74	Tilskudd til Helse Midt-Norge RHF, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 10 187 940 000 til kr 10 331 440 000	143 500 000
	75	Tilskudd til Helse Nord RHF, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 9 139 808 000 til kr 9 268 408 000	128 600 000
	79	Helse- og rehabiliteringstjenester for sykemeldte, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 478 048 000 til kr 969 048 000	491 000 000
743		Statlige stimuleringstiltak for psykisk helse	
	75	Tilskudd til styrking av psykisk helsevern, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 44 625 000 til kr 144 625 000	100 000 000
761		Tilskudd forvaltet av Helsedirektoratet	
	60	Tilskudd til omsorgstjenester, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 161 584 000 til kr 192 084 000	30 500 000
842		Familievern	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , forhøyes med ..... fra kr 189 642 000 til kr 211 642 000	22 000 000
900		Nærings- og handelsdepartementet	
	73	Tilskudd til Ungt Entreprenørskap, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 11 000 000 til kr 16 000 000	5 000 000
920		Norges forskningsråd	
	50	Tilskudd, forhøyes med ..... fra kr 1 320 800 000 til kr 1 480 800 000	160 000 000
937		Svalbard Reiseliv AS	
	71	Tilskudd, forhøyes med ..... fra kr 2 100 000 til kr 2 600 000	500 000
1050		Diverse fiskeriformål	
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 54 000 000 til kr 123 000 000	69 000 000
1310		Flytransport	
	90	(Ny) Aksjekapital, bevilges med	100 000 000
1320		Statens vegvesen	
	72	Kjøp av riksvegferjetjenester, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23 og post 30</i> , nedsettes med ..... fra kr 1 776 000 000 til kr 1 770 900 000	5 100 000
	80	(Ny) Vedlikehold og oppgradering av fylkesveinettet, bevilges med	1 500 000 000
	81	(Ny) Vedlikehold av stam- og riksveier, bevilges med	1 000 000 000
1330		Særskilte transporttiltak	
	71	(Ny) Styrking av TT-ordningen, bevilges med	125 000 000
1441		Statens forurensningstilsyn	
	22	Statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter, nedsettes med ..... fra kr 13 183 000 til kr 0	13 183 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1632		Kompensasjon for merverdiavgift	
	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 490 000 000 til kr 1 650 000 000	160 000 000
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1760 post 45</i> , forhøyes med ..... fra kr 889 141 000 til kr 913 738 000	24 597 000
1830		Forskning	
	50	Norges forskningsråd, forhøyes med ..... fra kr 569 500 000 til kr 639 500 000	70 000 000
1833		CO ₂ -håndtering	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 765 000 000 til kr 375 000 000	390 000 000
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 13 088 074 000 til kr 12 088 074 000	1 000 000 000
2421		Innovasjon Norge	
	71	Nettverk, profilering og reiseliv – programmer, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 380 000 000 til kr 430 000 000	50 000 000
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 330 000 000 til kr 355 000 000	25 000 000
2426		SIVA SF	
	95	(NY) Preså Kornfond, bevilges med	300 000 000
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 5 137 100 000 til kr 10 564 100 000	5 427 000 000
4441		Statens forurensningstilsyn	
	2	Inntekter, statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter, nedsettes med fra kr 13 314 000 til kr 0	13 314 000
5501		Skatter på formue og inntekt	
	72	Fellesskatt, nedsettes med ..... fra kr 152 720 000 000 til kr 147 421 000 000	5 299 000 000
5506		Avgift av arv og gaver	
	70	Avgift, nedsettes med ..... fra kr 2 200 000 000 til kr 2 140 000 000	60 000 000
5511		Tollinntekter	
	70	Toll, nedsettes med ..... fra kr 2 228 000 000 til kr 2 159 013 000	68 987 000
5546		Avgift på sluttbehandling av avfall	
	70	Avgift på sluttbehandling av avfall, nedsettes med ..... fra kr 715 000 000 til kr 585 000 000	130 000 000
5559		Avgift på drikkevareemballasje	
	70	Grunnavgift på engangsemballasje, nedsettes med ..... fra kr 780 000 000 til kr 490 000 000	290 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
5700		Folketrygdens inntekter	
	72	Arbeidsgiveravgift, nedsettes med	1 058 000 000
		fra kr 127 300 000 000 til kr 126 242 000 000	

Forslag 37

Fra 1. juli gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 27. november 2008 om avgifter mv. til folketrygden for 2009:

§ 1 ny bokstav o og p skal lyde:

- o. For arbeidstakere som fyller 62 år eller mer i 2009 reduseres arbeidsgiveravgiften med 4 prosentpoeng.
- p. For lærlinger er satsen 0 prosent.

Forslag 38

Fra 1. juli 2009 gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 27. november 2008 om avgifter på drikkevareemballasje for budsjetterminen 2009:

§ 3 og § 4 oppheves med virkning fra 1. juli 2009.

Forslag 39

Fra 1. juli gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 27. november 2008 om skatt for inntektsåret 2009:

§ 6-1 skal lyde:

Minstefradrag i lønnsinntekt etter skattelovens § 6-32 første ledd bokstav a skal ikke settes lavere enn 31 800 kroner, og ikke høyere enn 83 000 kroner.

Forslag 40

I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring under Kommunal- og regionaldepartementet i fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger på kap. 586 post 64:

VII

Tilsagnsfullmakt

Kap.	Post	Formål	Kroner
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	
	64	Investeringsstilskudd	2 000 mill. kroner

Forslag 41

Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag om å innføre skattefradrag for oppussing/ENØK-tiltak i hjemmet som skal gjelde fra 1. juli 2009.

Forslag 42

Stortinget ber Regjeringen forskyve innbetaling av tilbakebeskatning hos rederier med fem år med virkning fra og med 2007, og utvide miljødelen for tilbakebeskatningen for rederier.

Forslag 43

Stortinget ber Regjeringen avvikle toll på oliven, mais, sukkermais, fersken, grapefrukt, stearinsyre, delfiner, hvaler, niser, maneter, sjøkuer, hest, alger (herunder tang og tare), asparges, aprikoser, artiskokker, søte pepperfrukter, jordnøtter, peanøttsmør, kakemiks, puddingpulver, mandariner, syltetøy, fruktgele, marmelade, samt puré og pasta av frukter, gardiner og rullegardiner, pledd, gulvtepper og annet gulvbelegg av tekstilmaterialer, skjorter av trikotasje, t-skjorter, singleter og annet undertøy av trikotasje, babyklær og tilbehør dertil av trikotasje, treningsdrakter, skidresser, badedrakter og badebukse av trikotasje, klær fremstilt av trikotasje som hører til under posisjon 59.03, 59.06 eller 50.07, som vådrakter for dykking eller seiling eller liknende, hansker, vanter og votter av trikotasje, andre klær av trikotasje, samt annet ferdig tilbehør til klær av trikotasje, deler til klær eller deler til tilbehør av klær av trikotasje, med virkning fra 1. juli 2009.

Forslag 44

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2010 legge frem sak om å avvikle resterende toll på klær.

Forslag 45

Stortinget ber Regjeringen innføre tollfrihet for varer fra alle utviklingsland, jf. OECDs DAC-liste.

Forslag 46

Stortinget ber Regjeringen innføre en ordning med et enkelt skolemåltid for alle elever i grunnskolen fra skoleåret 2009/2010.

Forslag 47

Stortinget ber Regjeringen erstatte dagens diskriminerende skolefruktordning og innføre en ordning med skolefrukt for alle elever i grunnskolen.

Forslag 48

Stortinget ber Regjeringen igangsette arbeidet for å sikre økonomisk likebehandling mellom private og offentlige skoler.

Forslag 49

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag som sikrer raskere markedsrentetilpasning for lån i Statens lånekasse for utdanning.

Forslag 50

Stortinget ber Regjeringen foreta en kvalitativ og økonomisk gjennomgang av PDMT med tanke på kvalitetssikring av enhetens virksomhet.

Forslag 51

Stortinget ber Regjeringen omstrukturere anskaffelsesprosessen med nye redningshelikoptre til å bli en tidsstyrt prosess som sikrer nye helikoptre innen 2014.

Forslag 52

Stortinget ber Regjeringen styrke analysekapasiteten for rettsmedisinske tjenester ytterligere ved å ta i bruk akkrediterte laboratorier for å få ned saksbehandlingstiden på slike tjenester.

Forslag 53

Stortinget ber Regjeringen sørge for at ansvaret for innkreving av straffekrav legges til Statens innkrevingsentral.

Forslag 54

Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag om å gjøre den kommunale sosialhjelpen til et statlig ansvar under Nav.

Forslag 55

Stortinget ber Regjeringen endre lov om lønnsplikt under permittering slik at man oppnår en fjerning av karensdager for den permitterte, og arbeidsgivers lønnsplikt reduseres fra 5 til 3 dager i starten av permitteringsperioden. Lovendringen trer i kraft fra 1. juli 2009.

Forslag 56

Stortinget ber Regjeringen gjøre de nødvendige endringer i folketrygdloven slik at permittering under 40 pst. gir rett til dagpenger og ved rullerende permittering gir ned til 20 pst. permittering rett til dagpenger med virkning fra 1. juli 2009.

Forslag 57

Stortinget ber Regjeringen gjøre de nødvendige lovendringer slik at det ved rullerende permittering

ikke oppstår nye arbeidsgiverperioder med mindre antall permitterte øker med virkning fra 1. juli 2009.

Forslag 58

Stortinget ber Regjeringen legge frem en plan for Stortinget om en fjerning av avkorting av gifte/samboende pensjonisters grunnpensjon i forbindelse med statsbudsjettet for 2010.

Forslag 59

Stortinget ber Regjeringen iverksette en strukturert gjennomgang av særaldersgrenser og aldersgrenser i lovgivning og forskriftsverk med henblikk på en modernisering hvor det vurderes å styrke retten til å stå i arbeid etter at alder med rett til pensjonering er nådd.

Forslag 60

Stortinget ber Regjeringen legge frem de nødvendige lovendringsforslag slik at alle som har opptjent pensjonsrettigheter i dagens folketrygd får beholde det de har opptjent frem til 2010, slik at ingen blir rammet av at ny alderspensjon vil få tilbakevirkende kraft.

Forslag 61

Stortinget ber Regjeringen fremme en egen sak i løpet av høsten 2009, om autorisasjon for manuelleterapeuter og naprapater.

Forslag 62

Stortinget ber Regjeringen umiddelbart overføre ansvaret for finansiering av TNF-hemmere og sykdomsmodifiserende MS-behandlinger til folketrygden.

Forslag 63

Stortinget ber Regjeringen endre finansieringssystemet for Cochleaimplantat, slik at sykehusene får dekket sine faktiske utgifter.

Forslag 64

Stortinget ber Regjeringen sørge for at langtidsvirkende insulin innlemmes i ordningen med blå resept fra 1. januar 2010.

Forslag 65

Stortinget ber Regjeringen sørge for at allergimedisinene Aeries og Kestine innlemmes i ordningen med blå resept.

Forslag 66

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2010 fremme forslag om at det settes av øremerkede midler til å videreutbygge og sikre

en sykehjemsdekning på 25 pst. av antall eldre over 80 år innen 2012, og at eldre over 67 år som ikke omfattes av retten til fri tannbehandling får utgiftene dekket under et nærmere definert egenandelssystem for tannhelse.

Forslag 67

Stortinget ber Regjeringen om at det med hjemmel i lov utarbeides en ny kvalitetsforskrift hvor grunnleggende behov for hjelpetrengende blir klart og utvetydig definert.

Forslag 68

Stortinget ber Regjeringen foreta en vurdering av bruken av regelmessige ultralydundersøkelser som forebyggende tiltak for å oppdage kreft og legge frem sak for Stortinget snarest mulig.

Forslag 69

Stortinget ber Regjeringen opprette et fond for å rydde opp og klargjøre smelteverkstomta i Odda.

Forslag 70

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2010 å fremme forslag om at det etableres et preså Kornfond for SIVAs næringshager på totalt 300 mill. kroner.

Forslag 71

Stortinget ber Regjeringen sørge for en erstatning til Fjordlaks som følge av de økonomiske konsekvenser selskapet ble påført av Mattilsynets vedtak om tvangsslakting av fisk.

Forslag frå Høgre og Kristeleg Folkeparti:

Forslag 78

I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
225		Tiltak i grunnopplæringen	
	71	Tilskudd til utvikling av musikk- og kulturskolene, forhøyes med ..... fra kr 9 121 000 til kr 10 121 000	1 000 000
286		Forskningsfond	
	95	Fondskapital - Fondet for forskning og nyskaping, forhøyes med ..... fra kr 6 000 000 000 til kr 31 000 000 000	25 000 000 000
5536		Avgift på motorvogner mv.	
	71	Engangsavgift på motorvogner mv., nedsettes med ..... fra kr 18 800 000 000 til kr 18 725 000 000	75 000 000

Forslag 72

Stortinget ber Regjeringen foreta en gjennomgang av matavgifter og nivå med sikte på å gi norske matprodusenter rammebetingelser på linje med våre naboland.

Forslag 73

Stortinget ber Regjeringen sørge for at de myndighetspålagte sikkerhetstiltak ved norske lufthavner knyttet til forhold omkring sikring av rullebaner og oppstillingsplass for fly, finansieres ved direkte statlig bevilgning til Avinor AS.

Forslag 74

Stortinget ber Regjeringen forskuttere nødvendige midler og legge frem egen sak om finansieringen av disse tiltakene for Stortinget så fort som mulig.

Forslag 75

Stortinget ber Regjeringen oppheve konsesjonskravet til Posten Norge om plikten til å opprettholde fullverdige banktjenester.

Forslag 76

Stortinget ber Regjeringen iverksette en overgangsordning med merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner frem til fritak for merverdiavgift trer i kraft fra 2010.

Forslag 77

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2010 å legge inn midler for gjenåpning av Olavsvern.

Forslag 79

I

I stortingsvedtaket om engangsavgift på motorvogner mv. gjøres følgende endringer:

§ 5 nytt tredje ledd skal lyde:

For motorvogner hvor det etter § 2 gis fradrag for CO₂-utslipp under 120 g/km, utbetales kr 25 000 som tilskudd til første gangs registrert eier.

Nåværende § 5 tredje og fjerde ledd blir nye fjerde og femte ledd.

II

Endringene trer i kraft 1. september 2009.

Forslag 80

Stortinget ber Regjeringen gjøre trosopplæringen landsdekkende i forbindelse med statsbudsjettet for 2010.

Forslag 81

Stortinget ber Regjeringen opprette et eget Nav-ombud, for å ivareta rettssikkerheten til brukere av velferdstjenester. Regjeringen bes vurdere hvordan ombudet raskt kan tre i kraft, samt hvordan fremtidig ivaretagelse av ombudets funksjon best kan organiseres.

Forslag 82

Stortinget ber om at nedleggelsen og den planlagte avhending av Olavsvern stanses samt at Forsvaret gjenopptar egnet aktivitet ved basen, og ber om at Regjeringen kommer tilbake med forslag om dette i statsbudsjettet for 2010.

Forslag frå Høgre og Venstre:*Forslag 83*

I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
1330		Særskilte transporttiltak	
	71	(Ny) Styrking av TT-ordningen, bevilges med	15 000 000
2421		Innovasjon Norge	
	50	Innovasjon - prosjekter, fond, forhøyes med	177 000 000
		fra kr 546 000 000 til kr 723 000 000	
5531		Avgift på tobakkvarer	
	70	Avgift, forhøyes med	80 000 000
		fra kr 7 618 000 000 til kr 7 698 000 000	

Forslag frå Høgre:*Forslag 84*

I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
153		Bistand til Latin-Amerika	
	78	Regionbevilgning for Latin-Amerika, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ...	55 000 000
		fra kr 240 500 000 til kr 185 500 000	
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	71	Humanitær bistand og menneskerettigheter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	27 000 000
		fra kr 2 110 000 000 til kr 2 137 000 000	
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 70</i> , forhøyes med	60 000 000
		fra kr 1 016 411 000 til kr 1 076 411 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
227		Tilskudd til særskilte skoler	
	74	(Ny) Tilskudd til skole for døve, bevilges med	1 500 000
231		Barnehager	
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 18 120 880 000 til kr 17 932 380 000	188 500 000
231		Barnehager	
	61	Investeringstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	54 000 000
		fra kr 173 000 000 til kr 227 000 000	
231		Barnehager	
	64	Tilskudd til midlertidige lokaler, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med .. fra kr 33 000 000 til kr 56 500 000	23 500 000
231		Barnehager	
	65	Skjønnsmidler til barnehager, nedsettes med	47 759 000
		fra kr 4 938 731 000 til kr 4 890 972 000	
257		Program for basiskompetanse i arbeidslivet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	100 000 000
		fra kr 58 570 000 til kr 158 570 000	
271		Universiteter	
	50	Basisfinansiering statlige universiteter, forhøyes med	346 827 000
		fra kr 7 588 211 000 til kr 7 935 038 000	
	52	Forskningsfinansiering statlige universiteter, forhøyes med	20 000 000
		fra kr 2 996 089 000 til kr 3 016 089 000	
272		Vitenskapelige høyskoler	
	50	Basisfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler, forhøyes med	15 485 000
		fra kr 579 327 000 til kr 594 812 000	
	70	Basisfinansiering private vitenskapelige høyskoler, forhøyes med	5 992 000
		fra kr 102 076 000 til kr 108 068 000	
275		Høyskoler	
	50	Basisfinansiering statlige høyskoler, forhøyes med	134 695 000
		fra kr 5 112 563 000 til kr 5 247 258 000	
	70	Basisfinansiering private høyskoler, forhøyes med	7 918 000
		fra kr 290 419 000 til kr 298 337 000	
285		Norges forskningsråd	
	52	Forskningsformål, forhøyes med	20 000 000
		fra kr 1 271 845 000 til kr 1 291 845 000	
341		Presteskapet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	10 000 000
		fra kr 813 604 000 til kr 823 604 000	
400		Justisdepartementet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	5 300 000
		fra kr 269 176 000 til kr 274 476 000	
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , forhøyes med	77 800 000
		fra kr 8 167 287 000 til kr 8 245 087 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
441		Oslo politidistrikt	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440 post 1</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 667 601 000 til kr 1 677 601 000	10 000 000
551		Regional utvikling og nyskaping	
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling, nedsettes med .... fra kr 1 314 200 000 til kr 1 294 200 000	20 000 000
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling	
	72	Nasjonale tiltak for regional utvikling, <i>kan overføres</i> , nedsettes med .. fra kr 407 700 000 til kr 357 200 000	50 500 000
571		Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med ..... fra kr 48 501 818 000 til kr 49 341 759 000	839 941 000
	69	(Ny) Lese-, skrive- og regneopplæring i kommunene, bevilges med ...	50 000 000
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, nedsettes med ..... fra kr 16 578 827 000 til kr 16 435 427 000	143 400 000
600		Arbeids- og inkluderingsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 222 113 000 til kr 235 005 000	12 892 000
621		Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inkludering	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 32 936 000 til kr 62 936 000	30 000 000
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 6 812 220 000 til kr 7 127 520 000	315 300 000
651		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	21	Spesielle driftsutgifter, kunnskapsutvikling, integrering og mangfold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 19 000 000 til kr 4 000 000	15 000 000
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 3 455 840 000 til kr 3 308 361 000	147 479 000
653		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	60	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, nedsettes med ..... fra kr 1 527 460 000 til kr 1 502 460 000	25 000 000
690		Utlendingsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 717 363 000 til kr 667 563 000	49 800 000
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak, forhøyes med ..... fra kr 2 090 568 000 til 2 153 568 000	63 000 000
	22	Vertskommunetilskudd, nedsettes med ..... fra kr 75 400 000 til 42 700 000	32 700 000
	60	Vertskommunetilskudd, forhøyes med ..... fra kr 132 200 000 til 153 369 000	21 169 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 472 000 000 til kr 1 511 500 000	39 500 000
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 378 930 000 til kr 361 730 000	17 200 000
857		Barne- og ungdomstiltak	
	73	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 65 463 000 til kr 95 463 000	30 000 000
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med fra kr 1 750 000 000 til kr 1 690 000 000	60 000 000
920		Norges forskningsråd	
	50	Tilskudd, forhøyes med ..... fra kr 1 320 800 000 til kr 1 470 800 000	150 000 000
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	50	Fondsavsetninger, forhøyes med ..... fra kr 915 753 000 til kr 965 753 000	50 000 000
		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	73	Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 2 148 400 000 til kr 2 073 400 000	75 000 000
		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 7 234 919 000 til kr 7 009 919 000	225 000 000
1370		Posttjenester	
	70	(Ny) Kjøp av post- og banktjenester, bevilges med	268 000 000
1602		Kredittilsynet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 247 300 000 til kr 260 300 000	13 000 000
1618		Skatteetaten	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 4 126 800 000 til kr 4 067 300 000	59 500 000
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 13 088 074 000 til kr 10 163 074 000	2 925 000 000
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 5 137 100 000 til kr 10 330 000 000	5 192 900 000
5445		Statsbygg	
	30	(Ny) Salg eiendom, bevilges med	100 000 000
5501		Skatter på formue og inntekt	
	72	Fellesskatt, nedsettes med ..... fra kr 152 720 000 000 til kr 151 230 000 000	1 490 000 000
5506		Avgift av arv og gaver	
	70	Avgift, nedsettes med	90 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
		fra kr 2 200 000 000 til kr 2 110 000 000	
5556		Produktavgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	
	70	Avgift, nedsettes med	27 000 000
		fra kr 1 686 000 000 til kr 1 659 000 000	
5700		Folketrygdens inntekter	
	72	Arbeidsgiveravgift, nedsettes med	6 040 000 000
		fra kr 127 300 000 000 til kr 121 260 000 000	

Forslag 85

I Stortingets avgiftsvedtak for 2009 gjøres følgende endring:

§ 1 bokstav a til c) skal lyde:

- Sigarer: kr 2,08 pr. gram av pakningens nettovekt. Vekten av fastmunnstykke skal tas med i den nettovekt som danner grunnlaget for beregning av avgiften.
- Sigaretter: kr 2,08 pr. stk. Med en sigarett menes en sigarett som har lengde til og med 90 mm, som to regnes sigaretten dersom den har en lengde på over 90 mm, men maks. 180 mm osv. Filter og munnstykke tas ikke med ved beregningen av lengden.
- Røyketobakk, karvet skråtobakk, råtobakk i forbrukerpakning: kr 2,08 pr. gram av pakningens nettovekt.

Forslag 86

I Stortingets vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2009 gjøres følgende endring med virkning fra 1. august 2009:

§ 1 ny bokstav n skal lyde:

Denne bokstav gjelder for lønn og annen godtgjørelse for arbeid og oppdrag i og utenfor tjenesteforhold som arbeidsgiver plikter å innberette for arbeidstakere som er lærlinger. For slik lønn og godtgjørelse skal arbeidsgiver betale avgift etter følgende satser fra 1. august 2009:

For sone I, Ia, II, III, IV og V: 0 pst.

Forslag 87

I Stortingets vedtak om avgifter til folketrygden for 2009 gjøres følgende endring med virkning fra 1. juli 2009:

§ 1 Arbeidsgiveravgift

Bokstavene c, d, e, f, g (1), g (2) og h skal lyde:

- Når arbeidsgiver i inntektsåret 2009 driver virksomhet i sone IV, er satsen 2,6 pst. Denne sonen omfatter:

- Troms fylke, med unntak av de kommuner som er nevnt i bokstav b og kommunen Tromsø,
  - Nordland fylke, med unntak av kommunen Bodø,
  - kommunene Namdalseid, Lierne, Røyrvik, Namsskogan, Grong, Høylandet, Flatanger, Vikna, Nærøy, Leka, Fosnes, Overhalla, Namsos i Nord-Trøndelag fylke,
  - kommunene Frøya, Hitra, Åfjord, Roan, Osen i Sør-Trøndelag fylke, kommunen Smøla i Møre og Romsdal fylke.
- Når arbeidsgiver i inntektsåret 2009 driver virksomhet i sone IVa, er satsen 5,4 pst. Denne sonen omfatter:
    - kommunen Tromsø i Troms fylke,
    - kommunen Bodø i Nordland fylke.
  - Når arbeidsgiver i inntektsåret 2009 driver virksomhet i sone III, er satsen 3,9 pst. Denne sonen omfatter:
    - kommunen Snåsa i Nord-Trøndelag fylke,
    - kommunene Hemne, Snillfjord, Oppdal, Rennebu, Røros, Holtålen, Tydal i Sør-Trøndelag fylke,
    - kommunene Surnadal, Rindal, Aure, Halså i Møre og Romsdal fylke,
    - kommunene Dovre, Lesja, Skjåk, Lom, Vågå, Sel, Sør-Aurdal, Etnedal, Nord-Aurdal, Vestre Slidre, Øystre Slidre, Vang i Oppland fylke,
    - kommunene Stor-Elvdal, Rendalen, Engerdal, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Os i Hedmark fylke.
  - Når arbeidsgiver i inntektsåret 2009 driver virksomhet i sone II, er satsen 8,1 pst. Denne sonen omfatter:
    - kommunene Meråker, Mosvik, Verran i Nord-Trøndelag fylke,
    - kommunene Norddal, Stranda, Rauma, Tingvoll, Sunndal, Sandøy i Møre og Romsdal fylke.
    - Sogn og Fjordane fylke med unntak av kommunene Flora, Førde, Sogndal,
    - kommunene Odda, Ullensvang, Eidfjord, Ulvik, Granvin, Masfjorden, Fedje i Hordaland fylke,

- kommunene Hjelmeland, Suldal, Utsira, Kvitsøy i Rogaland fylke,
  - kommunene Evje og Hornnes, Bygland, Valle, Bykle i Aust-Agder fylke,
  - kommunene Tinn, Seljord, Kviteseid, Nissedal, Fyresdal, Tokke, Vinje i Telemark fylke,
  - kommunene Flå, Nes, Gol, Hemsedal, Ål, Hol, Nore og Uvdal i Buskerud fylke,
  - kommunene Nord-Fron, Sør-Fron, Ringebu i Oppland fylke,
  - kommunen Trysil i Hedmark fylke.
- g) (1) Når arbeidsgiveren i inntektsåret 2009 driver virksomhet i sone Ia, er satsen 11,6 pst. Denne sonen omfatter:
- kommunene Frosta, Leksvik i Nord-Trøndelag fylke,
  - kommunene Agdenes, Bjugn, Meldal, Midtre Gauldal, Rissa, Selbu, Ørland i Sør-Trøndelag fylke,
  - kommunene Aukra, Eide, Gjemnes, Haram, Herøy, Midsund, Nesset, Sande, Stordal, Vanylven i Møre og Romsdal fylke,
  - kommunene Flora, Førde, Sogndal i Sogn og Fjordane fylke,
  - kommunene Etne, Tysnes, Kvinnherad, Jondal, Kvam, Modalen, Bømlo i Hordaland fylke,
  - kommunene Sauda, Vindafjord, Finnøy i Rogaland fylke,
  - kommunene Audnedal, Åseral, Hægebostad, Sirdal i Vest-Agder fylke,
  - kommunene Gjerstad, Vegårshei, Åmli, Iveland i Aust-Agder fylke,
  - kommunene Drangedal, Nome, Hjartdal i Telemark fylke,
  - kommunene Sigdal, Rollag i Buskerud fylke,
  - kommunene Gausdal, Søndre Land, Nordre Land i Oppland fylke,
  - kommunene Nord-Odal, Eidskog, Grue, Våler, Åsnes, Åmot i Hedmark fylke.
- (2) Inntil differansen mellom den arbeidsgiveravgift som ville følge av en sats på 11,6 pst. og den arbeidsgiveravgift som ville følge av en sats på 8,1 pst. overstiger 530 000 kroner for foretaket i 2009, er satsen likevel 8,1 pst. For veitransportforetak er satsen 8,1 pst. inntil differansen overstiger 265 000 kroner for foretaket i 2009. Med veitransportforetak menes i foregående punktum virksomhet omfattet av næringskodene 49.3 Annen landtransport med passasjerer og 49.4 Godstransport på vei, herunder flyttetransport, med unntak av 49.312 (Transport med sporveis- og forstadsbane) og 49.393 (Transport med tau-baner, kabelbaner og skiheiser).

- h) Når arbeidsgiveren i inntektsåret 2009 driver virksomhet utenfor de områdene som er nevnt i bokstavene b til g, er satsen 11,6 pst. Dette området kalles sone I. Andre arbeidsgivere beregner avgiften etter satsen som gjelder for sone I hvis ikke annet følger av dette vedtak.

Forslag 88

I Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2009 kapittel 6 gjøres følgende endring:

§ 6-1 skal lyde:

§ 6-1 Minstefradrag

Minstefradrag i lønnsinntekt mv. etter skatteloven § 6-32 første ledd bokstav a skal ikke settes lavere enn 31 800 kroner og ikke settes høyere enn 73 850 kroner.

Forslag 89

I Stortingets avgiftsvedtak for 2009 gjøres følgende endring fra 1. juli 2009:

Ny bokstav c:

Alkoholfrie drikkevarer laget av frukt og bær og tilsatt sukker eller annet søtstoff: kr 1,35.

Forslag 90

Stortinget ber Regjeringen etablere en ordning hvor de som leverer inn biler eldre enn 10 år, og samtidig kjøper en nyere bil med redusert klimagassutslipp, mottar en vrakpant på kr 20 000. Ordningen må sikre at håndteringen av bilvrakene skjer på en forsvarlig måte og etableres fra 1. oktober 2009.

Forslag 91

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake i statsbudsjettet for 2010 med forslag om oppfølging av Byggekostnadsprogrammet gjennom etablering av et permanent senter for FoU for bygge-, anleggs- og eiendomsnæringen.

Forslag 92

Kommunal- og regionaldepartementet kan i 2009 gi tilsagn om tilskudd til kommuner som frivillig slår seg sammen med inntil 150 mill. kroner. Midlene skal benyttes til infrastrukturtiltak som kan oppveie eventuelle negative konsekvenser av sammenslåing.

Forslag 93

Stortinget ber Regjeringen om å fremme E39 Rådalen (Bergen)–Svegatjørn (Os) som OPS-prosjekt.

Forslag 94

Stortinget ber Regjeringen om å fremme rv 7 Sokna (Ringerike)–Ørgenvika (Krødsherad) som OPS-prosjekt.

Forslag 95

Stortinget ber Regjeringen om å fremme E18 Akershus–Ørje (Svenskegrensen) som OPS-prosjekt.

Forslag 96

Stortinget samtykker i at det spares inn 200 mill. kroner på departementenes og underliggende etaters driftsutgifter (postene 1–29, unntatt post 24). Regjeringen gis fullmakt til å foreta den endelige fordelingen av beløpet. Innsparingen spesifiseres på kapitler og poster, og Stortinget orienteres om fordelingen i forbindelse med salderingen av statsbudsjettet for 2009. Innsparingen tas foreløpig ved å redusere kap. 2309 Tilfeldige utgifter med 200 mill. kroner. Når beløpet er fordelt på kapitler og poster, tilbakeføres 200 mill. kroner til kap. 2309.

Forslag frå Kristeleg Folkeparti og Venstre:*Forslag 97*

I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
441		Oslo politidistrikt	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440 post 1</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 667 601 000 til kr 1 677 601 000	10 000 000
1350		Jernbaneanverket	
	23	Drift og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30</i> , forhøyes med ..... fra kr 4 618 900 000 til kr 4 709 400 000	90 500 000
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 5 137 100 000 til kr 10 550 000 000	5 412 900 000

Forslag 98

Stortinget slutter seg til Regjeringens forslag til vedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2009 med følgende endring:

§ 1 ny bokstav n skal lyde:

Denne bokstav gjelder for lønn og annen godtgjørelse for arbeid og oppdrag i og utenfor tjenesteforhold som arbeidsgiver plikter å innberette for arbeidstakere som er lærlinger. For slik lønn og godtgjørelse skal arbeidsgiver betale avgift etter følgende satser fra 1. juli 2009:

- sone V: 0 pst.
- sone IV: 2,55 pst.
- sone IVa: 3,95 pst.
- sone III: 3,2 pst.
- sone II: 5,3 pst.
- sone Ia: 7,05 pst.
- sone I: 7,05 pst.

Forslag 99

Stortinget ber Regjeringen iverksette strakstiltak for å bedre omsorgssituasjonen for de enslige mindreårige asylsøkerne mellom 15 og 18 år og rapportere tilbake til Stortinget i forbindelse med budsjettproposisjonen for 2010.

Forslag frå Kristeleg Folkeparti:*Forslag 100*

I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	71	Humanitær bistand og menneskerettigheter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 2 110 000 000 til kr 2 147 000 000	37 000 000
221		Foreldreutvalget for grunnopplæringen	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 9 777 000 til kr 23 777 000	14 000 000
225		Tiltak i grunnopplæringen	
	70	Tilskudd til opplæring av lærlinger og lærekandidater med spesielle behov, forhøyes med ..... fra kr 18 698 000 til kr 21 198 000	2 500 000
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 016 411 000 til kr 1 113 911 000	97 500 000
228		Tilskudd til private skoler mv.	
	70	Private grunnskoler, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 986 748 000 til kr 1 011 748 000	25 000 000
	71	Private videregående skoler, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 091 038 000 til kr 1 121 100 000	30 062 000
	72	Private videregående skoler godkjent etter kap. 6A i privatskoleloven, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 190 472 000 til kr 190 037 000	435 000
	73	Private grunnskoler i utlandet, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 64 041 000 til kr 65 641 000	1 600 000
	74	Private videregående skoler i utlandet, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 15 336 000 til kr 15 785 000	449 000
	75	Private skoler for funksjonshemmede elever, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 148 049 000 til kr 151 849 000	3 800 000
231		Barnehager	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 51</i> , forhøyes med ..... fra kr 88 136 000 til kr 98 136 000	10 000 000
	65	Skjønnsmidler til barnehager, forhøyes med ..... fra kr 4 938 731 000 til kr 5 052 972 000	114 241 000
253		Folkehøyskoler	
	70	Tilskudd til folkehøyskoler, forhøyes med ..... fra kr 614 876 000 til kr 618 876 000	4 000 000
	71	Tilskudd til Folkehøyskolerådet, forhøyes med ..... fra kr 3 501 000 til kr 6 001 000	2 500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
270		Studium i utlandet og sosiale formål for studenter	
	74	Tilskudd til velferdsarbeid, forhøyes med ..... fra kr 68 048 000 til kr 73 048 000	5 000 000
271		Universiteter	
	50	Basisfinansiering statlige universiteter, forhøyes med ..... fra kr 7 588 211 000 til kr 7 710 038 000	121 827 000
	52	Forskningsfinansiering statlige universiteter, forhøyes med ..... fra kr 2 996 089 000 til kr 3 006 089 000	10 000 000
272		Vitenskapelige høyskoler	
	50	Basisfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler, forhøyes med ..... fra kr 579 327 000 til kr 588 312 000	8 985 000
	70	Basisfinansiering private vitenskapelige høyskoler, forhøyes med ..... fra kr 102 076 000 til kr 104 568 000	2 492 000
275		Høyskoler	
	50	Basisfinansiering statlige høyskoler, forhøyes med ..... fra kr 5 112 563 000 til kr 5 189 358 000	76 795 000
	70	Basisfinansiering private høyskoler, forhøyes med ..... fra kr 290 419 000 til kr 295 337 000	4 918 000
315		Frivillighetsformål	
	75	Tilskudd til inkluderings- og fattigdomstiltak, forhøyes med ..... fra kr 4 000 000 til kr 8 000 000	4 000 000
	81	Idrettsanlegg, forhøyes med ..... fra kr 250 000 000 til kr 308 000 000	58 000 000
320		Allmenne kulturformål	
	72	Lokale og regionale kulturbygg, forhøyes med ..... fra kr 70 000 000 til kr 130 000 000	60 000 000
	78	Ymse faste tiltak, forhøyes med ..... fra kr 29 794 000 til kr 30 794 000	1 000 000
324		Scenekunstformål	
	73	Region- og distriktsopera, forhøyes med ..... fra kr 43 640 000 til kr 46 640 000	3 000 000
340		Kirkelig administrasjon	
	72	Tilskudd til kirkelig virksomhet i kommunene, forhøyes med ..... fra kr 10 000 000 til kr 15 000 000	5 000 000
341		Presteskapet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 813 604 000 til kr 830 604 000	17 000 000
400		Justisdepartementet	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 269 176 000 til kr 260 976 000	8 200 000
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , forhøyes med ..... fra kr 8 167 287 000 til kr 8 242 087 000	74 800 000
551		Regional utvikling og nyskaping	
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling, forhøyes med ..... fra kr 1 314 200 000 til kr 1 347 200 000	33 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med ..... fra kr 16 578 827 000 til kr 16 579 427 000	600 000
	65	Tilskudd til barnevern/hovedstadstilskudd, forhøyes med ..... fra kr 504 573 000 til kr 514 573 000	10 000 000
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	
	64	Investeringsstilskudd, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 436 000 000 til kr 686 000 000	250 000 000
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 9 030 974 000 til kr 9 051 119 000	20 145 000
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 6 812 220 000 til kr 6 962 520 000	150 300 000
710		Nasjonalt folkehelseinstitutt	
	21	Spesielle driftsutgifter nedsettes med ..... fra kr 472 064 000 til kr 417 064 000	55 000 000
719		Folkehelse	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 79</i> , forhøyes med ..... fra kr 65 699 000 til kr 118 699 000	53 000 000
	72	Stiftelsen Amatheia, forhøyes med ..... fra kr 14 985 000 til kr 17 485 000	2 500 000
732		Regionale helseforetak	
	72	Tilskudd til Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 39 118 080 000 til kr 39 113 580 000	4 500 000
	73	Tilskudd til Helse Ves RHF, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 39 118 080 000 til kr 39 113 580 000	4 500 000
761		Tilskudd forvaltet av Helsedirektoratet	
	67	Tilskudd til særskilte utviklingstiltak, forhøyes med ..... fra kr 35 738 000 til kr 85 738 000	50 000 000
	70	Frivillig rusmiddelforebyggende arbeid mv., <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 130 544 000 til kr 173 544 000	43 000 000
842		Familievern	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , forhøyes med ..... fra kr 189 642 000 til kr 201 642 000	12 000 000
	70	Tilskudd til kirkens familieverntjeneste mv., <i>kan nyttes under post 1</i> , forhøyes med ..... fra kr 120 259 000 til kr 130 259 000	10 000 000
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 50</i> , nedsettes med ..... fra kr 72 856 000 til kr 66 556 000	6 300 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
855		Statlig forvaltning av barnevernet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22 og post 60</i> , forhøyes med ..... fra kr 2 851 258 000 til kr 3 011 258 000	160 000 000
857		Barne- og ungdomstiltak	
	73	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 65 463 000 til kr 75 463 000	10 000 000
1320		Statens vegvesen	
	23	Trafikktilsyn, drift og vedlikehold av riksveger m.m., <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 29, post 30, post 31 og post 72</i> , forhøyes med ... fra kr 8 559 500 000 til kr 8 663 500 000	104 000 000
	30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23, post 29, post 31, post 60 og post 72</i> , forhøyes med ..... fra kr 7 870 900 000 til kr 7 970 900 000	100 000 000
1350		Jernbaneverket	
	30	Investeringer i linjen, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i> , nedsettes med ..... fra kr 3 682 100 000 til kr 3 622 600 000	59 500 000
1427		Direktoratet for naturforvaltning	
	30	Statlige erverv, båndlegging av friluftsområder, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 34 405 000 til kr 40 405 000	6 000 000
1825		Omlegging av energibruk og energiproduksjon	
	50	Overføring til Energifondet, forhøyes med ..... fra kr 1 781 000 000 til kr 2 281 000 000	500 000 000
5501		Skatt på formue og inntekt	
	72	Fellesskatt, nedsettes med ..... fra kr 152 720 000 000 til kr 151 946 000 000	774 000 000
5546		Avgift på sluttbehandling av avfall	
	70	Avgift på sluttbehandling av avfall, nedsettes med ..... fra kr 715 000 000 til kr 605 000 000	110 000 000
5700		Folketrygdens inntekter	
	72	Arbeidsgiveravgift, nedsettes med ..... fra kr 127 300 000 000 til kr 127 117 000 000	183 000 000

Forslag 101

I

I Stortingets vedtak 27. november 2008 om avgift på sluttbehandling av avfall for budsjetterminen 2009 gjøres følgende endringer:

§ 2 skal lyde:

Ved innlevering av avfall til deponi skal det betales avgift med følgende beløp pr. tonn avfall:

- a. kr 447 for avfall som deponeres med dispensasjon fra forbudet om deponering av nedbrytbart avfall,

- b. kr 209 for annet avfall.

§ 4 første ledd bokstav c skal lyde:

- c. er inert og som legges på særskilt avgrenset område.

§ 4 første ledd bokstav d oppheves. Nåværende bokstav e blir ny bokstav d.

II

Endringene under I trer i kraft 1. september 2009.

Forslag 102

I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endring under Kommunal- og regionaldepartementet i fullmakter til å pådra staten forpliktelser utover gitte bevilgninger på kap. 586 post 64:

Kap.	Post	Formål	Kroner
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	
	64	Investeringstilskudd	1 000 mill.

Forslag 103

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2009 kan gi tilsagn om tilskudd ut over gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme

for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Formål	Kroner
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere	3 089,25 mill.

Forslag 104

Stortinget ber Regjeringen i sin styringsdialog med kommunene legge til rette for at de midler som i 2009 er tenkt benyttet til 5 flere uketimer innført høsten 2008 og 2 flere uketimer som innføres høsten 2009, kan omprioriteres med henholdsvis 250 mill. kroner til å ansette 1 000 flere lærere og 100 mill. kroner til å ansette flere yrkesgrupper på ungdomstrinnet som rådgivere, helsesøstre og miljøarbeidere.

Forslag frå Venstre:*Forslag 105*

I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	71	Humanitær bistand og menneskerettigheter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	10 000 000
		fra kr 2 110 000 000 til kr 2 120 000 000	
169		Globale helse- og vaksineinitiativ	
	71	Andre helse- og aidstiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..	4 800 000
		fra kr 190 000 000 til kr 185 200 000	
226		Kvalitetsutvikling i grunnsopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i> , forhøyes med	69 000 000
		fra kr 1 016 411 000 til kr 1 085 411 000	
	22	(Ny) Tiltak for rekruttering og kompetanseheving av lærere, bevilges med	150 000 000
228		Tilskudd til private skoler mv.	
	70	Private grunnskoler, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med .	800 000
		fra kr 986 748 000 til kr 985 948 000	
231		Barnehager	
	52	(Ny) Tilskudd til tiltak for økt kvalitet, bevilges med	50 000 000
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	218 500 000
		fra kr 18 120 880 000 til kr 17 902 380 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
231		Barnehager	
	61	Investeringsstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 173 000 000 til kr 232 500 000	59 500 000
	64	Tilskudd til midlertidige lokaler, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 33 000 000 til kr 58 500 000	25 500 000
	65	Skjønnsmidler til barnehager, nedsettes med ..... fra kr 4 938 731 000 til kr 4 908 472 000	30 259 000
271		Universiteter	
	50	Basisfinansiering statlige universiteter, forhøyes med ..... fra kr 7 588 211 000 til kr 7 828 538 000	240 327 000
	52	Forskningsfinansiering statlige universiteter, forhøyes med fra kr 2 996 089 000 til kr 3 041 789 000	45 700 000
272		Vitenskapelige høyskoler	
	50	Basisfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler, forhøyes med ..... fra kr 579 327 000 til kr 596 812 000	17 485 000
	52	Forskningsfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler, forhøyes med ..... fra kr 154 874 000 til kr 158 374 000	3 500 000
	70	Basisfinansiering private vitenskapelige høyskoler, forhøyes med ..... fra kr 102 076 000 til kr 107 068 000	4 992 000
	72	Forskningsfinansiering private vitenskapelige høyskoler, forhøyes med ..... fra kr 52 744 000 til kr 53 744 000	1 000 000
275		Høyskoler	
	50	Basisfinansiering statlige høyskoler, forhøyes med ..... fra kr 5 112 563 000 til kr 5 252 758 000	140 195 000
	52	Forskningsfinansiering statlige høyskoler, forhøyes med . fra kr 283 818 000 til kr 311 418 000	27 600 000
	70	Basisfinansiering private høyskoler, forhøyes med ..... fra kr 290 419 000 til kr 300 337 000	9 918 000
	72	Forskningsfinansiering private høyskoler, forhøyes med . fra kr 9 694 000 til kr 11 694 000	2 000 000
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 425 288 000 til kr 597 490 000	172 202 000
285		Norges forskningsråd	
	52	Forskningsformål, forhøyes med ..... fra kr 1 271 845 000 til kr 1 378 545 000	106 700 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
286		Forskningsfond	
	95	Fondskapital - Fondet for forskning og nyskaping, forhøyes med fra kr 6 000 000 000 til kr 34 000 000 000	28 000 000 000
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 2 933 785 000 til kr 2 914 885 000	18 900 000
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , forhøyes med ..... fra kr 8 167 287 000 til kr 8 185 087 000	17 800 000
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten	
	24	(Ny) Egen enhet for identifisering av id-løse asylsøkere, bevilges med	10 000 000
551		Regional utvikling og nyskaping	
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling, nedsettes med ..... fra kr 1 314 200 000 til kr 1 284 200 000	30 000 000
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling	
	72	Nasjonale tiltak for regional utvikling, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 407 700 000 til kr 387 200 000	20 500 000
571		Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd, forhøyes med ..... fra kr 48 501 818 000 til kr 49 263 059 000	761 241 000
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, nedsettes med ..... fra kr 16 578 827 000 til kr 16 435 427 000	143 400 000
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	
	64	Investeringstilskudd, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 436 000 000 til kr 1 062 400 000	626 400 000
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere, <i>kan overføres</i> , forhøyes med .... fra kr 6 812 220 000 til kr 6 962 520 000	150 300 000
650		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 160 970 000 til kr 170 112 000	9 142 000
651		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 3 455 840 000 til kr 3 417 961 000	37 879 000
	62	Kommunale innvandreriltak, forhøyes med ..... fra kr 98 520 000 til kr 103 520 000	5 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	71	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet, forhøyes med	10 000 000
		fra kr 45 725 000 til kr 55 725 000	
653		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere:	
	60	Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, forhøyes med	6 900 000
		fra kr 1 527 460 000 til kr 1 534 360 000	
690		Utlendingsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	37 300 000
		fra kr 717 363 000 til kr 754 663 000	
	73	Gjenbosetting av flyktninger - støttetiltak, <i>kan nyttes under kap. 651 post 60</i> , forhøyes med	2 700 000
		fra kr 5 950 000 til kr 8 650 000	
	75	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	3 000 000
		fra kr 12 300 000 til kr 15 300 000	
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	33 000 000
		fra kr 1 472 000 000 til kr 1 505 000 000	
852		Adopsjonsstøtte	
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	16 000 000
		fra kr 20 045 000 til kr 36 045 000	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med	26 300 000
		fra kr 38 093 000 til kr 64 393 000	
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	7 800 000
		fra kr 378 930 000 til kr 386 730 000	
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	543 000 000
		fra kr 1 750 000 000 til kr 1 207 000 000	
920		Norges forskningsråd	
	50	Tilskudd, forhøyes med	100 000 000
		fra kr 1 320 800 000 til kr 1 420 800 000	
1020		Havforskningsinstituttet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	14 000 000
		fra kr 286 150 000 til kr 300 150 000	
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	50	Fondsavsetninger, forhøyes med	160 000 000
		fra kr 915 753 000 til kr 1 075 753 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
1320		Statens vegvesen	
	72	Kjøp av riksvegferjetjenester, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23 og post 30</i> , nedsettes med ..... fra kr 1 776 000 000 til kr 1 757 500 000	18 500 000
1370		Posttjenester	
	70	(Ny) Kjøp av post- og banktjenester, bevilges med	318 000 000
1427		Direktoratet for naturforvaltning	
	31	Tiltak i friluftsområder, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 57 500 000 til kr 67 500 000	10 000 000
1429		Riksantikvaren	
	72	Vern og sikring av fredete og verneverdige kulturminner og kulturmiljøer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i> , forhøyes med ..... fra kr 331 130 000 til kr 341 130 000	10 000 000
1570		Datatilsynet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 27 955 000 til kr 37 903 000	9 948 000
1638		Kjøp av klimakvoter	
	21	Kvotekjøp, generell ordning, <i>kan overføres</i> , nedsettes med fra kr 715 000 000 til kr 565 000 000	150 000 000
1810		Oljedirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 261 800 000 til kr 172 600 000	89 200 000
1825		Omlagging av energibruk og energiproduksjon	
	71	(Ny) Tilskudd til MET-senter på Karmøy, bevilges med ..	30 000 000
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 13 088 074 000 til kr 10 184 074 000	2 904 000 000
2445		Statsbygg	
	23	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-3 227 519 000
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 442 802 000
		3 Avskrivninger	594 011 000
		4 Renter av statens kapital	52 298 000
		5 Til investeringsformål	900 000 000
		6 Til reguleringsfondet	-41 248 000
		Sum	<u>-279 656 000</u>
2530		Foreldrepenger	
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 12 011 500 000 til kr 12 235 500 000	224 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
2650		Sykepenger	
	71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 640 000 000 til kr 1 726 500 000	86 500 000
	72	Omsorgs- og pleiepenger ved barns sykdom m.m., <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 450 000 000 til kr 515 400 000	65 400 000
2751		Legemidler mv.	
	70	Legemidler, nedsettes med ..... fra kr 7 655 600 000 til kr 7 632 600 000	23 000 000
3651		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter, forhøyes med ..... fra kr 70 220 000 til kr 103 370 000	33 150 000
3690		Utlendingsdirektoratet	
	3	Reiseutgifter for flyktninger til og fra utlandet, ODA-godkjente utgifter, forhøyes med ..... fra kr 12 100 000 til kr 15 000 000	2 900 000
	6	Gjenbosetting av flyktninger - støttetiltak, ODA-godkjente utgifter, forhøyes med ..... fra kr 5 950 000 til kr 8 650 000	2 700 000
5501		Skatter på formue og inntekt	
	70	Toppskatt mv., nedsettes med ..... fra kr 28 200 000 000 til kr 27 460 000 000	740 000 000
	72	Fellesskatt, nedsettes med ..... fra kr 152 720 000 000 til kr 152 541 800 000	178 200 000
5506		Avgift av arv og gaver	
	70	Avgift, nedsettes med ..... fra kr 2 200 000 000 til kr 2 140 000 000	60 000 000
5536		Avgift på motorvogner mv.	
	71	Engangsavgift på motorvogner mv., nedsettes med ..... fra kr 18 800 000 000 til kr 18 795 800 000	4 200 000
	77	Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift), forhøyes med ..... fra kr 8 355 000 000 til kr 8 495 000 000	140 000 000
5542		Avgift på mineralolje mv.	
	70	Avgift på mineralolje, forhøyes med ..... fra kr 1 260 000 000 til kr 1 315 000 000	55 000 000
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.	
	70	CO ₂ -avgift, forhøyes med ..... fra kr 4 662 000 000 til kr 5 071 000 000	409 000 000
5700		Folketrygdens inntekter	
	71	Trygdeavgift, nedsettes med ..... fra kr 87 600 000 000 til kr 87 599 200 000	800 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	72	Arbeidsgiveravgift, nedsettes med	90 000 000
		fra kr 127 300 000 000 til kr 127 210 000 000	

Forslag 106

Fra 1. juli 2009 gjøres det følgende endring i Stortingets vedtak av 27. november 2008 om avgift på tobakksvarer:

§ 1 skal lyde:

a.	Sigarer	kr 2,08
b.	Sigaretter	kr 2,08
c.	Røyketobakk, karvet skråtobakk, råtobakk i forbrukerpakning	kr 2,08
d.	Skråtobakk	kr 0,81
e.	Snus	kr 0,81
f.	Sigarettpapir og sigarettfylser	kr 0,0317

Forslag 107

Fra 1. juli 2009 gjøres det følgende endring i Stortingets vedtak av 27. november 2008 om avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift):

§ 1 skal lyde:

a.	svovelfri mineralolje	kr 3,60
b.	lavsvovlet mineralolje	kr 3,65
c.	annen mineralolje	kr 3,65

Forslag 108

Fra 1. juli 2009 gjøres det følgende endring i Stortingets vedtak av 27. november 2008 om CO₂-avgift på mineralske produkter:

§ 1 skal lyde:

- Mineralolje: kr 0,72 pr. liter. For mineralolje til innenriks luftfart skal det betales avgift med kr 0,82 pr. liter. For mineralolje til treforedlingsindustrien, sildemel- og fiskemelsindustrien skal det betales avgift med kr 0,44 pr. liter.
- Bensin: kr 0,99 pr. liter.

Forslag 109

Fra 1. juli 2009 gjøres det følgende endring i Stortingets vedtak av 27. november 2008 engangsavgift på motorvogner:

§ 5 ny bokstav p skal lyde:

- For elbiler utbetales kr 20 000 som tilskudd til førstegangsregistrert eier.

Forslag 110

Fra 1. juli 2009 gjøres det følgende endring i Stortingets vedtak av 27. november 2008 om grunnavgift på fyringsolje mv:

Fra 1. juli 2009 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av mineralolje med kr 0,970 pr. liter. For mineralolje til treforedlingsindustrien skal det betales avgift med kr 0,224 pr. liter.

Forslag 111

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med framlegging av statsbudsjettet for 2010 foreslå endringer i skatteloven som innebærer likebehandling av særfradrag for merkostnader knyttet til fedme uavhengig om behandling har skjedd eller skjer i norsk offentlig helsevesen eller ikke.

23. TILRÅDING FRÅ KOMITEEN

Komiteen har elles ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjere slikt

vedtak:

I

I statsbudsjettet for 2009 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
20		Statsministerens kontor	
	1	Driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 76 220 000 til kr 78 620 000	<u>2 400 000</u>
21		Statsrådet	
	1	Driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 146 600 000 til kr 151 050 000	<u>4 450 000</u>
61		Høyesterett	
	1	Driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 69 083 000 til kr 71 348 000	<u>2 265 000</u>
100		Utenriksdepartementet	
	1	Driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 1 554 487 000 til kr 1 556 545 000	<u>2 058 000</u>
116		Deltaking i internasjonale organisasjoner	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner, for høyes med ..... fra kr 1 063 533 000 til kr 1 137 533 000	<u>74 000 000</u>
	71	Finansieringsordningen under EØS-avtalen, kan overføres, nedsettes med fra kr 50 000 000 til kr 34 000 000	<u>16 000 000</u>
	72	EØS-finansieringsordningen, kan overføres, for høyes med ..... fra kr 900 000 000 til kr 986 000 000	<u>86 000 000</u>
	73	Den norske finansieringsordningen, kan overføres, for høyes med ..... fra kr 885 000 000 til kr 968 000 000	<u>83 000 000</u>
	74	Bilaterale samarbeidsprogram med Bulgaria og Romania, kan overføres, nedsettes med ..... fra kr 120 000 000 til kr 115 000 000	<u>5 000 000</u>
140		Utenriksdepartementets administrasjon av utviklingshjelpen	
	1	Driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 948 761 000 til kr 975 761 000	<u>27 000 000</u>
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, for høyes med .... fra kr 13 757 000 til kr 38 757 000	<u>25 000 000</u>
144		Fredskorpset	
	1	Driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 50 000 000 til kr 54 400 000	<u>4 400 000</u>
150		Bistand til Afrika	
	78	Regionbevilgning for Afrika, kan overføres, for høyes med ..... fra kr 2 843 500 000 til kr 2 858 100 000	<u>14 600 000</u>

Kap.	Post	Formål	Kroner
151		Bistand til Asia	
	72	Bistand til Afghanistan, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 500 000 000 til kr 483 200 000	16 800 000
	78	Regionbevilgning for Asia, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 538 600 000 til kr 506 800 000	31 800 000
153		Bistand til Latin-Amerika	
	78	Regionbevilgning for Latin-Amerika, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 240 500 000 til kr 235 500 000	5 000 000
160		Sivilt samfunn og demokratiutvikling	
	72	Demokratistøtte/partier, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 8 000 000 til kr 3 500 000	4 500 000
	77	Utvekslingsordninger gjennom Fredskorpset, <i>kan overføres</i> , forhøyes med fra kr 135 000 000 til kr 140 700 000	5 700 000
161		Næringsutvikling	
	70	Næringsutvikling, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 309 000 000 til kr 305 962 000	3 038 000
162		Overgangsbistand (gap)	
	70	Overgangsbistand (gap), <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 724 000 000 til kr 721 000 000	3 000 000
163		Nødhjelp, humanitær bistand og menneskerettigheter	
	71	Humanitær bistand og menneskerettigheter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med . fra kr 2 110 000 000 til kr 2 150 000 000	40 000 000
164		Fred, forsoning og demokrati	
	70	Fred, forsoning og demokratiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 770 725 000 til kr 737 025 000	33 700 000
	71	ODA-godkjente land på Balkan, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 575 000 000 til kr 561 400 000	13 600 000
	72	Utvikling og nedrustning, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 73 000 000 til kr 72 000 000	1 000 000
	73	Andre ODA-godkjente OSSE-land, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 365 000 000 til kr 356 000 000	9 000 000
166		Miljø og bærekraftig utvikling mv.	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 25 000 000 til kr 36 200 000	11 200 000
	70	Ymse tilskudd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 9 795 000 til kr 4 595 000	5 200 000
	71	Internasjonale prosesser og konvensjoner mv., <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 39 000 000 til kr 33 800 000	5 200 000
	72	Internasjonale miljøprosesser og bærekraftig utvikling, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 248 000 000 til kr 234 000 000	14 000 000
	73	Klima- og skogsatsingen, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 1 475 000 000 til kr 1 463 800 000	11 200 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
167		Flyktningtiltak i Norge, godkjent som utviklingshjelp (ODA)	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 2 002 006 000 til kr 2 266 244 000	<u>264 238 000</u>
168		Kvinner og likestilling	
	70	Kvinner og likestilling, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 300 000 000 til kr 291 000 000	<u>9 000 000</u>
169		Globale helse- og vaksineinitiativ	
	70	Vaksine og helse, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 370 000 000 til kr 1 375 000 000	<u>5 000 000</u>
	71	Andre helse- og aidstiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 190 000 000 til kr 184 000 000	<u>6 000 000</u>
170		FN-organisasjoner mv.	
	72	FNs barnefond (UNICEF), forhøyes med ..... fra kr 400 000 000 til kr 450 000 000	<u>50 000 000</u>
	73	Verdens matvareprogram (WFP), <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 145 000 000 til kr 165 000 000	<u>20 000 000</u>
	76	Tilleggsmidler via FN-systemet mv., <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 1 507 200 000 til kr 1 494 200 000	<u>13 000 000</u>
	79	Ekspertter, juniorekspertter og FNs fredskorps, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 67 000 000 til kr 57 000 000	<u>10 000 000</u>
171		Multilaterale finansinstitusjoner	
	70	Verdensbanken, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 810 000 000 til kr 779 000 000	<u>31 000 000</u>
	72	Samfinansiering via finansinstitusjoner, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 462 500 000 til kr 496 500 000	<u>34 000 000</u>
172		Gjeldslette og gjeldsrelaterte tiltak	
	70	Gjeldslette, betalingsbalansestøtte og kapasitetsbygging, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 270 000 000 til kr 260 000 000	<u>10 000 000</u>
200		Kunnskapsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 215 240 000 til kr 215 603 000	<u>363 000</u>
220		Utdanningsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 202 018 000 til kr 205 018 000	<u>3 000 000</u>
222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 120 104 000 til kr 116 504 000	<u>3 600 000</u>
225		Tiltak i grunnopplæringen	
	64	Tilskudd til opplæring av barn og unge asylsøkere, nedsettes med ..... fra kr 188 379 000 til kr 165 063 000	<u>23 316 000</u>
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 70</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 016 411 000 til kr 1 051 411 000	<u>35 000 000</u>

Kap.	Post	Formål	Kroner
228		Tilskudd til private skoler mv.	
	71	Private videregående skoler, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 091 038 000 til kr 1 093 100 000	2 062 000
	72	Private videregående skoler godkjent etter kap. 6A i privatskoleloven, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 190 472 000 til kr 185 037 000	5 435 000
	74	Private videregående skoler i utlandet, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 15 336 000 til kr 15 385 000	49 000
231		Barnehager	
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 18 120 880 000 til kr 18 066 880 000	54 000 000
	61	Investeringsstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 173 000 000 til kr 243 500 000	70 500 000
	64	Tilskudd til midlertidige lokaler, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 33 000 000 til kr 62 500 000	29 500 000
	65	Skjønnsmidler til barnehager, forhøyes med ..... fra kr 4 938 731 000 til kr 4 942 972 000	4 241 000
252		EUs program for livslang læring	
	70	Tilskudd, forhøyes med ..... fra kr 187 697 000 til kr 209 557 000	21 860 000
257		Program for basiskompetanse i arbeidslivet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 58 570 000 til kr 78 570 000	20 000 000
271		Universiteter	
	50	Basisfinansiering statlige universiteter, forhøyes med ..... fra kr 7 588 211 000 til kr 7 642 038 000	53 827 000
272		Vitenskapelige høyskoler	
	50	Basisfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler, forhøyes med ..... fra kr 579 327 000 til kr 582 812 000	3 485 000
	70	Basisfinansiering private vitenskapelige høyskoler, forhøyes med ..... fra kr 102 076 000 til kr 103 068 000	992 000
275		Høyskoler	
	50	Basisfinansiering statlige høyskoler, forhøyes med ..... fra kr 5 112 563 000 til kr 5 140 258 000	27 695 000
	70	Basisfinansiering private høyskoler, forhøyes med ..... fra kr 290 419 000 til kr 292 337 000	1 918 000
276		Fagskoleutdanning	
	70	Teknisk fagskoleutdanning, forhøyes med ..... fra kr 317 463 000 til kr 325 615 000	8 152 000
	72	Annen fagskoleutdanning, forhøyes med ..... fra kr 25 814 000 til kr 33 169 000	7 355 000
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 425 288 000 til kr 547 490 000	122 202 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
288		Internasjonale samarbeidstiltak	
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner, for høyes med ..... fra kr 174 125 000 til kr 197 728 000	<u>23 603 000</u>
	73	EUs rammeprogram for forskning, kan overføres, for høyes med ..... fra kr 1 120 164 000 til kr 1 220 832 000	<u>100 668 000</u>
324		Scenekunstformål	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, for høyes med ..... fra kr 59 624 000 til kr 65 624 000	<u>6 000 000</u>
	70	Nasjonale institusjoner, for høyes med ..... fra kr 749 154 000 til kr 752 654 000	<u>3 500 000</u>
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål	
	1	Driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 405 080 000 til kr 408 246 000	<u>3 166 000</u>
	21	Spesielle driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 887 000 til kr 1 487 000	<u>600 000</u>
329		Arkivformål	
	1	Driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 244 571 000 til kr 248 062 000	<u>3 491 000</u>
334		Film- og medieformål	
	71	Filmtiltak m.m., kan overføres, kan nyttes under post 50, nedsettes med ... fra kr 19 346 000 til kr 15 846 000	<u>3 500 000</u>
340		Kirkelig administrasjon	
	1	Driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 154 479 000 til kr 167 479 000	<u>13 000 000</u>
341		Presteskapet	
	1	Driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 813 604 000 til kr 815 604 000	<u>2 000 000</u>
	70	(NY) Ekstraordinært tilskudd til vedlikehold av presteboliger, bevilges med	<u>30 000 000</u>
400		Justisdepartementet	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 269 176 000 til kr 259 476 000	<u>9 700 000</u>
410		Tingrettene og lagmannsrettene	
	1	Driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 1 385 797 000 til kr 1 439 365 000	<u>53 568 000</u>
	21	Spesielle driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 52 241 000 til kr 58 241 000	<u>6 000 000</u>
413		Jordskiftedomstolene	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, nedsettes med ..... fra kr 6 558 000 til kr 5 058 000	<u>1 500 000</u>
414		Forlikråd og andre domsutgifter	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 42 576 000 til kr 37 576 000	<u>5 000 000</u>
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning	
	1	Driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 2 933 785 000 til kr 2 934 885 000	<u>1 100 000</u>

Kap.	Post	Formål	Kroner
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ... fra kr 39 854 000 til kr 39 354 000	500 000
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i> , forhøyes med ..... fra kr 8 167 287 000 til kr 8 195 087 000	27 800 000
	70	Tilskudd, forhøyes med ..... fra kr 7 730 000 til kr 17 430 000	9 700 000
445		Den høyere påtalemyndighet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 122 948 000 til kr 124 598 000	1 650 000
450		Sivile vernepliktige	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 77 814 000 til kr 72 599 000	5 215 000
455		Redningstjenesten	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 566 865 000 til kr 608 505 000	41 640 000
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 7 848 000 til kr 11 663 000	3 815 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ... fra kr 55 022 000 til kr 13 382 000	41 640 000
466		Særskilte straffesaksutgifter m.m.	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 758 949 000 til kr 805 699 000	46 750 000
467		Norsk Lovtidend	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 3 853 000 til kr 3 053 000	800 000
470		Fri rettshjelp	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 5 854 000 til kr 4 354 000	1 500 000
	71	Fritt rettsråd, forhøyes med ..... fra kr 177 747 000 til kr 181 747 000	4 000 000
480		Svalbardbudsjettet	
	50	Tilskudd, forhøyes med ..... fra kr 129 852 000 til kr 132 252 000	2 400 000
502		Valgutgifter	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 42 500 000 til kr 45 500 000	3 000 000
551		Regional utvikling og nyskaping	
	60	Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling, forhøyes med ..... fra kr 1 314 200 000 til kr 1 344 200 000	30 000 000
552		Nasjonalt samarbeid for regional utvikling	
	72	Nasjonale tiltak for regional utvikling, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 407 700 000 til kr 407 200 000	500 000
554		Kompetansesenter for distriktsutvikling	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 21 500 000 til kr 22 000 000	500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
571		Rammetilskudd til kommuner	
	60	Innbyggertilskudd, for høyes med ..... fra kr 48 501 818 000 til kr 49 405 759 000	903 941 000
	64	Skjønnstilskudd, kan nyttes under kap. 572 post 64, for høyes med ..... fra kr 1 636 000 000 til kr 1 673 000 000	37 000 000
572		Rammetilskudd til fylkeskommuner	
	60	Innbyggertilskudd, nedsettes med ..... fra kr 16 578 827 000 til kr 16 560 427 000	18 400 000
580		Bostøtte	
	70	Bostøtte, <i>overslagsbevilgning</i> , for høyes med ..... fra kr 2 887 600 000 til kr 2 953 600 000	66 000 000
582		Rentekompensasjon for skole- og svømmeanlegg og kirkebygg	
	60	Rentekompensasjon – skole- og svømmeanlegg, kan overføres, nedsettes med ..... fra kr 960 000 000 til kr 697 500 000	262 500 000
	61	Rentekompensasjon – kirkebygg, kan overføres, nedsettes med ..... fra kr 117 400 000 til kr 85 500 000	31 900 000
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser	
	63	Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag, nedsettes med fra kr 1 796 900 000 til kr 1 514 700 000	282 200 000
600		Arbeids- og inkluderingsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 222 113 000 til kr 230 005 000	7 892 000
601		Utredningsvirksomhet, forskning m.m.	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 79 422 000 til kr 73 868 000	5 554 000
	50	Norges forskningsråd, for høyes med ..... fra kr 105 479 000 til kr 109 479 000	4 000 000
605		Arbeids- og velferdsetaten	
	1	Driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 9 030 974 000 til kr 9 040 119 000	9 145 000
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 32 562 000 til kr 30 516 000	2 046 000
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	21	Forsøk, utviklingstiltak mv., kan overføres, nedsettes med ..... fra kr 66 750 000 til kr 64 250 000	2 500 000
	76	Tiltak for arbeidssøkere, kan overføres, for høyes med ..... fra kr 6 812 220 000 til kr 6 912 520 000	100 300 000
635		Ventelønn	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , for høyes med ..... fra kr 230 000 000 til kr 248 000 000	18 000 000
650		Integrerings- og mangfoldsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 160 970 000 til kr 166 912 000	5 942 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
651		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	60	Integreringstilskudd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 3 455 840 000 til kr 3 348 361 000	107 479 000
	71	Tilskudd til innvandrersorganisasjoner og annen frivillig virksomhet, forhøyes med ..... fra kr 45 725 000 til kr 50 725 000	5 000 000
664		Pensjonstrygden for sjømenn	
	70	Tilskudd, nedsettes med ..... fra kr 668 000 000 til kr 602 000 000	66 000 000
666		Avtalefestet pensjon (AFP)	
	70	Tilskudd, forhøyes med ..... fra kr 1 261 000 000 til kr 1 290 400 000	29 400 000
680		Sametinget	
	50	Sametinget, forhøyes med ..... fra kr 203 735 000 til kr 206 235 000	2 500 000
690		Utlendingsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 717 363 000 til kr 742 563 000	25 200 000
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak, forhøyes med ..... fra kr 2 090 568 000 til kr 2 338 568 000	248 000 000
	22	Spesielle driftsutgifter, tolk og oversettelse, nedsettes med ..... fra kr 75 400 000 til kr 62 700 000	12 700 000
	60	Vertskommunetilskudd, forhøyes med ..... fra kr 132 200 000 til kr 158 369 000	26 169 000
691		Utlendingsnemnda	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 231 437 000 til kr 221 437 000	10 000 000
700		Helse- og omsorgsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 143 921 000 til kr 153 421 000	9 500 000
	95	(NY) Kapitalinnskudd, bevilges med	100 000
702		Helse- og sosialberedskap	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 21</i> , nedsettes med ..... fra kr 3 416 000 til kr 3 166 000	250 000
710		Nasjonalt folkehelseinstitutt	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 460 889 000 til kr 466 189 000	5 300 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med .... fra kr 16 766 000 til kr 29 166 000	12 400 000
715		Statens strålevern	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 66 825 000 til kr 68 325 000	1 500 000
718		Alkohol og narkotika	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 39 699 000 til kr 63 699 000	24 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	63	Rusmiddeltiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 41 956 000 til kr 17 156 000	24 800 000
	70	Frivillig arbeid mv., <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 92 850 000 til kr 91 850 000	1 000 000
719		Folkehelse	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 79</i> , nedsettes med ..... fra kr 65 699 000 til kr 63 699 000	2 000 000
	74	Skolefrukt, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 16 753 000 til kr 15 753 000	1 000 000
720		Helsedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, <i>for høyes</i> med ..... fra kr 692 067 000 til kr 719 067 000	27 000 000
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 43 511 000 til kr 43 261 000	250 000
721		Statens helsetilsyn	
	1	Driftsutgifter, <i>for høyes</i> med ..... fra kr 75 467 000 til kr 76 467 000	1 000 000
722		Norsk pasientskadeerstatning	
	1	Driftsutgifter, <i>for høyes</i> med ..... fra kr 89 453 000 til kr 94 953 000	5 500 000
723		Pasientskadenemnda	
	1	Driftsutgifter, <i>for høyes</i> med ..... fra kr 30 479 000 til kr 32 779 000	2 300 000
724		Helsepersonell og tilskudd til personelltiltak	
	21	Forsøk og utvikling i primærhelsetjenesten, <i>kan nyttes under post 70</i> , <i>for høyes</i> med ..... fra kr 16 572 000 til kr 17 072 000	500 000
	61	Tilskudd til turnustjenesten, nedsettes med ..... fra kr 146 354 000 til kr 140 354 000	6 000 000
	70	Andre tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i> , <i>for høyes</i> med ..... fra kr 46 367 000 til kr 50 867 000	4 500 000
725		Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten	
	1	Driftsutgifter, <i>for høyes</i> med ..... fra kr 100 340 000 til kr 103 840 000	3 500 000
726		Habilitering, rehabilitering og tiltak for rusmiddelavhengige	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , nedsettes med ..... fra kr 21 239 000 til kr 20 239 000	1 000 000
	70	Tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i> , nedsettes med ..... fra kr 77 224 000 til kr 76 624 000	600 000
728		Forsøk og utvikling mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>for høyes</i> med ..... fra kr 50 208 000 til kr 61 508 000	11 300 000
	70	Tilskudd, <i>for høyes</i> med ..... fra kr 23 357 000 til kr 25 357 000	2 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
732		Regionale helseforetak	
	21	Forsøk og utvikling i sykehussektoren, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 8 095 000 til kr 10 595 000	2 500 000
	72	Tilskudd til Helse Sør-Øst RHF, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 39 118 080 000 til kr 39 112 080 000	6 000 000
	73	Tilskudd til Helse Vest RHF, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 13 355 191 000 til kr 13 353 091 000	2 100 000
	74	Tilskudd til Helse Midt-Norge RHF, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 10 187 940 000 til kr 10 186 440 000	1 500 000
	75	Tilskudd til Helse Nord RHF, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 9 139 808 000 til kr 9 138 408 000	1 400 000
	79	Helse- og rehabiliteringstjenester for sykemeldte, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 478 048 000 til kr 469 048 000	9 000 000
742		Kontrollkomisjonene og andre utgifter under psykisk helsevern	
	70	Tilskudd, forhøyes med ..... fra kr 2 055 000 til kr 12 055 000	10 000 000
743		Statlige stimulerings tiltak for psykisk helse	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 23 015 000 til kr 24 015 000	1 000 000
	62	Tilskudd til psykisk helsearbeid i kommuner, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 94 900 000 til kr 151 000 000	56 100 000
	70	Kompetanse, utredninger og utviklingsarbeid, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 418 162 000 til kr 417 162 000	1 000 000
744		Tvungen omsorg for psykisk utviklingshemmede	
	70	Fagenhet for tvungen omsorg, forhøyes med ..... fra kr 53 741 000 til kr 64 741 000	11 000 000
761		Tilskudd forvaltet av Helsedirektoratet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 79</i> , nedsettes med ..... fra kr 147 744 000 til kr 142 244 000	5 500 000
	63	Tilskudd til rusmiddeltiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 256 578 000 til kr 250 578 000	6 000 000
	70	Frivillig rusmiddelforebyggende arbeid mv., <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 130 544 000 til kr 136 544 000	6 000 000
842		Familievern	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i> , forhøyes med ..... fra kr 189 642 000 til kr 191 642 000	2 000 000
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 472 000 000 til kr 1 492 000 000	20 000 000
845		Barnetrygd	
	70	Tilskudd, forhøyes med ..... fra kr 14 590 000 000 til kr 14 720 000 000	130 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
846		Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50</i> , nedsettes med ..... fra kr 13 850 000 til kr 13 350 000	500 000
	72	Tiltak for lesbiske og homofile, nedsettes med ..... fra kr 7 743 000 til kr 7 593 000	150 000
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 38 093 000 til kr 54 393 000	16 300 000
	64	Tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 142 863 000 til kr 192 863 000	50 000 000
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 50</i> , nedsettes med ..... fra kr 72 856 000 til kr 56 556 000	16 300 000
855		Statlig forvaltning av barnevernet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22 og post 60</i> , forhøyes med ..... fra kr 2 851 258 000 til kr 2 961 258 000	110 000 000
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige mindreårige asylsøkere	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 378 930 000 til kr 381 730 000	2 800 000
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 855 post 1</i> , forhøyes med ..... fra kr 170 619 000 til kr 170 769 000	150 000
868		Forbrukerombudet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 19 533 000 til kr 19 685 000	152 000
907		Sjøfartsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 298 200 000 til kr 301 200 000	3 000 000
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ... fra kr 1 750 000 000 til kr 1 810 000 000	60 000 000
922		Romvirksomhet	
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA), forhøyes med ..... fra kr 126 400 000 til kr 137 500 000	11 100 000
	71	Internasjonal romvirksomhet, forhøyes med ..... fra kr 257 600 000 til kr 278 300 000	20 700 000
	72	Nasjonale følgemidler, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 43 200 000 til kr 46 200 000	3 000 000
	73	(NY) Galileo, bevilges med	19 000 000
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 61 200 000 til kr 74 200 000	13 000 000
932		Ekstraordinære næringsutviklingstiltak	
	70	(NY) Næringsfond ved vern av Vefsnassdraget, bevilges med	150 000 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
950		Forvaltning av statlig eierskap	
	90	(NY) Ansvarlig lån, Entra Eiendom AS, bevilges med	1 000 000 000
	96	Forvaltning av statlig eierskap, nedsettes med	10 200 000
		fra kr 720 000 000 til kr 709 800 000	
1020		Havforskningsinstituttet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	10 000 000
		fra kr 286 150 000 til kr 296 150 000	
1023		Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU	
	71	Tilskudd til utviklingstiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	1 000 000
		fra kr 23 300 000 til kr 22 300 000	
	72	Tilskudd NOFIMA, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	1 000 000
		fra kr 66 200 000 til kr 67 200 000	
1030		Fiskeridirektoratet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	2 800 000
		fra kr 327 600 000 til kr 330 400 000	
1050		Diverse fiskeriformål	
	74	Erstatninger, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	4 200 000
		fra kr 2 140 000 til kr 6 340 000	
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	19 000 000
		fra kr 54 000 000 til kr 73 000 000	
1062		Kystverket	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45</i> , forhøyes med	8 200 000
		fra kr 1 206 920 000 til kr 1 215 120 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med	91 600 000
		fra kr 4 070 000 til kr 95 670 000	
1070		Samfunnet Jan Mayen	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	2 600 000
		fra kr 31 200 000 til kr 33 800 000	
1115		Mattilsynet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	16 800 000
		fra kr 1 135 311 000 til kr 1 152 111 000	
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	50	Fondsavsetninger, forhøyes med	200 000 000
		fra kr 989 029 000 til kr 1 189 029 000	
1300		Samferdselsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	2 000 000
		fra kr 113 600 000 til kr 115 600 000	
1320		Statens vegvesen	
	35	Vegutbygging i Bjørnvika, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	215 000 000
		fra kr 229 000 000 til kr 444 000 000	
	72	Kjøp av riksvegferjetjenester, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 23 og post 30</i> , nedsettes med	20 500 000
		fra kr 1 776 000 000 til kr 1 755 500 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
1330		Særskilte transporttiltak	
	70	Kjøp av sjøtransporttjenester på strekningen Bergen–Kirkenes, forhøyes med ..... fra kr 312 100 000 til kr 319 300 000	<u>7 200 000</u>
1350		Jernbaneverket	
	23	Drift og vedlikehold, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30</i> , forhøyes med ..... fra kr 4 618 900 000 til kr 4 703 400 000	<u>84 500 000</u>
	30	Investeringer i linjen, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i> , nedsettes med ..... fra kr 3 682 100 000 til kr 3 597 600 000	<u>84 500 000</u>
	33	(NY) Fysisk skille Jernbaneverket – BaneTele AS, <i>kan overføres</i> , bevilges med	<u>15 000 000</u>
1351		Persontransport med tog	
	60	Kompensasjon for ansvarsoverføring kjøp av persontransport med tog, forhøyes med ..... fra kr 10 200 000 til kr 16 200 000	<u>6 000 000</u>
1370		Posttjenester	
	70	(NY) Kjøp av post- og banktjenester, bevilges med	<u>518 000 000</u>
1400		Miljøverndepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 184 757 000 til kr 189 757 000	<u>5 000 000</u>
1426		Statens naturoppsyn	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 95 498 000 til kr 97 148 000	<u>1 650 000</u>
	31	Tiltak i naturverns- og kulturlandskapsområder, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 50 671 000 til kr 54 521 000	<u>3 850 000</u>
1427		Direktoratet for naturforvaltning	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 229 326 000 til kr 234 326 000	<u>5 000 000</u>
	35	Statlig erverv, nytt skogvern, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 137 881 000 til kr 167 881 000	<u>30 000 000</u>
	60	Tilskudd til lokalt utviklingsfond, forhøyes med ..... fra kr 6 000 000 til kr 23 000 000	<u>17 000 000</u>
	76	Tilskudd til informasjons- og kompetansesentre, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 13 400 000 til kr 17 400 000	<u>4 000 000</u>
1432		Norsk kulturminnefond	
	90	Fondskapital, forhøyes med ..... fra kr 200 000 000 til kr 400 000 000	<u>200 000 000</u>
1441		Statens forurensningstilsyn	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 257 376 000 til kr 261 376 000	<u>4 000 000</u>
	22	Statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter, nedsettes med ..... fra kr 13 183 000 til kr 4 276 000	<u>8 907 000</u>
	73	(NY) Tilskudd til biloppsamlingssystemet, <i>kan overføres</i> , bevilges med ...	<u>3 150 000</u>

Kap.	Post	Formål	Kroner
1500		Fornyings- og administrasjonsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 150 028 000 til kr 148 591 000	1 437 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 70 472 000 til kr 57 222 000	13 250 000
1521		Direktoratet for forvaltning og IKT	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 116 354 000 til kr 117 791 000	1 437 000
1522		Departementenes servicesenter	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 339 366 000 til kr 334 566 000	4 800 000
	22	Fellesutgifter for R-kvartalet, forhøyes med ..... fra kr 80 512 000 til kr 82 112 000	1 600 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med .... fra kr 36 054 000 til kr 50 054 000	14 000 000
1541		Pensjoner av statskassen	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 22 600 000 til kr 22 000 000	600 000
1542		Tilskudd til Statens Pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 8 630 000 000 til kr 8 293 000 000	337 000 000
	22	(NY) Sluttoppgjør, <i>overslagsbevilgning</i> , bevilges med	70 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 96 000 000 til kr 92 000 000	4 000 000
1543		Arbeidsgiveravgift til folketrygden	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 911 000 000 til kr 745 000 000	166 000 000
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 10 000 000 til kr 8 000 000	2 000 000
1544		Boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse	
	90	Lån, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 3 400 000 000 til kr 2 200 000 000	1 200 000 000
1546		Yrkesskedeforsikring	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 96 000 000 til kr 76 000 000	20 000 000
1547		Gruppelivsforsikring	
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 129 000 000 til kr 143 000 000	14 000 000
1550		Konkurransetilsynet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 80 057 000 til kr 84 557 000	4 500 000
	23	Klagenemnda for offentlige anskaffelser, forhøyes med ..... fra kr 5 220 000 til kr 8 870 000	3 650 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
1560		Spesielle IKT-tiltak	
	22	Samordning av IKT-politikken, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 17 463 000 til kr 15 463 000	<u>2 000 000</u>
1563		IKT-sikkerhet	
	70	Tilskudd til Norsk senter for informasjonssikring (NORSIS), forhøyes med ..... fra kr 4 176 000 til kr 6 176 000	<u>2 000 000</u>
1570		Datatilsynet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 27 955 000 til kr 32 903 000	<u>4 948 000</u>
1580		Byggeprosjekter utenfor husleieordningen	
	33	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 953 000 000 til kr 1 099 200 000	<u>146 200 000</u>
1581		Eiendommer til kongelige formål	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med .... fra kr 53 758 000 til kr 61 558 000	<u>7 800 000</u>
1582		Utvikling av Fornebuområdet	
	70	(NY) Erstatning og oppgjør, <i>kan overføres</i> , bevilges med ..... fra kr 1 100 000 til kr 1 100 000	<u>1 100 000</u>
1583		Utvikling av Pilestredet Park	
	30	(NY) Investeringer, Pilestredet Park, <i>kan overføres</i> , bevilges med ..... fra kr 786 000 til kr 786 000	<u>786 000</u>
1600		Finansdepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 41 000 000 til kr 46 000 000	<u>5 000 000</u>
1602		Kredittilsynet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 247 300 000 til kr 255 300 000	<u>8 000 000</u>
1605		Senter for statlig økonomistyring	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 285 000 000 til kr 285 800 000	<u>800 000</u>
1610		Toll- og avgiftsetaten	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 1 219 200 000 til kr 1 227 900 000	<u>8 700 000</u>
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ... fra kr 94 100 000 til kr 91 100 000	<u>3 000 000</u>
1618		Skatteetaten	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 4 126 800 000 til kr 4 082 300 000	<u>44 500 000</u>
	22	Større IT-prosjekter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 63 500 000 til kr 108 000 000	<u>44 500 000</u>
1632		Kompensasjon for merverdiavgift	
	61	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 14 450 000 000 til kr 13 800 000 000	<u>650 000 000</u>
	72	Tilskudd til private og ideelle virksomheter, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 1 490 000 000 til kr 1 400 000 000	<u>90 000 000</u>

Kap.	Post	Formål	Kroner
1634		Statens innkrevingsentral	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 249 800 000 til kr 247 300 000	<u>2 500 000</u>
1700		Forsvarsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 337 821 000 til kr 312 821 000	<u>25 000 000</u>
1719		Fellesutgifter og tilskudd til foretak under Forsvarsdepartementet	
	1	Driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 387 556 000 til kr 417 417 000	<u>29 861 000</u>
1720		Felles ledelse og kommandoapparat	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 1 918 019 000 til kr 1 799 649 000	<u>118 370 000</u>
1723		Nasjonal sikkerhetsmyndighet	
	1	Driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 108 333 000 til kr 110 333 000	<u>2 000 000</u>
1725		Fellesinstitusjoner og -utgifter under Forsvarsstaben	
	1	Driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 2 394 150 000 til kr 2 476 611 000	<u>82 461 000</u>
1731		Hæren	
	1	Driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 4 283 448 000 til kr 4 391 764 000	<u>108 316 000</u>
1732		Sjøforsvaret	
	1	Driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 3 095 086 000 til kr 3 116 620 000	<u>21 534 000</u>
1733		Luftforsvaret	
	1	Driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 3 712 709 000 til kr 3 741 239 000	<u>28 530 000</u>
1734		Heimevernet	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 1 011 245 000 til kr 1 010 530 000	<u>715 000</u>
1740		Forsvarets logistikkorganisasjon	
	1	Driftsutgifter, for høyes med ..... fra kr 2 940 139 000 til kr 2 964 722 000	<u>24 583 000</u>
1760		Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 1760 post 45</i> , nedsettes med ..... fra kr 889 141 000 til kr 888 738 000	<u>403 000</u>
	44	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, nasjonalfinansiert andel, <i>kan overføres</i> , for høyes med ..... fra kr 61 000 000 til kr 76 615 000	<u>15 615 000</u>
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ... fra kr 7 438 676 000 til kr 7 418 676 000	<u>20 000 000</u>
	48	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, fellesfinansiert andel, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 348 000 000 til kr 345 700 000	<u>2 300 000</u>

Kap.	Post	Formål	Kroner
	75	Fellesfinansierte bygge- og anleggsarbeider, Norges tilskudd til NATOs investeringsprogram for sikkerhet, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 1760 post 44</i> , nedsettes med	13 315 000
		fra kr 93 000 000 til kr 79 685 000	
1790		Kystvakten	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	10 869 000
		fra kr 889 653 000 til kr 878 784 000	
1792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	440 878 000
		fra kr 1 042 545 000 til kr 1 483 423 000	
	45	(NY) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, bevilges med	63 000 000
1795		Kulturelle og allmenntilgode formål	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	4 594 000
		fra kr 273 715 000 til kr 278 309 000	
1800		Olje- og energidepartementet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	4 700 000
		fra kr 34 400 000 til kr 39 100 000	
1810		Oljedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	7 000 000
		fra kr 202 000 000 til kr 209 000 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	10 800 000
		fra kr 261 800 000 til kr 272 600 000	
1811		StatoilHydro ASA	
	96	(NY) Aksjekjøp, bevilges med	2 162 000 000
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	4 000 000
		fra kr 367 280 000 til kr 371 280 000	
	22	Flom- og skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under post 60</i> , forhøyes med	38 000 000
		fra kr 115 800 000 til kr 153 800 000	
	60	Tilskudd til skredforebygging, <i>kan overføres, kan nyttes under post 22</i> , forhøyes med	18 000 000
		fra kr 10 000 000 til kr 28 000 000	
	71	(NY) Tilskudd til strømforsyning, <i>kan overføres</i> , bevilges med	33 000 000
2309		Tilfeldige utgifter	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	2 500 000 000
		fra kr 13 088 074 000 til kr 10 588 074 000	
2410		Statens lånekasse for utdanning	
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	15 110 000
		fra kr 4 231 390 000 til kr 4 246 500 000	
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	84 477 000
		fra kr 2 772 377 000 til kr 2 687 900 000	
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	11 500 000
		fra kr 437 800 000 til kr 449 300 000	
	72	Rentestønad, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	467 200 000
		fra kr 1 847 153 000 til kr 1 379 953 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	4 650 000
		fra kr 251 050 000 til kr 255 700 000	
	90	Lån til Statens lånekasse for utdanning, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	1 047 300 000
		fra kr 19 851 084 000 til kr 18 803 784 000	
2412		Den norske stats husbank	
	72	Rentestøtte, forhøyes med	3 000 000
		fra kr 18 000 000 til kr 21 000 000	
	90	Lån til Husbanken, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	116 000 000
		fra kr 11 198 000 000 til kr 11 082 000 000	
2421		Innovasjon Norge	
	50	Innovasjon – prosjekter, fond, forhøyes med	167 000 000
		fra kr 546 000 000 til kr 713 000 000	
	70	Bedriftsutvikling og administrasjon, forhøyes med	12 000 000
		fra kr 414 300 000 til kr 426 300 000	
	73	(NY) Tilskudd til innkjøpskonsortium for kjøp av kraft, bevilges med	40 000 000
	90	Lån fra statskassen til utlånsvirksomhet, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	9 800 000 000
		fra kr 25 800 000 000 til kr 35 600 000 000	
2426		SIVA SF	
	90	Lån, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	120 000 000
		fra kr 245 000 000 til kr 365 000 000	
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	30	Investeringer, forhøyes med	700 000 000
		fra kr 25 200 000 000 til kr 25 900 000 000	
	50	Overføring til Statens petroleumsforsikringsfond, nedsettes med	378 000 000
		fra kr 1 500 000 000 til kr 1 122 000 000	
	90	(NY) Lån til Norpipe Oil AS, bevilges med	25 000 000
2445		Statsbygg	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-3 227 519 000
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	1 582 002 000
		3 Avskrivninger	594 011 000
		4 Renter av statens kapital	52 298 000
		5 Til investeringsformål	900 000 000
		6 Til reguleringsfondet	-41 248 000
		Sum	-140 456 000
	31	Igangsetting av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ...	36 000 000
		fra kr 367 500 000 til kr 403 500 000	
	33	Videreføring av ordinære byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ...	19 000 000
		fra kr 576 287 000 til kr 595 287 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ...	67 000 000
		fra kr 241 000 000 til kr 174 000 000	
	49	Kjøp av eiendommer, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	172 000 000
		fra kr 100 000 000 til kr 272 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
2460		Garanti-instituttet for eksportkreditt	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter, refusjon av driftsutgifter fra risikoavsetningsfond	-59 300 000
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	-59 300 000
		Sum	<u>0</u>
2470		Statens Pensjonskasse	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-413 111 000
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	345 356 000
		3 Avskrivninger	40 775 000
		4 Renter av statens kapital	8 333 000
		5 Til investeringsformål	17 059 000
		6 Til reguleringsfondet	-7 000 000
		Sum	<u>-8 588 000</u>
2490		NVE Anlegg	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter	-53 000 000
		2 Driftsutgifter	46 200 000
		3 Avskrivninger	5 500 000
		4 Renter av statens kapital	1 300 000
		Sum	<u>0</u>
2530		Foreldrepenger	
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 12 011 500 000 til kr 12 225 500 000	<u>214 000 000</u>
2541		Dagpenger	
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 5 137 100 000 til kr 10 500 000 000	<u>5 362 900 000</u>
2542		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	
	70	Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv., <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	<u>430 000 000</u>
2620		Stønad til enslig mor eller far	
	70	Overgangsstønad, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 2 370 000 000 til kr 2 470 000 000	<u>100 000 000</u>
2650		Sykepenger	
	70	Sykepenger for arbeidstakere mv., <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 28 630 000 000 til kr 29 080 000 000	<u>450 000 000</u>
	71	Sykepenger for selvstendige, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 1 640 000 000 til kr 1 720 000 000	<u>80 000 000</u>
	72	Omsorgs- og pleiepenger ved barns sykdom m.m., <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	<u>60 000 000</u>
		fra kr 450 000 000 til kr 510 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
2653		Ytelser til yrkesrettet attføring	
	70	Attføringspenger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 10 334 000 000 til kr 10 772 000 000	438 000 000
2655		Uførhet	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 19 249 000 000 til kr 19 504 000 000	255 000 000
	71	Tilleggs pensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 29 897 000 000 til kr 30 337 000 000	440 000 000
	72	Særtilllegg, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 2 087 000 000 til kr 1 865 000 000	222 000 000
	73	Foreløpig uførepensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 162 000 000 til kr 102 000 000	60 000 000
2661		Grunn- og hjelpestønad, hjelpemidler mv.	
	74	Tilskudd til biler, forhøyes med ..... fra kr 930 000 000 til kr 1 025 000 000	95 000 000
	75	Bedring av funksjonsevnen, hjelpemidler, nedsettes med ..... fra kr 2 967 400 000 til kr 2 930 000 000	37 400 000
2670		Alderdom	
	70	Grunnpensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 41 717 000 000 til kr 41 816 000 000	99 000 000
	71	Tilleggs pensjon, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 64 937 000 000 til kr 65 133 000 000	196 000 000
2690		Diverse utgifter	
	70	Sykestønadsutgifter i utlandet, forhøyes med ..... fra kr 155 000 000 til kr 200 000 000	45 000 000
2752		Refusjon av egenbetaling	
	70	Refusjon av egenbetaling, egenandelstak 1, nedsettes med ..... fra kr 3 762 500 000 til kr 3 532 500 000	230 000 000
2790		Andre helsetiltak	
	70	Bidrag, lokalt, nedsettes med ..... fra kr 285 000 000 til kr 254 000 000	31 000 000
Inntekter			
3200		Kunnskapsdepartementet	
	5	Refusjon utdanningsbistand NORAD mv., nedsettes med ..... fra kr 3 247 000 til kr 1 610 000	1 637 000
	49	(NY) Salg av fast eiendom, bevilges med	18 300 000
3222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat	
	61	Refusjon fra fylkeskommuner, nedsettes med ..... fra kr 1 498 000 til kr 898 000	600 000
3225		Tiltak i grunnopplæringen	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, nedsettes med ..... fra kr 118 589 000 til kr 99 368 000	19 221 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
3288		Internasjonale samarbeidstiltak	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, for høyes med ..... fra kr 3 843 000 til kr 4 489 000	<u>646 000</u>
3324		Scenekunstformål	
	2	Billett- og salgsinntekter m.m., for høyes med ..... fra kr 19 900 000 til kr 25 900 000	<u>6 000 000</u>
3326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål	
	1	Ymse inntekter, for høyes med ..... fra kr 7 099 000 til kr 10 265 000	<u>3 166 000</u>
	2	Inntekter ved oppdrag, for høyes med ..... fra kr 887 000 til kr 1 487 000	<u>600 000</u>
3329		Arkivformål	
	1	Ymse inntekter, for høyes med ..... fra kr 1 559 000 til kr 5 050 000	<u>3 491 000</u>
3413		Jordskiftedomstolene	
	2	Sideutgifter, nedsettes med ..... fra kr 6 632 000 til kr 5 132 000	<u>1 500 000</u>
3462		Tinglysing	
	1	Gebyrinntekter, borettsregister, nedsettes med ..... fra kr 60 187 000 til kr 54 000 000	<u>6 187 000</u>
	2	Gebyrinntekter, fast eiendom, nedsettes med ..... fra kr 1 087 185 000 til kr 865 000 000	<u>222 185 000</u>
3635		Ventelønn	
	1	Refusjon statlig virksomhet mv., for høyes med ..... fra kr 50 000 000 til kr 60 000 000	<u>10 000 000</u>
3651		Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere	
	1	Integreringstilskudd for overføringsflyktninger, ODA-godkjente utgifter, for høyes med ..... fra kr 70 220 000 til kr 71 170 000	<u>950 000</u>
3653		Opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	
	1	Norskopplæring i mottak, ODA-godkjente utgifter, for høyes med ..... fra kr 103 580 000 til kr 136 683 000	<u>33 103 000</u>
3690		Utlendingsdirektoratet	
	4	Statlige mottak, ODA-godkjente utgifter, for høyes med ..... fra kr 1 381 300 000 til kr 1 600 100 000	<u>218 800 000</u>
3715		Statens strålevern	
	5	Oppdragsinntekter, for høyes med ..... fra kr 40 117 000 til kr 41 617 000	<u>1 500 000</u>
3732		Regionale helseforetak	
	86	Driftskreditter, nedsettes med ..... fra kr 1 300 000 000 til kr 400 000 000	<u>900 000 000</u>
3854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter, for høyes med ..... fra kr 35 623 000 til kr 66 423 000	<u>30 800 000</u>

Kap.	Post	Formål	Kroner
3855		Statlig forvaltning av barnevernet	
	60	Kommunale egenandeler, nedsettes med ..... fra kr 882 990 000 til kr 844 290 000	<u>38 700 000</u>
3904		Brønnøysundregistrene	
	1	Gebyrinntekter, nedsettes med ..... fra kr 451 300 000 til kr 326 300 000	<u>125 000 000</u>
3928		FoU-prosjekter i næringslivets regi	
	70	(NY) Tilbakeføring av tilskudd til ulønnet forskningsinnsats, bevilges med	<u>6 600 000</u>
3939		Støtte til skipsbygging	
	52	(NY) Tilbakeføring fra fond for en begrenset ordning for støtte ved skipskontrakter, bevilges med	<u>30 600 000</u>
3950		Forvaltning av statlig eierskap	
	70	(NY) Tilbakeføring av tilskudd til pensjoner for tidligere Raufossansatte, bevilges med	<u>7 750 000</u>
	96	Salg av aksjer, forhøyes med	<u>365 000 000</u>
		fra kr 725 000 000 til kr 1 090 000 000	
4030		Fiskeridirektoratet	
	8	Gebyr havbruk, forhøyes med	<u>1 000 000</u>
		fra kr 10 940 000 til kr 11 940 000	
4115		Mattilsynet	
	2	Driftsinntekter og refusjoner mv., forhøyes med	<u>3 800 000</u>
		fra kr 1 099 000 til kr 4 899 000	
4312		Oslo Lufthavn AS	
	90	Avdrag på lån, nedsettes med	<u>388 800 000</u>
		fra kr 388 800 000 til kr 0	
4441		Statens forurensningstilsyn	
	2	Inntekter, statlig ordning for frivillig kjøp av klimakvoter, nedsettes med .	<u>8 907 000</u>
		fra kr 13 314 000 til kr 4 407 000	
	7	Gebyrinntekter (Kvotesystemet), forhøyes med	<u>4 000 000</u>
		fra kr 7 200 000 til kr 11 200 000	
4510		Fylkesmannsembetene	
	1	Inntekter ved oppdrag, forhøyes med	<u>14 023 000</u>
		fra kr 149 961 000 til kr 163 984 000	
4546		Yrkesskedeforsikring	
	1	Premieinntekter, forhøyes med	<u>8 000 000</u>
		fra kr 127 000 000 til kr 135 000 000	
4547		Gruppelivsforsikring	
	1	Premieinntekter, forhøyes med	<u>51 000 000</u>
		fra kr 47 000 000 til kr 98 000 000	
4638		Salg av klimakvoter	
	1	Salgsinntekter, nedsettes med	<u>1 295 000 000</u>
		fra kr 2 565 000 000 til kr 1 270 000 000	
4710		Forsvarsbygg og nybygg og nyanlegg	
	47	Salg av eiendom, forhøyes med	<u>78 000 000</u>
		fra kr 22 000 000 til kr 100 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
4792		Norske styrker i utlandet	
	1	Driftsinntekter, forhøyes med	33 000 000
		fra kr 10 124 000 til kr 43 124 000	
4810		Oljedirektoratet	
	2	Oppdrags- og samarbeidsvirksomhet, forhøyes med	10 800 000
		fra kr 38 100 000 til kr 48 900 000	
4820		Norges vassdrags- og energidirektorat	
	40	Flom- og skredforebygging, forhøyes med	5 500 000
		fra kr 25 750 000 til kr 31 250 000	
5309		Tilfeldige inntekter	
	29	Ymse, forhøyes med	395 287 000
		fra kr 535 233 000 til kr 930 520 000	
5310		Statens lånekasse for utdanning	
	29	Termingebyr, forhøyes med	1 400 000
		fra kr 28 900 000 til kr 30 300 000	
	89	Purregebyrer, forhøyes med	1 700 000
		fra kr 96 200 000 til kr 97 900 000	
	90	Avdrag og renter, nedsettes med	1 743 100 000
		fra kr 10 955 500 000 til kr 9 212 400 000	
	93	Omgjøring av studielån til stipend, nedsettes med	191 400 000
		fra kr 4 158 700 000 til kr 3 967 300 000	
5312		Den norske stats husbank	
	90	Avdrag, nedsettes med	952 300 000
		fra kr 9 191 300 000 til kr 8 239 000 000	
5325		Innovasjon Norge	
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning, nedsettes med	2 800 000
		fra kr 5 000 000 til kr 2 200 000	
	70	Låne- og garantiprovisjoner, forhøyes med	1 200 000
		fra kr 37 000 000 til kr 38 200 000	
	90	Avdrag på utestående fordringer, forhøyes med	9 000 000 000
		fra kr 26 100 000 000 til kr 35 100 000 000	
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten	
	24	Driftsresultat:	
		1 Driftsinntekter	148 800 000 000
		2 Driftsutgifter	-37 400 000 000
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter	-3 000 000 000
		4 Avskrivninger	-17 500 000 000
		5 Renter av statens kapital	-6 700 000 000
		Sum	84 200 000 000
	30	Avskrivninger, forhøyes med	500 000 000
		fra kr 17 000 000 000 til kr 17 500 000 000	
	80	Renter av statens kapital, forhøyes med	200 000 000
		fra kr 6 500 000 000 til kr 6 700 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
5491		Avskrivning på statens kapital i statens forretningsdrift	
	30	Avskrivninger, nedsettes med ..... fra kr 652 562 000 til kr 647 173 000	<u>5 389 000</u>
5541		Avgift på elektrisk kraft	
	70	Forbruksavgift, nedsettes med ..... fra kr 6 574 000 000 til kr 6 572 000 000	<u>2 000 000</u>
5546		Avgift på sluttbehandling av avfall	
	70	Avgift på sluttbehandling av avfall, nedsettes med ..... fra kr 715 000 000 til kr 625 000 000	<u>90 000 000</u>
5565		Dokumentavgift	
	70	Avgift, nedsettes med ..... fra kr 6 390 000 000 til kr 6 360 000 000	<u>30 000 000</u>
5580		Sektoravgifter under Finansdepartementet	
	70	Kredittilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene, forhøyes med ..... fra kr 245 500 000 til kr 253 500 000	<u>8 000 000</u>
5582		Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet	
	70	Bidrag til kulturminnevern, forhøyes med ..... fra kr 6 500 000 til kr 9 900 000	<u>3 400 000</u>
5603		Renter av statens kapital i statens forretningsdrift	
	80	Renter av statens faste kapital, forhøyes med ..... fra kr 55 822 000 til kr 64 155 000	<u>8 333 000</u>
5605		Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer	
	89	(NY) Garantiprovisjon, bevilges med ..... fra kr 1 223 000 000 til kr 906 000 000	<u>30 000 000</u>
5607		Renter av boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse	
	80	Renter, nedsettes med ..... fra kr 1 223 000 000 til kr 906 000 000	<u>317 000 000</u>
5610		Renter av lån til Nofima AS	
	80	(NY) Renter, bevilges med ..... fra kr 221 000 000 til kr 14 000 000	<u>4 471 000</u>
5611		Aksjer i NSB AS	
	85	Utbytte, nedsettes med ..... fra kr 221 000 000 til kr 14 000 000	<u>207 000 000</u>
5615		Renter fra Den norske stats husbank	
	80	Renter, nedsettes med ..... fra kr 5 150 300 000 til kr 4 585 000 000	<u>565 300 000</u>
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning	
	80	Renter, nedsettes med ..... fra kr 6 763 305 000 til kr 5 132 905 000	<u>1 630 400 000</u>
5625		Renter og utbytte fra Innovasjon Norge	
	80	Renter på lån fra statskassen, nedsettes med ..... fra kr 560 000 000 til kr 360 000 000	<u>200 000 000</u>
	81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen, nedsettes med ..... fra kr 1 000 000 til kr 800 000	<u>200 000</u>
	85	Utbytte, lavrisikolåneordningen, forhøyes med ..... fra kr 15 000 000 til kr 22 200 000	<u>7 200 000</u>

Kap.	Post	Formål	Kroner
	86	Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa, forhøyes med	700 000
		fra kr 3 000 000 til kr 3 700 000	
5652		Innskuddskapital i Statskog SF	
	85	Utbytte, forhøyes med	8 400 000
		fra kr 5 000 000 til kr 13 400 000	
5656		Aksjer i selskaper under NHDs forvaltning	
	85	Utbytte, nedsettes med	6 200 300 000
		fra kr 17 184 000 000 til kr 10 983 700 000	
5680		Innskuddskapital i Statnett SF	
	85	Utbytte, nedsettes med	96 000 000
		fra kr 595 000 000 til kr 499 000 000	
5685		Aksjer i StatoilHydro ASA	
	85	Utbytte, nedsettes med	1 451 000 000
		fra kr 16 940 000 000 til kr 15 489 000 000	
5701		Diverse inntekter	
	2	Diverse inntekter, forhøyes med	50 000 000
		fra kr 175 000 000 til kr 225 000 000	
	73	Refusjon fra bidragspliktige, nedsettes med	85 000 000
		fra kr 495 000 000 til kr 410 000 000	
5704		Statsgaranti for lønnskrav ved konkurs mv.	
	2	Dividende, forhøyes med	90 000 000
		fra kr 100 000 000 til kr 190 000 000	
5705		Refusjon av dagpenger	
	1	Refusjon dagpenger, statsgaranti ved konkurs, forhøyes med	30 000 000
		fra kr 15 000 000 til kr 45 000 000	

II

Utbetaling under garantiordninger (trekkfullmakt)

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2009 kan foreta utbetalinger til Garanti-instituttet for eksportkreditt uten bevilgning i den utstrekning behovet for utbetalinger under bygge-lånsgarantiordningen overstiger innestående likvide

midler tilknyttet ordningen, men slik at saldoen for nytt og gammelt trekk på trekkfullmaktskontoen ikke overstiger 600 mill. kroner. Utbetalinger på trekkfullmakten posteres under kap. 2460 Garanti-instituttet for eksportkreditt, post 91 Utbetaling iflg. trekkfullmakt – byggelånsgarantiordning.

III

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Justis- og politidepartementet i 2009 kan bestille varer utover den gitte bevilgning, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning	
	1	Driftsutgifter	118 mill. kroner

2. Miljøverndepartementet i 2009 kan bestille materiell og lignende utover gitt bevilgning, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1441		Statens forurensningstilsyn	
	39	Oppryddingstiltak	50,0 mill. kroner

3. Kunnskapsdepartementet i 2009 kan gi Lånekassen fullmakt til å inngå avtaler om leveranser til å gjennomføre moderniseringen i Statens lånekasse for utdanning, jf. kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning, post 45 Større utstyrsinnkjøp og vedlikehold. Fullmakten gjelder innenfor en samlet kostnadsramme for prosjektet på 765 mill. kroner.

IV

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Arbeids- og inkluderingsdepartementet i 2009 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
634		Arbeidsmarkedstiltak	
	76	Tiltak for arbeidssøkere	3 084,25 mill. kroner

V

Utlånsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2009 kan gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om:

1. Nye landsdekkende innovasjonslån innenfor en ramme på 1,4 mrd. kroner.
2. Nye lån under lavrisikolåneordningen innenfor en ramme på 3,5 mrd. kroner.

VI

Fjerning av vraket av krysseren "Murmansk"

Stortinget samtykker i at Fiskeri- og kystdepartementet i 2009 kan forplikte staten innenfor en kostnadsramme på 328 mill. kroner til fjerning av vraket av krysseren "Murmansk".

VII

Forpliktelser knyttet til petroleumsvirksomhet på islandsk sokkel

Stortinget samtykker i at Kongen i 2009 kan godkjenne at staten pådras forpliktelser utover gitte bevilgninger under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, hvor øvre grense for SDØEs forholdsmessige andel utgjør 1,5 mrd. kroner, knyttet til eventuell norsk statlig deltakelse ved leting med videre etter petroleum på islandsk sokkel.

VIII

Kostnadsrammer

Stortinget samtykker i at kostnadsrammen for:

1. Rehabilitering av Sæterhytten settes til 29,4 mill. kroner.
2. Nytt sentralbygg i Sogndal, Høgskolen i Sogn og Fjordane, settes til 348,3 mill. kroner.
3. Høgskolen i Vestfold økes med 8 mill. kroner, fra 760,7 mill. kroner til 768,7 mill. kroner.

IX

Aksjer og kapitalinnskudd

Stortinget samtykker i at:

1. Kunnskapsdepartementet i 2009 kan gi Meteorologisk institutt fullmakt til å kjøpe aksjer i CIENS AS for 15 000 kroner.
2. Landbruks- og matdepartementet i 2009 kan gi Bioforsk fullmakt til å:
  - a) kjøpe Nofima Mat og Nofima Marins aksjeandeler i Instrumenttjenesten AS for 913 300 kroner.
  - b) gå inn med et kapitalinnskudd på 80 000 kroner, tilsvarende 40 pst eierandel, i datterselskapet "ITAS 1".

X

Aksjer i Norsk helsenett AS

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet, i medhold av helseforetaksloven § 15, disponerer de 4 regionale helseforetakenes aksjer i

Norsk helsenett AS ved å overføre eierskapet til aksjene til Norsk helsenett SF, som det ved kgl.res. av 29. mai 2009 ble vedtatt å opprette.

XI

Fullmakt til vederlagsfri overdragelse av eiendom

Stortinget samtykker i at Kultur- og kirkedepartementet i 2009 kan overdra eiendommen gnr. 7, bnr. 102 i Sør-Varanger kommune vederlagsfritt til Tana og Varanger museumsida.

XII

Driftstilskudd

Stortinget samtykker i at Helse- og omsorgsdepartementet i 2009 kan gi de regionale helseforetakene inntil 7,3 mrd. kroner i driftskreditt, men slik at

utestående lån ved utgangen av 2009 ikke skal overstige 6,9 mrd. kroner.

XIII

Tilføyelse av stikkord

Stortinget samtykker i at stikkordet:

1. "*kan overføres*" tilføyes bevilgningen under kap. 722 Norsk pasientskadeerstatning, post 71 Særskilte tilskudd, i statsbudsjettet for 2009.
2. "*kan overføres*" tilføyes bevilgningen under kap. 1115 Mattilsynet, post 23 Særskilte prosjekt, i statsbudsjettet for 2009.
3. "*kan overføres*" tilføyes bevilgningen under kap. 1301 Forskning og utvikling mv., post 72 Tilskudd til miljøvennlig transport, Transnova-prosjektet, i statsbudsjettet for 2009.

Oslo, i finanskomiteen, den 12. juni 2009

Reidar Sandal

leiar og ordførar

